

BERÄTTELSE

ANGÅENDE

HELSINGFORS STADS KOMMUNALFÖRVALTNING

ÅR 1895

JEMTE STATISTISKA UPPGIFTER FÖR SAMMA
OCH FÖREGÅENDE TID.

ÅTTONDE ÅRGÅNGEN.

HELSINGFORS

TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI

1896.

INNEHÅLL.

Årsberättelse.

I. Stadsfullmäktige	sid.	1.
II. Drätselkammaren	”	156.
III. Fattigvårdsstyrelsen	”	197.
IV. Inqvarteringsnämnden	”	209.
V. Förmyndarenämnden	”	213.
VI. Helsovårdsnämnden	”	214.
VII. Folkskoledirektionen	”	214.
VIII. Brandkommissionen	”	217.
IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen	”	220.
X. Bestyrelsen för folkbiblioteket och läsesalen i Sörnäs	”	223.
XI. Derektionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl	”	228.
XII. Förlikningsnämnden	”	232.

Tabellbilagor.

Areal. Gårdar. Tomter. Gator. Afloppskanaler. Kajer. Vattenledning. Gasbelysning.

Tab. n:o 1. Helsingfors stads yttinnehåll vid utgången af år 1895	sid.	3*.
Tab. n:o 2. Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890	”	4*.
Tab. n:o 3. Antalet boningshus och rum i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890	”	5*.
Tab. n:o 4. Antalet boningsrum i Helsingfors vid folkräkningen den 1 December 1890, fördeladt efter storleken af de lokaler de tillhöra	”	6*.
Tab. n:o 5. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter belägenheten af de lokaler de bebo	”	6*.
Tab. n:o 6. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter medlemsantal och storleken af de lokaler, som de bebo	”	7*.

Tab. n:o 7.	Längder och ytor å Helsingfors stads gator, torg och allmänna platser vid utgången af år 1885 jämte uppgift å planerings- och stenläggningensarbeten, utförda t. o. m. 1885 samt under hvarje af åren 1886—1895	sid. 8*.
Tab. n:o 8.	Uppgift öfver Finska och Ryska statsverkens, Universitetets, Allmänna byggnaders, Stadens och privata fastigheters gatundelar uti Helsingfors stad	„ 14*.
Tab. n:o 9.	Uppgift öfver Helsingfors stads allmänna afloppskanaler jämte infallsbrunnar, vid utgången af år 1895	„ 17*.
Tab. n:o 10.	Längder och ytor af Helsingfors stads kajer jämte vattendjupet invid desamma	„ 20*.
Tab. n:o 11.	Uppgifter angående stadens renhållningsdistrikt	„ 21*.
Tab. n:o 12.	Uppgift öfver tomter i Helsingfors, som vid utgången af år 1895 voro till försäljning disponibla, samt deras areal och försäljningsvärde	„ 22*.
Tab. n:o 13.	Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1895	„ 23*.
Tab. n:o 14.	Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet under åren 1879—1895	„ 24*.
Tab. n:o 15.	Gaskonsumtionen i Helsingfors under åren 1884—1895	„ 25*.
Tab. n:o 16.	Lysgasens medelstyrka i Helsingfors under lysåren 1886—1895	„ 25*.

Väderlek. Temperatur.

Tab. n:o 17.	Väderleksförhållandena i Helsingfors år 1895, jemförda med de under åren 1885—1894	„ 26*.
Tab. n:o 18.	Luftens medeltemperatur i Helsingfors för hvarje månad åren 1894—1895, jemförd med medeltalen af månadernas medeltemperatur under föregående 10-års perioder	„ 28*.

Befolkning. Dödlighet. Sjuk- och helsovård.

Tab. n:o 19.	Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd för hvar femte år från 1810—1890 samt för åren 1891—1895	„ 29*.
Tab. n:o 20.	Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalspenningar betalande befolkning åren 1892—1895	„ 29*.
Tab. n:o 21.	Helsingfors stads ekonomiska och faktiska folkmängd vid folkräkningen den 1 December 1890, jemfördt med förhållandet vid folkräkningen den 1 Oktober 1880 och den 1 Mars 1870	„ 30*.
Tab. n:o 22.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter modersmål och bildningsgrad, vid folkräkningen den 1 December 1890	„ 30*.
Tab. n:o 23.	Helsingfors stads folkmängd, fördelad efter religionsbekännelse, vid folkräkningen den 1 December 1890	„ 31*.
Tab. n:o 24.	Födde och döde i Helsingfors för hvarje kvinkvennium från 1811—1855 samt för hvarje af åren 1886—1895	„ 32*.

Tab. n:o 25.	Förhållandet mellan äktenskapen och barnfödseln i Helsingfors åren 1886—1895	sid. 34*.
Tab. n:o 26.	Antalet till Helsingfors inflyttade och derifrån utflyttade personer under åren 1885—1895, fördelade efter församlingar	” 35*.
Tab. n:o 27.	De i Helsingfors åren 1886—1895 döde, ordnade efter kön och åldersklasser	” 36*.
Tab. n:o 28.	Antalet dödsfall inom evangelisk-lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1886—1895, fördeladt på månader och kvartal	” 38*.
Tab. n:o 29.	Barndödligheten bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1886—1895	” 38*.
Tab. n:o 30.	Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors åren 1886—1895 uti några talrikast förekommande sjukdomar, jemförda med totalmortaliteten	” 39*.
Tab. n:o 31.	Dödsorsakerna bland lutherska trosbekännare inom vissa åldersklasser år 1895, jemfördt med åren 1890—1894	” 40*.
Tab. n:o 32.	Af distrikts-(fattig-)läkarene i Helsingfors behandlade sjukdomsfall under åren 1886—1895	” 42*.
Tab. n:o 33.	Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, anmälda under 1895 hos Helsevårdsnämnden, jemfördt med åren 1883—1894	” 43*.
Tab. n:o 34.	Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1895, jemfördt med år 1894	” 44*.
Tab. n:o 35.	Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1895, jemfördt med år 1894	” 45*.
Tab. n:o 36.	Antalet och beskaffenheten af de å vårdanstalten för sinnessjuka vid stadens arbets- och fattiggård behandlade sjukdomsformerna under år 1895	” 46*.
Tab. n:o 37.	Antalet sinnessvaga och sinnessjuka personer, som vårdats genom Helsingfors stads fattigvårdsförmedling under år 1895, jemfördt med år 1894	” 46*.
Tab. n:o 38.	Antalet af de å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattsgård vårdade sjuke under åren 1886—1895	” 47*.
Tab. n:o 39.	Antalet af de å Helsingfors allmänna poliklinik behandlade sjukdomsfall jemte antalet polikliniska sjukbesök under åren 1893—1895	” 47*.
Tab. n:o 40.	Antalet af de å enskilda sjukvårdsanstalter i Helsingfors vårdade sjuke under år 1895	* 48*.
Tab. n:o 41.	Antalet patienter insända genom veneriska besigtningbyrån till syfilitiska afdelningen under år 1895, jemfördt med år 1894	” 49*.
Tab. n:o 42.	Antalet af de å undersökningsstationen för lifsmedel verkställda undersökningar under åren 1888—1895	” 49*.
Tab. n:o 43.	Antalet af de utaf helsopolisen i Helsingfors verkställda syner, besigtningar m. m. under år 1895	” 50*.
Tab. n:o 44.	Resultaten af de kemiska undersökningarna af Helsingfors vattenledningsvatten under år 1895	” 51*.

Tab. n:o 45.	Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten	sid. 52*.
Tab. n:o 46.	Resultaten af de utaf Helsovårdsnämnden anordnade undersökningar af lysgasens svafvelhalt under åren 1890—1891	„ 53*.

Högre och lägre undervisningsväsendet. Folkbibliotek och läsesalar.

Tab. n:o 47.	Uppgifter angående lärarepersonalen vid Kejs. Alexanders universitetet för läseåren 1884—1887, 1887—1890, 1890—1893 och 1893—1896	„ 54*.
Tab. n:o 48.	Uppgifter angående den studerande ungdomen vid Kejs. Alexanders universitetet för läseåren 1884—1896	„ 55*.
Tab. n:o 49.	Uppgifter angående elementarläroverken i Helsingfors under läseåren 1885—1895	„ 56*.
Tab. n:o 50.	Uppgifter angående Polytekniska institutets i Finland lärare och elever under läseåren 1885—1886 t. o. m. 1894—1895	„ 64*.
Tab. n:o 51.	Uppgifter angående Handelsinstitutets i Helsingfors lärare och elever under läseåren 1887—1888 t. o. m. 1894—1895	„ 65*.
Tab. n:o 52.	Uppgifter angående Navigationsskolans i Helsingfors lärare och elever under läseåren 1886—1887 t. o. m. 1895—1896	„ 66*.
Tab. n:o 53.	Uppgifter angående Industriskolans i Helsingfors lärare och elever under läseåren 1886—1887 t. o. m. 1894—1895	„ 67*.
Tab. n:o 54.	Uppgifter angående Högre handverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läseåren 1890—91 t. o. m. 1895—96	„ 68*.
Tab. n:o 55.	Uppgifter angående lägre handverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läseåren 1887—1888 t. o. m. 1895—1896	„ 69*.
Tab. n:o 56.	Antalet skolklasser i Helsingfors stads folkskolor äfvensom antalet elever i skolorna, från skolorna utdimiterade, föräldrarnas stånd m. m. under läseåren 1890—91 t. o. m. 1894—95	„ 70*.
Tab. n:o 57.	De i Helsingfors stads egentliga folkskolor inskrifna elevers undervisningsspråk samt skolgång och ålder under läseåren 1891—92 t. o. m. 1894—95	„ 72*.
Tab. n:o 58.	De i Helsingfors stads folkskolor för försummade barn och fortsättningsskola inskrifna elevers undervisningsspråk samt skolgång och ålder under läseåren 1890—91 t. o. m. 1894—95	„ 74*.
Tab. n:o 59.	Uppgifter angående lärarepersonalen vid Helsingfors folkskolor under läseåret 1894—95, jemfördt med den under 1891—92 till 1893—94	„ 75*.
Tab. n:o 60.	Anlitaudet af folkbiblioteket och läsesalen åren 1886—1895	„ 76*.
Tab. n:o 61.	Anlitaudet af biblioteket och läsesalen i Sörnäs under åren 1894—1895	„ 77*.
Tab. n:o 62.	Besöken i barnens läsesal i Sörnäs under åren 1894—1895	„ 78*.

**Domstolarnas, polisens, fattigsakförarens och brand-
verkets verksamhet.**

Tab. n:o 63.	Antalet civila mål och ärenden, afgjorda af Helsingfors rådstufvurätt under åren 1885—1894	sid. 79*.
Tab. n:o 64.	Antalet behandlade brottmål och anklagade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1884—1893	„ 80*.
Tab. n:o 65.	Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfälda af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors under åren 1884—1893	„ 81*.
Tab. n:o 66.	Antalet och beskaffenheten af de utaf fattigsakföraren i Helsingfors handlagda mål under år 1895, jämfördt med åren 1889—1894	„ 82*.
Tab. n:o 67.	Antalet af de genom detektiva polisafdelningen i Helsingfors upptäckta brott och värdet af den genom dess försorg tillrättaskaffade egendom under åren 1889—1895	„ 83*.
Tab. n:o 68.	Polispersonalens i Helsingfors antal, bildningsgrad, ålder m. m. åren 1892—1895	„ 84*.
Tab. n:o 69.	Prostitutionen i Helsingfors 1895	„ 85*.
Tab. n:o 70.	Antalet personer hvilka såsom drukna blifvit af polisen i Helsingfors tillvaratagna åren 1886—1895	„ 86*.
Tab. n:o 71.	Beviljade, förnyade och dödade inteckningar i Helsingfors samt värdet af försålda fastigheter, å hvilka lagfart beviljats, under åren 1886—1895	„ 86*.
Tab. n:o 72.	Eldsvådorna i Helsingfors åren 1886—1895	„ 87*.
Tab. n:o 73.	Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1886—1895	„ 88*.

Fattigvård.

Tab. n:o 74.	Antalet personer intagna i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1886—1895, fördeladt efter månader	„ 89*.
Tab. n:o 75.	Antalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg utackorderade personer under åren 1876—1895	„ 90*.
Tab. n:o 76.	Totalantalet af genom Helsingfors fattigvårdsförsorg vårdade och understödda personer jemte utgifterna härför under åren 1876—1895	„ 91*.
Tab. n:o 77.	Uppgifter öfver kosthållningen i Helsingfors fattiggård under åren 1885—1895	„ 92*.
Tab. n:o 78.	Verksamheten vid stadens arbetsinrättning för män under år 1895	„ 93*.

**Fabriker och handtverkerier. Import, export och sjörörelse.
Passagerare och godsörelse. Telegraf, telefon
och post. Sparbanker.**

Tab. n:o 79.	Fabriker och handtverkerier i Helsingfors år 1895, jämfördt med åren 1889—1894	„ 94*.
--------------	--	--------

VIII

Tab. n:o 80.	Värdet af Helsingfors stads import och export under åren 1893—1895 sid.	97*.
Tab. n:o 81.	Uppgift öfver några artiklar, som sjöledes inkommit till Helsingfors från inhemska orter under åren 1884—1895	„ 103*.
Tab. n:o 82.	Helsingfors stads import och export samt uppbörden vid dess tullkammare i förhållande till hela landets under åren 1876—1895 . . .	„ 103*.
Tab. n:o 83.	Helsingfors stads trävaruexport under åren 1893—1895	„ 104*.
Tab. n:o 84.	Antalet af vid Helsingfors hamnkontor inklarerade fartyg under år 1895, jemfördt med åren 1888—1894	„ 105*.
Tab. n:o 85.	Antalet af Helsingfors hemmahörande fartyg under åren 1885—1895	„ 106*.
Tab. n:o 86.	Antalet fartyg af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors under åren 1893—1895	„ 106*.
Tab. n:o 87.	Passagerarerörelsen å Helsingfors bangård åren 1891—1895	„ 107*.
Tab. n:o 88.	Godsrörelsen å Helsingfors och Sörnäs jernvägsstationer åren 1891—1895	„ 108*.
Tab. n:o 89.	Anmälda resande i Helsingfors åren 1887—1895	„ 110*.
Tab. n:o 90.	Antagna hyrkuskar, landt- och sjöformän i Helsingfors åren 1887—1895	„ 111*.
Tab. n:o 91.	Spårvägstrafiken i Helsingfors under år 1895, jemförd med samma trafik åren 1891—1894	„ 113*.
Tab. n:o 92.	Telegramvexling å Helsingfors telegrafstation åren 1887—1895 . . .	„ 114*.
Tab. n:o 93.	Antal samtal och abonnenter i Helsingfors telefonförening under åren 1886—1895	„ 115*.
Tab. n:o 94.	Rörelsen vid Helsingfors postkontor åren 1890—1894	„ 117*.
Tab. n:o 95.	Insättningar och uttagningar vid Helsingfors sparbank under åren 1886—1895	„ 118*.
Tab. n:o 96.	Insättningar i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten i Helsingfors under åren 1886—1895	„ 118*.

Beskattning. Finanser. Ekonomi.

Tab. n:o 97.	Uppgift öfver de i Helsingfors å stadens trafikkontor uppdebiterade och uppburna afgifter under år 1895	„ 119*.
Tab. n:o 98.	Uppgift öfver trafiken åhvälfda afgifter i Helsingfors under åren 1886—1895	„ 120*.
Tab. n:o 99.	Helsingfors hamnkontors uppbörd under år 1895, jemförd med den under åren 1890—94	„ 121*.
Tab. n:o 100.	Sammandrag af taxerings- och uppbördslängderna för kommunala utskylder m. m. för åren 1888—1895	„ 123*.
Tab. n:o 101.	Helsingfors stadskassas inkomster och utgifter under åren 1886—1895	„ 127*.
Tab. n:o 102.	Antalet betalande skattören, uttaxering per skattöre samt summa uttaxering åren 1884—1895	„ 128*.
Tab. n:o 103.	Helsingfors stads konsoliderade gäld, enligt boksluten för åren 1884—1895	„ 128*.

Tab. n:o 104.	Helsingfors stadskassas utgifter och inkomster år 1895, jemförda med fastställd stat	” 129*.
Tab. n:o 105.	Helsingfors stadskassas ställning den 31 December 1895	” 141*.
Tab. n:o 106.	Helsingfors stads donerade fonder år 1895	” 143*.
Tab. n:o 107.	Kapitalbeloppet af Helsingfors stads donerade fonder, enligt boksluten för åren 1883—1895	” 149*.
Tab. n:o 108.	Kostnader för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1884—1895	” 150*.
Tab. n:o 109.	Uppgifter öfver kostnaden för de arbeten, som genom Helsingfors stads Byggnadskontor blifvit utförda under år 1895	” 151*.
Tab. n:o 110.	Ekonomisk öfversigt af utgifterna vid Maria sjukhuset år 1895	” 153*.
Tab. n:o 111.	Tablå visande resp. afdelningars vid Maria sjukhuset omkostnader i förhållande till hvarandra	” 154*.
Tab. n:o 112.	Utvisande spiskostnaderna vid Maria sjukhuset under år 1895	” 155*.
Tab. n:o 113.	Försäkringsbeloppet af Helsingfors stads byggnader vid utgången af år 1893 jemte uppgift å försäkringsgifvarene	” 156*.
Tab. n:o 114.	Värdet af Helsingfors stads lösegendom under åren 1887—1895	” 157*.

Allmänna val.

Tab. n:o 115.	Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1884, 1887, 1890 och 1893	” 158*.
---------------	--	---------

Diagram.

1. Grafisk framställning af vattenuppföringen under år 1895 vid Helsingfors stads vattenledning.
2. Grafisk framställning af konsumtion per dygn och antalet konsumenter under åren 1879—1895 vid Helsingfors stads vattenledning.
3. Grafisk framställning af inkomster och utgifter vid, samt bokförda värdet af Helsingfors stads vattenledning under åren 1879—95.
4. Grafisk tabell öfver filterdriften vid Helsingfors vattenverk samt bakteriehalten i det filtrerade vattnet och Vanda å-vatten år 1895.

Situationsplan.

- Pl. I. Vattenverket i Gammelstaden.
- Pl. II. Eskiss till sjukhus för Helsingfors stad.

ÅRSBERÄTTELSE.

Årsberättelse

1895.

I. Stadsfullmäktige.

Af de under ifrågavarande redogörelseår af Stadsfullmäktige handlagda ärenden anföres följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Stadsfullmäktige till kännedom ¹⁾ meddelade Magistraten uti skrifvelse af den 18 Maj innehållet af Guvernörens i länet skrifvelse af den 10 i samma månad derom att, sedan Ekonomie Departementet i Kejslerliga Senaten uti underdånig framställning af den 11 sistvikne Februari anhållit om nådig fastställelse å ett genom Stadsfullmäktiges försorg ²⁾ utarbetadt förslag till ny plan för Helsingfors stads åttonde, Skatudden benämnda stadsdel, Hans Kejslerliga Majestät den 8 påföljande April (27 Mars) vid skedd underdånig föredragning af ärendet täckts till Kejslerliga Senatens förberörda framställning nådigt bifalla.

Fastställelse af stadsplan för Skatudden.

Sedan Stadsfullmäktige på Drätselkammarens ³⁾ och Magistratens förslag uti underdånig skrift anhållit ⁴⁾ om uttrycklig bestämning derom, att tomten N:o 5 vid Qvarnvägen uti kvarteret N:o 199, hvilken tomt bland andra af staden afträts åt Helsingfors Varfsbolag ⁵⁾, i vederlag mot mark för hamnbanan underkastades föreskrifterna i den för Helsingfors stad gällande allmänna byggnadsordning, fingo Stadsfullmäktige del ⁶⁾ af Guvernörens i länet remiss till Magistraten af den 27 April N:o 950, tecknad å Civilexpeditionens i Kejs. Senatens skrifvelse af den 8 i sagde månad, innefattande bifall till Stadsfullmäktiges framställning. Härigenom

Ändring af stadsplan beträffande tomt N:o 5 vid Qvarnvägen.

¹⁾ Stfs. prot. den 21 maj § 6. — ²⁾ 1894 års berättelse pg. 1. — ³⁾ Drks skrif. N:o 29 af den 24 jan. — ⁴⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 6. — ⁵⁾ 1893 års berättelse pg. 1—3. — ⁶⁾ Stfs prot. den 14 maj § 17.

blef ett tidigare begånget förbiseende rättadt ¹⁾. Äfven Drätselkammaren till kändedom delgafs nämnda Civilexpeditionens skrifvelse.

Ändring i stadsplan för 3:dje och 7:de stadsdelarne.

På Hamnbyggnadsdelegationens förslag beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige anhålla om nådigt godkännande af en genom delegationens försorg utarbetad plan, upptagande de förändringar i 3:dje och 7:de stadsdelarne, som föranleddes af hamnbanans utförande och öfriga för hamntrafiken nödiga anordningar, af hvilka uppförandet af varuskjulet å Magasinskajen var den viktigaste. Och underrättades ³⁾ Stadsfullmäktige uti bref från Magistraten af den 30 Mars, ej mindre att Guvernören i länet uti skrifvelse för den 27 i samma månad meddelat Magistraten att, sedan Guvernören till Kejs. Senaten öfverlämnat en genom Magistraten till honom inkommen, till Hans Kejs. Majestät i underdånighet stäld skrift, deri Stadsfullmäktige anhålla om godkännande af ofvananfödda plan, Kejs. Senaten den 11 Mars funnit godt densamma godkänna och till efterrättelse fastställa, än ock att ifrågavarande plan blifvit till stadens Byggnadskontor öfverlemnad.

Försäljning af ett område i kvarteret N:o 83 och ändring i stadsplan uti kvarteren N:ris 83, 84 och 91.

På ansökan af Aktiebolaget P. Sinebrychoff beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige att i enlighet med Drätselkammarens derom angifna förslag ⁵⁾ till sagda firma försälja den å stadsplanen såsom ett arrendeområde betecknade, öster om tomt N:o 4 i kvarteret N:o 83 belägna plats, sedan behörig fastställelse å häraf nödig ändring i stadsplanen vunnits, mot en köpeskilling af i ett för allt 45,813 mark 70 penni, att omedelbart vid köpets afslutande till stadskassan inlevereras och med förbehåll för staden att ej behöfva planera den oplanerade, till ifrågavarande plats gränsande delen af Nylandsgatan. Och hade i anledning häraf Drätselkammaren uppdragit åt Byggnadskontoret att i två exemplar uppgöra sådan planritning öfver den af Boulevardsgatan, Albertsgatan, Stora Robertsgatan, Stenhuggaregatan och Rödbergsgatorna samt Sandvikskajen begränsade tomtkomplex, som betingades icke allenast af ännämnda Stadsfullmäktiges beslut utan äfven af Fullmäktiges beslut af den 1 Mars 1892 ⁶⁾ angående öfverlåtande till Aktiebolaget P. Sinebrychoff af en staden tillhörig plats emellan tomten N:o 1 vid Sandvikskajen och tomten N:o 28 vid Boulevardsgatan; samt insände ⁷⁾ Drätselkammaren dessa planritningar till Stadsfullmäktiges godkännande och för utverkande af nådig fastställelse, hvarom äfven beslut

¹⁾ 1893 års berättelse pg. 28. — ²⁾ Stfs prot. den 26 feb. § 13. — ³⁾ D:o d:o den 9 april § 18. — ⁴⁾ D:o d:o den 29 jan. § 7. — ⁵⁾ Drks skrf N:o 25 af den 17 jan. — ⁶⁾ 1892 års berättelse pg. 6. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 64 af den 7 mars.

fattades ¹⁾. Uti skrifvelse från Magistraten af den 1 Juni N:o 138 under-
rättades ²⁾ sedermera Stadsfullmäktige att Magistraten genom Guvernörens
i länet skrifvelse för den 27 föregående Maj meddelats, att Kejs.
Senaten vid af ärendet den 6 i sistsagda månad skedd föredragning fun-
nit godt berörda ändring i Helsingfors stads byggnadsplan fastställa.

I anledning deraf att Direktorn för Myntverket uti skrifvelse till
Finansexpeditionen i Kejs. Senaten anmält, att genom senast fastställda
stadsplan för Skatudden en betydande del af Myntverkets tomt i öster
och söder utan Myntverkets hörande skulle blifvit för stadeus räkning
afskild, hade Finansexpeditionen genom Guvernören i länet låtit infordra
vederbörande stadsmyndigheters underdåniga yttranden. Stadsfullmäktige
inheimtade derföre Drätselkammarens utlåtande och utgick ³⁾ det på att
ådagalägga, att af de tomter N:ris 1 och 2, hvilka enligt år 1861 fast-
ställd stadsplan för Skatudden förbehållits kronan och af hvilka den förra
skulle komma att användas till uppförande af ett myntsverk, vid slutet
af år 1886, på grund af en utaf Stadsfullmäktige hos Hans Kejs. Maje-
stät derom gjord framställning af den 9 December 1884, till staden åter-
gått alla de delar, hvilka då ännu voro odisponerade; att bland dessa del-
ar ingingo äfven de områden af nu ifrågavarande kvarter N:o 142, som
ligga icke blott till vester om Myntverket utan äfven till öster derom
och hvilka ansågos icke behöfva för Myntverkets utvidgning reserveras;
samt att Myntverkets tomt härigenom erhöi en längd i Kanalgatans rikt-
ning af 230 fot (68,50 m) och ett djup af 160 fot (47,50 m); äfvensom att
nämnda tomtlängd oförändradt bibehållits äfven uti senast fastställda stads-
plan, men att deremot djupet å tomten i samma stadsplan minskats med
54,3 fot (16,18 m), uteslutande af orsak att möjliggöra statsjernvägarnes
förlängning genom statsverket tillhöriga Helsingfors hamnbana till Skat-
udden och i sammanhang dermed påkallad gatureglering derstädes. I
hufvudsaklig öfverensstämmelse med denna Drätselkammarens utredning
beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige gifva sitt yttrande.

Sedan Speditören K. Sundström genom köp blifvit egare till tom-
ten och gården N:o 1 vid Bergmansgatan i kvarteret N:o 100 Ålen, hade
han, närslutande en situationsplan af tomten, uti skrifvelse till Drätsel-
kammaren för den 21 November gjort framställning angående sådan reg-
lering af ifrågavarande tomt, att den del deraf, som får för bebyggande

Myntverkets
tomt.

Reglering af
tomten N:o 1 vid
Bergmansgatan.

¹⁾ Stfs prot. den 19 mars § 10. — ²⁾ D:o d:o den 11 juni § 24. — ³⁾ Drks skrif. N:o
244 af den 28 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 12.

användas, ökades med en å återopade situationsplan med röd färg sträckad jordremsa, emot att staden för ett pris af 4 mark per kvadratmeter finge tillösa sig eganderätten till hela den öfriga delen af den med tomten förenade trädgårdsplanen, å hvilken enligt gällande stadsplan byggnader icke få uppföras. Sedan Drätselkammaren genom Byggnadskontoret införskaffat uppgift om arealen af ifrågavarande trädgårdsområde, hvaraf framgick att totala värdet därför efter det begärda priset skulle uppgå till i det närmaste 7,200 mark, äfvensom i anledning af Byggnadskontorets i saken gifna yttrande vidare underhandlat med Herr Sundström, hemstälde ¹⁾ kammaren, jemte insändande af tvenne planteckningar, å hvilka angafs den af Speditör Sundström till sist önskade begränsningen för tomten N:o 1 vid Bergmansgatan, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att för staden inköpa berörda trädgårdsområde för ett pris af i ett för allt 3,500 mark, och förbant sig Drätselkammaren att, för den händelse Stadsfullmäktige funne skäl härtill bifalla, med det snaraste till Fullmäktige inkomma med de ritningar, hvilka för utverkande af deraf betingad ändring i gällande stadsplan blefve erforderliga; samt blef vid föredragning inför Stadsfullmäktige denna Drätselkammarens framställning godkänd ²⁾).

Försäljning af
tomten N:o 1 i
kvarteret N:o 300
å Broholmen.

Hos Drätselkammaren hade John Stenbergs maskinfabriks aktiebolag, som till utgången af år 1921 mot en årlig afgäld af 255 mark på arrende innehade staden underlydande lägenheten N:o 33 Stora Broholmen, framställt anhållan, att tomten N:o 1 i kvarteret N:o 300 å Broholmen, hvilken tomt i det närmaste motsvarar nämnda lägenhet, finge af bolaget till ego inlösas, och hemstälde ³⁾ Drätselkammaren, som emellertid i vanlig ordning lätit mäta och värdera tomten, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till sökanden för ett pris af i ett för allt 18,112 mark 56 penni försälja ifrågavarande tomt af en areal af 4250,370 kvadratmeter, samt att Fullmäktige ville berättiga sökanden att intill utgången af år 1921 oförändradt bibehålla ett å tomten uppfördt boningshus af sten, som något inskjuter på den för Broholmsgatan fastställda utvidgningen; och funno Stadsfullmäktige skäl härtill bifalla ⁴⁾).

Försäljning af
tomt N:o 4 vid
Hagnäskaajen i
kvarteret N:o 300
samt utarrende-
ring af tomterna
N:ris 3 och 5 vid
Broholmogatan i
samma kvarter.

Redan under förloppet af år 1892 hade Bankkommisarien C. Ignatius i egenskap af arrendator af staden underlydande lägenheten N:o 32,

¹⁾ Drks skrf. N:o 250 af den 12 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 14. — ³⁾ Drks skrf. N:o 28 af den 24 jan. — ⁴⁾ Stfs prot. den 29 jan. § 9.

Stora Broholmen, för hvilken arrendetiden med nämnda års utgång skulle utlöpa, hos Drätselkammaren anhållit om rätt att få inlösa de tre tomter N:ris 3, 4 och 5 i kvarteret N:o 300, hvilka efter en uppgjord ny plan för stadens utvidgning med en 10:de stadsdel i det närmaste komme att motsvara nyssagda arrendelägenhet N:o 32. Som för ifrågavarande plan dock ännu icke under år 1892 hunnit utverkas nådig fastställelse, men sådan med det snaraste var att emotse, medgaf Drätselkammaren vid den 19 Januari 1893 hållet sammanträde Bankokommissarien Ignatius, som dertill förklarar sig villig, rättighet att tillsvidare på samma villkor som dittills besitta omförmälde lägenhet. Sedan Herr Ignatius emellertid under Augusti månad 1894 förnyat sin anhållan om ifrågavarande tomters inlösen till ego, förordnade Kammaren till föreskrifven mätning och värdering af desamma; och då sökanden vid denna förrättning funnit det tomterna N:ris 3 och 5 åsatta värdet af 17 mark per qvadratmeter för högt och därför anhållit att värderingsmännen ville alternativt åsätta dem äfven en årlig arrendeafgift, hvilket äfven skedde, gjorde sökanden i Drätselkammaren följande meddelande och förslag:

att han vore villig att omedelbart inlösa tomten N:o 4 efter det åsatta priset af 10 mark per qvadratmeter;

att han ville på arrende tillsvidare öfvertaga tomterna N:ris 3 och 5 emot de för dem fordrade årliga arrendeafgifterna, respektive 860 och 100 mark, under förutsättning att han finge behålla arrendet under om möjligt minst 7 år, oberäknadt det löpande året, samt under arrendetiden bibehållas vid rättigheten att framför andra inlösa tomterna enligt nu fastställda pris.

Tillika hemstälde sökanden, huruvida icke arrendet af tomterna N:ris 3 och 5 borde anses vara för hela det löpande året, såsom för åren 1893 och 1894 skett, tacite förlängt på de gamla villkoren.

På Drätselkammarens derom gjorda framställning ¹⁾ biföllo ²⁾ Stadsfullmäktige likväl endast till följande medgifvanden:

att Drätselkammaren bemyndigades att till sökanden för ett pris af 10 mark per qvadratmeter försälja tomten N:o 4 vid Hagnäskajen i kvarteret N:o 300; att till densamme för en tid af tre år, räknadt från början af 1895, på arrende öfverlåta tomterna N:ris 3 och 5 vid Broholmsgatan i samma kvarter, mot en årlig arrendeafgift af 860 mark för tomten N:o 3 och 100 mark för tomten N:o 5; samt att berättiga sökanden

1) Drks skrif. N:o 42 af den 15 feb. -- 2) Stfs prot. den 26 feb. § 2.

att framför andra efter nämnda arrendetids utgång få inlösa de tvenne sistnämnda tomterna efter det pris, som vid en då skeende värdering kan dem åsättas.

Försäljning af
tomt N:o 19 vid
Fredrikskatan i
kvarteret N:o
107 a.

Sedan Juriskandidaten Anton Wuorinen, som tillöst sig arrenderätten till tomten N:o 19 vid Fredrikskatan i kvarteret N:o 107 a, hos Drättselkammaren anhållit att omedelbart få till ego inköpa sagda tomt och tillika, då en del af det till tomten enligt ny stadsplan hörande området ingick uti villan Röddäld, för hvilken gällande arrende utgår först med år 1900, inlemnadt ett utaf arrendatorn af nämnda villa, trädgårdsmästaren F. Sundsten utfärdadt intyg, hvaraf framgick att Sundsten mot en ersättning af 950 mark vore villig att genast afstå den del af berörda tomt, som ligger inom hans arrendeområde, samt Drättselkammaren låtit anställa föreskrifven mätning och värdering af tomten, hemstälde ¹⁾ Drättselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att åt sökanden försälja ifrågavarande tomt, som hade en areal af 2087,3 kvadratmeter, efter ett pris af 17 mark per kvadratmeter för en köpesumma af 35,484 mark 10 penni samt under förbehåll att köparen tillfredsställer trädgårdsmästaren Sundstens fordran på godtgörelse för den honom frångående delen af Röddäld, också med afseende derå att Sundstens arrendeafgälder till staden för den återstående arrendetiden icke komma att minskas, äfvensom att några anspråk på planering af gatudelar, som falla inom Röddäld, icke få före samma arrendetids utgång af köparen göras. Och godkände ²⁾ Stadsfullmäktige Drättselkammarens framställning i öfrigt, utom att försäljningspriset bestämdes till 20 mark per kvadratmeter.

Försäljning af
fabrikskvarteret
N:o 177 Munk-
holmen.

Uti en till Drättselkammaren den 16 Januari inlemnadt skrift hade Munkholmens Aktiebolag, som intill utgången af år 1908 mot en årlig grundränta af 0,720 tunnor råg och en penningefärd af 560 mark på arrende innehar staden underlydande lägenheten N:o 144 Munkholmen, numera fabrikskvarteret N:o 177 uti 6:te stadsdelen, förfrågat sig huruvida och på hvilka villkor sagda kvarter kunde till bolaget redan nu försäljas, ehuru af arrendetiden ännu skulle återstå närmare 14 år och räntan å köpeskillingen säkert komme att öfverstiga det gällande arrendet. Och efter det Drättselkammaren låtit anställa såväl syn och värdering på platsen, hvarvid kvarteret uppskattats till ett värde af 4 mark per kvadratmeter, om det inlöstes vid arrendetidens utgång, men deremot till endast 2 mark 80 penni, ifall köpet uppgjordes inom innevarande år, som ock

¹⁾ Drks skrf. N:o 88 af den 11 april. — ²⁾ Stfg prot. den 30 april § 8.

mätning af området, uppgående till 29,560 qvadratmeter; samt sedan bolaget ytterligare vändt sig till Drätselkammaren med anhållan om lindring för bolaget af ett eller annat slag uti köpeskillings afbetalning under den återstående arrendetiden — helst en sådan att bolaget för tillfället endast tillförsäkrades rätt till inlösen af Munkholmen efter arrendetidens utgång, med skyldighet att derefter erlægga antingen vanlig annuitet eller en så mycket högre sådan, att kapitalet, beräknadt efter 4 mark per qvadratmeter, i alla fall gäldades inom samma tid, som om annuitetsbetalningarna genast vidtogs — anhöll ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att med Munkholmens Aktiebolag afsluta ifrågasvarande tomtförsäljning på följande vilkor:

att bolagets arrenderätt till staden underlydande lägenheten N:o 144 Munkholmen i och med 1895 års utgång upphäfdes;

att till bolaget från samma tid mot en köpeskilling af i ett för allt 125,650 mark försålles fabriksqvarteret N:o 177 i 6:te stadsdelen;

att utaf denna köpeskilling under åren 1896—1908 af köparen erlägges inalles 14,820 mark, att med 1,140 mark årligen gäldas;

att återstående köpeskillingen 110,830 mark betalas antingen i ett för allt första helgfria dag i Januari 1909 eller erlägges genom årliga annuiteter enligt de för försäljning af fabriksstomter fastställda vilkor; samt

att underhållet af vägen till fabriksqvarteret öfver Munkholms-sundet fortfarande förblir ett köparens åliggande.

Och godkändes ²⁾ denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige.

Hos Drätselkammaren hade Ingeniören Johannes Eichinger anhållit att få inlösa odisponerade fabriksstomten N:o 11 vid Sörnäs Strandväg i qvarteret N:o 291 uti 10:de stadsdelen; och som samma tomt den 13 Mars 1894, med anledning deraf att brädgårdsförvaltaren G. Pesonen i början af nämnda år hos Kammararen gjort enahanda anhållan, ehuru han sedermera icke fullföljt sin ansökan, redan blifvit i föreskrifven ordning värderad och åsatt ett värde af 5 mark per qvadratmeter, hvilket värde Kammararen emellertid, med afseende å de sedan sagda värdering något förbättrade konjunkturen, ansåg böra förhöjas till 5 mark 50 penni; samt sedan tomten på sökandens bekostnad blifvit uppmätt och befunnits uppgå till 5,475,493 qvadratmeters areal; anhöll ³⁾ Drätselkammaren, som å offent-

Försäljning af
fabriksstomten
N:o 11 vid Sörnäs
Strandväg
i qvarteret
N:o 291.

¹⁾ Drks skrf. N:o 110 af den 16 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 21 maj § 5. — ³⁾ Drks skrf. N:o 112 af den 24 maj.

lig auktion den 24 maj till den mest betalande utbjudit tomten, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, att till ende spekulanten Ingeniören Eichinger mot ett pris af i ett för allt 30,115 mark 21 penni samt i öfrigt på de vilkor: att tomten, såsom varande en fabriksomt, bebygges med fabrik; att gatuplaneringar i det kvarter, hvarti tomten är belägen, komma, förutom Aspnäsgatan, att utföras endast i den mån, annuiteter från redan försålda och framdeles försäljande tomter i 10:de stadsdelen inflyta, försälja ifrågavarande tomt. Och blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige godkänd¹⁾, dock med det tillägg att köparen egde underkasta sig de för fabriksomt gällande eller framdeles fastställande byggnadsstadganden.

Försäljning af villan N:o 23 i Brunnsparkens östra område.

Sedan Professorn R. Kolster, som intill den 7 Mars 1898 innehade arrenderätt till villatomten N:o 23 i Brunnsparkens östra område mot en årlig afgift af in summa 232 mark 80 penni samt efter sagda tid var berättigad till 25 års förlängning af arrendet mot en till högst 331 mark 71 penni förhöjld årlig afgäld till staden, anhållit att i stöd af Stadsfullmäktiges vid den 27 November 1894 hållet sammanträde fattade beslut²⁾ få inlösa ifrågavarande tomt, och Drätselkammaren i anledning häraf förordnad till mätning och värdering af tomten, hvarvid utredts att den har en areal af 3195,614 kvadratmeter och värderats efter ett pris af 4 mark 40 penni per kvadratmeter till 14,060 mark 70 penni, hemstälde³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att för sagda pris och för öfrigt på de för nya bostadstomter i staden nu gällande betalningsvilkor till sökanden försälja ifrågavarande villatomt, hvilket af Stadsfullmäktige äfven godkändes⁴⁾.

Försäljning af tomt N:o 2 i kvarteret N:o 142 å Skatudden.

I anledning af Bankdirektören Alfred Norrméns hos Drätselkammaren framställda anhållan att få inlösa staden tillhöriga tomten N:o 2 i kvarteret N:o 142 å Skatudden; och sedan Drätselkammaren förordnat till mätning och värdering af tomten, hemstälde⁵⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige i hufvudsaklig öfverensstämmelse med värderingsmännens förslag om bemyndigande för Kammaren: att efter behörigen utfärdad kungörelse å offentlig auktion inför Kammaren till den mest bjudande försälja ifrågavarande tomt för ett minimipris af 30 mark per kvadratmeter eller, då tomtens areal är 1410,624 kvadratmeter, för en total lösesumma af minst 42,318 mark 72 penni och under dessutom de vilkor, att

¹⁾ Stfs prot. den 11 juni § 8. — ²⁾ 1894 års berättelse pag. 25. — ³⁾ Drks skrf. N:o 127 af den 20 juni. — ⁴⁾ Stfs prot. den 3 sept. § 12. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 176 af den 5 sept.

å tomten på det icke redan befintliga eller framdeles uppstående monumentala byggnader å Skatudden måtte från stadens centrala, öppna platser och promenader bortskymmas, ej finge uppföras något hus, hvars taklists höjd öfver vattenytan öfverskrider 23 meter, för den händelse att Kanalgatans nuvarande profil bibehålles, eller 21 meter, om en ifrågasatt sänkning af samma gata komme till stånd; samt att Drätselkammaren skulle förbehållas rätt att granska och godkänna, eventuelt förkasta byggnadsritningarna för tomten, börande köpet återgå, i händelse enighet i sagda afseende icke kunde ernås kontrahenterna emellan. Och funno Stadsfullmäktige skäl godkänna¹⁾ detta Drätselkammarens förslag, dock sålunda att Kammararens förberedande granskning af byggnadsritningarna icke komme att utesluta den å annan myndighet ankommande difinitiva granskningen af desamma.

Efter det Stadsfullmäktige till Drätselkammaren återremitterat²⁾ handlingarna angående Öfverstyrelsens för lots- och fyrinrättningarna i landet gjorda förfrågan, huruvida och på hvilka villkor staden kunde åt lotsverket afstå området emellan kvarteret N:o 26 Oxen vid Brobergskajen och stranden utanför detta kvarter i och för erhållande af uppgift å det pris, hvarför det åstundade området kunde af staden föryttras, förordnade Drätselkammaren till värdering deraf. Och då Drätselkammaren fann det berörda område af cirka 775 kvadratmeters areal af värderingsmännen åsatta priset af 18 mark per kvadratmeter, jemte skyldighet för kronan att med 1,000 mark ersätta staden för bortflyttande af ett å platsen befintligt allmänt simhus, skäligt, föreslog³⁾ Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville afgifva sitt svar till bemälda Öfverstyrelse i öfverensstämmelse med hvad Drätselkammaren tidigare i ärendet framställt med det tillägg, att staden lika litet i detta fall, som vid försäljning annorstädes af platser, som gränsa till stranden af stadens hamnar, kan afsäga sig sin strandrätt för uppförande bland annat af möjligen nödiga kajbyggnader. Vid slutlig föredragning af ärendet beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige afgifva sitt svar till Lotsstyrelsen i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens senare utlåtande.

Uti en till Magistraten inlemnad, till Stadsfullmäktige stäld skrift anhåller *delegationen för uppresande af ett äreminne åt Fredrik Pacius* att, sedan vid ett till den 28 Maj 1894 utlyst allmänt möte i Hotel Wil-

Upplåtande till Lotsverket af stranden utanför kvarteret N:o 26 vid Brobergskajen.
Årestod i Kajsaniemi park till minne af F. Pacius.

¹⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 7. — ²⁾ 1894 års berättelse pag. 14. — ³⁾ Drks skrf. N:o 47 af den 21 febr. — ⁴⁾ Stfs prot. den 26 feb. § 3.

helmsbad de närvarande enats om, det den lämpligaste platsen för det äreminne, som afsetts att uppresas åt F. Pacius, vore en i Kajsaniemi park belägen mindre kulle emellan dammen och lekplatsen, Stadsfullmäktige ville åt delegationen, som erhållit i uppdrag såväl att igångsätta insamlingen af nödiga medel som ock att ombesörja monumentets uppresande, bevilja tillstånd att å nämnda plats låta uppställa ärestoden samt att under ledning af stadsträdgårdsmästaren få utföra några erforderliga planerings- och planteringsarbeten; och biföllo ¹⁾ Stadsfullmäktige denna delegationens anhållan.

Tomtplats för
en tillernad
allmän musei-
byggnad.

Redan år 1891 hade Stadsfullmäktige beslutit ²⁾ att till tomtplats för en allmän museibygnad åt statsverket, som då till tomt för samma byggnad i stället för den af Fullmäktige 1890 utlofvade ³⁾ platsen å Broberget anhållit om tomterna N:ris 5 och 7 vid Skepparegatan samt N:o 19 vid Fabriksgatan, kostnadsfritt upplåta norra slutningen af Observatoriiberget ofvanom det der befintliga kronomagasinnet, under vilkor bland annat att sagda magasin på statsverkets bekostnad bortflyttades till någon vid Östra eller Vestra chaussén belägen lämplig plats, som af staden skulle utan ersättning afstås. Uti en, jemte några plan- och perspektivritningar, Stadsfullmäktige genom Guvernören i länet och Magistraten tillhandakommen skrifvelse från Ekklesiastik Expeditionen i Kejs. Senaten af den 19 Februari upptages emellertid ånyo frågan om tomtplats för den tillernade museibygnaden, och anbefalles deri Guvernören att oförtöfvadt infordra och derefter till Kejs. Senaten inkomma med Stadsfullmäktiges och Magistratens yttrande, huruvida staden vore villig att i stället för ofvan omförmälda plats å Observatoriiberget för byggnaden afträda erforderligt område högre upp på bergsplatån, rätt österom astronomiska observatoriet, på den plats, som tidigare ifrågasatts för uppförande af ett ständerhus. I anledning häraf infordrade ⁴⁾ Stadsfullmäktige Drättselkammarens yttrande; och föreslår ⁵⁾ Kammaren, som på grund deraf, att Observatoriiberget numera bestämts till en allmän park och stora kostnader för planeringar och planteringar å detsamma redan nedlagts, icke kan finna museihusets förläggande hvarken på ett eller annat ställe af detta berg lämpligt, att Stadsfullmäktige ville afböja hvarje uppförande af en museibygnad på Observatoriiberget, men att Stadsfullmäktige deremot

1) Stfs prot. den 19 mars § 5. — 2) 1891 års berättelse pag. 5. — 3) 1890 års berättelse pag. 3. — 4) Stfs prot. den 19 mars § 2. — 5) Drks skrf. N:o 100 af den 2 maj (Stfs tryckta handl. N:o 17).

skulle öfverlemna åt statsverket att under vissa för hvarje tomt närmare stipulerade förbehåll välja emellan följande fyra tomtplatser, nämligen: 1:o) *Norra ändan af Jernvägstorget*, 2:o) *Qvarteret N:o 127 i 7:de stadsdelen*, 3:o) *Fyra tomter i qvarteret N:o 134*, 4:o) *Fyra tomter i qvarteret N:o 146 på Skatudden*.

Förlagdt på Jernvägstorget, hade Drätselkammaren tänkt sig museihuset placeradt vid samma midtaxel som Ateneum, med hufvudfasaden vänt deremot och så långt inskjutet på torget, att Wilhelmsgatan till full bredd kunde framlöpa emellan Wilhelmsbadstomterna och museihusets baksida. Qvarteret N:o 127 inrymmer 4 bostadstomtar N:ris 3, 5, 7 och 9 vid Fabriksgatan af in summa 6,975 qvadratmeters areal samt en 8,778 qvadratmeter stor, för plantering eller offentlig byggnad afsedd plats vid Bergmansgatan; och skulle denna öppna plats af staden afstås kostnadsfritt, endast med villkor att statsverket bekostar och ombesörjer planeringen och planeringen af densamma, men borde för bostadstomterna i qvarteret betingas ett pris af 6 mark per qvadratmeter, så att staden blefve ersatt för de kostsamma gatuplanerings- samt vatten- och kloaklednings arbeten, hvilka härstädes redan blifvit rundt omkring qvarteret utförda. De fyra tomterna i qvarteret N:o 134 gåfve för museibyggnaden en tomtarea af omkring 8,250 qvadratmeter och borde enligt Drätselkammarens åsigt äfven för dessa tomter, af nyss anfördt skäl, fordras en ersättning af 6 mark per qvadratmeter. Afskiljandet af museibyggnaden från angränsande hus i qvarteret kunde ske antingen genom en gårdsplan med planteringar eller dragande af en 10 å 12 meter bred gata genom det område, som till statsverket afstods. Äfven af platsen å Skatudden skulle bildas ett särskildt qvarter för sig, genom att en tvärgata af 12 meters bredd drogs tvärt igenom qvarteret, parallelt med Skatuddsgatan. Endast såsom bidrag till nödiga gatuplaneringar, vatten- och kloakledningar skulle för tomten, som erhöll en areal af 4,320 qvadratmeter, fordras i ett för allt 30,000 mark, utgörande den andel, som för sagda arbeten ungefärligen belöpte sig på detta qvarter; och rekommenderades denna sistnämnda tomtplats framför alla andra af Drätselkammaren.

Tillika föreslog Drätselkammaren att Stadsfullmäktige skulle förbinda sig att endast under ett års tid blifva vid detta sitt anbud stående.

Vid ärendets föredragning beslöto ¹⁾ Fullmäktige:

¹⁾ Stfs prot. den 14 maj § 6.

att på de af Drätselkammaren anförda skäl afböja förslaget om museibygnadens placering å östra platån af Observatoriiberget;

att — under erkännande att Fullmäktiges den 24 Februari 1891 fattade beslut att upplåta norra slutningen af Observatoriiberget fortfarande är å stadens sida bindande, enär någon bestämning icke faststälts om tiden för platsens bebyggande, samt med framhållande af att planerings- och planteringsarbeten å sagda område verkstälts under förutsättning att statsverket, som icke lemnat Stadsfullmäktige något meddelande i anledning af förberörda anbud, icke vidare gjorde anspråk på sagda plats — förbehålla staden rätt till ersättning för de å nämnda arbeten nedlagda dagsverkskostnader, i händelse berörda plats borde för ändamålet afträdas;

att tillika, enär upplåtandet af nästnämnda område komme att rubba den af Fullmäktige godkända planen för Observatoriibergets förskönande, uttala det Fullmäktige emotsåge, att statsverket skulle till plats för museibygnaden utse någon af de utaf Drätselkammaren alternativt föreslagna fyra tomtplatserna, på de af Kammaren angifna vilkor i öfrigt, utom att, beträffande området å Skatudden, någon fordran på ersättning af statsverket för gatuplanering m. m. icke skulle uppställas; samt

att Stadsfullmäktige ville tillförbinda staden att under ett års tid, räknadt från den 14 Maj, icke disponera sagda tomtplatser, med anhållan tillika att inom nämnda tid varda underrättade, huruvida och i hvilken del Fullmäktiges nu ifrågavarande anbud af statsverket antagits.

Tillika förordnade Stadsfullmäktige att deras beslut i ärendet finge expedieras utan afvaktan å protokollets justering äfvensom att förslaget till Fullmäktiges underdåniga skrifvelse i ärendet skulle öfverlemnas till granskning och godkännande af härför särskildt utsedde justeringsmän.

Af de ritningar för den tillernade museibygnaden, hvilka vid ärendets behandling hos Stadsfullmäktige företets, framgick att det för byggnaden afsedda området innehade en areal af 56×40 meter. Sedan emellertid Öfverdirektören i Öfverstyrelsen för allmänna byggnaderna uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 24 September meddelat, att Kejs. Senaten anbefalt honom att i samråd med tvenne sakkunniga personer anställa syn och undersökning samt afgifva yttrande rörande lämpligheten af alla de för museet föreslagna platserna, samt då de sakkunniga personerna varit med honom ense deruti, att norra ändan af Jernvägs-torget, förutsatt att ett tillräckligt stort utrymme derstädes kan erhållas, vore en af de platser, der museet med fördel kunde förläggas, ville han

hos Fullmäktige vördsamt anhålla om upplysning, huruvida staden vore villig att för ändamålet upplåta ett så stort område, som å en bilagd situationsplan var angifvet, uppgående i vidd till 75×60 meter. Skrifvelsen åtföljdes af ett utdrag ur Drätselkammarens protokoll för den 12 September § 19, hvarur framgick att Drätselkammaren för sin del icke funnit skäl till anmärkning mot den å ofvanberörda eskissritning föreslagna placeringen af museibygnaden, samt att denna placering, med afseende å de stora dimensioner torget egde, icke komme att i någon nämnvärd grad minska det för trafiken behöfliga utrymmet; och afgäfvö ¹⁾ Stadsfullmäktige sin svarsskrifvelse till bemälda Öfverdirektör i närmaste öfverensställelse härmed; dock framhöllo Stadsfullmäktige, på det Jernvägstorget ej skulle förlora sin symetriska form samt museibygnaden icke göra intrycket af en på sjelfva torget placerad byggnad, utan bilda dess norra fondparti, att byggnaden erhöles en tillräckligt lång utsträckning, ungefär så lång som Atenei fasad samt att vid dess gaflar inrättades skvärer; och borde dessutom vid skeende ändring och ombyggnad af bangården, den linie, som betecknas af Hagasundsgatans vestra sida, icke få, på sätt nu är fallet med godsmagasinet, af bangårdsbyggnader öfverskridas.

Senare anmodade ²⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammaren att afgifva yttrande i anledning af en inom Stadsfullmäktige uppkastad fråga huruvida, för undvikande af eventualiteten att Observatoriiberget blefve taget i anspråk såsom plats för den tilltänkta museibygnaden, utom de förut af staden erbjudna tomterna för berörda ändamål, erforderligt område kunde anvisas inom den del af Kajsaniemi park, som begränsas af Botaniska trädgårdens staket, Unionsgatan och Trädgårdsgatan; men beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige på förslag ⁴⁾ af Drätselkammaren, som uppgaf sig redan tidigare hafva tagit ifrågavarande och andra platser i Kajsaniemi under ompröfning och icke funnit dem lämpliga, att låta frågan förfalla.

Uti en under Mars månad förlidet år till Stadsfullmäktige inlemnad skrift hade bestyrelsen för Diakonissanstalten härstädes anhållit:

att Stadsfullmäktige ville bifalla dertill, att åt anstalten beviljades arrenderätt till norra delen af det till villan Hagasund hörande område emellan Tölöviken och Vestra chaussén med rätt för anstalten att å området uppföra nödiga byggnader; samt

Tomtplats för
Diakonissan-
stalten i Hel-
singfors.

¹⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 9. — ²⁾ D:o d:o den 19 nov. § 15. — ³⁾ D:o d:o den 3 dec. § 10. — ⁴⁾ Drks skrf. no 241 af den 28 nov.

att anstalten måtte af Stadsfullmäktige tillförsäkras rätt, att såsnart sagda område blifvit indeladt till byggnadstomter, i utbyte mot den invid anstaltens nuvarande hus belägna obebyggda tomten vid vestra Hamngatan, under eganderätt erhålla begärda del af villan Hagasund.

Såsom skäl för sin anhållan anför nämnda bestyrelse, att anlita af Diakonissanstalten, som allt sedan 1867 varit i värksamhet, så tilltagit, att den utan snar utvidgning icke kan anses motsvara behovet, och gälde det i sådant afseende för bestyrelsen att anskaffa en rymligare byggnadsplats än den, hvaröfver anstalten för närvarande disponerade uti sina tvenne å Skatudden egande tomter, samt var det specielt af pietetskänsla mot anstaltens stiftarinna, fru öfverstinnan A. Karamzine, som bestyrelsen eftersträfvade en plats å villalägenheten Hagasund, som under en lång följd af år på arrende innehafts af henne.

Vid den 5 April sagda år hållet sammantråde remitterade Stadsfullmäktige detta ärende till Drätselkammaren, som hade att med utlåtande deri till Fullmäktige inkomma; och förordnade Drätselkammaren i anledning deraf till syn å platsen. Härvid syntes det synenämnden oförenligt med stadens intresse att upplåta plats å villan Hagasund för en sjukinrättning, emedan enligt deras förmenande den å ifrågavarande område utförda, kostsamma och väl underhållna trädgårdsanläggningen derstädes vid arrendetidens utgång borde förenas med Hesperia till en gemensam offentlig park. Då Stadsfullmäktige emellertid tidigare åt Diakonissanstalten kostnadsfritt öfverlemnat tomten N:o 7 vid vestra Hamngatan, men denna tomt, sedan Fullmäktige godkänt ett förslag till förändrad indelning af Skatudden, komme att tagas i anspråk för den öfver tomten dragna Lotsgatan, föreslogo synemännen, efter att hafva inhemtat bestyrelsens för Diakonissanstalten mening, att till anstalten å arrendefri disposition i 50 år skulle öfverlätas kvarteret N:o 304 i förstaden Berg-häll, med tillförsäkran tillika, i händelse stadsplan för denna förstad inom utgången af arrendetiden vederbörligen blefve fastställd, om kostnadsfri eganderätt till ifrågavarande kvarter, mot vilkor likväl att anstalten till staden omedelbart återlemnar tomten N:o 7 vid Hamngatan; att å nämnda kvarter upprätthålles en diakonissanstalt; och att anstalten ej får göra anspråk på staden beträffande gatuplaneringar invid kvarteret. Som Diakonissanstalten tillhöriga, meranämnda tomt N:o 7 vid Hamngatan innehafver en areal af 1,382 qvadratmeter, blefve dess värde efter ett pris af 20 mark per qvadratmeter 27,640 mark och då kvarteret N:o 304 å jordområdet Bergbäll åter har ett yttinnehåll af 16,600 qvadratmeter, blefve

det årliga arrendet till staden därför, om exempelvis 9 penni per kvadratmeter lägges till grund för beräkningen, 1,494 mark, utgörande 5 % ränta å ett kapital af 29,880 mark, som alltså representerade värdet af detta kvarter. Då förlusten för staden genom utbyte af kvarteret N:o 304 å Berghäll mot tomten N:o 7 vid Hamngatan således blefve högst obetydlig eller kanske alls ingen, enär, med afseende derå att de i närheten af kvarteret liggande Djurgårdsvillorna erlægga i årligt arrende per kvadratmeter en emellan $1\frac{3}{4}$ och $9\frac{1}{4}$ penni varierande belopp, en arrendeafgåld af 9 penni måste anses nog hög, kunde Drätselkammaren i allo omfatta synemännens förslag och hemstälde¹⁾ därför hos Stadsfullmäktige om dess antagande, hvilket äfven blef fallet²⁾.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Drätselkammaren jemte en eskissritning inlemnad skrift af den 18 September, undertecknad af handlandene Schildt, Ek, Paulig, Fazer, Tallberg, Maury, Cronvall, Renlund och Hallberg samt general J. af Lindfors, anföres bland annat, att undertecknarene vore sinnade att genom bildande af ett aktiebolag för uppförande af warrantmagasin å Skatudden skrida till förverkligande af det inom stadens affärskretsar länge hysta önskningsmålet om inrättande härstädes af ett allmänt upplagsmagasin, hvartill tillfälle nu förefans, sedan hamnbanan utsträckts till Skatudden och lämpliga tomtplatser der vore att påräkna; och framställa sagde affärsmän, då ifrågavarande intresse, ehuru visserligen i hufvudsak af enskild natur, också är af så allmän beskaffenhet, att kommunen i sin helhet borde uppmärksamma det, hos Stadsfullmäktige en vördsam förfrågan, huruvida och på hvilka vilkor Helsingfors stad kunde för företaget intresseras. Något utarbetadt projekt äfvensom bolagsstadgar framlägga sökandene emellertid icke, äfven af det skäl att vid utarbetande häraf fordrades att någon representant af en presumerad hufvudintressent, d. v. s. staden, deri deltog. Förslagets allmänna drag ingå dock i skriften och äro följande:

Warrantmagasin å Skatudden.

att affären öfvertages och ledes af ett aktiebolag med ett aktiekapital af 250,000 mark;

att detta bolag förvärfvar sig eganderätten till kvarteren N:ris 187 och 189 i 8:de stadsdelen, hvardera innehållande 8 magasin stomter;

att å kvarteret 189 uppföres en magasinsbyggnad i ungefärlig öfverensstämmelse med eskissritningen, beräknad med källare till en kostnad af 260,000 mark och utan källare till 215,000 mark;

¹⁾ Drks skrif. N:o 56 af den 28 febr. (Stfs tryckta handl. N:o 8). — ²⁾ Stfs prot. den 19 mars § 16.

att kvarteret N:o 187 tillsvidare icke bebygges, utan endast inhägnas och uthyres till upplag för varor, som icke fordra skydd af magasin;

att det nödiga kapitalet för inköp af tomterna, bebyggande af dem i angifven utsträckning samt för anskaffande af materialier m. m. uppskattats till 400,000 mark, hvarför utöfver det egna aktiekapitalet ett lån mot hypotek af bolagets fastighet borde upptagas å 150,000 mark; samt

att staden af aktiekapitalet öfvertog ett så stort belopp, som motsvarade tomternas saluvärde.

För eventuelt afslag å sökandenes förutsättning beträffande stadens deltagande i det tillernade företaget, motse sökandene, att de ifrågavarande magasinshvartererna åtminstone under billigast möjliga vilkor till bolaget försäljas.

Skriften inlemnades till Drätselkammaren genom befullmäktigadt ombud, som å sökandenes vägnar anhöll om Kammarens förord hos Stadsfullmäktige till deras ansökan. Drätselkammaren förordnade för den skuld till syn och värdering af ifrågavarande magasinshvarter; och värderades dervid kvarteret N:o 187, uppgående till 4,331 kvadratmeter, efter 11 mark per kvadratmeter till 47,621 mark, samt kvarteret N:o 189, hvars areal utgör 4,294,4 kvadratmeter, efter 15 mark per kvadratmeter till 64,416 mark. Och föreslog¹⁾ Drätselkammaren i likhet med synemännen, då ett synnerligen lämpligt tillfälle nu erbjöd sig för staden att utan direkt uppoffring bidra till uppkomsten af ett företag, som outhärligen komme att i hufvudstaden framkalla ökad lifaktighet i handel och trafik, att Fullmäktige ville i så måtto bifalla till den gjorda framställningen, att staden förband sig att uti det tillernade aktiebolaget för uppförande af warrantmagasin ingå med värdet af magasinshvarteret N:o 189, samt att staden åt samma bolag mot en årlig arrendeafgåld af 1,000 mark på en tid af 10 år, räknadt från inkommande års början, skulle utarrendera magasinshvarteret N:o 187; äfvensom att Fullmäktige förbehöllo staden rätt att framdeles, om så pröfvas för staden förmånligt, ingå uti samma bolag äfven med värdet af kvarteret N:o 187. Detta Drätselkammarens förslag blef af Stadsfullmäktige godkänt²⁾, hvarjemte Fullmäktige beslöto att, derest ändring i de af Drätselkammaren uppställda grunderna för uppgörelsen befunnes vara af nöden, anmälan härom skulle göras hos Fullmäktige, så snart definitiv uppgörelse sker.

¹⁾ Drks skrif. N:o 187 af den 26 sept. — ²⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 12.

Uti en till Stadsfullmäktige den 18 Oktober inlemnad skrift anhåller Grefve C. Mannerheim jemte 220 andra undertecknare af skriften, att Stadsfullmäktige ville till dem, i afseende å bildande af bolag för uppförande af en täckt vinterbana för velocipedåkning eller s. k. velodrom, å arrende öfverlåta så stor del af det längs Fabriksgatan gående, ännu odisponerade området, som skulle erfordras för en byggnad af eliptisk form med en bana af högst en tredjedels kilometers perimeter, eller att, i händelse Fullmäktige funne det omöjligt att upplåta den af sökandene omnämnda platsen, Fullmäktige benäget ville för ändamålet anvisa annat lämpligt område. Drätselkammaren, till hvars utlåtande ärendet af Stadsfullmäktige remitterats¹⁾, infortrade Byggnadskontorets yttrande; och föreslår Byggnadskontoret uti sin till Kammaren i sådant afseende, jemte en planteckning, afgifna skrifvelse af den 7 November, att, då den af sökandene föreslagna platsen delvis eges af Helsingfors Spårvägsbolag och således icke kan för ändamålet disponeras, staden måtte åt sökandene till uppförande af en velodrom på 10 års arrendetid öfverlåta den del af Hagnästorget, som låge närmast fabriksqvarteret N:o 296, i areal uppgick till 5,500 kvadratmeter och utgjorde endast en tredjedel af torget. Som Drätselkammaren emellertid icke kunde omfatta detta förslag, emedan velodromen, som sökandene tänkt utförd i trä, med afseende å sin storlek blefve icke allenast ytterst vanprydande för den plats, den belamrade, utan också så eldfarlig, att den otvifvelaktigt höjde brandförsäkringspremierna för närliggande hus; och då den, förlagd på Hagnästorget eller annorstädes inom den egentliga staden, dessutom säkert fordrade ändring i stadsplan och antagligen äfven suspension af vissa bestämmelser i gällande byggnadsordning för staden, föreslog²⁾ Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville lemna sökandene det svar, att någon plats inom sjelfva staden, till den del den genom fastställda stadsplaner reglerats, icke kunde för det åsyftade ändamålet anvisas, men att Stadsfullmäktige för hvarje möjlig plats inom andra stadens afhysta marker, ville, hvad på Stadsfullmäktige kan ankomma, underlätta erhållande af en byggnadsplats för en öfvertäckt velocipedbana. Stadsfullmäktige, till hvilka emellertid inkommit en den 2 December dagtecknad skrift, hvori ett antal gårdsegare i förstaden Berghäll, under förmälan att uppköpen af lifsmedel å stadens salutorg för den i Berghäll och villaområdena norrom staden boende befolkning till följd af tidsförlust och lång transport

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 14. — ²⁾ Drks skrif. N:o 222 af den 14 nov.

skulle medföra kännbara kostnader, anhålla att den till torg för första den Berghäll afsedda platsen norrom den s. k. Långa bron utan dröjsmål måtte varda till berörda ändamål anordnad och upplåten samt således icke för längre eller kortare tid disponeras till något byggnadsföretag, beslöto ¹⁾ afgifva ett afböjande svar till sökandene af plats för en velocipedbana, för såvidt det rörde platser inom de delar af stadsmarkerna, som ingå uti fastställda stadsplaner.

Utarrendering af
upplagsplatsen
N:o 4 a å Blå-
bergslandet.

Enligt Stadsfullmäktiges i ärendet tidigare fattade beslut ²⁾ hade Drättselkammaren vid offentlig auktion inför Kammaren den 17 Januari på arrende utbjudit upplagsplatsen N:o 4 a å Blåbergslandet, men då der vid gjordes endast ett anbud till 20 marks årlig afgäld, kunde Drättselkammaren vid pröfning deraf icke antaga det. Sedan dock vid Kammarens påföljande sammanträde af sjömannen Karl Fagerlund gjorts anbud på ifrågavarande upplagsplats mot 100 marks årligt arrende, hemstälde ³⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att åt honom på en tid af 10 år emot nämnda arrendeavgift och på de af Fullmäktige för öfrigt tidigare bestämda villkor utarrendera ifrågavarande upplagsplats; och godkände ⁴⁾ Stadsfullmäktige Drättselkammarens hemställan.

Utarrendering af
tomten N:o 31
vid 2:dra linien
å Berghäll.

Sedan Drättselkammaren på derom af körsnären J. H. Welros gjord ansökan låtit mäta och värdera bostadstomten N:o 31 vid 2:dra linien å jordområdet Berghäll, hvilken tomt befanns innehafva en areal af 1569,4 kvadratmeter och åsatts ett årligt arrende af 251 mark, äfvensom på offentlig auktion inför Kammaren utbjudit densamma, hemstälde ⁵⁾ Drättselkammaren hos Stadsfullmäktige, då annat arrendeanbud vid auktionstillfället icke gjorts än af sökanden i egenskap af ombud för ett under bildning varande byggnadsaktiebolag, om bemyndigande att till bemälda Welros och en del andra blifvande deltagare i bolaget på en tid af 30 år och mot en årlig afgäld till stadskassan af 251 mark samt i öfrigt under de för stadens bostadsvillor gällande arrendevillkor utarrendera denna tomt; och blef denna hemställan af Stadsfullmäktige godkänd ⁶⁾.

Utarrendering af
tomten N:o 6 vid
4:de linien å
Berghäll.

Med afseende derå att senaste innehafvaren af bostadstomten N:o 6 vid 4:de linien å Berghäll, modellsnickaren M. Lindholm saknat tillgång att för en del af år 1891 och för åren 1892 och 1893 gälda arrendeavgifterna till staden samt den ene af hans löftesmän aflidit och den andra

¹⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 6. — ²⁾ 1894 års berättelse pg. 9. — ³⁾ Drks skrf. N:o 27 af den 24 jan. — ⁴⁾ Stfs prot. den 27 jan. § 8. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 131 af den 27 juni. — ⁶⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 13.

försvunnit, hade Drätselkammaren vidtagit åtgärder för återbekommande till staden af tomten, som var obebyggd, äfvensom härom hos Stadsfullmäktige anmält ¹⁾). Och då någon tid derefter entreprenören K. G. Haal hos Kammaren ansökt att få arrendera tomten, hvarför minimiarrendet tidigare varit bestämdt till 211 mark för år, hade Drätselkammaren kungjort om dess utarrenderande vid offentlig auktion inför Kammaren till den mest bjudande; samt då vid sådan auktion det högsta anbudet 301 mark gjordes af handlanden Johan Käyhkönen, anhöll ²⁾) Kammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, att till bemälde handlande för en tid af 30 år och mot en årlig arrendeafgift af nämnda belopp samt för öfrigt på de för bostadstomter gällande vilkor utarrendera ifrågavarande tomt, till hvilken anhållan Stadsfullmäktige ock lemnade ³⁾) sitt bifall.

I anledning af byggmästaren Joh. Gus. Rosenbergs anhållan att få arrendera odisponerade bostadstomten N:o 20 vid 4:de linien å jordområ-
det Berghäll, utbjöd Drätselkammaren, efter att hafva låtit uppmäta och värdera tomten, som befans hafva en areal af 1382,792 kvadratmeter och hvarför det minsta årliga arrendet bestämts till 222 mark, arrenderätten till denna tomt på en tid af 30 år vid offentlig auktion inför Kammaren den 10 Oktober och hemstälde ⁴⁾) hos Stadsfullmäktige, enär vid auktions- tillfället något annat anbud icke gjorts än af sökanden, att åt honom för sagda tid och arrendeafgäld samt på de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor finge utarrenderas ifrågavarande tomt, hvilket äfven af Stadsfullmäktige bifölls ⁵⁾).

Enär arrenderätten till den s. k. Tilkka äng å staden tillhöriga Mej-
lans hemman skulle med året utgå, utbjöd Drätselkammaren vid offentlig
auktion inför Kammaren den 15 Augusti denna rätt för en tid af tre år,
räknadt från den 1 Januari 1896, åt den mest betalande samt hemstälde ⁶⁾) hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att till arrendatorn Gus. Wilh. Eriksson, som vid auktionstillfället gjort det högsta anbudet å 271 mark årligt arrende, härför utarrendera ängen; och funno Stadsfullmäktige skäl godkänna ⁷⁾) denna hemställan.

Då det bestående arrendet till upplagsplatserna N:ris 5 och 6 å sta-
den underlydande lägenheten N:o 21 Sörnäs skulle med året utgå, hade

¹⁾ Drks skrf. N:o 103 af den 2 maj och Stfs prot. den 14 maj § 9. — ²⁾ Drks skrf. N:o 167 af den 1 aug. — ³⁾ Stfs prot. den 6 sep. § 23. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 197 af den 10 okt. — ⁵⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 9. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 169 af den 15 aug. — ⁷⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 24.

Utarrendering
af tomten N:o 20
vid 4:de linien å
Berghäll.

Utarrendering
af Tilkka äng å
Mejlans

Utarrendering
af upplagsplat-
ser i Sörnäs.

Drätselkammaren genom kungörelse uppmanat hugade spekulanter att senast den 15 Augusti till Kammaren inlemna förseglade anbud å arrenderätten till dessa upplagsplatser för en tid af tre år; och anhöll ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige med anledning af inkomna anbud om bemyndigande: att till handelsfirman The Finland Wood Company, som sedan utgången af 1872 på resp. 6, 5 och 3 års arrendetid disponerat nämnda upplagsplatser, hvardera af en areal af 2,820,8 qvadratmeter, för en tid af ytterligare tre år, räknadt från den 1 Januari 1896, samt emot en erbjuden årlig arrendeafgift af inalles 600 mark och på de för stadens upplagsplatser i Sörnäs för öfrigt gällande vilkor utarrendera ifrågavarande upplagsplatser; och blef denna anhållan af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾.

Utarrendering
af Gammelstads
qvarnen.

Emedan arrenderätten till staden tillhöriga tullmjölqvarnen invid Gammelstadens strömfall i Helsinge socken skulle utgå med året, uppmanade Drätselkammaren i kungörelse af den 24 Maj hugade spekulanter att senast Onsdagen den 10 påföljande Juli till Kammaren inlemna förseglade anbud på öfvertagande af arrenderätten till qvarnen från och med den 1 Januari 1896 på alternativt 3 eller 5 års tid, men då inom sålunda utsatt tid endast ett oantagligt anbud inkommit, kungjorde Drätselkammaren om anställande af offentlig auktion å samma arrenderätt inför Kammaren den 22 Augusti; och gjordes härvid det högsta anbudet med 3,500 mark per år för hvardera ifrågasatta arrendetiden af mjölnaren Joh. Alf. Lundgren. Drätselkammaren hemställde ³⁾ också derföre hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att till bemälda Lundgren utarrendera ifrågavarande tullmjölqvarn mot det erbjudna arrendet för en tid af fem år, räknadt från den 1 Januari 1896, och på följande vid auktionstillfället tillkännagifna vilkor, nämligen:

att brandförsäkringsafgiften erlägges af staden, men alla kommunala och kyrkliga utskylder af arrendatorn;

att arrendatorn ansvarar för all den skada å qvarnen, som tilläfventyrs vållas af honom eller hans underlydande;

att all mindre löpande remont å qvarnbyggnaden och qvarnverket åligger arrendatorn, men att öfrig remont bekostas af staden;

att staden förbehåller sig rätt att årligen under högst 10 dagar, helgdagar likväl oräknade, af Juli månads senare hälft afbryta qvarndriften,

¹⁾ Drks skrf. N:o 170 af den 15 aug. — ²⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 25. — ³⁾ Drks skrf. N:o 171 af den 22 aug.

om reparationer af vattenledningens inrättningar och qvarnen eller vattenbrist sådant påkalla, utan att arrendatorn härför eger uppbära någon ersättning; hvaremot för dylikt afbrott i qvarndriften under öfriga delar af året arrendatorn godtgöres med $\frac{1}{2}$ procent af det årliga arrendebeloppet för hvarje söckendag, under hvilken qvarnen varit stängd; och afräknas denna godtgörelse från arrendesumman; samt

att tull för verkställd enkel mäld af arrendatorn får uppbäras med högst $3\frac{1}{3}$ liter per hektoliter.

Och bifölls¹⁾ denna Drättselkammarens framställning af Stadsfullmäktige.

Enär trädgårdsmästaren Fridolf Sundsten, som enligt kontrakt med staden på arrende intill den 1 November 1897 innehar de inom Mejlans hemmans förra trädgård fallande villalotterna N:ris 16, 17 och 19, anhållit att åt honom, som med afseende derå att arrendetiden för Röddäld, hvilken lägenhet äfven innehafves af Sundsten, utgår med år 1900, för oafbruten och ekonomisk skötsel af sin trädgårdsdrift i god tid måste se sig om efter härför lämplig plats och mark, måtte på nytt arrende för en tid af 30 år öfverlemnas sagda villalotter, för att disponeras såsom trädgårdslägenhet, med rättighet likväl att å dem efter behof uppföra byggnader, hade Drättselkammaren funnit nödigt förordna till syn å stället. Af sålunda tillkommet syneinstrument framgick: att synemännen funnit norra gränsen till villan N:o 17 mindre lämplig, hvarföre de ock föreslå att denna gräns skulle erhålla den riktning, som linien A. B. å en instrumentet närsluten karta utvisade, samt härigenom uppstående öfverskottsmark förenas med lotten N:o 18; att arealerna af villalotterna efter denna reglering utfalla: för N:o 16 med 1,144; för N:o 17 med 1,224 och för N:o 19 med 1,056 hektar; samt att lotten N:o 16 borde åsättas ett årligt minimiarrende af 200, lotten N:o 17 af 90 och lotten N:o 19 af 250 mark. Och som Drättselkammaren fann den af Sundsten föreslagna användningen af ifrågavarande villalotter synnerligen lämplig, hemstälde²⁾ Kammarern hos Stadsfullmäktige om bemyndigande ej mindre att reglera råerna emellan villalotterna N:ris 17 och 18 å Mejlans än ock att redan nu å utlysande auktion inför Kammarern till den mest betalande utbjuda arrenderätten på 30 år från den 1 November 1897 till oftanämnda lotter. Härtill lemnade³⁾ Stadsfullmäktige sitt bifall.

Utarrendering
af villalotterna
N:ris 16, 17 och
19 å Mejlans.

¹⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 26. — ²⁾ Drks skrf. N:o 198 af den 10 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 10.

Utarrendering
af ett område å
villan Ås.

Sedan handlanden H. W. Snellman hos Drätselkammaren anhållit att få arrendera ett till hans innehafvande bostadstomt N:o 16 a Ås gränsande, invid de s. k. Janssonska odlingarna beläget område, som hittills disponerats såsom stadens mulbete; och Drätselkammaren i anledning deraf förordnat till syn å stället, hvarvid utredts att arealen af området utgör till 5,908 hektarer odlingsbar mark i 5:te klassen samt till endast 0,752 hektar berg i 10:de klassen, beslöt Drätselkammaren, som åsatte området ett årligt minimiarrende af 200 mark, kungöra om dess utbudande på auktion för en tid af 10 år, dock sålunda att redan under denna arrendetid, för den händelse staden funne skäl att på något annat sätt disponera större eller mindre delar af det inom arrendemarken fallande område, som ligger invid Sörnäs bibana och synnerligen väl egnade sig för industrielt ändamål, arrendatorn vore skyldig att nio månader efter skedd uppsägning och mot åtnjutande af proportionel nedsättning i arrendeafgiften till staden afträda dessa delar; samt föreslog ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, då sökanden vid auktionstillfället gjort det högsta anbudet, 301 marks årlig arrendeafgift, att åt honom mot denna afgäld på en tid af 10 år samt i öfrigt under redan framhållet förbehåll skulle för odling utarrenderas det å en närsluten karta närmare angifna området af 5,908 hektars areal, och blef detta förslag af Stadsfullmäktige godkändt ²⁾.

Utarrendering
af ett område å
villan Backas.

Redan i början af år 1892 hade Drätselkammaren på stenhuggaren D. J. Svenssons derom gjorda anhållan å jordbrukslägenheten Backas åt sökanden, som nyligen tillhandlat sig arrenderättigheten till denna lägenhet, upplåtit invid chaussén en byggnadstomt af 1,836 qvadratmeters areal, för hvilken den årliga arrendeafgiften värderats till 211 mark 14 penni, på vilkor att arrendet för Backas höjdes med hälften af nyssnämnda belopp eller i afrundadt tal med 106 mark. Då nu de af stenhuggaren Svensson egande byggnader å Backas lägenhet genom vådeld den 30 September delvis förstörts, hade Svensson hos Kammaren anhållit om tillstånd att i enlighet med en i två exemplar ingifven ritning verkställa tillbyggnad till ett boningshus, uppfördt på nämnda tomt vid chaussén, hvarhos sökanden, enär tillbyggnaden komme att sträcka sig något utom beskrifna tomts rålinier, förklarar sig villig att, utöfver det för rättigheten att bebygga den förra tomtplatsen fastställda arrendetillskottet, erlagga ytterligare 14 mark i årligt arrende, så att detta tillskott uppgick i jemt

¹⁾ Dirks skrif. N:o 199 af den 17 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 11.

tal till 120 mark. Och föreslog¹⁾ Drätselkammaren, efter att å stället hafva låtit anställa syn, att Stadsfullmäktige, med godkännande af Drätselkammarens år 1892 i ärendet vidtagna åtgärd, ville bifalla till stenhug-garen Svenssons nu gjorda anhållan och förslag, att gälla för ännu åter-stående arrendetid för lägenheten Backas, d. v. s. till utgången af år 1908; samt godkände²⁾ Stadsfullmäktige förslaget.

I anledning deraf att verkmästaren J. O. Nordbäck hos Drätselkam-maren anhållit att för en tilltänkt fabriksanläggning få arrendera en tomt-plats å det af fru E. Sergejeff på arrende innehafvande, staden underly-dande villaområdet N:o 22 Södervik, och tillika inlemnad en af fru Ser-gejeff undertecknad skriftlig förbindelse, hvarmedels hon åt Nordbäck öf-verlåter en del af sin arrendemark, såframt han dertill kunde utverka sig vederbörande myndighets tillåtelse, förordnade Drätselkammaren till syn å stället samt föreslog³⁾ på synemännens förord hos Stadsfullmäktige, att fru Sergejeff skulle tillåtas att åt sökanden utarrendera ett med röd färg å en närsluten karta af villalägenheten Södervik utmärkt strandområde, utgörande i areal 3,470 qvadratmeter, under villkor att den årliga arren-afgiften för återstående arrendetid för sagda lägenhet, d. v. s. till utgån-gen af år 1898, höjes med 100 mark samt att den blifvande fabriken ej placeras på de å kartan med rödt prickade linier utvisade, till väg och spåranläggningar reserverade områden; och godkändes⁴⁾ framställningen af Stadsfullmäktige.

Utarrendering
af en tomtplats
å Södervik.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 10 Augusti meddelade Magistraten att *Välgörenhetssällskapet för saligen afsomnade judar* uti en genom föreståndaren för judiska begravningsplatsen i Helsingfors till kom-mendanten i denna stad ingifven och af honom till Guvernören i länet öfverlemnad skrift, som medels remissresolution af den 1 i sagda månad delgifvits Magistraten, anhållit att till begravningsplats för affidne såväl i aktiv tjänst anstälde som vid reserven inskrifvne äfvensom afskedade soldater af mosaiska trosbekännelsen afgiftsfritt måtte upplåtas ett jord-stycke af förslagsvis två tunnlands vidd invid ryska kronans begravnings-plats eller vid Malm station; samt att sökanden i sammanhang härmed på upptagna skäl föreburit, att af stadsmyndigheterna härförinnan för ändamålet anvisadt område å Forsby, staden underlydande hemmans mark vore olämpligt. På förslag⁵⁾ af Drätselkammaren, till hvars utlåtande⁶⁾

Anvisande af be-gravningsplats
för mosaiska
trotsbekännare.

¹⁾ Drks skrif. N:o 200 af den 17 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 12. — ³⁾ Drks skrif. N:o 252 af den 12 dec. ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 13. — ⁵⁾ Drks skrif. N:o 207 af den 24 okt. — ⁶⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 18.

Stadsfullmäktige remitterat ärendet och som inhemtat Byggnadskontorets yttrande, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige att kostnadsfritt upplåta ett cirka 4,500 kvadratmeter omfattande, invid ryska militärens begravningsplats beläget område, som utgöres af en icke mera anlitaad sandtäckt, hvilken genom planering kunde göras till begravningsplats användbar och hvarmed sökanden förklarar sig nöjd.

Disposition af villan Hagasund.

Då af det instrument, hvilket tillkommit på grund af Drätselkammarens förordnande af den 21 December 1893 om anställande af sådan syn, som uti gällande arrendekontrakt angående villan Hagasunds utarrendering ingår under punkt 7, och uti hvilket syneinstrument äfven skulle ingå förslag till framtida disposition af villan efter år 1897, hvarmed den ursprungliga arrendetiden utgick, bland annat framgick att, då arrendator egde eventuel rätt till förlängning af arrendetiden på ytterligare 25 år, men en sådan förlängning ingalunda låg uti stadens intresse, synemännen tänkt sig en öfverenskommelse med nuvarande arrendator af lägenheten, Öfverstinnan Karamzine, såsom den för staden förmånligaste lösningen af frågan; hvarjemte synemännen, stödjande sig på preliminärt aftal med Öfverstinnan Karamzine, i sådant afseende antaga, att bemälda Öfverstinna skulle afstå ifrån sin eventuella rätt till förlängdt arrende, ifall staden omedelbart erlade en skälig lösesumma för byggnaderna å villan samt det oaktadt medgäfvde henne rätt att fortfarande, så länge hon för *egen räkning* sådant åstundade, besitta lägenheten. Som någon faktisk grund för bestämmandet af antydda lösesumma för byggnaderna emellertid kunde erhållas endast genom uppskattning af deras värde och en sådan värdering i hvarje fall enligt kontraktets bestämmelser syntes Drätselkammaren oundviklig, vidtogs af Kammaren sådan åtgärd, att samtliga byggnader å villan Hagasund blefve uppskattade af en nämnd, hvartill hvardera kontrahenterna, staden genom Drätselkammaren och arrendator af lägenheten, valde hvar sin värderingsman och desse sinsemellan utsågo en tredje; och åsattes ifrågavarande byggnader genom denna tremannanämnd ett totalvärde af 88,100 mark. Härefter kunde synemännen uti en till Drätselkammarn stäld skrifvelse af den 4 November framlägga sitt slutliga förslag beträffande framtida disposition af villan Hagasund, och utmynnade det deri:

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige hemställa, att öfverenskommelse blefve träffad med Öfverstinnan Karamzine derom, att hon

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 21.

afstår från den henne i arrendevillkoren rörande villan Hagasund eventuellt medgifva rätt till förlängning af arrendetiden på tjugufem år, samt vid den nuvarande arrendetidens utgång till staden afträder det af sägaregaren Pehrman disponerade området; hvaremot villan för öfrigt jemte derå befintliga byggnader emot erläggande af för närvarande bestämda arrendeafgäld fortfarande, jemväl efter arrendetidens utgång står till Öfverstinnan Karamzines förfogande, så länge hon för egen räkning sådant åstundar, och staden omedelbart af henne inlöser samtliga å villan uppförda byggnader för en summa af sextiotusen mark.

Enär förslaget i allo omfattades af Drättselkammaren, blef det äfven Kammarens framställning¹⁾ i ärendet till Stadsfullmäktige, hvilka dock icke hunno²⁾ under året slutbehandla det.

Då en del af stadens vattenledningsverk i Gammelstaden är förlagd på den Wiks ladugård underlydande s. k. Broholmen, hade Drättselkammaren, enär staden endast i egenskap af underarrendator disponerade öfver södra ändan af sagda holme, redan under år 1885 uti underdånig ansökning anhållit om sådan reglering af Wiks militieboställes egor, att ifrågavarande holme måtte till stadens ego öfverlåtas emot vederlag i annan mark. Denna stadens anhållan blef emellertid icke bifallen, men förordnade Kejs. Senaten likväl i sammanhang med behandlingen af Drättselkammarens ansökan, att vid den auktion, som i sinom tid komme att anställas för utbudande af Wiks boställe på nytt femtio års arrende från midfastan 1896, Broholmen och en landremsa af 0,192 tunnlands vidd af stranden å fastlandet österom den mindre strömarmen af Wanda å, skulle från boställsarrendet undantagas, för att kunna särskildt för sig disponeras. I anledning häraf föreslog³⁾ Drättselkammaren nu att Fullmäktige ville till Kejs. Senaten ingå med anhållan, att staden på vilkor, hvilka af Kejs. Senaten närmare bestämdes, finge för så lång tid som möjligt, helst på 50 år, direkte af Militieverket arrendera ifrågavarande holme och landremsa, och beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige att ingå med underdånig ansökan främst derom, att Broholmen jemte nämnda landremsa finge för stadens räkning exproprieras, men att, derest sådant icke kunde bifallas, arrenderas af staden på sätt Drättselkammaren föreslagit.

Deraf föranledd, att för stadens folkskolor allt sedan 1870 eller i nära tjugufem års tid varit upphyrda i det s. k. Barnhemmet vid Lapp-
Inköp af Barnhemshuset vid Lappviksgatan.

¹⁾ Drks skrf. N:o 224 af den 14 nov. (Stfs tryckta handl. N:o 33). — ²⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 5 och den 19 dec. § 17. — ³⁾ Drks skrf. N:o 50 af den 21 feb. — ⁴⁾ Stfs prot. den 26 feb. § 4.

viksgatan, till en början endast en lokal, men smäningsom och i den mäntrakten söder om Lappviksgatan blifvit mera bebyggd och folkskolornas antal der tilltagit, allt flere, så att för närvarande tid skolafdelningar i tillsammans fem lokaler voro der förlagda; och då *Fruentimmersföreningen i Helsingfors* icke mera i lika stor utsträckning som förut använde sitt barnhem för dermed ursprungligen afsedt ändamål, hade folkskoleledirektionen öppnat underhandling med fruentimmersföreningen om inköp för stadens räkning af detta föreningens egande hus. Och sedan fruentimmersföreningen härunder förbundet sig, att till staden för ett pris af 80,000 mark samt på det vilkor att annan sådan för uppförande af en barnhemsbyggnad lämplig tomtplats, hvarmed föreningen kunde nöjas, blefve af staden utan ersättning till föreningen upplåten, hemstälde folkskoleledirektionen hos Stadsfullmäktige uti skrifvelse af den 5 December 1894 om inköp af huset till det begärda priset. Uti sagda skrifvelse anför folkskoleledirektionen tillika, att den vid anställd besigtning af huset funnit, att med nödiga ändringar af rummen, förutom de fem lokaler, som redan finnes, sex nya skollokaler kunna i huset inredas, samt att kostnaden härför af folkskoleledirektionen beräknats komma att icke öfverstiga 10,000 mark. För en totalkostnad af 90,000 mark, hvilken folkskoleledirektionen ansåg vara icke för hög, då för sämre skolsalar, än de Barnhemmet erbjuder, måste betalas 1,000 mark per lokal, skulle derfor genom inköp och ändring af Barnhemshuset vid Lappviksgatan erhållas elfva skolsalar och ett par mindre lokaler, som kunde åt lärarinnor uthyras.

Vid den 11 i sagda månad hållet sammanträde beslöto Stadsfullmäktige remittera ärendet till Drätselkammarens utlåtande; samt framgick af den syn å Barnhemsbyggnaden, hvilken Drätselkammaren för afgifvande af sitt yttrande ansåg sig böra låta anställa:

att byggnaden var i öfverhufvudtaget väl underhållet skick;

att genom borttagande i densamma af några mellanväggar, tillmurning af en del befintliga dörrar, uppförandet och ombyggnad af ett mindre antal kakelugnar, äfvensom öppnandet af 4 nya fönster i gafvelväggarna och tillmurning af tvenne fönsteröppningar i 2:a våningen af facaden emot Lappviksgatan, inalles 12 för sitt ändamål lämpliga skolrum skulle kunna åstadkommas i byggnaden, hvarjemte lägenheten komme att inrymma 2:ne vindsrum för lärarinnor äfvensom bagarstuga och vaktmästarelokal i källarvåningen;

att uthuset var af trä och något förfallet, hvarför det borde helt och hållet ersättas med en uthusbyggnad af sten; samt

att tomten, hvars areal utgör cirka 7,356 m², är plan och synnerligen lämplig som skoltomt.

I likhet med synemännen, som uppdragit åt arkitekten Björnberg att utarbete särskilda ritningar och uppgöra kostnadsförslag till de vid synetillfället nödig ansedda förändringar i hufvudbyggnaden, föreslog ¹⁾ Drätselkammaren derföre hos Stadsfullmäktige att, då enligt nämnda kostnadsförslag de nödig befunna ändringarna i hufvudbyggnaden uppgick till blott 16,000 mark samt kostnaden för det nya uthuset jemte aflopsledning belöpte sig 5,495 mark 90 penni och således totala kostnaden för ifrågavarande tomt och hus genom meraberörda förändringsarbeten skulle komma att uppgå till endast 101,495 mark 90 penni, hvilken summa måste anses lägre än värdet af den rymliga tomten med derå uppförd, 12 skolsalar inrymmande byggnad, Barnhemshuset måtte af staden inköpas till ett pris af 60,000 mark, samt att åt fruntimmersföreningen öfverlemnas till arrendefri disposition i 50 år, eller om stadsplan för området Berg-häll derförinnan vinner vederbörlig stadfästelse, eganderätt till någon af tomterna 3, 5 eller 6 i kvarteret N:o 302 i ofvannämnda förstad, hvarvid dock borde fästas det uttryckliga vilkor, att tomten användes för uppförande och underhållande af ett barnhemshus. Beträffande anskaffande af medel för husets inköp och omändring föreslog Drätselkammaren, att Kammaren bemyndigades att derför tillsvidare upptaga ett lån på kortare återbetalningstid än två år, men framdeles i sammanhang med andra möjligen förestående låneoperationer till Fullmäktige inkomma med definitivt förslag. Då fråga om inköp af fastighet emellertid enligt § 25 uti kommunalförordningen af den 8 December 1873 skall af förstärkta Stadsfullmäktige handläggas, föreslår Drätselkammaren slutligen, att Fullmäktige ville för frågans afgörande hos stadens Magistrat anhålla om anställande af val af förstärkt antal fullmäktige.

Stadsfullmäktige uttalade ²⁾ sig till förmån för inköpet af ifrågavarande hus samt anhöllo hos Magistraten om åtgärd till anställande af val till förstärkande af Fullmäktiges antal för frågans afgörande; och beslöto ³⁾ förstärkte Stadsfullmäktige ej mindre till inköp af Barnhemshuset vid Lappviksgatan, än att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemna att slutligen afgöra frågan om den tomt, som borde lemnas fruntimmersföreningen i utbyte, samt att besluta om sättet för anskaffande af de för inköpet erforderliga medlen.

¹⁾ Drks skrf. N:o 87 af den 11 april (Stfs tryckta handl. N:o 14). — ²⁾ Stfs prot. den 30 april § 12. — ³⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 1.

Vid behandlingen af stadens utgiftsförslag för 1896 anslogo ¹⁾ Stadsfullmäktige därför inköp af ifrågavarande Barnhemshus samt förändring af husets inredning den erforderliga summan af 101,495 mark 90 penni och bestämde att härför skulle upptagas ett lån å 100,000 mark på kortare återbetalningstid än två år.

Reservsugrör
för stadens vattenledning.

Uti skrifvelse af den 1 Augusti anmälte Vattenledningskontoret, att under islossningen senaste vår något isstycke råkat det öfver Wanda å nedanför fallet ledande reservsugröret ifrån filtrerna till pumpverket och afbrutit detsamma såväl på midten som vid båda landfästena. Vattenledningskontoret föreslog därför, då det syntes osäkert, huruvida röret, återförlagdt på det gamla stället, kunde i framtiden bevaras för liknande katastrofer, att ifrågavarande sugrör med en något förändrad sträckning skulle ledas å en bro öfver Wanda å och sålunda helt och hållet undandragas isens inflytande. Kostnadsberäkningen för den tillernade anläggningen uppgick till 6,500 mark och skulle dessa medel enligt Vattenledningskontorets förslag kunna bestridas ifrån den betydligt större behållning, som säkert uppstod i anslaget för de under utförande varande nya filtra i Gammelstaden. I anledning häraf och då det föreföll Drätselkammaren, som om en obestriddlig fara för vattenledningens orubbade fungerande läge deri, att vattenledningen var i afsaknad af ett reservsugrör, beordrade Drätselkammaren Vattenledningskontoret att påbörja alla sten-, jord- och rörarbeten för ifrågavarande reservsugrör äfvensom från skilda verkstäder införskaffa anbud å de till bron behöfliga jernbjelkarne; samt anhöll ²⁾ att Stadsfullmäktige ville icke blott godkänna denna Drätselkammarens åtgärd, utan ock besluta att ett nytt reservsugrör för vattenledningen utföres enligt därför af Vattenledningskontorat utarbetad ritning och uppgjort kostnadsförslag å 6,500 mark, att utgå ifrån behållningen i anslaget för nya vattenfiltra i Gammelstaden. Och blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige i allo godkänd ³⁾.

Uppförande af
en observations-
paviljong vid
Maria sjukhuset.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 26 April hade Helsevårdsnämnden anfört, att uti det förslag till utvidgning af det kommunala sjukhuset, Helsevårdsnämnden den 1 Oktober 1891 insändt till Fullmäktige, ingått uppförande äfven af en observationspaviljong, för hvilken kostnaden beräknats till 26,000 mark. Det utskott, som Stadsfullmäktige nedsatte för beredning af Helsevårdsnämndens ofvanberörda förslag, hade

¹⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ²⁾ Drks skrf. N:o 166 af den 1 aug. — ³⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 15.

dock ansett, att ifrågavarande observationspaviljong möjligen tillsvidare kunde lemnas ouppförd och blef denna paviljong antagligen i stöd häraf af Fullmäktige utesluten från de byggnader, som i öfrigt beslötos till utförande vid sjukhuset. För att förebygga störingar vid sjukhuset och dess misskrediterande samt då helsovårdsmyndigheterna icke i det omfattning, som önskligt vore, kunde under afsaknad af en isoleringspaviljong yrka på smittosamt insjuknades öfverförande till sjukhuset, ansåg sig Helsovårdsnämnden nu böra upprepa dess tidigare förslag, att en observationspaviljong enligt förut insända ritningar och kostnadsförslag blefve uppförd vid Maria sjukhuset.

Sedan Stadsfullmäktige beslutit¹⁾ öfverlemna Helsovårdsnämndens ofvan relaterade skrifvelse till Drätselkammaren samt anmodat Kammaren att i samråd med styrelsen för Maria sjukhuset uppgöra nytt kostnadsförslag till ifrågavarande observationspaviljong äfvensom att med sagda förslag och utlåtande i ärendet till Fullmäktige inkomma, uppdrog Drätselkammaren åt arkitekten Törnqvist att, efter granskning i samråd med nyssnämnda sjukhusstyrelse af äldre för paviljongen befintlig eskissritning, icke allenast uppgöra definitiva ritningar till byggnaden, utan ock genomgå och eventuellt rätta det förut tillkomna kostnadsförslaget för samma byggnad. Och insände²⁾ Drätselkammaren, sedan sålunda tillkomna ritningar jemte kostnadsförslag, slutande sig å 25,400 mark, åtföljda af en skrifvelse från styrelsen för Maria sjukhuset till Kammaren inlemnats, desamma till Stadsfullmäktige med anmälan, att Kammaren beträffande behovet af den påyrkade observationspaviljongen icke hade någon från Helsovårdsnämnden och Sjukhusstyrelsen afvikande åsigt, ej heller något att anmärka emot de afgifna ritningarna och kostnadsförslaget, samt att Kammaren trodde sig i sitt budgetsförslag för det kommande året böra observera de för byggnadsföretaget erforderliga medlen.

Vid ärendets föredragning inför Stadsfullmäktige³⁾ blef Helsovårdsnämndens framställning i hufvudsak godkänd under förbehåll af slutlig pröfning af ärendet beträffande anslagsfrågan, i sammanhang med behandlingen af stadens budget för nästkommande år; och upptogs⁴⁾ också vid denna pröfning i sagda års utgiftsstat för ändamålet det beräknade beloppet 25,400 mark.

I en till Drätselkammaren stäld skrifvelse, åtföljd af ett transsumt ur ett bref från styrelsen för Maria sjukhuset till Helsovårdsnämnden,

Uppvärmings-
apparat i Maria
sjukhuset.

¹⁾ Stfs prot. den 14 maj § 20. — ²⁾ Drks skrf. N:o 192 af den 3 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 8. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 dec. § 1.

anhåller bemälda nämnd att, för stenpaviljongens å Maria sjukhuset förseende med bättre anordning för erhållande af nödigt varmvatten för bad, Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om beviljande af ett anslag af 2,200 mark i och för anskaffande af en vattenuppvärmningsapparat med nödiga rörledningar och expansionsreservoir. Och anslogo ¹⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens framställning ²⁾ det för ändamålet begärda beloppet att utgå ur de till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof i budgeten upptagna medel.

Sandviksham-
nens belysning
med elektriskt
ljus.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 23 Juli hade Byggnadskontoret, som ansåg den bestående belysningen å den nya molon i Sandvikshamnen, åstadkommen med petroleumgaslyktor, blifva oproportionerligt dyr, hos Kammaren gjort framställning om molons förseende med inrättning för elektrisk belysning; och hade Byggnadskontoret i afsigt att nedbringa kostnaden för denna belysning af Elektriska Belysnings Aktiebolaget härstädes införskaffat ett kostnadsförslag till uppsättning å molon af 3 st. elektriska bågglampor om 10 amperes ljusstyrka hvarje äfvensom 6 st. glödlampor, förutom nödiga ledningar. Som bågglamporna skulle tändas endast vid de tillfällen, då fartyg lossa och lasta vid molon, hvilken å öfriga tider efter inträdande mörker skulle belysas blott medels de 6 föreslagna glödlamporna, skulle denna belysning komma att i ekonomiskt afseende ställa sig betydligt förmånligare än efter det äldre belysningssystemet. Ifrågavarande kostnadsförslag för installationen uppgick till 2,200 mark; och anhöll ³⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, som fann Byggnadskontorets framställning befogad, att Fullmäktige af de uti årets budget till Fullmäktiges förfogande för oförutsedda behof ställda medel ville för beskrifna belysningsinstalation bevilja anförda summa, hvilket äfven skedde ⁴⁾.

Senatstorgets
förseende med
planteringar.

Af Civilexpeditionens i Kejs. Senaten för den 10 april 1893 till Guvernören i länet aflåtna skrifvelse, hvaraf innehållet genom Magistraten delgifvits Stadsfullmäktige, framgick att Kejs. Senaten då icke velat bifalla till en af Stadsfullmäktige gjord hemställan om sådan ändring i gällande stadsplan, som betingades af planteringar på Senatstorget, så att detta torg i öfverensstämmelse med en Stadsfullmäktiges hemställan närsluten ritning måtte erhålla ett med afseende å beslutet om uppställande derstädes af en ärestod till Kejsar Alexander den andres minne

¹⁾ Stfs prot. den 11 juni § 21. — ²⁾ Drks skrf. N:o 119 af den 6 juni. — ³⁾ D:o d:o N:o 185 af den 26 sep. — ⁴⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 11.

värdigare utseende, men att Kejs. Senaten likväl lemnat Stadsfullmäktige obetaget att framdeles, sedan monumentet blifvit på torget upprest och de lämpligaste anordningarna derigenom bättre och säkrare kunde bedömas, med ny framställning i ärendet inkomma. Och enär Drätselkammaren i anledning häraf af Fullmäktige anmodats att i sinom tid ånyo upptaga frågan, och förslag deri till Fullmäktige afgifva, öfverlemnade Drätselkammaren under förlidet år åt ett inom Kammaren tillsatt utskott, till hvilket jemväl inkallats Öfverdirektören S. Gripenberg och Arkitekten G. Nyström, att vidare förbereda ärendet och med yttrande deri till Kammaren inkomma. Sedan detta utskott slutfört sitt uppdrag och till Kammaren inlemnadt, förutom utlåtande i ärendet, icke blott en af Stads-trädgårdsmästaren Olsson uppgjord ritning för Senatstorgets förvandling till en planterad sqvär; utan ock, då ett förslag i enlighet med sagda ritning icke af utskottet omfattas, ett af Professor Nyström utarbetadt, genom en plan- och en perspektivritning närmare framställt projekt, upptog Kammaren ärendet till förnyad behandling. Härvid erfors att enligt den kostnadsberäkning, som bilagts Professor Nyströms förslag för anordningarna på Senatstorget, skulle den på staden ankommande kostnaden härför belöpa sig till 101,540 mark, hvartill komme, då uti denna summa icke ingick någon kostnad för omläggning med nubben af de torget omgifvande gatuandelarna, omkring 3,600 mark för anförda gatulägningsarbeten till den andel, som belöper sig på staden tillhöriga gårdarna n:o 2 vid Katrinegatan och n:o 7 vid Alexandersgatan. Af samma orsak förestod — alt enligt uppgift från Byggnadskontoret — för statsverket, universitetet, kyrkoförsamlingen och privata gårdsegare att för bekostande af omläggning utaf de till deras egande fastigheter vid Senatstorget hörande gatuandelar utgifva resp. cirka 6,000, 7,400, 6,900 och 6,500 mark. För att Senatstorget med detsamma omgifvande gator skall erhålla det utseende, Professor Nyströms ritningar angifva, uppginge alltså totalkostnaden härför till i rundt tal 132,000 mark.

Och som Drätselkammaren kunde omfatta de af utskottet i dess utlåtande framhållna synpunkter i ärendet och Kammaren i likhet med utskottet antog för alldeles säkert, att Stadsfullmäktige skulle af landets regering kunna utverka ett icke så obetydligt bidrag till Senatstorgets försättande i det skick, det derstädes uppresta, icke blott för Helsingfors stad utan för hela landet synnerligen betydande monumentala konstverket kräfde, öfversände ¹⁾ Drätselkammaren till Stadsfullmäktige återopade

¹⁾ Drks skrf. N:o 219 af den 7 nov. (Stfs tryckta handl. N:o 31).

utskottsbetänkande tillika med dertill hörande ritningar och kostnadsförslag, på det Stadsfullmäktige, för den händelse Fullmäktige kunde godkänna projektet, blefve i tillfälle att dertill utverka Kejs. Senatens fastställelse och här antydd subvention till dess realiserande; och ansåg Drättselkammaren sig tillika böra hemställa, huruvida ej Fullmäktige vid slutlig behandling af nästkommande års budget möjligen kunde finna utväg att redan för sagda år eventuellt anvisa något belopp för ändamålet.

Vid föredragning af ärendet inför Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ Fullmäktige emellertid att icke omedelbart afgöra det, utan för vidare utredning tillsätta ett särskildt, af tre ledamöter bestående utskott, hvilket emellertid icke under året hant slutföra sitt uppdrag.

Iståndsättande af en del af 4:de linien å jordområdet Berghäll.

Uti en genom Magistraten till Stadsfullmäktige inkommen skrift af den 15 December anhöll ett större antal å förstadsområdet Berghäll boende personer, ej mindre att 4:de linien emellan Östra chaussén och Porthansgatan å detta område måtte under vintern planeras för att å densamma möjliggöra fordonstrafik, än ock att det å 3:dje linien vid dess korsning med Porthansgatan emellan tomterna N:ris 6 och 7 vid sistnämnda linie befintliga stängsel måtte undanskaffas. Och föreslog ²⁾ Drättselkammaren, till hvars utlåtande ärendet remitterats och som deri inhemtat Byggnadskontorets yttrande, i öfverensstämmelse dermed, att ärendet vid uppgörande af nästa års utgifts- och inkomststat för staden måtte tagas under ompröfning och, när det öfverklagade förhållandet af vägarna i Berghäll obestriddigen var högst beaktansvärdt, allvarligt försök då göras att i staten inrymma anslag för gatuplanerings arbeten i Berghäll. Denna åsigt omfattades ³⁾ äfven af Stadsfullmäktige, som i sådant syfte lemnade uppdrag åt Drättselkammaren.

Fråga om uppförande af ett öppet varuskjul å Packhus-torget.

Vid sammanträde den 10 Oktober 1893 hade Stadsfullmäktige beslutit ⁴⁾ att å Packhus-torget skulle i sammanhang med andra kajbyggnader i Södra hamnen uppföras ett öppet varuskjul. På hamnbyggnadsdelegationens förslag ändrade ⁵⁾ Stadsfullmäktige emellertid vid sammanträde den 22 December 1894 detta sitt beslut derhän, att ifrågavarande skjul icke måtte komma till utförande; och som tvifvelsmål om det välbetänkta häri uppstått inom Skeppsbevärfvareföreningen i Helsingfors, anhöll föreningen uti en skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 17 Januari, på i skrifvelsen närmare utlagda skäl, att Fullmäktige ville taga ifrågavarande

¹⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 9. — ²⁾ Drks skrf. N:o 32 af den 24 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 27 jan. § 17. — ⁴⁾ 1893 års berättelse pg. 26. — ⁵⁾ 1894 års berättelse pg. 3.

angelägenhet under förnyad pröfning och med frångående af sitt senast i saken fattade beslut, bestämma att, så snart kajbyggnaden bragts i det skick att sådant kunde ske, ett öppet varuskjul af omkring 34 meters längd, 22 meters bredd och af samma höjd som det förra skjulet i Södra hamnen, likväl icke närmare än $3\frac{1}{2}$ meter till kajens yttersta kant, skulle å Packhustorget uppföras. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ likväl att denna Skeppsbefälhafvareföreningens framställning icke för närvarande skulle till någon åtgärd föranleda.

Uti en från Magistraten den 22 December förlidet år afgifven skrifvelse N:o 217, åtföljd af en afskrift af det protokoll, som tillkommit i anledning af en under nästföregående Oktober månad verkställd afsyning af Helsingfors hamnbana för dess öfvertagande af staten till den del, den då redan var utförd, meddelas Stadsfullmäktige följande:

Afsyning af
Helsingfors
hamnbana.

att förrättningsmännen, beträffande remonten af de till banan hörande anläggningar, enhälligt uttalat, att underhållet af stensättningar å samtliga kajer och öfvergångar i banans nivå, af sjelfva körbanorna med stenläggning och barrierer å gatubroar samt af sådana stängsel och barrierer, som i den allmänna säkerhetens intresse kunna anses nödiga, bör för framtiden åligga staden;

att staden däremot skulle berättigas icke allenast att underhålla de vatten-, gas- och kloakledningar, som redan förefinnas under banan, utan äfven att framdeles vid behof anlägga nya sådana, allt likväl med skyldighet för stadsingeniören att, då arbeten förestodo, hvilka utfördes af staden, om dessa anmäla och öfverenskomma med vederbörande baningeniör, liksom det jemväl borde åligga denne att vid arbeten, hvilka komme att verkställas af jernvägsförvaltningen, hos den förre derom anmäla och med honom öfverenskomma;

att det ansetts böra åligga jernvägsförvaltningen att vid banans renhållning från snö, efterhand och vid behof undanskaffa den snö, som dervid möjligen uppkastades på gator och kajer invid banan; äfvensom

att Jernvägsstyrelsen för sin del godkänt och antagit dessa af synemännen föreslagna öfverenskommelser och, jemte öfversändande till Magistraten af ofvanåberopade afskrift af syneprotokollet, anhållit om stadsmyndigheternas godkännande af desamma.

I anledning häraf beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige på förslag ³⁾ af Drät-

¹⁾ Stfs prot. den 29 jan. § 18. — ²⁾ D:o d:o den 12 febr. § 4. — ³⁾ Drks skrf. N:o 31 af den 24 jan. (Stfs tryckta handl. N:o 5).

selkammaren, till hvilken ärendet dels för handlingarnas befordrande till tryck dels för afgifvande af utlåtande remitterats, att äfven för sin del i allo godkänna synemännens förslag.

Sanitära miss-
förhållandens
afhjälpande i
Hermanstad
och Majstad.

I anledning af att dåvarande sundhetsinspektören, e. o. professorn Wilh. Sucksdorff uti skrifvelse för den 28 Augusti 1894 till Helsovårdsnämnden inlemnade en beskrifning öfver de sanitära förhållandena uti vilkakomplexerna Hermanstad och Majstad äfvensom andra delar af Gumtäcktt allodialsäteri och staden tillhörande Backas hemman samt dervid påpekat de bristfälligheter, hvilka borde afhjelpas, för att de sanitära förhållandena på nämnda område måtte kunna anses tillfredsställande, hade Helsovårdsnämnden icke allenast tagit professor Sucksdorffs utlåtande under ompröfning, efter att å ifrågavarande ställen hafva anställt syn, hvarvid rigtigheten af professor Sucksdorffs anmärkningar blifvit konstaterade, utan äfven jemte skrifvelse af den 8 påföljande Oktober till Stadsfullmäktige insändt afskrift af professor Sucksdorffs anförda beskrifning och förslag samt öfriga af honom till nämnden öfverlemnade handlingar i ärendet och i skrifvelsen anhållit hos Fullmäktige om vidtagande af följande åtgärder:

1:o att i främsta rummet en tillsyningsman för dessa områden från och med nästkommande år (d. v. s. 1895) blefve anställd samt erhöle samma årliga aflöning som öfrige tillsyningsmän, nämligen 2,000 mark;

2:o att vattenledningen blefve utsträckt så, att respektive villaegare kunde från densamma fylla sitt vattenbehof;

3:o att den af professor Sucksdorff påpekade bestämning beträffande spillvattnets bortledning från en del villor i Hermanstad blefve genomförd och af professor Sucksdorff jemväl omnämnda afloppsledning förlängd till hafsstranden; samt

4:o att ifrågavarande områden såvidt möjligt blefve med staden införlifvade, så att de för Helsingfors stad gällande helsovårdsstadganden derstädes kunde tillämpas.

Vid den 27 November 1894 hållet sammanträde hade Stadsfullmäktige beslutit remittera handlingarna i ärendet till Drätselkammaren, som egde med utlåtande i saken till Fullmäktige inkomma. Och anför¹⁾ Drätselkammaren i anledning häraf, att de af professor Sucksdorff och Helsovårdsnämnden nu framhållna sanitära missförhållandena i Gumtäcktt,

¹⁾ Drks skrf. N:o 86 af den 11 april. (Stfs tryckta handl. N:o 2).

såsom af Stadsfullmäktige nogsamnt vore kändt, icke undgått Drätselkammarens uppmärksamhet. Till aflägsnande af desamma hade härtills af Kammaren följande förslag, hvilka äfven vunnit Stadsfullmäktiges godkännande, blifvit gjorda. Uti skrifvelse af den 10 Maj sistlidet år (Stfs tryckta handl. N:o 19) anhöll Kammaren om bemyndigande att efterhand och i den mån sådant ske kan med de nuvarande arrendatorerna i Hermanstad och Majstad afsluta nya arrendekontrakt¹⁾, uti hvilka under punkt 5 ingår den bestämning, att, till förekommande af markens förorenande och deraf uppstående sanitära vådor, exkrementer från människor eller djur äfvensom allt affall och spillvatten skola uppsamlas uti tätta kärl eller behållare. Uti Kammarens förslag till innevarande års budget upptogs under XI hufvudtiteln, *Vattenledningen*, en utgiftspost på 23,300 mark för utsträckning af vattenledningen till Hermanstad, i sammanhang hvarmed äfven några kanalbyggnadsarbeten skulle utföras. Icke heller frågan om villastädernas å Gumtäckt införlifvande med staden hade lemnats af Kammaren obeaktad och har den såväl vid tiden för beslutet om inköp af Gumtäckt varit framhållen som ock senare vid Kammarens förslag beträffande förvaltningen af denna lägenhet. Och tillstyrker Drätselkammaren därför för denna gång, utöfver de enligt Kammarens förmenande för Gumtäckt villastäder redan beslutna åtgärderna i sundhetens intresse, i så måtto beaktande af Helsovårdsnämndens föreliggande förslag: att åt den ordningsman, reservfänriken Alf. Rautell, som redan finnes vid förvaltningen af Gumtäckt anstald, uppdroges äfven öfvervakandet å sagda lägenhet af ett noggrant iakttagande af stadgarna i den för Helsinge kommun fastställda helsovårdsförordningen, hvilket uppdrag Rautell mot ett tillskottsarvode af 300 mark per år också förklarar sig villig att åtaga.

Skulle detta förslag af Stadsfullmäktige godkännas, borde emellertid, enligt Drätselkammarens förmenande, kommunalnämnden i Helsinge, hvilken enligt nämnda Helsovårdsordnings §§ 1 och 2 tillkommer både uppsigten öfver den allmänna helsovården på orten och valet af tillsyningsmän i byalagen, genom Drätselkammaren böra underrättas derom, att Stadsfullmäktige icke blott ansett nödigt att utöfver de i helsovårdsordningen för kommunen förutsatta tillsyningsmän, speciellt för Gumtäckt allodialsäteri, utse reservfänriken Rautell, än ock anhålla, det samma nämnd ville godkänna denna anordning samt behörigen för uppdraget

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 36—38.

befullmäktiga Rautell, så att han bland annat vid behof emot de möjligen försumlige och tredskande kunde utföra talan vid domstol, och således erhålla all den myndighet, sakens vigt kan fordra.

Denna framställning blef af Stadsfullmäktige godkänd¹⁾ och bestämdes att deri omnämnda tillskottsarvode skulle påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel, hvarjemte Drätselkammaren skulle anmodas icke allenast att i sinom tid, och såvidt möjligt innan förslaget till 1896 års budget uppgöres, inkomma med utlåtande, huruvida större arbeten, än redan föreslagits, borde komma till utförande, än ock att, för vinnande af större reda och öfverskådlighet, framdeles låta i stadens räkenskaper särskildt bokföra anslagen för allmänna arbeten å Gumtäckt.

Frågan om stadens deltagande uti uppförande af staket kring Botaniska trädgården.

Uti en till Drätselkammaren stäld skrifvelse för den 18 Juli 1894 från ekonomen vid Kejsarliga Alexanders Universitet härstädes, Emil af Forselles, hade Universitetet, med förmälan att staketet emellan Kajsaniemi park och Universitetets botaniska trädgård numera vore så angripet af röta, att detsamme måste ombyggas, förfrågat sig huruvida Helsingfors stad, i egenskap af rågranne, vore villig att deltaga med halfva kostnaden i nämnda ombyggnad, och föreslog Universitetet derjemte ej blott att detta staket, för nedbringande af underhållskostnaden i framtiden, skulle uppföras med stolpar af begagnade rails, på stengrund och med träspjelor, hvarför det äfven beräknats medtaga en kostnad af cirka 6,000 mark; än ock att nämnda år skulle af staketet utföras endast den mot vester vettande delen, men den öfriga delens ombyggnad verkställas först nästkommande sommar.

Ehuru Drätselkammaren utan hvarje närmare beredning af ärendet var böjd för ett omedelbart afslag på denna Universitetets anhållan om stadens betungande genom att deltaga i uppförandet af ett för staden fullkomligt onödigt staket, så mycket mera som för ett dylikt åliggande för staden kunde åberopas hvarken något stadgande uti den för staden gällande byggnadsordning, som endast innehåller bestämning om inhägnad af byggnadstomt, hvartill botaniska trädgården lika så litet som Kajsaniemi park kunna räknas, ej heller den i landet gällande allmänna stängselförordningen, hvilken blott omfattar föreskrifter angående ägors fredande mot kreatur, ansåg sig Kammaren likväl skyldig att införskaffa all för frågans fullständiga belysning möjligen åtkomlig utredning, och uppdrog derföre åt Byggnadskontoret att till Kammaren inkomma såväl med sådan som med yttrande i saken för öfrigt.

¹⁾ Stfs prot. den 30 april § 11.

Då Byggnadskontoret till fullgörande häraf, jemte en skrifvelse af den 29 Oktober sagda år, till Drätselkammaren inlemnad ganska omfångsrika och, såvidt det föreföll Kammarerna, äfven upplysande utdrag ur diverse äldre handlingar, beträffande Universitetets åtkomst till botaniska trädgården, och som frågan om den rätt, hvarmed Universitetet besitter bemälda trädgård och dermed redan stält förfång för stadens välgrundade önskningsmål beträffande promenadväg längs Tölö-vik och nu ytterligare gjorde anspråk på stadens offervillighet, icke saknade aktuellt intresse, trodde Drätselkammaren sig böra till tryck befordra nämnda utdrag och med detsamma till Stadsfullmäktiges slutliga bepröfvande öfverlemnade den af Universitetet framställda frågan angående stadens deltagande i hägnaden emellan Kajaniemi park, och botaniska trädgården.

Och då det syntes Drätselkammaren att Byggnadskontoret förebragt fullt bevis derom, att staden icke afhändt sig marken till botaniska trädgården och att Universitetet sålunda ingalunda med eganderätt besitter densamma, utan endast berättigats att såsom en del af den allmänna plantering, som senare erhållit benämningen Kajaniemi park, för botaniskt ändamål odla och disponera den, under vilkor att hålla den liksom hvarje annan stadens promenadplats för allmänheten tillgänglig, föreslog¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige:

att Stadsfullmäktige ville afslå Universitetets anhållan, att staden måtte deltaga med halfva kostnaden uti utförande af nytt staket emellan Kajaniemi park och botaniska trädgården;

att Stadsfullmäktige ville såvidt möjligt motsätta sig hvarje ombyggnad af detta staket och påyrka det gamla staketets undanskaffande; samt

att Stadsfullmäktige, för den händelse sådant icke lät sig göra, åtminstone fordrade att ritning till det nya staketet lemnades till stadsmyndigheternas godkännande och att i staketet skulle utsparas minst två à tre öppningar mot parken; äfvensom

att Stadsfullmäktige öfverlemnade åt sitt berednings- eller annat särskildt tillsatt utskott att utfinna lämpligt sätt för återupptagande af frågan om promenadväg från Unionsgatan längs stranden af Tölö-vik.

Vid föredragning af ärendet beslöt²⁾ Stadsfullmäktige att i huf-

¹⁾ Drks skrf. N:o 229 af den 29 nov. (Stfs tryckta handl. N:o 32 för 1894). — ²⁾ Stfs prot. den 15 jan. § 5.

vudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens i första klämman framställda resolutionsförslag lemna ett afböjande svar å Universitetets förfrågan huruvida staden ville deltaga med halfva kostnaden uti utförande af nytt staket emellan Kajsaniemi park och botaniska trädgården; samt

att Drätselkammarens framställning i öfrigt skulle öfverlemnas till beredning af ett utaf tre personer bestående utskott, som egde till Fullmäktige inkomma med betänkande och förslag i ämnet.

Drätselkammaren borde med delgifvande af Fullmäktiges svar å Universitetets förberörda förfrågan anstå, intill dess ärendet i öfriga delar blifvit af Fullmäktige afgjort.

Äfven nyssanförda utskott anser i likhet med Drätselkammaren och Byggnadskontoret den åtgärd, att marken för botaniska trädgården icke blifvit staden i laga ordning fränhänd, icke kunna förklaras annorledes än att man tänkt sig, att anläggandet af trädgården icke skulle komma att stå i strid med det ändamål, för hvilket marken af staden anslagits, eller att, med andra ord, trädgården skulle, jemte det den användes af Universitetet för odling och studium af växter, tjena som allmän promenadplats för stadens innevånare. Utskottet finner sålunda icke annat än att staden är fullt berättigad att, i fall Stadsfullmäktige finna anledning dertill förekomma, i öfverensstämmelse med Drätselkammarens förslag fordra fritt tillträde för allmänheten till botaniska trädgården och för sådant ändamål undanskaffandet af det staket, som är uppfördt mellan trädgården och Kajsaniemi park, eller åtminstone öppenhållande af nödigt antal portar i staketet. Af hänsyn till Universitetets intressen synes det emellertid utskottet, att stadens vidare anspråk på trädgården kunde förfalla, så länge Universitetet såsom hittills icke utestänger allmänheten ifrån trädgården, åtminstone i det fall att stadens yrkande om anläggande af en promenadväg längs stranden af Tölö-vik bifalles. Utskottet föreslår¹⁾ därför: att Stadsfullmäktige, jemte det Drätselkammarens ifrågavarande förslag i öfrigt finge förfalla, ville åt Drätselkammaren uppdraga att med Universitetet söka öfverenskomma om anläggandet af den föreslagna strandvägen mellan Långa bron och Kajsaniemi park. Och blef detta utskottets betänkande af Stadsfullmäktige godkänt²⁾.

Uti en till Drätselkammaren stäld skrifvelse af den 13 December 1894 hade bohandlaren C. A. Finne anhållit om rättighet att vid Norra

Uppställande af
annonspelare
och kiosker.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 18. — ²⁾ Stfs prot. den 21 maj § 3.

och Södra hamnen, i Runebergs- och Henriksesplanaderna, på Jernvägs- och Sandvikstorget, i sqvären vid Lappviksgatan och i Brunnsparken samt vid Östra och Vestra chaussén, på af Drätselkammaren närmare anvisade platser, få uppställa annonspelare af 3 å 4 meters höjd och af omkring $1\frac{1}{2}$ meters genomskärning; och erbjöd sökanden för denna rättighet äfvensom för ett arrendeområde af cirka $1\frac{1}{2}$ kvadratmeter kring hvarje pelare att till stadskassan årligen inbetala 10 mark per pelare eller in summa 100 mark för samtliga 10 pelare, samt att till Drätselkammarens godkännande inlemna ritningar å pelarene.

I en annan skrifvelse till Drätselkammaren af den 15 Februari anhöll åter handlanden Axel Thuneberg, innehafvare af *Finlands annonsbyrå*, om rättighet ej mindre att å centralt belägna platser i staden uppställa till en början två annonskiosker och tre pelare af ungefärligen lika utseende, tvenne skrifvelsen närslutna teckningar angäfvö, än ock att å nämnda kiosker och pelare åt hugade annonsörer erbjuda plats för annonsering emot honom tillkommande ersättning. Kioskerna voro afsedda att placeras: den ena å lämplig plats å Jernvägstorget, den andra i ett af Kapellesplanadens emot norra Esplanadgatan vettande hörn; och för annonspelarene åstundades plats i Henriksesplanaden midt emot svenska teatern, å Sandvikstorget samt i Badhusgatans och Vestra kajens korsning. För hvarje kiosk erbjöd sökanden 50 mark samt för hvarje pelare 20 mark i årligt arrende.

I anledning af dessa ansökningar föreslog¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige bifall till handlanden Thunebergs anhållan samt att Drätselkammaren bemyndigades att med honom afsluta erforderligt kontrakt, uti hvilket ingick såsom vilkor att Thuneberg ingalunda berättigades till någon uteslutande rätt till dylik annonsering i staden och att, för möjliggörande af affären, då sökanden å sin sida har att kontrahera med annonsörerna, för rättigheten bestämdes en uppsägningstid af 6 månader. Och blef denna framställning af Stadsfullmäktige godkänd²⁾,

Med skrifvelse från Magistraten af den 8 Februari N:o 148 delgafs Stadsfullmäktige Guvernörens i länet remiss af den 21 förutvikne Januari, hvori Stadsfullmäktige affordras förklaring i anledning af de besvär t. f. kyrkoherden F. L. Bengelsdorff anfört öfver Stadsfullmäktiges den 11 December 1894 fattade beslut³⁾ beträffande Bengelsdorffs

Fordran på
expropriation
af gården N:o
12 vid Docks-
gatan.

1) Drks skrf. N:o 36 af den 1 febr. — 2) Stfs prot. den 12 febr. § 9. — 3) 1894 års berättelse pg. 42.

anhållan om utvidgning af en del af Docksgatan. Uti ärendet hade Drättselkammaren afgifvit ¹⁾ yttrande, gående ut på att framvisa det obefogade uti anspråket, och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige i den infortrade förklaringen framhålla, hurusom ärendet icke vore af sådan beskaffenhet, att besvär finge på grund af gällande kommunalförfattning öfver Fullmäktiges ifrågavarande beslut anföras, utan stode det besväranden öppet att i domstolsväg emot staden utföra den talan, hvartill han ansåg sig befogad.

Budget för år
1896.

I sammanhang med fastställande af utgiftstaten för nästföljande år 1896 beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige till utförande äfven af några andra allmänna arbeten, än hvarom här tidigare ordats och af hvilka må anföras följande.

Uppförande af
en vattenledningsverkstad
jemte magasin å
stadens materialgård.

Drättselkammaren, som år 1892, då frågan för första gången väcktes om uppförande för stadens räkning af en egen vattenledningsverkstad, med afseende derå att vattenledningsverkstadens uppgift då var otillräckligt pröfvad, ännu icke ville förorda förslaget, upptog ⁴⁾ nu uti sitt förslag till utgiftstat för 1896 ett i enahanda syfte, men till något reduceradt belopp eller blott 36,000 mark af Vattenledningskontoret äskadt anslag för uppförande å stadens materialgård af en vattenledningsverkstad af sten och ett materialmagasin af trä. Och blef anslaget af Stadsfullmäktige beviljadt ⁵⁾, hvarjemte Drättselkammarens förslag, att detta anslag skulle utgå ur 1892 års obligationslån, godkändes.

Vattenledning
under fjerde linien
å Berghäll, under
Castréngsgatan
mellan 1:sta och 2:dra
linien å Berghäll,
samt till Observatoriiber-
gen.

Ur samma länemedel ansågs äfven böra utgå ⁶⁾ anslagen för vattenledning under fjerde linien å Berghäll mellan Östra chaussén och Port-hansgatan, hvarför halfva kostnaden med 7,300 mark upptogs; för vattenledning under Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linien å Berghäll, beräknad till 2,600 mark; samt fär vattenledningen till Observatoriiber-bergen af 2,100 marks kostnad, eller insumma 12,000 mark.

Dessa arbeten för vattenledningsnätets utsträckning voro helt och hållet påkallade af föreslagna gatuplaneringar å jordområdet Berghäll samt af påtänkt makadamisering af stora körvägen öfver Observatoriiber-bergen. Deras större eller mindre berättigande afhandlas derföre lämpligast i sammanhang med frågan om sagda planeringar.

Damluckor i vat-
tenledningsrännan
för pumpverket i Gam-
melstaden.

Emedan de snart 20 år gamla träramarna till damluckorna i vattenledningen voro så illa åtgångna, att i följd af bristande täthet de årligen åter-

¹⁾ Drks skrf. N:o 34 af den 1 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 2. — ³⁾ Drks skrf. N:o 209 af den 25 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 28). Stfs tryckta handl. N:ris 35, 37 och 41. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 13. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 5 och Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ⁶⁾ D:o d:o.

kommande reparationerna i vattenrännan möta allt större svårigheter, föreslog Vattenledningskontoret deras ersättande med nya, på sådant sätt att ramarna göras af jern och härigenom erhålla större hållbarhet, hvar-
emot luckorna, som lätt kunna utbytas, fortsättningsvis konstrueras af trä.
Härför beviljades ¹⁾ ett anslag af 2,200 mark.

Enär vid sednaste islossning vattenståndet i Vanda i det närmaste uppnådde dampelarens krön och om det ytterligare stigit något tiotal centimeter, hade en öfversvämning af maskinhusplanen och oberäknelig skada å maskinhusens grundmurar etc. deraf blifvit en följd; samt då man med säkerhet kan antaga att vattenståndet efter skedd rensning af Vandaströmmen hädanefter i allmänhet kommer att blifva högre vid islossningarna än förut, vore några åtgärder till förekommande af skada härigenom nödvändiga. För detta ändamål föreslog Vattenledningskontoret en påbyggnad å östra strandmuren för en kostnad af 1,500 mark, hvilka äfven beviljades ²⁾. Men då Vattenledningskontoret derjämte uttalat att säkerhet i förevarande afseende lämpligast kunde vinnas genom att bereda vattnet ett mera obehindradt aflöde genom den östra grenen af Vanda å, der den i sitt gamla skick kvarstående landsvägsbron med sina långt i strömdraget utskjutande landfästen förorsakade uppdämning af vattnet, föreslog ³⁾ budgetutskottet, då de betydande kostnader, antingen en förstoring af brospannet eller utförandet af ett nödutlopp förbi bron medtog, icke utan vidare kunde åhvälfvas staden, utan fastmera åligga statsverket, att Fullmäktige ville anmoda Drätselkammaren att ingå till Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna med anhållan om undersökning i antydt syfte; och omfattade ⁴⁾ Stadsfullmäktige detta förslag.

Beträffande de särskilda utgiftsposterna för vattenledningens förvaltning och drift är annan afvikelse i den för år 1896 fastställda budgeten från årets budget icke att bemärka, än att driftkostnaden för filtra, med afseende å tillkomsten af trenne nya sådana, höjts från 8,000 till 10,000 mark, men att deremot hyresmedlen för verkmästaren, som från den 1 Juni komme att inflytta i den för honom inredda lokalen uti den nya verkstadsbyggnaden, nedsatts från 2,000 mark till 1,766 mark 67 penni, samt att hyran för verkstadslokal, äfven till följd af den nya verkstadens färdigblifvande, beräknats till blott 1,322 mark mot 2,644 år 1895.

Redan under föregående år hade frågan om byggnadsförändring och Förvaltning och drift af vattenledningen.
Byggnadsförändring äfvensom nybyggnad å norra Brandverks huset.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 5 och Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ²⁾ D:o do. —

³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 5. — ⁴⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1.

nybyggnad å norra brandverkshuset varit föremål ¹⁾ för stadsmyndigheternas handläggning; och upptogs för detta byggnadsföretag nu såväl i Drätselkammarens ²⁾ som i Magistratens ³⁾ förslag till utgiftstat för 1896 ett belopp af 43,500 mark; samt beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag ⁵⁾ att godkänna denna utgiftspost äfvensom att uppdraga åt Drätselkammaren att uppgöra definitiva detaljritningar och kostnadsförslag för sagda byggnadsförändring och nybyggnad samt, i händelse dervid någon afvikelse från den föreslagna planen skulle befinnas nödig, till Stadsfullmäktige inkomma med ny framställning i ämnet.

Öfriga nybyggnader.

På framställning af Drätselkammaren ⁶⁾ upptogs uti budgeten för 1896 äfven följande smärre nybyggnader: ny stormvarningssignal på Observatoriibergen å 450 mark, nytt afträde invid formansstationen norrom Åbo kasernen å 600 mark och nytt redskaps- och vagnsskjul å Maria sjukhusets tomt till en kostnad å 800 mark. Deremot uteslöto Stadsfullmäktige å budgetsutskottets förslag ⁷⁾ ett af Drätselkammaren åstundadt anslag å 3,860 mark för nytt afträde och pissoir i Brunnsparken.

Påtänkt kiosk för försäljning af landtmannaprodukter.

Till uppförande af en kiosk för försäljning af landtmannaprodukter å den plats af den utfyllda fiskarehamnen, som för närvarande upptogs af ett provisionelt försäljningsstånd, hade Byggnadskontoret anhållit om ett belopp af 1,900 mark. Drätselkammaren hade emellertid på särskilda skäl ansett utförandet af detta arbete åtminstone tillsvidare böra anstå samt därför från sitt utgiftsförslag utlemnat nämnda anslag. Jemte det budgetsutskottet lät vid Drätselkammarens förslag bero, hemställde ⁸⁾ utskottet, att Drätselkammaren måtte få i uppdrag att under loppet af nästinstundande år till Fullmäktige inkomma med förslag till möjliga åtgärder för tillgodoseende af det intresse, hvarom här var fråga; och godkändes framställningen af Stadsfullmäktige.

Stensättning med nubbssten i asfalt utaf delar af Salutorget.

I öfverensstämmelse med Byggnadskontoret hade ⁹⁾ Drätselkammaren för stensättning med nubbssten i asfalt utaf den del af Salutorget, som ligger emellan Katrinegatans förlängning och en dermed öfver Kejsarinnans monument parallelt dragen linie, upptagit en summa af 20,000 mark. I hvarje händelse kräfde stensättningen härstädes en snar remont, och då den vid torghandeln för hästar anvisade delen af torget, hvarå dylikt stensättningssätt visat sig synnerligen lämpligt för ändamålet, re-

1) 1894 års berättelse pg. 50. — 2) Stfs. tryckta handl. N: 28 pg. 15 & 16. — 3) D:o d:o N:o 35 pg. 10. — 4) Stfs prot. den 27 dec. § 1. — 5) Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 7. — 6) D:o d:o N:o 28 pg. 16. — 7) & 8) D:o d:o N:o 37 p. 7. — 9) D:o d:o N:o 28 pg. 17.

dan utsträckts långt in på ifrågavarande område, ansågs önskelig snygghet och hygieni här påkalla en vattentät stenbeläggning; och fick det åstundade anslaget ingå ¹⁾ uti 1896 års budget.

För stensättning af stadens andel af Sandviks norra kajen midt emot tomterna N:ris 11 och 13 hade Drätselkammaren uti sitt förslag till utgiftstat för år 1896 upptagit ²⁾ ett belopp af 2,500 mark, men då invid platsen boende fastighetsegare uttalat önskan om att ifrågavarande sträcka af nämnda kaj måtte makadamiseras och detta arbete, jemligt de uppgifter budgetsutskottet erhållit från Byggnadskontoret, komme att medföra en utgift af endast 1,350 mark, beslöto Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag ³⁾, att denna kajdel skulle makadamiseras och därför i budgeten intagas endast sistnämnda belopp.

Makadamisering af stadens andel af Sandviks norra kajen midt emot tomterna N:ris 11 och 13.

Af gatureglerings arbeten inom den egentliga staden föreslogs ⁴⁾ af Drätselkammaren och godkändes ⁵⁾ af Stadsfullmäktige följande: planering af Kanalgatan från Ankargatan söderut 5,000 mark, planering af Hamngatan 2,375 mark, planering af Skepparebrinken till sin halfva bredd 1,500 mark och planering af Aspnäsgatan mellan Östra chaussén och Dalgatan 4,000 mark. De två förstnämnda planeringsarbetena nödvändiggjordes genom tilltänkta magasinsbyggnadsföretag å Skatudden. För östra hälften af Skepparebrinkens planering hade redan uti 1895 års budget ingått ett anslag och då under samma år det vesterom nämnda brink belägna kvarteret N:o 107 a försålts och bebygts med ett större stenhus, blef en planering äfven af brinkens vestra hälft nödvändig. Som enligt Stadsfullmäktiges tidigare beslut ⁶⁾ planeringsarbetena uti 10:de stadsdelen böra utföras i den mon, köpeskillingarne för de i nämnde stadsdel försälda tomterna inflyta i stadskassan, och då för sådana tomter influtit omkring 20,000 mark men endast 16,000 använts vid gatuplaneringar derstädes af Aspnäsgatan, upptogs nu resterande 4,000 mark för vidare planeringsarbeten å samma gata.

Regleringsarbeten.

För gaturegleringsarbeten uti förstaden Berghäll beviljades ⁷⁾ af Stadsfullmäktige följande anslag: för planering till 6 meters bredd af Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna 5,400 mark, för planering af 4:de linien mellan Chaussén och Porthansgatan 30,350 mark, för planering af 3:dje linien mellan Porthansgatan och Chaussén 3,000 mark, för fullbordande af planeringen utaf 2:dra linien mellan Castréns- och Wal-

¹⁾, ²⁾ och ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 41 pg. 27. — ³⁾ D:o d:o N:o 37 pg. 8. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 28 pg. 17. — ⁶⁾ D:o d:o N:o 3 för 1893. — ⁷⁾ D:o d:o N:o 41 pg. 28.

linsgatorna 2,750 mark och för planering af Lönnrotsgatan mellan 3:dje och 4:de linierna 7,700 mark. Beträffande anslaget för planeringen af 4:de linien hade Drätselkammaren uti sitt förslag till budget för år 1896 upptagit ¹⁾ endast halfva beloppet med 15,175 mark, men hade det på budgetskottets förslag ²⁾ af Stadsfullmäktige ökat till dubbelt. I öfrigt utföllo Stadsfullmäktiges beslut i enlighet med Drätselkammarens framställning. I sitt betänkande till budgetförslaget hade Drätselkammaren framhållit den mer och mer framträdande nödvändigheten att försätta kommunikationslederna inom förstaden Berghäll i ett bättre skick, och kunde enligt Kammarens förmenande nämnda redan länge tillbakasatta förstad så mycket mindre fortfarande lemnas i fullkomligt lägervall, som en icke obetydlig efterfrågan på tomtplatser derstädes under senaste tid förekommit.

Kanal-
anlägg-
ningar.

Såsom en följd af besluten om ofvananförda gaturegerings arbeten beviljades ³⁾ äfven nedanstående anslag för nödiga kanal-
anläggningar under en del af de till planering föreslagna gatorna, nämligen: för kanal längs Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linien å Berghäll 880 mark; för kanal under 4:de linien mellan östra Chaussén och Porthansgatan 2,550 mark; och för kanal från 1:sta linien å Berghäll genom Djurgårdsvillan N:o 4 till Tölövikén 7,300 mark, hvilken sistnämnda kanal var ett för torrläggning af en del af jordområdet Berghäll ytterst viktigt arbete.

Anslag för
hamnarbeten.

För underhåll af stadens hamnar och dertill hörande anläggningar beviljades ⁴⁾ vid budgetens för 1896 fastställande utöfver de årligen återkommande anslagen följande nya sådana: för remont af 3 st. mudderråmar 8,000 mark, för muddring i Sörnäs hamn 15,000 mark, för fortsättning af ombyggnaden af Packhuskajen i Norra hamnen 10,000 mark, och för fullbordande af remonten af ballastkajen i Sörnäs 3,470 mark, samt för en öfverbyggd klappbrygga invid Broholmen 2,440 mark. Emedan hamnen i Sörnäs ständigt tillgrundar, så att den vid utgången af år 1895 hade ett djup af endast 5,3 meter, mot erforderliga 6 meter, för att en del denna hamn anlöpande fartyg må kunna angöra kajerna derstädes, var det föreslagna muddringsarbetet oundvikligt. Med det uppfordrade muddret skulle fyllningsarbetena å Skatudden fortsättas och var afsigten att den vid regleringsarbetena å Berghäll öfverblefna stenen skulle släpas till Skatudden, för att dermed bildas för muddermassan er-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 p. 17. — ²⁾ D:o d:o N:o 37 pg. 8. — ³⁾ D:o d:o N:o 41 pg. 27. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 41 pg. 28.

forderliga skyddsbankar. Muddringsarbetet i Sörnäs och gatuplaneringarna å Bärghäll sammanhängde således delvis med hvarandra. Efter den utredning Byggnadskontoret numera vunnit beträffande det för Packhuskajen använda grundningssättet, trodde sig kontoret kunna nedbringa de för denna kajns remontering tidigare till 40,000 mark beräknade kostnader med 10,000 mark. Och då för detta arbete uti årets budget ingick ett anslag af 10,000 mark, skulle för arbetets slutförande ytterligare erfordras endast 20,000 mark, hvarför ock Byggnadskontoret, med afvikande från dess förslag i fjor att arbetet skulle fördelas på en följd af 4 år, önskade för nästkommande år i st. f. 10,000 mark erhålla hela det ännu erforderliga beloppet af 20,000 mark. Med afseende å knappheten af medel för allmänna arbeten under år 1896 ansåg sig Drätselkammaren emellertid icke kunna villfara denna Byggnadskontorets önskan, utan upptog ¹⁾ uti sitt förslag till utgiftsstat för Packhuskajen endast hälften eller 10,000 mark.

För renhållningsväsendet åstundades af Byggnadskontoret för nästkommande år 1,700 mark mindre än årets stat upptager eller 57,300 mark mot 59,000. Den minskade utgiften skulle förorsakas af afskaffandet under året af de s. k. afstjälpningspråmarne ²⁾.

För remont och underhåll af stadens allmänna planteringar var för ifrågavarande redovisningsår inalles anslagna 41,000 mark; uti sitt förslag till utgiftsstat för 1896 hade Drätselkammaren höjt ³⁾ detta anslag till 45,400 mark, förnämligast med afseende å förestående ombyggnad af Kajsaniemi parks staket mot Trädgårdsgatan, hvilken ombyggnad beräknats till en kostnad af 3,400 mark. För nyanläggningar föreslogs af Drätselkammaren in summa 22,400 mark, fördelade på följande sätt: för Observatoriibergens planering 10,000 mark, för planterings- och planeringsarbeten i Brunnsparken 5,000 mark, för dylika arbeten i Kajsaniemi 5,000 mark, för jordfyllning i Henriksplanen 1,000 mark, för inköp af soffor 1,000 mark och för inköp af träd och buskar 400 mark. På budgetsutskottets förslag ⁴⁾ ökades detta belopp emellertid af Stadsfullmäktige med 5,000 mark. Stadsträdgårdsmästaren hade nämligen för fortsättning af planeringen och planeringen af Observatoriibergens äfvensom för makadamisering af körvägen från Unionsgatan till bergets krön önskat in summa 22,736 mark, men under förutsättning att för år 1896 af Utskänk-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 18. — ²⁾ D:o d:o N:o 28 pg. 19. — ³⁾ D:o d:o N:o 27 pg. 28. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 37 pg. 8.

nings- och Utminuteringsaktiebolagens vinstmedel skulle till Observatoriibergens förskönande anslås minst 10,000 mark, hade Drätselkammaren i sitt budgetsförslag härför upptagit endast sistsagda belopp. Enär det likväl var ovisst, i hvilken mån nämnda vinstmedel för innevarande år kunde blifva disponibla för ändamålet och ett snart slutförande af ifrågavarande arbeten är för staden af största vigt, hade budgetsutskottet föreslagit att för Observatoriibergens planering skulle anslås 15,000 mark; och godkändes detta förslag af Stadsfullmäktige.

Remont och underhåll af stadens byggnader.

Anslaget för remont och underhåll af stadens byggnader var uti årets budget upptaget med 9,000 mark, men höjdes för år 1896 till 17,000 mark. Uti Byggnadskontorets budgetsförslag för sistsagda år åstundades för ändamålet ända till 33,668 mark, men uteslöts derifrån af Drätselkammaren tvenne betydande poster för reponter af Brunns- och Badhusen i Ulrikasborgs brunnsparke, uppgående in summa till 17,701 mark 15 penni, och intogs endast 600 mark för det förstnämnda husets nödtorftiga reparation, så att golfvet icke måtte falla in och olyckshändelser inträffa.

Remont af byggnaderna i Brunnsparken.

Beträffande byggnaderna i Brunnsparken anför ¹⁾ Drätselkammaren för öfrigt, att den förvaltning af inrättningarna i Brunnsparken, som härintills blifvit följd och bestått deri att endast för några få år i gången utarrendera desamma, enligt Drätselkammarens åsigt omöjliggen vidare kunde fortgå, emedan detta tillvägagående med de låga arrendeafgälder, som i sådant fall erläggas, åsamkade staden alledes för stora förluster och uppoffringar, för att de skulle kunna försvaras. Kunde icke hugade arrendatorer, genom att arrendetiden fixerades till några tiotal år, helt och hållet nedrifva och ombygga de nuvarande i grund förfallna husen i Brunnsparken, borde de genom stadens försorg undanskaffas. Då Drätselkammaren emellertid icke i sammanhang med budgetsförslagets för år 1896 uppgörande kunde upptaga frågan om den förmånligaste dispositionen af värdshuset och badhuset i Brunnsparken, -med arrendena för dessa hus skulle under sistsagda år utlöpa, uppgaf sig Drätselkammaren betänkt på att så fort sig göra låter till Stadsfullmäktige ingå med framställning i ärendet. På budgetsutskottets förslag ²⁾ beslöto Stadsfullmäktige med anledning häraf anmoda Drätselkammaren att oförtöfvadt taga detta ärende till behandling och derhos så snart sig göra låter till Stadsfullmäktige

¹⁾ Drks skrf. N:o 209 af den 25 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 14). — ²⁾ Stfs. tryckta handl. N:o 37 pg. 6.

inkomma med utredning om ej mindre hvad badhusinrättningen, sedan staden öfvertog Brunnsparken, årligen inbragt och kostat, än äfven den lägsta möjliga utgift, hvarför badhuset kunde sättas i sådant skick, att detsamma ännu en tid framåt vore användbart.

b) *Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.*

Sedan det utskott, som af Stadsfullmäktige tillsatts ¹⁾ för afgifvande af utlåtande i anledning af revisorernas utaf 1893 års räkenskaper gjorda anmärkningar ²⁾, afgifvit sitt betänkande ³⁾, beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på utskottets förslag: att revisorernas anmärkningar icke måtte till vidare åtgärd föranleda; samt att tillerkänna stadens samtliga nämnder och styrelser decharge för 1893; äfvensom att den i betänkande berörda frågan om utvidgning af fattiggården skulle till behandling anmälas, då frågan om nytt fattigvårdsreglemente företogs till slutlig pröfning.

Revision af stadens räkenskaper för år 1893 och decharge åt stadens nämnder och styrelser.

I fattigvårdsstyrelsens förklaring i anledning af de emot densamma af revisorerna gjorda anmärkningar framhåller styrelsen att, emedan särskilda inkomster i verkligheten blifvit något större än beräknats, det belopp, hvarmed fattigvårdsbudgeten öfvesskridits, rätteligen vore 26,272 mark 93 penni. Någon tendens att låta de tillfälliga fattigunderstöden förvandlas till ständiga, hade inom fattigvårdsstyrelsen icke gjort sig gällande. Det tillfälliga anslaget disponerades hufvudsakligen af ordföranden och vore det endast undantagsvis, som styrelsen derur bestående understöd. Sådana ständiga understöd deremot, hvilka uppbyres af understödstagaren personligen, bestämdes endast vid styrelsens sammanträden och fastställdes till beloppet först efter möjligast noggranna undersökning om sökandens tillstånd, dervid det jemväl inträffat att den sökande för någon tid intagits i stadens fattiggård. Någon meningsskiljaktighet beträffande understödens utanordnande hade för öfrigt nästan aldrig egt rum. Dessa, af understödstagarene sjelfve uppburna understöd utgjorde emellertid endast en del, motsvarande 40,689 mark 63 penni, af hela den till 101,396 mark 4 penni uppgående utgiftsposten ständiga understöd. Större delen af denna utgiftspost, 60,706 mark 41 penni, upptoges af kostnaden för utackorderade från fattiggården, för värnlösa barn, för vanartiga gossar i Mörskom och Koivula uppfostringsanstalter, för barn i döfstumsskolan i Borgå och i de lyttas skola m. m. Det vore denna sista kostnad för

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 54. — ²⁾ D:o d:o pg. 52—54. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 11. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 mars § 20.

understödstagare, som under senare år hufvudsakligen stigit, men vore dessa understödstagare sådana, som legaliter fölle fattigvården till last och för hvilka icke kunde beredas vård i fattiggården.

Rigtigheten häraf konstateras af ofvannämnda utskott, som bland annat anför, att beviljandet af understöden i regeln föregåtts af en noggrann undersökning af sökandens lefnadsomständigheter, och att beloppet af understöden snarare under än öfverstigit, hvad i andra kommuner i liknande fall beviljats. Hvad åter beträffar de tillfälliga understöden, anför utskottet, att fattigvårdsstyrelsens protokoll icke derom lemna någon utredning, enär desamma, enligt det system som för närvarande följes, utdelas af styrelsens ordförande och därför endast återfinnas i fattigvårdens räkenskaper.

Till bemötande af anmärkningarna emot Vattenledningskontoret, hade kontoret anført, att dess förråd icke vore större, än som erfordrades för att omedelbart kunna afhjelpa skador å vattenledningsnätet, utan att därför behöfva afvakta sändningar från andra orter. Förrådet vore icke heller afsedt endast till remont, utan äfven för att kontoret städse skulle hafva tillgängligt en del material till nyanläggningar, hvilka vanligen blifve beslutna först i samband med budgeten, så att de för dem erforderliga materialier, i fall de icke funnes på lager, enligt regeln icke skulle kunna erhållas förr, än sent på våren, hvaraf åter följden vore att en dyrbar arbetstid skulle under väntan på materialerna gå förlorad. Bland vattenledningsverkstadens kunder, hvilka bokförts såsom privata, hada ingått äfven hamnbanebyggnadsbestyrelsen och bestyrelsen för de kommunala sjukhusbyggnaderna med omkring 30,000 mark. Af återstående arbeten, för 53,484 mark 72 penni, vore en stor del, för cirka 28,000 mark, obligatoriska, hvadan antalet frivilligt åtagna arbeten, för 23,484 mark 72 penni, icke kunde anses anmärkningsvärdt stort. Vinsten från verkstaden vore icke betydlig, men hade det heller icke varit meningen att göra verkstaden till en inbringande affär. Hvad åter anginge konkurrensen mellan verkstaden och privata entreprenörer, så egde de obligatoriska arbetena rum under en jemförelsevis kort tid af året, nemligen från maj till september. Skulle endast dessa arbeten utföras, skulle verkstaden hvarje vår nödgas antaga en mängd ovana arbetare för att om hösten åter afskeda dem. Genom att verkstaden åtog sig äfven privata uppdrag, funnes deremot möjligheten att fördela arbetena något så när jemnt öfver hela året, och vunnes derigenom fördelen att icke blott kunna behålla samma inöfvade och dugliga arbetare, utan äfven att verkstaden

vore förberedd på sådana ovanliga tilldragelser, som då vårvintern 1893 de privata ledningarna dagligen tillfröso dussintals. Och anser utskottet, som i allo ansluter sig till det anförda, att Vattenledningskontoret fullt tillfredsställande förklarar sig beträffande revisorernes anmärkningar.

Auktionskammarens räkenskaper för år 1893 hafva, efter hvad revisorerne anmält, icke förelagts dem till granskning; hvartill åter auktionskammaren genmält, att någon anhållan af revisorerne om att få genomse räkenskaperna icke gjorts. Revisorernes anmärkning afser således egentligen förhållandet att auktionskammarens räkenskaper icke, i sammanhang med stadens öfriga räkenskaper, tillhandahållits dem. Utan att vilja ingå i pröfning deraf, huruvida auktionskammarens förfarande varit berättigadt eller ej, vill utskottet endast framhålla, att då numera, i förslaget till nytt reglemente för auktionskammaren intagits föreskrift derom, att revisorerne böra granska, huruvida stadens rätt med afseende å auktionsprovisionen iakttagits, i hvilket syfte revisorerne borde beredas tillgång till auktionsverkets räkenskaper, sagda anmärkning af revisorerne torde sakna betydelse för framtiden.

Hvad revisorerne slutligen anfört beträffande ett vedparti i Gammelstaden samt folkskolornas och vattenledningens inventarielängder, anser utskottet att det, såsom endast framhållet till vederbörande myndigheters beaktande, icke påkalla uttalande af utskottet.

Till Stadsfullmäktige insändes ¹⁾ genom Drätselkammaren af Drätselkontoret upprättade och genom dess försorg till tryck befordrade handlingar ²⁾ rörande Helsingfors räkenskaper och bokslut för år 1894; och hade detta bokslut i sammandrag följande utseende:

Stadskassans
bokslut för år
1894.

<i>Inkomster.</i>	
Enligt stat	<i>Tmf.</i> 4,403,306: 70
Utöfver d:o	„ 156,190: 24
Besparing å anslag	„ 391,402: 85
	<i>Tmf.</i> 4,950,899: 79
<i>Utgifter.</i>	
Anslag enligt stat	<i>Tmf.</i> 4,403,306: 70
Anslagen öfverskridna med	„ 147,347: 21
Brist i beräknade inkomster	„ 14,709: 33
	<i>Tmf.</i> 4,565,363: 24
Årets resultat: öfverskott	„ 385,536: 55
	<i>Tmf.</i> 4,950,899: 79

¹⁾ Drks skrf. N:o 65 af den 7 mars. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 6.

Då 1893 års boklut utvisade ett minussaldo till 1894 å *Tmf* 804,514: 65
 blir resultatet efter afdrag af förestående „ 385,536: 55
Tmf 418,978: 10

men, enär Stadsfullmäktige den 28 December 1894 beslutat att för bestridande af planeringsarbeten invid den under året försålda tomten N:o 2 vid Dalgatan skall i 1895 års stat upptagas en behållning af „ 20,000: —
 ökas detta minus-saldo till *Tmf* 438,978: 10

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ att låta med ärendets vidare handläggning bero, till dess berättelsen öfver verkställd revision af stadens räkenskaper för sistlidet år komme under Fullmäktiges behandling.

Revision af stadens räkenskaper för år 1894 och decharge åt stadens nämnder och styrelser.

Ur den till Stadsfullmäktige genom Magistraten insända revisionsberättelsen ²⁾ för år 1894 framgår bland annat, att revisorerne, som på Drätselkammarens kallelse sammantråde den 14 Januari och valde ordförande, under fortgången af sitt arbete funnit:

att stadens löseegendom öfverensstämde med de öfver den förda längderna, hvarföre det ock var för revisorerne ett nöje att framhålla den ordning och omsorg, som af de olika förvaltningarna egnats denna löseegendom;

att stadens drätsel för år 1894 blifvit med omtanke och sakkännedom förvaltad;

att de i Drätselkontorets berättelse ingående tablåer öfver stadens utgifter och inkomster för samma år, bilansen per 31 December, uppgifterna öfver stadens utestående icke förfallna fordringar, dess consoliderade gäld samt donerade fonder i allo öfverensstämde med räkenskaperna;

att till staden donerade, af drätselverket, folkskoledirektionen och fattigvårdsstyrelsen förvaltade fonders obligationer, skuldsedlar och öfriga säkerhetshandlingar äfvensom i stadskassan inneliggande chaussé-obligationer blifvit uppräknade och befunnits öfverensstämde med bokföringen af desamma; samt

att Drätselkontorets böcker och öfriga myndigheters redovisningar blifvit förda med synnerlig skicklighet och omsorg, samt vittna om noggrannhet och omtanke vid förvaltningen.

¹⁾ Stfs prot. den 19 mars § 11. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 20.

På grund af ofvanstående föreslå revisorerne hos Stadsfullmäktige att Drätselkammaren och stadens öfriga förvaltande myndigheter skulle meddelas ansvarsfrihet för redogörelseåret 1894.

Men revisorerne göra också en anmärkning och anföra att revisorerne för 1892 med afseende å de under folkskoledirektionens vård stående fonder framhållit önskvärdheten af en mera ordnad och öfverskådlig uppställning af bokföringen. De oegentligheter, som då påpekades, anse revisorerne fortfarande kvarstå. Af räkenskaperna framgår väl de olika fondernas tillväxt under året, men en fullständig bild, som utvisade, för en hvar fond särskildt, inkomster och utgifter samt såmedels möjliggjorde en direkt kontroll öfver huru fondens medel blifvit förräntade samt dess tillgångar använda, erhålles icke. Enär systemet dessutom vidlåde flere brister, förenade sig revisorerne om revisorerne för 1892 yrkande om införandet af en fullständig, i öfverensstämmelse med principerna för redovisningen af stadens öfriga fonder, anordnad bokföring.

I sammanhang härmed framhålles, att räntorna å fonder, afsedda till stipendier åt elever i stadens folkskolor, icke under året af folkskoledirektionen disponerats.

Dessa anmärkningar hade folkskoledirektionen lemnats tillfälle att bemöta; och anför folkskoleinspektorn V. Öhberg i skrifvelse till Magistraten icke blott att de till folkskolorna donerade fonderna vid årets utgång komma att till Drätselkontorets förvaltning öfverlemnas, utan äfven att räntorna å folkskolornas stipendiifonder för år 1894 visserligen blifvit för sitt ändamål anslagna, ehuru de, af orsak att nödiga uppgifter för belöningarnas insättning i stadens sparbank icke kunde, hufvudsakligen i följd af en lärares under sommaren inträffade död, i tid erhållas, först i början af innevarande år till banken inbetalades. Vid ärendets föredragning beslöto ¹⁾ Fullmäktige tilldela Drätselkammaren och stadens öfriga förvaltande myndigheter den förordade dechargen för år 1894.

Uti en till Magistraten inlemnad till Stadsfullmäktige stäld skrift anhåller *Helsingfors Simsällskap* att ett anslag om 1,000 mark äfven för sommaren 1895 måtte tilldelas sällskapet i och för beredande af gratis-simning och simundervisning åt folkskolebarn och medellösa elever från elementarläroverken; och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige bevilja det begärda understödet, att utgå ur det till Fullmäktiges förfogande ställda anslaget för oförutsedda behof.

Anslag åt Helsingfors simsällskap.

¹⁾ Stfs prot. den 11 juni § 1. — ²⁾ D:o d:o den 19 mars § 25.

Tillskottsanslag
åt bestyrelsen
för arbetshem-
met för kvinnor. Uti en till Magistraten inlemnad till Stadsfullmäktige stäld skrifvelse af den 25 Mars anhåller bestyrelsen för *Arbetshemmet för kvinnor*, jemte insändande af sin berättelse och redovisning öfver anstaltens verksamhet under Januari—Maj månader af år 1894, på i skrifvelsen närmare framhållna skäl, om ett tillskottsanslag på 600 mark för April månad; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige tilldela bestyrelsen det begärda understödet, att utgå ur det för året till Fullmäktiges disposition ställda anslaget för oförutsedda behof.

Fördelning af
Utskänknings-
och Utminuterings
aktiebolags
vinstmedel
för år 1894. Såsom stadens andel uti Helsingfors Utskänknings- och Helsingfors Utminuterings Aktiebolags vinstmedel för år 1894 hade till stadskassan inlevererats, af det förra bolaget 45,065 mark 53 penni och af det senare 33,874 mark 87 penni eller således sammanlagdt 80,940 mark 40 penni. Som Stadsfullmäktige emellertid af dessa medel tidigare ²⁾ anslagit 20,000 mark till underhåll af Högholmen och Fölösön, återstod till disposition för andra ändamål 60,940 mark 40 penni; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige uppå ett för uppgörande af förslag till dessa medels fördelning mellan särskilda sökande enkom tillsatt utskotts förord anslå:

Bidrag till
Svenska teatern. till svenska teaterns bestyrelse, för anordnande under innevarande spelår af 5 folkrepresentationer, 5,000 mark, att utgå med 1,000 mark för hvarje föreställning, med vilkor likväl att representationerna gifvas företrädesvis å sön- och helgdagar samt att biljettprisen icke öfverstiga 75 penni för plats i andra radens fond- och 50 penni i dess sidologer, 25 penni på tredje raden och 50 procent af vanliga biljettpriset för öfriga platser i salongen;

Bidrag till Fin-
ska teatern. åt bestyrelsen för finska teatern för samma ändamål och 6 representationer 5,000 mark, på enahanda vilkor beträffande representationernas anordning samt biljettprisen i öfrigt, utom att biljettpriset för plats i galleriet bestämmes till 25 penni;

Bidrag till Or-
kesterförening-
gen. åt aktiebolaget *Orkesterföreningen i Helsingfors* 5,000 mark, att under tiden från den 1 oktober 1895 till den 1 maj 1896 utbetalas i månatliga rater mot skyldighet för bolaget att under sagda tid underhålla en god orkester af minst 34 man samt åtminstone en gång i månaden uti en för ändamålet lämplig lokal anordna folkkonserter emot en inträdesavgift af högst 25 penni, till hvilka konserter biljetterna böra försäljas främst genom *Helsingfors arbetareförening* och *föreningen Arbetets vänner* samt de oförsålda vid ingången;

¹⁾ Stfs prot. den 9 april § 19. — ²⁾ 1894 års berättelse pag. 20. — ³⁾ Stfs prot. den 11 juni § 13.

- åt *Helsingfors arbetareförening* 3,000 mark till föranstaltande af folkhögskolekurser och populära föredrag; Bidrag till *Helsingfors arbetareförening*.
- åt *föreningen Arbetets vänner* 2,200 mark till bekostande af dess lärokurser och föredrag; Bidrag åt *föreningen Arbetets vänner*.
- åt *Mariaföreningen* 2,300 mark till underhåll af dess herberge för arbetssökande unga kvinnor; Bidrag åt *Mariaföreningen*.
- åt *Fruentimmersföreningen* 3,000 mark till dess arbetshem för ålderstigna kvinnor; Bidrag till *Fruentimmersföreningens* arbetshem för ålderstigna kvinnor.
- åt bestyrelsen för anordnande af *sommarkolonier för arbetande kvinnor* 2,000 mark; Bidrag åt bestyrelsen för anordnande af *Sommarkolonier*.
- åt *föreningen för Lyttas bistånd* 1,000 mark; Bidrag åt *föreningen för Lyttas bistånd*.
- åt Folkskoledirektionen 3,000 mark till feriekolonier för folkskoleelever; Anslag åt Folkskoledirektionen för feriekolonier.
- åt fröken Alli Trygg 500 mark till inredning af en samlingssal jemte läsrum för arbetare i Hermanstad; Anslag till inredning af en samlingslokal i Hermanstad.
- åt *Döfstumföreningen* i Helsingfors 500 mark; Bidrag åt *Döfstumföreningen*.
- åt *direktionen för folkbarnträdgårdarna* 13,800 mark till underhåll af dessa trädgårdar under instundande läseår; Anslag åt *direktionen för folkbarnträdgårdarna*.
- till inköp af skulptören Stigells grupp *De skeppsbrutne* 7,000 mark; samt Anslag till inköp af Stigells grupp *De skeppsbrutne*.
- till fortsättande af arbetena å Observatoriibergen 7,640 mark 40 penni. Anslag för arbetarna å Observatoriibergen.
- Deremot afslogo Fullmäktige, äfven på utskottets förslag, de ansökningsom anslag ur vinstmedlen, som inlemnats af *föreningen Ved åt de fattiga, föreningen för befrämjande af barnavård, föreningen Djurvännerna* och af bestyrelsen för *Helsingfors allmänna sjuk- och begravningshjelpkassa*.
- På förslag af Direktionen för lägre handtverksskolorna hade den svenska parallelklassen i skolan å Berghäll från början af år 1894 indragits. Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 29 Maj föreslår emellertid bemälda Direktion att samma parallelklass af förekommen anledning från början af kommande hösttermin åter måtte inrättas och anhåller härför om ett anslag för året å 302 mark, hvartill Stadsfullmäktige äfven biföllo ¹⁾, bestämmande tillika att anslaget skulle påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.
- Uti en annan till Stadsfullmäktige stäld skrifvelse af den 5 Oktober anmäler åter Direktionen för samma lägre handtverksskolor, att Direktionen, sedan tillströmningen af elever till de finska klasserna vid läseårets

¹⁾ Stfs prot. den 11 juni § 6.

ingång varit högst betydlig, ansett nödigt, att den finska klassen uti skolan vid Andregatan N:o 33 blefve delad i tvenne parallellklasser med fördubbladt antal lärare och undervisningstimmar, äfvensom att skolan i Berghäll blefve tudelad med hänsyn till kurserna i linealritning, räkning och bokföring; och anhöll Direktionen förty hos Stadsfullmäktige om ett tillskottsanslag af 848 mark för de nyinrättade parallellklasserna under höstterminen 1895 i enlighet med ett närslutet utgiftsförslag. Härtill biföllo ¹⁾ Stadsfullmäktige.

Anslag för underhåll af Högholmen och Fölisön.

Sedan Drättselkammaren till Stadsfullmäktige insändt ²⁾ Direktionens för Helsingfors Utskänknings aktiebolags till Drättselkammaren, jemte tvenne sammandrag af utgifterna för Högholmen och Fölisön, ställda skriftliga framställning för den 31 Oktober om anslag för underhåll af planteringar och inrättningar å nämnda holmar under kommande år, beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige remittera ärendet till det blifvande budgetsutskottet, och anslogo ⁴⁾ på detta utskotts förslag af Utskänknings- och Utminuterings aktiebolagens vinstmedel för år 1895 åt bolaget 20,000 mark för ifrågavarande ändamål.

Bidrag till ett folkskolehus i Lillhoplaks by.

Med anmälan hos Drättselkammaren att Helsinge kommun för uppförande af ett folkskolehus uti Lillhoplaks by tilldelat byn en summa af 5,000 mark, hvilken dock icke vore för ändamålet tillräcklig, hvarföre lägenhetsinnehafvarene i byn vore förbundne att försträcka det bristande, likasom det ock vore deras åligganden att, med undantag af ett årsbidrag å 500 mark af kommunen i dess helhet, aflöna skolans lärare, till den del hans lön icke betäcktes af härför utgående statsbidrag, äfvensom att bekosta allt öfrigt underhåll af skolan, anhöll den för detta skolföretag tillsatta direktionen, att Drättselkammaren, med afseende derå att staden var egare till de till Lillhoplaks by hörande Mejls och Grejus hemman af in summa något mera än $\frac{3}{4}$ mantal, ville utse ett ombud att närvara vid direktionens öfverläggningar i skolfrågan. Sedan Drättselkammaren härtill bifallit och Kammarens ombud närvarit vid skoldirektionens öfverläggningar den 14 Oktober samt derigenom blifvit satt i tillfälle att lemna Kammaren närmare upplysningar i saken, ansåg Drättselkammaren vid ärendets pröfning, att staden icke helt och hållet kunde undandraga sig att med något mindre belopp deltaga uti sjelfva byggnadsföretaget, ehuru någon synnerlig fördel för staden deraf ej vore att emotse. Drättselkam-

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 6. — ²⁾ Drks skrf. N:o 213 af den 31 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 4. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 dec. § 2.

maren förordade ¹⁾ också derföre hos Stadsfullmäktige ett bidrag af stadens medel till uppförande af ifrågavarande skolhus i det mantals förhållande, hvartill de af stadens egande lägenheter i Lillhoplaks by stå till byns eller skoldistriktets hela mantal, d. v. s. ett belopp å 750 mark, att utgå ifrån de för oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande i årets budget upptagna medel; och blef denna framställning af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾.

Bifogande en från *Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening* till folkskoledirektionen stäld skrift af den 25 Februari, deri anhallan göres, att direktionen ville hos Stadsfullmäktige åt folkskolornas lärare och lärarinnor söka utverka ett anslag till resestipendier för besökande af det allmänna nordiska skolmötet i Stockholm under instundande sommar, föreslog folkskoledirektionen i en skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 9 Mars, att Stadsfullmäktige till 14 dylika stipendier, ett hvar å 150 mark, ville anslå ett belopp af 2,100 mark; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige anvisa detta belopp ur det till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof ställda anslag.

På beredningsutskottets förslag ⁴⁾ upptogs den sedan år 1892 hvi-
 lande frågan om förvärfvande för stadens räkning af skulptören Rob. Stigells staty „*De skeppsbrutna*“. Enligt utskottets tanke skulle detta monumentala konstverk, som tillvunnit sig stort erkännande både inom och utom landet, om den uppställdes å någon öppen plats, bidra till stadens förskönande. Kostnaden för en staty af brons och af samma storlek som den förefintliga gipsstatyn hade af Herr Stigell beräknats till 34,000 mark, men blefve kostnaden, om statyn såsom önskligt vore, erhöle något större dimensioner, omkring 40,000 mark, hvartill komme utgiften för postamentet 4,000 å 5,000 mark. Anslagets belopp blefve sålunda högst 45,000 mark, och hade utskottet tänkt sig platån å södra sidan af Observatoriiberget såsom den lämpligaste platsen för konstverket. Af detta anslag borde enligt utskottets förslag 6,000 mark år 1895 utanordnas ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel samt återstoden i mån af behof fördelas på åren 1896, 1897 och 1898, hvarvid på Stadsfullmäktiges vidare pröfning skulle bero, huruvida de för statyn erforderliga utgifterna under dessa år skulle bestridas ur Utskänknings- och Utminuteringsbolagens vinstmedel eller påföras stadens budget. Detta förslag godkändes ⁵⁾ af Stadsfullmäktige.

Stipendier för besökande af allmänna nordiska skolmötet i Stockholm.

Inköp af skulptören Stigells staty „*De skeppsbrutna*“.

¹⁾ Drks skrif. N:o 206 af den 24 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 20. — ³⁾ D:o d:o den 19 mars § 14. — ⁴⁾ D:o d:o den 9 april § 14. — ⁵⁾ D:o d:o den 30 april § 13.

Anslag för veneriska sjukdomars öfvervakande.

Äfven Stadsfullmäktige affordrades yttrande medels Guvernörens i länet remissresolution af den 8 Mars, åtecknad Poliskammarens till Guvernören den 5 i samma månad aflättna skrifvelse, uti hvilken framhålls den mening att fortsatt kontroll öfver särskildt för lösaktigt lefverne kända personer och prostituerande utan afbrott borde fortgå, till dess denna kontroll kunde ordnas i enlighet med nådiga förordningen af den 28 maj 1894, angående motarbetande af veneriska sjukdomar, äfvensom nådiga kungörelsen af samma dag, innefattande närmare föreskrifter om åtgärder mot dessa sjukdomar; och efter att hafva af Drätselkammaren inhemtat ¹⁾ yttrande och förslag, hvilket i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Helsovårdsnämndens till Drätselkammaren på begäran afgifna utlåtande utgick derpå, att nödiga besigtningar tillsvidare blefve verkställda på samma sätt och i den ordning, som härvid förut vidtagits, af den förra besigtningssläkaren, doktorn W. Saxbäck, som mot åtnjutande af ett månatligt arvode af 500 mark skulle anställas i stadens tjenst, räknadt från den 1 Mars, samt att Stadsfullmäktige såsom utlåtande till Guvernören i länet ville såväl härom som ock om bibehållandet i öfrigt af den härtills följda ordningen vid de prostituerades öfvervakande, med undantag af att några afgifter af dem ej vidare skulle uppbäras utaf besigtningssläkaren, hvilket enligt åberopade kungörelse var förbjudet, underrätta Guvernören; beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige afgifva sitt yttrande i enlighet med detta Drätselkammarens förslag, hvarjemte bestämdes att det behöfliga anslaget skulle påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Upphäfvan-
de af
stadsläkare-
valet
och anslag för
vikarierande
stadsläkare.

Jemte skrifvelse för den 25 Februari sub N:o 38 hade Magistraten öfversändt Stadsfullmäktige till kännedom styrkt afskrift af Guvernörens i länet Magistrat meddelade skrifvelse af den 20 i nämnda månad derom, att det af Stadsfullmäktige den 21 Augusti 1894 förrättade valet till besättande af stadsläkaretjensterna blifvit af Kejs. Senaten upphäfdt och Magistraten anbefalts att sammankalla Helsingfors kommuns samtelige röstberättigade medlemmar för anställande af nytt val i antydt syfte. Uti en annan skrifvelse af samma dag N:o 39 anmälde Magistraten, att Magistraten i anledning af nämnda vals upphäfvande, enär en längre tid yttermera komme att förlida, inman stadsläkaretjensterna kunde ordinariter besättas, samt den för stadsläkarene i Helsingfors den 21 December 1893 fastställda instruktionen emellertid borde träda i tillämpning och vikarier för sagda tjensters bestridande tillförordnas, funnit sig föranlåten

1) Drks skrf. N:o 89 af den 18 april. — 2) Stfs prot. den 30 april § 10.

att anslå vikariaten för merberörda tjänster lediga att hos Magistraten inom fjorton dagar ansökas; och öfverlemnade Magistraten, i enlighet med Helsovårdsnämndens i ärendet hos Magistraten väckta förslag, till Fullmäktiges bepröfvande huruvida icke arvoden åt de blifvande vikarierna kunde af Stadsfullmäktige bestämmas att utgå åt vikarien för första stads-läkaretjensten med 700 mark i månaden och åt vikarien för andra stads-läkaretjensten med 250 mark jemväl i månaden. Och blef denna Magistratens framställning af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾.

I en till Magistraten ingifven, den 17 November 1893 dagtecknad skrift hade Stadsfiskalerna Adolf Mesterton och Otto Romillo Fredrik Albrecht framhållit att, sedan genom Kejsrerliga förordningen af den 21 December 1891 angående tillverkning af maltdrycker och af den 9 juni 1892 angående försäljning och utskänkning af maltdrycker samt af sist-sagda dag angående, utom annat, försäljning af bränvin, äfvensom genom stadgan för fiskes idkande i Helsingfors stad underlydande fiskevatten af den 1 Februari 1891 bestämts, att särskilda böter och viten samt beslagsgods, hvilka tidigare tillfallit åklagarene, skulle tillkomma kronan, så hade derigenom deras inkomster undergått en betydlig minskning, hvarför de ock anhöllo att deras löneförmåner blefve förbättrade. På framställning af Magistraten beviljade Stadsfullmäktige jemväl, vid fastställelandet af 1892 års budget, ett arvodestillskott åt stadsfiskalerna af 1,200 mark för dem hvardera om året, att utgå intill dess dem af allmänna medel kunde varda tillagdt ersättning för nämnda, till kronan in-dragne bötesandelar eller angående deras löneförmåner varda annorlunda beslutet. Uti skrifvelse af den 31 Oktober 1894 hade derpå stadsfiska-lerne, under förmålan att de, sedan strafflagen den 1 maj 1894 trädt i gäl-lande kraft och alla böter och viten numera tillfalla kronan, härigenom ytterligare lidit en kännbar minskning i sina inkomster, med oberopande af förut omförmälda skrift hemstält att Magistraten måtte hos Stadsfull-mäktige föreslå, att deras löner blefve fastställda till 5,000 mark för dem hvardera om året, med förhöjning af 500 mark efter 5, 10 och 15 års tjänst, samt att den tid, de innehaft sina befattningar, i sådant afseende måtte räknas dem till godo. I den skrifvelse af den 28 November 1894, hvarmed Magistraten beledsagat 1895 års budgetförslag, framhöll i anled-ning häraf Magistraten att, ehuru stadsfiskalerna genom Kejs. reskriptet af den 14 September 1894 samt Handels- och Industri-Expeditionens skrif-

Lönetillägg åt
stadsfiskalerna.

¹⁾ Stfs prot. den 26 feb. § 15.

velse af samma dag tillförsäkrats ersättning för dem frångången andel i böter för öfverträdelser af förordningarne om tillverkning och destillering af bränvin samt försäljning, forsling och upplag af bränvin m. m. äfvensom i värdet för gods, som i stöd af sagda författningar förklarats förbrutet, syntes deras anhållan dock vara förtjent af beaktande. Men emedan frågan om inrättande af en tredje, ordinarie stadsfiskalstjenst härstädes vore beroende på utlåtande af ett utaf Stadsfullmäktige tillsatt utskott, ansåg Magistraten skäl förekomma, att ärendet om reglering af stadsfiskalernes aflöning i sin helhet skulle hänskjutas till beredning af sagda utskott, hvarför Magistraten föreslog att åtgärd härom måtte af Stadsfullmäktige vidtagas.

Det i anledning häraf af Stadsfullmäktige den 29 Dec. 1894 tillsatta utskott föreslår¹⁾ på i dess betänkande närmare anförda skäl, att Stadsfullmäktige ville besluta:

att låta frågan om reglering af stadsfiskalernes aflöning för närvarande förfalla;

att emellertid fortfarande bibehålla stadsfiskalerna vid det provisoriska lönetillskott af 1,200 mark årligen för dem hvardera, som dem tillagts genom Stadsfullmäktiges beslut den 29 December 1893, att utgå till dess härom annorlunda bestämts; samt

att sedan närmare föreskrifter meddelats angående det vederlag, som stadsfiskalerna tillkommer för dem genom strafflagen frångångna bötesandelar m. m., taga frågan om reglering af stadsfiskalernes aflöning omedelbart under behandling.

Utskottsbetänkandet åtföljdes emellertid af en utaf Justitierådmanen Bengt Stenius undertecknad reservation, hvari föreslås:

att Stadsfullmäktige ville, utöfver omförmälda lönetillskott af 1,200 mark, bevilja stadsfiskalerna Mesterton och Albrecht hvardera ett lönetillägg af 100 mark i månaden, att utgå räknadt från årets början till dess oftanämnda föreskrifter om deras godtgörande för dem genom strafflagen frångångna bötesandelar m. m. emanerat eller derom annorlunda förordnats.

Och blef denna reservation, till de delar den afviker från utskottets förslag, omfattad²⁾ af Stadsfullmäktige, som i öfrigt godkände utskottets framställning.

1) Stfs tryckta handl. N:o 13. — 2) Stfs prot. den 19 mars § 22.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 17 Maj anför Helsovårdsnämnden, att de fall af kolera, som uppgifvits redan hafva inträffat i Ryssland liksom ock sjukdomens inneboende egenskap att återuppstå under den varma årstiden å orter, der densamma före vinterns inträde funnits, gifva Helsovårdsnämnden anledning att vidtaga försigtighets åtgärder för sjukdomens möjliga uppträdande i Helsingfors; samt att bland dessa åtgärder en skärpt kontroll öfver gårdsplaner, källare och latriner äro en nödvändighet. Och anhåller nämnden, då dess tillsyningsmän till följd af sin öfriga verksamhet icke kunna hinna med detta sysslande, om bemyndigande att från den 1 Juni till den 1 November för ändamålet anställa tvenne extra tillsyningsmän mot ett arvode, beräknadt efter 2,000 mark per år för dem hvardera.

Anställande af tvenne extra tillsyningsmän vid Helsovårdsnämnden.

Stadsfullmäktige beslöto¹⁾ bemyndiga Helsovårdsnämnden att emot den föreslagna aflöningen antaga tvenne extra tillsyningsmän från tiden från den 1 Juni till den 1 September med rättighet för nämnden att utan skild hemställan förlänga deras anställning till den 1 November, derest nämnden pröfvade detta nödvändigt.

Sedan Hamnbyggnadsdelegationen den 5 September underrättat Drätselkammaren, att det nya varuskjulet å Magasinskajen blifvit fullbordadt och af delegationen emottagits, så att skjulet, som redan under byggnadstiden anlåtats, kunde upplåtas för sitt ändamål, hade Drätselkammaren, med anslutning till delegationens i samråd med trafikanter samt tull- och hamnmyndigheter uppgjorda förslag beträffande skjulets användande och sedan Hamn- och Vattenledningskontoren yttrat sig i saken, hemstält²⁾:

Ordningsregler för begagnande af varuskjulet å Magasinskajen.

a) att Stadsfullmäktige ville för efterrättelse tillsvidare antaga följande bestämningar beträffande varuskjulets begagnande:

att skjulet blefve stäldt under Hamnkontorets inseende;

att för sådant ändamål kontorets nuvarande betjening skulle tillsvidare och på försök förstärkas med en uppsyningsman, hvars speciela uppdrag blefve att hafva uppsigt öfver skjulet och till detsamma hörande inventarier, förvara nycklarna till skjulet, då desamma icke komme att handhafvas af tullmyndigheterna, angifva ordningen för lasternas placering i skjulet, hålla reda på sådana varor, hvilka komme att påföras platshyra för öfverliggedagar, och öfver dessa, så ofta nödigt vore, inlemna uppgifter till Hamnkontoret, samt emellertid tillse att varorna icke

¹⁾ Stfs prot. den 21 maj § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 186 af den 26 sept. (Stfs tryckta handl. N:o 25.

finge bortföras förr än platshyran blifvit erlagd, hvarjemte uppsyningsmannen skulle ombetros uppsigten öfver belysningen i skjulet och å kajen samt utminuterungen af vatten från vattenposterna på södra hamnens kajer;

att denne uppsyningsman skulle antagas af Drätselkammaren efter det hamnkaptenen i samråd med tullförvaltaren föreslagit kandidat till platsen;

att uppsyningsmannen, som borde vara en ordentlig, fullt pålitlig samt skrif- och räknekunnig person äfvensom ega någon kännedom om handelsvaror, skulle tillerkännas en lön af 1,800 mark per år;

att då tullpliktigt gods funnes upplagdt i skjulet, Tullkammaren skulle ega omhändertaga nycklarna till de afdelningar af skjulet, der sådana varor funnes upplagda, med skyldighet för tulltjenstemännen att öppna dessa afdelningar, för insättande i dem af mera gods eller uttagande af i dem upplagda varor, alla de tider, då lossning och lastning i allmänhet finge försiggå, jemte det varuegarene skulle befrias från alla extra kostnader för bevakningen af varorna nattetid;

att varor, som sjöledes hit inkomma och lossades i skjulet, finge der förvaras afgiftsfritt under tre dygn, då varorna vore destinerade till mottagare i Helsingfors, under fem dygn, då varorna komme att härifrån med jernväg afsändas till annan ort, samt under åtta dygn, då varorna vore afsedda att sjöledes försändas till annan ort eller utgjorde exportgods, dock att fritiden för varor, som sjöledes skulle befordras vidare till orter vid Bottniska viken norr om Björneborg, bestämdes till fjorton dagar;

att ej blott Hamnkontoret finge, då behovet så fordrade, ålägga varuemottagare att bortföra sina varor, utan derjemte en maximitermin bestämdes för godsets äfven mot betalning tillåtna upplagring i skjulet, nemligen fjorton dagar för gods, destineradt till varuemottagare i Helsingfors, och en månad för allt öfrigt gods;

att den slutliga dispositionen af varorna gåfve utslaget, till hvilken kategori sådana varor, som skulle påföras platshyra, borde hänföras;

att sådana varor, hvilka genom sin beskaffenhet kunde skada andra, särskildt salt sill, syror, torrskiff, terpentin och stenkolstjära, icke borde få i skjulet insättas; samt

att ordningsregler för varuskjulets begagnande äfvensom taxa för öfverliggedagsafgiften skulle, på landets båda språk affattade, tryckas i stort format och i hvarje afdelning af skjulet uppläsas;

b) att Fullmäktige ville, äfven tillsvidare och på försök, såsom plats-hyra för öfverliggetid bestämma:

för hit destineradt gods 40 penni per qvadratmeter och dag med två pennis förhöjning för hvarje dag;

för gods, som bortföres med jernväg eller sjöledes, hälften af denna hyra;

c) att Fullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att för uppsigt öfver varuskjulet och härmed sammanhängande uppdrag provisoriskt anställa den föreslagna uppsyningsmannen mot en aflöning af 150 mark i månaden, hvilken lön under innevarande år skulle utgå från Stadsfullmäktiges dispositionsmedel; äfvensom

d) att Drätselkammaren dessutom bemyndigas att vidtaga alla af ofvanstående beslut föranledda åtgärder.

Slutligen hade Drätselkammaren med afseende å ärendets brådskande beskaffenhet, i det att skjulet, ehuru i afsaknad af ordningsregler och tillräcklig uppsigt, vore i fullt bruk, öfverlemnadt till Fullmäktiges bepröfvande, huruvida icke de af Fullmäktige i saken fattade beslut äfven genast kunde förklaras justerade.

Detta förslag remitterades emellertid¹⁾ af Stadsfullmäktige till ett för ärendets vidare beredning särskildt tillsatt utskott; och föreslog²⁾ detta utskott, efter att hafva i saken hört Tullkammaren i Helsingfors och fått emottaga dess skrifvelse N:o 500 af den 8 Oktober, på i betänkandet närmare afgifna skäl, att Stadsfullmäktige ville besluta:

att anmoda Drätselkammaren att med Tullkammaren söka träffa uppgörelse angående skjulets ställande under tillsyn af en uppsyningsman, hvilken af Tullkammaren bland vederbörande tulltjenstemän eller betjente till sysslan förordnas, och hade de åligganden, denne funktionär enligt Drätselkammarens skrifvelse skulle åligga, med undantag af omsorgen om vattenposterna och utminuterung af vatten från dem;

att för aflönandet af sagde uppsyningsman anslå ett månatligt arvode af 100 mark;

att fastställa följande afgiftsfria liggetid för gods, som upplägges i skjulet, nemligen: fyra dagar, då godset är destineradt till mottagare i Helsingfors eller afsedt att afgå härifrån med jernväg, samt fjorton dagar, när godset skall härifrån afsändas sjöledes, exportgoods inbegripet,

¹⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 10. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 25.

hvilken fritid beräknas från, men ej med den dag, lossningen slutat, till samt med den dag, godset bortföres;

att bestämma att annat gods, utom exportgods, skall efter ofvannämnda liggetids utgång omedelbart ur skjulet bortforslas;

att deremot för exportgods medgifva en ytterligare liggetid af fjorton dagar mot en afgift af 25 penni för qvadratmeter golfyta och dag, efter hvilken tids förlopp jemväl sådant gods bör ur skjulet bortföras;

att låta frågan om vidare afgifter för skjulets begagnande förfalla;

att utminuteringen af vatten från vattenposterna vid Södra kajen skulle ske genom hamnbetjeningens försorg till ett pris af 30 penni per kubikmeter, att betalas kontant vid vattnets levvererande: samt

att åt Drätselkammaren uppdraga att vidtaga alla af ofvanstående beslut i öfrigt föranledda åtgärder.

Och godkändes¹⁾ af Stadsfullmäktige detta utskottets förslag, likväl med sådan ändring därå, att med ordet „dagar“ skulle förstås „dygn“ och att ytterligare liggetid af 14 dagar skulle medgifvas icke blott exportgods, utan äfven sådant importgods, som sjöledes afgick till orter norr om Uleåborg. Slutligen bestämdes, att samteliga af Stadsfullmäktige nu beslutna anordningar beträffande varuskjulets begagnande skulle gälla till en början blott till nästkommande års utgång, inom hvilken tid Drätselkammaren egde inkomma med anmälan, huruvida ändringar härutinnan vore af behovet påkallade.

Föreningens för
välgörenhetens
ordnande ansö-
kan om under-
stöd.

Föreningen för välgörenhetens ordnande, som i sitt sträfvande att motarbeta tiggeriet i staden och genom anskaffande af arbete åt de fattiga ersätta utdelandet af allmosor, bland andra åtgärder i angifvet syfte sedan början af sistlidet år i staden underhållit en tvättinrättning, uti hvilken arbete beredts åt ända till 30 medellösa familjemödrar i veckan, hade genom sin styrelse uti en till Fullmäktige inlemnad skrift af den 19 Februari anhållit om ett tillfälligt understöd ur stadskassan för sagda inrättning på 1,200 mark, hvilken summa pröfvats erforderlig för underhåll af tvättinrättningen intill den 1 instundande Maj, utöfver de belopp af omkring 400 mark i månaden densamma antogs komma att inbringa. På förslag²⁾ af Drätselkammaren, hvars yttrande Stadsfullmäktige infordradt³⁾ och som ansåg att tvättinrättningen drefs på ett opraktiskt sätt, hvarföre den ock var ett inproduktivt företag och en ojemn och

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 17. — ²⁾ Drks skrif. N:o 62 af den 7 mars. — ³⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 8.

svår konkurrent till stadens privata tvätterskor, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige afslå ifrågavarande ansökan.

I anledning af en uti tidningen Nya Pressen för den 6 Juli införd uppsats, innefattande klagomål öfver oordningar inom Hermanstad villa-Aflönande af en poliskonstapel i Hermanstad. område, hade Guvernören i länet infortrat uppgifter och yttrande såväl af Ordningssmannen å Guntäckt, Rautell, som ock af kronofogden i Helsinge härad, samt medels resolution af den 21 September remitterat ärendet till Magistraten i Helsingfors, för att tillställas Stadsfullmäktige, hvilka anmodas taga under ompröfning, huruvida icke medel kunde af staden anslås för aflönande af en poliskonstapel i Hermanstad, den der skulle tillkomma enahanda löneförmåner, som stadens poliskonstaplar åtnjuta. I detta ärende hade Drätselkammarens utlåtande infortrats och anför²⁾ Drätselkammaren, att Kammaren för sin del såväl med afseende å den stora folkmängd, som är bosatt i Guntäckt villastäder — i antal öfverstigande folkmängden uti åtskilliga af landets mindre städer — som ock med hänsyn dertill att befolkningen i dessa villakomplexer till det ojemförligt största antalet utgöres af kroppsarbetare och löst folk, anser det vara högst önskligt att polismakten å Guntäckt egendom förstärktes med en poliskonstapel, på sätt ordningssmannen Rautell och kronofogden i häradet föreslagit, men att denna poliskonstapel i enlighet med § 1 i nämnda förordningen af den 10 Februari 1891, angående åtgärder till förbättrande af polisvården på landet, aflönas af kronan, då ju staden redan bekostar en ordningsman för orten. Och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige att med anslutning till Drätselkammarens skrifvelse i öfrigt i skrifvelse till Guvernören anhålla, att Guvernören ville utverka ifrågavarande poliskonstapels aflönande af statsmedel, i analogi med hvad fallet är i Wiborgs och Tammerfors städers närmaste omgifningar.

Sedan hos Drätselkammaren under år 1893 af några stadens tra-Nedsättning af broavgifter för props och slipved. fikanter gjorts framställning om möjlig lindring uti den enligt nu gällande trafiktaxa utgående broavgift för sågstock, som härstädes försågas för export till utrikes ort, tillsatte Drätselkammaren ett utskott för att i ärendet afgifva yttrande och förslag.

På i sitt utlåtande anförda skäl föreslog detta utskott, att framställningen om lindring uti broavgiften i det ofvan angifna syftet icke måtte till någon åtgärd af Kammaren föranleda; men i sammanhang härmed

1) Stfs prot. den 19 mars § 9. — 2) Drks skrif. N:o 191 af den 3 okt. — 3) Stfs prot. den 29 okt. § 7.

framhöll utskottet, hurusom props och slipved icke finnas upptagna i taxan, hvarefter broavgifter uppbäras, och att i särskilda fall vid debitering af sagda afgift för sådant virke af större dimensioner detsamma likstälts med mindre timmerstock eller spiror, för hvilka afgiften utgör en penni stycket. Vid sådant förhållande och som dylik beskattning icke synes stå i skäligt förhållande till varans värde och broavgiften för dylikt virke, oberoende af dess dimensioner, enligt utskottets förmenande borde beräknas efter kubik innehåll och utgå med enahanda belopp, som enligt taxan erlägges för brännved, eller tolf penni för fyra kubik meter, föreslog utskottet att broavgiften för props och slipved skulle beräknas efter tre penni per kubikmeter,

Vidare föreslog sistnämnda utskott, då det synes vara stridande emot stadens välförstådda intresse att med kostnader belasta travaror, som med farkost utan tullkammarpass inkomma från landsorten för att omlastas direkt i fartyg för export till utrikesort, att åtgärd skulle af Drättselkammaren vidtagas derom, att dylika trävaror vid inkommande blefve från broavgift befriade.

Vid ompröfning fann Drättselkammaren dessa utskottets förslag billiga och välbetänkta samt hemstälde¹⁾ derföre att Stadsfullmäktige ville godkänna desamma och af Kejs. Senaten utverka fastställande å dem.

Sedan Stadsfullmäktige för ärendets vidare beredning utsett²⁾ ett särskildt utskott inom sig, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på sistsagda utskotts förslag⁴⁾ att hos Kejs. Senaten utverka sådan ändring af den för, utom annat, uppörden af broavgift den 1 april 1892 fastställda taxa; att sagde afgift för props och slipved skulle beräknas efter tre penni per kubikmeter: samt att trävaror, som med farkoster utan tullkammarpass inkomma från landsorten för att omlastas direkt i fartyg för export till utrikes ort, blefve från broavgift befriade.

Fastställelse af
förändrad taxa
för uppbärande
af broavgifter i
Helsingfors.

Jemte skrivelse för den 30 November sub. N:o 247 öfversände Magistraten Stadsfullmäktige till kännedom styrkt afskrift af Civilexpeditionens i Kejs. Senaten till Guvernören i länet aflättna skrivelse för den 11 i nämnda månad jemte Guvernörens derå tecknade resolution af den 21 i samma månad i frågan om förändrad taxa, hvarefter broavgifter i Helsingfors framdeles skola beräknas och uppbäras, i fullständig öfverensstämmelse med Stadsfullmäktiges här ofvan anförda beslut. Magistra-

¹⁾ Drks skrf. n:o 49 af den 21 febr. — ²⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 5. — ³⁾ D:o d:o den 1 okt. § 13. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 22.

ten meddelar tillika att Drätselkammaren underrättats om Kejs. Senatens beslut i ämnet samt anmodats att delgifva Trafikkontoret nämnda beslut och ombesörja tryckning af den derigenom ändrade trafiktaxan. Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige i afgifvande skrifvelse ej mindre underrätta Magistraten om dagen för handlingarnas delgifvande, än ock anhålla om Magistratens åtgärd för tillställande af fyra tryckta exemplar af den sålunda förändrade taxan till Guvernören i länet.

Uti en till Hans Kejs. Majestät stäld och genom Guvernörens i länet embetsåtgärd till Kejs. Senaten insänd skrift hade Stadsfullmäktige på upptagna skäl i underdånighet hemställt ²⁾:

Åtgärder för möjliggörande under vintermånaderna af seglation å Helsingfors hamnar.

1:o) att isbrytarfartyget Murtaja framdeles finge så länge in på vintern kvarhållas i Helsingfors och så tidigt om våren hitbeordras, som med säkerheten för Hangö hamns öppenhållande för seglats kunde vara förenligt;

2:o) att sådan nedsättning i jernvägsfrakten för öfver Helsingfors hamnar vintertid från och med den 15 December till den 1 Maj in- och utgående varor måtte beviljas, som medgifvits för import och export öfver Hangö beträffande vissa varor; samt

3:o) att denna nedsättning blefve gällande för så lång tid framåt, som faststälts för Hangö hamn passerande varor.

Och underrättades Stadsfullmäktige uti skrifvelse af den 9 Februari sub N:o 41 från Magistraten, som genom Guvernörens remissresolution af den 3 i sagda månad erhållit del af Kejs. Senatens i anledning af ofvanstående underdåniga ansökan vid föredragning den 16 föregående Januari fattade beslut, innehållande i hufvudsak att, då beträffande isbrytarfartyget Murtaja äfven härförinnan iakttagits, att fartyget afsändts till Hangö först i början af Januari och åter hitbeordrats, sedan behovet af dess tjenster för upprätthållande af trafiken på Hangö upphört, samt när Kejs. Senaten allaredan den 6 December 1894 förordnat att för varor, som under tiden från och med den 15 December sagda år till den 1 Maj 1895 importeras eller exporteras öfver hamnstäderna i landet, skall beräknas enahanda fraktagifter, som af Kejs. Senaten den 22 Maj 1890 faststälts att gälla för import af varor öfver Hangö, Kejs. Senaten funnit Stadsfullmäktiges ofvanberörda framställningar icke till åtgärd föranleda.

¹⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 4. — ²⁾ 1894 års berättelse pgg. 104—106.

I anledning häraf beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige meddela innehållet af berörda skrifvelse Drätselkammaren till kännedom och för vidtagande af de åtgärder, som påkallades af Stadsfullmäktiges den 8 Mars 1894 fattade beslut om nedsättning för tiden från den 15 December till den 1 Maj af trafik- och hamnumgälderna med 50 % af deras enligt fastställd taxa utgående belopp.

Nedsättning i trafik- och hamngälder för varor och fartyg, som vintertid sjöledes ankomma till Helsingfors.

Då Kejs. Senaten, såsom från ett Jernvägsstyrelsens cirkulär af den 3 Maj 1895 närmare framgår, för tiden från den 15 December sagde år till den 1 Maj 1896, i afvaktan på ny frakt-tariff för statsjernvägarne, förlängt rättigheten till tidigare gällande fraktnedsättning vid transport å statsjernvägarne af varor, som öfver hamnstäderna i landet — och således äfven öfver Helsingfors — importeras och exporteras; och då vid i öfrigt oförändrade förhållanden samma skäl till nedsättning i stadens trafik- och hamnafgifter för år 1895 som för föregående år förelåg, hemstälde²⁾ Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville för kommande vinter från och med den 15 December till den 1 Maj nedsätta trafikafgifterna och hamnumgälderna med 50 % af deras enligt gällande taxa utgående belopp för varor och fartyg, hvilka kommit öfver Östersjön; och blef denna hemställan af Stadsfullmäktige godkänd³⁾.

Hamnkontorsbokhållarens löneförmåner.

Jemte anmälan att Hamnkontorsbokhållaren Rob. Wilh. Malmberg den 11 Juni affidit samt att Drätselkammaren på Hamnkaptenens förslag förordnat kapten Teodor Hjelt att tillsvidare bestrida hamnkontorsbokhållaretjensten mot åtnjutande af samma fixa lön och öfriga med tjensten förenade förmåner, hvilka tillfallit tjenstens senaste innehafvare, hänskjöt⁴⁾ Drätselkammaren till förnyad behandling af Stadsfullmäktige den redan under år 1891 väckta frågan⁵⁾ om reglering af tjenstemännens vid stadens hamnkontor löneförmåner, till den del den rörde hamnkontorsbokhållarebefattningen; samt hemstälde i sådant syfte, att Stadsfullmäktige ville godkänna icke allenast Drätselkammarens vidtagna åtgärder beträffande den lediga hamnkontorsbokhållaretjenstens bestridande tillsvidare, utan äfven tidigare i ärendet gjordt förslag, att hamnkontorsbokhållarens aflöning skulle fastställas till 3,500 mark om året med 10 % förhöjning efter respektive 5 och 10 år, hvarförutom honom tillkomme en half procent af den uppbörd, som på hamnkontoret uppdebiteras. Och blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige godkänd⁶⁾ med

¹⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 242 af den 28 nov. — ³⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 123 af den 13 juni. — ⁵⁾ 1893 års berättelse pg. 105. — ⁶⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 6.

det tillägg, att hamnkontorsbokhållaren skulle antagas på sex månaders uppsägning.

Uti en till Drättselkammaren inlemnad skrift af den 6 December sistlidet år hade Helsingfors Elektriska belysningsaktiebolag anhållit att bolaget, som allt sedan staden antog i sin tjänst en stadselektrotekniker erlagt full aflöning för denna funktionär samt dessutom betalt arvode för de afsyningar, elektroteknikern utfört å bolagets ledningar, och detta ehuru stadens elektrotekniker anlåtats icke allenast för andra firmor, som leverera elektrisk belysning i staden, utan äfven för stadens eget behof, måtte återfå de belopp, bolaget sålunda genom öfverdebitering inbetalt till stadskassan, äfvensom för framtiden blifva befriadt från erläggandet af stadselektroteknikerns fixa aflöning. Stadsfullmäktige hade nämligen vid den 10 Juni 1890 hållet sammanträde, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett för ärendets beredning tillsatt utskotts förslag, beslutit att på vissa villkor tillåta ej mindre H:fors Elektriska belysningsaktiebolag och Hofrådet Wadén att å stadens gator och allmänna platser uppställa och begagna stolpledningar för levererande af elektrisk belysning, än ock Omnibus aktiebolaget härstädes att för öfverförande af elektricitet såsom drifkraft anlägga ledningar i staden, för hvilkas öfvervakande skulle anställas i stadens tjänst en elektrotekniker; och redan tidigare eller vid sammanträde den 10 September 1889, då H:fors elektriska belysningsaktiebolag beviljades provisoriskt tillstånd till dragande af elektriska kablar öfver och längs stadens gator och allmänna platser, hade af Fullmäktige bestämts, att alla kostnader för elektriska ledningars godkännande och öfvervakande skulle drabba anläggaren af desamma och icke staden. På grund af dessa beslut har uti stadens budgeter allt sedan 1892 upptagits såväl å utgifts- som inkomstsidan ett belopp af 1,200 mark till aflöning åt en stadselektrotekniker, i det ifrågavarande lön skulle endast förskottsvis ur stadskassan utbetalas. Då emellertid af de tre ifrågasatta elektriska ledningarna endast en eller H:fors elektriska belysningsaktiebolags kommit till stånd, har detta bolag allena fått bestrida stadselektroteknikerns lön. Som nu häri förelåg en orättvisa, föreslog¹⁾ Drättselkammaren, att Fullmäktige för framtiden, räknat från årets början, ville befria Elektriska belysnings aktiebolaget härstädes från skyldigheten att erlægga stadselektroteknikerns årslön, hvilken skulle utgå ur stadens allmänna medel samt för ett kommande år något nedsättas; och blef

H:fors Elektriska belysningsaktiebolags befriande från deltagande i aflöning af stadens elektrotekniker.

¹⁾ Drks skrf. N:o 90 af den 18 april.

denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige bifallen¹⁾, hvarjemte Fullmäktige beslöto att häraf föranledda utgifter för innevarande år skulle bestridas ur det till Stadsfullmäktiges förfogande ställda anslaget för oförutsedda behof.

Stadsbetjentes
anhållan om
löneförhöjning.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 29 April anhöll A. F. Fagerholm jemte tio andra stadsbetjenter, under förmälan att deras tjänstepligter och arbeten under de tio senaste åren, hvarunder deras löner utgjort 1,100 mark, blifvit så betungande att de uteslutande äro vid dem bundna och ej hafva någon tid öfrig till annat förvärf, det Stadsfullmäktige ville tillerkänna dem löneförbättring och hemstälde i sådant fall om en förhöjning af deras löner till 1,400 mark. Förrän vidare i saken tillgjordes beslöto²⁾ Stadsfullmäktige inhemta Rådstufvurättens och Magistratens yttrande i ärendet. Och anmäler i sådant syfte Rådstufvurätten i skrifvelse af den 27 Maj sub N:o 131, att Rådstufvurätten visserligen uppskattar de vid rätten anstälde stadsbetjentes stämmingsarvode m. fl. extra inkomster i medeltal för enhvar till 300 å 400 mark för år, hvarigenom deras årliga inkomster jemte lönen belöpte sig till 1,400 å 1,500 mark, men föreslår likväl, på de af sökandene anförda skäl och då det visat sig svårt att för den nuvarande aflöningen erhålla dugliga sökande till stadsbetjentesysslor, att sökandenes anhållan måtte bifallas. Magistraten åter föreslår i skrifvelse af den 8 Juni, att åt de stadsbetjente, hvilka nyligen efter konkurrens med andra sökande blifvit till sina befattningar antagne, icke skulle beviljas någon löneförhöjning, men att åt de betjente deremot, hvilka redan en längre tid varit i stadens tjänst anstälde, skulle tilläggas, räknadt från årets början, en löneförhöjning af 100 mark för fem års och ytterligare 100 mark för tio års tjänstgöring, och att denna löneförhöjning skulle tillkomma icke allenast ordinarie stadsbetjente, utan äfven sådana på extra stat antagna betjente, hvilka kunna åberopa sig på stadigvarande tjänstgöring under den föreslagna tiden. Magistraten upplyser tillika att, i händelse Magistratens framställning blefve godkänd, ifrågavarande löneförhöjning omedelbart skulle tillfalla 2 stadsbetjenter för fem och 5 stadsbetjenter för tio års tjänstgöring med inalles 1,200 mark för året. Och blef detta Magistratens förslag af Stadsfullmäktige godkändt³⁾, hvarhos bestämdes att det för året för ändamålet erforderliga beloppet skulle påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

¹⁾ Stfs prot. den 30 april § 9. — ²⁾ D:o d:o 14 maj § 6. — ³⁾ D:o d:o 11 juni § 19.

Uti en till Stadsfullmäktige ingifven skrift hade Bestyrelsen för *Arbetareföreningens* folkhögskolor, i anledning deraf att åhörarenes antal tilltagit så, att utrymme icke kunde beredas annorlunda än genom uppyrande af salen i Frivilliga brandkårens hus, anhållit om ett tillskottsanslag för ifrågavarande kurser under innevarande läseår; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige i omförmält afseende bevilja ett belopp af 1,700 mark, att förskottsvis bestridas ur stadskassan och i sinom tid ersättas denna ur Utskänknings- och Utminuterings aktiebolagens härstädes vinstmedel.

Anslag för Arbetareföreningens folkhögskolekurser.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 3 Maj anhöll Justitierådsmannen E. Bergh, med förmälan att han uti 35 års tid tillhört Helsingfors stads råd och på i skriften för öfrigt närmare framhållna skäl, att frågan om hans pensionering måtte af Stadsfullmäktige omedelbart tagas under ompröfning och honom i pension tillerkännas hans innehafvande löneförmåner, bland hvilka äfven ingick ersättning för till staden indragna bouppteckningsprocenter; och hoppades sökanden, då det icke torde kunna anses vara tvifvel underkastadt, att aflöningsfondens särskildt bokförda tillgångar förslå till de tjänstemäns pensionering, för hvilkas aflönande dessa tillgångar äro anslagna, att något hinder icke skulle föreligga för ett villfarande af hans begäran. Stadsfullmäktige beslöto ²⁾ emellertid, efter att vid ett föregående sammanträde hafva bordlagt ³⁾ ärendet, att det skulle lemnas beroende till dess utskottet ⁴⁾ för frågan om pensionering af stadens tjänstemän inkommit med sitt betänkande.

Justitierådsmannen E. Berghs ansökan om pension vid afskedstagande.

Biläggande ett prestbetyg och en skrifvelse af Hamnkaptenen hade aflidne Hamnkontorsbokhållaren Rob. Wilh. Malmbergs efterlemnade enka, Anna Malmberg, uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Magistraten inlemnad skrift anhållit att henne och hennes fyra minderåriga barn måtte tilldelas någon pension. På förslag af Drättselkammaren, till hvars utlåtande ärendet remitterats och som framhöll ⁵⁾ att kaptен Malmberg varit jemförelsevis kort tid anställd i stadens tjänst samt att den af honom efterlemnade förmögenheten, efter afdrag af skulder och andra afkortningar, måste uppskattas till minst 5,700 mark, beslöto ⁶⁾ Stadsfullmäktige afböja ifrågavarande ansökan.

Enkefru Malmbergs ansökan om pension.

Uti en till Magistraten inlemnad, till Stadsfullmäktige stäld skrift anhöll aflidne stadsbetjenten Rudolf Fred. Tångs efterlevande enka Edla

Stadsbetjenten Edla Johanna Tångs anhållan om understöd.

¹⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 17. — ²⁾ Stfs prot. den 21 maj § 9. — ³⁾ D:o d:o den 14 maj § 23. — ⁴⁾ 1893 års berättelse pg. 103. — ⁵⁾ Drks skrif. N:o 243 af den 28 nov. — ⁶⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 14.

Johanna Tång att åt henne måtte tillerkännas ur stadskassan antingen en årlig pension för hennes återstående lifstid till belopp, som Stadsfullmäktige kunna pröfva skäligen, eller att, derest dylik förmån ej kunde henne beviljas, åt henne skulle i ett för allt förunnas någon penningegratifikation såsom ett ynnestfullt vedermäle från stadens sida för den långa tid, henes man oafbrutet och oförvitligt stått i stadens tjenst. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ på förslag ²⁾ af Drätselkammaren, hvars yttrande infordrats, att åt enkan Tång, för såvidt hon förblifver ogift, för sin återstående lifstid tillerkänna ett årligt understöd af 120 mark, och skulle budgetsutskottet, för penningebeloppets upptagande i förslaget till stadens utgiftsförslag för år 1896, om beslutet underrättas.

Understöd åt
skogvaktaren-
kan Maria
Eriksson.

Uti en till Drätselkammaren stäld skrift af den 17 Oktober anhöll skogvaktarenkan Maria Eriksson, inlemnande ett prestbetyg, hvaraf framgick att hon var född den 12 Oktober 1847 samt hade tre minderåriga barn; att hon och desse hennes barn, sedan hennes man skogvaktaren Karl Gust. Eriksson, som från den 20 Juni 1877 tjenat staden till den 15 Oktober 1895, då han afled och lemnade sin familj i utblottade omständigheter; måtte komma i åtnjutande af ett lifstidsunderstöd ur stadskassan. Och förordade ³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, med afseende å skogsvakten Erikssons långa tjenstetid, sökanden till erhållande af en årlig pension af 120 mark, att för redogörelseåret under två månader utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel och för nästkommande år intagas under hufvudtitel XV i utgiftsstaten. Denna framställning godkändes ⁴⁾ af Stadsfullmäktige.

Understöd åt
värnepliktiges
hustru och
barn.

I enlighet med Fattigvårdsstyrelsens i saken afgifna yttranden beviljades ⁵⁾ åt smedshustrun Matilda Josefina Sundman och arbetarehustrun Olga Maria Kalenius enhvar ett understöd af 15 mark i månaden, att utgå från den 10 och 1 november 1894, så länge deras män Adolf Fred. Sundman och Joh. Max Kalenius qvarstode i aktiv krigstjenst, utan att åtnjuta pension utöfver två månader.

Läkarenes i
Tölö distrikt och
vid stadens ar-
bets och fattig-
gård tjenste-
verksamhet och
aflöningar.

Enär med den 1 Juni skulle utgå de tre år, för hvilka Medicinedoktorn W. Cygneus antagits till läkare i Tölö distrikt och samma dag äfven tilländalöpa den tid, för hvilken Doktorn Emil Hougberg antagits att handhafva läkarevården vid den å villan Stengård inrättade anstalten för

¹⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 7. — ²⁾ Drks skrf. N:o 237 af den 21 nov. — ³⁾ Drks skrf. N:o 216 af den 7 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 6. — ⁵⁾ D:o d:o den 30 april § 6 & 14 maj § 19.

sinnessjuka; och då det förslag angående framtida handhafvande af läkarevården i Tölö distrikt och fattiggården med dess dävårdsanstalter, hvaröfver Helsovårdsnämnden uti skrifvelse af den 5 April sub N:o 16 afgifvit yttrande, icke af Stadsfullmäktige slutbehandlats, anmälte Helsovårdsnämnden i skrifvelse af den 31 Maj, att nämnden vidtalat doktorerna Cygneus och Hougberg att på samma sätt som förut och emot åtnjutande af samma arvode fortfarande bestrida sina respektive befattningar, hvartill de äfven förklarar sig villige, och blef denna Helsovårdsnämndens åtgärd af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾).

Tidigare eller uti skrifvelse sub N:o 17 äfven af den 5 April hade Helsovårdsnämnden emellertid hos Stadsfullmäktige hemställt ²⁾:

att en läkare med skyldighet att handhafva läkarevården vid stadens arbets- och fattiggårds såväl sjuk- och sinnessjukafdelning som ock å sinnessjukanstalten å Stengård mot ett årligt arvode af 3,000 mark måtte från och med den 1 Juni innevarande år för en tid af sex år i stadens tjenst anställas, samt att tjensten ifråga blefve ledig anslagen med skyldighet för den blifvande innehafvaren att ställa sig till efterrättelse de instruktioner, som i vederbörlig ordning framdeles kunna honom meddelas; äfvensom

att Stadsfullmäktige, med bibehållande af läkaren i Tölö distrikt vid de löneförmoner 3,600 mark, han härintills åtnjutit, men med befriande af honom från läkarevården vid stadens arbets- och fattiggård, ville anmoda Magistraten att anslå berörda tjenst ledig att i vanlig ordning från den 1 instundande Juni ansökas.

Detta ärende afgjordes af Stadsfullmäktige likväl först i sammanhang med slutlig handläggning af reglementet för stadens dävårdsinrättningar och bestämde ³⁾ Stadsfullmäktige då läkarens vid stadens arbets- och fattiggårds samtliga sjukafdelningar årliga arvode till 3,600 mark och läkarens i Tölö distrikt till blott 3,000 mark. I öfrigt godkändes ofvan anförda framställning af Helsovårdsnämnden, som tillika skulle anmodas att inkomma med nytt förslag angående tiden för ifrågavarande tvenne läkarebefattningars ledigansläende.

Enär uti § 1 af nådiga förordningen om utgörande af skatt för hundar, gifven i Helsingfors den 14 December 1894, bland annat bestämes, att egare af hund skall för densamma i årlig skatt till kommunen

Beloppet af
hunds-katten.

1) Stfs prot. den 11 juni § 10. — 2) Stfs tryckta handl. N:o 15. — 3) Stfs prot. den 19 dec. § 18.

erlägga, i stad eller köping minst fem och högst tjugu mark, ankommande det å kommunerna att inom förenämnda begränsning fastställa skattens belopp; och då det var af vigt att en snar bestämning för Helsingfors beträffande beloppet af denna skatt blefve fastställd, föreslog¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige det blifvande hundskattbeloppet, som härtils utgjort sex mark, till det dubbla eller tolf mark. Efter det olika förslag hos Stadsfullmäktige om detta belopp emellertid väckts, fastställes²⁾ det af Stadsfullmäktige till 15 mark.

På framställning i skrifvelse af den 21 Januari från Magistraten, hos hvars ordförande särskilda personer beklagat sig öfver den jemförelsevis tunga beskattning, för hvilken de tillföljd af Stadsfullmäktiges ofvananförda beslut blifvit utsatta, men hvilken af dem kunnat undvikas, derest beslutet tillkommit före ingången af året, i det de kunnat inom år 1894 afhända sig sina hundar, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige att sålunda modifiera sitt tidigare i saken fattade beslut att personer, hvilka före utgången af instundande Februari månad gjorde vederbörlig anmälan derom, att de aflifvat eller föryttrat sina hundar, berättigades att varda befriade från all beskattning för hundar, som de före sagda tid afhändt sig.

Anhållan om
nedsättning af
hundskattens
belopp.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad, af 113 i staden bosatta personer undertecknad skrift af den 7 Mars hemställes hos Stadsfullmäktige om sådan ändring uti Fullmäktiges beslut beträffande hundskatten, att densamma skulle bestämmas till samma belopp, som den före beslutets fattande haft, eller åtminstone ej höjas med mera än två mark, så att den för framtiden komme att utgå med högst åtta mark. Såsom skäl för anhållan framhålles bland annat, att alla mindre bemedlade personer, hvilka af en eller annan orsak hållit hundar, nödgats låta aflifva dem, för att undgå de onödiga extra utgifter, den förhöjda beskattningen skulle medföra, samt att förhöjningen hos stadens fattiga befolkning således haft enahanda verkan som ett förbud att innehafva hund. Stadsfullmäktige beslöto⁴⁾ emellertid afslå ansökningsen.

*Finska träd-
gårdsföreningens* anhållan
om nedsättning
i vattenkonsum-
tionsafgifter.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrift hemstälde *Finska Trädgårdsföreningen*, anförande bland annat att den vattenkonsumtion, som med afseende å redan nu förefintliga gräsmattor å dess område i Djurgården, varit icke så obetydlig och komme, då blomster- och buskplanteringar humnit fullbordas, sjelffallet att betydligt ökas, huruvida icke

¹⁾ Drks skrf N:o 19 af den 10 jan. — ²⁾ Stfs prot. den 15 jan. § 10. — ³⁾ D:o d:o den 29 jan § 3. — ⁴⁾ D:o d:o den 14 maj § 13.

föreningen kostnadsfritt kunde erhålla vatten, eller om detta vore omöjligt, åt föreningen åtminstone beviljades högsta möjliga rabatt. Med anledning häraf föreslog ¹⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, som funnit trädgårdsföreningen hafva anfört vägande skäl för sin anhållan om lindring i vattenförbrukningsafgiften, och då föreningens anläggningar i Djurgården i hufvudsak afsågo stadens fördel och trefnad, att åt föreningen måtte beviljas fri vattenkonsumtion af ända till 1,500 kubikmeter per år, räknadt från den 1 April, hvaremot all vattenförbrukning af föreningen derutöfver skulle af föreningen betalas fullt enligt taxa; och godkändes ²⁾ denna framställning af Stadsfullmäktige.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 25 April hade *Finska Trädgårdsföreningen* anhållit, att den skatt för fastighet, som för år 1893 af föreningen erlagts för 7 skattören à 13 mark 61 penni med 95 mark 27 penni måtte till föreningen återbetalas, samt att föreningen för framtiden för sina hus, byggnader och inrättningar skulle befrias från all skatt till staden och sålunda äfven för 1894, för hvilket år Taxeringsnämnden velat höja skatten mot 1893 från 7 till 20 ören för fastighet och från 18 till 25 ören för näring. Och hade Stadsfullmäktiges beredningsutskott ansett nödigt infordra Drätselkammarens utlåtande i anledning af ansökningen.

Finska Trädgårdsföreningens anhållan om befrielse från kommunala utskylders erläggande.

Uti afgifvande sådant ³⁾ meddelar Drätselkammaren, att samma anhållan tidigare gjorts hos Kammararen uti något vidsträcktare omfång eller sålunda att till föreningen skulle restitueras samtliga af föreningen för år 1893 utbetalta kommunala utskylder äfvensom att debitering af enahanda utskylder för åren 1894 till och med 1900 icke måtte ske. Anförda anhållan grundade föreningen derpå, att föreningen jemlikt Stadsfullmäktiges beslut, meddeladt Magistraten uti skrifvelse af den 27 Juni 1895, intagen i Magistratens protokoll för den 21 Augusti samma år, vore intill utgången af år 1900 befriad från all skatt till staden, såväl för jorden, som för hus, byggnader och inrättningar, hvilka uppföras på den åt föreningen upplåtna marken vester om jernvägen, och hvilken befrielse för samma tid skulle tillerkänts föreningen äfven för det öster om jernvägen belägna värdshuset Alppaviljongen och marken deromkring. Föreningens anhållan kunde emellertid af Drätselkammaren blott sätillvida villfaras, att det föreningen för värdshuset Alppaviljongen påförda be-

¹⁾ Drks skrif. N:o 104 af den 9 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 14 maj § 7. — ³⁾ Drks skrif. N:o 102 af den 2 maj.

loppet för år 1893 med 81 mark 70 penni restituerades till föreningen och enahanda utskylder för 1894 med 87 mark 84 penni afkortades. Vid Stadsfullmäktiges nyss åberopade beslut rörande befrielse för föreningen från kommunalskatt, såvidt det rörde disposition af marken vester om jernvägen, var nämligen denna förmån uttryckligen gjord beroende af karaktären för föreningens verksamhet, hvilken icke finge blifva någon privat handelsträdgårds rörelse, men Drätselkammaren gjort sig underrättad derom, att taxeringsnämnden just på den grund påfört föreningen kommunalskatt, att föreningen dref en ganska omfattande dylik rörelse och starkt konkurrerade med skattskyldige, privata handelsträdgårdsmästare på orten.

Sedan Trädgårdsföreningen emellertid funnit det opassliga och i sjelfva verket för föreningen ofördelaktiga uti befrielse från näringskatt, emedan föreningens ekonomiska ställning ovilkorligen fordrade en försäljning af dess trädgårdsvaror, och föreningen nu inskränkt sin anhållan till befrielse endast från skatt för sina fastigheter, föreslog Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville i så måtto ändra sitt tidigare i saken fattade beslut, att föreningen, oberoende af den näring den kan drifva, såvida den i öfrigt fullföljer sina syften, intill år 1900 skulle befrias ifrån alla utskylder till staden för de af föreningen disponerade marker, hus, byggnader och inrättningar, samt att till föreningen återbars ur stadskassan, hvad af föreningen tilläfsventyras af dylika utskylder redan erlagts. Stadsfullmäktige kunde dock icke fullständigt omfatta detta förslag, utan beslöto ¹⁾, under erkännande af att Drätselkammarens framställning i ämnet var grundad på den princip, åt hvilken Stadsfullmäktiges af sökanden och Drätselkammaren åberopade beslut af den 27 Juni 1895 gaf uttryck, förklara det Fullmäktige ansett sig icke kunna ingå i pröfning af ansökningen, utan velat anvisa sökanden att på grundvalen af nyss omförmälda beslut hos Taxeringsnämnden (resp. Pröfningsnämnden) söka göra sin rätt gällande.

Fiskodlingsanstaltens i Helsingfors ansökan om nedsättning i vattenkonsumtionsafgifter.

Hos Drätselkammaren hade uti skrifvelse för den 19 Februari Inspektören för fiskerierna i landet anhållit att för allt det vatten, som konsumerades uti den af statsverket vid Helenegatan inköpta gården N:o 5, hvarest i sammanhang med ett fiskerimuseum inredts en mindre fiskodlingsanstalt, komma i åtnjutande af 50 % rabatt uti det enligt gällande taxa fastställda lägsta pris för vatten från stadens vattenledning. Och

¹⁾ Stfs prot. den 14 maj § 22.

beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, på hvilkas afgörande ärendet ankom och hos hvilka Drätselkammaren i sådant fall hemstält ²⁾, att för allt det till fiskodlingsanstalten uti gården N:o 5 vid Helenegatan nödiga vattnet tillvidare skulle beviljas en nedsättning af 40 % uti vattenkonsumtionsafgiften enligt taxa, och således därför bestämmas ett pris af 15,3 penni per kubikmeter, bifalla denna framställning. Enligt hvad af kommunalberättelsen för år 1893 framgår, kostade nämligen en kubikmeter vatten staden blott 12,9 penni, häri inberäknadt 5 % ränta å anläggningskapitalet, hvaremot medelinkomsten för hvarje kubikmeter förbrukadt vatten, då äfven gratiskonsumtion för allmänna behof inberäknats, uppgått till 15,2 penni; och borde enligt Drätselkammarens förmenande en prisnedsättning å vatten i främsta rummet tillgodokomma statsverket, som i icke oväsentlig mån lemna bidrag till stadens vattenledning genom efterskänkta tullafgifter för alla ifrån utlandet importerade, för vattenledningen erforderliga tillbehör.

Hos Stadsfullmäktige anmälte ³⁾ Drätselkammaren att Kammarerna bifallit till en af direktionen för *Föreningen för välgörenhetens ordnande* gjord anhållan att för den tvättstuga för fattiga qvinnor, hvilka föreningen vore sinnad att öppna, gratis få använda vatten från stadens vattenledning, till ett belopp af högst 9 kubikmeter per dag under fem månaders tid. Härvid skulle stadens bidrag till tvättinrättningen belöpa sig till omkring 378 mark, om vattnets pris räknades efter gällande vattenledningstaxa, eller till blott cirka 200 mark, om allenast stadens sjelfkostnader för den begärda vattenmängden toges i betraktande.

Fru Rosalie Jansson, som genom köp kommit i besittning af de utaf fabrikanten G. Rieks förut egda villatomterna N:ris II och III å området Brogård, hade i skrifvelse till Drätselkammaren af den 17 Januari anhållit att blifva befriad från erläggande af den garanti, som bemålde fabrikant i tiden iklädt sig, för att få staden att utsträcka vattenledningen äfven till Broholmen. Enligt sökandens förmenande fans icke vidare skäl till bibehållande af garantiförbindelsen, sedan vattnet till ifrågavarande villor ej mera ledes under sundet emellan staden och Broholmen utan ifrån en ny inrättad vattenledning genom tionde stadsdelen. På grund häraf och då dessutom af Vattenledningskontoret utredts, att den faktiska vattenkonsumtionen å Broholmen redan enligt 1893 års debitering

Afgiftsfri konsumtion af vatten vid en af *Föreningen för välgörenhetens ordnande* inrättad tvättanstalt.

Befrielse för villainnehafvarene å Broholmen från vattenkonsumtionsgaranti.

1) Stfsprot. den 19 mars § 8. — 2) Drks skrf. N:o 61 af den 7 mars. — 3) Drks skrf. N:o 247 af den 5 dec.

var mer än tillräcklig att säkerställa den år 1881 till holmen skedda utsträckningens af rörnätet rentabilitet, föreslog ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige att Fullmäktige ville från och med år 1894 i sin helhet upphäfva garantiförbindelsen enligt Fullmäktiges beslut af den 12 Oktober 1880 för vattenledningens utsträckning till Broholmen; och blef förslaget af Stadsfullmäktige godkändt ²⁾.

Dygdigt tjänstefolks belönande.

Sedan Drätselkammaren i stöd af Stadsfullmäktiges beslut af den 26 Oktober 1886, att de å den till staden donerade *fonden för dygdigt tjänstefolks belönande* inflytande räntemedel årligen skola användas till understöd åt väl vitsordade tjänare och tjänarinnor i staden af minst 40 års ålder, genom kungörelse anmodat hugade sökande till dessa understöd att till stadens Drätselkontor inlemna sina ansökningar och sådana till ett antal af 39 inom utsatt tid inkommit, öfversände ³⁾ Drätselkammaren desamma till Fullmäktige jemte anmälan, att den till sista December 1895 upplupna räntan å omförmälda fond skulle uppgå till omkring 550 mark; och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med ett för ärendets behandling särskildt tillsatt utskotts förslag, att genom Drätselkontorets försorg låta af ifrågavarande fonds disponibla medel på sparbanksbok insätta ett belopp af 50 mark för Ulrika Lovisa Wikman, Maria Josefina Åman, Anna Maria Eriksson, Gustava Laxström, Henrika Malm, Carolina Ståhl, Gustava Saarela, Gustava Carolina Lindholm, Lovisa Charlotta Söderström, Maria Mattsdotter och Katri Kinnunen, hvarom skulle af Drätselkammaren för uttagande af sagda sparbanksböcker samt af inlemnade betyg och frejdebevis genom kungörelse tillkännagifvas.

Öfverlemnande till Hygieniska museum af särskilda Vattenledningskontoret tillhöriga effekter.

Uppå Drätselkammarens derom gjorda framställning ⁵⁾ biföllo ⁶⁾ Stadsfullmäktige att till det å Professorn A. Palmbergs initiativ uti gården N:o 4 vid Helenegatan inrättade hygieniska museum finge föräras följande stadens Vattenledningskontor tillhöriga, å hygieniska utställningen i St. Petersburg 1893 exponerade vattenledningseffekter, nämligen:

1 st. 40 mm anslutning på 203 mm rör	världt <i>Тмк</i>	90: --
1 „ 40 mm vattenmätare jemte hufvudkran, blyrör och returventil	„ „	215: —
1 „ 30 mm gårdspost	„ „	83: 50

¹⁾ Drks skrf. N:o 39 af den 1 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 11. — ³⁾ Drks skrf. N:o 217 af den 7 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 22. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 214 af den 31 okt. — ⁶⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 5.

5 st. glacerade lerrör	värddt <i>Fmy</i>	7:—
1 „ 30 mm blyrör af $\frac{1}{2}$ m längd	„ „	2:—
1 „ luktlås	„ „	2:50

äfvensom åtskilliga ritningar och diverse korta stycken af smidjerns- och tækjernsrör utan värde.

Medels skrifvelse af den 9 Mars öfversände ¹⁾ Magistraten till Stadsfullmäktige styrkt afskrift af Kejs. Senatens till Guvernören i länet af-lättna, Magistraten delgifna skrifvelse af den 18 Februari, dess medels Kejs. Senaten funnit godt fastställa tolagsafgiftens belopp under tiden från den 1 Januari 1896 till den 1 Januari 1899 till två procent af tull-satsen å den slik beskattning underkastade varan för bland andra städer Helsingfors.

Tolagsafgiftens
belopp.

Hos Helsovårdsnämnden hade styrelsen för Maria sjukhuset med föranledande af bestämmelsen i § 2 af de för sjukhuset fastställda stadgar föreslagit att afgifterna, som intagna patienter borde erlægga, blefve bestämda till 50 penni för barn; 80 penni för mindre bemedlade i staden hemmahörande personer; 1 mark för andra Helsingfors boer och för pa-tienter från fremmande kommuner; samt 2 till 4 mark för sjuksäng i icke gemensam sal efter afdelningsföreståndarens pröfning, allt för dag. Uti skrifvelse för den 13 Februari till Stadsfullmäktige hemställer emellertid Helsovårdsnämnden att sjukhusstyrelsens förslag skulle i öfrigt godkän-nas, utom att afgiften fastställdes för alla i Helsingfors stad hemmahörande personer — på det all anledning till förspord klagan om orättvis debi-tering skulle patienterna frångas — till 1 mark; samt för personer bo-satta utom Helsingfors till 1 mark 50 penni per dag. På beredningsut-skottets framställning beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige godkänna Helsovårds-nämndens förslag med den modifikation, att sjukhusstyrelsen berättigades för mindre bemedlade patienter från Helsingfors, hvilka ej förmå erlægga hela afgiften af 1 mark, utan att dock helt och hållet sakna betalnings-förmåga, bevilja rabatt ända till femtio procent, hellre än att fullständig afskrifning egde rum.

Sjukhusafgifter
vid Maria sjuk-
huset.

Jemte skrifvelse från Guvernören i länet för den 16 April tillstäl-des ³⁾ Stadsfullmäktige af Magistraten Kejs. Senatens resolution af den 19 nästvikne Mars i anledning af Stadsfullmäktiges underdåniga ansök-ning ⁴⁾ om förhöjdt statsbidrag för stadens folkskolor. I denna resolu-

Förhöjdt stats-
bidrag för stad-
ens folkskolor.

¹⁾ Stfs prot. den 19 mars § 1. — ²⁾ D:o d:o den 19 mars § 12. — ³⁾ D:o d:o den 30 april § 28. — ⁴⁾ 1894 års berättelse pag. 64.

tion beviljas ett tillskott af 40,000 mark om året uti det för folkskoleväsendet i Helsingfors genom resolution den 14 Februari 1893 förunnade statsbidraget af 70,000 mark, i följd hvaraf berörda bidrag skall, räknadt från början af år 1895, ur de af landets Ständer för sådant ändamål anslagna medel utgå till sålunda förhöjdt belopp af 110,000 mark om året och på requisition kvartalsvis utbetalas från landtränteriet i Nylands län.

Lokal för Furu-
hjelmska tafvel-
samlingarna.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren föreslagit ¹⁾, att Fullmäktige ville bemyndiga Kammaren att till lokal för den utaf framlidne generallöjtnanten O. Furuhjelm åt Helsingfors stad donerade, numera till staden öfverlämnade tafvelsamling tillsvidare upphyra Frivilliga brandkårens gymnastiklokal för en kostnad af 1,200 mark per år och att, för salens inredning och i hyra för innevarande år, af Fullmäktiges dispositionsmedel för år 1895 använda ända till 1,500 mark. I anledning häraf tillsatte ²⁾ Fullmäktige ett särskildt utskott med uppdrag att inkomma med yttrande derom, huruvida icke lämplig lokal kunde med mindre kostnad, än på sätt Drätselkammaren föreslagit, beredas för ifrågavarande samling; och beslöte Fullmäktige anmoda Drätselkammaren att emellertid inom stadens lokaler provisoriskt förvara tafforna ouppackade, intill dess utskottets betänkande blifvit föremål för Fullmäktiges pröfning. På utskottets förslag ³⁾ beslöte ⁴⁾ Stadsfullmäktige slutligen att öfverlemna ifrågavarande tafvelsamling tillsvidare åt Konstföreningen att af densamma i förening med dess samlingar exponeras och förvaras; samt att utanordna högst etthundra mark till ersättande af de med samlingens af utskottet anordnade exposition samt med tryckningen af katalogen öfver de i samlingen förenade konstverken.

Försäljning af
stadens afstjälps-
ningspråmar.

Uti en till Drätselkammaren stäld skrifvelse af den 17 April föreslog Byggnadskontoret, att Drätselkammaren måtte hos Stadsfullmäktige förorda såväl nedläggande af den rörelse, hvilken vid stadens hamnar bedrivits genom utställande derstädes af staden tillhöriga pråmar för afstjälning af spillning, som ock dessa, till antalet 5 stycken, pråmars försäljning. Medels en utgifts- och inkomstkalkyl sökte Byggnadskontoret visa, att denna pråmtrafik, som sedan 1884 existerat, medfört staden en förlust af 5,606 mark per år eller en utgift af 245 mark för hvarje i pråmarna afstjälpt lass. Byggnadskontoret anför tillika, att kontoret sedan förlidne sommar låtit å stadens afstjälpningsplatser koncentrera spill-

¹⁾ Drks skrf. N:o 116 af den 30 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 11 juni § 9. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 24. — ⁴⁾ Stfs prot den 29 okt. § 16.

ningen i större upplag och till afstjälpningsplatserna transporterade äfven alla från chausséerna upptagna sopor, hvarigenom den afstjälpta massan betydligt ökats, hvarföre staden äfven vid försäljning efter 1 mark per lass af öfverblifven gödsel, sedan åt respektive renhållningsentreprenör och egendomsegare vid afhämtning vintertid af de å afstjälpningsplatserna förlagda vakter utlemnats mot tvenne sommarlass ett slädläss, haft en mindre inkomst på 371 mark. Och borde enligt Byggnadskontorets förmenande en dylik anordning, som för staden skulle ställa sig ekonomiskt gynnsammare än bibehållande af afstjälpningspråmarna, och för entreprenörerna öfverhufvudtaget icke medföra förlust, af Drätselkammaren för framtiden till efter rättelse påbjudas. I anledning här af och då Drätselkammaren i allo omfattade Byggnadskontorets åsigt och förslag i arrendet, föreslog¹⁾ Kammaren att Stadsfullmäktige ville besluta att ifrågavarande spillningstrafik i stadens hamnar, såvidt staden deri deltagit, skulle för framtiden inställas och härvid använda pråmar å offentlig auktion försäljas. Förslaget godkändes²⁾ af Stadsfullmäktige.

Jemte det bestyrelsen för *Arbetshusen för barn* till Stadsfullmäktige insändt sin årsberättelse och redovisning för år 1894, anhöll bestyrelsen, att arbetshusen för nästinstundande år måtte komma i åtnjutande af räntorna från den Thilénska donationsfonden samt derutöfver få behålla det anslag af 5,000 mark, som tillföre varit observeradt i stadens budget. Då emellertid något anslag för detta ändamål icke vidare för år 1895 upptagits i stadens budget och nämnda räntor uppgå till ungefär samma belopp, hvarmed arbetshusen för år 1894 af staden understöts och hvilket enligt den ansökningen bifogade redovisningen för 1894 syntes blifva tillräckligt, hemställde³⁾ hos Stadsfullmäktige budgetutskottet, till hvars förberedande behandling Fullmäktige hänskjutit⁴⁾ ärendet, att endast ränteinkomsten för ett år af den för arbetshusen anslagna delen af Thilénska donationsfonden blifve för ändamålet anvisad, och godkändes⁵⁾ denna hemställan af Stadsfullmäktige.

Bestyrelsen för
*Arbetshusen för
barn* anhållan
om ett anslag å
5,000 mark.

Jemte qvitto öfver till Drätselkontoret inlevererade 10,200 mark, öfversände Magistraten med skrifvelse af den 9 April en af enkefriherinnan Emmy Cedercreutz till Magistraten inlemnad, till Stadsfullmäktige stäld skrift angående en af damer i Helsingfors insamlad fond å nämnda belopp, för att under benämning *Kejsarinnan Alexandras fond för under-*

Kejsarinnan
Alexandras fond
för understö-
dande af ett
barnherberge.

¹⁾ Drks skrf. N:o 101 af den 2 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 14 maj § 8. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 9. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 8. — ⁵⁾ D:o d:o den 27 dec. § 1.

stödande af ett barnherberge genom stadens försorg i likhet med öfriga till staden donerade fonder förvaltas. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ delgifva Drätselkammaren ifrågavarande skrifvelse.

Gustava Gestra-
nius' testa-
mente.

Jemte skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 8 Juni öfverlemnade Byråchefen C. B. Federley, i egenskap af utredningsman uti boet efter aflidne rusthållaredottren Gustava Gestrenius, hvilken i lifstiden medelst testamente förordnat, att af de vid hennes död i boet befintliga pennin- gemedel ena hälften skulle användas till underhållande af fyra medellösa personer i denna stad, hvilka lida af blindhet, samt den andra hälften lemnas till Frivilliga brandkåren, jemte det medlens användning skulle af Stadsfullmäktige öfvervakas, redovisning öfver de testamenterade med- len samt *Föreningens de blindas vänner* och Frivilliga brandkårens derå tecknade qvitto öfver att de uppburit medlen. Tillika anmäles att nämnda Förening, som ser sig ur stånd att med räntan å de testamenterade med- len fullständigt underhålla fyra blinda, emellertid är sinnad att använda denna ränta såsom bidrag till underhåll af fyra blinda uti Föreningens blindhem härstädes samt att Frivilliga brandkåren beslutit af de testa- menterade medlen bilda en skild fond, benämnd „Gustava Gestranii un- derstödsfond“, hvars ränta skulle användas till understöd åt vid eldsvådor skadade brandkårister och till ersättning för deras vid eldsvådor skadade kläder. Och ansågo ³⁾ Stadsfullmäktige ärendet ej föranleda till annan åtgärd än att Drätselkammaren skulle erhålla del af anförda skrifvelse.

Herr Boismans
motion angå-
ende anslags-
frågor.

I en till Stadsfullmäktige inlemnad, den 15 Januari dagtecknad mo- tion hade fullmäktigen, Assessor T. J. Boisman anmärkt att 58 § i gäl- lande kommunalförfattning syntes förutsätta att ärenden, som påkallade nya anslag ur stadskassan, i regeln skulle af Stadsfullmäktige handläg- gas, innan frågan om följande års budget upptoges. Emellertid hade det icke sällan inträffat, att frågor, för hvilkas beredning specialinsigter kun- nat vara af nöden, remitterats direkte till budgetutskottet och af Full- mäktige behandlats endast i sammanhang med årsbudgeten. Sakenligast vore dock att i ärenden af någon betydelse endast den finansiela sidan skulle vid budgetbehandlingen komma under ompröfning. På sådan grund och på det att en noggrannare granskning kunde egnas hvarje särskild fråga samt alla nya anslagsfrågor vid budgetbehandlingen vägas mot hvarandra, föreslog motionären: det ville Stadsfullmäktige ålägga Drät-

¹⁾ Stfs prot. den 9 apr i § 26. — ²⁾ D:o d:o den 11 juni § 23. — ³⁾ D:o d:o den 11 Juni § 23.

selkammaren och stadens öfriga nämnder att efterhand inkomma med särskilda framställningar rörande alla frågor, som påkallade nya stående eller mera betydande tillfälliga anslag ur stadskassan.

Häröfver hade Stadsfullmäktige beslutit ¹⁾ infordra Helsovårdsnämndens, Fattigvårdsstyrelsens, Brandkommissionens och Drätselkammarens yttrande, och anmälte i anledning häraf *Helsovårdsnämnden* uti skrifvelse af den 15 Mars, att nämnden i princip vore ense med motionären om ändamålsenligheten af det utaf honom föreslagna förfarandet i alla sådana fall, der det utan olägenhet kunde tillämpas. Dock ansåg nämnden sig böra påpeka att till dess verksamhetsområde hörde vidtagandet af en mängd sådana på anslag beroende åtgärder, hvilka icke tålte något uppskof, utan måste omedelbart sättas i verket. *Fattigvårdsstyrelsen* åter framhöll i skrifvelse af den 18 Mars att, då vid fattigvården förekommit ärenden af större vikt och betydighet samt i all synnerhet då frågan gällt betydligare anslags anvisande, vid fattigvården i allmänhet iakttagits det af motionären föreslagna förfarandet, hvarför Fattigvårdsstyrelsen för sin del icke hade något särskildt att tillägga. Jemväl *Brandkommissionen* anmälte i skrifvelse af den 28 i nyssagde månad, att kommissionen, som ansåge det af Assessorn Boisman väckta förslaget välbetänkt, för sin del städse iakttagit det utaf motionären föreslagna förfarandet att genast, då behof af något anslag gjort sig gällande, derom göra framställning utan afseende å om tiden för uppgörande af brandverkets utgifts- och inkomststat varit nära förestående eller ej.

Drätselkammaren deremot omfattade icke det af motionären framställda förslaget. Jemte det Kammaren ansåg, att ordalydelsen i motionen låte antaga en vidsträcktare innebörd deri, än motionären måhända afsett, hvarför anförandet af ett eller annat passeradt faktum vid behandlingen af de ärenden, hvilka enligt förslagsställarens mening fölle inom omfånget af motionen, enligt Kammarens tanke varit önskvärdt, anmärkte Kammaren att förslaget att befria budgetutskottet för framtiden från alla andra än rent finansiella frågor icke vore utförbart; ty utskottet hade derjemte den ekonomiska uppgiften att pröfva samtliga, icke redan förut fixt bestämda budgetposters befogenhet. Hvad de stora mellanbelopp mellan rent stående och rent tillfälliga utgifter beträffade — exempelvis kassakreditivräntor, aflöningar åt extra tjänstemän och betjente, expensemedel, remont och underhåll m. m. — så skulle specialframställningar och re-

¹⁾ Stfs prot. den 29 jan. § 11.

missar till fackmannautskott vidkommande anslagen till sagda utgifter icke leda till annat, än att den slutliga och egentliga behandlingen ändå komme att ske i sammanhang med budgeten. Nya stående anslag hade åter i samband med budgeten till högst ringa belopp voterats, enligt uppställd tablå under senaste tolf år till sammanlagdt belopp af endast 45,610 mark. Mera betydande tillfälliga anslag, närmast sådana till stadens nybyggnader, hade slutligen i allmänhet skett endast efter föregången beredning af ärendet i utskott med specialinsigter. Drätselkammaren förordade¹⁾ därför för sin del: att Stadsfullmäktige, med uttalande af den förhoppning, att stadens Drätselkammare och öfriga nämnder i hvarje särskildt fall skulle vinlägga sig om den mest sakenliga behandling af frågor, som gälde anslag ur stadskassan, ville i anledning af motionen intet vidare tillgöra.

Sedan motionären till Stadsfullmäktiges protokoll²⁾ inlemnadt ett skriftligt bemötande af Drätselkammarens andraganden i ärendet, beslöto²⁾ Fullmäktige för dess vidare beredning tillsätta ett särskildt utskott, hvilket emellertid på i hufvudsak samma skäl, som af Drätselkammaren framhållits, föreslår³⁾ att ifrågavarande motion måtte af Stadsfullmäktige afböjas. På grund af motionärens derom gjorda yrkande beslöto⁴⁾ Fullmäktige dock ålägga Drätselkammaren och stadens nämnder att, der sådant utan olägenhet ske kan, efterhand inkomma med särskilda framställningar rörande alla frågor, som påkalla nya stående eller mera betydande tillfälliga anslag ur stadskassan.

Reglemente för
Auktionskam-
maren.

På grund af Stadsfullmäktiges beslut af den 5 Juni förlidet år⁵⁾, hade Magistraten i skrifvelse af den 1 Augusti⁶⁾ samma år insändt ett af Magistraten uppgjortt förslag till reglemente för auktionskammaren i Helsingfors samt anhållit att Stadsfullmäktige ville godkänna detsamma och i vederbörlig ordning hos Kejs. Senaten söka fastställelse deraf. Och hade Magistraten i sammanhang härmed beträffande auktionsprovisionens fördelning, föreslagit:

att Stadsfullmäktige för funktionärerne vid auktionskammaren ville fastställa följande aflöningar, att utgå sedan det nya reglementet för kammaren blifvit stadfästadt:

för den vid auktionskammaren tjänstgörande Magistratsledamoten två sextondedelar af auktionsprovisionens belopp;

¹⁾ Drks skrf. N:o 41 af den 7 feb. (Stfs tryckta handl. N:o 7). — ²⁾ Stfs prot den 9 april § 9. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 32). — ⁴⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 15. — ⁵⁾ 1894 års berättelse pg. 69. — ⁶⁾ Stfs tryckta handl. N:o 21 för år 1894.

för auktionsföreståndaren fyra sextondedelar af sagda provision, likväl icke utöfver 600 mark i månader samt under garanti af minst 400 marks månatlig inkomst;

för kassören och mäklaren två sextondedelar af provisionen, att utgå med minst 200 och högst 300 mark i månaden; samt

för hvardera vaktmästaren en sextondedel af provisionen, med minst 100 och högst 150 mark i månaden; äfvensom

att Fullmäktige ville medgifva den nuvarande mäklaren samt de vid kammaren nu anstälde vaktmästarene att, derest de sådant åstunda, fortfarande uppbära sin aflöning enligt för närvarande gällande aflöningsgrunder, med dem likväl tillerkänd rätt att inom tre månader efter det nya reglementets trädande i kraft öfvergå till de nya lönevilkoren.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 21 Augusti 1894 tillsatt ett särskildt utskott för granskning af detta Magistratens förslag till auktionskamarreglemente och utskottet blifvit färdigt med sitt betänkande ¹⁾, företogs ärendet af Stadsfullmäktige under skilda sammanträden till slutlig behandling och erhöll ifrågavarande reglemente härvid, med obetydlig ändring af utskottets förslag, följande lydelse:

**Förslag till Reglemente för auktionskammaren i Helsingfors,
innefattande särskilda ändringar i instruktionen af den
1 Mars 1759.**

§ 1.

Auktionskammaren i Helsingfors står under Magistratens inseende, och skall en af rådmännen i Magistraten i tur, enligt förordnande af Magistraten, utöfva närmaste tillsyn öfver auktionsverket samt i sådant afseende öfvervaka att gällande författningar och detta reglemente noggrant iakttagas samt att verkets tjenstemän och betjente fullgöra sina skyldigheter, hvarhos honom särskildt åligger att granska inkomna ansökningar om auktion och, derest hinder för bifall ej möter, meddela order om försäljning äfvensom att närvara vid auktionerna då fastighet, jordarrende och fartyg försäljes eller då auktion eljes är af större betydelse.

§ 2.

Auktionskammarens tjenstemän och betjente utgöras af:
1 föreståndare,

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 38 för år 1894.

- 1 kassör,
- 1 mäklare och
- 2 vaktmästare.

§ 3.

Auktionskammarens tjänstemän och betjente tillsättas af Magistraten efter kungjord två veckors ansökningstid. Vid besättandet af kassörs-, mäklare- eller vaktmästarebefattning åligger Magistraten inhemta föreståndarens för auktionskammaren yttrande om de sökandes lämplighet.

§ 4.

Föreståndaren för auktionskammaren, kassören och mäklaren skola ställa af Magistraten godkänd uppbördsborgen eller annan säkerhet till belopp af åttatusen finska mark för de två förstnämnda samt fyratusen mark för mäklaren.

§ 5.

Föreståndaren för auktionskammaren, hvilken dagligen i tid, som af Magistraten bestämmes, bör vara å auktionskammaren tillstädes, utsätter tiden för auktionerna och utfärdar derom anslag och kungörelse enligt Magistratens närmare föreskrift; förrättar auktionerna och ombesörjer protokollföringen; upprättar liqvid öfver auktionsskillingen; utfärdar utgående expeditioner, hvilka böra af den vid auktionskammaren tjänstgörande magistratsledamoten kontrolleras och undertecknas samt af föreståndaren för auktionskammaren kontrasigneras; fullgör beträffande utanordning af behållna auktionsskillingen och bokföring hvad nedanföre stadgas; och åligger det honom för öfrigt att ställa sig allmän lag och detta reglemente äfvensom honom af Magistraten meddelade föreskrifter till efterrättelse samt tillse att öfriga tjänstemän och betjente vid auktionskammaren fullgöra sina åligganden.

§ 6.

Kassören åligger att emottaga inflytande medel och verkställa auktionskammarens utbetalningar.

För fullgörande af detta sitt åliggande skall kassören närvara vid auktionerna äfvensom dessutom dagligen på tid, som af Magistraten bestämmes, vara å auktionskammaren tillstädes.

Kvitto öfver verkställd inbetalning utfärdas af kassören, som bör, då beloppet öfverstiger 500 mark, förete detsamma till annotation af före-

ståndaren för auktionskammaren. Å salubref öfver försåld fastighet, jord-
 arrende och fartyg kvitteras köpeskillingen å auktionskammarens vägnar
 af den vid kammaren tjenstgörande magistratsledamoten med kontrasig-
 nation af kassören.

Utbetalning må ega rum endast på grund af utanordning, som af
 magistratsledamoten underskrifvits och af föreståndaren för auktionskam-
 maren kontrasignerats.

Då kssan öfverskjuter tvåtusen mark, skall öfverskottet af kassören
 insättas på auktionskammarens räkning i bank, som af Magistraten be-
 stämmts, och åligger det föreståndaren för auktionskammaren att öfvervaka
 att denna föreskrift af kassören iakttages.

Äro i kassan förefintliga medel icke tillräckliga för värkställande af
 utbetalning, skall cheque å auktionskammarens bankräkning af kassören
 utskrifvas och kontrasignerats samt, sedan den af föreståndaren annoterats,
 af den vid auktionskammaren tjenstgörande magistratsledamoten på auk-
 tionskammarens vägnar undertecknas.

Öfver samtliga in- och utbetalningar skall kassören föra bok, hvil-
 ken bör af föreståndaren för auktionskammaren granskas.

Dessutom bör af föreståndaren för auktionskammaren föras bok ej
 mindre öfver alla utbetalningar, samt öfver de utanordningar, hvilka för-
 anledt uttagning i auktionskammarens bankräkning, än öfver inbetalnin-
 gar, som af honom annoterats.

Kassan bör minst en gång i månaden af den vid auktionskammaren
 tjenstgörande magistratsledamoten, i närvaro af en annan dertill förord-
 nad magistratsledamot, uppräknas och dervid efter införskaffande af upp-
 gift på det belopp, som finnes på auktionskammarens räkning i bank in-
 nestående, utredas huruvida kassabeståndet vid jämförelse med räkenska-
 perna och dertill hörande verifikationer är riktigt samt om influtna me-
 del, på sätt derom ofvanföre stadgats, blifvit i bank insatta, ankommande
 det på Magistraten, till hvars protokoll redogörelse öfver inventeringen
 omedelbart bör ingifvas, att vidtaga de åtgärder, som i anledning deraf
 kunna påkallas.

Beträffande kassavårdens handhafvande skola i öfrigt tjena till efter-
 rättelse de föreskrifter, som kunna af magistraten meddelas.

§ 7.

Mäklaren bör i denna egenskap tjenstgöra vid auktionerna och verk-
 ställa utropen samt dervid anteckna namnet på den person, som stannat

för högsta anbudet, äfvensom beloppet af sagda anbud, hvarhos det tillhör honom att, med biträde af vaktmästarene, emottaga, vårda och utgifva auktionsgodset; åliggande det såväl mäklaren som vaktmästarene att fullgöra hvad Magistraten på den vid auktionskammaren tjänstgörande magistratsledamotens eller föreståndarens för auktionskammaren framställning kan finna nödigt föreskrifva.

§ 8.

På Stadsfullmäktige ankommer att fastställa de vid auktionskammaren anstälde funktionärens löneförmoner, efter det Magistraten utlåtande och förslag i ärendet afgifvit.

§ 9.

Tjensteman eller betjent vid auktionskammaren, som af en eller annan anledning befinnes för befattningen olämplig eller underlåter att ställa sådan säkerhet, som i § 4 säges, kan af Magistraten från befattningen entledigas med tillgodonjutande dock, föreståndaren, kassören och mäklaren af sex månaders samt vaktmästarene af en månads uppsägningstid.

Om auktionskammaren afskaffas eller ombildas och någon af de dervid anstälde funktionärer icke vidare är för dess förvaltning behöflig, tillkommer honom icke ersättning för frångången aflöning, derest han inom ofvannämnda uppsägningstid före det sysslandet upphör derom underrättats; men i annan händelse eger han för den bristande uppsägningstiden uppbära aflöning, beräknad efter medeltalet för lika lång tid under nästföregående tre år.

Om bestämningarna i denna § bör kännedom meddelas i anslag och kungörelse, genom hvilka tjänst vid auktionskammaren anslås ledig, hvarjemte dessa bestämningar böra införas i förordnande, som å sådan syssla utfärdas.

§ 10.

Afgifterna för auktionsförrättningen beräknas efter inropssumman och utgå:

a) af fastighet, jordarrende, fartyg om minst 19 registertons draglighet samt skuldsedlar;

för 25,000 mark och derunder med en och en half procent;

för hvad af inropssumman belöper sig från 25,000 mark till och med 50,00 mark med en procent;

för hvad af inropssumman belöper sig från 50,000 mark till och med 100,000 mark med en half procent; samt

för hvad af inropssumman öfverstiger 100,000 mark med en fjerdels procent;

b) af annan egendom:

då auktionssumman uppgår till minst 2,500 mark och medeltalet af samtliga inrop icke understiga 500 mark, med en procent;

då auktionssumman stiger till minst 500 mark och medeltalet af samtliga inrop icke understiga 100 mark, med två procent;

i andra fall med tre procent.

För återrop af sådan egendom, som upptages under mom. a), liksom ock då inrop icke godkännes, erlägges en tredjedel af ofvan fastställda belopp. För annan egendom beräknas afgifterna i dessa fall liksom vid försäljning.

§ 11.

Försummar köpare att inom åtta dagar till auktionskammaren inbetala inropssumman, skall, hvad han inropat, ånyo till salu utbjudas, och ansvare han för det belopp, hvarmed försäljningen vid den senare auktionen understiger inropet vid den förra. Har vid auktionstillfället anorlunda bestämts, lände det dock till efterrättelse.

§ 12.

Auktionsprovisionen skall, såvidt den öfverskjuter sammanlagda aflöningen för de vid auktionskammaren anstälde funktionärer, inlevereras till stadskasen, åliggande stadens revisorer att granska, huruvida stadens rätt härvid iakttagits, i hvilket afseende revisorerne bör beredas tillgång till auktionsverkets räkenskaper.

För funktionärerne vid auktionskammaren fastställdes af Stadsfullmäktige följande aflöningar:

för den vid auktionskammaren tjänstgörande magistratsledamoten två sextonedelar af auktionsprovisionens belopp, dock icke öfver 3,600 mark i året;

för auktionsföreståndaren fyra sextonedelar af sagda provision, likväl icke utöfver 7,200 mark i året samt under garanti af minst 4,800 marks årlig inkomst;

för kassören och mäklaren att utgå för hvardera med två sextondelar af provisionen med minst 2,400 och högst 3,600 mark i året; samt för hvardera vaktmästaren en sextondedel af provisionen, med minst 1,200 och högst 1,800 mark i året.

Och skulle dessa aflöningar utgå för nuvarande innehafvarene af notarie- och kassörsbefattningarne från och med den 1 Juli 1894 till de belopp, som nu blifvit fastställda för föreståndaren och kassören; men de förändrade aflöningarna för magistratsledamoten, mäklaren och hvardera vaktmästaren träda i tillämpning först, sedan det nya reglementet för auktionskammaren erhållit Kejs. Senatens fastställelse.

Slutligen bestämdes, att det af Fullmäktige antagna förslaget till reglemente skulle genom Magistratens försorg öfverlemnas till Kejs. Senaten med anhållan om fastställelse å detsamma.

Inteckning i
Föreningens för
H:fors arbets-
hem och natt-
herberge fastig-
het.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 22 Februari anhåller bestyrelsen för *Föreningen för H:fors arbetshem och nattherberge* att Stadsfullmäktige, enär Hans Kejs. Majestät den 15 föregående Januari beviljat föreningen ett räntefritt lån å 30,000 mark emot vilkor bland annat att detta lån intecknas i föreningens fastighet näst efter det lån å 200,000 mark, som föreningen förut innehar ur statsverkets fonder, ville gifva sitt tillstånd dertill, att förstnämnda lån intecknades i föreningens fastighet ej blott framför de 35,000 mark, som Fullmäktige förut beviljat föreningen, utan ock framför det nya lån, stort 10,000 mark, som Fullmäktige senast lemnat föreningen. Och beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, sedan af ordföranden å beredningsutskottets vägnar meddelats att, enligt å Drätselkammaren inhemtade upplysningar, i December månad till Kammaren inlemnats en af föreningens samteliga borgenärer undertecknad skrift, hvari desse förklarar sig åtnöjas med den dividend i deras fordringar, som komme att utfalla, sedan föreningen fått lyfta de af statsverket och Helsingfors stad fordrade bidragen, äfvensom att lånet å 10,000 mark ännu icke blifvit lyftadt, beredningsutskottets på dessa grunder och med afseende å Stadsfullmäktiges den 18 September 1894 under § 14 af protokollet fattade beslut²⁾ stödda förslag bifalla till den gjorda anhållan.

Utgifts- och in-
komstförslaget
för år 1896.

Det utgifts- och inkomstförslag för år 1896, som af Stadsfullmäktige fastställdes³⁾ visade i jämförelse med budgeten för föregående år följande slutsummor:

¹⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 12. — ²⁾ 1894 årsberättelse pg. 61. — ³⁾ Drks skrf. N:o 209 af den 15 okt. (Stfs tryckta handl. N:ris 27 & 28). Magsts skrf. N:o 227 af den 27 nov. (Stfs tryckta handl. N:o 35). Stfs tryckta handl. N:ris 37 & 41 och Stfs prot. den 27 dec. § 1.

<i>Utgifter</i>		1896	1895
I.	Stadens skulder	<i>Imf.</i> 531,772: 47	<i>Imf.</i> 545,366: 54
II.	Stadens embetsverk	” 198,025: —	” 193,750: —
III.	Kommunalförvaltningen	” 174,223: 34	” 169,980: —
IV.	Gatubelysningen	” 151,881: 99	” 153,597: 15
V.	Brandverket	” 113,710: —	” 89,977: 50
VI.	Polisinrättningen	” 208,799: 50	” 205,174: —
VII.	Sundhets- och sjukvården	” 160,992: —	” 145,610: —
VIII.	Fattigvården	” 264,960: —	” 267,210: —
IX.	Undervisningsväsendet	” 530,929: 07	” 509,080: 03
X.	Staden åliggande allmänna onera	” 235,944: 64	” 239,563: 24
XI.	Vattenledningen	” 150,146: 67	” 275,230: —
XII.	Saluhallen	” 7,050: —	” 8,050: —
XIII.	Stadens jordlägenheter	” 6,700: —	” 6,700: —
XIV.	Allmänna arbeten	” 517,870: 90	” 1,235,835: 25
XV.	Pensioner	” 14,806: 67	” 14,906: 67
XVI.	Diverse	” 159,150: —	” 153,050: —
	Summa	<i>Imf.</i> 3,381,247: 25	<i>Imf.</i> 4,213,080: 38

<i>Inkomster</i>		1896	1895
	Beräknad disponibel behåll- ning	<i>Imf.</i> — —	<i>Imf.</i> 20,000: —
I.	Räntor	” 55,700: —	” 54,800: —
II.	Tomtlösen	” 275,000: —	” 73,000: —
III.	Stadens fasta egendom	” 256,828: 10	” 259,728: 10
IV.	Tomtören	” 2,200: —	” 2,200: —
V.	Inkomstgifvande rättigheter	” 702,550: —	” 655,350: —
VI.	Diverse	” 292,016: 06	” 292,484: 66
VII.	Statsbidrag	” 248,860: —	” 496,860: —
VIII.	Vattenledningen	” 278,450: —	” 268,950: —
IX.	Lån	” 148,000: —	” 904,055: 25
X.	Uttaxering	” 1,167,358: 09	” 1,185,652: 37
	Summa	<i>Imf.</i> 3,426,962: 25	<i>Imf.</i> 4,231,080: 38

Till förklaring af olikheten emellan 1895 och 1896 års budgetsförslag må här, utöfver hvad redan tidigare framhållits, först beträffande utgifterna anföras följande:

- Lånet af 1812 för stadens regering. Af lånet af år 1812, ursprungligen stort Fmk 264,400, för stadens reglering afbetaltes 1895 5,288 mark och återstod för år 1896 att afbördas endast 4,840 mark samt skulle detta lån härmed till fullo amorteras och för framtiden utgå ur stadens budgetsförslag.
- Chaussélånet af 1863. Äfven lånet af 1863 för utförande af stadens chausséer skulle med år 1896 komma att från stadens utgiftsförslag utgå, sedan derå i annuitet under sagda år erlagts 6,185 mark 65 penni i st. f. blott 5,500 under år 1895.
- Lånet af 1889 för folkskolehuset vid Annegatan. Slutligen blef äfven lånet af 1880 för folkskolehuset vid Annegatan till fullo amorterad med en utbetalning af 1,264 mark 32 penni under år 1896 mot 6,000 mark år 1895.
- Chausséobligationslånet af 1865. Å chausséobligationslånet af 1865 förestod för år 1896 en utbetalning i annuitet af endast 8,160 mark mot 10,270 mark under 1895.
- Stadens öfriga lån. Å stadens öfriga lån hade i amortering och ränta under år 1895 erlagts in summa 506,308 mark 54 penni, men beräknades samma utgift för år 1896 till endast 503,322 mark 50 penni, förnämligast af skäl att å lånet för reglering af köpeskillingen för rådhusannexet, hvarå under året genom tvenne partialförskrifningars inlösen afbetalts 50,000 mark, räntan nedgått med 2,500 mark.
- Kassakreditiv. Ehuru det för 1896 behöfliga kassakreditivet uti budgetsförslaget upptogs med samma belopp som under detta redogörelseår eller med 700,000 mark, ansågs likväl till följd af under året vunnen erfarenhet provision och ränta derå kunna nedsättas från 12,000 till 8,000 mark.
- Ökad anslag å lufvudtiteln Stadens embetsverk. Förhöjningen å 4,275 mark uti utgifter för stadens embetsverk berodde¹⁾ till ett belopp af 3,983 mark 33 penni på de lönetillskott och löneförhöjningar, Stadsfullmäktige under året beviljat²⁾ och till försäkrat stadsfiskalerna och stadsbetjente; till belopp af 250 mark derpå, att justitierådsmannens i Magistraten förhöjning i lön för 5 års tjenst skulle utgå för helt år i st. för halft under 1895; samt att en äldre justitierådman i Rådstufvurätten under December 1896 skulle komma i åtnjutande af löneförhöjning för 10 års tjenst med 41 mark 67 penni.
- Ersättning för stadsfiskalernes provisoriska lönetillskott. Då de provisoriska lönetillskott, hvilka Stadsfullmäktige beviljade stadsfiskalerna, voro att betrakta endast såsom förskott af staden till ve-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 2. — ²⁾ Se pg. 57 & 68.

derbörande tjänstemän för den minskning i inkomster, de fått vidkännas genom strafflagens förändrade bestämmingar om böters fördelning, föreslog¹⁾ budgetsutskottet: att Drätselkammaren måtte anmodas tillse det staden i sinom tid för nämnda lönetillskott varder behörigen ersatt af det statsanslag, som i ofvanberördt afseende kan komma att beviljas, så vidt anslaget hänför sig till de år, för hvilka lönetillskottet utbetalts, och så långt detta anslag dertill förslår. Och godkändes²⁾ detta förslag af Stadsfullmäktige.

Äfven utgiften under hufvudtiteln *kommunalförvaltningen* blef uti 1896 års budget upptagen med något högre belopp, 4,243 mark 34 penni, än uti utgiftsstaten för innevarande år. Staten är oförändrad endast för Stadsfullmäktiges kansli och Byggnadskontoret; den är förhöjd för Drätsel- och Trafikkontoren, men minskad för Drätselkammaren och Hamnkontoret.

Minskningen för Drätselkammaren beror derpå, att ett tillfälligt anslag å 800 mark i årets budget för uppgörande af ny fastighetsbok naturligtvis icke vidare kom i fråga. Minskningen i Hankontorets stat åter hade sin orsak uti förändrade lönevillkor för den nytillsatta hamnkontorsbokhållaren, hvars löneinkomster på grund af Stadsfullmäktiges tidigare beslut³⁾ beräknades till 4,360 mark mot 5,900 mark år 1895. Att skilnaden i utgiften vid Hamnkontoret dock icke uppgick till 5,900 — 4,360 = 1,540 mark utan blott till 28,250 — 18,240 = 10 mark härledde sig deraf, att Stadsfullmäktige på grund af Hamnkaptensens, af Drätselkammaren och budgetsutskottet understödda förslag⁴⁾ höjde såväl den äldre som yngre vaktmästarens vid Hamnkontoret lön med 200 mark samt samteliga 7 hamnkonstaplars löner med 150 mark, hvarjemte Hamnkaptensens uppbördsprocent beräknades 80 mark högre.

Då Stadsfullmäktige beviljat stadsfiskalerne vederlag för dem efter den nya strafflagens införande frångångna bötesandelar, hade Drätselkammaren trott sig böra uti 1896 års budget upptaga såväl under stadskamrerarens som stadskassörens löneförmåner en tillfällig utgiftspost å 800 mark, rubricerad „provisorisk ersättning för frångången andel i absentieböter“. På förslag⁵⁾ af budgetsutskottet, som dock härtill gjorde samma påminnelse, som till stadsfiskalernes provisoriska lönetillskott, godkände Stadsfullmäktige berörda utgiftsposter. Härigenom höjdes staten

Ökad anslag å hufvudtiteln *Kommunalförvaltningen*.

Förhöjning af Hamnkontors vaktmästarens och Konstaplarnes löner.

Provisorisk ersättning åt stadskamreraren och stadskassören för frångången andel i absentieböter.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 2. — ²⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ³⁾ Se pg. 66. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:ris 27 & 37. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 2.

för Drätselkontoret med 1,600 mark, men den steg ytterligare derigenom, att kassören Ehrstedt enligt fastställd lönestat var berättigad till löneförhöjning för 5 års tjänst från den 1 Februari 1896, uppgående till 366 mark 67 penni; att äldre stadsbokhållaren var berättigad till enahanda löneförhöjning från den 1 Maj 1896 eller 266 mark 67 penni; att arvodet för debetsedlars kringbärande, hvori oregelbundenheter ofta försports, för vinnande af bättre resultat höjdes från 800 till 1,000 mark; samt att för tryckning af nya talonger till 1876 års obligationslån förslagsvis upptogs 500 mark.

Förhöjd utgift
vid Trafikkon-
toret.

Efter det Trafikkontoret ställts på ordinarie stat och debetsedelsafgiften derstädes afskaffats, hade Stadsfullmäktige den 3 innevarande December förordnat, att kamreraren vid sagda kontor, Lindholm, såsom vederlag för den minskning i inkomster, han lidit genom sistnämnda åtgärd, skulle med afseende å den kamreraren tillförsäkrade löneförhöjningen af 10 % af lönen efter 5 och 10 års tjänstgöring få tillgodoräkna sig de 7 år, han redan varit af staden anställd, så att kamreraren Lindholms lön komme att utgå med 6,050 i st. f. 5,500 mark om året och, sedan Lindholm ytterligare 3 år innehaft ifrågavarande befattning, höjas till 6,600 mark. På grund häraf föreslog budgetsutskottet, och godkände Stadsfullmäktige att kamrerarens vid Trafikkontoret löneförmåner skulle upptagas till nedanstående belopp:

1 kamrerare	5,500: —
förhöjning för 5 års tjänst	550: —
	6,050: —

Utom denna förhöjning å 550 mark tillkom på grund af tillväxande trafik förhöjning af mätarearvodet från 800 till 1,500 mark, samt en ny post å 720 mark i hyra för ett konfiskationsmagasin, hvarjemte kontorets expenser ökades med 150 mark.

Gatubelysningen.

Att den totala utgiften för gatubelysningen för instundande år kunde beräknas till 151,881 mark 99 penni mot 153,597 mark 15 penni enligt detta års budget berodde förnämligast derpå, att några nya lyktskåp, af hvilka år 1895 bekostats 125 stycken till ett värde af 6,250 mark, för det kommande året icke erfordrades.

Allmänt infö-
rande af Auer-
brännare vid ga-
tubelysningen
med gas, samt
gatubelysnin-
gens ordnande
efter 1900.

I sammanhang med budgetens votering beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag ²⁾ anmoda Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med utlåtande och förslag såväl angående ett omedelbart

1) Stfs prot. den 27 dec. § 1. — 2) Stfs tryckta handl. N:o 37 pg. 3.

yrkande på allmänt införande af Auerbrännare för stadens gatubelysning och en deraf betingad nedsättning i priset för belysningen, som äfven beträffande anordnandet af gatubelysningen efter den 1 Oktober 1900.

Enligt gaslysningskontraktet af den 30 Maj 1860 och deri genom kontrakt af den 10 Augusti 1891 vidtagna ändringar är priset för gas, som af gaslysningsaktiebolaget levereras till gatubelysningen, bestämdt sålunda: att för hvarje brännare med hel låga eller en ljusstyrka motsvarande minst $13\frac{1}{2}$ Hefner-ljus betalas 4 penni i timmen, men öfverstiger konsumtionen under året 7,500,000 kub. fot nedsättes priset för den derutöfver förbrukade gasen till $3\frac{1}{2}$ penni för hvarje brännare och timme. Vid bestämmandet af detta pris har man, såsom af 26 § i kontraktet synes, utgått från den förutsättningen att hvarje brännare skall förbruka 5 kub. fot gas i timmen.

Angående bolagets skyldighet att tillgodogöra sig nya uppfinningar på gasbelysningens område och stadens rätt till deraf möjligen betingad nedsättning i priset för gasen, stadgar § 30 af kontraktet följande:

„Alla väsendliga förbättringar, som under privilegittiden i afseende å gasens tillredande och begagnande uppfinnas, och hvilka, såsom fullt pröfvade, vinna ett allmännare användande, böra jemväl af bolaget införas. I dylika fall, likasom om bolaget komme ett använda något lysningsämne, som blefve anseeligt billigare än de nu allmänt brukliga, bör en nedsättning af gaspriset, som står i förhållande till de fördelar bolaget genom förändringen erhåller, äga rum“.

Såsom en väsentlig förbättring i afseende å gasens begagnande måste väl införandet af den s. k. Auerbrännaren anses, och ansåg utskottet denna brännare äfven uppfylla öfriga ofvan nämnda förutsättningar för bolagets skyldighet att allmänneligen införa och använda densamma vid gatubelysningen. På samma gång Auerbrännaren betydligt ökar gasens ljusstyrka medför den en högst väsentlig besparing i gasförbrukningen, hvilken besparing, enligt hvad med säkerhet konstaterats, kan anslås till 30 å 40 % af hvad en vanlig brännare konsumerar; och syntes det därför utskottet, som om fullt skäl nu skulle förefinnas för staden att hos gaslysningsaktiebolaget yrka ej mindre allmänt användande af Auerbrännare i och för gasbelysningen å stadens gator än äfven en nedsättning af priset för belysningen i förhållande till den genom sagda brännarens införande minskade gaskonsumtionen.

Enligt 5 § i gaslysningskontraktet innehar gaslysningsaktiebolaget intill den 1 Oktober 1900 uteslutande rättighet att nedlägga gasrör under

de gator och allmänna platser, utmed hvilka gaslysning genom bolagets försorg åvägabringas; och bör jemlikt § 9 Magistraten två år innan privilegiiidens utgång föranstalta „att stadens i gatulysningsbesväret deltagande innevånare eller vederbörande, som äga å deras vägnar besluta, varda hörde, huruvida de önska att bolaget under ytterligare bestämd tid af tio år må fortfarande ombesörja den allmänna gatubelysningen till det pris, som kan öfverenskommas“. För den händelse att staden skulle finna med sin fördel förenligt att efter privilegiiidens slut ombesörja eller låta ombesörja ifrågavarande belysning på annat sätt än för närvarande, kunde likväl svårighet uppstå att få härför nödiga arbeten utförda på en tid af två år, hvarför frågan om anordnandet af gatubelysningen efter den 1 Oktober 1900 tycktes utskottet böra redan snart till behandling upptagas.

Inköp af en ångsprit vid Brandverket.

Förutom sådana mindre skiljaktigheter uti brandverkets utgiftstat för åren 1896 och 1895, hvilka förorsakades af skilda pris för vissa förnödenheter såsom hafre, hö, halm, ved etc. för brandverkets räkning äfvensom af olika inköp af smärre redskap och inventarier, uppstod en väsentligare skiljaktighet i denna budgetshufvudtitel genom upptagande derå för år 1896 på Magistratens förslag ¹⁾ af kostnaden för inköp af en ny ångspruta jemte nödigt slangförråd med förslagsvis 23,000 mark.

Ökad anslag å lufvudtiteln Polisinställningen.

Med undantag af att uti löneförmånerna för Polismästaren upptogs honom under året tilldeladt personelt lönetillskott å 2,000 mark, hvilket emellertid ersättes staden af kronan och således äfven observerats å budgetförslaget inkomstsida, samt att utgifterna för polisstallet utföllo i öfverensstämmelse med de pris för hö, hafre och halm, hvartill dessa förnödenheter genom af Drätselkammaren infordrade skriftliga anbud kunnat erhållas, så bibehölls 1895 års stat för polisinställningen i öfrigt fullkomligt oförändrad.

Ökad anslag vid Sundhets- och sjukvården.

Den icke obetydliga skilnaden af något öfver 15,000 mark mera uti 1896 än uti 1895 års utgiftstat för stadens sundhets- och sjukvård bestod förnämligast uti följande detaljposter: 1 besigtningssläkare ²⁾ 6,000 mark, 1 läkare vid fattiggårdens dårvårdsanstalt och å Stengård ³⁾ 2,400 mark, 2 kommunala sjuksköterskor 1,800 mark, inredning af bakteriologiskt laboratorium å Maria sjukhuset 1,500 mark, för inköp af häst och körredskap äfven för Maria sjukhuset 1,232 mark och underhåll af samma häst och inventarier 1,800 mark. Härjemte ökades å ena sidan kostnaden för den vid sundhets- och sjukvården anställda betjeningen med 1,290 mark,

¹⁾ Stfs. tryckta handl. N:o 35 pg. 6. — ²⁾ Se pg 56. — ³⁾ Se pg. 70.

utgiften för kost åt lasarettspersonalen med 2,223 mark och för desinfektionsinrättningens bedrivande med 700 mark samt Helsovårdsnämndens expenser med 500 mark, men minskades å den andra kostnaden för värme och belysning å Maria sjukhuset med 1,600 mark, för underhåll af polikliniken med 1,000 mark, för helsopolisen med 440 mark och för kolera-barackerna med 400 mark.

Samtliga anslag för fattigvården äro endast med den afvikelse, att Anslag för Fattigvården. läkaren vid dårvårdsafdelningen upptagits bland öfrig läkarepersonal under hufvudtitel VII, införda uti 1896 års budget i enlighet med Fattigvårdsstyrelsens detaljförslag. Totala beloppet för stadens fattigvård under år 1896 upptogs till 264,960 mark mot 267,210 uti innevarande års utgiftsförslag. Detta relativt förmånliga resultat eller att, om man beaktar att uti 1895 års stat för fattigvården ingår äfven läkarens vid dårvårdsafdelningen aflöning med 2,400 mark, staterna för hvardera åren blifva i det närmaste lika stora, tillskref Fattigvårdsstyrelsen den omständigheten, att den period af ogynsamma år, landet senast genomgått, åtminstone delvis upphört. Att någon nämnvärd minskning i kostnaderna för fattigvården det oaktadt ej var att emotse, skulle enligt Fattigvårdsstyrelsens förmenande hafva sin orsak deri, att stadens folkmängd befinner sig i ständig tillväxt; att en del stora kommunala arbeten, som under senaste år pågått, numera blifvit slutförda; samt att någon betydligare byggnadsverksamhet eller annan ny företagsamhet på orten ännu icke uppstått.

Följande anslagsposter hade Fattigvårdsstyrelsen emellertid ansett sig kunna nedbringa, nämligen: beklädnaden för de fattiga i fattiggården från 10,000 till 9,000 mark; inventarier för fattiggården från 2,500 till 2,000 mark; materialier för samma fattiggård från 800 till 700 mark; kosthållningen vid arbetsinrättningen från 12,000 till 10,000 mark; beklädnads-kostnaderna för denna inrättning från 3,000 till 2,000 mark; arbetsinrättningens remontarbeten från 600 till 200 mark; ständiga understöd för i staden utackorderade från 11,500 till 11,000 mark; tillfälliga understöd från 20,000 till 18,000 mark; samt slutligen kostnaden för sinnesrubbade personer, intagna i annan än fattiggårdens dårvårdsanstalt, från 14,000 till 12,000 mark, eller alltså inalles en minskning af 9,500 mark. Deremot hade Fattigvårdsstyrelsen till högre belopp ansett sig böra upptaga följande poster: lön till 5 sjuksköterskor vid fattiggården å 480 mark 2,640 mark i stället för till 3 sjuksköterskor med samma årslön 1,440 mark; ved och belysning för fattiggården 8,000 mark i stället för 6,000; remontar-

beten vid samma fattiggård 5,800 mark i stället för 3,900; materialier till arbetsgården 4,000 mark i stället för 3,500; ständiga understöd för å landsbygden utackorderade fattiga 46,000 mark i stället för 45,000; enahanda understöd för i särskilda inrättningar intagne fattiga 6,200 mark i stället för 6,150; samt för sjukvård 10,000 mark i stället för 7,000, och således in summa en förhöjning af 9,550 mark.

Af Stadsfullmäktige nedsattes ¹⁾ emellertid posten: *månadtliga bidrag å understödsbref* från föreslagna 46,000 mark till 43,000 mark, hvaremot utgiftsposten: *tillfälliga understöd* ökades från 18,000 till 21,000 mark.

Ökadt anslag å
hufvudtiteln *Un-*
derisningsvä-
sendet.

Bland ökade anslagsposter uti 1896 års fastställda budget må anföras följande: för folkskolorna 22,339 mark 4 penni, för handverksskolorna 2,115 mark, för folkbiblioteket och läsesalen i Helsingfors 410 mark och för folkbiblioteket och läsesalen i Sörnäs 730 mark. Den väsentliga orsaken till stegringen i folkskolornas stat ligger, såsom äfven Folkskole-direktionen framhöll, uti de ökade beloppen för aflöningarna till lärarepersonalen till följd af såväl skolornas tillväxt i antal som af förhöjningar i lärares och lärarinnors löner. Isynnerhet hade kostnaderna för fortsättningsskolan för flickor beräknats till betydligt högre belopp för det instundande än för det innevarande året, eller till 10,500 mark emot 3,800, emedan en dubbel uppsättning af dessa skolor pröfvades blifva oundgänglig.

Att skilnaden i utgifter för undervisningsväsendet under åren 1896 och 1895 emellertid enligt resp. års utgiftstater icke utfaller större än 21,849 mark 4 penni till last för förstnämnda år, beror derpå att för Realskolan, som skulle med pågående läseår helt och hållet upphöra, erfordrades ²⁾ för år 1896 ett anslag af endast 6,125 mark mot 9,900 mark under år 1895.

Staden åliggande
allmänna onera.

Af samtliga under hufvudtiteln: *staden åliggande allmänna onera* intagna utgifter afvika ifrån årets utgiftsförslag endast kostnaderna för inqvarteringen, hvilka emellertid blott förslagsvis upptagits och i intet afseende invärka på budgetförslagets slutresultat, emedan de i detta förslag, då de ersättas staden af ryska Riksskattkammaren, under staden tillfallande inkomster blifvit observerade med alldeles samma belopp.

Saluhallen.

Vid utgifterna för Saluhallen är endast att beakta, att de nedsatts med 1,000 mark från den i årets budget därför upptagna kostnaden samt att denna reduktion gäller belysningen af hallen, hvilken på grund af erfarenhet från år 1894 icke borde stiga till mera än 4,500 mark.

¹⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 9.

I anledning af Stadsfullmäktiges beslut beträffande lifstids understöd åt skogsvaktarenskan Maria Eriksson ¹⁾ och stadsbetjentenkan Edla Johanna Tång ²⁾, till belopp 120 mark per år åt hvardera, intogs i budgeten härför erforderliga 240 mark. Härigenom skulle pensionsbeloppen för år 1896 ökats med 240 mark mot år 1895, men de nedgingo i stället med 100 mark, emedan pensionen å 340 mark till Rådmandöttrarna C. F. och H. S. Bergholm, hvilka båda under året afidit, af sådan anledning kom att från stadens budget utgå.

Pensioner.

På derom gjord anhållan hade ³⁾ Drätselkammaren för vaktmästaren vid Realskolan F. N. Lindqvist, enär sagda skola med läsåret upphörde, föreslagit en pension af 400 mark om året att utgå från den 1 September 1896 med 100 mark och i sitt budgetsförelag observerat denna utgift. Ehuru förslaget understödes ⁴⁾ af budgetsutskottet, blef det dock icke godkändt af Stadsfullmäktige, som i stället remitterade ⁵⁾ ärendet till det af Fullmäktige tillsatta utskottet för uppgörande af förslag till grunder för pensionering af stadens tjänstemän.

Pension åt vaktmästaren F. N. Lindqvist.

Å hufvudtiteln *diverse* höjdes uti budgeten för år 1896 följande utgiftsposter: eldnings- och belysningsämnen med 2,000 mark; brandstodsafgifter med 1,000 mark; telefonafgifter med 500 mark och anslaget för oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande med 2,000 mark, samt tillkom ⁶⁾ en ny post: arvode åt en uppsyningsman vid varuskjulet 1,200 mark. Deremot minskades arvodet för en elektrotekniker ⁷⁾ med 400 mark och utgick helt och hållet posten: omkostnader för hundskatten 200 mark.

Diverse.

Hvad åter beträffar skilnaden i *inkomster* uti 1895 och 1896 års budgetsförslag, torde följande böra beaktas:

Vid utgången år 1895 var ej att påräkna någon behållning i stadskassan.

Behållning till 1896.

Å räntor för tomtlösen och diverse fordringar motsågs en större inkomst under nästkommande än detta år af resp. 2,000 och 400 mark, deremot antogs ränteintraderna för chausseobligationer nedgå med 1,500 mark.

Räntor.

Emedan till följd af lägre räntesatser å lån, än dem staden fordrar å löseskillingen för försålda tomter, i händelse den icke erlägges kontant, för nyköpta tomter genast vid köpets afslutande hade begynt inbetalas

Tomtlösen.

¹⁾ Se pg. 70. — ²⁾ Se pg. 69. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 19. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 37 pg. 9. — ⁵⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1. — ⁶⁾ Se pg. 59. — ⁷⁾ Se pg. 67.

hela köpesumman, dels då å äldre tomtköp ännu oamorterad skuld började rikligen inflyta, hade Drätselkammaren ¹⁾ uti sitt förslag till budget för år 1896 upptagit posten: amortering af köpeskillingen för försålda tomter till 250,000 mark mot 73,000 i 1895 års budget, och härvid anmärkt att inkomsten hellre kunde anses för låg än för hög. På förslag ²⁾ af budgetsutskottets höjdes också därför denna inkomstpost af Stadsfullmäktige till 275,000 mark, hvarjemte den rubricerades: *försäljning af tomter* och amortering etc., emedan uti posten naturligtvis skulle ingå äfven köpeskillingen för tomter, som under det kommande året blefve försålda och kontant liqviderade.

Inkomst från
stadens fasta
egendom.

Uti inkomsten från *stadens fasta egendom* bemärkas en minskning för år 1896 å 2,900 mark. Räntorna från donerade hemman kunde ej uppskattas till mera än 1,800 mark mot 2,000 år 1895. I samma mån tomter inom staden försäljas, minskas naturligtvis arrendena från stadens marker och hade dessa arrenden därför nedsatts från 17,100 till 16,000 mark. Numera ifrån Brunnsparksområdet utgående arrenden kunde ej beräknas högre än till 6,000 mark, ehuru de uti 1895 års budget upptagits med 10,000 mark. På grund af i år inför Drätselkammaren anställd auktion af stånden i saluhallen hade deremot hyran för dessa stånd stigit till något öfver 40,000 mark, som i rundt tal i budgeten upptogs. De 800 mark lägre arrendena från stadens hemman för nästkommande än för innevarande år berodde på den lägre markegångstaxan för 1896.

Inkomstgifvande
rättigheter.

Inkomst i tolag, trafik- och mätningssafgifter samt transitomagasinshyra var i det af Drätselkammaren uppgjorda inkomstförslaget upptagen enligt Trafikkontorets förslag. Hamn-, bro-, ballast- och vägningsafgifter äfvensom afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast ingick i samma förslag med de af Hamnkotoret föreslagna belopp i dess inkomst- och utgiftsförslag för år 1896 samt den muntliga rättelse der till beträffande hamnafgiften, som hamnkaptenen senare gjort. Ingen hvarken höjning eller sänkning af dessa inkomster hade Drätselkammaren trott sig kunna göra. Och slutade ifrågavarande inkomsttitel i Drätselkammarens förslag ³⁾ därför å in summa 654,350 mark. På budgetsutskottets framställning ⁴⁾ förhöjdes denna titel emellertid af Stadsfullmäktige till 702,550 mark, och kom sålunda bland annat inkomsten för tolag,

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28 pg. 20. — ²⁾ D:o d:o N:o 37 pg. 10. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 27 pg. 34. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 37 pg. 11.

trafik- och hamnafgifter att med resp. 13,000, 30,000 och 5,000 mark högre belopp ingå uti det kommande än uti årets budget.

Den stora differansen å 248,000 mark under titeln *Statsbidrag* uti 1895 och 1896 års budgeter beror nästan uteslutande derpå, att något statsbidrag för hamnbanans utförande, hvilket bidrag ännu förstnämnda år utgick med 250,000 mark, icke vidare kom i fråga. Som Polismästaren i staden tillerkänts ett personelt lönetillskott af 2,000 mark, observerades denna summa å ifrågavarande inkomsttitel.

Inkomsttiteln
Statsbidrag.

Statsbidraget till brandverket hade i likhet med föregående år upptagits att utgå med 8,210 mark. Detta anslag beviljades år 1886, vid en tid, då de ordinarie utgifterna för brandverket utgjorde inemot 55,000 mark, och har sedan dess bibehållits oförändradt, ehuru nämnda utgifter numera betydligt stigit och för instundande år upptagits till 85,710 mark, oberäknadt kostnaden för en ny nödig befunnen ångspruta. Med anledning häraf, och då antalet af kronans byggnader i staden sedan 1886 ökats, föreslog budgetsutskottet ¹⁾ och godkände Stadsfullmäktige, att Drätselkammaren måtte anmodas att till Stadsfullmäktige införskaffa utredning, huruvida beloppet af ifrågavarande anslag numera kan anses motsvara den ursprungligen afsedda proportionen emellan stadens och statens andel i kostnaderna för brandverket.

Statsbidrag till
staden brand-
verk.

För vattenförsäljning och hyror för vattenmätare ansågs inkomsten för 1896 stiga utöfver den för 1895 med in summa 9,500 mark.

Inkomst från
Vattenledningen.

Lån behöfde för år 1896 anvisas endast:

Lån.

a) Å 1892 års $4\frac{1}{2}$ % obligationslån: för uppförande af verkstad och magasin för vattenledningen 36,000 mark och för vattenledningens utsträckning 12,000 mark; samt

b) på kortare återbetalningstid än 2 år: för inköp af Barnhemmet och inredning af detsamma 100,000 mark.

I stöd af det fastställda utgifts- och inkomstförslaget beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige, att det belopp, som under instundande år skulle för år 1895 af kommunens på grund af skattören skattskyldiga medlemmar uttaxeras, fastställdes till 1,167,358 mark 9 penni.

Uttaxering.

¹⁾ Stfs tryckta handl N:o 37 pg. 11. — ²⁾ Stfs prot. den 27 dec. § 1.

c) Särskilda andra af Stadsfullmäktige handhafda ärenden.

Förslag till ändring af 5 mom. § 13 i gällande brandordning.

I anledning deraf att Brandmästaren G. Wasenius hos Brandkommissionen anmält, att ett antal personer, hvilka icke af kommissionen godkänts såsom sotare, med åtskilliga gårdsegare i staden träffat öfverenskommelse om sotning af eldstäder och skorstenar i deras resp. gårdar, hade Brandkommissionen uti skrifvelse af den 9 Januari till Magistraten anhållit att, då antydda förfarande omöjliggjorde den brandmästaren och kommissionen öfver sotarene åliggande kontroll, Magistraten ville i vederbörlig ordning utverka sådan ändring i den för staden den 17 November 1882 fastställda brandordning, att dess 13 § 5 mom. komme att erhålla följande lydelse:

„Åstundar husegare begagna annan sotare än den, som för distriktet är bestämd, vare berättigad att anlita någon af de utaf Brandkommissionen antagne öfriga distriktssotarene, efter det han derom anmält hos brandmästaren, hvilken eger i den antagne sotarens kontrollbok“ etc. etc.

Sedan Magistraten anhållit om Stadsfullmäktiges yttrande i ärendet, remitterade ¹⁾ Stadsfullmäktige det till Brandkommissionen med anhållan, att kommissionen ville meddela huruvida personer, som af kommissionen icke blifvit såsom sotare godkände, af husegare dertill använts, samt i hvilket afseende svårigheter mötte för brandmästaren att utöfva den i 13 § af brandordningen föreskrifna kontroll; och beslöto ²⁾, efter att hafva af Brandkommissionen erhållit häraf föranledt svar, hvori kommissionen ytterligare upprepar sin framställning, att till Magistratens bepröfvande öfverlemna, då § 19 i gällande förordning om näringarna syntes vara tydlig deruti, att sotareyrket icke får utöfvas af andra än dem, som motsvara de i sagda paragraf omförmälda kontroll, huruvida icke endast sådana personer, hvilka af brandkommissionen förklarades till yrkets utöfvande kompetenta, borde såsom sotare godkännas.

Nytt reglemente för fattigvården i Helsingfors.

Sedan på grund af Stadsfullmäktiges beslut af den 18 September 1894 Fattigvårdsstyrelsen jemte Fattiggårdsinspektoren affordrade ³⁾ yttrande till Fullmäktige inkommit och till tryck befordrats ⁴⁾ samt vid sammanträde den 14 Maj bordlagts, upptogo Fullmäktige vid följande sammanträde till diskussion de viktigaste principiella olikheterna mellan numera

¹⁾ Stfs prot. den 29 jan. § 4. — ²⁾ D:o d:o den 30 april § 16. — ³⁾ 1894 års berättelse pg. 87. — ⁴⁾ Stfs. tryckta handl. N:o 16.

föreliggande förslag och uppdrogo ¹⁾ åt ett särskildt redaktionsutskott att, med anledning af Fullmäktiges efter diskussion fattade beslut, afgifva nytt förslag i ämnet. Och blefvo dessa beslut följande:

att godkänna utskottets och fattigvårdsinspektörens förslag att anställa en verkställande direktör vid fattigvårdsstyrelsen;

att, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med fattigvårdsinspektörens förslag, i reglementet skulle införas noggrannare bestämningar om olika slag af fattigvård;

att, der det för tydlighetens eller sammanhangets skull blefve nödvändigt att i reglementet återgifva ett i allmän författning befintligt stadgande, detta borde ske med anförande af ordalagen i författningen jemte angifvande af lagrummet inom parentes;

att åt redaktionsutskottet uppdraga att taga i öfvervägande, huruvida eller i hvilken grad sekreterarens i fattigvårdsstyrelsen göromål kunde på verkställande direktören öfverflyttas;

att anmoda utskottet att i reglementet införa bestämning derom, att verkställande direktören och fattigvårdsinspektorn skulle anställas på sex månaders uppsägningstid;

att anmoda utskottet att taga i öfvervägande, huruvida icke i reglementet borde införas de viktigaste af de i fattigvårdsinspektörens förslag ingående bestämningarna rörande stadens arbets- och fattiggård;

samt att, med anslutning i hufvudsak till affattningen af 2 mom. 28 § af utskottsbetänkandet, upptaga i förslaget ett stadgande, som kunde bereda möjlighet för tillämpningen af det s. k. Elberfeldsystemet, vare sig att utseendet af de s. k. fattigbesökarene förbehölles Stadsfullmäktige eller icke; och skulle följande af fullmäktigen herr Gustafsson skriftligen affattade förmedlingsförslag åtfölja remissen till utskottet: „För att biträda fattigvårdsstyrelsens ordförande och ledamöter vid kontrollerandet af de personer, för hvilka fattigvård ansökts, och sådana, som utom fattiggården åtnjuta fattigvård, samt för att jemväl eljes införskaffa upplysning om nödlidande inom kommunen och särskildt om barn, som i hemmen icke erhålla tillbörlig vård, antaga Stadsfullmäktige genom dertill utsedde elektorerna på fattigvårdsstyrelsens förslag behöfligt antal fattigbesökare, män och qvinnor. Stadsfullmäktige ega att på förslag af fattigvårdsstyrelsen närmare bestämma de med dessa befattningar förenade göromål äfvensom arvoden, der aflöning anses nödig“.

¹⁾ Stfs prot. den 21 maj § 1.

På skäl, som uti betänkande ¹⁾, dagtecknad den 8 November, närmare framhållas, föreslog bemälda utskott:

att Stadsfullmäktige ville för sin del antaga och till Guvernörens fastställelse insända ett af utskottet redigeradt förslag till nytt reglemente för stadens fattigvård; samt

att Stadsfullmäktige ville fastställa följande aflöningar för fattigvårdsstyrelsens personal, nämligen:

för ordförande vid fattigvårdsstyrelsen	<i>Små:</i>	1,200: —
„ verkställande direktören	„	7,000: —
„ sekreteraren	„	3,000: —
„ husmodern vid arbets- och fattiggården	„	1,000: —

att tillämpas sedan den genom reglementet afsedda omorganisationen af fattiggården blifvit genomförd.

Och erhöll vid föredragning ²⁾ inför Stadsfullmäktige, efter det endast mindre ändringar uti utskottets förslag blifvit gjorda, ifrågasvarande reglemente, hvarå Guvernörens fastställelse skulle sökas, följande slutliga lydelse:

Förslag till reglemente för fattigvården i Helsingfors stad.

I Kap.

Allmänna grunder för fattigvårdens handhavande.

1 §.

Hvarje arbetsför man eller qvinna vare skyldig att försörja sig sjelf och sina minderåriga barn, så ock mannen sin hustru.

De, hvilka sinsemellan äro i rätt upp- eller nedstigande skyldskap, böra i mån af behof, å ena, och förmåga, å andra sidan, hvarandra försörja.

Husbonde och arbetsgifvare är pliktig att om tjenstehjon eller andra i 5 och 6 §§ af nådiga förordningen angående allmänna fattigvården, gifven den 17 Mars 1879, nämnda arbetare äfvensom om deras hustrur och minderåriga barn taga sådan vård som i sagda §§ omförmäles.

(Nåd. förordn. angående allmänna fattigvården, gifven den 17 Mars 1879, §§ 1, 4, 5 och 6).

2 §.

Till vård och nödortfigt underhåll åligger kommunen ovilkorligen förhjelpa alla till Helsingfors fattigvårdssamhälle hörande och öfriga här

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 30. — ²⁾ Stfs prot. den 5 dec. § 1.

bosatta minderåriga, vansinniga, vanföra samt af långvarigare sjukdom eller ålderdomssvagheter lidande, hvilka sakna omvårdnad af annan.

Tillhör underhållet af sådan understödsbehöfvande annat fattigvårdssamhälle eller enskild person, skall åtgärd omedelbart vidtagas om vederbörandes förpligtande att sin skyldighet härutinnan fullgöra.

(Förordn. den 17 mars 1879, §§ 2 och 14.)

3 §.

Nödställda, Helsingfors fattigvårdssamhälle tillhörande personer, hvilka icke enligt 2 § ega ovillkorlig rätt till fattigvård, må, der de sakna omvårdnad af annan, undantagsvis och i ömmande fall efter pröfning komma i åtnjutande af tillfällig fattigvård; och skall särskildt anslag för ändamålet årligen i stadens budget upptagas.

(Förordn. den 17 mars 1879, § 3.)

4 §.

Den för handhafvandet af fattigvården i Helsingfors fattigvårdssamhälle tillsatta styrelse tillkommer målsmans- och husbonderätt öfver den, som af fattigvårdssamhället åtnjuter full och ständig försörjning, samt husbonderätt ej mindre öfver enhvar, som för sig uppbär understöd af fattigvården, än ock öfver den, hvars hustru eller minderåriga barn åtnjuter full och ständig försörjning; gällande den målsmans- och husbonderätt så länge fattigvården fortfar.

Om någon genom dryckenskap, lättja eller liknöjdhet ådrager sin hustru eller sitt minderåriga barn sådan nöd, att fattigvård måste dem lemnas, skall han, äfven der denna är blott tillfällig, stå under fattigvårdsstyrelsens husbondevälde, till dess den kostnad samhället tillskyndats blifvit godtgjord. Till enahanda påföljd är den förfallen, hvars minderåriga barn för tiggeri anhålles och på fattigvårdssamhällets bekostnad hemsändes.

De, hvilka sålunda äro underkastade fattigvårdsstyrelsens husbondevälde, skola vara pligtiga att om så fordras inträda såsom hjon i kommunens fattig- och arbetsgård eller dermed förenade arbetsinrättning eller ock att utföra arbeten till stadens drätselkammare eller annan, åt hvilken fattigvårdsstyrelsen önskar öfverlåta sin husbonderätt.

(Förordn. den 17 Mars 1879, § 31.)

5 §.

Varder någon emottagen till full och ständig försörjning, skall allt hvad han då eger tillfalla fattigvårdssamhället. Fattighjon må dock i sin ego behålla sin bibel, psalmbok och andra uppbyggelseskrifter äfvensom mindre kostbara minnen.

(Förordn. den 17 Mars 1879, § 32.)

II Kap.

Om olika slag af fattigvård.

6 §.

Fattigvård meddelas:

- a) genom intagande till helförsörjning i kommunens arbets- och fattiggård eller dermed förenade sjukhus eller dårvårdsinrättning;
- b) genom underhåll i annat sjukhus, anstalt för sinnessjuka, andesvaga, vanartiga, blinda, döfstumma eller lytta, asyl eller annan dylik allmän inrättning;
- c) genom utackordering;
- d) genom bekostande af sjukvård;
- e) genom tillfälliga understöd i förnödenheter eller penningar; samt
- f) genom intagande i kommunens arbetsinrättning.

7 §.

Minderåriga, som falla fattigvården till last, böra öfverlemnas åt enskilde att vårdas, företrädesvis åt sådana, som äro i tillfälle att med framgång uppfostra dem till och med det femtonde året. Endast tillsvidare och intill dess annan lämpligare anordning kan vidtagas må minderårig i arbets- och fattiggården intagas.

Minderåriga, som äro blinda, döfstumma, lytta, vanföra, andesvaga eller vanartiga eller behäftade med annat dylikt fel eller lyte, böra så vidt möjligt erhålla undervisning och handledning i derfor afsedda anstalter.

8 §.

Öfriga personer hvilka enligt ofvan stadgade grunder tillerkännas fattigvård, skola såvidt utrymmet medgifver intagas i arbets- och fattiggården.

Saknas utrymme i arbets- och fattiggården, må fattiga öfverlemnas till vård åt lämpliga inrättningar eller personer i staden eller på landet

eller i undantagsfall tilldelas understöd i förnödenheter eller penningar. Sinnessjuk må dock till enskild person utackorderas endast i det fall att den vid arbets- och fattiggårdens dårvårdsinrättning tjänstgörande läkaren sådant tillstyrker.

9 §.

Fattighjon, äldre eller minderårigt, må ej till försörjning öfverlätas åt person, som icke är välkänd eller välfrejdad eller i stånd att hjonet behörigen underhålla och vårda eller, der fråga är om inackorderad minderårig, lemna det nödig uppfostran. Anförtros hjon åt i landsorten bosatt person, bör dennas lämplighet och frejd vara styrkt genom bevis af vederbörande prest, kommunalnämndsordförande eller annan, känd person; dock må såvidt möjligt minderåriga ej öfverlämnas till vård och uppfostran eller i tjänst till annan än person, som är af samma trosbekännelse som barnet.

10 §.

Minderåriga utackorderas för högst ett år i sender; men kan vårdare ådagalägga att god uppfostran och vård hos honom kommit barnet till del, må fattigvårdsstyrelsen icke emot vårdares vilja frántaga denne barnet för kommande år, såframt ersättningsanspråken icke äro obilliga.

11 §.

Minderårig, som underhålles af fattigvården, skall beredas tillfälle till sådan undervisning, som högre folkskola meddelar.

12 §.

Insjuknar utackorderadt fattighjon i svårare sjukdom, vare dess vårdare skyldig anskaffa läkarevård och läkemedel, och tillkommer vårdaren härför särskild ersättning, efter fattigvårdsstyrelsens bepröfvande.

III Kap.

Fattigvårdens styrelse, förvaltning och kontroll.

13 §.

Fattigvårdsstyrelsen, som utses af Stadsfullmäktige, består af en ordförande och minst nio ledamöter, jemte tre suppleanter. Kyrkoherden och Polismästaren äro berättigade att deltaga i styrelsens förhandlingar och beslut.

14 §.

Ordförande i fattigvårdsstyrelsen väljes årligen; ledamöterna för tre år enhvar. Suppleanterne utses årligen.

Af ledamöterna afgår årligen minst en tredjedel i den ordning, de blifvit utsedda.

Afgår ledamot under den tid, för hvilken han blifvit utsedd, väljes ofördröjligen annan för den återstående tiden.

Viceordförande likasom ock tillfällig ordförande utser fattigvårdsstyrelsen inom sig.

15 §.

I afseende å valbarhet till ordförande, ledamot och suppleant i fattigvårdsstyrelsen gäller hvad i 27 och 28 §§ af förordningen om kommunalförvaltning i stad beträffande Stadsfullmäktige föreskrifves. Valbar till ledamot i fattigvårdsstyrelsen är äfven röstberättigad qvinlig medlem af kommunen.

(Nådiga förordn. angående qvinnas inväljande till ledamot i fattigvårdsstyrelse, gifven den 6 Augusti 1889).

16 §.

Den, som blifvit till fattigvårdsstyrelsen invald, kan afsäga sig uppdraget, om han icke är inom stadens område boende, om han de tre nästföregående åren varit medlem af styrelsen eller om han uppnått 60 års ålder eller ock anför andra giltiga orsaker, som af Stadsfullmäktige godkännas. Missnöje öfver vägrad befrielse må anföras hos Guvernören.

17 §.

Fattigvårdsstyrelsen sammanträder till ordinarie möte, på kallelse af ordföranden, den första och tredje måndagen i hvarje månad från och med september till och med maj samt den första måndagen i hvarje månad återstoden af året. Infaller helg å sådan dag, hålles sammanträdet nästföljande söcknedag.

Till extra möte sammankallas fattigvårdsstyrelsen af ordföranden så ofta behof deraf göres.

Om tiden för sammanträdet bör ordföranden underrätta kyrkoherden och polismästaren.

18 §.

Fattigvårdsstyrelsen är beslutför då minst halfva antalet af dess medlemmar är närvarande. Vid omröstning afgör flertalet. Falla rösterna lika, gäller den mening, ordföranden biträder.

19 §.

Medlem, som är hindrad att infinna sig vid utlyst möte, anmäla derom så tidigt att suppleant hinner tillkallas.

Är någon förfallolöst borta eller aflägsnar sig utan förfall från möte, plikte hvarje gång till stadskassan, ordförande sex samt ledamot och suppleant tre mark. Inställes mötet, plikte dubbelt. För uppburna plikter skall årligen redogöras till Drätselkammaren.

20 §.

Fattigvårdsstyrelsen åligger:

a) att i öfverensstämmelse med stadgandena i förordningen angående allmänna fattigvården och detta reglemente handhafva stadens fattigvård och i sådant afseende jemväl verkställa de af Stadsfullmäktige i ämnet fattade beslut;

b) att då fattigvård ansökts, inhemta utredning, huruvida underhåll af den fattiga tillhör annat fattigvårdssamhälle eller enskild person, som eger förmåga att denna skyldighet fullgöra;

c) att pröfva och bestämma, huruvida och på hvad sätt fattigvård må lemnas den, för hvilken ansökning derom är gjord;

d) att, der understöd beviljats i penningar, tillse att detsamma såvidt möjligt ej må åt den fattige direkt utgifvas;

e) att, der underhållet af den fattige åligger annat samhälle eller enskild person, omedelbart vidtaga åtgärd om vederbörandes förpligtande att sin skyldighet härutinnan fullgöra;

f) att vid utackordering af fattighjon med vårdaren afsluta skriftligt kontrakt, innehållande icke blott de förbindelser om uppfostran och vård, hvarom omordade nådiga förordning stadgar, utan äfven sådana noggranna bestämmingar angående hjonets omvårdnad, som i afseende å dess helsotillstånd, ålder, kunskaper eller annat pröfvas erforderliga;

g) att vid utackordering af fattighjon sorgfälligt vaka deröfver, att intet må tillåtas som är sårande för fattighjonen eller kränkande för deras människovärde, såsom anställande af offentliga auktioner för utackoringen;

h) att der fattighjon visar tecken till sinnessjukdom ofördröjligen låta den sjuke af läkare undersökas samt skyndsamt vidtaga de åtgärder, som erfordras för att bereda ändamålsenlig vård åt den sjuke samt göra honom oskadlig för sig sjelf och andra;

i) att tillse det sinnessjuk, som af fattigvården underhålles, varder omsorgsfullt och med mildhet behandlad och vårdad samt att tvångsmedel dervid icke användes utom efter läkares föreskrift, äfvensom att för öfrigt iakttaga hvad i förordningen angående vården om sinnessjuka, gifven den 28 Maj 1889, är stadgadt;

k) att der utblottad och nödstäld person, hvilken af kommunen icke åtnjuter fattigvård, träffas af sådan sjukdom, som erfordrar skyndsamt läkarehjelp eller den sjukens vårdande å lasarett, draga försorg derom;

l) att vårda sig om att den husbonderätt, som tillkommer fattigvårdssamhället, varder till kommunens nytta begagnad sålunda att arbetsföra understödstagare intagas i stadens arbetsinrättning eller ock sålunda att husbonderätten öfverlättes antingen till stadens Drätselkammare i afseende å utförande af stadens allmänna arbeten eller ock till enskilda arbetsgifvare;

m) att öfvervaka det från andra kommuner inflyttade medellösa, hvilka sakna vilja eller förmåga att med eget arbete sig försörja, icke må inom staden eller dess afhysta område obehörigen sig uppehålla och sålunda komma att i framtiden falla kommunen till last;

n) att för hvarje år upprätta inkomst- och utgiftsförslag för det nästföljande året samt rörande fattigvården afgifva berättelse och för densamma lemna redovisning;

o) att, för vinnande af närmare kännedom om de understöd, fattiga och hjälpbehöfvande från andra fonder och sammanskott åtnjuta, årligen från de myndigheter och föreningar, hvilka sådana utgifva, införskaffa bestämda uppgifter härutinnan samt äfven å sin sida, där så fordras, meddela nämnda myndigheter och föreningar nödiga upplysningar, på det enhet och ordning i fattigförsörjningen så vidt möjligt skall kunna iakttagas; samt

p) att i öfrigt tillse att kommunens fattigvård behörigen handhafves i enlighet med gällande stadganden och af Stadsfullmäktige särskildt meddelade föreskrifter.

21 §.

För att underlätta tillsynen öfver de fattiga samt deröfver, att be-

viljade understöd behörigen användas och att de, som af fattigvårdsstyrelsen emottagit minderåriga eller andra till försörjning, fullgöra sina skyldigheter, indelas staden i tillsyningsområden, hvilka hvar för sig stå under närmaste uppsigt af en utaf styrelsens ledamöter.

Gränserna för tillsyningsområdena bestämmas årligen af fattigvårdsstyrelsen på dess första ordinarie möte, hvarefter indelningen jemte uppgift på föreståndare för hvarje område bör delgifvas allmänheten genom anslag å styrelsens dörr och kungörelse i två af stadens tidningar, den ena på svenska och den andra på finska språket.

22 §.

Å ort utom staden, der af fattigvården underhållna fattiga finnas, skall fattigvårdsstyrelsen anställa ständigt ombud för tillsynen öfver de fattiga.

Dessa ombud ega att minst en gång hvar tredje månad, men oftare, om omständigheterna sådant påkalla, besöka samtliga inom deras distrikt utackorderade fattighjon för att taga kännedom om deras vård samt öfver dessa inspektioner föra korta anteckningar i enlighet med formulär, som af fattigvårdsstyrelsen utfärdas, och anteckningarna derefter till fattigvårdsstyrelsen insända.

Ombud må, der sådant är nödigt, från försumlig vårdare genast borttaga vanvårdadt fattighjon och detsamma till annan person tillsvidare öfverlåta. Om dylik åtgärd, så ock om hjons frånfalle, svårare sjukdom eller olyckshändelse, som drabbat hjon, och dylikt bör ombud utan uppskof underrätta fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen må jemväl tid efter annan utsända verkställande direktören eller annan lämplig person till de orter, hvarest fattighjon äro utackorderade, dels för att öfvervaka dessas behöriga vård, dels för att meddela ombuden nödiga råd och anvisningar. Den utsända bör å fattigvårdsstyrelsens första sammanträde efter återkomsten redogöra för sitt uppdrag.

För dylika resor utbetalas resekostnaden af fattigvården.

23 §.

Fattigvårdsstyrelsens ordförande åligger:

- a) att vid styrelsens sammanträden leda förhandlingarna och föredraga ärendena samt underteckna utgående expeditioner och utanordningar;
- b) att der så trängande behof af understöd förekommer att styrel-

sens sammanträde ej kan afvaktas, låta om den nödlidande taga erforderlig vård och härom vid följande sammanträde anmäla i afseende å styrelsens bestämmande;

c) att månatligen genomgå och granska utgifterna för fattigvården; samt

d) att för öfrigt tillse, det styrelsens beslut verkställas, att i fattigvårdens tjänst anställda personer fullgöra sina åligganden äfvensom att ordning och sparsamhet iakttages vid fattigvården.

24 §.

Fattigvårdsstyrelsens ledamöter åligger att, enhvar inom sitt tillsyningsområde, skaffa sig kännedom om de nödlidande och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla behörig vård, och i anledning deraf hos styrelsen anmäla i afseende å de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda.

25 §.

Fattigvårdsstyrelsen till biträde utses af Stadsfullmäktige på förslag af fattigvårdsstyrelsen efter 30 dagars ansökningstid en verkställande direktör.

Denne funktionär åligger:

a) att hvarje helgfri dag i fattigvårdsstyrelsens lokal å tid, som af fattigvårdsstyrelsen bestämmes, emottaga hjälpbesökande och tillhandagå allmänheten i fattigvårdsangelägenheter;

b) att, såvidt möjligt, skaffa sig kännedom om de nödlidande inom kommunen och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla behörig vård, samt i anledning deraf hos styrelsen anmäla i afseende å de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda;

c) att, der för någon begäres fattigvård, sjelf eller genom några af de i 27 § omförmälda tillsyningsmän och fattigbesökare, utan uppskof besöka den nödställda i hans hemvist och angående dennes förhållande och behof föra protokoll i enlighet med formulär, som fattigvårdsstyrelsen eger fastställa;

d) att hålla tillsyn deröfver, att ordning och sedlighet råda i stadens fattiggård, i hvilket afseende han bör minst en gång hvarje vecka besöka inrättningen;

e) att egna särskild uppmärksamhet åt de utom fattiggården vårdade, af fattigvården understödda fattiga, deras skötsel, underhåll och

lefnadsförhållanden, för hvilket ändamål han bör tidt och ofta besöka de i staden och dess närhet utackorderade fattiga;

f) att vaka deröfver, att beviljade understöd behörigen användas;

g) att öfvervaka skolans för vanartiga barn verksamhet;

h) att der tillsyningsmän och fattigbesökare blifva utsedda, lemna dem nödig undervisning i deras åligganden och öfvervaka deras verksamhet;

i) att enligt fattigvårdsstyrelsens närmare bestämmande å dess vägnar teckna förbindelse att ansvara för kostnaderna för fattigas vård å sjukhus, dårvårdsinrättning, uppfostringsanstalt för vanartiga barn eller annan dylik allmän anstalt samt utfärda medellöshetsintyg för, utom annat, kostnadsfri skolgång, intagning i kommunens eller annat allmänt sjukhus, erhållande af läkemedel och läkarevård samt befrielse från utskylder;

k) att tillhandagå fattigvårdsstyrelsen med nödigt biträde vid utackorderingen af fattiga;

l) att till föredragning vid styrelsens sammanträden bereda ärendena rörande meddelande af fattigvård;

m) att närvara vid fattigvårdsstyrelsens sammanträden med rätt att deltaga i öfverläggningarna, men icke besluten;

n) att verkställa fattigvårdsstyrelsens beslut;

o) att å Drätselkontoret lyfta af fattigvårdsstyrelsen reqvirerade penningeförskott, ombestyra utbetalningar och månatligen derfor hos fattigvårdsstyrelsen redovisa senast den 8 i påföljande månad;

p) att genomgå och granska i öfrigt inkommande redovisningar; samt

q) att årligen, inom April månad, uppgöra och till styrelsen inlemna berättelse öfver fattigvårdens förvaltning under det föregående året.

26 §.

Verkställande direktören, som åtnjuter af Stadsfullmäktiges fastställd aflöning, må icke utan Stadsfullmäktiges tillstånd innehafva annan befattning eller utöfva sysselsättning, som kunde förhindra honom att egna fattigvården tillbörlig omvårdnad och uppmärksamhet.

Verkställande direktören är berättigad till en månads semesterledighet under året i tid, som af fattigvårdsstyrelsen bestämmes, dock åligger det honom att aflöna af fattigvårdsstyrelsen godkänd vikarie under ledigheten.

27 §.

För att biträda fattigvårdsstyrelsen och verkställande direktören vid kontrollerande af de personer, för hvilka fattigvård ansökts, och sådana, som utom fattiggården åtnjuta fattigvård, samt för att jemväl eljes införskaffa upplysning om nödlidande inom kommunen och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla tillbörlig vård, ega Stadsfullmäktige, der behofvet sådant påkallar, på fattigvårdsstyrelsens förslag för ett år i sender utse nödigt antal tillsyningsmän och fattigbesökare, män eller qvinnor, samt för tillsyningsmännen fastställa den godtgörelse, som kan ifrågakomma; börande Stadsfullmäktige tillika meddela närmare föreskrifter rörande tillsyningsmännens och fattigbesökarens verksamhet;

28 §.

Fattigvårdsstyrelsen eger antaga sekreterare, hvilken det åligger:

- a) att upprätta föredragningslista för och föra protokollet vid styrelsens sammanträden;
- b) att ombesörja utgående expeditioner och öfriga kansligöromål samt kontrasignera expeditionerna;
- c) att föra förteckning öfver alla, som af fattigvården åtnjuta vård eller understöd;
- d) att vid rättegångar och bevakningar utan vidare förordnande vara ombud för fattigvårdsstyrelsen, denna dock obetaget att härför anlita annan person;
- e) att sammanställa de statistiska uppgifter, som erfordras för årsberättelsen;
- f) att afgifva föreskrifna statistiska förteckningar; samt
- g) att i afseende å den bokföring, som vid fattigvårdsstyrelsen kan ifrågakomma, ställa sig fattigvårdsstyrelsens föreskrifter till efterrättelse.

IV Kap.

Om arbets- och fattiggården.

29 §.

Stadsfullmäktige antaga, på förslag af fattigvårdsstyrelsen, en förståndare för arbets- och fattiggården. Vid vakans anslås tjensten ledig att ansökas inom 30 dagar.

30 §.

Föreståndaren för arbets- och fattiggården, som utöfvar husbondevälde öfver alla der intagna hjon och vid inrättningen anställde betjente, åligger:

a) att handhafva inrättningens ekonomi samt emottaga och redovisa för de penningemedel, som för densamma utanordnas;

b) att egna sorgfällig uppsigt och vård åt alla i arbets- och fattiggården intagna hjon och öfver dem föra fullständig förteckning;

c) att vaka deröfver att renlighet, ordning och sedlighet råda inom inrättningen samt att kosthållningen ordentligen handhafves så att hjonerna erhålla sund och i öfrigt lämplig föda;

d) att söka bereda lämplig sysselsättning åt hjonerna samt anordna och leda deras arbeten;

e) att föra noggranna förteckningar öfver inrättningens inventarier och material samt ansvara för att desamma icke genom vanvård förfaras;

f) att efter hvarje års utgång inom Januari månad afgifva fullständig inventarieförteckning jemte förslag till afskrifning af förbrukade persedlar m. m. att öfverlemnas åt Drätselkontoret för att tillhandahållas stadens inventeringsmän;

g) att för hvarje år uppgöra och inom Februari månad till fattigvårdsstyrelsen aflemna berättelse öfver arbets- och fattiggården, upprättad enligt styrelsens anvisningar;

h) att efter erhållen kallelse närvara vid fattigvårdsstyrelsens sammanträden, der han i frågor rörande arbets- och fattiggården eger i öfverläggningarna men ej i besluten delta;

i) och bör föreståndaren, hvars förvaltning står under verkställande direktörens närmaste inseende, i öfrigt ställa sig styrelsens föreskrifter till efterrättelse.

31 §.

Vid arbets- och fattiggården anställs en husmoder, som bör ega någon insigt i barnuppfostran, sjukvård och hushållsgöromål. Denna åligger att, under föreståndarens för arbets- och fattiggården öfverinseende:

a) egna noggrann vård och uppsigt öfver i arbets- och fattiggården intagna qvinnor och minderåriga samt öfva dem i ordning, renlighet, flit och lydnad;

b) förbereda vid inrättningen förekommande handarbeten samt vaka

öfver deras sorgfälliga utförande äfvensom undervisa i sömnad, spånad, väfnad, lappning m. m.

c) hafva tillsyn öfver matlagning, bakning, brygd, tvätt m. fl. hushållsgöromål; samt

i öfrigt ställa sig styrelsens och föreståndarens föreskrifter till noggrann efterlefnad.

32 §.

Husmodren och den lägre betjeningen vid arbets- och fattiggården antagas och afskedas af fattigvårdsstyrelsen.

33 §.

För de i arbets- och fattiggården intagna, till lutherska trosbekännelsen hörande hjonens religiösa vård ege fattigvårdsstyrelsen antaga någon inom staden boende prest, hvilken det åligger att hvarje sön- och helgdag hålla gudstjenst uti anstalten och dessutom vid förefallande behof besöka der intagna fattiga samt jordfästa aflidna fattighjon.

Finnas i arbets- och fattiggården fattighjon, de der icke tillhöra evangelisk-lutherska tron, bör fattigvårdsstyrelsen äfven om dessas självård på lämpligt sätt draga försorg.

34 §.

Om arbets- och fattiggårdens läkare samt om sjukvården vid inrättningen är särskildt stadgadt.

35 §.

Önskar hjon utträda ur arbets- och fattiggården, anmäle det för fattigvårdsstyrelsen, som icke får neka sitt samtycke, så framt utredning föreligger derom att hjonet icke vidare under en längre tid skall falla fattigvården till last äfvensom kommunen blifvit genom hjonets arbete eller annorledes till fullo ersatt för lemnad fattigvård.

36 §.

All inkomst från arbets- och fattiggården äfvensom från hjonens arbete tillfaller fattigvården. Dock må fattigvårdsstyrelsen till uppmuntran tilldela flitiga, ordentliga och lydiga arbetshjon flitpenningar.

37 §.

Kosthållningen anordnas af fattigvårdsstyrelsen, som i sådant af-

seende i samråd med vederbörande läkare fastställer en bestämd matordning, hvarvid jemte nödig sparsamhet iakttagas skall, att kosten är sund och tillräcklig. För sjuka bör kosten anordnas enligt läkares föreskrift.

38 §.

Der hjon anser sig vara orättvist behandlad, må det anföra klagomål hos fattigvårdsstyrelsens ordförande eller verkställande direktören, som eger vidtaga de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda.

39 §.

Å fattigvårdsstyrelsen ankommer att upprätta i detaljgående ordningsregler för arbets- och fattiggården, hvilka böra på lämpliga ställen i anstalten anslås.

V Kap.

Allmänna stadganden.

40 §.

Öfver alla donationer till förmån för fattigvården bör föras fullständig förteckning, upptagande gifvarens namn, tiden för donationen, dess beskaffenhet och ändamål samt beloppet af densamma.

Fattigvårdsstyrelsen bör af stadens drätselverk årligen erhålla redovisning för de fonder, som af Drätselkontoret för fattigvården förvaltas. Räntan å de kapital, som för vissa bestämda, till fattigvården hörande ändamål donerats, eger fattigvårdsstyrelsen i öfverensstämmelse med gifvarens föreskrifter fördela.

Öfver de fonder, dem fattigvårdsstyrelsen sjelf förvaltar, bör styrelsen årligen inom Januari månad afgifva redovisning till stadens revisorer för att af dem granskas i sammanhang med stadens räkenskaper.

41 §.

Utaxering till fattigvården sker såsom i förordningen af den 6 Augusti 1889, angående ändring af § 29 i förordningen angående allmänna fattigvården af den 17 Mars 1879, stadgas. Beloppet af deri omnämnda personela afgift är tillsvidare och intill dess Stadsfullmäktige derom annorlunda förordna 2 mark 50 penni för män och 2 mark för qvinnor.

42 §.

Vid antagande af verkställande direktör och föreståndare för arbets- och fattiggården förbehålles ömsesidig sex månaders uppsägningstid.

Är verkställande direktören eller föreståndaren för fattiggården försumlig och låter sig icke af varning rätta, eller är han eljes olämplig för sin befattning, eger fattigvårdsstyrelsen afhålla honom från tjänstgöring och derom anmäla hos Stadsfullmäktige, som afgöra, huruvida han må vid sysslan qvarstå eller derifrån skiljas.

43 §.

Om besvär i fattigvårdsärenden stadgas i VII Art. af nådiga förordningen angående allmänna fattigvården.

Hos Guvernören skulle tillika anhållas att, sedan reglementet blifvit fastställt, åt Fullmäktige skulle lemnas rätt att efter pröfning bestämma tiden för reglementets trädande i gällande kraft, dock att sagda tidpunkt icke finge sträckas utöfver den 1 Januari 1897.

Beträffande utskottets förslag angående personalens vid fattigvårdsstyrelsen aflöningar, blef det oförändradt af Stadsfullmäktige godkänt.

Förslag till lag
angående pant-
lånerörelsens
ordnande.

Det af regeringen till Stadsfullmäktiges utlåtande öfversända ¹⁾ förslaget till lag angående pantlånerörelsens ordnande var af följande lydelse:

Komiténs förslag till förordning angående pantlånerörelse.

Med afvikelse ej mindre från de i förordningen den 31 Mars 1879 ingående bestämningarna om villkoren för idkande af näringsyrke, än från stadgandena i 10 kap. H. B. om pant och i 6 § 9 kap. samma balk samt förordningen den 6 Juni 1883 angående ändrig af sistsagda lagrum, varder härigenom förordnad som följer:

§ 1.

Pantlånare är, enligt denna förordning, enhvar, som yrkesmässigt bedriver eller förmedlar utlåning af penningar mot säkerhet i lösöre pant, eller som afsluter eller förmedlar köp af lösegendom med förbehåll om återköpsrätt eller annan liknande öfverenskommelse, under omständigheter, af hvilka framgår att förtäckt pantlånerörelse därmed åsyftas.

Hvad i denna förordning stadgas gälle dock ej lånerörelse, där såsom säkerhet icke emottages annan lösöre pant än värdepapper, ej heller bankrörelse, som bedrifves af anstalter, hvilka i särskildt stadgad ordning därtill erhållit vederbörligt tillstånd.

§ 2.

Pantlånerörelse, som åsyftar enskild vinst, får idkas endast i stad.

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 114.

Tillstånd att drifva sådan rörelse må i nedannämnd ordning beviljas den, som på grund af §§ 2 och 3 i förordningen om näringarne den 31 Mars 1879, sistnämnda § sådan densamma lyder i förordningen den 17 December 1888, är behörig att anmäla sig till idkande af näringsyrke och gjort sig känd för redbart förhållande samt i öfrigt prövas lämplig att rörelsen utöfva. Enahanda rättighet tillkomme ock lagligen bildadt bolag, dock med vilkor att i öppet bolag ej andra hafva del än sådana personer, som kunna erhålla tillstånd till drifvande af pantlånerörelse, samt att i aktiebolag alla aktier innehafvas af välfräjdade finske medborgare.

§ 3.

Den, som vill idka pantlånerörelse, ansöke därom skriftligen hos magistrat eller ordningsrätt, med bifogande af fräjdebervis, samt uppgifve tillika stället, där rörelsen är afsedd att drifvas. Göres ansökningen af bolag, bör densamma därjämte åtföljas ej mindre af intyg att bolagets firma blifvit i laga ordning anmäld samt den i § 2 omförmälda utredning, än ock af uppgift om den person, som komme att förestå rörelsen jämte bevis om dennes fräjd. Öfver ansökningen inhämtas yttrande af stadsfullmäktige eller rådhusstämma samt poliskammare, där sådan finnes, hvarefter magistraten eller ordningsrätten prövar ansökningen och, ifall densamma bifalles, utfärdar tillståndsbevis, upptagande jämväl stället, där rörelsen må utöfvas.

§ 4.

Aktiebolag, som på grund af härförinnan gällande lag bedrifver pantlånerörelse, må utan särskildt tillstånd densamma fortfarande utöfva, men skall i den ordning § 3 innehåller hos magistrat eller ordningsrätt utverka godkännande af den för rörelsen antagna föreståndare och vare jemväl i öfrigt underkastadt bestämningarna i denna förordning.

§ 5.

Ej må stället för pantlånerörelsens bedrifvande ombyttas, filialkontor inrättas eller ny föreståndare antagas, såframt icke den myndighet, som tillståndet meddelat, efter vederbörandes hörande därtill bifaller.

§ 6.

Pantlånare är pligtig öfver rörelsen föra bok, upptagande i nummerföljd hvarje af honom mot pant utgifvet lån, med angifvande af dagen för aftalet, låntagarens och, ifall ombud begagnats, jemväl dennes namn, yrke och hemvist, lånebeloppet, räntesatsen, räntan, pantens beskaffenhet, förfalldagen, samt tiden då panten blifvit utlöst eller försåld; och vare pantlånaren skyldig att vid pants emottagande tillställa låntagaren en med länets bokförda nummer och pantlånarens underskrift försedd pantsedel, efter låntagarens önskan utfärdad till innehafvaren eller namngifven person och innehållande öfriga ofvanberörda omständigheter äfvensom samtliga andra för lånet öfverenskomna vilkor.

§ 7.

Pantlånare må ej taga högre ränta eller annan godtgörelse än inalles två för hundra i månaden, där lånet icke öfverstiger tjugu. Vid lån till högre belopp får godtgörelsen uppgå till en för hundra i månaden, då panten utgöres af guld, silfver eller värdepapper, samt till en och en half för hundra i månaden om annan egendom tages i pant; och må under ingen förevändning låneafgifterna förskottsvis uppbaras.

Vid beräkning af ränta gälle del af månad såsom hel sådan.

§ 8.

Förfallotiden för lån emot pant får ej utsättas att infalla tidigare än sex månader efter lånets utgifvande, men låntagaren vare obetaget att äfven därinnan utlösa panten mot inbetalande af lånebeloppet jämte upplupen ränta och för lånet tilläfvventyrs betingade andra afgifter; dock att, om pantlånaren det äskar, räntan och öfriga låneafgifter erläggas åtminstone för två månader och i hvarje fall med minst tjugu penni.

§ 9.

Försummar låntagare att inom förfallotiden utlösa panten, låte pantlånaren genom offentlig auktion å den ort, där pantlånerörelsen drifves, försälja panten till betäckande af sin fordran med ränta och nödiga kostnader; och vare pantlånare härvid ej skyldig att iakttaga föreskrifterna i 10 kap. H. B. om pants uppjudande, värdering och mätning. Sådan försäljning må icke verkställas förr än en månad efter förfalldagen, ej heller utan låntagarens begifvande uppskjutas längre än tre månader från sagda dag.

Intill dess panten blifvit försäld eger låntagaren rätt att återlösa densamma, men godtgöre pantlånaren den kostnad denne fått i afseende å försäljningen vidkännas.

Pantsatta föremål af guld eller silfver få icke under sitt metallvärde försälas, ej heller obligationer eller andra värdepapper, som i allmänna rörelsen äro gångbara, under sitt i bankinrättning gällande pris. Göres vid offentlig auktion å sådan pant ej antagligt anbud, och vill ej långgifvaren själf öfvertaga panten, skall densamma af honom under hand, dock ej under sagda värde, föryttras.

§ 10.

Hvarje mot bestämningarna i denna förordning stridande aftal, som afser inskränkning i låntagares rätt, vare ogiltigt.

§ 11.

Vederbörande polismyndighet är berättigad att, då skäl därtill finnes, genomse pantlånarens böcker samt undersöka hans pantlager, så ock meddela särskilda ordningsföreskrifter i fråga om rörelsens bedrifvande.

§ 12.

Rättighet till idkande af pantlånerörelse förverkas af den, som dömes till ansvar för tjufnadsbrott, för döljande af tjufgods, eller för annan oloflig befattning med gods, som åtkommit genom brott, eller som annorledes ådrager sig vanfräjd eller förlust af medborgerligt förtroende; och kan för öfrigt magistrat eller ordningsrätt, ifall pantlånare eller den som rörelsen förestår visar sig olämplig, återkalla tillståndet till rörelsens drifvande eller godkännandet af föreståndaren.

§ 13.

Den, som utan behörigt tillstånd idkar pantlånerörelse, böte från och med femtio till och med ettusen mark. Brytes på annat sätt emot stadgandena i denna förordning, vare bot högst femhundra mark.

Böterna tillfalla kronan och skola, vid bristande tillgång till deras gäldande, förvandlas enligt allmän lag.

§ 14.

Förkommer pantsedel, låte den som sedeln förlorat efterlysa densamma

genom kungörelse, hvilken uppläses i ortens kyrka och införes en gång i landets allmänna tidningar. Kommer ej pantsedeln tillrätta inom sex månader efter det kungörelse egt rum, vare den som efterlysningen verkställt berättigad att utlösa förfallen pant eller, om denna blifvit försäld, uppbära öfverskottet af auktionsskillingen.

§ 15.

Pantlåneanstalter, som ej afse enskild vinning, må utan hinder af denna förordning inrättas och bedrifvas under de vilkor och i den ordning, som för dem äro eller varda föreskrifna.

§ 16.

Denna förordning träder i gällande kraft den.

Och åtföljdes förslaget af en af komitéledamoten Herr Juselius uppsatt reservation, enligt hvilken ifrågavarande lag borde erhålla följande lydelse:

Förslag till förordning angående vilkoren för idkande af pantlånerörelse.

Med afvikelse från de i förordningen den 31 Mars 1879 ingående bestämmingarna om vilkoren för idkande af näringsyrke samt från hvad i 10 kap. H. B. stadgas angående pant varder härigenom förordnadt som följer:

§ 1.

Lika med komiténs förslag.

§ 2.

Tillstånd att drifva pantlånerörelse må i nedan nämnd ordning o. s. v. lika med komiténs förslag.

§ 3.

Den som vill idka pantlånerörelse ansöke derom skriftligen, i stad hos magistrat eller ordningsrätt och, om rörelsen är afsedd att försiggå på landet eller i köping, hos vederbörande guvernör samt bifoge utredning, jemlikt bestämmingarna i § 2, om behörighet att undfå slikt tillstånd och uppgifve tillika stället der rörelsen komme att drifvas. Göres ansökningen af bolag, bör densamma äfvenledes åtföljas af uppgift om rörelsens tillärnade föreståndare jemte intyg om dennes fräjd. Öfver ansökningen inhemtas yttrande i stad af stadsfullmäktige eller rådhusstämma och af poliskammare, der sådan finnes, samt på landet af kommunalstämma eller kommunalfullmäktige och af kronofogde eller ock, der skild styrelse i köping är tillsatt, af denna och köpingens röstberättigade medlemmar, hvarefter ansökningen pröfvas och, i fall densamma bifalles, till sökanden utfärdas tillståndsbevis, upptagande jemväl stället, der rörelsen må utöfvas.

Innan pantlånerörelse vidtager bör tillståndsbeviset upptes hos den myndighet, som har att emottaga anmälan om näringsyrke, så framt ej samma myndighet tillståndet meddelat.

§ 4.

Aktiebolag, som på grund af härförinnan gällande lag bedrifver pantlåne-

rörelse, må utan särskildt tillstånd densamma fortfarande utöfva, men skall i den ordning § 3 innehåller hos vederbörande magistrat, ordningsrätt eller guvernör utverka godkännande o. s. v. lika med komiténs förslag.

§ 5.

Ej må stället för pantlånerörelses bedrivande ombytas, filialkontor inrättas eller ny föreståndare antagas, så framt ej magistrat, ordningsrätt eller guvernör, efter vederbörandes hörande, dertill bifaller.

§ 6.

Lika med komiténs förslag.

§ 7.

Hvarken ränta eller andra afgifter, som af pantlånare betingas för lån, må af honom i förskott uppbäras.

Fordras för pantsedel särskild lösen, får denna ej öfverstiga tio penni.

§ 8.

Låntagare vare obetaget att jemväl före den aftalade förfallotiden utlösa panten emot inbetalande af lånebeloppet jemte upplupen ränta och för lånet till äfventyrs betingade andra afgifter; dock att, om pantlånaren det äskar, räntan och öfriga afgifter, som beräknas efter lånetiden, erläggas åtminstone för två månader och i hvarje fall med minst tio penni.

§§ 9—11.

Lika med komiténs förslag.

§ 12.

Rättighet till idkande af pantlånerörelse förverkas af den som dömes till ansvar för tjufnadsbrott, för döljande af tjufgods eller för annan oloflig befattning med gods, som åtkommits genom brott, eller ock annorledes ådrager sig vanfräjd eller förlust af medborgerligt förtroende; och kan för öfrigt vederbörande myndighet, i fall pantlånare o. s. v. lika med komiténs förslag.

§§ 13—16.

Lika med komiténs förslag.

Vid föredragning inför Stadsfullmäktige af det för ärendets beredning särskildt tillsatta utskottets betänkande ¹⁾ och förslag, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige i sitt till Guvernören afgifvande uttalande förorda:

att den i § 5 föreskrifna omgången vid ombyte af ställe för pantlånerörelsens bedrivande m. m. såsom § var affattad såväl efter komiténs som reservantens förslag, finge förfalla;

att bestämmelsen i § 6 om skyldighet för pantlånare att bokföra, bland annat, låntagarens och, ifall ombud begagnas, jemväl dennes namn, yrke och hemvist, borde utgå;

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 3. — ²⁾ Stfs prot. den 12 dec. § 14.

att, ehuru bestämningen i § 9 derom, att pantsatta föremål af guld eller silfver icke finge realiseras under metallvärdet samt gångbara obligationer eller andra värdepapper icke under sitt i bankinrättning gällande pris, synes egnad att erbjuda svårigheter vid tillämpningen, då någon allmän börsnotering icke finnes, Fullmäktige likväl icke velat motsätta sig detta stadgande, då liknande föreskrift beträffande i mät tagen egen- dom ingår i den nya utsökningslagen;

att föreskriften i § 12, att rättigheten till idkande af pantlånerörelse förverkas af den, som dömes till ansvar för tjufnadsbrott, för döljande af tjufgods eller annan oloflig befattning med gods, som åtkommits genom brott, skulle utelämnas;

att bestämningen i senare mom. af 13 § derom, att böter för brott mot författningen tillfalla kronan och förvandlas enligt allmän lag, torde, då allmän föreskrift om böters användning och förvandling ingår i straff- lagen och förordningen om dennas införande, såsom obehöflig kunna bortfalla.

Uti skrifvelse af den 19 Januari hade Guvernören i länet på i skrif- velsen närmare angifna skäl hos Magistraten anhållit om utverkande hos Stadsfullmäktige af ett anslag af 2,000 mark till Guvernörens disposition för nedsättande af en kommission med uppdrag att kontrollera vidtagna säkerhetsåtgärder uti samtliga öfriga i staden befintliga samlingssalar, förutom sådana som förekomma i kronans och kommunens byggnader. Och öfverlemnade Magistraten uti bref af den 26 i nämnda månad till Stadsfullmäktige handläggningen af berörda fråga; samt beslöto ¹⁾ Stads- fullmäktige, som redan föregående år, ehuru i något annan form, behand- lat ²⁾ frågan, efter att nu hafva inhemtat Drätselkammarens yttrande ³⁾ och på grund af deri framhållna synpunkter: att, jemte återhemtande af sitt den 30 Januari 1894 afgifna utlåtande i ämnet, i svarsskrifvelse till Guvernören uttala sig därhän, att komiténs medlemmar icke skulle aflö- nas, men väl berättigas att anlita nödigt biträde, hvarför ersättning skulle utgifvas ur stadskassan enligt räkning; samt att Stadsfullmäktige efter emottagandet af komiténs redogörelse för ifrågavarande undersökning skulle taga under pröfning, huruvida speciela stadganden angående dessa samlingssalars anordning, konstruktion och underhåll borde utfärdas.

Säkerhetsåtgär- der uti offentliga samlingssalar i Helsingfors.

¹⁾ Stfs prot. den 9 april § 10. — ²⁾ 1894 års berättelse pg. 86. — ³⁾ Drks skrf. N:o 69 af den 21 mars.

Förslag till ändring i folkskolereglementet.

På grund af Stadsfullmäktiges beslut¹⁾ om kostnadsfri folkskoleundervisning för alla barn med hemortsrätt i Helsingfors och i följd deraf beredningsutskottet den 27 November 1894 gifvet uppdrag att uttala sig, huruvida ändring i gällande reglemente för stadens folkskolor påkallades af detta Stadsfullmäktiges beslut, föreslog²⁾ bemälda utskott nu, det Fullmäktige ville hos Öfverstyrelsen för skolväsendet till fastställelse anmäla de af berörda beslut påkallade ändringar i folkskolereglementet af den 4 Oktober 1892 med hänsigt till §§ 13 och 47. Och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige godkänna förslaget sålunda att till fastställelse skulle anmälas följande ändringsförslag beträffande nämnda reglemente:

a) „Hvad i § 13 är stadgadt angående skolafgifter skall icke vidare tillämpas å barn, hvilkas föräldrar hafva hemortsrätt i Helsingfors kommun eller äro bosatta å staden underlydande jordlägenhet;

b) i följd häraf äro skolråden fritagna från fullgörande af föreskriften i § 47 mom. 3“.

Instruktion för Drätselkontoret.

Uti sista mom. § 7 af det för Drätselkammaren den 20 December 1890 fastställda reglementet föreskrifves, att närmare bestämningar om de vid Kammarens kansli och kontor samt vid stadens Trafik- och Byggnadskontor anstälde tjenstemäns åligganden och göromål skola meddelas genom instruktioner af Stadsfullmäktige. På grund häraf hade äfven efterhand utarbetats och faststälts instruktioner för Drätselkammarens kansli samt Byggnads- och Vattenledningskontoren. Endast Drätsel- och Trafikkontoren voro ännu i afsaknad af special instruktioner, beroende detta förnämligast på den oafgjorda frågan, huruvida Trafikkontoret skulle ställas på ordinarie fot eller ej. Som den äsigt emellertid mer och mer befäst sig, att ett för staden skildt Trafikkontor ej kunde undvaras, hade Drätselkammaren uppdragit åt Drätselkontoret att till Kammaren inkomma med förslag till instruktion för kontoret. Och sedan ett sådant jemte skrifvelse af den 9 Augusti 1894 till Kammaren inlemnats samt detsamma granskats och bearbetats af ett inom Kammaren tillsatt utskott⁴⁾, i hvilket äfven Politieborgmästaren E. Öhman inbjudits att deltaga, gjorde Drätselkammaren hemställa⁵⁾ hos Stadsfullmäktige om antagande af nedanstående

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 64. — ²⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 17. — ³⁾ D:o d:o den 26 feb. § 7. — ⁴⁾ 1894 års berättelse pg. 157. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 57 af den 28 feb. (Stfs tryckta handl. N:o 9).

Förslag till Instruktion för Helsingfors stads Drätselkontor.

§ 1.

Helsingfors stads Drätselkontor åligger att under Drätselkammarens inseende handhafva stadens penningeväsende, ombesörja dess utgifter och uppbära dess inkomster, äfvensom att tillika, under Magistratens tillsyn, verkställa debitering och uppbörd af samt redovisa för sådana Kronans inkomster, hvilkas uppbörd ankommer å staden; och bör Kontoret i öfrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som af Magistraten och Drätselkammaren meddelas.

§ 2.

Drätselkontoret förestås af stadskamreraren och dess verksamhet handhafves af honom med biträde af stadskassören, en äldre och en yngre bokhållare samt en kontorsskrifvare jemte erforderliga extra biträden och vaktmästare.

§ 3.

Stadskamreraren, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag, är ej tillåtet att utan Drätselkammarens tillstånd innehafva annan befattning.

Honom åligger:

a) att handhafva ledningen af Drätselkontorets arbeten och uppsigten öfver att öfriga vid kontoret anställda personer fullgöra sina skyldigheter;

b) att antaga erforderliga extra biträden och vaktmästare, med iakttagande att den för året fastställda utgiftsstat härvid icke öfverskrides;

c) att låta upprätta debiterings- och uppbördslängder öfver samtliga såväl kommunala- som krono-utlagor, hvilka genom Drätselkontoret uppbäras, samt att till Drätselkammaren inlemna förslag till uppbördsterminer för desamma;

d) att låta utskrifva och de betalningsskyldiga tillhandahålla debetsedlar å utskylderna;

e) att i konkurs- och proklamamål bevaka stadens och kronans fordringar, hvilkas uppbörd å Drätselkontoret ankommer eller hvilkas bevakning af Drätselkammaren honom uppdragits;

f) att jemte tvenne af Drätselkammarens ledamöter emottaga och i kontorets kassahalf förvara staden tillhöriga eller under stadens förvaltning och vård befintliga värdehandlingar;

g) att låta uppgöra, granska och underskrifva restlängder å oguldna afgälder samt hos Magistraten utverka åtgärd till resternas indrifning i utmätnings- eller handräckningsväg, äfvensom att emottaga och granska stadsfogdarnes redovisningar öfver resternas indrifning;

h) att låta uppgöra afkortningslängder å samtliga utskylder och afgifter, som icke kunnat indrifvas, och desamma till afkortning i stadgad ordning befordra;

i) att föra särskild förteckning öfver stadens brandförsäkringar och ombesörja premiernas inbetalning;

k) att låta i behörig tid utskrifva aflöningslistor för stadens tjänstemän och betjente äfvensom förteckningar öfver pensioner, hyror m. m., som från stadskassan utgå, och desamma för utanordnande till Drätselkammaren insända;

l) att till taxeringsnämnden aflemna uppgifter om aflöningar, som under det föregående året från stadskassan utbetalts;

m) att upprätta och jemte stadskassören ansvara för och underskrifva de redovisningar öfver å kontoret uppburna kronomedel, som författningsenligt böra afgifvas;

n) att under Drätselkammarens inseende förvalta och bokföra de under drätselverkets vård stående donerade fonder;

o) att närvara vid kvartals- och extrainventeringarne af stadskassan och till desamma aflemna uppgift å kassaställningen enligt böckerna äfvensom specifikation å hvalfkassans valutor;

p) att på grund af stadens räkenskaper aflemna alla för det årliga budgetförslagets uppgörande och granskning erforderliga uppgifter, deltaga i budgetförslagets behandling i Drätselkammaren och till detsamma upprätta erforderlig behållningskalkyl;

q) att till Magistraten, Stadsfullmäktige och Drätselkammaren för hvarje kvartal aflemna tablå öfver stadens inkomster och utgifter, samt, efter det bokslutet för året uppgjorts, ej mindre till Magistraten än särskilda stadens nämnder aflemna redogörelse öfver förvaltningen af de donerade fonder, som stå under dessa myndigheters inseende;

r) att uppgöra redovisning öfver Civilstatens Enke- och pupillkassa tillkommande pensioner, afgifter af stadens tjänstemän och vakansbesparing för lediga tjänster, samt dylika medel i föreskrifven ordning inleverera;

s) att verkställa fördelning af lösen och inregistrerings afgifter för bouppteckningsinstrument;

t) att öfvervaka bokföringen samt ombesörja böckernas afslutande för kalenderåret, uppgöra och till tryck befordra berättelse öfver bokslutet samt inom Februari månads utgång till Magistraten aflemna böckerna med tillhörande verifikationer; äfvensom

u) att afgifva yttranden, som af Drätselkammaren eller Magistraten infordras, samt att hos Drätselkammaren skriftligen eller muntligen göra framställningar och väcka förslag uti frågor, som tillhöra hans verksamhetsområde.

§ 4.

Stadskassören tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag, efter stadskamrerarens hörande. Stadskassören är ej tillåtet innehafva annan befattning.

Hans åligganden äro:

a) att uppbära stadens inkomster samt de krono- och andra medel hvilkas uppbörd å Drätselkontoret ankommer;

b) att verkställa de utbetalningar, som af Drätselkammaren å stadens, eller af Magistraten eller stadskamreraren å krono- och andra medel genom anordningar bestämmas;

c) att förvalta och ansvara för de qvittenser öfver utländingars näringsbeviljning, som tillhandahållas kontoret, äfvensom öfver densamma afgifva föreskrifven redovisning;

d) att tillse det inlemnade boupptecknings- och arfskiftes-instrument beträffande underskrifter och i öfrigt ega nödig fullständighet;

e) att uträkna och uppbära de afgifter till justitiestaten och de fattige samt stämpelpappersafgiften, som af adliga och prestesterbhus jemte bouppteckningsinstrumentet till Drätselkontoret inlemnas;

f) att granska de redovisningar beträffande resterande utskylder m. m., som genom skriftvexling inkomma, samt att i uppbördslängderna annotera restindrifningarnas resultat;

g) att jemte stadskamreraren ansvara för och underskrifva de redovisningar öfver kronomedel, som af Drätselkontoret afgifvas;

h) att närvara vid kvartals- och extrainventeringarne och till desamma aflemna specificerad uppgift å kassabehållningen;

i) att föra kassabok med särskilda kolumner för stadens, kronans och öfriga medel, äfvensom förteckning öfver inlemnade boupptecknings- och arfskiftesinstrument;

k) att ansvara för den i hans vård befintliga kassan samt, derest

denna är större än behovet kräfvat, derom anmäla hos stadskamreraren för vidtagandet af åtgärd om öfverskottets insättning å bankräkning eller inleverering till landtränteriet;

l) att vid förfall för stadskamreraren enligt Drätselkammarens förordnande förestå dennes tjänst.

§ 5.

Äldre Stadsbokhållaren, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter stadskamrerarens hörande, får icke innehafva annan befattning af den art, att den blir hinderlig för hans verksamhet i stadens tjänst.

Honom åligger:

a) att föra kassajournal, memorial och hufvudbok äfvensom öfriga för stadsräkenskaperna erforderliga specialböcker;

b) att kontrollera de till grund för bokföringen liggande verifikationer;

c) att under stadskamrerarens inseende upprätta kvartalsbilanser och bokslutet; samt

d) att vid förfall för stadskassören enligt Drätselkammarens förordnande bestrida dennes befattning.

§ 6.

Yngre Stadsbokhållaren som tillättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter stadskamrerarens hörande, får icke innehafva annan befattning af den art, att den blir hinderlig för hans verksamhet i stadens tjänst.

Hans åligganden äro:

a) att under stadskamrerarens inseende föra kassajournal, memorial och hufvudbok öfver å kontoret uppburne krono- och extra medel;

b) att föra kontrollängd öfver stadens inventarier;

c) att handhafva vården af Drätselkontorets arkiv;

d) att då kassören af uppbörd eller annat förfall är hindrad, verkställa liqvider enligt inkomna arbetslistor;

e) att biträda äldre stadsbokhållaren med granskning af verifikationer och vid förfall öfvertaga hans åligganden, samt för öfrigt fullgöra de uppdrag honom af stadskamreraren åläggas.

§ 7.

Kontorsskrifvaren, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter stadskamrerarens hörande, åligger:

- a) att i särskild kontrollbok annotera alla i kassan verkställda inbetalningar;
- b) att dagligen vid kontorstidens början lemna bokförarene skriftliga uppgifter å intraderna föregående dag; samt
- c) att i öfrigt verkställa förefallande arbeten enligt stadskamrerarens uppdrag och anvisning.

Vid förfall för kontorsskrifvaren eger stadskamreraren förordna något af de vid kontoret anställda extra biträden att tjänsten bestrida.

§ 8.

De vid Drätselkontoret anställda extra biträdens samt vaktmästares arbete bestämmas af stadskamreraren, som i öfrigt äfven eger närmare reglera arbetsfördelningen mellan den öfriga personalen.

§ 9.

Vid antagandet af Drätselkontorets ordinarie tjänstemän förbehålles ömsesides sex månaders uppsägningstid.

§ 10.

Årligen under Juni till och med September månader kunna stadskamreraren, stadskassören, bokhållarene och kontorsskrifvaren komma i åtnjutande af en månads tjänstledighet en hvar, der sådant utan hinder för arbetenas jemna gång kan ske, hvarvid de tjänstlediges befattningar handhafvas af den tjänstgörande personalen. Förslag till semesterreglering för Drätselkontorets tjänstemän upprättas af stadskamreraren och underställes Drätselkammarens godkännande.

I öfrigt kan Drätselkammaren på ansökan bevilja dessa tjänstemän tjänstledighet för en tid af högst 14 dagar. Ansökning om längre ledighet å annan än semestertid insändes genom Drätselkammaren till Stadsfullmäktige.

§ 11.

Drätselkontoret hålles för allmänheten öppet alla helgfria dagar, på tid som af Drätselkammaren bestämmes.

Vid detaljgranskning af detta Drätselkammarens förslag till instruktion beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige

att i det inledande momentet af § 3 orden: „är ej tillåtet“ skulle utbytas „må ej“;

att den enligt punkt e) af § 3 stadskamreraren åliggande bevakningsskyldighet skulle gälla intill dess annan ordning härutinnan kunde blifva vidtagen;

att till § 3 skulle fogas ett nytt moment, upptagande förpligtelse för stadskamreraren att tillse, det stadskassörens handkassa icke må öfverstiga det förhandenvarande behovet;

att § 4 punkt k) underginge häraf påkallad omstilisering; samt

att § 10 skulle omredigeras sålunda, att deraf tydliggen framginge det tjänstemännens semesterledighet icke medförde några kostnader för stadskassan.

Och jemte det Drätselkammarens förslag i öfriga delar godkändes, uppdrogo Stadsfullmäktige åt ordföranden att fastställa den slutliga formuleringen af de ändringar i förslaget, hvilka påkallades af Fullmäktiges öfvanomförmälda beslut.

Instruktion och
stat för stadens
Trafikkontor.

I Kammarens framställning angående förslag till instruktion för Drätselkontoret hade Kammaren anført, att i sammanhang med utarbetandet af nämnda instruktion äfven fråga väckts om ställande af stadens Trafikkontor på ordinarie stat och uppgörande af instruktion för detsamma; att ett af Kamrer Lindholm i sådant syfte uppsatt förslag af Kammaren öfverlemnats ²⁾ till granskning åt samma utskott, som utarbetade instruktionen för Drätselkontoret; och att Kammaren, efter att hos stadens nuvarande tullförvaltare, assessorn Aug. von Willebrand hafva gjort sig underrättad om möjligheten af trafikuppördens öfverlemnande åt tullverket och deraf för staden resulterande fördelar och olägenheter, kommit till den fasta öfvertygelse, att något skäl till indragning af Trafikkontoret icke förefans, utan att detsamma fastner med det snaraste borde på ordinarie stat öfverföras och äfven för det af Stadsfullmäktige fastställas en instruktion. Och Kammaren hemstälde ³⁾, sedan förslag till ifrågavarande instruktion hunnit af utskottet och Kammaren granskas, hos Stadsfullmäktige:

¹⁾ Stfs prot. den 19 mars § 17. — ²⁾ 1894 års berättelse pg. 158. — ³⁾ Drks skrf. N:o 107 af den 9 maj (Stfs tryckta handl. N:o 19).

att Stadsfullmäktige numera ville på ordinarie stat öfverföra det härintills provisoriskt inrättade Trafikkontoret samt därför godkänna och fastställa nedanstående instruktion och aflöningsstat:

Förslag till Instruktion för Helsingfors stads Trafikkontor.

§ 1.

Helsingfors stads Trafikkontor, som står under Drätselkammarens inseende och lydnad, verkställer debiteringen af staden tillkommande tolag för varor, som härstädes tullbehandlas, trafikafgift, transito-magasins hyra, äfvensom mätningsafgift för varor, som tillika undergå tullbehandling, samt uppbär ej mindre samtliga nämnda afgifter, än ock staden tillkommande af Hamnkontoret uppdebiterade hamn-, bro-, vägnings-, marknads-, fiskevatten- och barlastafgifter, samt afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast.

Packnings- vräknings- parmmättnings- och mätningsafgifter för varor, som icke tillika tullbehandlas, uppbäras af och tillfalla dem, som för rättningen verkställt.

§ 2.

Trafikkontorets tjänstepersonal utgöres af en kamrerare, en bokhållare, en kassör, en vågmästare samt nödigt antal vaktmästare.

§ 3.

Kamreraren tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag.

Bokhållare-, kassörs- och vågmästaretjänsterna besättas af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter det kamreraren vid trafikkontoret yttrande afgifvit.

Vaktmästare samt biträden för tillfälligt behof antagas af Drätselkammaren på framställning af kamreraren.

§ 4.

Kamreraren, som handhar den närmaste tillsynen öfver Trafikkontoret, åligger:

a) att ansvara för att den å kontoret ankommande debiteringen verkställs i enlighet med stadens trafiktaxa och öfriga härom gällande stadganden;

b) att kontrollera och bestyrka riktigheten af de utaf bokhållaren utskrifna debetsedlarne;

c) att föra särskild bok öfver samtliga afgifter, som af kontoret uppdebiteras;

d) att noggrant kontrollera uppbörden och deröfver föra skild kontrolljournal;

e) att hålla hand deröfver, att kassören dagligen till stadens Drätselkontor eller, efter Drätselkammarens anvisning, till någon bankinrättning i staden inlevererar de på grund af såväl Trafikkontorets som Hamnkontorets debitering influtna medlen, med afdrag af nödig vaxelkassa;

f) att låta uppgöra, granska och underskrifva restlängder öfver oguldna afgifter samt hos Magistraten begära åtgärd för resternas indrifning i utmätnings- eller handräkningsväg, att emottaga och granska redovisning öfver restindrifningen, samt att till afkortning hos Drätselkammaren anmäla, hvad af de restskyldige icke kunnat utbekommas;

g) att i konkurs- och proklamamål bevaka stadens fordringar för afgifter, som af Trafikkontoret uppdebiterats;

h) att innan den 10:e i hvarje månad till Drätselkammaren aflemna summarisk rapport öfver debitering och uppbörd under föregående månad;

i) att årligen inom September månad till Drätselkammaren ingifva alla Trafikkontoret berörande uppgifter för följande års inkomst- och utgifts förslag;

k) att inom Januari månads utgång till Drätselkontoret aflemna Trafikkontorets samtliga räkenskaper för det sistförflutna året för att revisorerna af stadens räkenskaper tillhandahållas, äfvensom summariskt sammandrag af uppbörden för sagda år och specificerad förteckning å de vid årets utgång oguldna afgifter; samt

l) att innan Februari månads utgång till Drätselkammaren afgifva berättelse öfver Trafikkontorets verksamhet under föregående året.

§ 5.

Bokhållaren åligger:

a) att med ledning af de uppgifter, som dels tillhandahållas honom af vägmästaren beträffande utrikes inkommande varor dels meddelas af Tullkammaren beträffande inrikes inkommande och utrikes utgående varor, uträkna beloppet af de staden tillkommande afgifter, hvilkas debitering ankommer å Trafikkontoret;

b) att utskrifva debetsedlar och desamma till kamreraren i afseende å kontroll och bestyrkande aflemna; samt

c) att utan dröjsmål för hvarje månad eller, om så finnes nödigt, för hvarje vecka uppgöra och till kamreraren afgifva restlängd öfver oguldna afgifter, äfvensom att öfver rester, hvilka icke kunnat indrivas, upprätta afkortningslängd.

§ 6.

Kassören åligger:

a) att verkställa uppbörden af samtliga till Trafikkontoret inflytande medel;

b) att föra journal öfver uppbörden;

c) att dagligen till Drättselkontoret eller bankinrättning i staden inleverera de å Trafikkontoret uppburna medlen, med afdrag af nödig vaxkassa;

d) att vid hvarje månads utgång till kamreraren aflemna uppbörds-specialer; samt

e) att då de egentliga kassörsgöromålen sådant medgifva, biträda vid debetsedlarnes utskrifning samt verkställa andra å kontoret förekommande arbeten enligt kamrerarens anvisning.

§ 7.

Vägmästaren öfvervakar i packhuset å stadens vägnar vägning, mätning och uppräknning af inkommande tullpligtiga varor, emottager det för staden afsedda exemplaret af tullinlagorna samt afskrifver derå den af packhusinspektorerne utförda specifikation af varornas vikt och slag.

§ 8.

Vaktmästarene biträda vid packhusbehandlingen samt verkställa distributionen af debetsedlar för varor, som icke tullbehandlas.

§ 9.

Vid antagandet af Trafikkontorets ordinarie tjänstemän förbehålles ömsesides sex månaders uppsägningstid.

§ 10.

Trafikkontoret, som inrymmes uti stadens tull- och packhus, hålles för allmänheten öppet under samma tid som tullkammaren, dock att i

hvarje händelse kontorets kassa hålles tillgänglig på de tider, då Trafikkontoret eller Hamnkontoret äro öppna.

Stat för Helsingfors Trafikkontor.

I Kamrerare	<i>Tmf.</i>	5,500: —
1 Bokhållare	„	3,000: —
1 Kassör	„	2,400: —
1 Vågmästare	„	2,000: —
2 Vaktmästare à 1,000 mark	„	2,000: —
	Summa <i>Tmf.</i>	14,900: —

Anm. Kamrerarens, Bokhållarens och Kassörens aflöning ökas efter fem års tjenstetid med 10 % och efter tio års tjenstgöring med ytterligare 10 % af den ursprungliga aflöningen.

Vid föredragning af ärendet beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige godkänna Drätselkammarens förslag i öfrigt, utom att beträffande förslaget till stat göra det förtydligande tillägg, att aflöningarna i staten afsågo årslönen;

att jemväl vågmästaren skulle erhålla förhöjning i aflöningen enligt samma grunder som för kamreraren, bokhållaren och kassören bestämts;

hvarhos Drätselkammaren skulle anmodas ej mindre att, i anledning af meddelad upplysning derom att afgiften för af Trafikkontoret utfärdade debetsedlar härintills tillfallit t. f. kamreraren med vilkor att han bekostade debetsedlarnes tryckning, inkomma med utredning härutinnan och föreslå de åtgärder, som af sakens beskaffenhet påkallades, än ock att, enär fråga väckts huruvida tjensterna vid Trafikkontoret borde anslås lediga eller ej, aflemna förslag till de af Trafikkontorets ställande på ordinarie stat påkallade åtgärder.

I anledning häraf föreslog ²⁾ Drätselkammaren:

att Stadsfullmäktige utan tjensternas ledigansläende genom Drätselkammaren ville till kamrerare vid Trafikkontoret utse Magistern Karl H. Lindholm, till kassör vid samma kontor utnämna fröken Anna Welling och till vågmästare vid Packhuset antaga herr Ivar Liljeros, hvar emot Drätselkammaren bemyndigades att i föreskrifven ordning anslå bokhållarebefattningen vid Trafikkontoret ledig att ansökas; samt

Anställande af
Trafikkontorets
tjänstemän.

¹⁾ Stfs prot. den 21 maj § 4. — ²⁾ Drks skrf. N:o 202 af den 17 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 29).

att debetsedelafgiften vid stadens Trafikkontor med kamreraretjenstens ordinarie besättande afskaffas samt häraf betingad kostnad för blankett-tryck framdeles bestrides med kontorets expensemedel.

Debetsedelafgif-
tens vid Trafik-
kontoret af-
skaffande.

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ emellertid att omedelbart besätta endast Trafikkamreraretjensten genom att till befattningen utse t. f. kamreraren Karl Henrik Lindholm, men att deremot kassörs-, vågmästare- och bokhållaretjensterna skulle kungöras lediga till ansökning samt Trafikkamreraren sättas i tillfälle att yttra sig öfver ansökningarna. Hvarjemte Stadsfullmäktige till Drätselkammarens förslag om debetsedelafgiftens afskaffande gjorde en sådan modifikation, att kamrer Lindholm af staden tillförsäkrades vederlag för honom sålunda frångångna sportlar, om hvilket vederlags belopp äfvensom rörande kostnaden för debetsedlarnas tryckning Drätselkammaren skulle anmodas att inkomma med utredning.

Lemnande den utredning att debetsedelafgiften för de sju senaste åren, hvarunder Magister Lindholm såsom t. f. kamrerare innehaft tjänst vid stadens Trafikkontor, uppgått i medeltal per år till 948 mark 10 penni samt tryckningskostnaderna för debetsedlarna under samma tid stigit till i medeltal 125 mark per år, föreslog ²⁾ Drätselkammaren emellertid att såsom en enligt Kammarens förmenande lämpligare ersättning för den minskning i inkomster, Lindholm komme att lida genom hans öfverförande på ordinarie stat, sedan debetsedelafgifterna aflyftats, honom skulle i och för den enligt fastställd stat kamreraren vid Trafikkontoret tillförsäkrade löneförhöjning med 10 % af lönen efter fem och tio års tjenstgöring tillgodoräknas de sju år, han redan varit i stadens tjenst, så att Kamrer Lindholms lön ifrån och med den 1 December utgick med 6,050 mark i st. f. 5,500 och, efter det han ytterligare i tre år innehaft Trafikkamrerarebefattningen, höjas till 6,600 mark. Denna framställning godkändes ³⁾ af Stadsfullmäktige.

Vederlag till
Kamreraren
Lindholm för
honom frångå-
ende sportlar i
anledning af
debetsedelsaf-
giftens vid Tra-
fikkontoret af-
skaffande.

I skrifvelse af den 28 November 1894 hade Fattigvårdsstyrelsen meddelat, att fattigvårdsinspektören A. G. Helsingius vid den 13 i samma månad värkställd inspektion å stadens arbets- och fattiggård uti inspektionsdiariet antecknat anmärkning om att vid den nyinrättade afdelningen för sinnessjuka vid fattiggården icke funnes antagen särskild läkare och att ej heller reglemente för dårvården derstädes uppgjorts, ehuruval sådant föreskrefves i 43 och 48 §§ af Nådiga kungörelsen innefattande

Reglemente för
dårvårdsinrät-
ningen vid ar-
bets- och fattig-
gården.

¹⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 239 af den 28 nov. — ³⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 13.

närmare föreskrifter beträffande vården af sinnessjuka, gifven den 28 Maj 1889, samt att fattigvårdsinspektören om detta förhållande anmält hos Guvernören med anhållan om de åtgärder, till hvilka omständigheterna kunde föranleda. Med anledning häraf och då af det för Fattigvårdsstyrelsen fastställda reglemente icke med tydlighet framginge, huruvida det ankomme på fattigvårdsstyrelsen att anordna läkarevården vid stadens fattiggård eller det tilläfvventyrs tillkomme helsovårdsnämnden att härom ensam bestämma, hade fattigvårdsstyrelsen trott sig böra öfverlemna saken till Stadsfullmäktiges afgörande.

I sammanhang härmed hade fattigvårdsstyrelsen ansett sig skyldig upplysa att till fattigvårdsstyrelsens kännedom kommit, det inom helsovårdsnämnden den mening uttalats, att den å fattiggården uppförda nya dårvårdsafdelningen vore en underafdelning af Maria sjukhus och alls icke att anses såsom hörande till fattiggården. Då i anledning häraf fattigvårdsstyrelsen nödgades förutsätta möjligheten af förvecklingar med den ena eller andra myndigheten, men fattigvårdsstyrelsen icke kunde antaga att fattiggården invid Helsingfors, för hvilken redan under många år en ändamålsenlig och till sitt utrymme tillräcklig dårvårdsafdelning varit i högsta grad af behovet påkallad, för fyllande af hvilket behof inrättningen i fråga äfven uppförts, nu utan vidare skulle beröfvas denna anstalt, för hvars upprätthållande äfven i förslaget till fattigvårdsstyrelsens utgiftsstat för innevarande år upptagits nödigt anslag, och fattigvårdsstyrelsen ej heller kunde finna möjligt att den nyuppförda och den äldre dårvårdsafdelningen vid fattiggården skulle från hvarandra åtskiljas och bilda två skilda, under särskild administration stående anstalter, hade fattigvårdsstyrelsen äfven i detta afseende anhållit om Stadsfullmäktiges bestämda uttalande, huru med den nyuppförda dårvårdsbyggnaden invid fattiggården skulle förfaras.

I anledning häraf hade Stadsfullmäktige vid den 11 December 1894 hållet sammanträde uppdragit åt ett särskildt tillsatt utskott att uppgöra förslag till reglemente för kommunens dårvårdsanstalter samt dermed till Fullmäktige inkomma.

I sitt betänkande af den 15 Mars¹⁾ medger utskottet visserligen att ifrågavarande inrättning är af det stora omfång, att den skärpta kontroll, som 43 och 48 §§ i anförda kungörelse afse, väl kan vara nödig beträffande inrättningen. Men till att lagligen påbjuda sådan kontroll gifva,

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 12.

åtminstone efter utskottets uppfattning, antydda stadganden icke anledning. I fall alltså endast fattighjon skulle inrymmas i inrättningen, så skulle, enligt utskottets åsigt, inrättningen fortfarande kunna skötas såsom hittills, ehuru man tänkt sig att i den nya anstalten visserligen förnämligast skulle beredas plats åt fattighjon, men att deri äfven skulle intagas sinnessjuka, som af polisen tagits om hand, äfvensom andra, företrädesvis mindre bemedlade patienter, till dess vård hunnit åt dem annorstädes beredas. Enär, äfven efter utskottets åsigt, behovet af en upptagningsanstalt för polisens räkning och för andra sinnessvaga patienter än fattighjon var obestriddigt, och inrättningen således borde tjena icke blott fattigvården, hade utskottet, vid utarbetandet af förslaget till reglemente för inrättningen, lagt åberopade 43 och 48 §§ i ofvannämnda kungörelse till grund. Det förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen vid fattiggården, som af utskottet förelades Stadsfullmäktige till godkännande samt i det afseende § 43 i kungörelsen af den 28 Maj 1889 innehåller, för insändande till Medicinalstyrelsen, var af följande lydelse:

Förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen vid fattiggården.

1 §.

Dårvårdsinrättningen vid fattiggården utgör en afdelning af fattiggården och underlyder Fattigvårdsstyrelsen; dock ankommer å Helsevårdsnämnden att öfver sjukvården å inrättningen hafva nödigt inseende.

2 §.

I inrättningen intagas företrädesvis sinnessjuka, om hvilka kommunens fattigvård eger draga försorg.

Derjemte böra för tillfällig vård i inrättningen upptagas sinnessjuka, som af polisen omhändertagits.

Slutligen skall, i mån af utrymme, i inrättningen beredas plats äfven åt andra, företrädesvis mindre bemedlade, i staden hemmahörande sinnessjuka, till dess vård hunnit åt dem annorstädes anskaffas.

§ 3.

Antalet platser, som skola för de i 2 och 3 mom. af nämnda sinnessjuka å inrättningen öppenhållas, bestämmas af Stadsfullmäktige.

Likaledes fastställa Stadsfullmäktige beloppet af de afgifter, som, der sådana ifrågakomma, skola för plats i inrättningen uppbäras.

4 §.

Vid in- och utskrifning af sjuka länder Nådiga förordningen af den 28 Maj 1889, angående vården af sinnessjuka, samt kungörelsen af samma dag, innehållande närmare föreskrifter i ämnet, uti tillämpliga delar till efterrättelse, med iakttagande i öfrigt af hvad i detta reglemente sägs.

5 §.

Beträffande sinnessjuk, om hvilken fattigvården drager försorg, bör Fattigvårdsstyrelsen införskaffa för intagning i därvårdsanstalt föreskrifna intyg.

Har sådan sinnessjuk tidigare såsom obotlig utskrifvits från annan vårdanstalt för sinnessjuka, vare bevis härom, utfärdadt af nämnde anstalts läkare, tillfylles.

Träffas å fattiggården intaget hjon af sinnessjukdom, må läkaren utan vidare omgång intaga hjonet å därvårdsafdelningen.

6 §.

För sinnessjuk, som af polisen onhändertagits, böra för intagning nödiga intyg af polisen ombesörjas.

7 §.

Önskas för annan sinnessjuk plats i inrättningen, skall skriftlig ansökan derom, åtföljd af nödiga intyg jemte betalningsförbindelse, inlemnas till Fattigvårdsstyrelsen, som i händelse inrättningens läkare funnit sjukdom vara styrkt, pröfvar, huruvida plats i inrättningen må beviljas eller ej.

8 §.

Sinnessjuk, som styrkes vara i trängande behof af vård, må omedelbart i inrättningen upptagas; men böra föreskrifna intyg sist inom fjorton dagar efter den sjukas intagande anskaffas.

9 §.

För sjukvården å inrättningen bör en läkare, på Helsovårdsnämndens förslag, af Stadsfullmäktige antagas, dock att Medicinalstyrelsens samtycke till hans anställande utverkas.

Läkaren besörjer själfständigt sjukvården samt är ansvarig för dess behöriga och ändamålsenliga handhafvande.

10 §.

Läkaren åligger:

att hvarje helgfri dag göra sjukrond samt äfven eljes, då så är nödigt, besöka de sjuka;

att vaka öfver ordning och snygghet inom inrättningen;

att tillse det de sjuka väl vårdas och vänligt bemötas;

att i öfverensstämmelse med de i åberopade förordning och kungörelse fastställda grunder samt i enlighet med detta reglemente bestämma om de sjukas intagning och utskrifning;

att verkställa liköppning, der han finner sådan erforderlig;

att iakttaga nödig sparsamhet vid mat- och medikamentsrequisitioner samt granska och attestera dertill hörande räkningar;

att ansvara för inrättningens instrumentförråd och arkiv;

att föra sjukjournaler enligt af Medicinalstyrelsen fastställt formulär och ur dem meddela bevis, der sådant lagligen äskas;

att till vederbörande myndigheter afgifva föreskrifna rapporter samt inom Februari månads utgång till Fattigvårdsstyrelsen och Helsovårdsnämnden berättelse öfver inrättningens verksamhet under föregående år;

att till Fattigvårdsstyrelsen och Helsovårdsnämnden afgifva förslag och yttrande i ärenden, som angå inrättningen, samt på kallelse infinna sig vid dessa nämnders sammanträden, då hans närvaro anses nödig; äfvensom

att i öfrigt ställa sig till efterrättelse gällande författningar och detta reglemente samt de föreskrifter, som honom lagligen meddelas.

11 §.

Läkaren är berättigad till sex veckors semesterledighet årligen på tid, då Helsovårdsnämnden finner sådant kunna ske, men bör sjelf aflöna af Medicinalstyrelsen godkänd vikarie under ledigheten. Vid hastigt inträffadt förfall skall han derom underrätta förste stadsläkaren.

12 §.

Öfversköterska och öfrig sjukvårdspersonal samt annan betjening vid inrättningen antages och afskedas af Fattigvårdsstyrelsen; dock att icke någon vid sådan syssla anställs eller qvarhålls som af läkaren förklaras vara för befattningen olämplig.

13 §.

Öfversköterskan åligger:

att närmast hålla tillsyn öfver ordning och snygghet å inrättningen samt att gifna föreskrifter följas;

att i sådant afseende noggrant öfvervaka sköterske- och vårdarepersonalen; att ansvara för läkemedlen och deras utdelning;

att hålla tillsyn deröfver, att de sjuka blifva i alla afseenden vänligt och omsorgsfullt behandlade;

att vid läkarens besök aflägga rapport öfver förhållandena å inrättningen samt, då läkarens närvaro eljes å inrättningen är nödig, derom lemna honom underrättelse;

att icke utan läkarens tillstånd och anmälan hos fattiggårdsinspektorn aflägsna sig från inrättningen;

att redovisa för inrättningens inventarier, arbetsmaterialier och klädesförråd, som blifvit henne ombetrodt; äfvensom

att i öfrigt iakttaga hvad henne i tjensten föreskrifves.

14 §.

Sköterskor och vårdare äro skyldige att i allt ställa sig läkarens och öfversköterskans föreskrifter till noggrann efterrättelse.

Särskildt är dem icke tillåtet att utan öfversköterskans begifvande aflägsna sig från inrättningen.

15 §.

I inrättningen intagen sjuk får ej af någon besökas eller tillåtas aflägsna sig utom inrättningens område utan läkarens eller öfverläkarens vetskap och tillstånd; ej heller få bref eller andra handlingar den sjuke tillställas eller från honom fortskaffas med mindre läkaren haft tillfälle att om dem taga kännedom och tillåtit deras vidare befordran.

16 §.

De sjuka böra efter förmåga sysselsättas med arbete äfvensom beredas tillfälle till vistelse och sysselsättning i det fria.

I afseende å anordnandet häraf må läkaren påkalla biträde af inspektorn för fattiggården.

17 §.

Inrättningens ekonomi skötes i sammanhang med fattiggårdens och

under närmaste inseende af dess inspektor, dervid, enligt läkarens bestämmande, de sjukas behof af annan eller kraftigare föda bör tillgodoses.

18 §.

Hvad i detta reglemente om sinnessjuka sägs, gäller äfven sådana, af fallandesot lidande personer, som i följe af sjukdomens beskaffenhet pröfvas böra i vårdanstalt intagas.

Efter att öfver detta förslag hafva inhemtat¹⁾ Fattigvårdsstyrelsens och Helsovårdsnämndens utlåtanden²⁾, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige vid förslaget granskning att i öfrigt godkänna det, utom:

att detsamma skulle rubriceras: *Förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen vid arbets- och fattiggården*;

att första meningen i § 1 skulle komma att lyda: *Dårvårdsinrättningen vid arbets- och fattiggården utgör en afdelning af sistnämnda anstalt och underlyder Fattigvårdsstyrelsen*;

att i § 7 orden: „i händelse inrättningens läkare funnit sjukdomen vara styrkt“ utbytes emot uttrycket: *i samråd med inrättningens läkare*;

att i § 10 mom. 8 orden: „af Medicinalstyrelsen“ uteslutas;

att § 17 gifves följande lydelse: *Inrättningens ekonomi skötes i sammanhang med fattiggårdens och under närmaste inseende af dess inspektor*.

Slutligen beslöts, att det sålunda ändrade förslaget skulle, i det afseende 43 § i kungörelsen af den 28 Maj 1889 innehåller, till Medicinalstyrelsen insändas.

Enär stadens barnmorska, som är anställd för att biträda fattiga barnföderskor och i nödiga fall tillhandagå polisen, med afseende å sin verksamhet härförinnan ej varit underkastad någon verksam kontroll och någon instruktion för henne icke heller funnits, så hade Helsovårdsnämnden för afhjelpande af denna brist uti skrifvelse af den 17 Oktober hos Stadsfullmäktige föreslagit, att sagda barnmorska underordnades den qvinnliga distriktsläkaren samt att för henne till efterrättelse skulle fastställas följande förslag till instruktion:

Instruktion för
stadsbarn-
morska.

¹⁾ Stfs prot. den 19 mars § 21. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 15. — ³⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 18.

Förslag till instruktion för Stadsbarnmorskan i Helsingfors.

§ 1.

Stadsbarnmorskan antages för en tid af 3 år i sender af Helsovårdsnämnden på förslag af förste stadsläkaren.

§ 2.

Stadsbarnmorskan åligger:

1:o) att vid förlossningar biträda medellösa barnföderskor i deras hem, samt lemna modern och den nyfödda den första vården. Hon är likväl ej skyldig att stanna hos barnföderskan längre än 10 timmar efter fullbordad förlossning, såvida ej tillkallad läkare annorlunda bestämmer,

2:o) att enligt uppdrag af stadens distriktsläkare hos medellösa patienter fullgöra inom barnmorskeyrket fallande åligganden,

3:o) att på kallelse af stadens polis lemna sådan handräckning, som på grund af hennes yrke af henne kan äskas,

4:o) att på kallelse infinna sig på kommunens sjukhus och där handlägga till hennes yrke hörande förrättningar.

§ 3.

För dessa åligganden uppbär hon årslön af Helsingfors stad.

§ 4.

Af mindre bemedlade personer eger hon för sina förrättningar ej fordra, men väl emottaga ersättning om sådan frivilligt erbjudes.

§ 5.

Genom bemedling af någon bland stadens distriktsläkare erhåller stadsbarnmorskan kostnadsfritt från apoteket de för henne vid yrkets utöfvande hos medellösa personer nödiga desinfektions- och läkemedel.

§ 6.

Stadsbarnmorskan är berättigad att i till hennes yrke hörande göromål tillhandagå äfven bemedlade personer. Dock må hon icke för sådan verksamhets skull försumma de i § 2 uppräknade åligganden.

§ 7.

Öfver sitt arbete förer stadsbarnmorskan anteckningar, af hvilka en

afskrift halfårsvis till förste stadsläkaren inlemnas, på grund af hvilka han årligen till Helsovårdsnämnden inlemnar en redogörelse för hennes verksamhet,

§ 8.

Sin bostad bör stadsbarnmorskan hafva i den del af staden, som af Helsovårdsnämnden bestämmes, och tillkännagifves härom samt om den del af hennes verksamhet, som berör allmänheten, i samma ordning, som gäller för stadens distriktsläkare.

§ 9.

För förseelser i tjensten kan stadsbarnmorskan tilldelas varning af förste stadsläkaren och om hon ej rättar sig eller eljes finnes för sin ställning olämplig, kan hon af Helsovårdsnämnden från tjensten skiljas, redan förr än den tid, på hvilken hon antagits, gått till ända.

Och faststälde¹⁾ Stadsfullmäktige detta förslag till instruktion.

Som ny byggnadsordning för Helsingfors stad af Kejs. Senaten faststälts den 3 Maj, hade Magistraten ej mindre delgifvit Stadsfullmäktige Civilexpeditionens skrivelser beträffande denna fastställelse, än ock anhållit det Stadsfullmäktige ville med anledning af stadgandet i 3 mom. af § 53 i den nya byggnadsordningen utse en arkitekt för deltagande i byggnadssynerna på orten, äfvensom till Fullmäktiges godkännande insända ett förslag till taxa för byggnadsförrättningar. I anledning häraf beslöso²⁾ Stadsfullmäktige uppdraga åt stadens byggnadsinspektör, arkitekten R. Björnberg att till årets utgång handhafva omförmälda uppdrag mot åtnjutande af ett tillskottsarvode af 100 mark per månad samt att anmoda Drätselkammaren att inkomma med utlåtande beträffande Magistratens ofvannämnda förslag till taxa. Och föreslog³⁾ till fullgörande häraf, med smärre afvikelser från Magistratens förslag, Drätselkammaren följande

Arkitekt för deltagande i byggnadssyner samt förslag till taxa.

Taxa

för förrättningar, som uti byggnadsärenden verkställas i Helsingfors stad, samt för utlåtanden och bevis, hvilka i anledning af dylika förrättningar utföras:

För första syn beträffande nybyggnad eller tillbyggnad, till

enhvar af byggnadssynemännen *Små* 5:—

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 27. — ²⁾ D:o d:o den 3 sept. § 17. — ³⁾ Drks skrf. N:o 201 af den 17 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 26).

För instrument i anledning af sådan syn	<i>Fmf.</i> 4: —
För anteckning derom å båda exemplaren af ritningarna	„ 4: —
För afsyning af nybyggnad eller tillbyggnad, till enhvar af synemännen	„ 5: —
För bevis öfver afsyning samt anteckning å byggnadsritningarna	„ 4: —
För syn beträffande konstruktions- eller eldstadsförändring	„ 4: —
För skriftligt yttrande i anledning af nästnämnda syn	„ 2: —
För afsyning af konstruktions- och eldstadsförändring, till enhvar af synemännen	„ 4: —
För nybyggnads- eller tillbyggnadsutmärkning å marken	„ 6: —
För sockelsyn	„ 6: —
För anteckning å båda exemplaren af situationsplanen angående verkställd sockelsyn	„ 2: —
För anteckning å båda exemplaren af byggnadsritningarna angående af arkitekt verkställd besigtning, hvardera gången	„ 4: —
För annat intyg, utfärdadt af den utaf Stadsfullmäktige utsedde arkitekten	„ 2: —

Hvarå vederbörlig fastställelse borde utverkas; samt blef förslaget af Stadsfullmäktige godkändt¹⁾.

Enke- och pupillkassa för städernas tjenstemän.

Norner för pensionering af Helsingfors stads tjenstemän.

Beträffande vidare åtgärd angående Stadsfullmäktiges i Uleåborg framställning om inrättande af en enke- och pupillkassa för städernas i Finland tjenstemän och betjente samt om Magistratens väckta förslag om bestämmande af norner för pensionering af Helsingfors stads tjenstemän²⁾, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag:

att åt en af tre personer bestående komité, som egde antaga sekreterare och räknebiträde, uppdraga att taga i öfvervägande, huruvida icke det med antydda pensionskassa afsedda ändamålet möjligen kunde vinnas sålunda, att de af stadens tjenstemän, som icke äro delaktiga i Civilstatens enke- och pupillkassa, tillförsäkrade sina efterlevande närmaste anhöriga en lifränta, för hvars utbekommande visst belopp till inhemsk lifförsäkrings- eller lifränteanstalt årligen erlades af tjenstemännen sjelfva och förslagsvis hälften deraf utginge såsom bidrag ur kommunens medel;

¹⁾ Stfs prot. den 29 okt. § 19. — ²⁾ Se 1893 års berättelse pgg. 102 & 103. — ³⁾ Stfs prot. den 9 april § 15.

samt att frågan om bestämmandet af normer för pensionering af Helsingfors stads tjänstemän öfverlemnades åt ett särskildt utskott af tre personer.

Uti skrifvelse af den 3 Januari hade Helsingfors Handtverks- och Fabriksförening på i skrifvelsen närmare framhållna skäl anhållit:

Ordnande af arbetet i stadens arbetsinrättning.

att i arbetsinrättningen vid stadens fattigvård icke måtte förfärdigas sådana tillverkningar, hvarigenom densamma komme att konkurrera med enskilda yrkesidkare;

att arbetsinrättningen icke må åtaga sig utförande af beställningar till enskilda eller reparationsarbeten;

att de tillverkningarna åsatta prisen icke böra få sättas lägre än det, till hvilket enahanda alster kunna åstadkommas i enskild yrkesdrift; samt

att, då arbetsinrättningens tillverkningar icke afsättas i minut utan förtryttas i parti, detta måtte ske genom offentlig auktion.

Men beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat Fattigvårdsstyrelsens yttrande, att denna Handtverks- och Fabriksföreningens framställning icke skulle till någon åtgärd föranleda.

Uti skrifvelse från Magistraten af den 23 Februari meddelades²⁾ Stadsfullmäktige till kännedom att, sedan till Guvernören i länet i afseende å pröfning insänts af Stadsfullmäktige uppgjorda stadgar rörande vården af fosterbarn i Helsingfors³⁾, Guvernören medels resolution af den 18 i nämnda månad till efterrättelse fastställt dessa stadgar.

Fastställelse af stadgar för vården af fosterbarn.

Medels resolution af den 13 September 1894 hade Guvernören i länet remitterat till Magistraten i afseende å behörig åtgärds vidtagande Civilexpeditionens i Kejs. Senaten till Guvernören den 28 föregående Maj utfärdade skrifvelse angående uppgörande af förslag ej mindre till det sätt, hvarpå kontrollen öfver prostituerade personer i Helsingfors borde i öfverensstämmelse med bestämningarna uti nådiga kungörelsen af den 28 Maj 1894 ordnas, än ock till sådan instruktion, som i 31 § af kungörelsen närmare omförmäles; och hade Stadsfullmäktige vid sammanträde den 2 Oktober nämnda år uppdragit åt ett särskildt tillsatt utskott att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ämnet.

Kontroll öfver prostituerade personer.

Detta utskott hade nu afgifvit⁴⁾ sitt yttrande och vid pröfning af ärendet i allo anslutit sig till hvad Stadsfullmäktige i anförd måtto tidi-

¹⁾ Stfs prot. den 9 april § 11. — ²⁾ D:o d:o den 26 febr. § 10. — ³⁾ Se 1894 års berättelse pg. 85. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 10.

gare uttalat¹⁾. Enligt utskottets tanke borde sålunda den nuvarande besigtningsskyddsbyrån bibehållas i den form, att fortfarande, liksom hittills, en läkare skulle finnas anställd med uppdrag att verkställa de besigtningar beträffande venerisk smitta, dem vederbörande polismyndigheter pröfva nödiga. För dessa besigtningar borde upplåtas särskild lokal, der de skulle försiggå; men besigtningarna dock anordnas så mycket som möjligt derhän, att de besigtningsskyldige icke ådroges obehörig uppmärksamhet. I det förslag till ny förordning angående polisinspektionen i Helsingfors, som utarbetats hos Stadsfullmäktige och för närvarande underliggert pröfning af Kejs. Senatens (se tryckta handl. N:ris 30 för 1892 och 30 för 1893), ingå redan bestämmelser om inrättandet af en särskild afdelning vid polisen, hvilken afdelning, bestående af en öfverkonstapel och två konstaplar, skulle hafva sig ombetroddt att öfvervaka de personer, som göra sig skyldiga till sedeslöshet och otukt, samt att vidtaga lämpliga åtgärder till förekommande af veneriska sjukdomars spridning. Då denna polisafdelning sjelffallet vore speciellt egnad att biträda vederbörande läkare i den nu ifrågavarande särskilda kontrollen öfver de yrkesmässigt prostituerade, blefve någon ytterligare anordning för åstadkommande af slikt biträde i byråns verksamhet icke af nöden. Å samma polisafdelning borde förteckning eller register såsom härförinnan upprättas öfver de personer, hvilka befunnits allmänneligen och såsom yrke utöfva otukt samt förty underkastats besigtningsskyddsbyråns fortgående och regelbundna kontroll. Dock borde i enlighet med hvad Fullmäktige tidigare erinrat, särskildt stadgas, att endast polismästaren, men icke någon underordnad polistjensteman finge förordnas till prostituerads inskrifning i registret, ett stadgande, hvilket synes utskottet så mycket mera påkalladt, som det uti kungörelsen i ämnet härutinnan använda tånjbara uttrycket „polismyndighet“ icke innefattar full garanti mot denna maktpåliggande befogenhets öfverlemnande jemväl till underordnad och sådant synnerligen grannliga afgörande icke vuxen polisman.

Och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige afgifva sitt utlåtande i enlighet med utskottets betänkande samt tillika anhålla, det Fullmäktige bereddtes tillfälle att i sinom tid yttra sig öfver det förslag till ordnande af ifrågavarande kontroll, som enligt Kejs. Senatens föreskrift komme att af Guvernören i länet i samråd med Medicinalstyrelsen uppgöras.

¹⁾ Se 1891 års berättelse pg. 40. — ²⁾ Stfs prot. den 19 mars § 18.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrift af den 19 April, under-
 tecknad af 42 personer, som innehade stånd uti stadens Saluhall på
 Vestra kajen, yrkas, under förmenande att vissa missförhållanden i torg-
 handeln skulle ega rum: Fråga om ändringar uti bestående ordning för torghandeln.

att äfven de fasta försäljningsplatserna på Salutorget skulle genom auktion försäljas;

att tillståndsbiljett att innehafva sådan plats på torget skulle utfärdas till viss person;

att särskilda bestämda platser anvisades jemväl åt de fiskhandlande, som försälja sin vara på torget, och dessa, hvilka hittills varit befriade från afgäld, påföras sådan; samt

att också dessa nya platser utarrenderades på samma sätt, som öfriga fiskhandlandes saluställen eller genom auktion.

Och hade antagligen ryktet om denna skrifvelse framkallat en skrift i motsatt syfte, äfven daterad den 19 April, men stäld till Stadsfullmäktige samt undertecknad af ej mindre än 196 personer, hvilka uppgåfvo sig vara mindre bemedlade torghandlare och uti den förra skrifvelsen se ett försök af de bättre bemedlade torghandlarna att utestänga de förstnämnda ifrån allt torghandelssysslande, hvarföre de ock hos Stadsfullmäktige anhålla:

att de fasta platserna å Salutorget, hvilka nu förvärfvas mot att för 40 mark hos Poliskammaren tillösa sig en tillståndsbiljett, icke måtte genom auktion till de mestbjudande öfverlemnas, utan hvarje yrkande i denna riktning förkastas.

På förslag ¹⁾ af Drätselkammaren, till hvars yttrande äfven senast relaterade anhållan remitterats, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att bestående ordning å Salutorget bibehålles och ifrågavarande skrivelser lemnas utan vidare afseende.

Sedan Guvernören öfver länet genom skrifvelse af den 5 April, på befallning af Kejsrerliga Senaten, affordrat Stadsfullmäktige underdånigt utlåtande i anledning af Ständernas motion angående öfverenskommelser mellan stadskommun och tomteägare om gatuunderhållets öfvertagande af kommunen. Frågan om gatuunderhållets öfvertagande af kommunen.

Stadsfullmäktige afgifva sitt yttrande i enlighet med ett särskildt tillsatt ⁴⁾ utskottets förslag ⁵⁾ och således i allo omfatta det

¹⁾ Drks skrf. N:o 105 af den 9 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 14 maj § 10. — ³⁾ D:o d:o den 29 okt. § 15. — ⁴⁾ D:o d:o den 30 april § 1. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 23.

allmänna syftemålet med motionen, mot hvars detaljbestämningar icke heller var något att påminna.

Läkaretjenster-
nas vid Maria
sjukhuset besät-
tande.

Sedan Magistraten anslagit öfverläkaretjensten vid Maria sjukhusets afdelning för icke epidemiska sjukdomar och läkarebefattningen vid samma sjukhus' afdelning för epidemiska sjukdomar, hvilka tjänster skulle besättas för en tid af sex år eller intill utgången af år 1900, lediga att ansökas inom trettio dagar, räknadt från och med den 29 November, hade ansökningar om nämnda tjänster till Magistratens kansli ingifvits af följande personer, nämligen:

för öfverläkaretjensten af docenten i inre medicin, Doktorn R. Sievers samt t. f. stadsläkaren, Medicinelicentiaten E. Juslin; äfvensom

för läkarebefattningen vid sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar af kommunalläkaren Medicinelicentiaten C. F. Hästesko;

och öfversände i afseende å ifrågavarande tjänsters besättande Magistraten, som öfver de inlemnade ansökningarna inhemtat Helsovårdsnämndens yttrande, till Stadsfullmäktige omförmälda ansökningar och dertill hörande handlingar jemte nämnda yttrande. Helsovårdsnämnden hade på i dess utlåtande närmare anförda motiv till öfverläkarebefattningen ställt Doktorn Sievers på första och Licentiaten Juslin på andra förslagsrummet; samt föreslagit att Licentiaten Hästesko måtte såsom kompetent till läkareplatsen vid sjukhusets epidemieafdelning härtill af Stadsfullmäktige antagas; samt blef¹⁾ efter val med slutna sedlar Docenten Sievers af Stadsfullmäktige utsedd till öfverläkare vid Maria sjukhuset och Licentiaten Hästesko till läkare vid sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar.

Läkare vid Hel-
singfors stads
därvårdsinrätt-
ningar.

Uti skrifvelse af den 26 Januari meddelar Magistraten Stadsfullmäktige till kännedom²⁾ att Medicinalstyrelsen icke haft något att erinra emot att Doktorn Emil Hougberg handhade³⁾ läkarevården å stadens därvårdsinrättningar.

Distriktsläkare-
tjänsternas be-
sättande.

Sedan Magistraten, som genom kungörelse af den 4 Mars uppmanat hugade kompetente sökande till distriktsläkarebefattningarna i staden att till Magistraten inom trettio dagar inlemna sina ansökningar, jemte skrifvelse af den 8 påföljande April till Stadsfullmäktige öfversänt sålunda inkomna handlingar samt Helsovårdsnämndens yttrande, blefvo af Stads-

¹⁾ Stfs prot. den 15 jan. § 8. — ²⁾ D:o d:o den 29 jan. § 14. — ³⁾ Se 1894 års berättelse pg. 65 & 66.

fullmäktige, efter verkställt val, för en tid af 3 år, räknadt från den 1 Juni innevarande år, utsedda ¹⁾):

i södra distriktet med. licent. H. Borenius, i Berghäll distrikt med. licent. V. Leontieff, i Sörnäs distrikt med. licent. H. Råbergh och i norra distriktet med. licent. E. Kuhlefeldt.

Sedan emellertid med. licent. Borenius utnämnts till provincialläkare i Kuortane distrikt, underrättade Magistraten Stadsfullmäktige uti skrifvelse af den 28 September, att distriktsläkarebefattningen i södra distriktet i anledning deraf anslagits ledig och åt Helsovårdsnämnden uppdragits att under ledigheten ombesörja vikarie för tjänstens bestridande. Och efter det Magistraten uti skrifvelse för den 21 December till Stadsfullmäktige insändt sålunda tillkomna ansökningshandlingar äfvensom Helsovårdsnämndens yttrande, utsågo ²⁾ Stadsfullmäktige till den lediga tjänsten med. licent. O. F. Hästesko.

Med anledning deraf att med året skulle utgå den tid af tre år, för hvilken Filosofie magistern Allan Zilliacus den 29 December 1892 antogs till föreståndare för stadens undersökningsstation för lifsmedel, hade Helsovårdsnämnden uti skrifvelse af den 25 November hos Stadsfullmäktige hemställt, huruvida icke Magister Zilliacus, som till nämndens fulla belåtenhet fullgjort sina åligganden och förklarar sig villig att fortfarande sköta ifrågavarande befattning, kunde förordnas att till utgången af år 1898 tienstgöra såsom föreståndare för stadens undersökningsstation för lifsmedel; och blef denna framställning af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾ samt Magister Zilliacus således för sagda tid utsedd till meranämnda befattning.

Sedan Styrelsen för Helsingfors Folkbibliotek jemte skrifvelse af den 26 April till Stadsfullmäktige insändt de tvenne ansökningshandlingar, som inkommit med anledning af den ledig anslagna bibliotekarietjänsten, samt föreslagit den förre innehafvaren af tjänsten, Universitetslektorn H. Bergroth, som på ett utmärkt sätt i 3 års tid handhaft befattningen, till erhållande af tjänsten, blef Lektor Bergroth af Stadsfullmäktige enhälligt utsedd ⁴⁾ till bibliotekarie för 3 år framåt eller intill den 1 Juni 1898.

Efter det den sedan inrättandet af stadens Trafikkontor indragna yngre stadsbokhållarebefattningen åter intagits ⁵⁾ uti stadens utgiftsstat, Besättande af yngre stadsbokhållaretjänsten.

¹⁾ Stfs prot. den 30 april § 14. — ²⁾ D:o d:o den 27 dec. § 4. — ³⁾ D:o d:o den 19 dec. § 16. — ⁴⁾ D:o d:o den 30 april § 27. — ⁵⁾ 1894 års berättelse pg. 75.

förordnade Drätselkammaren vid den 17 Januari hållet sammanträde studerande Oskar Paldani att tillsvidare bestrida tjensten, jemte det Kam-maren genom kungörelse uppmanade hugade sökande till befattningen att inom 30 dagar från nämnda dag till Kam-maren inlemna sina ansökningar. Och sedan Drätselkammaren inom sålunda utsatt tid fått emot-taga 17 särskilda ansökningshandlingar, öfversände ¹⁾ Drätselkammaren desamma till Stadsfullmäktige, å hvilken det ankom att besätta tjensten, samt förordade för sin del i likhet med Drätselkontoret, hvars åsigt i ärendet Kam-maren infor-dradt, till erhållande af platsen studeranden Oskar Paldani, som äfven blef ²⁾ af Stadsfullmäktige till yngre stadsbokhållare utsedd.

Besättande af
hamnkontors-
bokhållaretjen-
sten.

Sedan Drätselkammaren vid sammanträde den 17 Oktober beslutit att genom utfärdade kungörelser uppmana hugade kompetente sökande till lediga hamnkontorsbokhållarebefattningen att sina ansökningar inom 30 dagar till Drätselkammaren inlemna, hade tjensten inom behörig tid ansökts af Hamnmästaren C. G. Wesén samt Sjökaptenerna A. Ascholin och J. G. Hjelt; och öfversände Drätselkammaren ansökningshandlingarna jemte Hamnkaptens Andsténs skriftliga yttrande i ärendet till Stadsfull-mäktige, härvid för sin del i likhet med Hamnkaptens förordande ³⁾ till tjensten Kaptenen Hjelt. Vid af Stadsfullmäktige anställt val blef ⁴⁾ emellertid Sjökaptenen Ascholin till befattningen utsedd, hvarjemte Full-mäktige beslöto att tjensten skulle af Ascholin tillträdas, såsnart det skedda valet kunde vinna laga kraft.

Utseende af kro-
noombud i
Brandkommis-
sionen.

Stadsfullmäktige till kännedom ⁵⁾ meddelade Magistraten att Guver-nören i länet uti skrifvelse af den 29 Januari underrättat Magistraten, att Guvernören sagda dag, på derom gjord ansökning, entledigat nyt-nämnde Tullförvaltaren i Tammerfors E. V. Rönnblom från det honom den 14 Mars 1883 gifna förordnande att å kronans vägnar vara ledamot i stadens Brandkommission samt tillika ombetrott samma uppdrag åt Landtränkmästaren Victor Falck.

Besvär öfver Gu-
vernörens utslag
uti auktionskam-
marfrågan.

Sedan hos Stadsfullmäktige föredragits Guvernörens i länet tvenne remissresolutioner af den 29 Maj, deri Stadsfullmäktiges förklaring infor-dras i anledning af de besvär såväl Protokollssekreteraren S. Aemelaeus m. f. som Friherre W. von Troil i underdånighet anfört öfver Guvernörens den 30 Mars 1895 gifna utslag beträffande besvärändenes hos Gu-

¹⁾ Drks skrf. N:o 48 af den 21 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 19 mars § 23. — ³⁾ Drks skrf. N:o 240 af den 28 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 3 dec. § 11. — ⁵⁾ D:o d:o den 12 feb. § 5.

vernören förda klagan rörande Fullmäktiges den 21 Augusti 1894 fattade beslut ¹⁾ i fråga om auktionsverket i staden, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att med återhemtande af hvad Fullmäktige uti sin till Guvernören den 11 December sagda år afgifna förklaring i saken framhållit, i underdånighet anhålla, att besvärandenens talan blefve förkastad.

Vid föredragning af Guvernörens i länet den 20 September gifna utslag å t. f. Kyrkoherden F. L. Bengelsdorffs besvär öfver Stadsfullmäktiges den 11 December 1894 fattade beslut i anledning af besväranden anhängan om expropriation af gården och tomten N:o 12 vid Docksgatan i denna stad ³⁾, beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige att med vidblifvande af sin tidigare uttalade uppfattning af rättsfrågan, hos Hans Kej. Majestät i underdånighet söka ändring i Guvernörens utslag; och jemte det åt ett särskildt utskott öfverlemnades att inkomma med förslag till besvärsskrift i ärendet, skulle utslaget till Magistraten återställas med åtecknad bevis öfver delfäendet.

Uti en till Guvernören i länet den 13 Juni inlemnad skrift anhålla egarene af tomterna N:ris 9, 11 och 13 vid Vilhelmsgatan i kvarteret N:o 39 om Guvernörens benägna åtgärd derhän, att Stadsfullmäktiges vid den 14 föregående Maj hållet sammanträde fattade beslut ⁵⁾ derom, att till plats för den tillernade museibyggnad åt statsverket alternativt erbjuda ett område å norra ändan af Järnvägstorget; och anföra bland annat såsom skäl för vinnande af rättelse uti sagda beslut, att om Stadsfullmäktiges omförmälda anbud antogs, anförda tomter vid Vilhelmsgatan komme att vetta mot baksidan af en stor och hög byggnad, från hvilken de afskildes endast genom en 15 meter bred gata, hvarigenom dessa tomter komme att förlora i värde, så mycket mera som de, sålunda belägna vid gata af mindre bredd än 18 meter, ej finge enligt gällande byggnadsordning bebyggas med högre än fyra våningars hus; samt hade Stadsfullmäktige, efter det Guvernören uti remissresolution genom Magistraten affordradt Stadsfullmäktige skriftlig förklaring i ärendet, beslutit ⁶⁾ öfversända handlingarna till Drätselkammaren, som hade att med utlåtande i ärendet till Fullmäktige inkomma.

Drätselkammarens till fullgörande häraf tillkomna andragande ⁷⁾ går i hufvudsak ut på att framhålla, det klagandene misstaga sig om den invid

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 70 & 71. — ²⁾ Stfs prot. den 11 juni §§ 2 & 3. — ³⁾ 1894 års berättelse pg. 42. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 5. — ⁵⁾ Se pg. 10 & 11. — ⁶⁾ Stfs prot. den 3 sep. § 3. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 180 af den 12 sep.

Jernvägstorget framlöpande Vilhelmsgatans bredd, hvilken, då Jernvägstorget enligt gällande stadsplan, i likhet med exempelvis Kaserntorget, å tvenne sidor eller längs Brunns-, Mikael- och Vilhelmgatorna är begränsadt af en inre, likväl ännu icke utplanterad trädrad, uppgår till minst 19,3 meter, hvarföre Drätselkammaren icke heller kan finna klagandenes anspråk i något afseende befogadt, utan föreslår att Stadsfullmäktige ville hos Guvernören i afgifvande förklaring anhålla, att han måtte lemna besvären utan vidare afseende. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ äfven afgifva sitt utlåtande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med detta Drätselkammarens förslag.

Genom remissresolution af den 4 November inforrar Guvernören ytterligare förklaring af Stadsfullmäktige i anledning af Enkekommerse-rådinnan A. Sinebrychoffs m. fl. besvär öfver Stadsfullmäktiges den 1 Oktober fattade beslut ²⁾ att till museibyggnadstomt erbjuda en till omkring 75 × 60 meter förstorad areal å norra sidan af Jernvägstorget; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige i sin förklaring åberopa de skäl, som föranledt detta Fullmäktiges beslut, samt tillika framhålla att en något större eller mindre grundyta för museitomten icke kan inverka på frågan om stadens rätt att till statsverket afstå ifrågavarande områden vid Jernvägstorget.

Öfverlemnande af kostnadsförslagen och ritningarna till Helsingfors—Åbo kustbanas åt Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna

Sedan Hans Kej. Majestät fastställt senast församlade ständers beslut om byggande af en jernväg mellan Åbo stad och Karis station å Hangö banan, hade Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna förklarat sig vara i behof af de för jernvägsanläggningen uppgjorda ritningarna och kostnadsförslagen med flere till ärendet hörande handlingar. Då ifrågavarande handlingar voro Helsingfors och Åbo städers gemensamma tillhörighet, beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag utverka sig Åbo Stadsfullmäktiges samtycke ej mindre till handlingarnas öfverlemnade åt bemälde Öfverstyrelse än till deras framtida förvarande i Helsingfors Stadsfullmäktiges arkiv. Bifall ⁵⁾ härtill meddelades uti skrifvelse från Stadsfullmäktige i Åbo af den 28 Februari N:o 33.

Motion om Helsingfors—Åbo kustbanas fullständiga anläggande.

Till Stadsfullmäktige hade inlemnats en af Herrar L. Mechelin, C. B. Federley, Mauritz Hallberg, Axel Holmberg, K. H. Renlund, Hj. Schildt och Alfred Norrmén undertecknad motion angående åtgärder för befrämjande af Helsingfors—Åbo kustbanas anläggande äfven till bandelen Hel-

¹⁾ Stfs prot. den 1 okt. § 8. — ²⁾ Se pg 13. — ³⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 2. — ⁴⁾ D:o d:o den 12 feb. § 20. — ⁵⁾ D:o d:o den 19 mars § 15.

singfors—Gerknäs; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige att tillsätta ett särskildt utskott, bestående af fem personer, som egde inkomma med utlåtande i ärendet. Utskottet hann dock icke under året till Stadsfullmäktige inkomma med sitt utlåtande.

Sedan Guvernören i länet uti remissresolution af den 17 Juni, jemlikt Finansexpeditionens i Kej. Senaten uti skrifvelse för den 22 Maj derom meddelade föreskrift, anmodat Magistraten bland annat att af Stadsfullmäktige införskaffa möjligast noggranna, i öfverensstämmelse med remissen bilagda, af Kej. Senaten fastställda formulär affattade, statistiska uppgifter öfver de belopp, hvilka under tiden från den 1 Juli 1895 till samma dag år 1896 influtit å de vigtigaste skattetitlar, nu gällande stämpelförordning innehåller, och dermed inkomma jemte Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida vid tillämpningen af stämpelförordningen deri ingående bestämningar befunnits i något afseende erfordra förtydligande eller förändring, hvarå hänsyn kunde tagas vid uppgörande af förslag till proposition angående stämpelförordning till nästkommande landtdag; och Magistraten i anledning häraf anhållit, det ville Stadsfullmäktige med ifrågavarande uppgifter och yttrande före den 1 Augusti 1896 till Magistraten inkomma, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att affordra Drätselkammaren och densamma underlydande myndigheter den äskade utredningen.

Utredning om
stämpelskattens
belopp.

På framställning af beredningsutskottet beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige bemyndiga utskottet att vidtaga nödiga åtgärder derhän, att en fullständig samling af alla gällande reglementen, stadgar och taxor rörande Helsingfors stad skulle försedd med öfversigtligt sakregister i tryck utgivas; samt

Samling af kom-
munalreglemen-
ten m. m. och
utgifvande af en
kommunalkalen-
der.

att till kommande års början ombesörja utgifvandet af en kalender, upptagande alla personer, som bekläda kommunala förtroendeposter eller innehafva af staden aflönade befattningar.

Uti 31 fall tillstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af finsk medborgarerätt åt utlänningar ⁴⁾ och uti 14 fall tillstånd till bedrifvande af handel eller annan näring ⁵⁾.

Finsk medbor-
garerätt och nä-
ringsrätt.

¹⁾ Stfs prot. den 19 nov. § 16. — ²⁾ D:o d:o den 3 sep. § 2. — ³⁾ D:o d:o den 29 okt. § 30. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 jan. § 1, den 12 feb. §§ 1 & 3, den 19 mars § 4, den 9 april §§ 2, 3 & 28, den 30 april §§ 5 & 31, den 14 maj § 1, den 11 juni §§ 16, 17 & 18, den 3 sep. §§ 4, 5, 21 & 27, den 1 okt. §§ 1, 2 & 5, den 29 okt. §§ 1, 2, 3 & 24, den 19 nov. § 1, den 3 dec. § 1, den 19 dec. §§ 2, 3, 7 & 21, den 27 dec. § 8. & ⁵⁾ D:o d:o den 26 feb. § 1, den 19 mars §§ 3 & 24, den 30 april §§ 2, 17 & 18, den 14 maj § 2, den 11 juni §§ 4 & 5, den 3 sep. §§ 6 & 20, den 29 okt. § 23, den 3 dec. § 16 och den 19 dec. § 20.

Äfven tillstyrkte Stadsfullmäktige bifall till 2:ne rättigheter till handel med droger ¹⁾; 1 rättighet till handel med giftiga färger ²⁾; samt uti 4 fall rättighet att hålla biljard ³⁾ för allmänhetens begagnande.

Handel med
spritdrycker.

I afseende å handeln med spritdrycker förordade Stadsfullmäktige beviljande af rätt till partihandel med bränvin ⁴⁾ uti 5 fall; till minutförsäljning af andra brända och destillerade spritdrycker ⁵⁾ än bränvin och sprit uti 3 fall; och till utskänkning ⁶⁾ uti 6 fall, hvaribland åt bestyrelsen för ett tillernadt lotteri för minskande af svenska teatergarantiföreningens skuld under den 2, 3 och 4 Februari. Uti 3 fall ⁷⁾ afstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af ansökt utskänkingsrätt.

Handel med vi-
ner och svagare
rusdrycker.

Enär kejsrerliga förordningen af den 2 Maj 1895, angående vissa inskränkningar i handeln med viner och andra svagare rusdrycker, skulle träda i gällande kraft den 1 Juni 1896, hade Magistraten i skrifvelse af den 21 nyssvikne Oktober jemlikt stadgandet i 2 § af sagda förordning hos Stadsfullmäktige anhållit om Fullmäktiges yttrande, till hvilket antal rättigheter till minuthandel med viner och andra svagare rusdrycker af den i § 1 af berörda förordning omförmälda alkoholhalt borde för försäljningsperioden den 1 Juni 1896 till den 1 Juni 1898 upplätas, äfvensom i hvilka trakter af staden minutförsäljningsställen för dylika drycker icke finge finnas.

Det af Stadsfullmäktige för ärendets beredning tillsatta ⁸⁾ utskottet anför ⁹⁾ bland annat, att då enligt författningen rättigheten att utminutera viner och andra svagare rusdrycker utan vidare åtföljer rättigheten att i minut försälja bränvin och starkare spritvaror, torde det område af staden, inom hvilket det bör tillätas att öppna handel med förstnämnda varor, skäligen icke kunna utmätas snäfvare än för handeln med starkare spritvaror är bestämdt. Å andra sidan syntes utskottet att antalet försäljningsställen för viner och dermed likställda drycker för närvarande är synnerligen stort, särskildt i de aflägsnare delarna af staden. Om äfven, efter utskottets tanke, den öfvervägande största delen af dessa försäljningsställen kommer att försvinna i följd af den nya förordningens

¹⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 15 och den 9 april § 29. — ²⁾ D:o d:o den 9 april § 4. — ³⁾ D:o d:o den 9 april § 1 & 30, den 3 sep. § 19 och den 3 dec. § 2. — ⁴⁾ D:o d:o den 9 april §§ 5 & 25, den 30 april § 29, den 3 sep. § 10 och den 27 dec. § 5. — ⁵⁾ D:o d:o den 9 april § 24, den 3 dec. § 17 och den 27 dec. § 6. — ⁶⁾ D:o d:o den 15 jan. § 4, den 29 jan. § 13, den 12 feb. § 18, den 9 april § 16, den 3 sep. § 29 och den 19 dec. § 9. — ⁷⁾ D:o d:o den 12 feb. § 7, den 19 mars § 7 och den 19 dec. § 10. — ⁸⁾ D:o d:o den 29 okt. § 5. — ⁹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 34.

bestämningar och särskildt på grund af föreskriften, att sådan handel bör bedrivas i uteslutande för detta ändamål eller försäljning af bränvin och maltdrycker använd butiklokal, hvarigenom handeln med dessa varor i sammanhang med kolonial- och matvaruhandel omöjliggöres, så komme antagligen dock tillräckligt många försäljningsrättigheter att ansökas för att omordade, för handeln med starkare spritvaror gällande gräns skall visa sig vara för knapt tillmätt. Jemte det hela första stadsdelen, inom hvilken arbetarebefolkningen är ringa, af utskottet anses kunna öppnas för handeln med ifrågavarande svagare rusdrycker, har utskottet därför trots sig dessutom böra föreslå en utvidgning af berörda gräns äfven åt vester intill Albertsgatan samt åt söder ända till Bergmansgatan. Den beträffande bränvin gällande bestämningen, att utminuterung ej får ega rum i närheten af kyrka, skola m. m., anser sig utskottet ej hafva skäl att vidkommande nu ifrågavarande spritvaror förorda.

Antalet rättigheter till utminuterung af svagare rusdrycker föreslår utskottet till sjuttio, i följd hvaraf, då rättigheterna till minut-handel med starkare spritdrycker äro trettio, hela antalet rättigheter till vinhandel, som kunna bortgifvas, blefve etthundra. Detta antal synes utskottet väl högt, men komme, om utskottets förslag godkändes, i hvarje fall en reduktion med 75 procent af hela antalet nu existerande dylika försäljningsställen att blifva genomförd. Utskottet anser sig för öfrigt böra framhålla, att, på sätt äfven utaf utskottet meddelade siffror utvisa, de ekonomiska rubbningar, som ifrågavarande författning kommer att medföra, icke blifva ringa, hvarför man torde böra söka att, vid bestämmandet af försäljningsområdet samt antalet försäljningsrättigheter, göra öfvergången så lindrig som möjligt är, utan att ändamålet med författningen motverkas.

Utskottet förordar derföre att Stadsfullmäktige för sin del ville föreslå: att antalet minutförsäljningsställen för viner och andra svagare rusdrycker blefve för ifrågavarande försäljningsperiod eller tiden från och med den 1 juni 1896 till den 1 juni 1898 bestämdt till sjuttio, rättigheterna till utminuterung af bränvin och andra starkare spritvaror dervid oberäknade;

samt att minutförsäljningsställen för dylika drycker icke finge finnas inom sjuette och åttonde stadsdelarna, ej heller inom det område af fjjerde och femte stadsdelarna, som ligger vester och norr om Alberts- till Eriks-gatan, sistnämnda gata till Fredriks-gatan samt Fredriks-gatan till Kamp-gatan, eller inom sjunde stadsdelen vester om Kasern- och söder om

Bergmansgatan, inom Brunnsparken, å Broholmen eller utanför stadens tullar.

Med anledning af ett utaf centralstyrelsen för Nylands läns nykterhetsdistrikt utsändt cirkulär, deri landskommunerna uppmanas att i skrivelser till de städer, med hvilka de stå i förbindelse, såsom önskningsmål uttala: 1:o att enskild rättighet till handel med svagare rusdrycker icke måtte beviljas samt 2:o att försäljningsställen icke finge förläggas till stadens utkanter och ej heller i närheten af kyrkor och skolor, hade vid extra kommunalstämma i Vihtis den 6 sistlidne Juli, jemte det omordade förslag enhälligt omfattats af stämman, åt ett af stämman tillsatt utskott uppdragits att hos Helsingfors Stadsfullmäktige framställa kommunens åsikter och önskningsar i saken. Till fullgörande häraf hade nämnda utskott, i skrifvelse af den 30 nyssvikne November, hos Stadsfullmäktige anhållit på närmare framhållna skäl:

1:o att enskilda rättigheter till handel med spritdrycker icke måtte beviljas eller åtminstone beviljandet af sådana rättigheter inskränkas så mycket som möjligt, eller att, derest ifrågavarande rättigheter ändå beviljades,

2:o försäljningsställen i så fall icke blefve förlagda till stadens utkanter, ej heller utmed chausséerna och gatorna i de stadsdelar, der landsboerna vid sina besök i staden hade kvarter, liksom icke i närheten af kyrkor och skolor.

Vidare hade uti två till Stadsfullmäktige inlemnade, på svenska och finska affattade, i öfrigt lika lydande skrifter särskilda medlemmar af denna kommun, å nykterhets- och andra föreningars samt mötens vägnar, närmare utläggande lagstiftarens mening uti förordningen angående vissa inskränkningar i handeln med viner och andra svagare rusdrycker anhållit:

1:o att inga särskilda rättigheter till handel med svagare rusdrycker tillsvidare blefve utgifna, men att, då rättighet till minutförsäljning af spritdrycker beviljades, sökandens lämplighet att vid sidan af denna handel jemväl idka försäljning af svagare rusdrycker finge på afgörandet inverka; samt

2:o att under inga förhållanden försäljningen af svagare rusdrycker måtte tillåtas inom de områden, der spritdrycksförsäljning icke vore tillåten.

Dessa framställningar hade af Stadsfullmäktige remitteras ¹⁾ till ut-

¹⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 19.

låtande af det för ärendets beredning tidigare tillsatta utskottet, men föreslår¹⁾ utskottet, som redan vid afgifvande af sitt ofvan anförda utlåtande i frågan säger sig hafva tagit hänsyn till de af petitionärerna framhållna synpunkter, att ifrågavarande framställningar icke måtte till vidare åtgärd af Stadsfullmäktige föranleda.

Stadsfullmäktige omfattade till alla delar utskottets skilda förslag, hvilka alltså blefvo Fullmäktiges beslut²⁾ i saken.

Rörande rätt till försäljning af öl och andra maltdrycker behandla-
des af Stadsfullmäktige under året 335 särskilda ansökningar och afgafs
dervid i de flesta fall tillstyrkande eller afböjande yttrande i öfverens-
stämmelse med Poliskammarens förslag.

Rätt att försälja
maltdrycker.

Stadsfullmäktige under året voro: senatorm L. Mechelin (ordf.), fat-
tighårdsinspektören G. A. Helsingius, direktorn E. Biese, professorn K.
G. Nyström, professorn F. Gustafsson, bandirektörsassistenten A. Gran-
felt, referendariesekreteraren J. A. Nordman, protokollssekreteraren T. J.
Boisman, konsuln V. Ek, fabrikanten R. Heimberger, bankdirektören A.
Norrmén, kommunalrådet F. W. Grönqvist, direktören S. Kullhem, byrå-
direktören C. B. Federley (viceordf.), arkitekten M. Schjerfbeck, profes-
sorn K. R. Wahlfors, handlanden M. Fazer, öfversten K. Antell, hand-
landen J. E. Cronvall, vicehäradshöfdingen F. Jansson, handlanden G.
Paulig, professorn J. W. Runeberg, agronomen O. Th. Widerholm, öfver-
direktören S. Gripenberg, justitierådmannen A. Nyberg, handlanden K.
H. Renlund, boktryckerifaktorn A. Finander, magister E. Nordström, pack-
husinspektorn V. W. Hougberg, handlanden N. A. Turdén, pastorn K. T.
Broberg, bankdirektören F. K. Nybom, sakköraren K. Castrén, maskini-
sten V. Sohlman, professorn O. Engström, handlanden H. J. Schildt, medi-
cinedoktorn A. Holmberg, byggmästaren K. G. Sivenius, handlanden P.
Sinebryhoff, öfverintendenten H. Åkerman, ingenjören C. E. Holmberg,
referendariesekreteraren F. Stjernvall, apotekaren A. Osberg, filaren J.
G. Lindeberg, handlanden K. I. Koroleff, handlanden M. Hallberg, medi-
cinedoktorn E. Juslin och skraddaremästaren O. Olander.

Stadsfullmäk-
tige under år
1895.

Stadsfullmäktige sammanträdde under året 19 gånger.

Paragrafantalet i Fullmäktiges protokoll utgjorde 388 och antalet
bref, som å Fullmäktiges vägnar aflätos, uppgick till 336.

Stadsfullmäkti-
ges sammanträ-
den, protokoll
och bref.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39. — ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 3.

II. Drätselkammaren.

Enär de förnämsta af Drätselkammaren handlagda ärenden redan under föregående afdelning blifvit anförda, upptagas här endast följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Försäljning af
tomter.

På grund af särskilda utaf Stadsfullmäktige gifna och i det föregående berörda bemyndiganden försålde Drätselkammaren under året nedan upptagna odisponerade och arrendetomter, å hvilka salubref af Drätselkammaren utfärdades å stadens vägnar, efter det de för tomterna fastställda löseskillningar blifvit gäldade antingen medels kontant inbetalning eller utställande af skuldsedlar, hvilkas inlösen säkerställdes genom inteckning i tomten och derå befintliga samt uppförande byggnader:

Qvarter N:o	Tomt N:o	Gata	Köpare	Tomt areal m ²	Pris per m ² <i>Smc</i>	Köpeskillningens belopp <i>Smc</i>
300	1	Broholms-	John Stenbergs Maskin fabriks aktiebolag	4,251,360	4,26	18,112 50
300	4	Hagnäs kaj.	Bankkommissarien C. Ignatius	1,800,480	10	18,004 80
107a	19	Fredriks-	Juriskandidaten Anton Wuorinen	2,087,300	20	41,746 —
177	—	—	Munkholmens aktiebolag	29,560,000	—	126,650 —
291	11	Sörnäs strandväg	Ingenjören Johannes Eichinger	5,475,493	5,50	30,115 21
83	—	Tillskottsområde	Aktiebolaget P. Sinebrychoff	7,635,616	—	45,813 70
239	10	Broholms-	Veterinärläkaren Artur Bärilund	1,230,000	15	18,450 —
—	23	i Ö. Brunnsparken	Professor R. Kolster	3,195,614	4,40	14,066 70
299	12	Broholms-	Fabriksegaren Anders Nordstedt	1,601,035	22	35,222 77
Summa				56,837,298	6,10	347,175 68

Utarrenderade
lägenheter.

I stöd af Stadsfullmäktiges dels under året dels tidigare fattade beslut afslutade Drätselkammaren legoafstal beträffande staden tillhörig jord uti följande fall:

N:o å kartan	Lägenhetens namn	Areal m ²	Arrendatorns namn	Arrendetidens utgång	Grundrenta	Årlig penningaf-gäld <i>Smc</i>
14	Backas, bostadstomt	—	Byggmästaren P. J. Svensson ¹⁾	1908 Dec. 31	—	120 —
37	Berghäll, bostadstomt N:o 31 vid 2:dra linien	1,569,400	Aktiebolaget Rauha ²⁾	1925 „ 31	—	251 —

1) Drks prot. den 14 nov. § 32. — 2) D:o d:o den 19 sept. § 11.

—	<i>Berghäll</i> , bostadstomt N:o 6 vid 4:de linien	1,304,000	Kontoristen Johan Käyhkönen ¹⁾	1925	Dec. 31	—	301
—	D:o d:o N:o 20 vid 4:de linien	1,382,792	Byggmästaren J. G. Rosenberg ²⁾	1925	" "	—	222
—	D:o kvarteret N:o 304	16,600,000	Diakonissanstalten ³⁾	1945	Maj 1	Arrendefritt	
93	<i>Blåbergslandet</i> , upplagsplats N:o 4 a	6,800,000	Sjömannen K. Fagerlund ⁴⁾	1904	Dec. 31	—	100
32	<i>Broholmen</i> , tomten N:o 3 vid Broholmsgt. i qv. 300	1,268,730	Bankkommissarien C. Innatius ⁵⁾	1897	Dec. 31	—	860
—	D:o d:o N:o 5 vid Broholmsgt. i qv. 300	1,272,540	Densamme ⁵⁾	1897	" "	—	100
66	<i>Fjelldals</i> åker	—	Enkan Utkin ⁶⁾	1896	" "	—	500
—	<i>Gammelstads</i> kvarnen	—	Mjölaren J. H. Lundgren ⁷⁾	1900	" "	—	3,500
—	<i>Mejlans</i> , bostadsvilla N:o 9	7,910,000	Handlanden E. Bruno ⁸⁾	1924	" "	—	100
—	D:o d:o N:o 3	—	Handl. J. C. Burmeister ⁸⁾	1924	" "	—	200
—	D:o d:o N:o 16	11,440,000	Trädgårdsmäst. F. Sundsten ⁹⁾	1927	Nov. 1	—	200
—	D:o d:o N:o 17	12,240,000	Densamme ⁹⁾	"	" "	—	90
—	D:o d:o N:o 19	10,560,000	Densamme ⁹⁾	"	" "	—	272
—	D:o d:o Tilkka äng	—	Arrendatorn G. W. Eriksson ¹⁰⁾	1898	Dec. 31	—	271
17—20	<i>Sörnäs</i> , plantagen N:ris 17—20	—	Trädgårdsmästar. Schoschkoff ¹¹⁾	1896	" "	—	700
21	D:o upplagsplatserna N:ris 5 et 6	5,641,574	Firman The Finland Wood Company ¹²⁾	1898	" "	—	600
15	<i>Wallgård</i> , N:o 6, tillskottsområde	13,100,000	Sörnäs Ånghyfleri och Snickerifabriks Bolag ¹³⁾	2 mån. upp-	sägning	—	917
16	<i>Ås</i> , område invid N:o 16 a	59,080,000	Handlanden K. W. Snellman ¹⁴⁾	1905	Dec. 31	—	301

¹⁾ Drks prot. den 19 sept. § 15. — ²⁾ D:o d:o den 14 nov. § 28. — ³⁾ D:o d:o den 11 april § 18. — ⁴⁾ D:o d:o den 21 feb. § 5. — ⁵⁾ D:o d:o den 21 mars § 12. — ⁶⁾ D:o d:o den 25 juli § 4. — ⁷⁾ D:o d:o den 19 sep. § 17. — ⁸⁾ D:o d:o den 3 jan. § 1. — ⁹⁾ D:o d:o den 28 nov. § 1. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 19 sep. § 18. — ¹¹⁾ D:o d:o den 25 juli § 3. — ¹²⁾ D:o d:o den 19 sept. § 16. — ¹³⁾ D:o d:o den 5 dec. § 6. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 14 nov. § 29.

Legoaftal af mera tillfällig natur angående staden tillhöriga mindre, dels för odling dels till upplag m. m. lämpliga platser träffades dessutom af Drätselkammaren på kortare tid uti följande fall:

Arrendeplats	Arrendators namn	Arrende- tidens utgång			Arrende- afgift <i>Frög.</i>	Anm.
<i>Aspnäs</i> plantage	Trädgårdsmästaren Ivan So- koleff ¹⁾	—	—	—	100	för sommarn
<i>Berghäll</i> , stenbrott i qv. 316 tomt N:o 34.	Stenhuggaren E. Mattsson ²⁾ .	—	—	—	1	per månad
<i>Broholmen</i> , skjutbana	Kolportören J. V. Grönroos ³⁾	—	—	—	10	„ vecka
„ karusell och skjutbaua	Karusellegaren F. Prüss ⁴⁾ . .	—	—	—	20	„ d:o
„ upplagsplats	Disponenten K. von Schantz ⁵⁾	—	—	—	5	„ d:o
„ tält för djur och akro- batförevis- ningar	Akrobaten F. Bruno ⁶⁾	—	—	—	10	„ d:o
„ skjutbana	Fabriksarb. G. Gustafsson ⁷⁾ .	—	—	—	10	„ d:o
<i>Fjellidal</i> , stenbrott	Byggmästaren K. A. Nyberg ⁸⁾	2 mån.	upps.		20	„ år
<i>Folkskolegt.</i> , upplagsplats å tomt N:o 3 vid	Byggmästaren J. A. Ahlgren ⁹⁾	1 mån.	upps.		19	„ månad
<i>Gengatan</i> , upplagsplats å tomt N:o 4 vid	Gårdsegaren E. J. Forsman ¹⁰⁾	2 mån.	upps.		12	„ d:o
<i>Gräsviken</i> , upplagsplats in- vid	Handlanden J. Tallberg ¹¹⁾ . .	2 mån.	upps.		15	„ d:o
<i>Hafshammen</i> , fiskhallen in- vid	Helsingfors Segelsällskap ¹²⁾ .	—	—	—	40	för sommarn
<i>Hermanstad I</i> , odlingarna å tomterna N:ris 9 b och 11 i qv. 11 af	Arbetaren Karl Villberg ¹³⁾ .	—	—	—	8	per år
„ Brandstation- nen	Karl August Åström ¹⁴⁾	tillsvidare			25	„ d:o
<i>Kampmalmen</i> , upplags- plats	Byggmästaren J. Johansson ¹⁵⁾	3 mån.	upps.		10	„ månad
„ d:o	Byggmästaren O. Laine ¹⁶⁾ . .	2 mån.	upps.		144	„ år
„ d:o	Densamme ¹⁶⁾	d:o	d:o		36	„ d:o

¹⁾ Drks prot. den 30 maj § 1. — ²⁾ D:o d:o den 22 aug. § 11. — ³⁾ D:o d:o den 8 april § 2. — ⁴⁾ D:o d:o den 16 maj § 5 och den 13 juni § 1. — ⁵⁾ D:o d:o den 27 juni § 3. — ⁶⁾ D:o d:o den 18 juli § 2. — ⁷⁾ D:o d:o den 1 aug. § 18. — ⁸⁾ D:o d:o den 7 nov. § 1. — ⁹⁾ D:o d:o den 13 juni § 4. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 19 dec. § 6. — ¹¹⁾ D:o d:o den 11 juli § 3. — ¹²⁾ D:o d:o den 25 april § 19. — ¹³⁾ D:o d:o den 24 maj § 35. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 8 aug. § 12. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 17 okt. § 3. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 19 dec. § 2.

<i>Ljusarörn</i> , rättighet att afberga vassan kring	Fiskaren K. M. Forselius ¹⁾ .	—	—	—	10	—	för sommaren.
<i>Lökholmen</i> , upplagsplats	Byggmästaren K. M. Kullman ²⁾	1 mån. upps			4	—	per månad.
<i>Majstad</i> , tillskottsområde från tomt N:o 1 i X qv. af:	Smeden Samuel Hägg ³⁾ . . .	tillsvidare			20	—	per år.
” ett område invid tomt N:o 6 i XIX qv. af:	Timmermannen Jakob Nyman ⁴⁾	d:o			30	—	” d:o.
” tillskottsområde till tomt N:o 3 i strandqvarteret af:	Ölbryggaren J. A. Pehrsson ⁵⁾	1920 Maj	1	100		—	” d:o.
” tomt N:o 6 i III qv. af:	Byggmästaren A. von Bell ⁶⁾ .	tillsvidare			35	—	” d:o.
<i>Mejlans</i> , hufvudbyggnaden	Borgmästaren E. Öhman ⁷⁾ . .	—	—	—	500	—	för sommaren.
” en mindre bostadsbyggnad	Fiskaren A. Silvander ⁸⁾	1898 Nov.	1	75		—	per år.
” en tomtplats	Målaren Alfred Bäckström ⁹⁾ .	1896	”	1	50	—	” d:o.
” den s. k. Tullängen, södra lotten	Densamme ⁹⁾	”	”	1	32	—	” d:o.
” en tomtplats	Underofficeren Joh. Jacobsson ¹⁰⁾	”	”	1	50	—	” d:o.
” en tomtplats	Arbetaren K. G. Dubb ¹¹⁾ förut) Kittjinski)	”	”	1	60	—	” d:o.
” Tullängen, norra lotten	Densamme ¹¹⁾	”	”	1	32	—	” d:o.
<i>Petersgatan</i> , stenbrott å tomt N:o 29 vid:	Stenbyggaren J. Danielsson ¹²⁾	tillsvidare			20	—	” d:o.
<i>Sandviksmolon</i> , upplagsplats vid:	Sandvikens Aktiebolag ¹³⁾ . . .	d:o			20	—	” månad.
<i>Skatudden</i> , upplagsplats	Arkitekten C. G. Hjort af Or-näs ¹⁴⁾	2 mån. upps.			30	—	” d:o.
” upplagsplats inom qv. N:o 187	Handlanden Julius Tallberg ¹⁵⁾	2 mån. upps.			12	—	” d:o.
” upplagsplats inom qv. N:o 150	Densamme ¹⁵⁾	d:o	d:o		29	—	” d:o.
” upplagsplats	Hendelsfirman Hjelt & Lindgren ¹⁶⁾	d:o	d:o		7 60	—	” d:o.
” plats för siminrättning	Fru Sally Baltscheffsky ¹⁷⁾ . .	—	—	—	—	—	—
” tegelupplagsplats	Stensvik Tegelslageri Aktiebolag ¹⁸⁾	1896 Juni	1	4		—	” d:o.
” virkesupplagsplats	Trävaruhandlanden M. Bonn ¹⁹⁾	2 mån. upps.			309	—	” år.
” upplagsplats	Vedhandlanden G. Gustafsson ²⁰⁾	d:o	d:o		11	—	” månad.

1) Drks prot. d. 13 juni § 10. — 2) D:o d:o den 25 april § 21. — 3) D:o d:o den 4 juli § 25. — 4) D:o d:o den 12 sept. § 25. — 5) D:o d:o den 28 febr. § 19. — 6) D:o d:o den 24 maj § 34. — 7) D:o d:o den 14 febr. § 28. — 8) D:o d:o den 29 aug. § 4. — 9) D:o d:o den 19 sept. § 10. — 10) D:o d:o den 31 okt. § 19. — 11) D:o d:o den 14 nov. § 23. — 12) D:o d:o den 4 juli § 20. — 13) D:o d:o den 5 dec. § 3. — 14) D:o d:o den 27 juni § 14. — 15) D:o d:o den 11 juli § 2. — 16) D:o d:o den 11 juli § 8. — 17) D:o d:o den 8 aug. § 4. — 18) D:o d:o den 17 okt. § 7. — 19) D:o d:o den 21 nov. § 18. — 20) D:o d:o den 27 dec. § 5.

Vedgård invid
Fabriksparken.

Arrendefritt beviljade ¹⁾ Drätselkammaren åt *Föreningen för Helsingfors Arbetshem och Nattherberge*, på derom af föreningens bestyrelse gjord framställning, rätt att under ytterligare ett års tid, räknadt från den 1 Juni, uppå derför tidigare bestämda villkor ²⁾ disponera den åt föreningen till vedgård upplåtna platsen invid Fabriksparken.

Mindre försälj-
ningsplatser.

Under året beviljade Drätselkammaren äfven 14 särskilda sökande tillstånd att tillsvidare på af Poliskammaren närmare anvisade platser, förnämligast utom den egentliga staden, afgiftsfritt uppställa vagnar, skjul och bord för försäljning af kaffe, läskdrycker, bröd, frukt, karameller m. m. d., endast under förbehåll att dessa vagnar, skjul och bord hållas snygga.

Plats för ett
matförsäljnings-
skjul.

Uti skrifvelse af den 19 December anhöll hos Drätselkammaren bestyrelsen för *Föreningen för Helsingfors Arbetshem och Nattherberge*, som till följd af uppsägning var nödsakad att från den 1 instundande Januari upphöra med sin matförsäljningsfilial i gården N:o 14 vid Vestra kajen, att Drätselkammaren måtte åt föreningen bevilja, eventuelt hos Stadsfullmäktige utverka tillstånd att tillsvidare vid norra ändan af det nya varumagasinet vid Södra hamnen provisoriskt uppställa ett cirka 7×4 meter stort, af spåntade bräder uppfördt försäljningsstånd. I likhet med stadsingenjören och hamnkaptenen kunde Drätselkammaren emellertid icke finna platsen lämplig, hvarföre föreningens anhållan blef afslagen ³⁾, men beslöt ⁴⁾ Kammaren vid ett senare sammanträde, att medgifva föreningen tillstånd att uppföra ifrågavarande skjul å packhustomten innanför det mot Norra Magasinsgatan befintliga planket till höger om inkörsporten, under vilkor att godkännande å ritningen till oförmälda skjul i vederbörlig ordning utverkades.

Öfverlåtelse af
arrenderätt.

Till följd af gjorda ansökningar och efter förestäld utredning om åtkomsten godkände Drätselkammaren de arrendeöfverlåtelse, genom hvilka nedannämnda personer för återstoden af förut bestämd legotid förvärfvat sig besittningsrätten till följande utom den egentliga staden belägna lägenheter:

¹⁾ Drks prot. den 25 april. § 12. — ²⁾ 1893 års berättelse pg. 114. — Drks prot. den 19 dec. § 25. — D:o d:o den 27 dec. § 21.

N:o	Lägenhetens namn	Den nye innehafvaren
68:e 37	<i>Alkärr</i> , trädgårdsvilla	Aktiebolaget M. G. Stenius ¹⁾ .
	<i>Berghäll</i>	
	Andra linien tomt N:o 7	Landthushållaren E. Wikkelä ²⁾ .
	” ” ” N:o 13	Villaegarehustrun A. J. Järvinen ³⁾ .
	” ” ” N:o 19	Byggnästaren E. Haavisto ⁴⁾ .
	Tredje ” ” N:o 1	Villaegaren N. Eskola ⁵⁾ .
	” ” ” N:o 2	Kontoristen M. Baranoff ⁶⁾ .
	” ” ” N:o 3	Enkefru Fanny Gylling ⁷⁾ .
	” ” ” N:o 4	Kollegiassessorn A. Terentjeff ⁸⁾ .
	” ” ” N:o 10	Fröken B. Causé ⁹⁾ .
	Fjerde ” ” N:o 1	Arkitekten G. A. Sundelin ¹⁰⁾ .
	” ” ” N:o 16	Byggnästaren A. A. Sund ¹¹⁾ .
122	<i>Busholmen</i> , lotten N:o 1	Arkitekten C. G. Hiort af Ornäs och gårds- egaren A. G. Olin ¹²⁾ .
27	<i>Fogelvik</i> , villaområde	Kanslirådet K. L. Lindeberg ¹³⁾ .
	<i>Hermanstad I</i>	
	tomt N:o 2 i I kvart.	Herr Hugo Piekkari ¹⁴⁾ .
	” N:o 4 i I ”	Torghandlaren Olga Nordström ¹⁵⁾ .
	” N:o 1 i II ”	Fröken E. M. Schalien ¹⁶⁾ .
	” N:o 6 i IV ”	Kapten E. W. Bärlund ¹⁷⁾ .
	” N:o 2 i V ”	Verkstadsarbetarene G. W. Söderholm och G. A. Andström ¹⁸⁾ .
	” N:o 6 i VI ”	Skräddaren F. E. Suominen ¹⁹⁾ .
	” N:o 7 i VI ”	Fru A. O. Hamberg ²⁰⁾ .
	” N:o 4 i VIII ”	Arbetaren Axel Häyrynen ²¹⁾ .
54	<i>Humleberg</i> , villalotten N:o 7	Poliskonstapeln K. A. Hilén ²²⁾ .
	” N:o 24	Handlanden J. N. Carlander ²³⁾ .
	<i>Majstad</i> , strandkvart. N:o 1	Garfverifabrikanten E. Roslund ²⁴⁾ .
	” N:o 3	Ölbryggaren J. A. Pehrsson ²⁵⁾ .
	tomt N:o 6 i X kvart.	Timmermannen Joh. Nyman ²⁶⁾ .
	<i>Mejlans</i> , villalotten N:o 5	Fröknarna A. A. och J. L. T. Ståhlberg ²⁷⁾ .
94	<i>Paloholmen</i>	Konsuln V. Ek ²⁸⁾ .
	<i>Reimans</i> hemman	Fräherre A. E. Ramsay ²⁹⁾ .
117	<i>Rönnskär, vestra</i> , östra hälft.	Aktiebolaget M. G. Stenius ³⁰⁾ .
96	<i>Sumparn</i>	Handlandene A. Pihlgren och H. Krüger ³¹⁾ .
25 b	<i>Surutoin</i> , bostadstomt	Handlanden K. M. Eklund ³²⁾ .
21	<i>Södernäs</i> , villaområde	Handelsfirman A. Parviainen & Co ³³⁾ .
16 a	<i>Ås</i>	Kontoristen Edvard Jäppinen ³⁴⁾ .
115	<i>Ärtholmen</i>	Handlanden Adolf Dumell ³⁵⁾ .

1) Drks prot. den 12 dec. § 1. — 2) D:o d:o den 7 mars § 2. — 3) D:o d:o den 7 febr. § 4. — 4) D:o d:o den 15 aug. § 3. — 5) D:o d:o den 10 okt. § 2. — 6) D:o d:o den 14 mars § 3. — 7) D:o d:o den 16 maj § 3. — 8) D:o d:o den 10 jan. § 1. — 9) D:o d:o den 4 april § 3. — 10) D:o d:o den 12 dec. § 6. — 11) D:o d:o den 28 nov. § 5. — 12) D:o d:o den 14 febr. § 25. — 13) D:o d:o den 21 febr. § 20. — 14) D:o d:o den 15 aug. § 13. — 15) D:o d:o den 12 dec. § 7. — 16) D:o d:o den 24 okt. § 10. — 17) D:o d:o den 7 nov. § 5. — 18) D:o d:o den 27 dec. § 23. — 19) D:o d:o den 21 febr. § 8. — 20) D:o d:o den 7 nov. § 4. — 21) D:o d:o den 17 okt. § 20. — 22) D:o d:o den 7 mars § 29. — 23) D:o d:o den 7 mars § 10. — 24) D:o d:o den 4 april § 15. — 25) D:o d:o den 28 febr. § 19. — 26) D:o d:o den 9 maj § 6. — 27) D:o d:o den 28 nov. § 14. — 28) D:o d:o den 14 mars § 13. — 29) D:o d:o den 10 jan. § 7. — 30) D:o d:o den 12 dec. § 1. — 31) D:o d:o den 17 jan. § 12. — 32) D:o n:o den 13 juni § 15. — 33) D:o d:o den 3 jan. § 9. — 34) D:o d:o den 5 sept. § 2. — 35) D:o d:o den 9 maj § 4.

Utledning af
mulbetesmark
och rätt till af-
bergning af
gräsväxt.

Rättigheten att uppbära afgifter för begagnande af stadens mulbetesmark¹⁾ uppläts af Drätselkammaren för en ersättning af inalles 270 mark samt rättigheten att afberga gräsväxten²⁾ å särskilda odisponerade områden för sammanlagdt 252 mark 50 penni.

Beviljande af
friare disposi-
tionsrätt.

Med anledning af särskilda arrendatorers ansökningar om erhållande af den, för intecknings vinnande i byggnaderna å deras arrendemark, enligt lag erforderliga rättigheten att utan stadens hörande till annan person öfverlåta sin arrenderätt, beviljade Drätselkammaren, jemlikt Stadsfullmäktiges den 26 April och 3 September 1882 Kammaren gifna bemyndigande att afgöra sådana ärenden, dylik friare dispositionsrätt för följande utom staden belägna arrendelägenheter:

Berghäll, tomt N:o 20 vid IV linien³⁾,

Salli, bostadsvilla N:o 50⁴⁾.

I stället för att de från dessa lägenheter utgående arrendeafgifterna förut varit säkerställda genom borgesförbindelser, blefvo nu på öfligt sätt vid den friare dispositionsrättens beviljande lägenheterna först intecknade staden till säkerhet för arrendeafgifternas utgörande.

Butikernas i
Saluhallen ut-
hyrande.

Med afseende derå, att den tid för hvilken butikerna i *Saluhallen* vid Vestra kajen voro uthyrda, skulle med April månad tilländagå, beslöt⁵⁾ Drätselkammaren, att auktion i och för uthyrande af desamma skulle anställas vid extra sammanträde Onsdagen den 10 April kl. 4¹/₂ e. m. och i fall af behof fortsättas följande dag, hvarom kungörelse skulle utfärdas. Tillika faststälde Drätselkammaren såsom vilkor för ståndens i *Saluhallen* förnyade utarrendering:

att hyrestiden blefve 3 år, räknadt från den 1 Maj 1895 till den 1 Maj 1898;

att af stånden upplåtas 60 st. i norra flygeln till försäljning af kött, fogel, korf och ägg; 40 st. i södra flygelns östra hälft till försäljning af smör, ost och bröd; 20 st. öfriga stånd i samma flygel till försäljning af trädgårdsprodukter och frukt, samt de 6 stånden i centrum af hallen till försäljning af färsk fisk;

att minimihyran per år för hvarje stånd skulle blifva 240 mark utom för fiskstånden, för hvilka denna hyra bestämdes till 500 mark.

Och som Drätselkammaren icke kunde fästa något afseende hvarken vid de ansökningar, som af åtskilliga innehafvare af butiker i *Saluhallen*

1) Drks prot. den 11 april §§ 11, 12, den 18 april § 15 och den 7 mars § 9. — 2) D:o d:o den 20 juni § 1. — 3) D:o d:o den 27 dec. § 15. — 4) D:o d:o den 3 jan. § 40. — 5) D:o d:o den 14 mars § 21.

emellertid gjorts ¹⁾, i syfte att den kungjorda auktionen skulle inhiberas och sökandene medgifvas rättighet att bibehålla innehafvande butiker emot hyra till samma belopp som härintills, ej heller vid Helsovårdsnämndens framställning ²⁾ derom, att för fiskhandelns ordnande skulle omkring 40 st. salustånd inredas uti Saluhallen samt för de matvaruhandlande, som sålunda blefve från hallen utdrifna, försäljningsstånd beredas i en ny för ändamålet uppförd hall, skreds å utsatt dag och tid till utauktionering af butikerna i Saluhallen; och uppnåddes ³⁾ härvid det resultat, att auktionsskillingen för samtliga butiker steg till inalles 40,851 mark eller till nära 5,000 mark högre belopp, än hvad i hyra för stånden förut erlagts. Behöriga hyreskontrakt afslutades sedan med vederbörande inom närmast följande tio dagar.

Såvidt innehafvarene af mångleribodar och diskar å Nariken ordentligt erlagt sina hyresafgifter fingo bodar och diskar af förre innehafvare bibehållas. Endast en par tre bodar hafva under någon tid af hyresåret stått lediga; och har hyresbeloppet för bodarna N:ris 13, 14 och 26 från den 1 Juni nedsatts med resp. 30, 20 och 30 mark.

Uthyrning af
Narinkbodas
och diskar.

Stadens simhus vid Brobergskajen, i Munkholmssundet och vid Asp-näs strand upplätos af Drätselkammaren för sommaren 1895 mot resp. 130, 89 och 165 marks ersättning ⁴⁾ till stadskassan, åt enkan Gustava Wasström, arbetaren A. V. Wilén och tapetryckaren J. F. Salin, med skyldighet för entreprenörerna att emot bestämda afgifter hålla simhusen tillgängliga för allmänheten.

Uthyrning af
simhusen.

Uti skrifvelse af den 19 Mars hade ordföranden i Helsinge kommuns utskott för ordnande af folkundervisningen, under förmålan att kommunen för uppställande och underhåll af tretton högre folkskolor underkastat sig ej obetydliga uppoffringar, hos Drätselkammaren anhållit att af stadens medel måtte i och för uppförande och underhåll af en utaf nämnda folkskolor å staden tillhörande Gumtäckt mark anslås ett årligt penningebidrag. Och beslöt ⁵⁾ i anledning häraf Drätselkammaren anhålla om folkskoledirektionens yttrande; samt, sedan ett sådant uti skrifvelse af den 5 Juni till Kammaren inkommit och deraf bland annat framgick, att stadens eget folkskoleväsende skulle tillskyndas en viss lättnad genom det tilltänkta folkskoleföretaget, i det att folkskolan å

Plats för högre
folkskola å
Gumtäckt.

¹⁾ Drks prot. den 28 mars §§ 5 & 17 och den 4 april § 7. — ²⁾ D:o d:o den 21 mars § 8. — ³⁾ D:o d:o den 10 april § 1. — ⁴⁾ D:o d:o den 30 maj § 2. — ⁵⁾ D:o d:o den 28 mars § 18.

Gumtäckt otvifvelaktigt skulle upptaga en del af de 231 barn från Gammelstaden och Gumtäckt, hvilka för närvarande besöka stadens folkskolor, att i skrifvelse ¹⁾ till kommunalnämnden i Helsinge socken anhålla om närmare upplysning angående den plats, der kommunen önskade att ifrågavarande skola borde placeras, hvarjemte kommunen skulle under rättas att Drätselkammaren vore villig hos Stadsfullmäktige hemställa om ett års anslag om 500 mark för ändamålet samt erbjudande af plats för den tillernade folkskolan i Majstad eller Hermanstad. Slutligen beslöt ²⁾ Drätselkammaren, sedan skolstyrelsen i Helsinge till svar å Drätselkammarens ofvanåberopade skrifvelse föreslagit till byggnadsplats för den planlagda folkskolan de s. k. Westphalska tomterna N:ris 3 och 4 af första kvarteret i Majstad, utvidgadt med ett 35 å 40 meter bredt område inpå en Gumtäckt underlydande beteshage, öfverlemna åt Kammarrens viceordförande, som närmast handhar beredning af förvaltningsärenden rörande Gumtäckt, att införskaffa utredning rörande lämpligheten af den föreslagna byggnadsplatsen och möjligheten att för ändamålet disponera densamma. Sådan utredning inkom emellertid icke under året.

Upprättande af
ny fastighets-
bok.

På grund af att uti den fastställda utgiftsstaten för året upptagits anslag med 800 mark för upprättande af ny fastighetsbok öfver staden underlydande jordlägenheter samt stadskamreraren T. Holmberg förklarar sig villig att åtaga sig densammas uppgörande, beslöt ³⁾ Drätselkammaren uppdraga åt kansliet att med Holmberg träffa närmare aftal härom, med iakttagande af att uppgifterna för ändamålet icke komme att öfverstiga det beviljade anslagsbeloppet. Och blef äfven ifrågavarande bok utan anslaget öfverskridande under året uppgjord.

Komplettering
af kartorna
öfver stadens
skogsmarker.

Emedan det upplysts att kartorna öfver stadens skogsmarker erfordrade komplettering, beslöt ⁴⁾ Drätselkammaren öfverlemna utförandet af nämnda kompletteringsarbeten åt skogsvakten Sipilä under ledning af forstmästaren Timgren; och finge för ändamålet användas ända till 500 mark af anslaget för skogsvaktarebiträden och skogskulturen.

Utstakning af
gränserna för
stadens fiske-
vatten.

På derom från Hamnkontoret framställd anhållan beslöt ⁵⁾ Drätselkammaren beordra Byggnadskontoret att låta genom geodeten utstaka gränserna för stadens fiskevatten utanför Gumtäckt egendom samt tillhandahålla Hamnkontoret en kopia af kartan öfver stadens fiskevatten.

¹⁾ Drks prot. den 20 juni § 13. — ²⁾ D:o d:o den 13 aug. § 6. — ³⁾ D:o d:o den 17 jan. § 5. — ⁴⁾ D:o d:o den 21 mars § 17. — ⁵⁾ D:o d:o den 21 mars § 3.

Med afseende derå att norra delen af södra hamnbassinen i Södra hamnen i och för hamnbanans framdragande blifvit igenfyld, hade såväl verkställande direktören för *Skärgårds Trafik Aktiebolaget* som ock egaren af ångbåten *Thor* hos Drätselkammaren förfrågat¹⁾, huruvida det icke vore möjligt att få förtöja de salupråmar för landtmannaprodukter, hvilka sökandene förut haft förlagda uti den igenfyllda bassinen, vid södra ändan af den ofvanom till norr liggande hamnbassinen, eller om tillstånd härtill ej kunde beviljas, för ifrågavarande pråmar anvisas annan lämplig plats i hamnen, eller slutligen något skjul af staden uppföras för försäljning af sådana matvaror, som med skärgårdsbåtarna till staden inkomma.

Försäljningspråmar i södra hamnen.

I anledning häraf inhemtade Drätselkammaren Hamnkontorets yttrande, hvori bland annat anföres, att försäljningspråmar icke vidare kunna erhålla plats i båthamnen, men att för de med skärgårdsbåtarna inkommande landtmannaprodukternas försäljning från provisionela bord och bänkar plats tillvidare kunde anvisas på eller invid den nu igenfyllda delen af förra fiskarhamnen; och beslöt²⁾ Drätselkammaren, med godkännande af detta Hamnkontorets förslag, medgifva sökandene tillstånd att för det anförda behovet å den angifna platsen efter Byggnadskontorets närmare anvisning anordna ett provisionelt skjul, hvartill nödigt virke finge af Byggnadskontoret från stadens förråd utlemnas.

Till Generalmajoren J. af Lindfors begäran om tillstånd att på den nya ångbåtsbryggan i Sandvikshamnen få uppställa ett flyttbart provisoriskt skjul, till begagnande för ångbåtspassagerare och för emottagande af bref och paketer, afsedda att befordras med ångbåtarna, biföll³⁾ Drätselkammaren för sin del.

Mindre skjul å ångbåtsbryggan i Sandvikshamnen.

På derom af Elektriska Belysnings Aktiebolaget härstädes vid särskilda Kammarens sammanträden gjord anhållan hade Drätselkammaren funnit godt för sin del bifalla⁴⁾ till uppställande i enlighet med Byggnadskontorets närmare anvisning af 5 st. ledningsstolpar å Annegatan, 6 st. å Andregatan, 5 st. å Badhusvägen, 2 st. å Norra Esplanadgatan, 1 st. å Nylandsgatan, 3 st. å Sandviksgatan och 6 st. å Sandvikskajen.

Uppställning af stolpar för elektrisk belysning.

Hos Drätselkammaren hade underbrandmästaren Frans Sjöblom anhållit om tillstånd att å Södra brandverkets vind få i enlighet med företedd

Boningsrum å Södra brandverkshusets vind.

¹⁾ Drks prot. den 9 maj §§ 16 och 17. — ²⁾ D:o d:o den 16 maj § 27. — ³⁾ D:o d:o den 9 maj § 15. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 aug. § 15, den 29 aug. § 16, den 26 sept. § 15, den 17 okt. § 44 och den 12 dec. § 24.

ritning på egen bekostnad inreda tvenne boningsrum; och biföll ¹⁾ Drättselkammaren härtill, efter att hafva inhemtat Byggnadskontorets yttrande i ärendet och på de af kontoret föreslagna villkoren, nämligen att de taket till underliggande rum uppbärande, valsade jernbjelkarne skulle stagas på sätt en af Byggnadskontoret uppgjord teckning utvisade och berörda förstärkning utföras under Byggnadskontorets inseende.

Klappbrygga i
Hermanstad.

Sedan särskilda i Gämtäckt förstäder bosatta personer genom Kammarrens viceordförande herr Nummelin anhållit om inrättande på stadens bekostnad af en klappbrygga vid stranden af Byholmen, infortrade ²⁾ Drättselkammaren Byggnadskontorets yttrande; och anmäler ³⁾ Byggnadskontoret i anledning deraf uti skrifvelse af den 3 September, att en klappbrygga under förlidne Juli månad blifvit invid nämnda holme anordnad, äfvensom att kostnaden för densamma, utgörande 425 mark, påförts konto:
Underhåll af klappbryggor m. m.

Riebyggnad å
Grejus hemman.

Sedan arrendatorn af Grejus hemman, C. W. Wickström anmält, att en å sagda hemman befintlig, staden tillhörig ria nyligen blifvit genom vådeld förstörd, och anhållit, då den af allmänna brandstodsbolaget för landet, der byggnaden varit försäkrad, därför utgifna brandskadeersättningen 1,800 mark icke försloge till bekostandet af en ny ria, samt då rian icke kunde för hemmanet undvaras, att Drättselkammaren måtte mot öfvertagande af brandförsäkringssumman låta å hemmanet uppföra en ny riebyggnad, beslöt ⁴⁾ Drättselkammaren från Byggnadskontoret inhemta upplysningar, huruvida i Grejus hemmans skog funnes tillgång på stock, som kunde användas till den nya riebyggnaden. Och efter det från Byggnadskontoret uppgifvits att från sagda skog kunde uttagas 800 st. 8 meter långa trädstammar, hvilka enligt verkställd beräkning erfordrades till uppbyggandet af rian, inleddes ⁵⁾ underhandling med arrendatorn Wickström om rians uppförande enligt af Byggnadskontoret uppgörande eskissritning ⁶⁾ på sådana villkor, att Wickström erhöi stock till byggnaden från hemmanets skog samt rättighet att tillgodonjuta brandförsäkringsbeloppet för den nedbrunna rian, med afdrag likväl af 960 mark, hvartill kostnaden för stockens afverkning och transport beräknats uppgå. Dessa underhandlingar ledde dock icke under året till något slutligt afgörande.

1) Drks prot. den 7 febr. § 29. — 2) D:o d:o den 24 maj § 33. — 3) D:o d:o den 5 sept. § 19. — 4) D:o d:o den 10 okt. § 3. — 5) D:o d:o den 7 nov. § 17. — 6) D:o d:o den 21 nov. § 6.

Såsom redogörelse för de under året verkställda allmänna arbetena intages här främst den af Byggnadskontoret afgifna berättelsen om dess verksamhet, hvilken är af följande lydelse:

Allmänna arbeten.

„Byggnadskontorets personal har under året icke undergått någon förändring.

Byggnadskontorets personal.

I och för utförfandet af nödig tillsyn vid de hamnbyggnadsarbeten, hvilka under året utfördes i samband med hamnbanans förlängning till Skatudden, äfvensom för uppgörandet af detaljritningar till kajer och andra byggnadsobjekt voro tvenne extra ingenjörer och en ritare sysselsatta å kontoret.

Extra ingenjörer och ritarebiträden.

Till aflönandet af hantlangare vid de mätningar, som blifvit verkställda af kontorets ingenjörer, har användts en summa stor Fmk 5,377: 20; till materialier s. s. mätningspålar, stakar etc. har åtgått Fmk 224: 68, samt till reparationer af instrument m. m. Fmk 223: 60.

Material och hantlangare-dagsverken vid mätningar.

Kostnaden för prenumeration å tekniska tidskrifter, äfvensom för inköp af teknisk special litteratur, har uppgått till Fmk 203: 95.

Expenser.

För anskaffandet af rit- och skrifmaterialier, kontorsböcker, arbetslistor m. m. har använts Fmk 1,302: 75.

På anmodan af ekonomen för stadens folkskolor har diverse remonter genom Byggnadskontorets försorg blifvit utförda i särskilda skolhus, för hvilka reparationer den sammanlagda kostnaden uppgått till Fmk 2,198: 96. Kostnaderna för renhållningen af afträdena i skolgårdarne uppgår till Fmk 680.

Folkskolorna.

I Byggnadskontorets böcker har under vidstående rubrik annoterats Fmk 163: 64, utgörande kostnaden för kvastar, ved m. m.

Saluhallens renhållning m. m.

Remonten af *värdshusbyggnaderna i Kaisaniemi* omfattade total ombyggnad af iskällaren, samt såväl inre som yttre remont af hufvudbyggnaden. För det förra arbetet uppgick kostnaden till Fmk 1,195: 13, remonten af hufvudbyggnaden åter kräfde Fmk 1,551: 83.

Byggnader och lägenheter.

Anslaget för *ändring af ingångarne till Saluhallen* öfverskreds med Fmk 1,057: 71, på grund deraf att i samband med nämnda ombyggnadsarbete en i kostnadsförslaget icke förutsedd höjning af taken i hallens förstugor måste utföras. Den i budgeten upptagna posten i och för ifrågavarande arbete utgjorde Fmk 3,000 och kostnaden af arbetet, som utfördes på entreprenad, uppgick till Fmk 4,057: 71.

Inredningen af ett *kassahvalf i Drätselkammarens lokal* utfördes genom Byggnadskontorets försorg. Å anslaget för arbetet uppstod en behållning af Fmk 1,017: 27.

Totalkostnaden för „*diverse reparationer*“ utförda i stadens samtliga byggnader uppgick under året till Fmk 26,510: 22. De kostsammaste reparationerna å detta konto utfördes i följande lägenheter:

Södra brandstationen (målningsarbeten)	Fmk 2,855: 98
Badhuset i Brunnsparcken (diverse reponter)	„ 1,796: 59
Maria sjukhus (målnings- och timmermansarbeten i gamla träpaviljongen)	„ 2,718: 02
Saluhallen (yttre målning och diverse)	„ 1,571: 31
Rådhusannexet (nya vaslag och förstärk. etc.)	„ 7,327: 79

Det höga beloppet af sistnämnda post betingades af nödvändigheten af att verkställa en fullständig remont af öfversta mellan-tak-vaslaget i Rådhusannexet. Vid företagen grundlig undersökning visade sig nämligen takvasarna i så hög grad angripna af röta, att remont af desamma måste omedelbart verkställas.

Gator och allmänna platser-

„*Diverse underhåll*“. För underhåll af gator och allmänna platser användes en summa af Fmk 4,600: 65; till remont och ombyggnad af barriärer och hägnader Fmk 3,536: 50; till underhåll af broar Fmk 111: 92, samt för diverse arbeten s. s. stödjemurar m. m. Fmk 363,34.

Detta konto påförda kostnader uppgingo in summa till Fmk 8,612: 41.

Regleringsarbeten. Planeringen af Skepparebrinken och Sjömansgatan utanför tomt N:o 13 utfördes under jemförelsevis ogynnsamma förhållanden, i det att dessa gator belades med arbete samtidigt, som grundläggnings- och murningsarbeten å det af nämnda gatudelar omfattade kvarteret N:o 107 a pågingo. Anslagen för ifrågavarande planeringsarbeten öfverskredos med resp. Fmk 107: 10 och Fmk 811: 47.

För planering af Östra hälften af Dalgatan och norra hälften af Aspnäsgatan var beviljad ett anslag Fmk 16,000, för hvilket belopp äfven ifrågavarande arbeten blefvo utförda. (Behållning Fmk 893: 92).

Kanaler och afloppsdiken.

För komplettering af stadens kloaknät har användts endast Fmk 799: 82. Till förlängning intill hafstrand af afloppskanalen i Hermanstad har åtgått ett belopp af Fmk 2,455: 73.

Kostnaden för upptagning af nya diken belöper sig till Fmk 444: 67.

Diverse underhåll. Spolning etc. af kloakerna kostade under året Fmk 2,138: 92. För rensning och reponter af infallsbrunnar användes Fmk 6,019: 94, samt till rengöring af diken och diverse åtgick Fmk 1,194: 29.

Vägar.

Remontkostnaden af vägar inclusive barriärer invid desamma belöpte

sig till Fmk 9,018: 51. Kostnaden för renhållningen af desamma uppgick till Fmk 2,761: 31.

Långa bron, hvars körbana allt sedan brons ombyggnad år 1890 varit belagd med ett 2" tjockt asfaltlager, hvilket icke visat sig hållbart under den lifliga trafiken å bron, underkastades smärre remonter och förseddes med ett nytt brolock af 2" plankor. Kostnaden för berörda remont uppgick till Fmk 2,804: 25.

På grund af Magistratens förordnande remonterades under året vägbeläggningen å *Brunnsparkens Östra allée*. Chausseringen, hvilken var alldeles utsliten, upphöggs och ersattes med ett nytt lager bokad sten, som invältades medelst hästvält. I samband med remonten af körbanan uppriktades kanten af gångbanan, hvarefter denna instampades med sandblandad lera och grusades. Kostnaden för makadamiseringen uppgick till Fmk 4,463: 61 och för remonten af gångbanan till Fmk 434: 70. Då arealen af körbanan utgör 2,680 m², uppgick priset för makadamiseringen till Fmk 1: 66 per m² vägyta.

Chausséeer.

Makadamiseringen af Östra chausséen slutfördes under året, men blef det för hela arbetet beviljade anslaget Fmk 27,200 öfverskridet med Fmk 6,629: 50, hufvudsakligen på grund af att chausséen, som befann sig i ett synnerligen dåligt skick, till hela sin bredd blef makadamiserad, då i kostnadsförslagen, hvilka utarbetades 3 år tidigare än arbetet kom till utförande, förutsattes endast makadamisering af chausséen till två tredjedelar af dess bredd.

Diverse underhåll af chausséer kräfde en kostnad af Fmk 28,618: 21, af hvilken summa Fmk 10,594: 10 utgjorde kostnaden af chausséerenhållningen.

Makadamiseringen af *körvägen genom Djurgården* slutfördes under året för Fmk 6,643: 90.

Remont och underhåll. Den gamla förfallna ballastkajen i Sörnäs blef under året nedrifven till vattenytan, hvarefter densamma till halfva sin längd ombyggdes. Kostnaden för arbetet uppgick till Fmk 3,651: 42.

Hamnar.

Remonten af Puckhuskajen i Norra hamnen, hvilket arbete är afsedt att slutföras under loppet af 4 år, påbörjades under Augusti månad och utfördes under året hela pålningsarbetet äfvensom en del af rustbädden, samt spintfyllningen i sin helhet. För ifrågavarande arbete var ett anslag af Fmk 10,000 upptaget i budgeten.

Kostnaden för anordnandet af *nedfartsbroar* till isarne m. m. uppgick till endast Fmk 871: 38.

Diverse reparationer. De viktigaste posterna å detta konto äro följande:

Remont af kajer	<i>Fmk.</i>	2,339: 66
„ „ bryggor	„	2,939: 04
Underhåll af bojar	„	557: 94
Muddring	„	2,065: 75

Dessa jemte särskilda andra mindre poster bringar upp slutsumman för diverse remonter under år 1895 till Fmk 9,317: 78.

Nybyggnader. Kajarbetena i Södra hamnen, utförda i samband med hamnbanan, slutfördes under Augusti månad. Angående arbetets förlopp kommer Hamnbyggnadsdelegationens berättelse att närmare redogöra.

Renhållnings-
väsendet.

För underhåll af stadens afstjelningsplatser användes en summa af Fmk 1,665: 39. På grund af Stadsfullmäktiges beslut angående upphörandet med renhållningen medelst pråmar, blefvo samtliga renhållningspråmar genom Byggnadskontorets åtgörande utbudna till salu, men lyckades det kontoret att försälja endast 2:ne pråmar för resp. Fmk 2,200 och 1,800. Afstjelningspråmarna remonterades under vintern och uppgick kostnaden härför till Fmk 2,591: 82.

Å anslaget för *vakters aftönande* förefanns vid årets slut en behållning af Fmk 254: 25.

Latriner och pissoirer. Kostnaden för remonten af latrinerna i stadens samtliga byggnader uppgick under året till 1,295: 26, samt för renhållningen af afträdena till Fmk 7,121: 89, medan motsvarande kostnader för pissoirerna belöpte sig till resp. Fmk 928: 06 och Fmk 1,014: 40.

Renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar var fortsättningsvis under inseedet af 4 förmän och en öfveruppsyningsman samt fördelad å 4 distrikt.

Kostnaden för renhållningen utgöres af följande poster:

Sopning	<i>Fmk.</i>	14,356: 50
Transport af sopor (per m ³ Fmk 1: 10) . . .	„	6,270: 45
„ „ snö m. m.	„	2,132: 80
Sandning och plogning vintertid	„	602: 50
Kalk, sand och diverse	„	2,015: 41
Kvastar	„	1,178: 20
Remont och redskap	„	664: 57
Arbetsledning	„	3,076: —
Summa	<i>Fmk.</i>	30,296: 43

Bevattningen af gator och vägar, hvilken tidigare omfattat endast stadens centrala delar, vägarne i Brunnsparken, äfvensom chausséerna, utsträcktes under året så till vida, att äfven jemförelsevis aflägst belägna men lifligt trafikerade gator befuktades vid torrt väder tidigt om morgnarna i och för gatusopningens verkställande i samband med bevattningen. För sagda ändamål voro vid torr väderlek stadens samtliga 9 bevattningsvagnar i verksamhet mellan klockan $\frac{1}{2}5$ —8 f. m. De gator, hvilka dervid blefvo befuktade voro följande:

Eriksgatan, från Lappviks- till Annegatan;
 Annegatan, mellan Eriks- och Andrégatorna;
 Wladimirsgatan från tomt N:o 17 till V. Henriksgatan;
 Andrégatan från Fredriks- till d:o
 Fredriksgatan mellan Boulevards- och Eriksgatorna;
 Boulevardsgatan;
 Skilnadsgatan;
 Georgsgatan; mellan St. Roberts- och Boulevardsgatorna;
 Trekantiga torget;
 Skilnadstorget;
 Henriksgatorna;
 Brunngatan;
 Hagasundsgatan;
 Mikaelsgatan;
 Alexandersgatan;
 Esplanadgatorna;
 V. Kajen;
 Badhusgatan;
 Parkgatan;
 L. Robertsgatan;
 N. och S. Magasinsgatorna;
 Högbergsgatan mellan Ludvigs- och S. Esplanadgatan;
 Kaserngatan „ St. Roberts- och d:o
 Fabiansgatan „ S. Magasins- „ Regeringsgatorna;
 d:o „ Wilhelms- „ Trädgårdsgatorna;
 Unionsgatan „ N. Magasinsgatan och Långa bron;
 Sofiegatan;
 Katrinegatan;
 Nikolaigatan;
 Mariegatan;

Norra kajen mellan Alexandersgatan och T kajen;
 Regeringsgatan „ Nikolai- „ Mariegatorna;
 Elisabetsgatan „ Marie- „ Unionsgatorna;
 Trädgårdsgatan „ Unions- „ Fabiansgatorna;
 Wilhelmmsgatan „ Mikael- „ d:o

Klappbryggor,
vedmätt m. m.

För underhåll af klappbryggor, vedmätt, lyktstolpar m. m. har åtgått en kostnad af Fmk 6,870: 54.“

Stadsgeodetens
verksamhet un-
der året.

Stadens geodet hade under året deltagit uti följande förrättningar, nämligen: 58 tomtmätningar, 1 afträdessyn, 120 tio- och treårssyner, 37 kontrollsyner, 7 tomtvärderingar, 4 värderingar af villalägenheter, 11 värderingar af upplagsplatser och stenbrott, 16 gränsutstakningar inom staden, 11 gränsutstakningar å villor och upplagsplatser och 16 utpålningar af nybyggnader. Af honom hade utfärdats 6 kopior af mätebref, 9 intyg från tomtboken samt 5 andra intyg rörande stadens jordlägenheter. För Byggnadskontorets räkning hade verkstälts särskilda mätningar och kartläggningar samt afgifvits utlåtanden. På mellantider har geodeten ordnat det i hans vård lemnade kartaverket och hithörande arkiv.

Beträffande vattenledningen, dess utvidgning och verksamhet har Vattenledningskontoret aflemnat följande berättelse:

Vattenlednings
utvidgning.

	<i>Fmg.</i>	<i>nit</i>
„Vattenledningens värde vid ingången af år 1895	2,804,541	75
Inköp af vattenmätare	4,970	14
Brandposters försände med vattenaflopp	445	29
2 st. vattenvärmsstationer	483	71
Utsträckning af vattenledningen under Högbergsgatan från N:o 17 till Rödäldsgatan	4,084	72
Utsträckning af vattenledningen till Hermanstad	17,979	52
Uppförandet af nya filtra	130,343	49
Reservsugrör från filtra till pumpverket	6,500	—
Vattenledningens värde vid utgången af år 1895	2,969,348	62

Antalet uppsatta vattenmätare utgjorde vid årets slut 1,490, hvaraf 8 st. tillhörde resp. konsumenter. Mätarenas storlek framgår af följande sammanställning:

Inloppsdiаметer	200	150	100	75	50	40	30	25	20	13	10	mm
Antal	1	3	3	12	54	103	182	416	605	110	1	st

15 st. brandposter försågos med underjordiskt aflopp.

2 st. vattenvärningsstationer, bestående af s. k. mejerigrötor, inrymda i transportabla skjul, inrättades å Broholmen och invid Arkadia-teatern och blef staden, som redan förut disponerade öfver tvänne dylika inrättningar i rådhusgården samt verkstadslokalen vid Bergmansgatan 3, härigenom fullkomligt emanciperad från de privata badinrättningar, hvilka förut till oskäligt pris levererade en del af det för brandposternas skötsel under vintern erforderliga heta vattnet.

Genom vattenledningens utsträckning under en del af Högbergsgatan blefvo gårdarne 19, 21 och 23 i tillfälle att ansluta sig till vattenledningen, hvarjemte en brandpost i närheten af den nya kyrkan inrättades. Ledningen består af 124 m 102 mm rör med en slidkran och en brandpost.

Utsträckningen af vattenledningen till Hermanstad skedde sålunda, att för den ytterst ogynsamma jordmånens skuld en stor del af arbetet utfördes under vintern, så att redan den 14 Februari en vattenpost i närheten af östra stadsporten kunde tagas i bruk. Den återstående delen utfördes under sommarmånaderna, och består ledningen af 560 m 152 mm rör, jemte 3 slidkranar, 7 brandposter och 2 vattenposter, hvarifrån vattnet försäljes på bestämda tider till ett pris af 1 p. för 20 L.

Vattenledningen i Hermanstad.

Under året utfördes betoneri, rappning och beskickning af filterbassinerna, jemte öfverbyggnad, bestående af betonmurar under dubbelt trädtag, täckt med asfaltfilt, på jerntakstolar. Filtret N:o VI igångsattes den 1, N:o IV den 15 och N:o V den 22 September. Kostnaderna för de nya filtra utgöra inalles 233,019 mark 17 penni eller 12,910 mark 83 penni mindre än kostnadsförslaget och fördela sig på följande arbetstitlar:

Uppförandet af nya filtra.

Jordschaktning, planering & stödjemurar	<i>Smf.</i>	16,600: —
Bergsprängning & revetering	„	56,650: —
Stampbeton, tegelmurning & rappning	„	58,700: —
Rörledningar & kranar	„	27,400: —
Beskickning af filtra	„	17,000: —
Taket	„	48,600: —
Arbetsledning & diverse	„	8,069: 17
Summa <i>Smf.</i>		233,019: 17

Den nyttiga arealen af filtrerna IV och VI utgör för etthvert 468 m², af filtret V 348 m² eller tillsammans 1,284 m², hvadan totalkostnaden per m² filterarea stiger till 181 mark 47 penni. Arealen af de nya filtrerna

utgör c:a 64 % af de gamlas, som är 1,989 m², och totala filterarean uppgår f. n. till 3,273 m².

Reservrör från
filtra till pump-
verket.

Under den synnerligt våldsamma islossningen i April söndrades den del af det år 1890 anlagda 457 mm reservsugröret, som var ledd längsmed hafsbottnet ifrån filterholmen till pumpverket. Sedan Stadsfullmäktige bifallit ett förslag att leda ifrågakvarande rör uti en bro öfver Wanda å, beställdes en sådan ifrån firman Harkort i Duisburg och uppställdes under Oktober månad. Arbetet, i sammanhang med hvilket en förändring af rörledningens sträckning blef erforderlig, fullbordades i början af December och kostnaderna 6,500 mark bestriddes med behållningen på anslaget för de nya filtra, hvilken härigenom nedgick till 6,480 mark 83 penni.

Rörnätets ut-
sträckning.

Rörnätets utsträckning vid utgången af år 1895 framgår af följande tablå:

	584 mm rör	533 mm rör	457 mm rör	406 mm rör	305 mm rör	203 mm rör	152 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Summa rör	Brandposter	Afsänkings- kranar
	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	st.	st.
31 December 1894	92	15	3,683	2,926	8,186	3,129	5,884	29,104	170	1,825	55,014	296	30
Tillkommit år 1895	—	—	26	—	106	6	577	755	—	—	1,470	8	5
Summa 31 December 1895	92	15	3,709	2,926	8,292	3,135	6,461	29,859	170	1,825	56,484	304	35

Rörnätets medeldiameter $\left(= \frac{\sum l d + l_1 d_1 + \dots}{\sum l + l_1 + \dots} \right)$ är = 181,4 mm.

Vid slutet af år 1895 funnos i bruk staden tillhöriga 4 st. fribrunnar, 4 st. vattningshoar, af hvilka 3 med vattenvärmningsapparater, 7 st. dricksvattenkastare, 8 st. vattenafhemtningsposter för betalande konsumenter, 13 st. vattenposter för gatubevattning, 32 st. d:o för trädgårdsbevattning samt 1 st. hydraulisk hiss. Af stadens hus voro 21 försedda med vattenledning.

Förvaltning, drift, underhåll och diverse.

Vattenlednings
förvaltning
och drift.

Å r 1 8 9 5	Smg.	74.	Smg.	74.
<i>Vattenledningskontoret.</i>				
En ingenjör, arvode	6,960	—		
En bokhållare, do	2,400	—		
Expenser	2,007	67	11,367	67
<i>Vattenuppfordringen.</i>				
En förste maskinist, arvode	2,400	—		
En andre do do	1,200	—		
En putsare do	877	89		
Eldare- och handtlangaredagsverken	221	60		
Ved, olja, trassel och diverse	3,065	54		
Remont och underhåll af gamla pumpverket	1,365	03		
Remont och underhåll af ångpumpverket	1,078	82	10,208	88
<i>Filtreningen.</i>				
En filterförman, arvode	1,200	—		
Isning af filtra	1,680	95		
Skumning af do	1,680	01		
Sandtvättning, kärning och påfyllning	3,957	76		
Remont af filterbassinerna	1,777	65		
Do af arbetsredskap och diverse	500	—		
Ved till eldning af renvattenshuset	150	—	10,946	37
<i>Rörmätet.</i>				
En rörmästare, arvode	3,000	—		
Skötsel af brand- och vattenposter	3,310	08		
Nyläggning af vattenledningsröret under Vilhelmsgatan ifrån Mikaelsgatan till adress N:o 11	1,450	—		
Rensning af vattenledningsröret under Mikaelsgatan	167	96		
Öfrig remont och underhåll af rörmätet	1,609	58		
Remont och underhåll af brandposter, afstängningskranar och vattenposter	4,047	—	13,584	62
<i>Vattenborgen.</i>				
En reservoirvakt, arvode	420	—		
Diverse underhåll af samt ved till vaktstugan, rengöring och reparation af vattenborgen m. m.	963	06	1,383	06
<i>Vattenmätare.</i>				
Reparation och justering af vattenmätare	2,156	84		
Afläsning af vattenmätare och resultatens sammanställning . .	5,670	10	7,826	94
Transport	—	—	55,317	54

	<i>Frög.</i>	<i>gi.</i>	<i>Frög.</i>	<i>gi.</i>
Transport	—	—	55,317	54
<i>Diverse.</i>				
Mätningar och undersökningar för utvidgningar	556	70		
Brandförsäkringspremier, utskylder till Helsinge kommun och telefonavgifter m. m.	2,108	06		
Drift och skötsel af vattenvärningsinrättningarna vid hästhoarna	2,357	54		
Arrende för skyddsområde vid Wanda å	600	—		
Kostnader för distribuering af debetsedlar	500	—		
Diverse kostnader	781	94	6,904	24
<i>Verkstaden.</i>				
En verkmästare, arvode	2,000	—		
Hyra för verkstadslokal och magasin	2,644	—		
Dagsverken för privata arbeten	11,839	45		
Material " " "	25,483	58		
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	600	—		
Diverse kostnader	530	42	43,097	45
Summa <i>Frög.</i>	—	—	105,319	23

Vattenledningskontoret.

Utgifterna under titel *Vattenledningskontoret* innefatta aflöningar och expenser för tillsynen öfver vattenledningens utvidgning, drift och förvaltning, äfvensom för uppdebiteringen af vattenavgifter och utförda verkstadsarbeten. Bland kontorsarbetena hafva förekommit: 183 skrivelser och andra skriftliga expeditioner, 139 bref, cirka 4,680 debetsedlar för förbrukadt vatten samt 1,271 räkningar för af verkstaden utförda arbeten.

Vattenuppfördringen.

Under år 1895 utgjorde vattenuppfördringen 1,478,567 m³ och var 114,030 m³ eller c:a 7,7 % större än under år 1894. Ångpumpverket användes under sammanlagdt 209 timmar, hvaraf 186 för turbinrännans remont och 23 (den 27 och 28 November) i anledning af att turbinerna stoppade i följd af issörja.

Uppföringskostnaden per m³ vatten utgör inalles 0,690 penni. Vattenuppfördringens storlek under de skilda månaderna och dagarna af året framgår af följande tablå och bilagda grafiska tabell N:o I.

Pumpverket arbetade enligt nedanstående tablå:

Pumparnas verksamhet

Månad	Gamla pumpverket			Ångpumpverket			Summa m ³	
	Pumpen N:o	Antal timmar	Antal slag	Antal timmar	Antal slag	Antal m ³		
Januari	I	352	241,265	} 96,174	—	—	96,174	
	II	345	232,515					
Februari	I	323	241,800	} 98,269	—	—	98,269	
	II	323	242,542					
Mars	I	345	261,713	} 107,413	—	—	107,413	
	II	357	267,829					
April	I	341	267,316	} 108,537	—	—	108,537	
	II	340	267,618					
Maj	I	414	360,315	} 140,797	—	—	140,797	
	II	387	332,938					
Juni	I	421	357,526	} 141,546	—	—	141,546	
	II	428	339,647					
Juli	I	281	236,022	} 102,477	186	252,169	39,086	
	II	318	269,873					
Augusti	I	434	366,687	} 144,091	—	—	144,091	
	II	415	342,887					
September	I	411	341,168	} 134,984	—	—	134,984	
	II	412	355,741					
Oktober	I	396	333,354	} 132,982	—	—	132,982	
	II	427	353,090					
November	I	391	329,700	} 118,650	23	27,782	4,306	
	II	347	284,174					
December	I	319	274,749	} 109,255	—	—	109,255	
	II	359	289,263					
Summa	—	8,886	7,189,741	1,435,175	209	279,951	43,392	2,478,567

Vattenuppfordringen per dygn utgjorde i medeltal 4,051 m³ (= 46,9 L. i sekunden), i maximum den 20 Maj 7,081 m³ (= 81,9 L. i sekunden) och i minimum den 26 December 1,920 m³ (= 22,2 L. i sekunden).

Filtreringskostnaden för en m³ vatten utgör i medeltal 0,740 penni. Driftkostnaderna pr m² filteryta kunna icke uppgifvas, enär densamma från den 1 September—31 December var större än under årets öfriga del.

Vattenfiltrering.

Rensning af filtra verkställdes 41 gånger, såsom närmare framgår af följande sammanställning:

Rensade filterbassiner	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
N:o I	1	1	—	1	3	—	1	1	1	—	1	1
” II	1	—	1	1	2	—	1	2	—	1	2	1
” III	1	—	1	1	2	—	2	2	—	1	1	—
” IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
” V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
” VI	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1

I slutet af Augusti månad anbragtes å såväl gamla som nya filtra inrättningar för reglering af filtreringshastigheten, så att denna samtidigt hade samma storlek i alla i gång varande bassiner, hvilket förut endast ofullständigt kunde uppnås. I följande tabell öfver filterdriften ingå därför uppgifter öfver filtreringshastigheten endast från och med September.

	Filterarrea i bruk m ²			Filtreringshastighet mm i femmen			Genomskinlighet cm					
	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Åvatten			Vattenledningsvattnet		
							Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum
Januari	1,839	1,989	1,326	—	—	—	36	39	35	66	68	65
Februari	1,918	1,989	1,326	—	—	—	39	40	35	73	75	70
Mars	1,903	1,989	1,326	—	—	—	40	40	40	75	75	75
April	1,591	1,989	1,326	—	—	—	33	40	3	66	75	17
Maj	1,197	1,989	0	—	—	—	22	33	3	54	75	17
Juni	1,061	1,989	0	—	—	—	37	43	33	60	75	33
Juli	1,433	1,989	1,326	—	—	—	19	36	7	56	75	55
Augusti	1,326	1,326	1,326	—	—	—	40	41	38	75	75	75
September	2,144	2,805	1,794	79	176	35	23	40	5	74	75	65
Oktober	2,529	2,805	2,610	65	118	30	16	42	5	73	75	70
November	2,726	2,925	2,610	61	125	44	17	37	4	74	75	68
December	2,637	2,805	2,142	63	121	29	39	42	35	75	75	75
För hela året	1,859	2,925	0	—	—	—	30	43	3	68	75	17

Anmärkas bör att den apparat, medelst hvilken vattnets genomskinlighet bestämmes, icke gifver större utslag än 75 cm, men att vattenledningsvattnets genomskinlighet oftast uppgått till högre belopp.

Ifrån den 28 Maj t. o. m. den 6 Juni levererades ofiltrerad vatten som följd af erforderliga reparationer å de gamla filtra samt komplette ring af sandbäddarna.

Rörmätet.

Å rörmätet reparerades 9 läckor (hvaraf 5 rörbrott, förorsakade genom sprängningar och pliktningensarbeten samt sättningar i de nyanlagda kajerna) eller en läcka på hvarje 6,3 kilometers rörläng. En del af vattenledningsrören under Mikaelsgatan, som antagligen genom ogynsam jordmon förvandlats till svafveljern af sådan mjukhet att det kunde täljas med knif, ersättas med nya. Större remonter utfördes å 51 brandposter och afstängningskranar, mindre nästan dagligen. Skötseln af brandposterna kostade per år och stycke i medeltal 10 mark 89 penni. Rörmätet spolades under året 27 ggr mer eller mindre fullständigt. Totala

underhållskostnaden för rörnätet och dess tillbehör stiger till 240 mark 49 penni per kilometer rörlängd och till 0,919 penni per m³ vatten.

Vattenborgen rengjordes 2 ggr, vid hvilka tillfällen vattenståndet Vattenborgen. var 0. Eljes har lägsta vattenståndet (den 8 September) utgjort 2,3 m, motsvarande ett kubikinnehåll af c:a 1,200 m³.

Antalet rengjorda, reparerade och justerade vattenmätare utgjorde Vattenmätare. 617 eller c:a 42 % af totala antalet. Under året verkställdes c:a 18,000 särskilda afläsningar af vattenmätare för en kostnad af 5,670 mark 10 penni, incl. resultatens sammanställande. Totalkostnaden för vattenmätarna utgjorde per år och stycke: 5 mark 39 penni för underhåll och afläsning, 10 mark 27 penni ränta och amortisation eller inalles 15 mark 66 penni. De influtna vattenmätarehyrorna åter utgöra 11 mark 98 penni per år och stycke i medeltal.

Öfver det pekuniära resultatet af verkstadens verksamhet kan följande ungefärliga kalkyl gifva upplysning: Verkstaden.

Inkomst.

inkomst under år 1895 *Fmg.* 47,441: 24

Utgifter.

En verkmästare, arvode	<i>Fmg.</i> 2,000: —	
Hyra för verkstadslokal & magasin	„ 2,644: —	
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	„ 600: —	
Lagerränta och brandförsäkringspremier	„ 1,500: —	
Afskrifning och ränta å arbetsmaskiner	„ 500: —	
Diverse	„ 530: 42	
$\frac{2}{3}$ här af för privata arbeten, (resten för stadens)	„ 5,131: 11	
Dagsverken för privata arbeten	„ 11,839: 45	
Material för d:o	„ 25,483: 58	
Räkningsblanketter, böcker, kostnader för räkningsbeloppens indrifning m. m.	„ 800: —	
För eventuella gratisreparationer under loppet af 2 år reserveras	„ 1,000: —	
För räntor å fordringar, möjligen observerade utgifter och till summans afrundning	„ 687: 10	44,941: 24
Saldo nettovinst <i>Fmg.</i>	2,500: —	

Antalet arbetare vid vattenledningen Beträffande vattenledningskontorets arbeten under år 1895 må ännu nämnas, att antalet dagsverkare utgjorde i minimum 35, i medeltal 109 och i maximum 212, samt att antalet personer med månadslön utgjorde 7.

Priset per m³ vatten Priset för hvarje m³ vatten utgör, enligt i det föregående lemnade uppgifter:

	Penni.
Om endast pumpningskostnaden toges i betraktande	0,690
Om härtill lägges kostnaden för filtreringen	1,430
Om härtill lägges kostnaden för rörnätets skötsel och underhåll	2,349
Om härtill lägges kostnaden för vattenledningens administration och för vattenmätarena	3,647
Om härtill lägges öfriga kostnader (utom verkstaden)	4,208
Om härlill lägges 5 % å anläggningskapitalet	14,249
Om härtill lägges 1 % afskrifning af anläggningskapitalet	16,258

Inkomsten per m³ vatten. Inkomsten för hvarje m³ vatten framgår af följande sammanställning:

Influtna vattenavgifter	<i>Små:</i>	239,566: 60	
Inkomst från hästhoarna	,,	1,968: 31	
Förhöjning för sentida inbetalning af vattenkonsumtionsavgifter	,,	685: 05	242,219: 96
Vattenmätarehyror	,,	— —	17,850: 16
Summa <i>Små:</i>		— —	260,070: 12

hvadan medelinkomsten per m³ vatten utgör 17,59 penni.

Inkomsterna för vatten och vattenmätarehyror voro tillsammans under år 1895 10,467 mark 30 penni större än under nästföregående år och 6,620 mark 12 penni större än i budgetförslaget förutsatts.

Vattenkonsumtionen. Antalet konsumenter utgjorde vid slutet af år 1895 1,253 eller 33 mera än under föregående år.

Den uppdebiterade konsumtionen i de särskilda stadsdelarna uppgick till följande belopp under år 1895. Första stadsdelen 112,240, Andra 154,426, Tredje 55,588, Fjerde 151,073, Femte 118,646, Sjette 50,531, Sjunde 52,442, Åttonde 8,974, Nionde 7,369 och utom staden 135,177 eller tillsammans 846,466 m³. I medeltal har för hvarje försäld m³ vatten influtit 28,61 penni.

Enär den uppfordrade vattenmängden utgjort 1,478,567 m³, och den försälda 846,466 m³, återstår såsom gratis utdelade 632,101 m³, efter ett

enhetspris af 16,258 penni motsvarande ett penningebelopp af 102,766 mark 98 penni och utgörande vattenbehovet för bevattning af gator och planteringar, eldsläckning, stadens pissoirer, hästhoar och fribrunnar, för stadens allmänna arbeten och i stadens hus.

Under året medgifna reglementsensliga rabatter för större förbrukning än 125 m³ i kvartalet samt för utläkt vatten motsvara ett sammanlagdt belopp af 11,719 mark 84 penni. Rabatten uti vattenafgifter.

För indrifning af oguldna afgifter för vatten och af verkstaden utförda arbeten erfordrades endast en gång afstängning af privat servisleddning. Sedan förra året återstå två konsumenter, hvilkas ledningar fortfarande äro afstängda för en sammanlagd skuld af 44 mark 83 penni. Afstängning af vattenledning.

Vattenståndet i Wanda å var år 1895. Vattenståndet i Wanda å.

År 1895	Medeltal m	Maximum m	Minimum m
Januari	+ 0,18	+ 0,21	+ 0,16
Februari	+ 0,10	+ 0,22	+ 0,04
Mars	+ 0,07	+ 0,12	+ 0,05
April	+ 0,48	+ 2,30	+ 0,06
Maj	+ 0,59	+ 2,03	+ 0,14
Juni	+ 0,12	+ 0,30	+ 0,05
Juli	+ 0,24	+ 0,45	+ 0,06
Augusti	+ 0,12	+ 0,26	+ 0,06
September	+ 0,23	+ 0,72	+ 0,08
Oktober	+ 0,37	+ 0,05	+ 0,08
November	+ 0,72	+ 1,73	+ 0,18
December	+ 0,26	+ 0,32	+ 0,15
För hela året 1895	+ 0,29	+ 2,30	+ 0,04

Islossningen inträffade den 27 April och vattenståndet 2,3 m är det högsta som i mannaminne förekommit.

Angående arbeten under år 1895 rörande stadens planteringar har Stadsträdgårdsmästaren afgifvit följande berättelse: Stadens planteringar.

„För underhåll af stadens samtliga parker och planteringar har för år 1895 anslaget varit Fmk 40,000. Arbetena i desamma ha försiggått ungefär såsom under föregående år. Ty någon nämnvärd förändring angående vård och skötsel har icke ifrågakommit. Anslag för underhåll af stadens planteringar.

Det hufvudsakligaste i en stadsplantering är att söka åstadkomma största möjliga ordning, så att hvarje olika slag af arbete utföres på de tider, som äro därför lämpliga och att det hela en gång färdigt framträder på ett formfulländadt sätt.

Träskolorna. Inom träskolorna ha under året ganska betydande omplanteringsarbeten blifvit verkställda. Så ha t. ex. å Rödäldsområdet upptagits 5,000 exemplar björkar, som till en del utplanterades på samma plats med längre afstånd från hvarandra. De öfriga jemte 804 st. almplantor öfverfördes till hufvudskolan å Kampmalmen att der placeras. Likaså flyttades från reservträdgården till sistnämnda plats 3,602 st. lönnplantor, som äfven utplanterades derstädes.

Planteringar. Plantering af träd och buskar utfördes på de triangelformiga delarna af *Fredrikstorget* för att i någon mån söka undanskymma såväl därvarande plank som äfven de mot norra sidan af torget befintliga uthusbyggnaderna. I öfrigt ha planteringsarbetena endast bestått i att komplettera å sådana ställen, där dödade eller skadade träd och buskar undanskaffats.

Kostnaderna för planteringsarnas underhåll. Kostnaderna för skötsel och vård af nedannämnda planteringar ha under året uppgått till följande belopp:

Brunnsparken	<i>Små</i>	3,807: 98
Brunnsplanen	”	600: 95
Djurgården	”	1,000: 28
Elisabetstorget	”	589: 73
Esplanaderna	”	6,906: 07
Fabriksparken	”	390: 55
Fredrikstorget	”	155: 80
Folkskolan vid Annegatan	”	82: 55
D:o ” Kaserngatan	”	187: 86
Grafvarna å Kyrkogården	”	107: 34
Hesperia området	”	118: 90
Kajsaniemi	”	3,265: 83
Kyrkotorget	”	425: 18
Maria sjukhus	”	1,698: 27
Materialgården	”	586: 04
Mullgården	”	2,106: 91
Observatoriibergen	”	3,976: 12
Plantskolan	”	1,117: 81
Soffor och bänkar	”	774: 40
Skvären vid Finlands Bank	”	568: 10
D:o ” Riddarhuset	”	440: 42
Transport	<i>Små</i>	28,907: 09

Transport	<i>Små</i>	28,907: 09
Skvären vid Ständerhuset	”	680: 83
Trekanten	”	500: 55
Växthuset	”	6,097: 92
Diverse	”	2,611: 92
	<i>Summa Små</i>	38,797: 78

Det för växthuset upptagna beloppet Fmk 6,097: 92 har ej i sin helhet åtgått för anskaffande af blomsterväxter till utplantering i anläggningarna, utan ha derfor dessutom verkstälts diverse uppköp af materialier, som icke direkte kunna påföras underhållskostnaderna, såsom drifbänksfönster, blomkrukor m. m. samt uppförts en drifkast, och hafva dessa samtliga kostnader uppgått till Fmk 1,985. Således stiger underhållssumman för växthuset egentligen till Fmk 4,112: 92.

Växthuset.

Af anslaget Fmk 1,000 för underhåll af hägnader ha Fmk 915: 97 åtgått till inköp af järnkäppar och stängseltråd, som användts till stängsel omkring gräsplaner, buskager och blomstergrupper, samt för målning och reparation af såväl dessa stängsel som äfven andra inom planteringarna befintliga hägnader.

Underhåll af hägnader.

Soffor till ett antal af 25 st. inköptes till stadsplanteringarna för de här för beviljade Fmk 500.

Inköp af soffor.

Af anslaget Fmk 400 för anskaffandet af sådana träd och busksorter, som ännu icke inom stadens egna trädskolor kunnat åstadkommas, användes Fmk 342: 17.

Inköp af träd och buskar.

Jordfyllningsarbetena omkring träden i Henriksesplanaden värkställdes å den mellan Alexanders- och Brunngatorna belägna delen. Dock kunde detta arbete sträcka sig endast till de tvänne trädraderna i midten af esplanaden, emedan anslaget Fmk 1,200 som här för beviljats ej medgaf vidare fortsättande däraf.

Jordfyllning omkring träden i Henriksesplanaden.

Försköningsarbetena å Observatoriibärgen ha under året fortskridit därhän, att de högst belägna slutningarna mot norr planerats, och återstår nu endast att påföra mylla, som ytterligare afplaneras å ytorna, för att få dessa i jämn och vacker hållning. Utförandet af nämnda planeringsarbete försvärades i betydlig grad genom bärgets olämpliga formationer. Så måste, för att bereda tillräckligt rum för lera och jord, bärget undansprängas såväl längs körvägen som äfven å ett större område mot därvarande sandplan. Detta arbete var desto mera af behovet påkalladt som de träd och buskar, hvilka där blifva planterade, en gång

Observatoriibärgens förskönande.

komma att förläna Observatoriibärgens vackraste del en värkligen värdig prydnad.

Utom nämnda arbeten planerades och planterades området invid Kirurgiska sjukhusets plank, hvilket område äfven insåddes med gräsfrö. Planteringen rangerades i buskager längs planket för att i sin helhet söka undanskymma detsamma.

Disponibla medel för dessa arbeten ha för året varit Fmk 12,690: 35. Därpå ha användts Fmk 11,834: 10. Det öfriga af beloppet kunde icke på lämpligt sätt användas, emedan materialier för arbetenas fortsättande ej kunde på förmånliga villkor anskaffas.

Arbeten i
Brunnsparken
och Kajsaniemi.

I Brunnsparken och Kajsaniemi utfördes äfven några mindre planteringsarbeten.

Å förstnämnda plats påfylldes och planerades en del af parkens nordvästra del längs hamnbanan, och anlades därstädes en promenadgång i riktning mot den längre söderut belägna plats, som är afsedd till lekplan. Promenadgången inom detta område är äfven afsedd att förmedla trafiken åt parkens västra område. Kostnaden för dessa arbeten uppgick till Fmk 2,028: 13 och öfversteget det egentliga anslaget 2,000 mark med Fmk 28: 13.

Det anslag, som beviljades för planeringsarbeten i Kajsaniemi, Fmk 1,500, användes för att iordningställa området omkring den s. k. svandammen, hvilket numera är färdigt planerat, så att plantering af träd kan verkställas där nästkommande vår.

Af oförutsedda omständigheter öfverskreds anslaget med Fmk 218: 15.

Öfriga planteringsarbeten.

I stadens samtliga parker och planteringar utplanterades under året endast ett ringa antal träd och buskar, af den orsak att inga anslag föregående år beviljades till planeringsarbeten. Således uppgick antalet träd till 195 st. och prydnadsbuskarnas antal till 291.

Växthuset och drifbänkarna hafva under året förökats med 47,441 st. blad och blomsterväxter. Af dessa utplanterades i anläggningarna 36,800 st. Det öfriga antalet inflyttades på hösten i växthuset och drifkasterna, att tillsammans med andra äldre växter vårdas för kommande behof.

Blomsterlökar, som utsattes på hösten för blomning till kommande vår, uppgingo till ett antal af 13,100 st.

För ofvannämnda arbetens utförande har användts en arbetsstyrka, som under vintermånaderna varierat mellan 7 och 35 och under sommar- månaderna mellan 38 och 91 personer.“

Den för tillsyn öfver stadens skogskultur anlidade forstmannen, Forstkonduktören G. O. Tingren har öfver sin verksamhet under året afgifvit följande berättelse:

„Under året 1895 hafva några större skogsplanteringar icke kunnat ifrågakomma, af orsak att plantorna uti plantskolan varit för späda att utsättas i skogen. Dock har å kalmarker på Guntäckt egendom utplanterats 14,200 granar samt såsom hjälpkultur inom Forsby andelen 1,200 och inom Grejus 600 plantor, hvarjemte 100 plantor åtgått till häckar. Skogssådd och plantering.

Skogssådd har åter utförts inom Mejlans andelen, der 1,90 kilogr. lärkträds- och 2,33 kilogr. tallfrö utsätts i skogen.

I plantskolan, som under året blifvit utvidgad, har utsätts 3,65 kilogr. tall-, 2,35 kilogr. lärkträds-, 0,10 kilogr. cembra tall-, 0,10 kilogr. pichta gran- och 0,50 kilogr. lönnfrö eller in summa 6,70 kilogr. frö. Härförutom hafva särskilda omskolnings- m. fl. arbeten blifvit inom plantskolan verkställda. 1,450 plantor, hufvudsakligast gran hafva från densamma försålts. Plantskolan.

Förutom sedvanliga rödjniings- och rensningsarbeten samt hjälpgallar- ringar hafva under året Guntäckt och Kottby underlydande skogsmar- Uppmätning och kartläggning af skogsmarker. ker, i och för upprättande af hushållningsplan, blifvit af skogsvaktaren Sipilä uppmätta och kartlagda.

Kostnaderna för året hafva utgjordt:

Kostnader.

För skogskulturer	<i>Tmf.</i>	142: 80
„ plantskolan	„	245: 90
„ rödjuing m. m.	„	197: 80
„ extra bevakning	„	196: 90
„ skogsmätning	„	316: 80

Summa *Tmf.* 1,100: 20.“

Drätselkammaren har vidtalat¹⁾ Forstkonduktören Tingren att äfven för år 1896 hafva tillsyn öfver stadens skogskulturer och om fortgången af desamma till Kammararen afgifva berättelse. Vården om stadens skogar.

¹⁾ Drks prot. den 10 okt. § 31.

Hamnbyggnads
arbeten.

Beträffande de under Hamnbyggnads delegationens närmaste uppsigt under redogörelseåret utförda arbeten i Södra hamnen må här slutligen intagas nedanstående uppgift öfver dervid förefallna kostnader:

**Kostnader, påförda konto: „Kajbyggnader i Södra hamnen“,
under år 1895.**

	Fråga	pi.	Fråga	pi.
<i>Utfyllning af fiskarhamnen jemte kaj.</i>				
Komprimeringspålning	6,072	17		
Kajpålning	6,946	56		
Spontvägg	1,544	61		
Rustbädd	1,687	64		
Kajmur	8,394	01		
Muddring	53	14		
Fyllning	21,608	07		
Stenläggning	9,654	19		
Vattenledning	25	—		
Arbetsledning	396	—		
Diverse	2,942	35	59,323	74
<i>Flyttning af Varuskjulet jemte stenläggning.</i>				
Flyttning	3,531	69		
Stenläggning	457	27		
Diverse	167	54	4,156	50
<i>Öfvergång till Kejsargrundet, kajbyggnad å d:o och ombyggnad af kajen.</i>				
Undervattensprängning och muddring	10,752	14		
Pålning, spontvägg och rustbädd	10,491	56		
Fundament	11,081	39		
Kistor	7,800	95		
Murar	52,209	65		
Stenfyllning	15,623	61		
Utfyllning	27,521	34		
Broar	46,046	46		
Stensättning & diverse	23,486	73		
Kloak	12,757	67		
Signaler	12	33		
Arbetsledning	1,080	—	218,863	83
<i>Planering af Salutorget.</i>				
Planering	545	12		
Stenläggning	4,446	03		
Diverse	257	82	5,248	97
<i>Scängbro öfver Skatuddskanalen.</i>				
Pålning och rustbädd	9,186	60		
Murar	13,265	92		
Transport	22,452	52	287,593	04

	Små	rt.	Små	rt.
Transport	22,452	52	287,593	04
Bro	30,851	39		
Spår	70	50		
Signaler	136	90		
Diverse	2,757	62		
Arbetsledning	252	—	56,520	93
<i>Spår å Skatudden, gatläggning, ballast samt terrassering.</i>				
Planering	29,085	56		
Spår	48,914	74		
Ballast	10,965	60		
Stenläggning	7,180	47		
Diverse	4,157	99		
Arbetsledning	362	—	100,666	38
<i>Magasinskajen, vatten- och afloppsledning, stensättning och elektrisk belysning.</i>				
Vattenledning	2,253	82		
Afloppsledning	16	59		
Stensättning	1,803	95		
Belysning	7,948	59		
Diverse	579	22	12,602	17
<i>Varuskjul å Magasinskajen, samt källror och vägar.</i>				
Grundgräfnig	7,706	58		
Pålning och rustbädd	30,574	02		
Grundmurar	18,736	12		
Beton	11,500	75		
Sockel	6,692	29		
Väggar och tak	130,288	24		
Golf	13,948	80		
Vattenledning	2,795	25		
Pissoir	1,073	70		
Källror och vägar	7,149	11		
Arbetsledning	1,928	—		
Diverse	12,578	25	244,971	01
<i>1 st. 25 tons kran samt vagnsväg.</i>				
Kranfundament	8,555	80		
Kran	34,906	22		
Väg	7,982	03		
Diverse	2,231	05		
Arbetsledning	600	—	54,275	10
Summa	—	—	756,628	63

b) Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.

Stadskassans utgifter och inkomster.

Alla upplysningar beträffande stadens utgifter och inkomster under år 1895 samt jemförelser emellan den fastställda budgeten och det faktiska bokslutet äfvensom uppgift å stadskassans ställning vid årets utgång erhållas från härför uppgjorda, längre fram ingående tabellbilagor.

Stadens lösa inventarier.

Genom införskaffande från de skilda nämnderna, bestyrelserna och kontoren af uppgifter om de förändringar i stadens lösegendom, som timat under året, har inventarieboken öfver samma lösegendom kompletterats och meddelas sammandrag af nämnda bok längre fram bland tabellbilagorna.

Inventeringar af stadskassan.

Vid de inventeringar af stadskassan, som jemlikt kommunalförfattningens stadgande hvarje qvartal försiggått i föreskrifven ordning, liksom ock vid de extra inventeringar, hvilka på grund af Drätselkammarens år 1878 fattade beslut förrättats af tvenne Kammarens ledamöter, hafva några skäl till anmärkningar icke förekommit.

Kassakreditiv.

Sedan Drätselkammaren till svar å sina till Nordiska Aktiebanken för handel och industri samt Föreningsbanken i Finland aflättna skrivelser ¹⁾ med anhållan om uppgift å de vilkor, hvarunder för stadens räkning kunde erhållas kassakreditiv under året till ett högsta belopp af 700,000 mark, från hvardera dessa banker erhållits fullständiga anbud, antog ²⁾ Drätselkammaren Föreningsbankens anbud, såsom det för staden fördelaktigaste, i det banken icke fordrade någon inträdesafgift, men förklarade sig villig att på ett år ställa den önskade krediten, på vilkor att staden å sin sida erlade ränta å fyra och en half procent för året, medan banken, för den händelse stadens insättningar för någon tid komme att öfverskjuta gälden, å stadens tillgodohafvande skulle godtgöra för tiden gällande löpande räknings ränta; och afslöts kontrakt härom. Stadens största skuld å detta kreditiv utgjorde den 30 Augusti 329,000 mark samt var stadens största tillgodohafvande 250,500 mark den 30 April; totala kassakreditivräntan för året uppgick till 4,756 mark 56 penni, hvaraf belöpte sig 679 mark 85 penni å ett äldre kreditiv från Nordiska Aktiebanken.

Utlottning af partialföreskrifningar å 650,000 marks lånet.

Vid den 28 Maj verkställd utlottning af tvenne partialföreskrifningar, hörande till det i stöd af Kejs. Senatens resolution af den 19 Mars 1894 upptagna lån å 650,000 mark ³⁾ för bestridande af utgifter för sta-

¹⁾ Drks prot. den 1 feb. § 25. — ²⁾ Drks prot. den 14 febr. § 1. — ³⁾ 1894 års berättelse pg. 55.

dens sjukhus och d rvar dsbyggnader äfvensom f r inköp af den med stadens rådhus numera förenade gården N:o 22 vid Alexandersgatan, utföllo N:ris 7 och 19.

Det för stadens räkning emot skuldsedlar af den 1 November och 1 December 1894 samt den 1 Februari 1895 utaf Skandinaviska Kredit Aktiebolaget i Stockholm upptagna ¹⁾ lån   inalles 500,000 mark beslöt ²⁾ Drätselkammaren medelst skrifvelse till nämnda bolag uppsäga till återbetalning efter den i hvarje skuldsedel bestämda uppsägningstid af tre månader.

På Drätselkontorets framställning beordrade ³⁾ Drätselkammaren till aff ring af värdet å den 1 Februari till inlösen förfallna chauss l neobligationerna af serien C. till sammanlagdt värde af 43,550 mark, och blefvo nämnda obligationer uppräknade och förseglade.

Vid den 1 November 1895 verkst ld utlottning af obligationer, hörande till de i stöd af Kejs. Senatens resolution af den 17 Maj 1876, den 4 Augusti 1882 och den 26 Mars 1892 upptagna vattenlednings-, nybyggnads- och reglerings- samt 4 1/2 % obligationslån, utföllo följande nummer till inlösen ⁴⁾:

Vattenledningsl net af 1876.

Serien Litt. A.	N:ris	163, 171, 217, 246, 425, 490.
„ „ B.	„	44, 50, 215, 397, 422, 617, 656, 692, 716, 749, 762, 806, 848, 977, 1003, 1077, 1299, 1306, 1437.
„ „ C.	„	14, 33, 102, 104, 183, 188, 356, 470, 478, 594, 612, 661, 748, 753, 775, 787, 862, 987, 1054.

Nybyggnads- och regleringslånet af 1882.

Serien Litt. A.	N:ris	7, 34, 47, 108.
„ „ B.	„	26, 140, 197, 203, 282, 314, 342, 348, 374, 379, 397, 439, 441, 508, 517, 536, 666, 669.
„ „ C.	„	129, 209, 254, 257, 342, 361, 380, 429, 440, 538, 549, 558, 570, 647, 739, 754, 767, 769, 788.

4 1/2 % Obligationslånet af 1892.

Serien Litt. A.	N:ris	47, 280.
„ „ B.	„	274, 567, 718, 1073, 1099.
„ „ C.	„	172, 380, 975, 1394, 1636.

¹⁾ 1894 års berättelse pg. 153. — ²⁾ Drks prot. den 31 okt. § 5. — ³⁾ D:o d:o den 14 feb. § 5. — ⁴⁾ D:o d:o den 14 nov. § 3.

Vid redogörelse af stadens inkomstgifvande rättigheter intages här följande af Trafikkamreraren afgifna berättelse om Trafikkontorets verksamhet samt uppbörden af trafik- m. fl. afgifter:

Tolags- och trafikafgifterna
m. m.

„I afseende på debiteringens och uppbördens storlek är året 1895 ett bemerkelseår för Trafikkontoret. Debiteringen, som ännu för ett par år tillbaka höll sig ängsligt kring siffran 400,000 mark, svingade sig under 1895 upp till närmare en half million mark. På sätt ur bilagda tablå öfver debiteringen och uppbörden framgår, steg nemligen debiteringen för det utgångna året till hela Fmk 489,592: 31. Det näst föregående året, 1894, hade visserligen redan haft att uppvisa en lofvande stegring i inkomster, i det året slutat med en debitering på Fmk 427,900: 02, men att ett så stort steg skulle följa ett år efteråt, var ej att förvänta. Inga undantagsförhållanden kunna heller påvisas, de der skulle ha direkte förorsakat en så stark ökning af Trafiken, såsom exempelvis ett dåligt skördår i eget land eller dylikt, utan nog ser det ut som om stegringen endast och allenast skulle berott på den normala utvecklingen af trafikförhållandena i en stark uppåtgående stad. Att detta gör ökningen i intrader så mycket mera intressant, behöfver knappast antydas.

Redan antalet inlagor, som under 1895 inkom till Trafikkontoret, visar en stark tillväxt mot föregående år. Under 1895 uppnumrerades öfver 29,000 st. inlagor, medan under 1894 antalet uppgick till 26,178 st. Det dernäst förgående året (1893) hade vi haft endast 21,103 st. inlagor att journalisera.

I öfrigt hafva de båda stora hufvudposterna i trafikkontorets debitering, tolagen och trafikafgiften, nästan i samma proportion bidragit till stegringen mot det näst föregående året. Tolagen hade från Fmk 113,632: 32 år 1894 nått upp till Fmk 130,430: 51 år 1895. Trafikafgiften hade från Fmk 309,772: 96 år 1894 växt till Fmk 355,046: 02 år 1895. De små debiteringsposterna: mätningafgiften och transitomagasinshyran, visade begge ett litet bakslag år 1895; de spela emellertid en helt obetydlig roll i bredd med de nyssnämnda stora debiteringsposterna. Debiteringens summa under de begge åren upptages här för alla rubrikerna, med bortlemnande af debetsedeldebiteringen:

		1895	1894
Tolagsafgiften	utgjorde <i>Fmk</i>	130,430: 51.	<i>Fmk</i> 113,632: 32
Trafikafgiften	„ „	355,046: 02.	„ 309,772: 96
Mätningafgiften	„ „	2,428: 61.	„ 2,691: 41
Transitomagasinshyran	„ „	524: 13.	„ 756: 21
	Summa <i>Fmk</i>	488,429: 27.	<i>Fmk</i> 426,852: 90

Jemför man dessa siffror med motsvarande siffror från tio år tillbaka, märker man hvilken enorm ökning varutrafiken ernått i staden under loppet af ett decennium. Se här hvad de stora debiteringsposterna inbringade åren 1884 och 1885.

	1884	1885
Tolagsafgiften	Fmk. 72,919: 18.	Fmk. 67,954: 05
Trafikafgiften	„ 179,488: 75.	„ 189,279: 59
Summa	Fmk. 252,407: 93.	Fmk. 257,233: 64

Det bör likväl erinras, att trafiktaxan sedan dess blifvit ändrad (år 1888); de flesta satser i den nya taxan äro dock i det närmaste desamma som i den äldre taxan.

Uppbördens af 1895 års afgifter framgår ur den tablå, som åtföljer denna årsberättelse.

Debitering och
uppbörd.

Tablå öfver Helsingfors Trafikkontors debitering och uppbörd år 1895.

	Debetse- deln		Tolag		Trafikaf- gift		Mättings- afgift		Tran- sito ma- gasins- hyra		Summa		Uppbörd å 1895 års debitering	
	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.
Januari	35	60	6,002	62	3,436	49	—	—	25	20	9,499	91	8,180	64
Februari	28	04	5,676	49	1,576	39	—	—	64	57	7,345	49	7,455	25
Mars	23	52	5,861	29	1,516	43	—	—	19	22	7,420	46	7,658	75
April	50	20	7,944	53	6,688	34	—	—	15	63	14,698	70	14,730	20
Maj	147	84	16,331	30	43,102	00	312	11	37	84	59,931	09	53,605	41
Juni	113	96	14,255	94	36,313	81	502	80	8	16	51,194	67	41,223	34
Juli	111	96	7,008	49	31,922	48	303	71	55	12	39,401	76	44,737	51
Augusti	117	08	8,901	63	34,504	73	420	11	139	08	44,082	63	41,811	73
September	132	12	16,419	49	71,720	53	211	11	53	12	88,536	37	93,031	40
Oktober	157	16	16,858	38	48,667	58	294	21	35	23	66,012	56	61,704	72
November	136	40	13,316	79	50,373	01	384	56	21	90	64,232	66	66,405	49
December	109	16	11,853	56	25,224	23	—	—	49	06	37,236	01	40,219	10
Summa	1,163	04	130,430	51	355,046	02	2,428	61	524	13	489,592	31	480,763	54

Under det löpande året hade influtit inalles Fmk 480,763: 54. Utestående den 31 December blefvo Fmk 8,828: 77, bestickande sig väsendtligen i restlängderna för November, hvilka ej kommo att inflyta innan årsskiftet, samt i rester från December månads debitering; från de föregående tio månaderna utestodo inalles endast något mer än två hundra mark. Sedan resterna numera hunnit ingå för både November och December, befinnes det, att de osäkra fordringar, som måste gå till afkort-

ning, åter för 1895 komma att utgöra föga nämnvärda belopp; kanske ett par hundra mark.

Rester För de föregående åren hade under 1895 rester uppburits till ett belopp af Fmk 4,629: 62. Den 31 December utestodo ännu rester:

från 1889 till belopp af <i>Fmk</i> :	12: 96
„ 1891 „ „ „ „	17: 93
„ 1892 „ „ „ „	334: 93
„ 1893 „ „ „ „	39: 20
„ 1894 „ „ „ „	156: 35
Summa <i>Fmk</i> :	561: 37

Af dessa föreslog Trafikkontoret i December 1895 till afkortning ett belopp af Fmk 365, hvilket äfven blifvit af Drättselkammaren godkändt, men först efter årsskiftet.

Restititioner. På grund af Stadsfullmäktiges beslut att för varor, som under vintertiden, räknadt från 15 December till 1 Maj, direkte öfver Östersjön inkomma till Helsingfors, bevilja 50 % nedsättning i trafikafgiften, blefvo under 1895 af de för samma år uppdebiterade trafikafgifter restituerade Fmk 224: 78, hvilka hunnit utskrifvas och betalas, innan order om sänkningen kom Trafikkontoret tillhanda. På samma grund restituerades under 1895 å 1894 års debitering ett belopp af Fmk 803: 67, hvilka blifvit uppdebiterade i senare hälften af December 1894.

Tolag för varor till uppstad. De tolagsafgifter, som tillfalla Helsingfors stad för varor, som äro destinerade till uppstäder, uppbäras och redovisas af Drättselkontoret direkte“.

Hamnkontorets uppbörd. Angående beloppet af de vid Hamnkontoret uppdebiterade afgifterna meddelas uppgift uti de längre fram ingående tabellbilagorna. Här må angående Hamnkontoret anföras endast följande.

Hamnkaptenen och Hamnkontorsbokhållaren tillkommande uppbördsprocent. Af årets uppbörd, utgörande brutto 213,626 mark 23 penni, och med 40 å 60 % afdrag, beviljade staden reguliert trafikerade ångare, 170,893 mark 21 penni, har tillkommit i uppbördsprocent: Hamnkaptenen efter 4⁰/₀ 6,835 mark 73 penni och Hamnkontorsbokhållaren efter 2 % 2,417 mark 86 penni

Parmmätare, packare och vräkare. I enlighet med bestämmelserna i gällande trafiktaxa för staden, som föreskrifver att vid Hamnkontoret skall antagas ett bestämdt antal edsvurna parmmätare, hvilka för verkställd mätning sjelfve ega uppbära dem tillkommande arvode, hafva under året varit anstälde en ålderman och femton parmmätare, samt har deras verksamhet och inkomster utfallit sålunda, att för uppmätta 43,832 famnar ved å 30 pennis medelpris

uppburits 13,149 mark 60 penni, hvilket fördeladt på sexton man gör 821 mark 85 penni för hvarochen. För packning och vräkning hafva två personer funnits vid Hamnkontoret anställda, och hafva under året 526 tunnor tjära blifvit vräkta, hvilket å 15 penni per tunna gör 78 mark 90 penni eller 39 mark 45 penni för hvardera vräkaren.

På Drätselkontorets anmälan ¹⁾ derom, att betydande belopp af de donerade fondernas i reverser placerade medel blifvit till betalning uppsagda, och på dess förslag beslöt ²⁾ Drätselkammaren, som med afseende å de i allmänhet nedgående räntesatserna ej mera kunde hålla på den tidigare högre 6 % räntefoten, att räntan å de mot första inteckning uti fastigheter i denna stad utgifna lånen i allmänhet skulle nedsättas till 4½ procent; att dylik räntenedsättning kunde beviljas äfven en del mot andra inteckningen i fastighet utestående lån; men att räntesatsen dock skulle för lån af det senare slaget öfverhufvudtaget hållas vid 5 %.

Sedan ledamoten i Drätselkammaren, Herr von Pfaler väckt fråga om konvertering af stadens obligationslån af åren 1876, 1882 och 1892, att utföras sålunda att staden skulle söka få återköpa de utelöpande obligationerna af dessa lån emot erläggande af en öfverkurs utöfver parit samt att till betäckande af utgifterna härför skulle med begagnande af nu inträdda förbättrade konjunkturer å penningemarknaden upptagas ett nytt obligationslån till lägre ränta, hvilket lån äfven kunde omfatta de belopp, som erfordrades till konvertering af köpeskillingen för Gumtäckt egendom äfvensom möjligen till andra förestående behof, hvilka kunde böra med lånemedel bestridas, beslöt ³⁾ Drätselkammaren att för detta ärendes beredning tillsätta ett utskott. Med betänkande i saken hann detta utskott dock icke under året inkomma.

I anledning af Drätselkontorets anmälan hos Folkskoledirektionen derom, att direktionen egde å kontoret lyfta 632 mark 28 penni, utgörande ränta å en af numera afidna fröken Lina Borgström donerad fond, hvars räntor årligen borde användas till bekostande af middag åt fattiga folkskolebarn i denna stad, föreslog Folkskoledirektionen hos Drätselkammaren att de disponibla medlen skulle öfverlemnas åt direktionen för *Arbetshem för fattiga barn*, såvida nämnda direktion ville åtaga sig att förvalta och använda medlen i enlighet med den af donatrix uttalade önskan. Och biföll ⁴⁾ Drätselkammaren för sin del, såvidt ärendet på Kam-

Nedsättning af räntan å lån från donerade fonders medel.

Frågan om konvertering af stadens äldre obligationslån.

Användning af räntan å fröken Lina Borgströms donationsfond.

¹⁾ Drks prot. den 17 okt. § 35. — ²⁾ D:o d:o den 31 okt. § 37. — ³⁾ D:o d:o den 3 okt. § 35. — ⁴⁾ D:o d:o den 3 okt. § 8.

maren ankom, Folkskoledirektionens framställning i så måtto, att de för fattiga folkskolebarn afsedda middagar, hvilka skulle bekostas med räntorna af ifrågavarande donationsfond, till dem utdelades vid arbetshemmet för fattiga barn, till hvars direktion på requisition af Folkskoledirektionen årligen utaf Drättselkammaren skulle utanordnas ersättning, men ålåg enligt Drättselkammarens förmenande allt vidare ordnande af saken äfvensom den nödiga kontrollen Folkskoledirektionen.

Laurells stipendiefond.

Den å Axel Fredrik Laurells stipendiifond till 115 mark 65 penni uppgående disponibla räntan fördelades ¹⁾ för året mellan Nya svenska samskolan och Finska samskolan.

c) Särskilda andra af Drättselkammaren handlagda ärenden.

Regler för uppställande af salustånd å stadens mark.

Sedan Drättselkammaren å ett därför särskildt tillsatt utskott uppdragit att uppgöra och till Kammaren inkomma med förslag till regler för ordnande af handeln från salustånd å stadens mark, beslöt ²⁾ Drättselkammaren i hufvudsaklig öfverensstämmelse med utskottets förslag:

att för handel med läskdrycker från enkom för ändamålet inrättade vagnar afgiftsfritt upplåta lämpliga platser inom staden i dess parker och esplanader;

att för handel med frukt och karameller från korgar eller flyttbara mindre bord jemväl afgiftsfritt upplåta platser inom stadens parker;

att för handeln från fasta stånd eller diskar med läskdrycker, te, kaffe, frukt, karameller och bakverk upplåta platser invid chausséerna, likväl icke inom 10:de stadsdelen, samt andra härför lämpliga platser utom det egentliga, i stadsplanen intagna området; och skulle vid Sörnäs lastageplats samt andra större arbetsplatser jemväl färdig mat i sådana stånd få till salu hållas;

att tillstånd att å viss plats uppställa dylikt salustånd eller disk skulle meddelas *tillsvidare* och därför erläggas en afgift af 5—20 mark för året att för ett halft år i sender förskottsvis till stadskassan inbetalas; dock så att sagda afgift vid känd eller intygad fattigdom kunde efterskänkas;

att Poliskammarens yttrande öfver ansökan till dylik plats skulle infor dras blott, då särskilda omständigheter dertill föranledde, samt att bevis öfver beviljad tillstånd skulle meddelas genom protokollsutdrag till sökanden;

¹⁾ Drs prot. den 4 april § 23. — ²⁾ D:o d:o den 19 sept. § 3.

att, då tillstånd af Drätselkammaren meddelats att å viss plats idka handel inom eller utom stadens indelade område; innehafvaren af sådant tillstånd hade att ovägerligen rätta sig efter polisens närmare anvisning beträffande stället, der handeln får idkas eller stånd uppställas; samt

att kontroll deröfver, att salustånd eller disk vore snyggt och prydligt samt å anvisad plats ordentligt uppstald, skulle utöfvas genom Byggnadskontoret.

Medels Guvernörens i länet remiss af den 16 Mars hade Drätselkammaren affördrats skriftligt yttrande i anledning af godsegaren A. G. Adlercreutz hos Guvernören framställda anhållan om tillstånd att verkställa flottning af obarkadt virke i Wanda å längs stranden af sökanden tillhöriga Råskog egendom i Nurmijärvi socken till ett vid Nuckars fors beläget sågverk; och fann¹⁾ Drätselkammaren uti på grund här af afgifvande yttrande för sin del något hinder icke möta bifall till ansökan, dock under den förutsättning att bifallet blefve gällande endast tillsvidare eller intill dess af Guvernören kunde annorlunda förordnas, äfvensom att såsom vilkor därför dessutom uttryckligen skulle föreskrifvas, det sökanden på det sorgfälligaste skall iakttaga bestämmelserna uti § 3 af ordningsstadgan för flottning af skogsalster i Wanda å. Senare meddelades²⁾ Drätselkammaren Guvernörens resolution af den 19 Juli 1895, hvarmedels ansökan blifvit på de af Drätselkammaren förordade vilkoren bifallen.

Flottning af obarkadt virke i Wanda å.

På grund af Helsovårdsnämndens derom gjorda yrkande vidtogs³⁾ sådan anordning, att ordningsmannen i Guntäckt, Reservfänriken Rautell skulle till bemälda nämnd hvarje vecka afgifva skriftlig rapport om sundhetsförhållandena i Guntäckt förstäder.

Skriftliga veckorapporter om sundhetsförhållandena i Guntäckt förstäder.

Sedan Drätselkammaren på grund af Stadsfullmäktiges beslut⁴⁾ angående uppsigten öfver varuskjulet å Magasinskajen uti skrifvelse af den 14 November hos Tullkammaren härstädes anhållit om åtgärd att tillsätta en uppsyningsman för sagda varuskjul, underrättade Tullkammaren genom skrifvelse af den 21 i samma månad, att Öfveruppsyningsmannen vid Tullkammaren, Hofrättsauskultanten Hans Adam Hammarström blifvit utsedd att tillsvidare handhafva nämde befattning.

Uppsyningsman för varuskjulen å Magasinskajen.

Förteckningen af stadens fasta egendom blef under året kompletterad genom införande deri af skedda förändringar, hvarjemte stadens säkerhetshandlingar granskades och nödiga åtgärder till bevarande af stadens rätt i förekommande fall vidtogs.

Komplettering af fastighetsboken.

Granskning af säkerhetshandlingar.

¹⁾ Drks prot. den 21 mars § 4. — ²⁾ D:o d:o den 8 aug. § 6. — ³⁾ D:o d:o den 17 okt. § 21. — ⁴⁾ Se pg. 61.

- Bevakande af stadens rätt i rättegångar, konkurser och taxeringsärenden m. m. Förutom i de fall, då Kammarén på vederbörande myndighets anfordran afgaf endast förklaring, blef stadens talan genom Drätselkammarens försorg vid domstol bevakad i ärenden, i hvilka staden var part eller annars hade något intresse att tillgodose.
- Godkända byggnadsritningar. Uti sammanlagdt 34 fall godkände Drätselkammaren ingifna ritningar för tillernade husbyggnader och ändringar uti redan befintliga sådana å stadens arrendemark, nämligen för 10 byggnadsföretag å Berg-häll, 4 å Stengård, 2 å Djurgårdsvillorna, Hesperia, Humleberg, Sumparn och Wallgård, 1 å Backas, Bråvalla, Fågelvik, Mejlans, Necken, Sandudd, Strömstenska plantaget, Surutoin, Walo och Ås.
- Godkända borgesförbindelser. Under året godkände Drätselkammaren inalles 34 borgesförbindelser för ingångna arrendeaftal, 2 för leverans- och entreprenadkontrakt, 1 för uppbörd af trafikmedel och 2 för köpeskillings för försålda tomter erläggande.
- Utverkade inteckningar. Uti in summa 12 fall utverkade sig Drätselkammaren inteckning uti tomter och byggnader, nämligen uti 9 fall för ingångna arrendeaftal och uti 3 fall för skuldsedlar å köpeskillingar för försålda tomter.
- Drätselkammarens medlemmar. Drätselkammaren bestod under året af Referendariesekreteraren G. M. von Christierson (ordf.), Hofrådet C. Nummelin (viceordf.), Bankdirektören L. von Pfaler, Bandirektörsassistenten Th. Frosterus, Grefve C. Mannerheim och Gårdsegaren K. R. Åström. Suppleanter voro Konsuln L. Krogius, Sekreteraren i Skolöfverstyrelsen O. Svibergson och Byggmästaren K. M. Kullman.
- Drätselkammarens sammanträden, antal ärenden m. m. Drätselkammaren hade under året 57 sammanträden, af hvilka 52 ordinarie och 5 extra. Dervid handlades 1,226 diariförda ärenden, af hvilka 117 voro beroende från de föregående åren samt 1,109 nya. Af dessa blefvo 1,099 befordrade till slut samt 127 beroende på vidare åtgärd. Anordningar utfärdades till ett antal af 2,507. Paragrafantalet i Kammaréns protokoll uppgick till 1,644 samt brefnummern till 258. Kontrakt affattades inalles 28, af hvilka 20 gälde legoaftal angående staden tillhöriga jordlägenheter, 2 förvärfvande af eganderätt till fastighet, 1 af staden upphyrd lokal, 2 särskilda materialleveranser, 1 belysning och 2 andra åtaganden.

III. Fattigvårdsstyrelsen.

Den af Fattigvårdsstyrelsen till Drätselkammaren afgifna redogörelsen för dess verksamhet under året 1895 är, med uteslutande af några, bland bilagorna i hufvudsak intagna tabeller, af följande lydelse:

„Den styrelse, som under loppet af år 1895 handhaft stadens fattigvård, har utgjorts af följande af Stadsfullmäktige dertill utsedda personer, nemligen: ordförande tjänstförrättande kyrkoherden F. L. Bengelsdorff, ledamöter handlanden N. Kochtomow, stagtaremästaren E. J. Hacklin, diakonissan, fröken C. Blomqvist, senatsregistratorn W. von Hausen, muraremästaren A. Ärt samt bankkamreraren Ö. G. Westling äfvensom suppleanter arkitekten C. G. Hjort af Ornäs och polismästaren, assessor O. A. Ståhlberg; hvarhos Stadsfullmäktige sedan diakonissan fröken Blomqvist i följd af bortresa från orten afgått från sin befattning i fröken Blomqvists ställe invalt fröken F. Palmén.

Fattigvårdsstyrelsens medlemmar och tjänstemän.

De presterliga förrättningarna vid arbets- och fattiggården utöfvades af pastorn Emil Murén. Inspektorsbefattningen af ekonomiedirektören C. E. Degerholm. Såsom sekreterare vid styrelsen har tjänstgjort sekreteraren, assessor B. Sirén intill den 1 november samt, efter assessor Sirén beviljad afsked, intill årets utgång senatsregistratorn W. von Hausen. De för fattigvårdens utgifter erforderliga medel hafva, på Styrelsens requisition, lyftats å Drätselkontoret af ekonomiedirektören Degerholm, som deröfver vid hvarje månads utgång afgifvit redovisning öfver inkomster och utgifter, hvilken derå, efter verkställd granskning, afsändts till Drätselkammaren.

Antalet af dem, som genom Fattigvårdsstyrelsens försorg blifvit vårdade under år 1895 har utgjorts af:

Antalet fattige, som vårdats på kommunens bekostnad.

a) Intagna i arbets- och fattiggården 509 personer, deraf:	
högsta antalet på en gång	284
(emot 280 år 1894)	
i medeltal	262
(emot 260 år 1894)	
minsta antalet	240
(emot 240 år 1894)	
b) Utackorderade inom staden	101
(emot 137 år 1894)	

	af dem:	
	äldre personer	17
	barn under 15 år	84
e)	Utaccorderade på landet	427
	(emot 462 år 1894)	
	af dem:	
	äldre personer	176
	barn under 15 år	251
d)	Understödda med ständiga månatliga bidrag hafva blifvit, dels hela familjer dels enskilda medlemmar deraf, till an- tal af	865
	(emot 982 år 1894)	

deraf:

	äldre personer	423
	barn under 15 år	442

e) Pensionerade med räntorna å donerade kapital 71 personer

f) Tillfällig hjälp har utdelats åt 739 personer (emot 858 år 1894) uti 3,738 skilda poster (emot 3,250 år 1894) deraf i medeltal per månad under Januari, Februari, Mars, Oktober, November och December 468 (emot 326 år 1894) samt under April, Maj, Juni, Juli, Augusti och September 154 (emot 216 år 1894).

Då antalet af dem, som åtnjutit fattigunderstöd eller hjälp år 1894 uppgick till 3,017 personer och summan af här ofvan uppräknade understödstagarene och vårdade hjälpbehöfvande utgör 2,727, har antalet under året minskats med 290 personer. Då äfven under år 1894 en minskning af 230 personer var att uppvisa, har, sedan det i ekonomiskt afseende svåra året 1893, antalet af de genom fattigvården understödda personer nedgått med sammanlagdt 520.

Af ständiga understöd hafva under år 1895 indragits:

	i följd af dödsfall	69
	för uppnådda 15 år	19
	af särskilda andra orsaker	285
	och utgifvits:	
	till äldre personer	68
	för barn	134

I fattiggården
intagna perso-
ner.

De i fattiggården under året intagna hafva utgjorts af ålderstigna, bräckliga och sinnessjuka personer, hvilka sistnämndas antal uppgick till

136, äfvensom af sådana barn, hvilka blifvit värnlösa eller vanvårdade i dåliga hem, och hafva de kvarhållits en tid, för att sedan kunna genom utackordering öfverlemnas till enskilda för att vårdas och uppfostras. Att de hos de flesta mera eller mindre brutna krafterna blifvit till arbete använda framgår af den härhos bilagda arbetsförteckningen samt deraf att inrättningens behof af skodon, kläder, vedhuggning, rummens renhållning, tvätt, en del remontarbeten m. m. äfvensom renhållning af inrättningens vägar och område genom hjonen ombesörjts.

Af förenämnda i fattiggården intagna 136 sinnessvaga personer, 68 män och 68 qvinnor, hafva de, som erfordrat strängare bevakning, vårdats i celler och utgjort inalles 56. Högsta antalet på en gång vårdade sinnessjuka har utgjort 97, i medeltal 87 och minsta antalet 77. Bland utackorderade fattiga hafva förekommit 30 sinnessvaga, deraf 9 män 20 qvinnor och 1 barn. Dessutom har på fattigvårdens bekostnad å särskilda dårvårdsanstalter vårdats 59 sinnessjuka, deraf 30 män och 29 qvinnor. Samtliga under året af fattigvården försörjda sinnessjuka personer utgjorde således 195, deraf 98 män och 97 qvinnor.

Kosthållningen vid arbets- och fattiggården har ombesörjts, under inspektorns närmaste tillsyn, af en hushållerska med biträde af nödig tjänstepersonal och lemnat det resultat, att kostnaden för hvarje dagportion eller en fullvuxen persons uppehälle för dagen utgjort i fattiggårdsgården 24½ penni och i arbetsinrättningen, der rikligare portioner utdelats, 34 penni.

Följande räkning utvisar fattigvårdens inkomster och utgifter för år 1895.

Kosthållningen
vid arbets- och
fattiggården.

Fattigvårdens
inkomster och
utgifter.

<i>Debet.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>ni.</i>
<i>Inkomster.</i>				
Lyftade pensioner	191	16		
Ersättning för fattigas underhåll	7,726	78		
Fattigvården tillfallna arfsmedel	250	11		
För arbeten, verkställda af hjonen	428	03		
För d:o d:o af i arbetsinrättningen intagna personer	11,077	84		
För försålda svinkreatur	803	—		
För försåldt affall vid kosthållningen	38	70		
Lega för en maskinmangel	6	80		
För försåld spillning	76	90	20,599	32
Lyftadt å Drätselkontoret	—	—	260,133	24
Summa <i>Fmf.</i>	—	—	280,732	56

	<i>Fr.</i>	<i>ni</i>	<i>Fr.</i>	<i>ni</i>
Kredit.				
<i>Utgifter.</i>				
Fattigvårdsstyrelsen:				
Aflöningar	5,800	—		
Arvoden åt tillsyningsmännen	2,100	—		
För inspektionsresor	720	95		
För städning af embetslokalen	40	25	8,661	20
Fattiggården:				
Aflöningar	15,130	—		
Beklädnad för de fattige	10,426	28		
Kost för dito inköpta förnödenheter	23,219	96		
Läkemedel	1,915	69		
Inventarier	2,654	31		
Materialier	613	95		
Ved och belysning	8,444	29		
Häsfoder	921	70		
Remontarbeten	4,242	48	67,568	66
Arbetsinrättningen:				
Aflöningar	4,540	—		
Ved och belysning	1,216	54		
Kost	7,357	94		
Beklädnad	2,382	54		
Materialier	5,176	27		
Inventarier	355	43		
Flitpenningar	812	75		
Remontarbeten	446	25	22,287	72
Understöd och kostnader för fattiga utom inrättningen:				
Ständiga understöd: Litt B	44,482	—		
” ” Litt C	9,880	30		
” ” Litt D	51,411	51	105,773	81
I särskilda inrättningar intagna			6,770	04
Tillfälliga understöd			18,759	31
Understöd åt värnepligtiges hustrur			1,850	—
Sjukvård			12,623	60
Kostnad för sinnessjuka vårdade å särskilda anstalter			14,862	45
Läkemedel			8,227	37
			168,866	58
Diverse utgifter	—	—	6,751	79
Pension för f. d. stadsträdgårdsmästaren L. A. Järnström	500	—		
Skodon m. m. för stadens folkskolor	992	50	1,492	50
Behållning till år 1896	—	—	5,104	11
Summa <i>Fr.</i>	—	—	280,732	56

Följande tablå utvisar skillnaden emellan de särskilda utgifterna för åren 1894 och 1895. Jemförelse mellan åren 1894 och 1895.

	Utgifter		Under år 1895	
	år 1895	år 1894	Utgifterna	
			ökade	minskade
Aflöningar	20,930 —	13,990 —	6,940 —	— —
Städning	40 25	33 50	6 75	— —
Tillsyningsmännens arvode	2,100 —	2,100 —	— —	— —
Inspektionsresor	720 95	884 35	— —	163 40
Ständiga understöd	112,543 85	¹⁾ 109,907 55	¹⁾ 2,576 30	— —
Tillfälliga d:o	18,759 31	19,265 30	— —	505 99
Understöd åt värnepligtiges hustrur	1,850 —	922 50	927 50	— —
Beklädnad	10,426 28	8,030 66	2,395 62	— —
Kost	23,219 96	25,057 35	— —	1,837 39
Sjukvård	12,623 60	14,422 47	— —	1,798 87
Dårvård	14,826 45	20,186 74	— —	5,324 29
Läkemedel	10,143 06	8,649 95	1,493 11	— —
Inventarier	2,654 31	2,437 42	216 89	— —
Materialier	613 95	664 28	— —	50 33
Ved & belysning	8,444 29	3,933 78	4,510 51	— —
Häsfoder	921 70	862 60	59 10	— —
Remontarbeten	4,242 48	4,966 91	— —	742 43
Diverse	6,751 79	5,951 75	800 04	— —
Bokförda men icke uppburna inkomster	1,492 50	— —	1,492 50	— —
Arbetsinrättningen	22,287 50	21,922 38	365 34	— —
Nya dårvårdsinrättningen	— —	14,745 12	²⁾ — —	14,745 12
Summa	275,628 45	278,994 61	21,783 66	25,149 82

Tablå, utvisande skillnaden emellan budgeten och utgifterna för år 1895. Jemförelse mellan budgeten och de faktiska utgifterna.

	Enligt budgeten	Utgifterna	ökade	minskade
Aflöningar	20,360 —	20,930 —	570 —	— —
Tillsyningsmännen	2,100 —	2,100 —	— —	— —
Inspektionskostnader	800 —	720 95	— —	79 05
Städning	60 —	40 25	— —	19 75
Ständiga understöd	108,650 —	112,543 85	3,893 85	— —
Tillfälliga d:o	20,000 —	18,759 31	— —	1,240 69
Värnepligtiges hustrur	1,500 —	1,850 —	350 —	— —
Beklädnad	10,000 —	10,426 28	426 28	— —
Kost	25,000 —	23,219 96	— —	1,780 04
Transport	188,470 —	190,590 60	5,240 13	3,199 53

¹⁾ I detta belopp ingår äfven afgifterna för personer, vårdade vid särskilda anstalter.
²⁾ Dårvårdsinrättningens stat är sammanslagen med fattiggårdens.

	Emligt budgeten	Utgifterna	ökade	minskade
Transport	188,470 —	190,590 60	5,240 13	3,119 53
Sjukvård	7,000 —	12,623 60	5,623 60	— —
Därvård	14,000 —	14,862 45	862 45	— —
Läkemedel	10,500 —	10,143 06	— —	356 94
Inventarier	2,500 —	2,654 31	154 31	— —
Materialier	800 —	613 95	— —	186 05
Ved och belysning	6,000 —	8,444 29	2,444 29	— —
Hästfoder	900 —	921 70	21 70	— —
Remontarbeten	3,900 —	4,242 48	1,342 48	— —
Diverse	7,000 —	6,751 79	— —	248 21
Bokförda men icke uppburna inkomster	— —	1,492 50	1,492 50	— —
Arbetsinrättningen	26,140 —	22,287 72	— —	3,852 28
Summa	267,210 —	275,628 45	17,181 46	7,763 01

Då utgifterna uppgått till *Fmk* 275,628: 45
och summan af anslagen utgör „ 267,210: —
så har uppstått en skilnad af *Fmk* 8,418: 45

Som likväl de af Fattigvårdsstyrelsen

uppburna inkomsterna utgjorde . *Fmk* 20,599: 32
emot i inkomstförslaget beräknade „ 14,400: —
utvisande ett öfverskott af *Fmk* 6,199: 32

så bör från skilnaden afdragas förestående belopp med „ 6,199: 32
och framgår deraf att differensen emellan utgifterna
och budgeten för år 1894 egentligen utgör . . *Fmk* 2,219: 13

Såsom af ofvanstående synes har för stadens fattigvård tagits i anspråk endast Fmk 2,219: 13 utöfver det beräknade anslaget af Fmk 267,210: —. Några nämnvärda skiljaktigheter emellan de särskilda anslagsposterna i budgeten och de använda beloppen förekomma heller icke, om man undantager att posten „ved och belysning“ med Fmk 2,444: 29 öfverskridits samt att för sjukvård utgifvits Fmk 12,623: 60 i stället för beräknade Fmk 7,000: —. Att anslaget för ved och belysning befunnits otillräckligt har haft sin orsak i att för uppvärmning af den vid fattiggården uppförda nya därvårdsafdelningen åtgått ojemförligt mycket mera ved än som kunnat beräknas. En förhöjning af detta anslag har med anledning häraf äfven blifvit nödvändig. Hvad deremot sjukvården beträffar och att anslaget för densamma öfverskridits, får Fattigvårdsstyrel-

sen framhålla, att sjukvården egentligen ligger utanför fattigvårdens verksamhet och att det för Fattigvårdsstyrelsen är omöjligt att på förhand beräkna densamma. I sammanhang härmed och till belysande af frågan angående kostnaderna för försörjning af de fattige i staden, sjuk- och dårdvården undantagen, har Fattigvårdsstyrelsen äfven önskat påpeka, att fattigvårdens utgiftsstat i icke ringa grad belastas med kostnader för sjuk- och dårdvård. Sålunda har i 1895 års budget härför upptagits Fmk 31,500: —, hvilket belopp under året öfverskridits med icke mindre än Fmk 6,129: 11, och härtill komma ännu kostnaderna för fattiggårdens sjukhus och dårdvårdsafdelning, hvilka kostnader kunna uppskattas till åtminstone Fmk 24,500: — eller således sammanlagdt omkring Fmk 62,000: —.

I *Arbetsinrättningen* voro intagna inalles 189 män, deraf:

högsta antalet på en gång	103
i medeltal	62
minsta antalet	22

I arbetsinrättningen intagna personer.

De intagna personernas ålder utgjorde:

från 15 till 20 år	17
” 20 ” 30 ”	21
” 30 ” 40 ”	36
” 40 ” 50 ”	47
” 50 ” 60 ”	48
” 60 ” 70 ”	28
” 70 ” 80 ”	1
	<u>198.</u>

Enligt medföljande tablå hafva dessa personer under vistelsen i inrättningen verkställt särskilda arbeten,

hvaraf förtjensten utgjort *Fmk* 10,970: 24

och dessutom till fattiggården, arbetsinrättningen och

dårdvårdsafdelningen ” 8,967: 75

Summa *Fmk* 19,937: 99

I afseende å utdelning af räntorna å särskilda till fattigvården donerade och af Drätselkammaren förvaltade kapital har utanordnats och genom anvisningar å Drätselkontoret utbetalts: Utdelning af till fattigvården donerade räntor.

I Februari 1895 *Fmk* 1,724: 56

” Maj ” ” 692: —

” December ” ” 946: 05

Summa *Fmk* 3,362: 61

Dessa donationssummor hafva utbetalts åt särskilda personer:

I Februari 1895.	Räntan å Alexandra fonden	<i>Fmk.</i>	200: —	
	D:o å Gripenbergska	„	„	616: —
	D:o å Elgska	„	„	618: —
	D:o å Henellska	„	„	290: 56
				<i>Fmk.</i> 1,724: 56
I Maj	„	D:o å C. Sierckens	„	„
		D:o å K.G. Brobergs m.fl.	„	„
				168: 02
				524: —
				„ 692: 02
I December	„	D:o å A. F. Siercks	„	„
		D:o å L. Garbergs	„	„
		D:o å E. M. Lampas	3	„
				420: —
				55: —
				471: 05
				„ 946: 05
				<u>Summa</u> <i>Fmk.</i> 3,362: 61

Öfver fröken Maria Kristina Bergmans och bokhållareenkan Helena Kristina Åkermans testamentsfonder, hvilka förvaltas af Fattigvårdsstyrelsen och hvaraf räntan å fröken Bergmans fond under år 1895 utdelats med Fmk 500: —, hafva räkningar för sistlidet år afgifvits till Drätselkammaren, liksom äfven öfver de medel, som lyftats å asylen i Lojo för vanartiga gossar från Helsingfors. I denna asyl hafva 11 elever under läsåret varit intagna och åtnjutit undervisning och tillsyn af vid asylen anstälde läraren Emil Lassinen.

I Mörskom asyl för vanartade ynglingar hafva 30 personer med understöd från Helsingfors fattigvård varit intagna.

Genom fattigvårdens försorg och på dess bekostnad hafva under år 1895 varit i Koivula uppfostringsanstalt intagna 22 gossar, hvilka dels varit hemfallna till brott, dels visat svårare vanart.

För närmare klagörande af storleken af de utaf Fattigvårdsstyrelsen till ofvanuppgifna understödstagare utgifna belopp har följande beräkning uppgjorts, utvisande i medeltal för person den lemnade fattighjelpen:

åt dem som åtnjuta ständiga understöd, utgörande inalles 1,408 personer, 80 mark för person och år eller per månad 6 mark 66 p:i; samt åt personer, som tilldelats tillfällig hjälp ungefär 25 mark per person eller beräknadt efter 3,738 särskilda poster 5 mark per gång.

Följande af inspektorn C. E. Degerholm afgifna uppgifter rörande stadens arbets- och fattiggård bifogas härmed:

1:o) Förteckning öfver till kosthållningen levererade produkter jemte uppgift å kostnaden för en hel dagportion.

2:o) Dito öfver å fattiggården verkställda arbeten, utom de för kontant betalning.

3:o) Dito öfver antalet under år 1895 intagna hjon.

4:o) Tablå öfver huru personantalet vexlat under år 1895.

5:o) Sammandrag af dagsverkslistorna förda under år 1895.

6:o) Uppgift öfver verksamheten vid Helsingfors stads arbetsinrättning under år 1895.

7:o) Lagerförteckning vid Helsingfors stads arbetsinrättning den 31 December 1895.

8:o) Förteckning öfver vid Helsingfors stads arbetsinrättning kvarstående material vid utgången af år 1895.

9:o) Dito öfver förändringar i kroppsvigten vid arbetsinrättningen under år 1895.

10:o) Uppgift öfver antalet intagna hjon jemte deras ålder och uppgift öfver afstraffade hjon intagna i arbetsinrättningen under år 1895“.

Ur dessa bilagor må här anföras följande:

Kontanta inkomsten från fattiggården under år 1895 utgjorde endast 428 mark 8 penni, beroende derpå att hjonen nästan alla voro bräckliga, ålderstigna och sjuka. Förutom att inrättningens äldre linne- och gångkläder blifvit erforderligen underhållna, hafva likväl följande arbeten för inrättningens behof blifvit verkställda, nämligen: *Spånad*: 20 kilogram; *Väfnad*: 120 meter trasmattor; *Sömnad*: 200 lakan, 325 skjortor, 140 d:o för barn, 210 linnen, 80 madrasser, 24 dynöfvertåg, 110 klädningar; *Skrädderiarbeten*: 95 rockar, 100 par benkläder, 15 västar, 25 mössor och en mängd lappningar af äldre kläder; *Snickeriarbeten*: 20 st. likkistor samt diverse mindre arbeten för inrättningens behof; *Strumpstickning*: 195 par ull-, 181 par linne-, 59 par bomullsstrumpor, 58 par van-
tar, jemte en mängd skarfvade. Transport till likstationen af 225 lik efter aflidna medellösa personer, äfvensom arbeten vid skötseln af den öppna jorden och inhöstandet af 600 L \ddot{a} hö, 40 hl kålrötter, 20 hl morötter 2,500 st. kálhufvud.

Uppgift öfver de vid fattiggården verkställda arbetena.

Af de i arbetsinrättningen intagna hjonen voro afstraffade för *stöld*: första resan, 10, andra 7, tredje 5, fjerde 1; för *snatteri*: första resan 15, andra 7; för *inbrott*: första resan 5, andra 1; för *fylleri*: första resan 31, andra 6, tredje 3, fjerde 1 och elfte 1; för *sabatsbrott*: 8 hjon; för *rån* 1; för *oloflig öl- och bränvinsförsäljning* 6; för *olaga näring* 2; för *förfalskning* 4; för *enfaldt hor* 1; för *döljande af förskingradt gods* 1; för *stöld och förskingring af kronans gods* 1; för *ficktjufnad* 2; för *hussnatteri* 2; för *innehafvande af dyrk* 1; för *oljud å gata* 1; för *slagsmål* 4; för *svordom* 1; för *lösdrifveri* 7; för *lägersmål* 1; för *orätt angifvelse* 1; för *miss-*

I arbetsinrättningen intagna hjons tidigare vandel.

handel å person 6; för oloftigt tillgrepp 1. Hvarjemte 22 hjon tidigare varit insatta å korrektionshus.

Sinnessjuka vid
fattiggården
samt utackorde-
rade.

Af sinnessjuka personer vid fattiggården vårdades i den äldre inrättningen 32, deraf 7 män och 25 qvinnor. 20 af dem höllos i cell. I den nya sinnessjukanstalten voro intagna 104 sjuka, deraf 61 män och 43 qvinnor. I celler höllos 36 eller 18 män och 18 qvinnor. Högsta antalet på en gång i anstalten vårdade sinnessjuka var under året 65, minsta antalet 45 samt i medeltal 55. Antalet af de utaf Fattigvårdsstyrelsen utackorderade sinnessjuka uppgick till 30, deraf 9 män, 20 qvinnor och 1 barn.

Bestyrelsens för
Arbetshemmet
för qvinnor be-
rättelse.

Under denna hufvudrubrik intages äfven en af bestyrelsen för *Arbetshemmet för qvinnor* till Stadsfullmäktige inlemnad berättelse öfver inrättningens verksamhet under år 1895 jemte redovisning; och är den af följande lydelse:

„Härjemte får bestyrelsen för Arbetshemmet för qvinnor i Sörnäs insända sin berättelse och redovisning öfver anstaltens verksamhet under Januari—Maj månader af år 1895.

Ehuru förlidet år i flere afseenden medförde lätnad för arbetarebefolkningen i hufvudstaden, voro dock följderna af nästföregående års umbäranden ännu känbara, hvarföre bestyrelsen beslöt att hålla arbetshemmet öppet så länge besparingen från 1894 räckte till. Derjemte hade bestyrelsen förmånen att erhålla en beställning på lasarettskläder, hvarigenom arbete och arbetsmaterial tillfördes inrättningen utan ekonomisk risk.

Sedan lokal upphyrts i Sörnäs, öppnades arbetshemmet den 21 Januari 1895 och var i verksamhet till och med den 28 Maj samma år. I anstalten voro inskrifna 60 qvinnor, som tillsammansräknadt utförde 3,706 dagsverken. Åt arbeterskorna utbetalades i arbetslöner 1,006 mark 40 penni; beräknadt efter 20 penni per dag eller 1 mark 40 penni per vecka. Tvenne mål föda serverades om dagen och en gång kaffe. Hushållet kostade 856 mark 94 penni, hvilket i medeltal utgör $23 \frac{1}{3}$ penni per dag för person. Under ofvannämnda tid förfärdigades följande arbeten:

I sömnad: 58 skjortor, 40 linnen, 50 underkjolar, 50 par byxor, 12 sjukrockar, 36 sjukförkläden, 200 lakan, 60 dynvar, 50 madrass-säckar, 28 fjäderdynor, 200 handdukar, 7 stickade täcken, 1 gosskostym.

Strumpstickning: 32 par yllestrumpor.

Spånad: af ull 16 kilo 800 gram; af lingarn 7 kilo; af finare blårgarn $8 \frac{1}{2}$ kilo; af gröfre dito $8 \frac{1}{2}$ kilo.

Väfnader: 191 aln halfylle, 137 1/2 aln strumpgarnstyg, 159 aln bomullstyg, 96 1/2 aln lappmattor.

Fjädersspritning: 59 kilo 850 gram spritad fjäder.

Föreståndarinnan för arbetshemmet var kaptenskan Anna Hidén, som hufvudsakligast öfvervakade kardning, spånad, väfnad och fjädersspritning, äfvensom hushållet. Lärarinnan, Kaptenskan Emelie Holm verkställde tillklippning och undervisade i linnesömnad, täckstickning, lappning m. fl. arbeten.

Ur närlagda sammandrag af räkenskaperna behagade Stadsfullmäktige inhemta kännedom om arbetshemmets ekonomi och kassabehållning. Helsingfors den 18 Maj 1896.

Arbetshemmets bestyrelse:

Hilda Björksten.	Aline Frosterus.	Sofi Rein.
Wava Stenius.	Wilhelmina Juselius.	Fanny Palmén.

Sammandrag af Arbetshemmets för qvinnor i Sörnäs inkomster och utgifter Januari—Maj 1895.

Inkomster.

Behållning från 1894.

Insatt på sparbanken	807: 09	
D:o d:o	1,254: —	
Ränta enligt sparbanksbok	87: 22	2,148: 31
Kontant i kassan	— —	25: 76
Anslag af Stadsfullmäktige 1895	— —	600: —
För utförda arbeten	— —	3,708: 30
Gåfva	— —	9: —
	<u>Summa <i>Små</i></u>	<u>6,491: 37</u>

Utgifter.

Arbetshemmets i Sörnäs:

För hushållet	856: 94
„ ved och ljus	88: 40
„ inventarier	11: 50
„ arbetsmaterial	2,828: 56
	<u>Transport 3,785: 40</u>

	Transport	3,785: 40	
„	arbetslöner	1,006: 45	
„	lokalhyra	399: —	
„	aflöningar.	578: 50	
„	diverse.	<u>59: 25</u>	5,828: 60

Behållning till 1896:

Kontant	20: 46	
Insatt på sparbanken	<u>642: 31</u>	662: 77
Summa <i>Frk</i>	— —	<u>6,491: 37</u>

Helsingfors den 11 December 1895.

Wilhelmina Jusélius.
medl. af bestyrelsen.

Fanny Palmén.
medl. af bestyrelsen.

Efter verkställd granskning af förestående räkenskaper för år 1895, hafva desamma befunnits såsom kassaredovisning öfver nämnda år inkasserade och utbetalda penningemedel betraktade, vara med mycken omsorg förda och till siffran riktiga, som intygas, Helsingfors den 17 April 1896.

Olivia Ingman.

F. Stenius“.

IV. Inqvarteringsnämnden.

Inqvarteringsnämndens till Drätselkammaren afgifna årsberättelse för 1895 är af följande lydelse:

„I enlighet med föreskriften i § 8 af det för Inqvarteringsnämnden fastställda reglemente af den 25 Januari 1878 får Nämnden härmed äran afgifva en kort redogörelse om Nämndens verksamhet under förlidet år 1895.

Vid den 21 December 1894 anställdt val hafva Stadsfullmäktige utsett till Ordförande i Inqvarteringsnämnden för år 1895 Öfverstelöjtnanten G. E. M. af Enehjelm och till ledamot efter Handlanden N. Pletschikoff, hvilken undanbedt sig återval, Öfversten A. Moberg samt till suppleanter Generalmajoren C. Hausen och Körsnären A. Lundqvist, hvarhos från föregående år qvarstod som ledamot i Nämnden Hofrådet G. Toppelius. Sekreterare- och Kamreraregöromålen hafva fortfarande bestridts af Kollegiassessorn B. Sirén, Qvartermästarebefattningen af Universitetnotarien E. af Forselles samt translatorsgöromålen af Generalmajoren A. Tavaststjerna.

Nämndens ledamöter och tjänstemän.

Under år 1895 har till Nämnden inkommit 258 skrivelser och remisser från Kommendanten, 2 från Guvernören i länet, 8 från Magistraten och 2 från Drätselkammaren, eller sålunda inalles 270 skrivelser. För handläggning af dessa och öfriga å Nämnden ankommande åtgärder har Nämndens Ordförande, Sekreteraren och Qvartermästaren under en timmes tid hvarje söckendag uppvaktat å Nämndens embetslokal, hvarförutom Nämnden sammanträdt 12 gånger, vid hvilka sammankomster antalet paragrafer uppgått till inalles 290, eller i medeltal omkring 24 ärenden på hvarje sammanträde.

Antalet ärenden.

De utgångna expeditionerna, förutom requisitioner och anordningar, uppgingo under året till 99.

Då Nämndens räkenskaper och utgiftstat är beräknad och avslutad för kalenderåret, har Nämnden, ehuru väl de för natura inqvarteringen behöfliga qvarteren äro upphyrda för hyresåret, här upptagit kostnaden för desamma till så stor del, som under året i verkligheten för dessa qvarter utbetalts. Och utvisar nedanstående tablå och beräkning ej mindre antalet personer och militära inrättningar, som åtnjutit natura inqvartering, än för dem upphyrda rum. Hyresmedlen i stället för natura qvar-

ter deremot utanordnas vid utgången af hvarje månad, i grund af Kommandantens afgifna förteckningar. För större åskådlighet äro dessa utgifter sammanställda i följande tabellariska form.

Utanordnade
hyresmedel.

A. *Hyresmedel.* Inqvarteringsnämnden har åt nedanstående antal militär personer och militära inrättningar vid den härstädes förlagda ryska militär under år 1895 utanordnat hyresmedel, enligt faststald tariff, till följande belopp, nemligen:

	A n t a l								Fmg.	p.
	Generaler		Stabs- och öfverofficerare samt deras vederlikar		Underbefäl och manskap		Militärrättningar och kasstier			
	gifta	ogifta	gifta	ogifta	gift	ogift				
För Januari månad	5	—	71	49	36	48	8	16,023	19	
” Februari ”	5	1	71	54	31	45	8	16,473	37	
” Mars ”	5	1	71	54	35	46	8	16,713	99	
” April ”	5	2	72	47	34	44	8	16,356	14	
” Maj ”	5	1	69	58	35	46	8	16,716	74	
” Juni ”	5	1	75	58	29	45	8	17,417	90	
” Juli ”	6	1	75	66	27	46	8	17,800	66	
” Augusti ”	5	1	75	56	24	45	8	16,725	40	
” September ”	5	1	68	46	29	41	8	16,044	92	
” Oktober ”	5	1	68	54	26	42	8	15,932	41	
” November ”	4	1	68	46	22	33	8	15,214	79	
” December ”	5	1	68	52	23	35	8	15,533	18	
	Summa								196,952	69

Af de utbetalta hyresmedlen har vederbörande befäl till Nämnden återburit för mycket utrekvirerade belopp för särskilda officerare m. fl. med inalles 1,275 mark 78 penni, hvilka medel blifvit till Drätselkontoret inlevererade medelst skilda reversal.

Anmärkning. Möjligen hafva några poster direkte från trupperna återburits till Drätselkontoret, ehuru Nämnden derom icke blifvit underrettad.

De för år 1895 utbetalta hyresmedlen torde altså rätteligen utgöra 195,676 mark 91 penni.

Natura qvarter
och kostnaden
härför

B. *Qvarter i stället för hyresmedel.* Inqvarteringsnämnden har åt följande antal militär personer och militära inrättningar vid den härstädes förlagda ryska militär under år 1895 anvisat qvarter enligt gällande inqvarteringsreglemente:

	Öfverbefäl		Underbefäl och manskap		Militära bönhus	Bonings- och ombörsrum	Rum för befjäring och kök
	gift	ogift	gift	ogift			
Under tiden 1 Januari till 1 Juni 1895	—	—	8	35	2	14	3
Under tiden 1 Juni till och med 31 December 1895	—	—	9	38	2	23	11

Dessutom har Nämnden under år 1895 anvisat bostad åt följande antal i tillfälliga tjänsteuppdrag till Helsingfors för kortare tid kommanderade militärpersoner:

	Generaler	Stabs- och Öfverofficerare samt deras vederlikar
I den för ändamålet aftalade lokal i Societetshuset	9	23

Kostnaden för natura inqvarteringen utgjorde för år 1895:

I hyra för lokaler	<i>Fmk.</i>	5,571: —
D:o d:o för tillfällig inqvartering	„	471: —
För björkved till eldning af boningsrum m. fl.	„	284: 27
„ barrved till matkokning och brödbakning	„	26: 66
„ halm till bäddar åt underbefäl och manskap	„	153: 79
	<u>Summa <i>Fmk.</i></u>	<u>6,506: 72</u>

Till denna summa bör dock ännu läggas kostnaden för ved och ljus under 1895, uppgående till 400 mark 87 penni, hvarå räkningar först under detta år ingifvits och betalats, hvarföre natura inqvarteringen sålunda för sistlidet år rätteligen kostat 6,907 mark 59 penni. Då härifrån afdrages den ersättning som requirerats af ryska Riksskattkammaren med 6,612 mark 38 penni, uppstår en skilnad af Fmk 295: 21, som således utgör stadens förlust å natura inqvarteringen.

C. <i>Diverse kostnader:</i> Arvoden för Inqvarteringsnämndens tjänstemän och vaktmästare för år 1895	<i>Fmk.</i>	7,200: —	Kostnaderna för Nämnden.
Kansliexpenser och under året uppköpta inventarier för			
Nämnden	„	300: —	
	<u>Summa <i>Fmk.</i></u>	<u>7,500: —</u>	

Sammandrag af
kostnaderna.

Sammandrag af kostnaderna för ryska militärens inquartering i Helsingfors under år 1895:

A.) Utbetalta hyresmedel	<i>Från</i>	195,676: 91
B.) Kostnaden för anvisade kvarter i stället för hyresmedel	„	6,907: 59
C.) Diverse kostnader	„	7,500: —
	Summa <i>Från</i>	<u>210,084: 50</u>

Derifrån afgår:

Ryska Riksskattkammarens ersättning:

för utbetalta hyresmedel	<i>Från</i>	195,676: 91
„ anvisade kvarter i stället för hyresmedel	„	6,612: 38
samt å expenseanslaget vid årets slut återburna	„	5: 90
	<i>Från</i>	<u>202,295: 19</u>
Den kostnad, som kommunen fått vidkännas för hela inquarteringen under år 1895 utgör alltså	<i>Från</i>	7,789: 31“

V. Förmyndarenämnden.

Förmyndarenämndens till Stadsfullmäktige afgifna berättelse för år 1895 är af följande innehåll:

„Till fullgörande af den Förmyndarenämnden åliggande skyldigheten att till Herrar Stadsfullmäktige afgifva berättelse om sin verksamhet under sistlidna år 1895 får nämnden härhos anmäla:

1:o) att de å nämnden ankommande göromål varit emellan nämndens ledamöter fördelade på enahanda sätt som under föregående år; Nämndens arbetsfördelning.

2:o) att nämndens förteckningar för ifrågavarande år upptagit 211 tillförordnade förmyndare, 25 kuratorer och 129 s. k. naturliga förmyndare; Antalet förmyndare och kuratorer.

3:o) att de från pastorsembetet i stadens svensk-finska evangelisk-lutherska församling ankomna förteckningar öfver aflidna personer, för hvilkas efterlemnade omyndiga barn förmyndare torde böra utses, omfattande fjerde kvartalet af år 1894 och de tre första kvartalen af år 1895, upptaga 36 sådana personer; och hafva af sterbhusen efter dem 29 af nämnden ansetts ega den förmögenhet att redovisning öfver förvaltningen af de omyndigas tillgångar borde afgifvas. Från tyska församlingen har någon dylik förteckning icke under året kommit nämnden tillhanda och pastorsembetet i stadens grekisk-ryska församling har detta liksom flera föregående år försummat aflemna sådan. Antalet sterbhus och omyndiga barn.

4:o) att nämnden utverkat eller blifvit hörd öfver tillförordnade af förmyndare i 35 och kuratorer i 10 fall samt öfver 4 myndiga personers ställande under förmyndareinseende och 2 under dylikt inseende ställda personers befriande derifrån äfvensom blifvit hörd eller afgifvit yttrande i 15 särskilda frågor rörande försäljning och 38 frågor beträffande in-teckning af omyndigs fastighet; Förmyndareförordnanden.

5:o) att af tillförordnade förmyndare 49, af kuratorer 8 och af naturliga förmyndare 36 icke, ehuru genom kungörelse i stadens tidningar derom erinrade, inom April månads utgång upptett bevis öfver fullgjord redovisningsskyldighet för år 1894, hvarföre de försumlige blifvit härom särskildt erinrade. Derefter hafva de flesta fullgjort berörda skyldighet, så att endast 9 tillförordnade och 4 naturliga förmyndare lemnat påminnelsen helt och hållet obeaktad. Då till följd häraf stemming om de försumligas lagliga förpligtande att omförmälda skyldighet fullgöra blifvit uttagen, hafva de öfriga, efter dem ågången stemming, rätt för sig gjort, så att stemmingstalan fullföljts endast mot 1 naturlig förmyndare.“ Förmyndares redovisningsskyldighet.

VI. Helsovårdsnämnden.

Då såväl den af Helsovårdsnämnden afgifna årsberättelsen för 1895 som ock en af öfverläkaren vid Maria sjukhuset, D:r Sievers utarbetad berättelse för sagda sjukhus under samma tid blifvit särskildt till tryck befördrad, intagas här från desamma bland efterföljande tabellbilagor endast en del statistiska och ekonomiska uppgifter äfvensom en situationsplan för Maria sjukhusets område med derå redan utförda samt framdeles till utförande föreslagna byggnader.

VII. Folkskoledirektionen.

Den af Folkskoledirektionen afgifna berättelsen för läsåret 1894—1895 angående folkskoleväsendet i Helsingfors är med undantag af tabellbilagorna, hvilka meddelas längre fram, af följande lydelse:

Läsårets längd samt skoldagarnas och lärotimmarnas antal.	Höstterminens				Vårterminens				Antal vorkliga läsedagar, alla förläggart borträknade	Antal läseveckor, jul-, påsk- och pingstferierna oberoende	Antal läsetimmar i veckan
	början		slut		början		slut				
	månad	dag	månad	dag	månad	dag	månad	dag			
„I den egentliga folkskolan	Sept.	1	Dec.	18			Maj	31	36	200	24 à 32
I skolan för försummade barn	Sept.	1	Dec.	18			Maj	31	36	200	24
I fortsättningsskolan	Okt.	1	Dec.	18			Maj	31	32	174	14 à 16

Folkskolornas antal och art samt förändringar deri.

Helsingfors stad bekostade detta läsåret 5 högre, 54 lägre, 2 förberedande och 4 fortsättningsskolor. De högre skolorna hade 87 afdelningar: å högsta eller 4:de årsklassen 15 (7 finska, 7 svenska och 1, hvarå undervisades på både finska och svenska), å 3:dje klassen 17 (8 finska och 9 svenska) å 2:dra klassen 26 (14 finska, 11 svenska och 1 svenskfinsk) samt å 1:sta klassen 29 afdelningar (14 finska, 14 svenska och 1 svenskfinsk). Af de lägre skolorna voro 29 finska, 24 svenska och 1 svenskfinsk. I de förberedande skolorna (skolor för försummade barn), 1 finsk och 1 svensk, undervisades, likasom i de lägre folkskolorna, flickor och gossar tillsammans. I en högre folkskola (å Sveaborg) blefvo å alla där-

varande 3 årsklasser gossar och flickor gemensamt undervisade. Der be-
gagnades ock vid undervisningen landets båda språk såväl i den högre
som i den lägre skolan. Två nya lägre skolor, hvardera finska, blefvo
under året inrättade. Afdelningarnas antal å de högre skolorna hade
sedan föregående år vuxit med 10. Af de nytillkomna voro 4 finska,
3 svenska och 3 svensk-finska.

I början af läsåret afgingo från skolorna till annan värksamhet lä-
raren vid högre svenska gosskolan Oskar Rosenqvist och lärarinnan vid
en lägre svensk folkskola Alexandra Maria Trygg. I skolornas tjänst
trädde samtidigt utnämnda lärarinnan för en lägre svensk skola Fanny
Rosqvist och utnämde läraren vid högre finska gosskolan Tuomas Raussi.
— Tjenstlediga under året voro: för sjuklighet lärarinnan vid högre sven-
ska flickskolan Johanna Charlotta Strömberg, född Erling, och läraren vid
högre svenska gosskolan Adolf Nordman (under vårterminen) samt för
idkande af studier lärarinnan vid högre svenska flickskolan Rosa Natalia
Vallén, lärarinnan vid en lägre svensk skola Alma Amanda Markelin,
lärarinnan vid högre finska flickskolan Maria Elisabet Friberg och lära-
ren vid högre finska gosskolan Tuure Gottlieb Saarvio. — I mars 1895
afled lärarinnan vid högre finska flickskolan Hertta Helmi Corander. —
Såsom vikarier tjänstgjorde vid skolorna: under största delen af året se-
minaristen Karl Magnus Hildebrand och studenterna Gustaf Viktor Puu-
ska och Karl Sederholm samt seminaristerna Ida Karolina Blomqvist, Phebe
Vilhelmina Candolin, Anna Johanna Hagman, född Hedman, Aldyt Beda
Gisela Hultin, Valborg Idestam, Lydia Leinberg, Erika Vilhelmina Lind-
roos, Karin Stenius, Anna Julia Studd, född Forsström, Elin Matilda
Vikman, Anni Alvina Vikstén och Ebba Augusta Öst, född Hjelt, samt
kortare tid f. d. lärarinnorna Adèle Damsten, född Roos, Ida Elisabet
Vatanen, Jenny Hedengren, Vilhelmina Helenius, Ina Rothman och Lydia
Sojonen jämte seminaristerna Ingrid Charlotta Fagerström, Adèle Gustaf-
son, Amalia Juntunen och Sigrid Naema Mannström. — I slutet af läs-
året antogos: till nya lärare vid högre finska gosskolan seminaristerna
magister Frans Gabriel Valdemar Sippel och studenten Ivar Magnus Si-
relius; till lärarinnor vid högre finska flickskolan seminaristerna Hilda
Josefina Auer, f. Pitkänen, Karolina Adolfina Enroth, Alexandra Vilhel-
mina Flinck, Fanny Elisabet Lampén och Olga Maria Moberg (alla fem
transporterade från stadens lägre folkskola); till lärarinnor vid högre
svenska flickskolan seminaristerna Irene Leontine Frelander och Valborg
Idestam (den förra transporterad från lägre skola i staden), till lärarinnor

Förändringar
inom lärareper-
sonalen.

vid lägre finsk skola studenten Jenny Elisabet Hedengren samt seminaristen Lydia Rosina Leinberg, Agnes Viktoria Vivika v. Konow, Aldyt Beda Gsela Hultin, Elin Matilda Vikman, Kaino Matilda Pantsar och Anna Koljonen; samt till lärarinnor vid lägre svensk skola f. d. lärarinnan Margareta Johanna Nordmann, född Söderman, och seminaristen Irene Wilhelmina Charlotta Rosenlindt. — Stadfästelsebref utfärdades åt lärarene Mats Forss och Viktor Weissmann samt åt lärarinnorna Ainona Forss, Jenny Fredenberg, Anna Frisk, Irene Malm och Alma Sederholm.

Elevernas uppförande och helsestillstånd.

Från de lägre afdelningarna måste sex gossar för oseder aflägnas, och uppmanades föräldrarna att söka få dem intagna i någon af de tre förbättringsanstalter, som finnas i länet. — Kroppsstraff engång under året med inspektors begifvande användt på en gosse för uppenbart trots. — Hälsotillståndet godt.

Gåfvor och premier.

Utom de klädes- och skoplagg för ungefär 10,500 mark, som under året åt fattiga elever, för att underlätta deras skolgång, af förhandenvarande fonder och anslag af kommunen utdelats, skänkte fru kommerserådinnan A. Sinebrychoff till julen flere hundra klädespersedlar till utdelning åt de flitigaste bland de fattiga barnen. — Vid årsexamen utlovades åt fyra från de högre flickskolorna utdimitrade elever hemgiftsbelopp à 500 mark ur Karamsinska hemgiftsfonden; och flere andra, såväl gossar som flickor, hvilka med beröm genomgått folkskolan, erhöilo löfte om mindre insatser i stadens sparbank. Till dessa insatser anslogs ett belopp af 1,900 mark ur skolornas öfriga belöningsfonder.

Folkskoledirektionen.

Folkskoledirektionen, som under läsåret haft tio sammanträden består för närvarande af professorn F. Gustafsson (ordförande), arkitekten T. Höijer, magistern E. Lagerblad, handlanden A. L. Mellin, professorn K. R. Vahlfors och slaktaremästaren C. F. Vikström. Herrar Höijer och Lagerblad, som voro i tur att afgå, återvaldes. Lärarpersonalen har för det ingångna läsåret icke ännu utsett någon representant för sig i direktionen, hvarför tils vidare däri kvarstår den under förra året valda ledamoten lärarinnan Alma Hallberg.

Resebidrag till lärare och lärarinnor för besökande af skolmötet i Stockholm.

På förslag af direktionen beviljade Stadsfullmäktige ett belopp af 2,100 mark att i poster af 150 mark lämnas såsom resebidrag åt 4 lärare och 10 lärarinnor för besökande af skolmötet i Stockholm under sistlidne augusti månad. Lärarene M. Hertz, M. Holmberg, M. Thors och J. Vielman samt lärarinnorna F. Calamnius, A. Lagus, E. Mattsson, F. Niskanen, A. Norring, E. Pellinen, A. E. Stenberg, M. Stenberg, V. Sundvall och E. Åkesson kommo i åtnjutande af dessa resebidrag “

VIII. Brandkommissionen.

Brandkommissionens till Stadsfullmäktige afgifna berättelse öfver brandverkets i Helsingfors tillstånd och förvaltning under år 1895 är med uteslutning af tabellerna, hvilka i hufvudsak återgifvas bland bilagorna, af följande lydelse:

„Brandkåren har under året alarmerats 99 gånger, nemligen 62 gånger med anledning af verkliga eldsvådor eller tillbud till dylika, 25 gånger för soteldar, 7 gånger för brandrök samt 5 gånger till följd af fel i brandtelegrafan. Antalet alarmeringar och verkliga eldsvådor.

Af nämnda 62 verkliga eldsvådor eller tillbud till dylika hafva 51 förekommit inom stadens brandområde och 11 utom detsamma, 48 uppstått i trä- och 14 i stenhus, 7 inträffat i 1:sta, 5 i 2:dra, 3 i 3:dje, 11 i 4:de, 3 i 5:te, 7 i 6:tte, 9 i 7:de, 1 i 8:de och 3 i 9:de stadsdelen, 1 på Broholmen, 1 å Berghäll, 4 i Sörnäs, 4 i Tölö och 3 i Helsinges socken; 4 timat i Januari, 11 i Februari, 2 i Mars, 7 i April, 5 i Maj, 7 i Juni, 3 i Juli, 5 i Augusti, 5 i September, 7 i Oktober, 4 i November och 2 i December; 10 utbrutit på söndagar, 6 på måndagar, 10 på tisdagar, 9 på onsdagar, 7 på torsdagar, 9 på fredagar och 11 på lördagar samt 41 yppats nattetid, räknadt från klockan 6 e. m. till klockan 6 f. m., och 21 på dagen.

Den första underrättelsen om eldens löskomst har i 32 fall anländt med brandtelegrafan, i 17 fall med telefon och i 11 fall genom muntliga bud; i 2 fall, hvardera utom brandområdet, har elden först varsnats af utkiksposten på brandtornet.

Orsaken till eldens löskomst har i 9 fall varit ur kakelugn fallen brand, i 8 ovarsamhet vid handtering af ljus, lampa eller tändstickor, i 4 exploderad lampa, i 3 bristfällig rökledning, i 2 ovarsamt umgående med eld vid upptinande af frusna vattenledningsrör, i 2 eldblandad aska i förvaringskärl af trä, i 2 vårdslös tobaksrökning, i 1 öfverhettning af eldstad, i 1 ovarsamhet vid kokning af fernissa, i 1 gnistor från skorsten, i 1 vase inmurad i rökledning och i ett fall mordbrand. I 27 fall har orsaken till eldens löskomst icke blifvit fullt utredd. Orsakerna till eldens löskomst.

Af dessa eldsvådor hafva 10 varit stora, sådana att två eller flere slangledningningar från brandposter eller större handkraftssprutor kommit till användning vid eldens dämpande, 14 medelstora, sådana att en slang-

ledning från brandpost eller större brandspruta varit nog för eldens släckning, samt 38 små, hvilka dämpats med putsspruta eller ock varit släckta vid brandkårens ankomst.

Frivilliga
brandkårens
biträde vid
eldsvådor.

Frivilliga brandkårens biträde har tagits i anspråk 1 gång för eldsvåda inom stadens brandområde och för 4 eldsvådor utom brandområdet, dit, enligt gällande brandordning, endast en mindre del af den ordinarie brandkåren får utrycka.

Olycksfall.

Vid utryckning till en eldsvåda under året inträffade, att en brandspruta stjelpte, hvarvid en brandman skadades så illa, att han i följd deraf måste 12 dagar vårdas å sjukhus samt under 6 veckor vara befriad från tjänstgöringsskyldighet.

Värdet eller
försäkringsbe-
loppet af skadad
egendom.

Värdet eller försäkringsbeloppet för den egendom inom brandområdet, som till större eller mindre del skadats af elden, utgjorde:

för fast egendom	<i>Fmk</i>	1,614,700: —	
„ lösegendom	„	<u>698,850: —</u>	2,313,550: —

Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp åter steg till:

för fast egendom	<i>Fmk</i>	76,576: 67	
„ lösegendom	„	<u>87,083: 49</u>	163,660: 16

således 7,07 % af egendomsvärdet.

Värdet eller försäkringsbeloppet för den å stadens mark utom brandområdet genom eldsvåda skadade egendomen uppgick till:

för fast egendom	<i>Fmk</i>	164,000: —	
„ lösegendom	„	<u>47,100: —</u>	211,100: —

medan skadans storlek eller brandskadeersättnings belopp utgjorde:

för fast egendom	<i>Fmk</i>	30,734: 30	
„ lösegendom	„	<u>7,635: 26</u>	38,369: 56

således 18,18 % af egendomsvärdet.

Af brandskadeersättningarna hafva inhemska försäkringsbolag utbetalt *Fmk* 157,448: 96 och utländska bolag *Fmk* 38,180: 76.

Värdet af den genom elden förstörda oförsäkrade egendomen uppgick till *Fmk* 6,400: —

För öfrigt hänvisas till de tabellariska sammandrag, hvilka äro bifogade denna berättelse.

Öfningarna med brandmanskapet hafva försiggått på samma sätt såsom förut å såväl för- som eftermiddagarne utom under lördagarne, hvilka varit anslagna till rengöring af logementen, vädring och piskning af säng- och gångkläder samt badstugugång.

Brandmanska-
pets öfning.

Brandmanskapets helsotillstånd har under året varit mycket tillfredsställande; på sjukhus hafva vårdats endast tvenne brandmän under sammanlagdt 33 sjukdagar.

Brandmanska-
pets helsotill-
stånd.

För särskilda af brandmanskapet begångna fel och förseelser har i 26 fall straff, bestående i penningböter, kommit till användning. Bötesbeloppen hafva inlevererats till stadskassan.

Brandmanska-
pets bestraff-
ning.

Eldsläckningsmaterialien har under året ökats med, bland annat, en tvåhjulig tunnspruta och en tvåhjulig vattenkärra, båda tillverkade å brandkårens egen verkstad.

Eldsläcknings-
redskapens till-
ökning.

Den staden tillhöriga löseegendom, som Brandkommissionen har i sin vård, har tillökts för ett värde af 4,646 mark 60 penni, medan inventarier afskrifvits för 1,811 mark, och uppgick värdet af berörda löseegendom den 2 Januari innevarande år till 76,331 mark 25 penni.

Skoningen af bradverkets hästar, som förut skett vid hofbeslagsinrättning ute i staden och hvarför år 1894 erlades 560 mark, har under år 1895 verkstälts å egen verkstad och medtagit en utgift af endast 107 mark samt utfallit väl. Samtliga hästar hafva försetts med nya seldon.

Skoning af
brandverkets
hästar.

Skötseln och monteringen af brandtelegrafan har handhåfts af brandverkspersonalen.

Brandtelegra-
fens skötsel.

Brandkommissionen har under året haft 13 sammanträden.

Brandkommis-
sionens sam-
manträden.

IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen.

Den af styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen för år 1895 är, med undantag af en längre fram intagen tabell, af följande innehåll:

Bibliotekets
öppenhållande.

„*Biblioteket* har under år 1895 varit tillgängligt för allmänheten hvarje dag, med undantag af långfredagen, julaftonen och juldagen samt tiden från den 15 juni till den 15 augusti, då det efter vanligheten om somrarna hölls öppet endast onsdagar och lördagar. Den dagliga utlåningstiden har varit densamma som under de närmast föregående åren: söcknedagar kl. 5—8 e. m. (sommartid, från den 15 juni till den 15 augusti, 6—9 e. m.) samt sön- och helgdagar äfvensom helgaftnar kl. 4—7 e. m.

Lånerörelsen.

Boklårens antal uppgick under året till 80,581, eller 4,232 flere än år 1894. Medeltalet lån per dag var endast 253, mot 254 under år 1894, detta beroende på att antalet utlåningsdagar utgjorde 319 mot endast 301 under föregående år (öfverskottsdagarna inföllo under förra hälften af juni månad, då frekvensen å inrättningen är synnerligen obetydlig). Af de olika månaderna företer juli det högsta medeltalet: 336 lån per dag, hvilket talar för ett öppenhållande af biblioteket åtminstone 3 dagar i veckan under sommaren. Af lånen voro 54,180 (67,15 %) svenska och 26,473 (32,85 %) finska. Motsvarande procenttal under år 1894 voro 66,17 och 33,83. — En detaljerad statistisk tablå öfver utlåningar (tab. I) medföljer denna berättelse.

Af de under året utgifna boklånen äro 37 ännu icke återställda, nämligen: från januari månad 2, mars 2, april 10, maj 2, juni—augusti 4, september 5, oktober 4, november 7 och december 1.

Bokförrådets
förändringar.

Bokförrådet har under året undergått följande förändringar: tillkommit ha 1,681 volymer, afskrifvits 163; ökningen utgör sålunda 1,518. Vid årets slut omfattade boklagret 17,132 volymer (jfr tab. III). Med gäfvor har biblioteket ihågkommit af Industristyrelsen, Poststyrelsen, fiskeriinspektören dr. O. Nordqvist, medicinalrådet J. A. Florin, kamrer V. Jacobson, äfvensom af skriftställaren Cl. Adelsköld i Stockholm.

Af trycket ha under året utgifvits en ny, tillökad upplaga af den finska tilläggs katalogen samt särskilda smärre förteckningar öfver till biblioteket anskaffad nyutkommen literatur. Böckernas katalogisering.

Inkomsten af lånerörelsen vid biblioteket har varit följande:

Inkomst.

Under januari månad	<i>Imf.</i>	454: 80
„ februari „	„	411: 75
„ mars „	„	463: 80
„ april „	„	373: 80
„ maj „	„	253: 90
„ juni „	„	206: —
„ juli „	„	177: 40
„ augusti „	„	249: 30
„ september „	„	382: 25
„ oktober „	„	453: 60
„ november „	„	515: 60
„ december „	„	419: 85
Summa <i>Imf.</i>		4,362: 05

Denna summa fördelar sig på följande hufvudposter:

50,922 lån bet. för gång à 5 p.	<i>Imf.</i>	2,546: 10
854 halfårsabonnement à 1 mk	„	854: —
370 månadsabonnement à 25 p.	„	92: 50
1,131 plikter, erlagda à 50 p.	„	565: 50
285 svenska kataloger, sålda à 25 p.	„	71: 25
96 finska d:o d:o à 10 p.	„	9: 60
88 d:o d:o d:o à 15 p.	„	13: 20
Extra inkomst.	„	209: 90
Summa <i>Imf.</i>		4,362: 05

Under år 1894 utgjorde inkomsten *Imf.* 3,962 och 34 penni.

Läsesalarna ha under året varit tillgängliga för allmänheten hvarje dag med undantag af midsommaraftons-, midsommar-, julaftons- och juldagen, den nedre, eller tidningssalen, från kl. 10 f. m. till kl. 9 e. m. (sön- och helgdagar samt helgaftnar till kl. 8 e. m.), den öfre åter kl. 5—9 e. m. (sön- och helgdagar samt helgaftnar kl. 4—8; sommartid 6—9). Läsesalarnas öppenhållande.

Antalet besök i läsesalarna. Antalet besök i läsesalarna företer, vid jämförelse med motsvarande antal år 1894, ett betydligt nedåtgående. Tidningssalen har fått mottaga efter ungefärlig uppskattning, 89,610 besök mot 114,860 under år 1894; öfre läsesalen åter 77,933 besök mot 99,606 år 1894. Inalles uppgick sålunda antalet besök i läsesalarna till c:a 167,543 mot c:a 214,466 under år 1894, c:a 166,843 under år 1893, c:a 116,862 under år 1892 och c:a 84,672 under år 1891. Den ovanligt starka frekvensen under 1893 och särskildt 1894 torde hufvudsakligen berott på då rådande arbetsbrist och för vistelse ute i otjenlig höstväderlek. En tablå öfver frekvensen å läsesalarna (tab. II) medföljer denna berättelse.

Bibliotekets styrelse. Inrättningens styrelse har under året utgjorts af herrar d:r R. Sievers (ordförande), prof. Fredr. Elfving och pastor K. T. Broberg såsom ordinarie medlemmar samt herrar d:r R. Hult, kammarförvandt N. B. Grotenfelt och hofrådet W. Westzynthius såsom suppleanter.

Förändringar i inrättningens personal. Med afseende å inrättningens personal har under året endast den förändring inträffat, att extraordinarie amanuensen fröken Ina Wilenius i februari månad afgått, hvarefter till extra amanuens i ledigheten efter henne antagits praktikanten fröken Hilma Brandt. Jämlikt § 3 i de för Biblioteket gällande stadgar anslogs bibliotekarietjensten i slutet af februari månad ledig att ansökas inom trettio dagar, och utsågo Herrar Stadsfullmäktige den 30 april, i enlighet med Styrelsens förslag, till bibliotekarie för tre år framåt, räknadt från den 1 juni 1895, undertecknad Bergroth.“

X. Bestyrelsen för biblioteket och läsesalen i Sörnäs.

Den af Bestyrelsen för biblioteket och läsesalen i Sörnäs till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen för året är, med undantag af tvänne längre fram intagna tabeller, af följande innehåll:

„*Biblioteket* har under år 1895 varit tillgängligt för allmänheten sex dagar i veckan, nämligen alla dagar utom onsdagarna, tre timmar dagligen — söckendagar kl. 6—9 samt sön- och haldagar kl. 4—7 e. m. Tiden mellan den 1 juni och den 1 september har det dock till följd af den ringa frekvensen hållits öppet blott tisdagar, torsdagar och lördagar. Stängdt har biblioteket varit dessutom de större högtidsdagarna.

Bibliotekets
öppenhållande.

I boklånens antal har under detta år, om man jämför det med det föregående, en minskning inträffat. Därtill torde en orsak vara de nu gynnsammare arbetstiderna, som göra, att mången, hvilken under den föregående år rådande arbetsbristen gärna fördref sin lediga tid med läsning, numera låtit arbetet undantränga boken. En annan orsak, som värkat hämmande, är den, att till följd af de ringa medel, som stå biblioteket till buds, det icke varit möjligt att anskaffa dess läsarekrets tillräckligt ny litteratur, hvartill kommer att ständigt alt större summor måste anslås till underhåll af det gamla bokförrådet. Såsom ett önskningsmål framstår därför, att denna olägenhet i en snar framtid genom hrr Stadsfullmäktiges välvilliga medvärkan blefve aflägsnad, så att biblioteket alt framgent på ett tillfredsställande sätt må kunna uppfylla de behof, som det hos befolkningen i Sörnäs och Hermanstad redan lyckats framkalla. Under årets lopp hafva inalles 7,309 lån utgifvits; senaste år var denna siffra 7,992, hvadan således minskningen utgör 683. År 1893 var lånens antal 6,293, år 1892 åter 6,759. Medeltalet af lånen per dag utgör detta år 27, år 1894 var det 29. Under januari var detta medeltal högst (41). Af lånen voro 3,064 (41,92 %) svenska, 4,245 (50,08 %) finska. Föregående år voro 3,264 (40,84 %) svenska lån mot 4,728 (59,16 %) finska. En tablå, närmare utvisande frekvensen i biblioteket, medföljer denna berättelse (se tab. I).

Boklånens
antal.

Af under året utgifna boklån äro ännu 50 utestående, nämligen för januari 6, februari 3, mars 3, april 10, maj 6, juni 4, juli 1, augusti 1, september 1, november 4 och december 11.

Boklagret.

Bibliotekets boklager har under året undergått följande förändringar: tillkommit ha 298 band, förut afskrifvits 90; ökningen utgör sålunda 208. Vid årets slut omfattade boklagret 2,253 volymer. Med gåfvor har biblioteket ihågkommit af fröken Alli Trygg, kamrer G. A. Boehm, magister Matti Helenius och herr J. Muide.

Inkomsterna af lånerörelsen vid biblioteket framgå ur åtföljande tablå:

**Tablå öfver inkomsterna af lånerörelsen vid biblioteket i
Sörnäs år 1895.**

<i>Januari månad.</i>		<i>Myk. ni.</i>
787 lån per gång à 5 p.		39: 35
3 halfårsabonnement à 1 mk		3: —
5 månadsabonnement à 25 p.		1: 25
2 plikter influtna à 50 p.		1: —
	Summa	44: 60

<i>Februari månad.</i>		
764 lån per gång à 5 p.		38: 20
2 halfårsabonnement à 1 mk		2: —
7 månadsabonnement à 25 p.		1: 75
4 plikter à 50 p.		2: —
	Summa	43: 95

<i>Mars månad.</i>		
798 lån per gång à 5 p.		39: 90
6 halfårsabonnement à 1 mk		6: —
7 månadsabonnement à 25 p.		1: 75
2 plikter à 50 p.		1: —
	Summa	48: 65

<i>April månad.</i>		
665 lån per gång à 5 p.		33: 25
2 halfårsabonnement à 1 mk		2: —
2 månadsabonnement à 25 p.		—: 50
1 plikt influten à 50 p.		—: 50
	Summa	36: 25

<i>Maj månad.</i>		
301 lån per gång à 5 p.		15: 05
1 halfårsabonnement à 1 mk		1: —
3 månadsabonnement à 25 p.		—: 75
3 plikter influtna à 30 p.		1: 50
	Summa	18: 30

<i>Juni månad.</i>		<i>Frög. pi</i>
207 lån per gång à 5 p.		10: 35
1 halfårsabonnement à 1 mk		1: —
1 månadsabonnement à 25 p.		—: 25
3 plikter influtna à 50 p.		1: 50
	Summa	13: 10

<i>Juli månad.</i>		
225 lån per gång à 5 p.		11: 25
2 månadsabonnement à 25 p.		—: 50
9 plikter influtna à 50 p.		4: 50
	Summa	16: 25

<i>Augusti månad.</i>		
268 lån per gång à 5 p.		13: 40
2 halfårsabonnement à 1 mk		2: —
2 månadsabonnement à 25 p.		—: 50
11 plikter influtna à 50 p.		5: 50
	Summa	21: 40

<i>September månad.</i>		
350 lån per gång à 5 p.		17: 50
3 halfårsabonnement à 1 mk		3: —
3 månadsabonnement à 25 p.		—: 75
7 plikter influtna à 50 p.		3: 50
	Summa	24: 75

<i>Oktober månad.</i>		
502 lån per gång à 5 p.		25: 10
6 halfårsabonnement à 1 mk		6: —
3 månadsabonnement à 25 p.		—: 75
5 plikter influtna à 50 p.		2: 50
	Summa	34: 35

<i>November månad.</i>		
656 lån per gång à 5 p.		32: 80
1 halfårsabonnement à 1 mk		1: —
4 månadsabonnement à 25 p.		1: —
7 plikter influtna à 50 p.		3: 50
	Summa	38: 30

<i>December månad.</i>		
626 lån per gång à 5 p.		31: 30
1 halfårsabonnement à 1 mk		1: —
6 månadsabonnement à 25 p.		1: 50
8 plikter influtna à 50 p.		4: —
	Summa	37: 80

Inalles har sålunda under år 1895 influtit 377 mark 70 penni, nämligen:

I januari månad	44: 60
I februari ”	43: 95
I mars ”	48: 65
I april ”	36: 25
I maj ”	18: 30
I juni ”	13: 10
I juli ”	16: 25
I augusti ”	21: 40
I september ”	24: 75
I oktober ”	34: 35
I november ”	38: 30
I december ”	37: 80

Summa 377: 70

Denna summa fördelar sig på följande hufvudposter:

6,149 lån per gång à 5 p.	307: 45
28 halfårsabonnement à 1 mk	28: —
45 månadsabonnement à 25 p.	11: 25
62 plikter influtna à 50 p.	31: —

Summa 377: 70

Läsesalarnas
öppenhållande.

Läsesalen har under det nu förgångna året varit tillgänglig för allmänheten, liksom förut, hvarje söckendag kl. 4—9 e. m. samt sön- och haldagar kl. 8 f. m.—7 e. m. Den s. k. Barnens läsesal har hållits öppen samma dagar som biblioteket, utom under juni, juli och augusti, då den hållits stängd. Under tiden då frekvensen varit mindre, har barnens läsesal varit öppen i förening med biblioteket på samma timmar som detta och stått under bibliotekariens uppsigt, men under vintermånaderna, eller om våren fr. o. m. årets början t. o. m. april, samt på hösten fr. o. m. oktober till årets slut, har den varit inrymd i ett särskildt rum, och varit öppen, söckendagar kl. 5—8 samt haldagar kl. 4—7 e. m., under uppsikt af en person, som bestyrelsen därtill utsett.

Besöket af läse-
salarna.

Frekvensen i dessa läsesalar har alt fortfarande varit mycket liflig. Antalet af besökare i tidningsläsesalen kan ej bestämdt angifvas; måhända har samma orsak, som vållat en minskning i boklånsiffran, äfven gjort detta en smula mindre än under senaste år, då det uppskattades till c:a 59,000. Antalet af boklån i barnens läsesal har däremot under året betydligt ökat; vid årets slut utgjorde deras summa 36,896; år 1894 och 1893 uppgingo motsvarande siffror till 22,625 och 24,408 (se närmare tab. II). Orsaken till denna ökning ligger utan tvifvel däri, att i årets början det rum, som begagnats som barnens läsesal, förstörats genom bort-

tagande af en vägg, hvarigenom på samma gång Folkets Hem erhållit en länge efterlängtd mindre samlingssal.

Festsalen med därtill hörande rum har alt fortfarande begagnats så mycket som tid och utrymme tillåtit. Fördelningen af rum för såväl öfningar som möten och soaréer har på grund af de önsknigar, som representanterna för de skilda föreningarna framställt, ombesörjts två gånger om året, i januari och september, af en ordningskomité, hvilken därejämte under hela året har att öfvervaka ordningen och annat dylikt. Rummen ha sålunda varit upplåtna för följande föreningar och ändamål: Sörnäs kristliga ungdomsförening, nykterhetsföreningarna Balder och Walo, Sörnäs arbetareförening, Filareföreningen, barnaföreningarna Hoppets Här och Toivon Liitto, Sörnäs andliga sångkör, Arbetareföreningens sång- och musikkörer, Walos sångkör, Sörnäs folkhögskolekurser och Sörnäs arbetarekurser, hvarförutom den i Folkets Hem befintliga barnträdgården regelbundet fått begagna salen på förmiddagen den tid af året, då den varit i värksamhet. Enskilda möten för något allmänt ändamål jämte föredrag ha äfven då och då hållits här. På söndagsförmiddagarna har, såvidt möjligt varit, gudstjänst hållits; på söndagskvällarna åter har antingen någon förening haft samkväm därstädes eller ock ha afgiftsfria sådana anordnats med vanligtvis religiöst program.

Festsalens användning.

Inrättningens bestyrelse har under året utgjorts af d:r A. A. Granfelt (ordförande), d:r A. G. Fontell, prof. F. Elfving, mag. W. Hagelstam, professorskan Elna Pipping, Fröken Helena Westermarck och fröken Alli Trygg.

Inrättningens bestyrelse.

Såsom bibliotekarie har fungerat studeranden U. L. Lehtonen och till hans biträde i barnens läsesal utsåg bestyrelsen, sedan fröken Sigrid Mannström afgått från denna befattning den 1 April, hr Walfrid Trygg. Som vaktmästare har från den 1 Maj efter plåtslagaren K. V. Lehtinen arbetaren Optatus Niilonen varit anställd.

Personalen.

XI. Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl.

Den af Direktionen till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen är af följande lydelse:

Sedmigradskys
småbarnsskola.

„*Sedmigradskys småbarnsskola*, bestående af en skolafdelning, motsvarande lägre folkskola, samt två barnträdgårdsafdelningar, en högre och en lägre, öppnades för året den 15 januari med 36 elever (18 gossar och 18 flickor) på skolafdelningen, 30 elever (11 gossar och 19 flickor) å den högre samt 30 elever (14 gossar och 16 flickor) å den lägre barnträdgårdsafdelningen. Anstaltens hela elevantal under vårterminen utgjorde altså 96 (43 gossar och 53 flickor). Deras ålder var: å skolafdelningen 8—10 år, i högre barnträdgården 7—8 år och i lägre barnträdgården 6—7 år.

Å skolafdelningen undervisades 26 timmar och i hvardera barnträdgården 18 timmar i veckan. Undervisningsämnen voro: på skolafdelningen troslära, läsning, skrifning, hufvudräkning, ritning, handarbeten, sång och gymnastik, samt i barnträdgårdarna memorering, skrifning, ritning, sång, handarbeten och rörelselekar. Å skolafdelningen försumrades under vårterminen omkring 3 % och i barnträdgårdarna omkr. 6 % af undervisningstimmar. Skolafgift, en mark i månaden, erlade 35 barn (15 gossar och 20 flickor).

Arbetet i skolan upphörde pingstlördagen den 1 Juni, då från skolafdelningen 30 elever (14 gossar och 16 flickor) utdimitterades, alla högre barnträdgårdens elever uppflyttades till skolafdelningen och likaledes alla lägre barnträdgårdens elever öfverfördes till den högre barnträdgården. Af de dimitterade gossarna gingo 13 till högre folkskola och 1 till reallycei förberedande klass, och af flickorna 11 till högre folkskola, 4 till fruntimmersskola och 1 till samskola.

Höstterminen började den 2 September, då 30 nya elever (18 gossar och 12 flickor) blefvo i lägre barnträdgården intagna. Elevantalet i anstalten uppgick i följd däraf under höstterminen äfven till 96 (47 gossar och 49 flickor), fördelade sålunda: å skolafdelningen 36 (15 gossar och 21 flickor), i högre barnträdgården 30 (14 gossar och 16 flickor) och i lägre barnträdgården jämväl 30 (18 gossar och 12 flickor). Af undervisningstimmar försumrades på hösten å skolafdelningen omkr. 5 %

och i barnträdgårdarna omkr. 8 %₀. Skolafgift erlade 31 elever (15 gossar och 16 flickor).

Den 19 December afslutades arbetet i skolan med en enkel fest, därvid fru kommerserådinnan A. Sinebrychoff åter, i likhet med hvad fallet varit under en lång följd af år, lät åt eleverna utdela rikliga julgåfvor.

Undervisningen i Sedmigradskys småbarnsskola meddelades af föreståndarinnan fru Emmy Skogman, lärarinnorna fröknarna Nanny Lagerblad och Elin Skogman samt lärarinnebiträdet fröken Hilja Sjöstedt.

Marias asyl, motsvarande ungefär lägre afdelningen af barnträdgården i Sedmigradskys småbarnsskola, räknade under vårterminen 78 elever (37 gossar och 41 flickor) och under höstterminen 74 elever (31 gossar och 43 flickor). Åldern: 5—7 år. Barnen sysselsattes i skolan 3 à 4 timmar dagligen. Skolafgift, 1 mark i månaden, erlades af 27 elever under såväl vår- som höstterminen. Lästider och ferier voro desamma som i Sedmigradskys småbarnsskola. Undervisningen sköttes af föreståndarinnan fröken Maria Hertz och biträdande lärarinnan fröken Hilja Lagerman.

Marias asyl.

Såväl i Marias asyl som i Sedmigradskys småbarnsskola erhöilo hvar lördag de fattigaste barnen ett mål varm mat, bestående af välling eller gröt, kött-, fisk- eller ärtsoppa, eller också kokt mjölk med bröd. Sådan kost åtnjöto i Sedmigradskys småbarnsskola 59 och i Marias asyl 32 barn. Hvar portion kostade 15 penni“.

Revisionsberättelse för år 1895 bifogas här och är af följande innehåll:

„Undertecknade, som af Helsingfors Stadsfullmäktige utsetts att granska Sedmigradskys småbarnsskolas och Marias asyls räkenskaper för år 1895, få om dessa fonders förvaltning afgifva följande berättelse:

Sedmigradskys Småbarnsskola.

Ställning den 1 Januari 1895.

Aktiva.

Gården N:o 24 vid Mariegatan	86,800: —
Gården N:o 21 vid Esplanadgatan	193,000: —
Fordran hos Marias asyl	43,500: —
Löpande räkning	900: —
Kassabehållning	185: 62

Tmç 324: 385: 62

Passiva.

Skuld till Borgå sparbank	58,000: —
Kapitalkonto	266,385: 62
	<u> </u>
	<i>Små.</i> 324,385: 62

Inkomster under 1895.

Hyror	24,082: —
Ränta	1,539: 51
Skolafgifter	283: 50
	<u> </u>
	<i>Små.</i> 25,905: 01

Utgifter under 1895.

Underhåll af gården N:o 24 vid Mariegatan	2,665: 75
” af gården N:o 21 vid Esplanadgatan	4,966: 24
” af Sedmigradskys småbarnsskola	8,503: 45
Ränta	2,200: 45
Vinst under året	7,569: 12
	<u> </u>
	<i>Små.</i> 25,905: 01

Ställning den 31 December 1895.*Aktiva.*

Fastigheter	279,800: —
Löpande räkning	4,000: —
Kassabehållning	154: 74
	<u> </u>
	<i>Små.</i> 283,954: 74

Passiva.

Skuld till Borgå sparbank	10,000: —
Kapitalkonto	273,954: 74
	<u> </u>
	<i>Små.</i> 283,954: 74

Marias asyl.**Ställning den 1 Januari 1895.***Aktiva.*

Fastighet	227,057: 55
Skuldsedlar	48,000: —
Aktier	228: 56
Löpande räkning	700: —
Kassabehållning	344: 87
	<u> </u>
	<i>Små.</i> 276,330: 98

Passiva.

Skuld till Finlands statskontor	106,043: 01
Skuld till Sedmigradskys småbarnsskola	43,500: —
Kapitalkonto	126,787: 97
	<u> </u>
	<i>Små.</i> 276,330: 98

Inkomster under 1895.

Hyror	12,130: —
Ränta	2,774: 61
Skolafgifter	226: —
	<u> </u>
	<i>Fm.</i> 15,130: 61

Utgifter under 1895.

Gårdsunderhåll	2,735: 94
Underhåll af Marias asyl	3,592: 05
Ränta	5,719: 80
Vinst under året	3,082: 82
	<u> </u>
	<i>Fm.</i> 15,130: 61

Ställning den 31 December 1895.*Aktiva.*

Fastighet	227,057: 55
Aktier	228: 56
Löpande räkning	3,300: —
Kassabehållning	1,769: 41
	<u> </u>
	<i>Fm.</i> 232,355: 52

Passiva.

Skuld till Finlands statskontor	102,484: 73
Kapitalkonto	129,870: 79
	<u> </u>
	<i>Fm.</i> 232,355: 52

Då fondernas förvaltning handhafs med omsorg och samvetsgrannhet samt räkenskaperna blifvit med redighet förda, få vi föreslå direktionen till erhållande af ansvarsfrihet för redogörelseåret.

Helsingfors den 23 Mars 1896.

Gustav Paulig.

Ernst Nordström⁴.

XII. Förlikningsnämnden.

Någon berättelse angående Förlikningsnämndens verksamhet under redogörelseåret har ej inlemnats hvarken till Stadsfullmäktige eller Drättselkammaren, hvarföre här endast bland bilagorna kan intagas en af vicehäradshöfdingen O. Hj. Pesonius erhållen tabell, utvisande antalet och beskaffenheten af de utaf honom i egenskap af fattigsakförare handlagda mål och ärenden under år 1895.

TABELLBILAGOR.

Tab. N:o 1. Helsingfors stads yttinnehåll vid utgången af år 1895.

	Bebygda tomter	Obebygda tomter	Gator och allmänna platser	Öfrig mark inom staden	Summa land
K v a d r a t m e t e r					
Första stadsdelen	311,052	6,816	180,432	2,619	500,919
Andra „	228,678	—	250,632	185,307 ¹⁾	664,617
Tredje „	140,394	3,432	157,380	—	301,206
Fjerde „	483,591	5,313	197,321	—	686,225
Femte „	228,341	—	57,477	—	285,818
Sjette „	163,148	156,642	140,522	—	460,312
Sjunde „	222,985	163,417	163,920	79,919	630,241
Åttonde „	28,090	121,049	128,736	—	277,875
Nionde „ ³⁾	111,965	—	—	215,443 ²⁾	327,408
Tionde „	42,796	—	6,750	243,054	292,600
=	1,961,040	456,669	1,283,170	726,342	4,427,221
Stadens jurisdiktion under- lydande mark utom den egentliga staden	—	—	—	—	10,458,423
Summa	—	—	—	—	14,885,644

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

¹⁾ Inclusive Kaisaniemi och Botaniska trädgården. — ²⁾ Inclusive Brunnsparken. — ³⁾ Broholmen samt villorna Hagnäs, Necken, Aspnäs, Fågelvik och en del af Hörneberg.

Tab. N:o 2. Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890.

Stadsdel	Antal gårdar	Antal böningshus och andra hus med uppvärmningsapparater, uppförda af				Antal uthusbyggnader			Summa byggnader	Gårdar tillhörande												
		sten eller tegel	o. öfre af trä	nedre värmings-af sten	trä m. m.	Summa	af sten eller tegel	af trä m. m.		Summa	Finska kronan	Ryska kronan	Staden	Sjuskilda korporationer och bolag	enskilda							alla andra
															ombets- och tjänsteman samt deras enkör	in- och utrikeshandlande	fabrikanter o. handverkare	öfriga näringsidkare	sjöfarande	alla andra		
Första	165	174	9	210	393	107	132	239	632	16	3	6	9	28	17	12	2	—	72			
Andra	108	140	13	146	299	70	98	168	467	6	5	5	10	12	14	15	3	1	37			
Tredje	109	93	8	138	239	53	99	154	393	6	—	8	8	16	15	17	—	—	39			
Fjärde	283	157	42	479	678	102	272	374	1,052	4	5	6	37	31	30	49	26	2	93			
Femte	158	80	17	241	338	47	111	158	496	5	—	2	23	16	17	25	13	3	54			
Sjette	96	15	32	171	218	58	53	111	329	—	—	2	5	4	5	9	15	2	54			
Sjunde	121	58	31	148	237	41	76	117	354	4	—	1	5	14	26	14	19	4	34			
Åttonde	12	20	—	6	26	19	14	33	59	3	2	—	1	1	1	1	1	—	2			
Broholmarne	37	5	6	58	69	5	58	63	132	1	—	2	2	15	8	2	1	—	6			
Nionde	12	5	7	12	24	3	12	15	39	—	—	—	—	2	2	1	4	—	3			
Området öster om östra chaus- séen	20	10	6	48	64	1	66	67	131	2	—	—	1	2	5	2	3	—	5			
„ vester om östra chaus- séen och öster om jernvägen	108	4	34	130	168	7	136	143	311	2	—	4	3	10	21	12	30	—	26			
„ mellan vestra chaus- séen och jernvägen	22	11	5	60	76	7	58	65	141	1	—	2	2	3	4	1	4	—	5			
„ vester om vestra chaussén	93	11	16	144	171	7	129	136	307	—	2	1	6	3	23	9	18	2	29			
Holmar och hamnar	24	4	4	22	60	2	55	57	117	1	—	—	3	5	6	3	1	1	4			
Summa	1,368	787	230	2,043	3,060	531	1,369	1,900	4,960	51	17	39	115	162	194	172	140	15	463			

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 3. Antalet boningshus och rum i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890.

Stadsdel	Boningshus af sten eller tegel							Boningshus med nedra våningen af sten och öfva af trä	Boningshus af trä				Antal rum med upp- värmningsapparater		
	1 vånings	2 vånings	3 vånings	4 vånings	5 vånings	6 vånings	Summa		1 vånings	2 vånings	3 vånings	Summa	i stenhus	i trähus	Summa
Första	27	71	56	18	2	—	174	9	195	15	—	210	5,226	1,522	6,748
Andra	17	55	46	13	8	1	140	13	141	5	—	146	4,308	1,187	5,495
Tredje	16	41	28	4	4	—	93	8	87	51	—	138	2,223	1,316	3,539
Fjerde	42	63	29	16	6	—	156	42	467	14	—	481	3,942	4,734	8,679
Femte	19	22	23	10	5	—	79	17	235	7	—	242	1,920	1,721	3,641
Sjette	3	5	4	3	—	—	15	32	175	—	—	175	610	1,620	2,230
Sjunde	14	31	8	2	3	—	58	31	146	2	—	148	1,401	1,568	2,969
Åttonde	7	7	5	—	1	—	20	—	6	—	—	6	565	31	596
Nionde	1	4	1	—	—	—	6	6	35	23	—	58	105	710	815
Broholmarna	1	4	—	—	—	—	5	7	8	4	—	12	110	275	385
Området öster om östra chaussén	3	6	1	—	—	—	10	6	41	6	1	48	114	480	594
„ vester om östra chaussén och öster om jernvägen	4	—	—	—	—	—	4	34	66	61	3	130	246	1,912	2,158
„ mellan vestra chaussén och jern- vägen	7	3	1	—	—	—	11	5	57	3	—	60	114	339	453
„ vester om vestra chaussén	7	4	—	—	—	—	11	16	110	33	1	144	133	1,302	1,435
Holmar och hamnar	3	—	1	—	—	—	4	6	43	9	—	52	19	230	249
Summa	171	316	203	66	29	1	786	232	1,812	233	5	2,050	21,039	18,947	30,986

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 4. Antalet boningsrum i Helsingfors vid folkräkningen den 1 December 1890, fördeladt efter storleken af de lokaler de tillhöra.

Antal boningsrum i lokalen	Antal boningsrum												Summa boningsrum
	Pirista stadsdelen	Andra stadsdelen	Tredje stadsdelen	Fjärde stadsdelen	Femte stadsdelen	Sjette stadsdelen	Sjunde stadsdelen	Åttonde stadsdelen	Nionde stadsdelen	Sörnäs med Broholmen	Tölö	Holmarna	
1 rum	499	319	232	1,487	452	930	504	17	65	1,500	644	18	6,667
2 "	594	422	256	1,452	544	506	402	28	68	610	342	36	5,260
3 "	411	387	252	732	414	210	366	42	54	180	108	15	3,171
4 "	544	368	320	864	404	172	236	24	76	184	96	8	3,296
5 "	585	495	290	710	315	65	255	5	90	105	105	10	3,030
6 "	552	552	384	648	294	24	234	18	120	78	42	—	2,946
7 "	483	427	259	364	196	7	147	14	63	63	49	—	2,072
8 "	352	344	192	224	112	8	152	16	32	40	32	—	1,504
9 "	261	225	243	198	81	—	99	—	72	18	18	—	1,215
10 "	140	150	100	100	30	—	10	20	70	10	20	—	650
11 "	187	220	99	66	22	22	22	22	22	11	22	11	726
12 "	48	60	60	12	12	—	24	—	12	36	—	—	264
flere än 12 rum	117	338	39	182	26	13	39	52	13	28	28	—	875
Summa	4,773	4,307	2,726	7,039	2,902	1,957	2,490	258	757	2,863	1,506	98	31,676

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 5. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter belägenheten af de lokaler de bebo.

Stadsdel	Antal hushåll, som bebo							Summa hushåll
	ford- eller källarvåning	1:sta vån- gen	2:dra vån- gen	3:dje vån- gen	4:de vån- gen	5:te vån- gen	6:te vån- gen	
Första stadsdelen	108	850	326	166	73	18	1	1,542
Andra "	62	464	267	186	105	64	26	1,174
Tredje "	43	370	238	75	21	29	1	777
Fjärde "	147	2,306	447	157	62	44	—	3,163
Femte "	55	871	184	85	37	15	—	1,247
Sjette "	50	1,014	243	33	25	—	—	1,365
Sjunde "	82	828	166	36	13	9	1	1,135
Åttonde "	—	44	10	12	6	2	—	74
Nionde "	24	145	44	—	—	—	—	213
Sörnäs med Broholmen	69	1,314	738	88	2	—	—	2,211
Tölö	37	678	226	5	—	—	—	946
Holmar och hamnar	—	48	—	—	—	—	—	46
Summa	677	8,930	2,889	843	341	181	29	11,893

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 6. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter medlemsantal och storleken af de lokaler, som de bebo.

A) Själfständigt boende hushåll.

Antal rum	Antal hushåll bestående af																			Summa hushåll	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		20 och flere
	medlemmar																				
1 rum	811	1,219	1,133	1,087	856	606	391	146	70	16	6	3	2	—	—	—	—	—	—	6,346	
2 "	167	373	387	398	340	300	228	129	75	43	24	5	6	3	—	—	—	—	—	2,478	
3 "	43	144	157	149	112	116	73	54	34	33	14	14	—	—	1	—	—	—	1	945	
4 "	15	69	133	157	111	78	68	46	29	27	8	7	3	2	2	4	—	1	—	760	
5 "	11	31	96	93	89	75	63	50	23	15	18	8	2	5	4	1	—	1	2	589	
6 "	7	17	44	60	56	74	61	45	41	25	18	18	10	1	3	1	—	1	—	482	
7 "	2	12	14	25	40	40	38	40	23	22	16	5	7	6	1	—	—	2	—	293	
8 "	—	7	7	13	8	18	28	15	21	22	15	12	7	6	1	—	1	2	—	185	
9 "	—	2	1	8	17	10	16	14	21	12	10	10	2	2	1	1	4	1	—	135	
10 "	—	—	2	1	2	8	7	10	6	6	5	4	5	3	3	1	—	—	—	64	
11 "	—	—	1	2	6	5	6	4	7	9	10	3	4	3	—	2	1	—	—	65	
12 "	—	1	—	—	—	—	1	2	4	2	4	2	1	—	—	2	—	1	—	22	
flere än 12 rum	—	—	1	3	3	2	4	3	4	8	7	2	2	4	3	5	—	3	—	67	
Summa	1,056	1,875	1,976	1,996	1,640	1,332	934	558	358	240	155	93	51	35	19	15	9	11	3	25	12,431

B) Samboende hushåll.

Antal rum	Antal hushåll bestående af																Summa hushåll			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
	medlemmar																			
1 rum	364	189	106	81	33	23	11	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	814
2 "	79	124	106	66	65	37	17	9	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	509
3 "	12	18	15	16	15	6	8	5	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	99
4 "	—	3	5	6	3	4	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	23
5 "	—	—	2	1	2	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
6 "	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
7 "	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
8 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 "	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Summa	455	334	234	170	119	72	40	25	4	4	2	—	—	2	—	—	—	—	1	1,462

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 8. Uppgift öfver Finska och Ryska statsverkens, Universitetets, Allmänna byggnaders, Stadens och privata fastigheters gatuandelar uti Helsingfors stad.

Gatu namn	Finska stats- verkets	Ryska stats- verkets	Universi- tets	Allmänna byggnadernas	Stadens	Privata fastigheters	Total areal
1) Abrahamsgatan	659,72	—	—	—	964,60	4,217,43	5,841,75
2) Albertsgatan	—	224,45	—	—	765,37	13,209,38	14,199,20
3) Alexandersgatan	2,139,11	—	673,37	—	872,82	14,271,65	17,956,95
4) Alléen stora	—	—	—	—	7,272,38	—	7,272,38
5) ” vestra	—	—	—	—	3,913,86	—	3,913,86
6) ” östra	—	—	—	—	4,090,16	—	4,090,16
7) Andrégatan	1,197,81	—	—	1,057,42	504,56	11,683,59	14,443,38
8) Annegatan	—	—	—	1,146,24	830,74	10,793,85	12,770,83
9) Badhusgatan	—	—	—	—	7,406,20	3,037,30	10,444,50
10) Bangatan	727,16	—	—	—	—	4,645,58	5,372,74
11) Barnhemsgatan	—	—	—	—	—	2,721,63	2,721,63
12) Berggatan	133,56	336,20	—	—	—	4,735,50	5,205,26
13) Bergmansgatan	—	—	2,077,60	—	1,632,40	6,172,45	9,882,45
14) Boulevardsgatan	1,883,23	1,049,84	—	2,063,90	1,505,40	13,404,66	19,912,03
15) Bernhardsgatan	593,60	—	—	—	—	1,400,79	1,994,39
16) Brobergsgatan	—	—	—	—	1,134,75	1,212,50	2,347,25
17) Brobergskajen	—	937,50	—	—	7,021,48	432,90	8,391,88
18) Broholmogatan	—	—	—	—	4,256,00	1,056,00	5,312,00
19) Brovägen	—	—	—	—	—	719,30	719,30
20) Brunnsgatan	1,821,83	—	—	—	1,187,20	2,792,12	5,801,15
21) Båtsmansgatan	—	—	—	—	—	9,088,27	9,088,27
22) Docksgatan (vestra)	—	—	—	—	960,53	962,02	1,922,55
23) ” (östra)	—	—	—	—	779,51	2,703,30	3,482,81
24) Elisabetsgatan	2,928,10	478,29	—	—	934,50	6,406,36	10,747,25
25) Elisabetstorget	—	—	—	—	12,170,50	—	12,170,50
26) Eriksgatan	—	—	—	—	593,60	13,565,49	14,159,09
27) Esplanadgatan (norra)	361,28	—	—	—	6,269,75	5,660,17	12,291,20
28) ” (südra)	277,80	—	—	—	4,914,12	2,164,20	7,356,12
29) Estnäsgatan	—	—	—	—	110,11	3,741,16	3,851,27
30) Fabiansgatan	2,143,04	2,534,60	1,209,24	—	1,595,30	8,459,28	15,971,46
31) Fabriksgatan (stora)	—	551,80	2,803,50	—	15,611,60	1,713,09	20,679,99
32) ” (lilla)	667,80	—	—	—	2,382,19	—	3,049,99
33) Fredriksgatan	—	—	—	—	1,409,80	12,483,52	13,893,32
34) Fredrikstorg	—	—	—	—	1,074,11	—	1,074,11
35) Fredsgatan	2,186,45	343,69	—	—	—	4,874,46	7,404,60
36) Främlingsgatan	—	—	—	—	—	987,28	987,28
37) Gasverksgatan	—	—	—	—	—	1,597,72	1,597,72
38) Gengatan	—	—	—	—	297,00	2,308,36	2,605,36
39) Georgsgatan	315,05	—	—	881,20	816,20	9,661,26	11,673,71
40) Glogatan	—	—	—	—	—	3,057,92	3,057,92
41) Gräsviksgatan	—	—	—	—	539,51	6,913,57	7,453,08
42) Gräsvikskajen	—	—	—	—	9,018,93	2,233,12	11,252,05
43) Hafsgatan	—	—	—	—	2,448,60	1,154,53	3,603,13
44) Hafstorget	—	—	—	—	3,314,44	—	3,314,44
45) Haagasundsgatan	604,73	—	—	—	—	1,752,40	2,357,13
46) Helenegatan	251,02	—	—	—	—	726,58	977,60
47) Henriksogatan (östra)	—	—	—	—	4,748,80	3,805,28	8,554,08
48) ” (vestra)	—	200,26	—	—	5,936,00	4,490,22	10,626,48
49) Högbergsgatan	393,26	—	—	1,202,04	3,909,37	8,231,30	13,735,97
50) Högvaktstorget jämte Kanalkajen	763,80	—	—	—	5,715,22	—	6,479,02
51) Jernvägstorget	1,425,00	—	—	—	25,760,46	—	27,185,46
52) Jungfrustigen	—	—	964,60	—	3,421,40	1,222,44	5,608,44
Transport	21,478,35	6,656,63	7,728,31	6,350,80	158,089,47	216,499,93	416,803,49

Fortsättning.

Gatu namn	Finska stats- verkets	Ryska stats- verkets	Univer- sitets-	Allmänna byggnaders	Stadens	Privata fastighetens	Total areal
Transport	21,487,35	6,656,63	7,728,31	6,350,80	158,089,47	216,699,93	416,803,49
53) Jägaregatan	—	—	—	—	—	2,684,78	2,684,78
54) Kampgatan	—	—	—	—	907,47	1,349,17	2,256,64
55) Kamptorget	—	—	—	—	3,437,85	—	3,437,85
56) Kanalkajen (å Skatudden)	—	—	—	—	2,820,80	—	2,820,80
57) Kanalortet	—	—	—	—	2,866,50	571,35	3,437,85
58) Kaptensgatan	338,20	—	—	—	7,843,88	—	8,182,08
59) Kaserngatan	3,392,72	—	—	—	1,562,80	7,253,70	12,209,22
60) Kasernortet	—	—	—	—	7,422,23	—	7,422,23
61) Katrinegatan	—	—	—	—	285,38	689,12	974,50
62) Konstantinsgatan	—	—	—	—	237,88	8,767,08	9,004,96
63) Kristiansgatan	—	—	—	—	—	2,626,87	2,626,87
64) Kronbergsgatan	—	—	—	—	5,421,23	—	5,421,23
65) Kronohagsgatan	—	—	—	—	—	890,70	860,70
66) Kyrkogatan	1,523,25	955,02	619,72	1,030,80	—	3,971,69	8,108,48
67) Kyrkogårdsgatan	—	—	—	—	5,089,50	—	5,089,50
68) Kyrkortet	—	—	—	—	2,560,74	644,48	3,205,22
69) Lappviksgatan	—	—	—	—	1,306,80	4,772,02	6,078,82
70) Ludvigsgatan	—	—	—	—	—	1,373,82	1,343,82
71) Magasinsgatan (norra)	—	280,25	—	—	—	2,518,71	3,471,71
72) " (södra)	687,54	—	—	—	—	1,073,38	3,400,83
73) Magasinskajen	—	—	—	—	10,215,12	1,575,00	11,790,12
74) Malmbrinken	—	—	—	—	—	793,35	793,35
75) Malmgatan	—	—	—	—	1,613,14	1,613,15	3,226,29
76) Manegegatan	442,38	—	—	—	482,30	2,665,23	3,589,91
77) Mariategatan	3,172,76	—	—	—	945,89	6,102,87	10,221,52
78) Mauritzgatan	1,363,28	—	—	—	645,54	2,006,41	4,015,23
79) Mellangatan	—	—	—	—	—	299,71	299,71
80) Mikaelsgatan	393,26	—	—	—	1,877,26	6,016,02	8,286,54
81) Munkholmsgatan	—	—	—	—	1,057,68	2,820,92	3,878,60
82) Myntgatan	—	—	—	—	771,31	771,32	1,542,63
83) Nedfart till Magasinskajen	—	—	—	—	881,50	—	881,50
84) Nedfarter (2 st.) till Magasinsk.	—	—	—	—	—	528,90	528,90
85) Nikolajgatan	5,070,15	—	—	—	1,365,88	5,419,65	11,855,68
86) Norra hamnens kajarm	—	—	—	—	5,218,48	—	5,218,48
87) Norra kajen	—	—	—	—	4,510,45	2,925,00	7,435,45
88) Nykyrkokrinken	—	—	—	—	—	423,12	423,12
89) Nylandsgatan	—	—	—	—	378,42	8,515,91	8,894,33
90) Observatoriigatan	546,72	—	—	—	1,341,40	1,412,92	3,301,04
91) Parkgatan	—	—	—	—	1,366,20	3,278,07	4,644,27
92) Petersgatan	—	—	—	—	2,668,30	—	2,668,30
93) Regeringsgatan	1,189,28	—	1,670,17	—	—	5,711,82	8,571,27
94) Riddaregatan	1,130,39	—	—	—	—	1,034,13	2,164,52
95) Riddarhusortet	2,221,38	—	—	—	—	—	2,221,38
96) Richardsgatan	—	—	—	—	359,94	962,31	1,322,25
97) Robertsgatan Lilla	—	—	—	—	—	2,961,84	2,961,84
98) " Stora	—	—	—	—	—	7,904,85	7,904,85
99) Rådmansgatan	—	—	—	—	909,19	853,81	1,763,00
100) Rödbergsgatan	—	—	—	—	979,44	6,301,75	7,281,19
101) Röddäldsgatan	—	—	—	—	266,21	798,64	1,064,85
102) Salutorget och kajarmarna	—	—	—	—	15,950,74	—	15,950,74
103) Sandviksgatan	734,65	—	—	—	579,43	3,287,79	4,601,87
104) Sandvikskajen Södra	—	—	—	—	7,651,39	2,250,00	9,901,39
105) " Norra	—	—	—	—	6,582,55	1,725,00	8,307,55
106) Sandvikstorget	—	—	—	—	12,615,33	—	12,615,33
Transport	43,684,31	7,891,90	10,018,20	7,389,60	282,731,75	337,212,82	688,928,58

Fortsättning.

Gatu namn	Finska stats- verkets	Ryska stats- verkets	Universi- tets	Allmänna byggnadens	Stadens	Privata fastigheters	Total areal
Transport	43,684,31	7,891,90	10,018,20	7,389,60	282,731,75	337,212,82	688,928,58
107) Senatstorget	—	—	—	—	9,202,86	—	9,202,86
108) Simonsgatan	—	—	—	—	1,736,28	1,760,01	3,496,29
109) Sjömansgatan	—	—	—	—	504,90	5,623,64	6,128,54
110) Skarpskyttegatan	—	—	—	—	—	5,193,36	5,193,36
111) Skatudds norra kajen	—	—	—	—	429,33	408,10	837,43
112) Skepparegatan östra delen från Skarpskytte- till Bergmansgatan västra delen från Båtsmans- till Fabriksgatan	—	—	—	—	730,21	730,21	1,460,42
113) Skeppsredaregatan	—	—	—	—	5,079,30	738,70	5,818,00
114) Skilnadstorget	—	—	—	—	—	1,692,48	1,692,48
115) Skilnadsgatan	—	—	—	—	4,252,06	543,30	4,795,36
116) Skolgränden	—	—	—	—	3,137,95	2,003,40	5,141,35
117) Smedsgatan	—	—	—	—	243,34	243,34	486,68
118) Sofiegatan	—	—	—	—	2,380,00	2,380,10	4,760,10
119) Stenhuggaregatan	—	—	—	—	—	976,88	976,88
120) Strandgatan	—	—	—	—	—	994,86	994,86
121) Styrmansgatan	—	—	—	—	1,507,36	—	1,507,36
122) Trädgårdsgatan	—	—	—	—	519,40	3,144,11	3,663,51
123) Tvärgatan längs Manegen emel- lan Kasern- och Fabiansgatan	1,064,85	—	—	—	—	—	1,064,85
124) Tvärgatan emellan Mynt- och Kanalgatan	—	—	—	—	608,23	—	608,23
125) Ulrikasgatan jämte tillstötande öppna platser	—	390,00	853,30	—	2,122,07	519,40	3,884,77
126) Ulrikasborgsgatan	—	—	—	—	267,45	802,34	1,069,79
127) Unionsgatan	3,084,74	2,885,47	2,352,27	934,50	4,133,34	12,039,19	25,429,51
128) Västra Hamngatan	—	—	—	—	2,715,02	—	2,715,02
129) Västra kajen med kajarmarna	—	—	—	—	22,461,15	1,275,00	23,736,15
130) Vilhelmsgatan	—	585,59	—	—	964,60	3,478,77	5,028,96
131) Villavägen	—	—	—	—	—	1,396,29	1,396,29
132) Vinkelgatan	—	—	—	—	—	1,819,42	1,819,42
133) Väfvaregatan	—	—	—	—	—	2,195,82	2,195,82
134) Vladimirsgatan	836,08	—	—	—	—	15,247,33	16,083,41
135) Öppna platsen mellan Simons- gatan och Ryska kasernon	—	1,140,00	—	—	5,770,96	—	6,910,96
<i>Planteringar:</i>							
136) Henriksesplanaden	—	—	—	—	8,713,63	—	8,713,63
137) Kapellesplanaden	—	—	—	—	4,812,99	—	4,812,99
138) Runebergsesplanaden	—	—	—	—	12,402,71	—	12,402,71
139) Skvären vid Lappviksgatan	—	—	—	—	2,313,94	—	2,313,94
140) Teateresplanaden	—	—	—	—	10,181,33	—	10,181,33
141) Trekanten	—	—	—	—	1,939,30	—	1,939,30
Summa	48,669,98	12,892,96	13,223,77	8,324,10	393,106,58	403,663,99	879,881,38

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 9. Uppgift å Helsingfors stads allmänna afloppskanaler jämte infallsbrunnar, vid utgången af år 1895.

	Glacerade lerrör						Murade kanaler typ					Af beton och slaglefegel kanaler	Träkanaler	Infallsbrunnar		
	125 mm	203 mm	228 mm	305 mm	381 mm	457 mm	610 mm	B.	C.	G.	E.				F.	
1) Abrahamsgatan	—	—	—	68,29	—	—	—	101,84	—	—	—	—	—	—	—	—
2) Albertsgatan	—	—	80,00	173,61	—	—	—	80,16	118,76	—	—	—	—	—	—	4
3) Alexandersgatan	—	111,34	28,00	445,35	—	—	—	136,30	—	—	—	—	—	—	—	16
4) Andregatan	—	95,01	148,45	738,09	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
5) Annegatan	—	44,53	—	252,37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
6) Arbetaregatan	—	—	—	69,77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7) Badhusgatan & Magasins- kajen	—	—	89,07	270,80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8) Bangatan	—	—	—	353,31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9) Barnhemsgatan	—	—	—	161,81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
10) Berggatan	—	68,29	154,39	38,60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11) Bergmansgatan	—	—	139,54	316,49	146,97	—	—	—	—	—	—	—	103,92	—	—	5
12) Boulevardsgatan	—	—	—	615,77	—	—	—	—	319,17	—	—	—	—	—	—	5
13) Brobergsgatan	—	—	10,39	179,63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,94	—	—
14) Brunsgatan	—	—	—	148,45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
15) Brunnsparken	—	—	—	644,27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16) Båtsmansgatan	—	—	—	555,20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
17) Docksgatan	—	—	—	193,76	—	—	—	—	—	299,78	—	—	—	—	—	—
18) Elisabetsgatan	—	—	103,92	353,31	166,26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
19) Eriksgatan	—	—	108,37	706,62	5,94	—	—	95,01	118,76	—	—	—	—	—	—	3
20) Esplanadgatan, norra	—	—	—	195,95	—	—	—	—	89,07	—	—	—	—	—	—	12
21) do södra	—	—	89,07	—	—	—	103,92	—	—	—	—	—	—	341,44	—	10
22) Estnäsgatan	—	—	—	132,12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
23) Fabiansgatan	69,77	207,83	222,68	353,31	—	—	—	134,20	—	—	—	—	—	—	53,44	3
24) Fabriksgatan stora & Munk- holmshgatan	—	—	—	347,37	—	—	—	—	—	213,77	—	—	130,64	—	—	—
25) Fabriksgatan, lilla	—	—	—	—	—	—	—	—	221,19	—	—	—	—	—	—	2
26) Fredriksgatan	—	59,38	—	290,96	5,38	—	—	65,32	74,25	—	—	—	—	—	—	2
27) Främlingsgatan	—	—	—	120,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28) Fabriksparken	—	—	—	—	—	—	—	—	215,25	—	—	—	—	—	—	—
29) Fredsgatan	—	—	47,50	121,73	136,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30) Gasverksgatan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31) Gengatan	—	—	—	157,36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32) Georgsgatan	—	—	—	—	148,45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33) Glogatan	—	—	—	106,88	—	—	89,07	63,83	—	—	—	62,35	—	—	—	—
34) Gräsviksgatan	—	71,25	—	192,99	—	257,41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
35) Hafsgatan	—	—	—	86,10	97,98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
36) Hagasundsgatan	—	—	—	136,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2

Tab. N:o 10. Längder och ytor af Helsingfors stads kajer jämte vattendjupet invid desamma.

N a m n	Kajlängd l. m.	Kajyta m ²	Vatten- djup m	S u m m a	
				Kajlängd l. m.	Kajyta m ²
I Södra hamnen:					
<i>för större fartyg:</i>					
Slottskajen	93	651	3 à 4,5		
Kejsargrunds-kajen	120	2000	3,0		
Norra kajarmen	68	1020	5 à 5,5		
D:o	30		4,5 à 5,0		
Södra kajarmen	90	900	4,5 à 5,3		
Nedanom packhustorget	106	1950	4,5		
Magasinskajen	288	5000	6,0		
D:o	90	1100	5,0	885	12621
<i>för ångslupar & båtar:</i>					
Båthamnen nedanom Slottet	190	735	1 à 3,0		
Kejsargrunds-kajen	25	500	2,5		
Utanför norra båthamnen	66	330	3 à 4,0		
I norra båthamnen	104	520	1 à 3,0		
I södra d:o	70	350	3 à 4,5		
D:o d:o	35	140	1,5	490	2575
<i>trappkajer:</i>					
Nedanom Salutorget	37	—	1,5 à 2,0		
I norra båthamnen	95	—	1,5 à 2,0		
I södra d:o	93	—	2,0	223	—
I Sandvikshamnen:					
<i>för större fartyg:</i>					
Järnvägs-molon	80	480	7,0		
Sandviks södra kajen	35	350	6,0		
D:o d:o	35	420	5,0		
D:o d:o	35	525	4,0	185	1775
<i>för mindre skutor & båtar:</i>					
Vinkelformiga träkajarmen	26	130	3 à 4,5		
D:o d:o	84	420	1 à 3,0		
Trappkaj	29	—	1,0	139	550
I Sörnäs hamn:					
<i>för större fartyg:</i>					
Vestra piren	112,5	810	4 à 4,7		
D:o	18,1		5,0		
Östra piren	107,1	915	4 à 5,6		
D:o	21,1		5,6 à 6,0		
Statsjärnvägarnas pir	50,5	950	3 à 6,5		
D:o	28,2		6,5	337,5	2675
<i>för mindre skutor & pråmar:</i>					
Ballastkajen	174	696	3,5	174	696
I Norra hamnen:					
<i>för ångslupar & större skutor:</i>					
Nedanom Kanaltorget	170	960	3,0		
T-formiga kajarmen	374	4076	2 à 3,0		
Skatudds norra kajen, afstjälpmingsbrygga	70,3	—	3,0		
D:o d:o provisorisk bro	42,2	—	3,0	656,5	5036
<i>för roddbåtar:</i>					
Längs norra kajen och Elisabets torg	445	1335	0,5 à 1,5		
T-formiga kajarmen	142	1283,4	0,5 à 3,0	587	2618,4
I Brobergs hamnen:					
Brobergs kajen, provisorisk bro	195,5	—	2,5 à 3,0		
Broholmen d:o	35,6	—	1,0	231,1	—
Summa	—	—	—	3,908,1	28,546,4

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. No 11. Uppgifter angående stadens renhållningsdistrikt.

Distriktets nummer	Allmänna platser, gator, kajer och vägar m. m.	Areal m ²
I	Jernvägstorget, Vestra och Östra Henriksgatorna, Skilnaden, Trekanten, Esplanad-, Mickaels- och Fabiansgatorna	77,034
II	Norra kajen, Kanaltorget, gatuandelarna kring Auktionskammaren, Skatudds v. kajen, Högvaktstorget, Skatudds bron och vägarne till häktet och Flottska kasernen, Vestra kajen och kajarmarna, gatuandelarne omkring Tullhustomten, Packhusgården, Kaserntorget, Magasinskajen, Badhusvägen, andelar af Park- och Hafsgatorna, Observatoriigatan och vägarne å Observatoriiberget, Brunnsarkens Stora och Vestra alléer äfvensom en tredjedel af Salutorget	101,670
III & IV	Gatuandelarne kring Skoltorget, andelar i Ban-, Fredriks-, Smeds-, Skeppare-, Docks-, Munkholms-, Bergmans-, Fabriks- och Kaptensgatorna samt uti Nykyrkobrinken och Jungfrustigen, gatuandelarne norr om Åbo kasernen, andel i Kampgatan och vägarne till exercisplatsen, Narinken, andel i Folkskolegatan, Kamptorget, andelar i Lappviksgatan och Lappvikssgården samt Gräsviksgatan, gångarne genom gamla Kyrkogården, Kyrkotorget, Sandvikstorg, Gräsviks- och Sandvikskajerna, gatuandelarne omkring Dockstorg äfvensom en tredjedel af Salutorget	92,740
V	Broholmogatan och Långa bron, Brobergskajen, andelar i Gen-, Unions- och Trädgårdsgatan, Kajsaniemi, Elisabetstorg, Norra kajen och T-formiga kajarmen, Senatstorg, gatuandelarne omkring planteringarne vid Finlångs bank, andel i Nikolaigatan samt en tredjedel af Salutorget	61,691

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 12. Uppgift öfver tomter i Helsingfors, som vid utgången af 1895 voro till försäljning disponibla, samt deras areal och försäljningsvärde.

Kart. N:o	Tomt N:o	Gatans namn	Areal i m ²		Enhetspris		Försäljningsvärde	
			Bostads	Fabriks	Fmk	pt.	Fmk	pt.
22	4	Gengatan	2,085,10	—	20	40	42,536	4
24	5	Vinkelgatan	1,547,00	—	11	35	17,558	45
131	4	Gengatan	1,002,62	—	20	40	20,453	45
126	11	Fabriksgatan	1,859,08	—	22	70	42,201	12
"	13	"	2,145,20	—	22	70	48,696	4
"	15	"	2,145,20	—	22	70	48,696	4
"	17	"	2,156,48	—	22	70	48,952	10
"	19	"	2,169,70	—	19	85	43,068	55
127	3	"	1,756,84	—	34	—	59,732	56
"	5	"	1,717,90	—	20	40	35,045	16
"	7	"	1,717,90	—	20	40	35,045	16
"	9	"	1,783,00	—	30	65	54,648	95
128	14	"	1,650,52	—	28	35	46,792	24
"	16	"	1,691,42	—	15	90	26,893	58
"	18	"	1,801,43	—	15	90	28,642	74
"	20	"	1,910,92	—	15	90	30,383	63
"	22	"	1,869,57	—	22	70	42,439	24
134	8	"	2,097,08	—	31	75	66,582	29
"	10	"	2,005,41	—	29	50	59,159	60
"	12	"	2,039,79	—	31	75	64,763	33
"	1	Petersgatan	2,238,397	—	22	70	50,811	61
"	3	"	2,238,397	—	22	70	50,811	61
"	5	"	2,337,74	—	31	75	74,223	25
135	4	"	2,319,75	—	22	70	52,658	33
"	3	Jungfrustigen	2,840,85	—	22	70	64,487	30
"	5	"	3,106,40	—	30	65	95,211	16
136	4	Fabriksgatan	2,060,95	—	31	75	65,435	16
"	6	"	2,217,28	—	32	90	72,948	51
166	13	Gräsviksgatan	2,969,60	—	28	35	84,188	16
109	13	Bergmansgatan	1,621,52	—	12	50	20,269	—
"	29	"	1,917,26	—	22	70	43,521	80
"	31	"	1,981,17	—	22	70	44,972	56
"	33	"	2,045,08	—	22	70	46,423	32
"	35	"	1,981,17	—	22	70	44,972	56
126	10	"	2,274,27	—	28	35	64,475	55
"	12	"	1,798,26	—	22	70	40,820	50
"	14	"	1,798,26	—	22	70	40,820	50
"	16	"	1,798,26	—	18	15	32,638	42
"	18	"	1,798,26	—	18	15	32,638	42
179	30	Fabriksgatan	—	6,417,32	5	65	36,257	86
"	32	"	—	6,417,32	5	65	36,257	86
"	34	"	—	6,417,32	5	65	36,257	86
180	24	"	—	4,875,14	5	65	27,544	54
183	22	Petersgatan	—	5,556,10	5	65	31,391	96
"	1	Strandgatan	—	5,236,11	5	65	29,584	2
"	3	"	—	5,390,10	5	65	30,487	96
25	4	Konstantinsgatan	1,047,22	—	12	—	12,566	64
300	3	Broholmshgatan	1,268,730	—	15	—	19,030	95
"	5	"	1,272,540	—	18	—	22,905	72
299	6	"	1,230,000	—	20	—	24,600	—
"	8	"	1,230,000	—	15	—	18,450	—
"	4 ¹⁾	Sparpankskajen	2,355,000	—	12	—	28,260	—
"	5 ²⁾	Cirkusgatan	1,296,000	—	15	—	19,440	—
Transport			—	—	—	—	2,257,653	36

Kvant. No.	Tomt No.	Gatans namn	Areal i m ²		Enhetspris		Försäljningsvärde	
			Bostads	Fabriks	Fmk	pi	Fmk	pi
		Transport	—	—	—	—	2,257,653	36
299	7 ¹⁾	Cirkusgatan	1,296,000	—	15	—	19,440	—
298	2 ¹⁾	Holmnäsgatan	1,860,000	—	12	—	22,320	—
"	11 ²⁾	Långbrogatan	1,659,000	—	15	—	24,885	—
296	7 ¹⁾	Neckensgränd	—	16,884,000	3	—	50,652	—
"	2 ¹⁾	Sörnäs strandvägen	—	8,236,000	5	—	41,180	—
"	4 ¹⁾	"	—	4,575,000	5	—	22,875	—
295	2 ¹⁾	Östra chaussén	2,366,000	—	18	—	42,588	—
"	4 ¹⁾	"	2,139,000	—	18	—	38,502	—
"	3 ¹⁾	Sörnäs Strandvägen	1,476,000	—	16	—	23,616	—
"	5 ¹⁾	"	1,740,000	—	16	—	27,840	—
294	6 ¹⁾	Östra chaussén	—	17,457,00	3	—	52,371	—
"	8 ¹⁾	"	—	3,510,00	5	—	17,550	—
"	3 ¹⁾	Aspnäsgatan	—	3,507,00	5	—	17,535	—
"	9 ¹⁾	Sörnäs strandvägen	—	3,942,00	5	—	19,710	—
293 ³⁾	6 ¹⁾	"	—	10,630,00	5	—	53,150	—
292	—	"Pankakan"	—	5,317,00	5	—	26,585	—
289	22 ¹⁾	Östra chaussén	—	11,094,00	3	—	33,282	—
288	28 ¹⁾	"	2,145,00	—	15	—	32,175	—
"	3 ¹⁾	"	2,000,00	—	12	—	24,000	—
142	2	Kanalgatan	1,410,624	—	28	—	42,318	72
139	5	Myntgatan	1,496,975	—	23	—	34,430	43
"	4	Vestra Hamngatan	1,836,000	—	15	—	27,540	—
147	11	"	962,000	—	20	—	19,240	—
"	7	Hamngatan	616,912	—	25	—	15,422	88
148	1	Kronbergsgatan	1,151,400	—	17	50	20,149	50
"	3	"	1,151,400	—	5	—	5,757	—
"	5	"	1,158,100	—	19	—	22,003	90
"	3	Köpmansgatan	1,271,000	—	18	—	22,878	—
"	5	"	1,120,000	—	18	—	20,160	—
161	7	Kronbergsgatan	1,440,000	—	20	—	28,800	—
"	9	"	1,260,000	—	20	—	25,200	—
143	—	Maringatan	5,402,222	—	9	—	48,620	—
				Magasins				
138	7—12	Skatudds norra kajen	—	1,878,000	10	—	18,780	—
151	4—18	Kronbergsgatan	—	2,912,000	15	—	43,680	—
152	20—34	"	—	2,912,000	15	—	43,680	—
186	2—16	Lökholmsgatan	—	2,912,000	15	—	43,680	—
188	18—32	"	—	2,912,002	15	—	43,680	—
187	8—22	Kanalgatan	—	4,294,400	15	—	64,416	—
189	24—38	"	—	4,294,400	15	—	62,416	—
		Summa Fmk	—	—	—	—	3,502,761	72

1) Lösas med förmånsrätt af arrendatorn.

2) Kan intill utgången af år 1890 lösas endast af arrendatorn.

3) " " " " 1901 " " "

4) " " " " 1906 " " "

Anm.: Arealen dels uppmätt, dels uttagen från karta enligt skala, åsatta pris approximativa i förhållande till tomternas inbördes läge och beskaffenhet.

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 13. Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1895.

År	Anslutningarnes antal	Medeltal af anslutningarnes brutinkonsten per anslutning			Medeltal i dygnet för dradt vatten i dygnet för hvarje anslutn.		Medeltal timmar i dygnet för pumparnes verksamhet		Medeltal af pumparnes slag i minuten		Medeltal uppfordradt vatten i dygnet kubikmeter		
		<i>Fmk</i>	<i>ni</i>	<i>m³</i>	Gamla pump-verket	Ångpump-verket	Gamla pump-verket	Ångpump-verket	Gamla pump-verket	Ångpump-verket	Gamla pump-verket	Ångpump-verket	Summa
1879	171	250	72	4,68	10 tim. 20 m.	—	—	—	—	801	—	801	
1880	247	230	74	4,14	12 " 10 "	—	—	8,06	—	1,023	—	1,023	
1881	354	205	06	4,39	15 " 32 "	—	—	9,41	—	1,555	—	1,555	
1882	429	212	13	4,03	19 " 5 "	—	—	8,70	—	1,728	—	1,728	
1883	520	200	24	3,57	24 " 40 "	—	—	8,09	—	1,858	—	1,858	
1884	609	197	77	3,66	26 " 40 "	—	—	8,05	—	2,228	—	2,228	
1885	693	202	71	3,10	25 " 35 "	—	—	8,05	—	2,151	—	2,151	
1886	770	208	81	3,01	27 " 28 "	—	—	8,06	—	2,314	—	2,314	
1887	837	218	99	2,96	26 " 47 "	—	—	8,86	—	2,478	—	2,478	
1888	923	211	26	3,68	33 " 48 "	—	—	9,05	—	3,393	—	3,393	
1889	1,012	226	96	3,88	36 " 21 "	—	—	10,33	—	3,930	—	3,930	
1890	1,089	236	53	3,52	26 " 28 "	4 tim. 40 m.	—	10,31	21,01	2,848	936	3,834	
1891	1,143	260	54	3,52	20 " 56 "	1 " 18 "	—	14,20	19,02	3,777	250	4,027	
1892	1,180	263	87	3,07	21 " 2 "	1 " 10 "	—	12,36	19,51	3,400	218	3,625	
1893	1,207	284	64	3,64	25 " 58 "	0 " 20 "	—	12,88	19,09	4,335	62	4,397	
1894	1,220	233	59	3,06	22 " 22 "	0 " 47 "	—	13,21	19,14	3,599	139	3,738	
1895	1,253	245	42	3,23	24 " 21 "	0 " 34 "	—	13,49	22,32	3,932	119	4,051	

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 14. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet under åren 1879—1895.

År	Inkomsten oafkortad				Drift och underhållskostnad			Inkomsten med afdrag af drift- och underhållskostnaden				
	Totalbelopp		per m ³	% af anläggningskapitalet	Totalbelopp		per m ³	Totalbelopp		per m ³	% af anläggningskapitalet	
	<i>Fmk</i>	<i>ni</i>	<i>ni</i>		<i>Fmk</i>	<i>ni</i>	<i>ni</i>	<i>Fmk</i>	<i>ni</i>	<i>ni</i>		
1879	42,872	90	14,88	—	32,400	—	—	10,472	90	—	—	
1880	56,994	87	15,22	—	24,435	35	5,42	32,559	72	9,80	—	
1881	72,591	10	14,04	6,2	22,792	36	3,64	50,158	74	10,40	4,2	
1882	91,002	26	16,02	7,6	26,234	49	4,62	64,767	77	11,40	5,4	
1883	104,127	53	13,83	8,1	20,793	10	2,76	83,334	43	11,07	6,5	
1884	120,440	05	14,70	9,1	20,704	65	2,53	99,735	40	12,17	7,5	
1885	140,480	26	17,81	10,0	31,705	57	4,02	108,774	69	13,79	7,8	
1886	160,782	12	18,95	11,1	26,702	27	3,15	134,079	85	15,80	9,3	
1887	183,294	48	20,17	11,9	21,711	51	3,39	161,582	97	17,78	10,5	
1888	194,992	84	15,70	11,6	41,349	50	3,33	153,643	34	12,37	9,2	
1889	229,681	08	16,01	11,9	46,826	23	3,26	182,854	85	12,75	9,5	
1890	257,576	03	18,41	10,8	63,302	20	4,52	194,273	83	15,89	8,1	
1891	297,792	87	20,26	11,8	126,029	73	8,57	171,763	14	11,69	6,8	
1892	311,372	40	23,47	11,6	129,036	85	9,73	182,335	55	13,74	6,8	
1893	343,555	32	21,41	12,8	159,162	31	9,92	184,393	01	11,49	6,9	
1894	284,978	06	20,88	10,2	96,191	04	7,05	188,787	02	13,83	6,7	
1895	307,511	36	20,80	10,4	105,319	23	7,12	202,192	13	13,68	6,8	

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 15. Gaskonsumtionen i Helsingfors åren 1884—1895.

	Privat kub. fot	Gata- belysningen, kub. fot	Summa kub. fot
Januari	3,576,294	1,754,367	5,330,661
Februari	2,869,412	1,324,123	4,193,535
Mars	2,374,667	1,164,470	3,539,137
April & Maj	2,898,589	850,684	3,749,273
Juni, Juli & Augusti	2,335,844	652,184	2,988,028
September	1,883,892	1,070,214	2,954,106
Oktober	2,995,232	1,398,771	4,394,003
November	3,784,965	1,595,283	5,380,248
December	4,270,761	1,775,829	6,046,590
Summa för år 1895	26,989,656	11,585,925	38,575,581
” ” ” 1894	27,347,780	11,983,502	39,331,282
” ” ” 1893	25,182,258	11,757,939	36,940,197
” ” ” 1892	25,514,782	11,650,560,99	37,165,342,99
” ” ” 1891	26,572,977	10,121,923,36	36,694,900,36
” ” ” 1890	25,400,962	8,696,099,69	34,097,061,69
” ” ” 1889	25,591,661,15	7,749,162,54	33,340,823,69
” ” ” 1888	24,960,477,12	6,861,293,04	31,821,770,16
” ” ” 1887	21,701,238,18	6,660,317,31	28,361,555,49
” ” ” 1886	20,527,651,38	6,281,506,56	26,809,157,94
” ” ” 1885	19,873,333,14	5,701,569,17	25,574,902,31
” ” ” 1894	20,266,105,07	5,353,522,19	25,619,627,26

Källa: Gasbelysningsaktiebolagets årliga uppgifter till stadsmyndigheterna.

Tab. N:o 16. Lysgasens medelstyrka i Helsingfors under lysåren 1886—1895.

	1886—1887 normalljus ¹⁾	1887—1888 normalljus ¹⁾	1888—1889 normalljus ¹⁾	1889—1890 normalljus ¹⁾	1890—1891 Hefnerljus ²⁾	1891—1892 Hefnerljus ²⁾	1892—1893 Hefnerljus ²⁾	1893—1894 Hefnerljus ²⁾	1894—1895 Hefnerljus ²⁾
Augusti	12,22	12,19	12,40	12,38	15,03	13,10	14,33	14,18	13,63
September	11,53	11,40	11,84	12,46	14,55	13,39	14,39	14,31	14,40
Oktober	11,75	11,48	11,25	11,81	14,11	13,46	14,37	13,69	14,33
November	11,81	11,16	11,26	11,44	15,12	13,18	13,77	13,84	14,47
December	11,42	10,66	11,17	10,50	14,37	13,96	13,75	14,11	13,54
Januari	11,83	9,85	10,70	11,89	14,18	13,63	13,70	14,01	13,87
Februari	11,70	10,71	11,41	13,03	14,26	13,45	13,27	14,19	14,10
Mars	12,49	10,26	12,77	12,53	13,68	13,62	13,86	13,88	14,02
April	12,51	9,92	12,05	12,37	15,04	13,78	13,66	14,17	14,48
Maj (förra hälften)	12,35	11,00	11,55	12,47	14,69	14,75	13,66	14,19	14,00
Medelljusstyrka för året .	11,94	10,86	11,46	12,07	14,49	13,57	13,89	14,05	14,09

Källa: Gaskontrollörens årsberättelse.

¹⁾ Enligt gaslysningskontraktet vaxljus af $\frac{1}{6}$ skålp. vigt och 13 tums längd samt förtärande $\frac{3}{5}$ lod vax i timmen. Vid kontrollen användas dock med bolagets bifall såsom normalljus engelska spermacetiljus. — ²⁾ Enligt tillägg till gaslysningskontraktet af år 1891 användes för mätande af ljusstyrkan s. k. Hefnerljus, eller v. Hefner-Altenecks amylicetatlampan.

Tab. N:o 17. Väderleksförhållandena i Helsingfors året 1895

År 1895	Temperaturen i Celcii°				Barometern reducerad till 0° C	Fuktighets trycket	Relativa fuktigheten i medeltal	
	i medeltal	högst		lägst				
		° C	datum	° C	datum	mm medeltal		mm medeltal
Januari	— 6,82	+ 1,0	Jan. 19	— 21,6	Jan. 25 & 27	757,95	2,63	90,1
Februari	— 13,16	+ 1,0	Febr. 19	— 24,9	Febr. 4 & 5	762,68	1,50	82,8
Mars	— 5,13	+ 4,0	Mars 28	— 17,0	Mars 24	755,00	2,80	86,0
April	+ 1,53	+ 17,9	April 30	— 9,5	April 5	757,50	4,24	82,0
Maj	+ 11,49	+ 21,0	Maj 23	+ 1,7	Maj 2	765,35	6,26	63,0
Juni	+ 16,00	+ 25,6	Juni 22	+ 5,2	Juni 2	760,10	9,68	71,9
Juli	+ 16,06	+ 22,4	Juli 2	+ 8,2	Juli 6	754,78	10,96	81,2
Augusti	+ 15,55	+ 22,0	Aug. 6 & 7	+ 7,5	Aug. 17	756,77	10,28	77,7
September	+ 10,65	+ 19,8	Sept. 4	+ 1,2	Sept. 22	758,71	7,90	81,8
Oktober	+ 6,12	+ 14,4	Okt. 3	— 3,4	Okt. 28	753,24	6,47	88,5
November	+ 1,81	+ 10,0	Nov. 17	— 11,0	Nov. 28	760,63	4,73	87,0
December	— 2,55	+ 3,3	Dec. 6	— 18,0	Dec. 28	757,72	3,45	88,5
Hela året	+ 4,30	+ 25,6	Juni 22	— 24,9	Febr. 4 & 5	758,37	5,91	81,7
År 1894	+ 5,69	+ 26,4	Juni 19	— 19,2	Jan. 3	758,30	6,05	81,4
” 1893	+ 2,84	+ 24,4	Juli 8 Aug. 1	— 29,1	Jan. 17	757,23	5,38	80,7
” 1892	+ 3,32	+ 24,8	Aug. 26	— 27,0	Jan. 23, 24, 26	757,94	5,62	84,2
” 1891	+ 4,82	+ 27,6	Juni 24	— 25,4	Jan. 7	758,91	5,83	81,2
” 1890	+ 5,53	+ 23,6	Juni 7	— 20,7	Nov. 25	758,35	6,21	83,8
” 1889	+ 4,76	+ 26,8	Juli 2	— 26,0	Mars 6	758,75	5,95	81,7
” 1888	+ 2,57	+ 25,6	Juni 21	— 29,6	Jan. 30	757,48	5,13	78,4
” 1887	+ 5,18	+ 26,6	Juli 17	— 24,8	Dec. 27	756,68	5,72	77,5
” 1886	+ 4,76	+ 27,1	Juli 19	— 22,2	Febr. 26	758,79	5,94	80,4
” 1885	+ 4,35	+ 27,2	Juli 15	— 24,8	Dec. 27	756,69	5,70	80,7

Medeldatum för första snöfallet om hösten är enligt 62-åriga observationer den 24 Oktober $\pm 1,276$ första snöfallet eller den 29 November $\pm 1,98$ dagar. — Isläggningen i södra hamnen äger rum i medeltal 215.

Källa: Uppgifter från meteorologiska centralanstalten, meddelade af assistenten A. Heinrichs.

jemförda med de under åren 1885—1894 rådande.

Vindens styrka: i meter pro sekund, medeltal	Molnmängd				Nederbörd			
	i medeltal Skala 0—10	antal dagar ¹⁾			hela nederbördsmängden i mm	största nederbördsmängden på en dag		antalet nederbördsdagar ¹⁾
		klara	halfklara	mulna		mm	datum	
4,6	8,4	1	8	22	78,1	10,8	Jan. 24	23
6,1	6,1	5	10	13	21,5	4,6	Febr. 25	13
7,9	6,5	5	11	15	35,5	10,2	Mars 26	17
6,3	6,0	7	11	12	29,3	6,8	April 7	17
6,7	3,3	17	9	5	17,7	7,5	Maj 25	8
6,0	5,1	5	18	7	34,3	11,5	Juni 28	11
7,1	6,6	3	15	13	111,4	35,2	Juli 14	20
7,4	4,5	8	19	4	65,6	40,0	Aug. 5	13
6,6	5,1	7	16	7	92,7	31,4	Sept. 20	18
7,6	7,4	1	12	18	115,0	26,0	Okt. 7	25
8,2	7,3	1	14	15	90,4	38,4	Nov. 13	15
7,8	9,1	0	4	27	36,9	9,6	Dec. 4	17
6,9	6,3	60	147	158	728,4	40,0	Aug. 5	197
7,7	6,5	49	165	151	659,5	31,1	Juni 5	189
7,4	6,4	39	175	151	635,0	37,9	Aug. 7	201
7,1	6,8	32	142	190	755,1	38,2	Juli 16	213
7,2	6,0	66	157	142	646,0	30,0	Sept. 5	162
6,6	6,6	49	146	170	688,6	31,6	Aug. 3	189
6,9	6,1	68	152	145	602,7	29,3	Aug. 10	175
6,6	6,0	63	167	136	549,9	34,9	Aug. 4	156
7,7	6,0	48	185	132	498,3	23,9	Aug. 16	162
6,7	5,8	71	165	129	529,0	23,2	Juli 16	152
7,4	6,4	56	160	149	739,4	29,6	Sept. 2	186

dagar. — Första slädföret om hösten inträffar i medeltal enligt samma observationsserie 36 dagar efter tal den 4 December $\pm 2,3$ dagar, islossningen den 2 Maj $\pm 0,9$ dagar; antalet isfria dagar utgör således

¹⁾ Klar dag betecknar att himlen varit betäckt från 0,0—2,5 delar.
 halfklar dag ” ” ” ” ” ” ” 2,6—7,5 ”
 mulen ” ” ” ” ” ” ” 7,6—10,0 ”
 hvarvid då 0 betecknar fullständigt molnfri, 10 betecknar fullständigt molnbetäckt himmel. — ²⁾ Såsom nederbördsdagar hafva upptagits endast de dagar, då nederbörden varit så stor att den kunnat uppmätas: minst 0,1 mm.

Tab. N:o 18. Luftens medeltemperatur i Helsingfors för hvarje månad åren 1894—1885, jemförd med medeltal af månadernas medeltemperatur under föregående 10-års perioder. ¹⁾

År	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Årsmedel- tal	10-års medel- tal	
1894	— 1,90	— 2,64	— 0,90	+ 5,14	+ 10,08	+ 14,38	+ 17,00	+ 15,63	+ 7,93	+ 3,16	+ 2,16	— 1,74	+ 5,69	} + 4,38	
1893	— 13,15	— 14,83	— 3,51	+ 1,18	+ 6,82	+ 13,61	+ 16,13	+ 14,87	+ 8,64	+ 6,88	— 0,88	— 1,71	+ 2,84		
1892	— 9,31	— 7,82	— 4,00	+ 0,90	+ 6,98	+ 11,58	+ 14,75	+ 14,49	+ 11,72	+ 5,14	+ 1,65	— 6,23	+ 3,32		
1891	— 6,37	— 2,01	— 3,50	+ 2,42	+ 8,43	+ 12,53	+ 17,67	+ 14,22	+ 10,52	+ 7,20	— 1,39	— 1,88	+ 4,82		
1890	— 2,72	— 3,60	— 0,16	+ 4,54	+ 10,86	+ 13,85	+ 15,39	+ 15,45	+ 12,16	+ 3,77	+ 0,10	— 3,36	+ 5,53		
1889	— 4,02	— 10,13	— 7,09	+ 1,87	+ 11,30	+ 16,63	+ 16,01	+ 14,36	+ 9,60	+ 7,43	+ 2,73	— 1,53	+ 4,76		
1888	— 8,04	— 11,21	— 9,67	+ 0,53	+ 6,29	+ 12,95	+ 15,60	+ 14,70	+ 10,42	+ 3,69	— 1,12	— 3,32	+ 2,57		
1887	— 2,06	— 1,16	— 1,77	+ 2,89	+ 8,99	+ 13,49	+ 16,43	+ 15,02	+ 12,13	+ 3,66	— 0,08	— 5,33	+ 5,18		
1886	— 7,01	— 8,27	— 5,75	+ 3,49	+ 8,30	+ 15,18	+ 17,12	+ 16,42	+ 10,00	+ 5,02	+ 3,57	— 0,93	+ 4,76		
1885	— 4,15	— 3,95	— 3,51	+ 1,28	+ 6,42	+ 12,37	+ 18,62	+ 15,25	+ 9,04	+ 4,22	— 0,82	— 2,54	+ 4,35		
1894—85	— 5,78	— 6,56	— 3,99	+ 2,42	+ 8,45	+ 13,66	+ 16,47	+ 15,04	+ 10,22	+ 5,02	+ 0,59	— 2,86	—	} + 3,88	
1884—75	— 7,13	— 6,11	— 4,12	+ 1,05	+ 6,93	+ 14,08	+ 16,13	+ 15,28	+ 11,34	+ 4,70	— 0,16	— 5,56	—		
1874—65	— 5,26	— 8,11	— 3,92	+ 1,54	+ 6,69	+ 13,23	+ 16,93	+ 15,18	+ 10,76	+ 5,77	— 0,26	— 5,08	—		+ 3,95
1864—55	— 6,94	— 6,46	— 3,79	+ 1,38	+ 7,11	+ 13,77	+ 16,81	+ 14,94	+ 10,75	+ 5,57	— 1,39	— 3,97	—		+ 3,98
1854—45	— 7,19	— 8,11	— 4,75	+ 0,53	+ 7,67	+ 13,74	+ 16,34	+ 16,42	+ 10,92	+ 5,47	+ 0,86	— 2,66	—		+ 4,10
1839—1829	— 7,86	— 5,93	— 4,55	+ 0,99	+ 7,63	+ 13,62	+ 16,19	+ 14,77	+ 10,77	+ 5,92	+ 0,07	— 4,68	—		+ 3,94 ²⁾
Allmänt medeltal (61 år)	— 6,71	— 6,88	— 4,19	+ 1,32	+ 7,41	+ 13,73	+ 16,48	+ 15,27	+ 10,79	+ 5,41	— 0,05	— 4,12	—	+ 4,04	

Källa: Uppgifter från meteorologiska centralanstalten, meddelade af assistenten A. Heinrichs.

¹⁾ Temperaturobservationerna från åren 1840—44 äro ofullständiga: de som förefinnas äro ej bearbetade. — ²⁾ Perioden omfattar 11 år.

Tab. N:o 19. Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd för hvart femte år från 1810—1890 samt för åren 1891—1895.

	M ä n		K v i n n o r		Summa befolkning
	Antal	% af hela folkmängden	Antal	% af hela folkmängden	
Den 31 december 1810	2,109	51,88	1,956	48,12	4,065
” ” ” 1815	2,374	49,43	2,427	50,55	4,801
” ” ” 1820	4,415	54,01	3,759	45,99	8,174
” ” ” 1825	5,217	52,87	4,650	47,13	9,867
” ” ” 1830	5,253	48,00	5,690	52,00	10,943
” ” ” 1835	7,321	53,46	6,374	46,54	13,695
” ” ” 1840	8,932	54,01	7,604	45,99	16,536
” ” ” 1845	11,042	56,03	8,666	43,97	19,708
” ” ” 1850	10,711	54,05	9,107	45,95	19,818
” ” ” 1855	8,616	50,35	8,494	49,65	17,110
” ” ” 1860	10,882	51,74	10,150	48,26	21,032
” ” ” 1865 ¹⁾	11,650	48,90	12,173	51,10	23,823
” ” ” 1870	14,066	49,32	14,453	50,68	28,519
” ” ” 1875	16,142	48,83	16,915	51,17	33,057
” ” ” 1880	21,132	48,76	22,202	51,24	43,334
” ” ” 1890	28,542	46,39	32,988	53,61	61,530
” ” ” 1891	29,973	46,37	34,668	53,63	64,641
” ” ” 1892	30,937	46,36	35,797	53,64	66,743
” ” ” 1893	31,897	46,21	37,128	53,79	69,025
” ” ” 1894	32,648	45,99	38,336	54,01	70,984
” ” ” 1895	33,729	45,78	40,028	54,22	73,820

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån, grundade å kvinkvnnii- och decenniitablerna; för åren 1891—1895 på beräkning enligt mortalitetstabellerna samt in- och utflyttningar.

¹⁾ För år 1861 saknas uppgifter från grekisk-ryska församlingen, men siffrorna för 1860 hafva inräknats.

Tab. N:o 20. Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalspenningar betalande befolkning åren 1892—1895.

Stadsdel	1892		1893		1894		1895	
	Mantals- skrifna	Mantals- penningar betalande	Mantals- skrifna	Mantals- penningar betalande	Mantals- skrifna	Mantals- penningar betalande	Mantals- skrifna	Mantals- penningar betalande
Första stadsdelen	5,810	4,158	5,893	4,168	6,060	4,306	6,141	4,333
Andra ”	5,060	3,722	5,076	3,744	5,099	3,735	5,191	3,790
Tredje ”	3,421	2,473	3,671	2,666	3,917	2,828	4,066	2,942
Fjerde ”	11,766	8,030	11,525	7,758	12,079	8,106	12,181	8,117
Femte ”	4,986	3,513	5,074	3,486	5,305	3,731	5,384	3,718
Sjette ”	6,306	4,071	6,166	3,864	6,493	3,995	6,639	4,028
Sjunde ”	4,521	3,055	4,396	2,901	4,413	2,929	4,441	2,945
Åttonde ”	15,322	9,260	15,436	8,941	15,271	8,872	15,598	9,212
Nionde ”								
Tionde ”								
Vällor och holmar	—	—	—	—	—	—	4,913	1,104
Öfriga här mantals- skrifna personer								
Summa	57,192	38,262	57,210	37,528	58,637	38,502	64,554	40,189

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 21. Helsingfors stads ekonomiska och faktiska folkmängd vid folkräkningen den 1 december 1890, jämfördt med förhållandet vid folkräkningen den 1 oktober 1880 och den 1 mars 1870.

Stadsdel	Ekonomisk befolkning			Faktisk befolkning			Faktisk befolkning den 1 okt. 1880	Faktisk befolkning den 1 mars 1870
	m.	kv.	summa	m.	kv.	summa		
Första stadsdelen	3,456	3,993	7,449	3,487	4,069	7,556	5,785	5,346
Andra "	2,669	3,246	5,915	2,713	3,269	6,009	4,284	4,268
Tredje "	1,932	2,075	4,007	1,919	2,086	4,005	3,753	3,633
Fjerde "	7,563	7,643	15,206	7,567	7,698	15,265	9,520	7,090
Femte "	2,478	2,926	5,404	2,467	2,955	5,422	4,275	3,789
Sjätte "	2,982	3,024	6,006	2,986	3,043	6,029	2,678	1,654
Sjunde "	2,273	2,672	4,945	2,258	2,700	4,958	2,897	2,108
Åttonde "	782	265	1,047	783	276	1,059	1,091	1,479
Nionde "	393	537	930	380	542	922	680	— ¹⁾
Tölö och villorna vid vestra chausseen	2,347	2,153	4,500	2,376	2,165	4,541	2,833	1,601
Broholme och villorna vid östra schausseen	4,893	4,423	9,316	4,916	4,435	9,351	3,989	1,090
Holmarne	166	97	213	305	112	418	1,355	55
Summa	31,884	33,054	64,938	32,158	33,377	65,535	43,142	32,113

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Inräknad uti 6:te och 7:e stadsdelarnes folkmängd.

Tab. N:o 22. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter modersmål och bildningsgrad, vid folkräkningen den 1 december 1890.

Modersmål	Läs- och skrifkunnige			Endast läskunnige			Öfver 10 år och icke läskunnige			Öfriga icke läskunniga barn under 10 år			Hela befolkningen		
	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa
Finska	9,605	8,359	17,964	2,837	4,329	7,166	73	115	188	2,294	2,175	4,469	14,809	14,978	29,787
Svenska	9,899	11,543	21,442	1,319	2,732	4,051	53	83	136	2,150	2,081	4,231	13,421	16,439	29,860
Ryska	1,846	770	2,616	124	65	189	388	86	474	183	194	377	2,541	1,115	3,656
Tyska	365	366	731	10	9	19	18	2	20	23	25	40	416	402	818
Öfr. språk	536	238	774	65	22	87	290	74	364	72	92	164	963	426	1,389
Summa	22,251	21,276	43,527	4,355	7,157	11,512	822	360	1,182	4,722	4,567	9,289	32,150	33,360	65,510 ¹⁾

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ För 8 män 17 kvinnor saknas uppgift om modersmålet.

Tab. N:o 23. Helsingfors stads folkmängd, fördelad efter religionsbekännelse, vid folkräkningen den 1 december 1890.

Stadsdel	Lutheraner			Öfrige protestanter			Grekisk-orthodoxe			Grekiske dissidenters			Romersk-katolske			Israeliter			Mohamedaner			Summa		
	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa
Första stadsdelen	3,185	3,824	7,009	8	9	17	249	209	458	—	—	—	40	23	63	—	3	3	—	—	—	3,482	4,068	7,550
Andra "	2,462	3,187	5,649	2	4	6	200	90	290	—	—	—	38	12	50	10	3	13	1	—	1	2,713	3,296	6,009
Tredje "	1,803	1,988	3,791	1	3	4	96	82	178	1	—	1	14	8	22	4	5	9	—	—	—	1,919	2,086	4,005
Fjerde "	6,083	7,086	13,169	6	5	11	989	350	1,339	—	—	—	205	21	226	273	220	493	8	10	8	7,564	7,682	15,246
Femte "	2,360	2,846	5,206	4	9	13	63	81	144	—	—	—	17	3	20	18	6	24	5	—	15	2,467	2,955	5,422
Sjette "	2,888	2,964	5,852	—	—	—	61	49	110	—	—	—	10	5	15	27	25	52	—	—	—	2,986	3,043	6,029
Sjunde "	2,161	2,610	4,771	1	2	3	83	80	163	—	—	—	12	8	20	1	—	1	—	—	—	2,258	2,700	4,958
Åttonde "	196	221	417	—	—	—	460	51	511	—	—	—	97	4	101	29	—	29	1	—	1	783	276	1,059
Nionde "	360	511	817	1	2	3	16	23	39	—	—	—	3	6	9	—	—	—	—	—	—	380	542	922
Broholmen och villorna vid östra chausséen	4,725	4,304	9,029	1	—	1	159	112	271	—	—	—	20	11	31	8	8	16	3	—	3	4,916	4,435	9,351
Tölö och villorna vid vestra chausséen	2,067	2,016	4,083	1	—	1	233	119	352	—	—	—	73	30	103	2	—	2	—	—	—	2,376	2,165	4,541
Holmarne	296	108	404	—	—	—	7	4	11	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	306	112	418
Symma	28,586	31,665	60,251	25	34	59	2,616	1,250	3,866	1	—	1	532	131	663	372	270	642	13	10	28	32,150	33,360	65,510 ¹⁾
Summa vid folkräkningen den 1 december 1890	18,468	19,209	37,677	40	52	92	3,249	1,077	4,326	1	1	2	471	123	594	226	215	441	7	3	10	22,462	20,680	43,142

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Dessutom 25 personer, hvilkas trosbekännelse ej blifvit uppgifven.

Tab. No 24. Födde och döde i Helsingfors för hvarje kvinkvennum

År	Födde									
	Lefvande födde									Död- födde
	Inom äktenskap		Utom äktenskap		Summa	Män		Kvinnor		
	Antal	I % af levfande födde	Antal	I % af levfande födde		Antal	I % af levfande födde	Antal	I % af levfande födde	
1811—1815 ¹⁾	604	78,85	162	21,15	766	402	52,48	364	47,52	
1816—1820 ¹⁾	909	86,49	142	13,51	1,051	482	45,86	569	54,14	47
1821—1825 . . .	1,221	85,50	207	14,50	1,428	701	49,09	727	50,91	44
1826—1830 . . .	1,119	80,97	263	19,03	1,382	711	51,45	671	48,55	64
1831—1835 . . .	1,685	80,74	402	19,26	2,087	1,054	50,50	1,033	49,50	66
1836—1840 . . .	2,105	78,57	574	21,43	2,679	1,432	53,45	1,247	46,55	101
1841—1845 . . .	2,457	77,43	716	22,57	3,173	1,637	51,59	1,536	48,41	126
1846—1850 ²⁾										
1851—1855 ²⁾										
1856—1860 . . .	2,828	76,58	865	23,42	3,693	1,881	50,93	1,812	49,07	121
1861—1865 . . .	3,714	79,85	937	20,15	4,651	2,453	52,74	2,198	47,26	117
1866—1870 ³⁾	3,575	80,35	874	19,65	4,449	—	—	—	—	176
1871—1875 . . .	3,992	82,06	873	17,94	4,865	2,491	51,20	2,374	48,80	154
1876—1880 ³⁾	4,813	82,94	990	17,06	5,803	—	—	—	—	180
1881—1885 . . .	5,596	82,93	1,150	17,07	6,746	3,416	50,64	3,330	49,36	231
1886	1,339	84,59	244	15,41	1,583	788	49,78	795	50,22	54
1887	1,386	84,72	250	15,28	1,636	851	52,02	785	47,98	61
1888	1,502	84,57	274	15,43	1,776	928	52,25	848	47,75	49
1889	1,585	86,43	249	13,57	1,834	951	51,85	883	48,15	50
1890	1,661	86,69	255	13,31	1,916	992	51,77	924	48,23	70
1891	1,883	87,42	271	12,58	2,154	1,086	50,42	1,068	49,58	73
1892	1,876	86,02	305	13,98	2,181	1,156	53,00	1,025	47,00	73
1893	1,703	75,02	300	14,98	2,003	1,035	51,67	968	48,33	81
1894	1,728	87,05	257	12,95	1,985	981	49,42	1,004	50,58	74
1895	1,785	85,90	293	14,10	2,078	1,015	48,85	1,063	51,15	59

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån, grundade på presterskapets uppgifter, till hvilka luckor

¹⁾ Uppgifter från 1814 och 1818 saknas, hvarför medeltalen för perioderna beräknats på grund af och då de öfriga församlingarne i förhållande till denna äro obetydliga, hafva alla uppgifter för dessa

från 1811—1855 samt för hvarje af åren 1886—1895.

Naturlig död	Våldsam död utom sjelfmord	Sjelf- mord	Summa	Döde				Flere än döde	Flere än döde	År
				Män		Kvinnor				
				Antal	I % af alla döde	Antal	I % af alla döde			
				Uppgifter		saknas				
1,021	28	—	1,049	633	60,34	416	39,66	283	—	1811—1815
1,296	49	2	1,347	777	57,69	570	42,31	296	—	1816—1820
1,184	47	—	1,231	705	57,27	526	42,73	—	197	1821—1825
1,317	63	6	1,386	842	60,75	544	39,25	4	—	1826—1830
3,220	49	15	3,284	2,047	62,33	1,237	37,67	1,197	—	1831—1835
2,678	62	11	2,751	1,675	60,89	1,076	39,11	72	—	1836—1840
2,798	100	15	2,913	1,808	82,07	1,105	37,93	—	260	1841—1845
										1846—1850
										1851—1855
3,380	88	12	3,480	1,988	57,13	1,492	42,87	—	213	1856—1860
3,437	95	9	3,541	1,896	53,54	1,645	46,46	—	1,110	1861—1865
4,242	90	11	4,343	—	—	—	—	—	106	1866—1870
4,147	121	12	4,280	2,357	55,07	1,923	44,93	—	585	1871—1875
4,618	113	23	4,754	—	—	—	—	—	1,049	1876—1880
5,026	130	20	5,176	2,762	53,32	2,414	46,68	—	1,570	1881—1885
1,139	20	3	1,162	637	54,82	525	45,18	—	421	1886
930	20	6	956	506	52,93	450	47,07	—	680	1887
1,114	27	6	1,147	621	54,14	526	45,86	—	629	1888
1,170	32	7	1,209	650	53,76	559	46,24	—	625	1889
1,236	27	5	1,268	686	54,10	582	45,90	—	648	1890
1,696	24	6	1,726	909	52,67	817	47,33	—	428	1891
1,347	58	13	1,418	726	51,20	692	48,80	—	663	1892
1,162	29	6	1,197	647	54,05	550	45,95	—	809	1893
1,128	38	9	1,175	622	52,94	553	47,06	—	810	1894
1,308	38	14	1,360	721	53,01	639	46,99	—	718	1895

dock förefinnas, i det att för åtskilliga år uppgift saknas från en eller annan församling.

de fyra öfriga årens siffror. — ²⁾ Uppgifter saknas från svensk-finska församlingen för åren 1846—1854 tvänne perioder utlemnats. — ³⁾ Uppgifterna ofullständiga.

Tab. No 25. Förhållandet mellan äktenskapen och barnfödelsen i Helsingfors åren 1886—1895.

	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	Summa	Procent af hela antalet
Äktenskap:												
<i>ingångna mellan:</i>												
två ogifta	391	396	453	488	548	594	471	483	484	579	4,887	87,55
enkling och ogift	29	29	33	31	46	28	37	39	42	46	360	6,45
enka och ogift	29	19	33	25	36	21	33	23	25	22	266	4,76
enkling och enka	3	3	10	8	5	3	8	10	11	6	69	1,24
Summa	454	447	529	552	635	646	549	555	562	633	5,582	100,00
<i>upplösta genom:</i>												
mannens död	140	130	165	173	159	158	171	177	161	215	1,649	61,67
kvinnans död	76	82	94	108	96	120	127	92	101	114	1,010	37,77
laga skilnad	3	2	1	—	—	—	2	—	7	—	10	0,56
Summa	219	214	260	281	255	278	300	269	269	329	2,674	100,00
Barnföderskor:												
<i>som födt:</i>												
ett foster	1,581	1,646	1,782	1,828	1,934	2,169	2,187	2,044	2,001	2,093	19,265	98,67
tvillingar	28	24	20	28	26	29	32	20	29	19	255	1,31
trillingar	—	1	1	—	—	—	1	—	—	2	5	0,02
Summa	1,609	1,671	1,803	1,856	1,960	2,198	2,220	2,064	2,030	2,114	19,525	100,00
deraf utom äktenskap	257	264	287	252	265	290	319	317	266	302	2,819	—
utgörande i procent af hela antalet	15,97	15,79	15,92	13,58	13,52	13,19	14,37	15,36	13,10	14,29	14,44	—
Barn:												
<i>födde:</i>												
dödfödde	54	61	49	50	70	73	73	81	74	59	644	3,25
levfande	1,583	1,636	1,776	1,834	1,916	2,154	2,181	2,003	1,985	2,078	19,146	96,75
Summa	1,637	1,697	1,825	1,884	1,986	2,227	2,254	2,084	2,059	2,137	19,790	100,00
deraf döde under första året ¹⁾	367	311	395	375	422	517	449	360	353	397	3,946	—
utgörande i procent af döde utaf hela folkmängden ¹⁾	13,58	32,53	34,43	31,01	31,28	29,95	31,66	30,08	30,04	29,19	32,03	—

Källa: Uppgifterna från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Uppgifterna omfatta den till församlingarne i Helsingfors och Sveaborg hörande befolkningen, hvaremot utsocknebor, som i Helsingfors ingått äktenskap eller födt barn, icke äro inberäknade.

Tab. N:o 26. Antalet till Helsingfors inflyttade och derifrån utflyttade personer under åren 1885—1895, fördelade efter församlingar.

År	Svensk-finska församlingen				Gardesförsamlingen				Tyska församlingen				Grekisk-ryska församlingen				Romersk-katolska församlingen				Sveaborgs församling				Metodist-episkopala församlingen				Summa inflyttade			Summa utflyttade			Flere in- än utflyttade																											
	Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		m. kv. s:ma			m. kv. s:ma																														
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	s:ma	m.	kv.	s:ma																														
1885	1,198	1,353	395	482	17	8	61	22	7	6	4	1	1	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,223	1,373	2,596	462	513	975	1,621																								
1886	1,266	1,445	396	457	16	17	62	43	13	8	9	7	2	6	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,297	1,476	2,773	479	527	1,006	1,767																								
1887	1,384	1,488	516	557	23	10	79	39	7	7	4	11	—	4	—	2	1	6	2	3	14	16	23	34	—	—	—	—	—	—	—	1,429	1,531	2,960	624	646	1,270	1,690																								
1888	1,579	1,739	452	523	14	7	160 ¹⁾	177 ¹⁾	12	20	4	5	1	2	1	9	3	2	—	—	6	5	8	18	—	—	—	—	—	—	—	—	1,615	1,775	3,390	625	732	1,357	2,033																							
1889	1,713	2,020	569	597	24	8	40	13	28	40	8	9	6	8	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,778	2,083	3,861	630	637	1,267	2,594																								
1890	1,872	2,099	602	645	13	2	27	19	21	25	10	9	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	2	1	3	8	3	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,912	2,136	4,043	644	680	1,324	2,724																	
1891	1,969	2,187	705	742	13	2	27	17	17	14	6	7	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,999	2,205	4,204	745	776	1,521	2,683																						
1892	1,384	1,712	871	944	11	6	11	10	14	18	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,427	1,757	3,184	593	961	1,854	1,330													
1893	1,337	1,734	769	836	16	9	14	5	8	6	10	6	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,363	1,762	3,130	797	850	1,647	1,483										
1894	1,294	1,686	909	938	9	6	10	6	21	25	13	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,329	1,719	3,048	937	962	1,899	1,149								
1895	1,689	2,222	843	962	9	8	22	11	23	20	8	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,723	2,253	3,976	873	985	1,858	2,118

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik och uppgifter från statistiska centralbyrån.

¹⁾ Till största delen afgående värnepliktige jemte deras bustrur.

Tab. No 27. De i Helsingfors åren 1886—1895 döde,

	1886						1887					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 6 månader	154	24,18	117	22,29	271	23,32	121	23,91	109	24,22	230	24,06
6—12 „	44	6,91	52	9,90	96	8,26	41	8,10	40	8,89	81	8,47
1—5 år	125	19,62	89	16,95	214	18,42	76	15,02	61	13,56	137	14,33
5—10 „	12	1,88	11	2,10	23	1,98	14	2,77	11	2,45	25	2,61
10—20 „	9	1,41	21	4,00	30	2,58	14	2,77	14	3,11	18	2,93
20—40 „	133	20,88	84	16,00	217	18,67	116	22,92	81	18,00	197	20,61
40—60 „	99	15,54	59	11,24	158	13,60	84	16,61	51	11,33	135	14,12
60—80 „	55	8,64	83	15,81	138	11,88	39	7,71	69	15,33	108	11,30
Öfver 80 år . .	6	0,94	9	1,71	15	1,29	1	0,19	14	3,11	15	1,57
Summa	637	100	525	100	1,162	100	506	100	450	100	956	100

	1891						1892					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 6 månader	195	21,45	153	18,73	348	20,16	172	23,66	152	22,00	324	22,85
6—12 „	86	9,46	83	10,16	169	9,79	56	7,70	69	9,99	125	8,82
1—5 år	251	27,62	200	24,48	451	26,13	113	15,54	110	15,92	223	15,73
5—10 „	32	3,52	53	6,49	85	4,93	24	3,30	20	2,89	44	3,10
10—20 „	30	3,30	29	3,55	59	3,42	24	3,30	17	2,46	41	2,89
20—40 „	134	14,74	102	12,48	236	13,67	162	22,39	114	16,50	276	19,46
40—60 „	114	12,54	94	11,50	208	12,05	115	15,82	88	12,73	203	14,32
60—80 „	59	6,49	83	10,16	142	8,23	60	8,25	94	13,60	154	10,86
Öfver 80 år . .	8	0,88	20	2,45	28	1,62	1	0,04	27	3,91	28	1,97
Summa	909	100	817	100	1,726	100	727	100	691	100	1,418	100

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

1) Uppgifterna äro grundade på presterskapets förteckningar samt hänföra sig till hela den till för- inom staden eller ej.

ordnade efter kön oah åldersklasser. 1)

	1888						1889						1890					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
151	24,32	108	20,53	259	22,58	132	19,88	120	20,94	252	20,37	157	22,89	125	21,48	282	22,24	
68	10,95	68	12,93	136	11,86	68	10,24	55	9,60	123	9,94	78	11,37	62	10,65	140	11,04	
83	13,37	76	14,45	159	13,86	88	13,52	82	14,31	170	13,74	103	15,02	121	20,79	224	17,67	
10	1,61	12	2,28	22	1,92	13	1,96	16	2,79	29	2,35	17	2,45	17	2,92	34	2,68	
15	2,41	22	4,18	37	3,22	18	2,71	12	2,10	30	2,43	25	3,64	11	1,89	36	2,84	
137	22,06	84	15,97	221	19,27	165	24,85	102	17,80	267	21,58	139	20,26	94	16,15	233	18,38	
104	16,75	67	12,74	171	14,91	134	20,18	88	15,36	222	17,95	116	16,91	75	12,89	191	15,06	
49	7,89	71	13,50	120	10,46	46	6,93	73	12,74	119	9,62	47	6,85	64	11,00	111	8,75	
4	0,64	18	3,42	22	1,92	—	—	25	4,36	25	2,02	4	0,58	13	2,23	17	1,34	
621	100	526	100	1,147	100	664	100	573	100	1,237	100	686	100	582	100	1,268	100	

	1893						1894						1895					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
129	19,94	108	19,64	237	19,80	138	22,19	126	22,79	264	22,47	152	21,08	113	17,68	265	19,49	
74	11,44	49	8,91	123	10,27	38	6,11	51	9,22	89	7,58	67	9,29	65	10,17	132	9,70	
96	14,83	101	18,36	197	16,46	93	14,95	78	14,10	171	14,55	99	13,73	83	12,99	182	13,38	
15	2,32	11	2,00	26	2,17	9	1,45	10	1,81	19	1,62	18	2,50	15	2,35	33	2,43	
26	4,02	16	2,91	42	3,51	24	3,86	20	3,62	44	3,74	19	2,64	24	3,75	43	3,16	
132	20,40	85	15,45	217	18,13	124	19,93	86	15,55	210	17,87	141	19,56	100	15,65	241	17,72	
112	17,31	71	12,91	183	15,29	129	20,74	87	15,73	216	18,38	143	19,83	89	13,93	232	17,06	
56	8,66	91	16,55	147	12,28	58	9,32	74	13,38	132	11,24	76	10,54	123	19,25	199	14,63	
7	1,08	18	3,27	25	2,09	9	1,45	21	3,80	30	2,55	6	0,83	27	4,23	33	2,43	
647	100	550	100	1,197	100	622	100	553	100	1,175	100	721	100,00	639	100,00	1,360	100,00	

saulingarne i Helsingfors och å Sveaborg hörande befolkningen, oafsedt huruvida dödsfallen inträffat

Tab. N:o 28. Antalet dödsfall inom evangelisk-lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1886—1895 fördeladt på månader och kvartal. ¹⁾

År	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Kvartal				Summa		
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	1:sta	2:dra	3:dje	4:de	m.	k.v.	sma
1886	96	7,54	100	7,85	124	9,73	124	9,73	118	9,26	105	8,24	120	9,42	132	10,36	85	6,68	100	7,85	66	5,18	104	8,16	320	347	337	270	702	572	1,274
1887	98	9,40	95	9,10	89	8,53	107	10,26	89	8,53	90	8,63	65	6,23	84	8,06	76	7,29	72	6,90	82	7,86	96	9,21	282	236	225	250	542	501	1,043
1888	85	7,30	97	8,32	100	8,58	112	9,60	110	9,43	110	9,43	91	7,80	101	8,66	106	9,10	79	6,77	95	8,15	80	6,86	282	332	298	254	625	541	1,166
1889	102	7,80	96	7,34	102	7,80	96	7,34	114	8,72	117	8,94	136	10,40	121	9,25	83	6,35	78	5,96	86	6,57	177	13,53	300	327	340	341	704	604	1,308
1890	107	8,05	93	7,00	108	8,12	111	8,35	115	8,65	103	7,82	111	8,35	129	9,70	110	8,27	110	8,27	106	7,94	126	9,48	308	329	350	342	730	599	1,329
1891	200	10,72	152	8,15	181	9,70	183	9,81	184	9,86	159	8,53	134	7,18	154	8,26	117	6,27	136	7,29	139	7,45	126	6,76	533	526	405	401	982	883	1,865
1892	126	9,13	125	9,06	128	9,27	116	8,40	109	7,89	94	6,81	81	5,86	102	7,39	109	7,89	115	8,33	122	8,84	153	11,18	379	319	292	390	710	670	1,380
1893	110	6,62	99	7,96	116	9,09	125	9,80	109	8,54	97	7,60	94	7,37	138	10,81	114	8,93	94	7,37	92	7,21	88	6,89	325	331	246	274	681	585	1,276
1894	99	8,01	113	9,15	87	7,04	114	9,23	123	9,96	82	6,64	106	8,59	105	8,50	87	7,05	94	7,61	117	9,47	108	8,75	299	319	298	319	655	580	1,235
1895	100	7,49	110	8,24	121	9,06	106	7,94	119	8,91	104	7,79	126	9,44	114	8,54	96	7,19	101	7,56	98	7,35	140	10,49	331	329	336	339	689	646	1,325

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Dödfödde inberäknade; likaså utsocknebor, som afidit i Helsingfors, hvaremot bortlemnats i stadens kyrkskrifne personer, som dött på annan ort.

Tab. N:o 29. Barndödligheten bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1886—1895.

År	Årets totalmortalitet	Åldern 0—1 år ²⁾		Summa	% af hela mortaliteten	Åldern 1—5 år		Summa	% af hela mortaliteten	Summa 0—5 år	% af hela mortaliteten
		mankön	kvinkön			mankön	kvinkön				
1886	1,209	231	177	408	33,7	124	88	212	17,5	620	51,2
1887	973	182	163	345	35,5	72	70	142	14,6	487	50,1
1888	1,106	218	183	401	36,3	72	74	146	13,2	547	49,5
1889	1,252	209	176	385	30,7	86	84	170	13,6	555	44,3
1890	1,255	243	187	430	34,3	104	116	220	17,5	650	51,8
1891	1,778	286	269	555	31,2	252	205	457	25,7	1,012	56,9
1892	1,229	218	211	429	33,2	106	100	206	16,7	635	51,6
1893	1,199	196	171	367	30,6	106	91	197	16,4	564	47,0
1894	1,166	186	177	363	31,1	90	72	162	13,9	525	45,0
1895	1,269	188	180	368	29,0	75	72	147	11,5	515	40,0

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Inom staden afidne utsocknebor äro inberäknade, men i staden kyrkskrifna personer, hvilka dött på annan ort, utlemnade. — ²⁾ Dödfödde oberäknade.

Tab. N:o 30. Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors åren 1886—1895 uti några talrikast¹⁾ förekommande sjukdomar, jemförda med totalmortaliteten.

Å r	Medelbefolkning för året ²⁾	Mortalitet på 1,000 invånare (excl. dödfödde)	Tuberkulösa sjukdomar			Mag- och tarmkatarrh			Akuta lungsjukdomar			Infektionssjukdomar		
			Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mortalit.
1886	47,659	25,4	222	4,7	18,4	245	5,1	20,3	184	3,9	15,2	157	3,3	13,0
1887	49,951	19,5	245	4,9	25,3	149	3,0	15,4	131	2,6	13,4	96	1,9	9,8
1888	52,672	21,0	270	5,1	24,4	195	3,7	17,6	201	3,8	18,2	87	1,7	7,9
1889	55,707	22,5	336	6,0	26,8	237	4,3	18,9	187	3,4	15,0	93	1,7	7,4
1890	58,945	21,3	288	4,9	22,9	225	3,8	17,9	125	2,1	10,0	139	2,4	11,0
1891	62,093	28,6	345	5,5	19,4	234	3,8	13,2	311	5,0	17,5	416	6,7	23,4
1892	65,103	20,0	304	4,7	24,7	209	3,2	17,0	177	2,7	14,4	186	2,9	15,1
1893	67,526	17,8	274	4,9	22,0	222	3,7	18,5	190	2,8	15,8	111	1,6	9,3
1894	68,497	17,0	254	3,7	21,8	188	2,7	16,3	167	2,4	14,3	126	1,8	10,8
1895	70,825	17,9	294	4,1	23,2	182	2,6	14,3	177	2,5	14,0	144	2,0	11,4
Summa dödsfall		—	2,832	—	—	2,086	—	—	1,850	—	—	1,555	—	—
Årligt medeltal dödsfall på 1,000 invånare . . .		21,1	—	4,9	—	—	3,6	—	—	3,1	—	—	2,6	—

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Inom staden afidne utsocknebor äro inberäknade, men i staden kyrkskrifne personer, hvilka dött på annan ort, äro utelemnade. —
²⁾ Beräknad sålunda att till de vid folkräkningarna 1880 och 1890 erhållna siffrorna årligen lagts halfva tillväxten i den kyrkskrifna folkmängden.

Tab. N:o 32. Af distrikts-(fattig-)läkarene i Helsingfors behandlade sjukdomsfall under åren 1886—1895.

	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
1:sta stadsdelen	385	396	416	427	476	463	449	469	459	463
2:dra "	193	201	299	332	402	374	357	270	259	244
3:dje "	137	106	131	135	144	169	130	185	138	117
4:de "	1,073	965	1,107	1,145	942	1,093	1,089	961	939	1,156
5:te "	508	415	432	436	360	332	328	321	259	214
6:te "	518	504	429	445	453	704	774	860	808	764
7:de "	397	360	392	402	330	469	381	419	336	258
9:de "						62	31	27	19	11
8:de "	36	6	6	6	16	12	4	23	18	10
Området vid östra chausséen	1,001	1,029	1,301	2,314	2,761	2,629	2,630	2,861	2,687	2,840
" " vestra "	311	294	397	628	685	974	803	895	1,181	1,044
Hermanstad	—	—	—	—	—	—	—	317	239	358
Ouppgifna adresser	—	—	—	—	—	—	—	—	205	82
Summa	4,559	4,276	4,910	6,270	6,627	7,281	6,976	7,608	7,547	7,561

Källa: Helsingfors stads hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 33. Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, anmälda under 1895 hos Helsovårdsnämnden¹⁾, jemfördt med åren 1883—1894.

	Jannari	Februari	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Morbilli	1	18	13	19	48	81	29	10	7	17	177	208	628
Scarlatina	34	14	11	9	10	9	9	1	7	11	2	—	117
Rubeola	—	4	1	3	—	—	1	—	1	1	1	—	12
Varicellae	21	6	5	5	12	8	2	3	2	6	1	8	79
Typhus abdominalis	—	5	—	3	5	16	6	17	15	14	21	4	106
Febris remitt.	25	25	19	11	17	42	16	24	37	33	31	27	307
Influenza	196	164	1,175	495	117	39	6	2	13	51	68	128	2,454
Febris interm.	6	1	5	7	2	9	4	1	1	5	2	1	44
Meningitis cerebro-spin.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Febris puerperal	1	—	2	—	1	2	1	—	1	—	—	—	8
Erysipelas	13	12	5	11	3	5	6	4	4	6	5	5	79
Rheumatism. acutus	30	22	31	24	36	31	5	8	11	14	16	7	235
Dysenteria	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	1	—	7
Cholera nostras	1	—	—	—	2	—	1	1	—	—	3	1	9
Diphtheria	7	3	6	6	2	2	3	2	4	6	6	5	52
Croup	1	7	2	3	2	—	—	—	—	1	2	2	20
Pertussis	47	36	45	28	12	13	13	9	16	21	16	12	268
Angina	168	170	154	102	80	102	43	46	63	87	111	89	1,215
Laryngo-bronch.	419	557	547	380	267	201	126	159	176	232	308	452	3,824
Pneumonia acuta	33	42	59	46	37	20	16	5	6	16	24	46	350
Pleuritis	7	10	13	9	8	1	5	12	6	5	5	5	86
Gastro-enter	162	169	229	206	250	369	454	651	402	296	337	225	3,750
Peritonitis	—	1	—	4	4	3	—	—	1	1	2	1	17
Parotitis	2	—	1	1	1	—	2	—	—	—	—	—	7
Urethritis ac.	23	13	28	21	16	33	16	24	28	36	32	27	297
Syphilis recens	16	14	7	10	24	11	6	13	10	16	15	4	146
Septicopyäin	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	3
Summa år 1895	1,213	1,294	2,358	1,403	957	998	772	995	811	876	1,186	1,257	14,120
„ 1894	1,338	1,386	1,450	1,215	1,204	981	943	915	1,122	953	1,133	1,452	14,097
„ 1893	1,080	1,121	1,292	1,491	993	825	913	1,791	1,410	1,027	999	3,107	16,049
„ 1892	2,123	1,510	1,099	1,120	879	623	762	752	1,173	1,791	1,577	1,556	14,964
„ 1891	1,758	1,506	1,465	1,438	1,712	1,100	882	1,309	954	1,267	1,208	1,675	16,274
„ 1890	1,386	921	1,087	1,680	1,032	687	1,012	976	1,258	1,053	1,035	1,754	13,881
„ 1889	926	1,005	1,234	1,025	1,039	1,006	1,174	1,207	708	630	1,103	4,125	15,232
„ 1888	715	601	793	837	925	1,301	643	763	1,043	685	809	964	10,079
„ 1887	648	805	905	993	801	611	549	558	664	709	725	1,045	9,018
„ 1886	808	959	962	1,042	1,290	605	752	865	614	689	682	749	10,025
„ 1885	795	921	1,156	774	766	445	397	852	518	649	586	930	8,789
„ 1884	746	636	854	620	700	337	445	686	564	477	708	613	7,386
„ 1883	748	704	944	607	494	397	275	401	467	495	503	879	6,914

¹⁾ Uppgifterna äro aflemnade vid utgången af hvarje vecka för hela veckan och angifva därför icke noggrant förhållande per månad.

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 34. Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1895, jemfördt med år 1894.

Sjukdomar	Antal fall			Tillfrisknade	Förbättrade	Icke botade	Döde	Kvarliggande till 1896
	Män	Kvinnor	Summa					
Akuta infektions sjukdomar	73	55	128	111	5	—	9	3
Kroniska „ „	130	65	195	1	72	28	61	33
Konstitutionella „	9	23	32	10	15	—	3	4
Kroniska förgiftnings sjukdomar	6	4	10	2	6	1	1	—
Akuta förgiftningar	—	2	2	1	—	—	1	—
Sinnes sjukdomar	—	3	3	1	—	2	—	—
Andnings organens sjukdomar	69	52	121	63	35	2	12	9
Cirkulations „ „	22	18	40	1	18	3	11	7
Matsmältnings „ „	35	39	74	50	12	1	7	4
Nervsystemets „	27	31	58	9	27	15	3	4
Rörelseorganens „	14	23	37	23	11	—	1	2
Urinorganens och manliga könsorganens sjukdomar	4	15	19	4	9	1	4	1
Kvinnliga könsorganens sjukdomar	—	3	3	2	—	—	—	1
Svulster	11	6	17	1	2	4	9	1
Öfriga sjukdomar	8	14	22	8	9	2	2	1
Summa år 1895	408	353	761	287	221	59	124	70
„ „ 1894	199	185	384	156	65	25	76	62

Sjukvårdsdagar år 1895 23,816

„ „ 1894 13,722

Medeltal sjuke per dag år 1895 65,3

„ „ „ „ 1894 37,6

Medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient år 1895 31,3

„ „ „ „ 1894 35,7

Källa: Tryckt årsberättelse för Maria sjukhuset.

Tab. N:o 35. Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1895, jemfördt med år 1894.

Sjukdomar	Antal fall				Tyllfrisknade	Förskrätrade	Döde	Kvarliggande till 1896
	Män	Kvinnor	Barn	Summa				
Morbilli	11	13	222	246	227	5	8	6
Scarlatina	4	4	67	75	60	3	12	—
Diphtheritis	—	4	24	28	14	—	9	5
Laryngitis crouposa	—	—	3	3	2	—	1	—
Angina tonsillaris	3	3	2	8	8	—	—	—
Rubeola	1	—	8	9	9	—	—	—
Varicellae	1	—	1	2	2	—	—	—
Broncho-pneumonia	—	1	—	1	—	—	1	—
Erythema	1	1	—	2	2	—	—	—
Vårdarinnor	—	32	—	3	31	—	—	1
Summa år 1895	21	58	327	406	355	8	31	12
” ” 1894 ¹⁾	18	52	107	177	125	2	31	19

Sjukvårdsdagar år 1895 7,434
 ” ” 1894 4,025

Medeltal sjuka per dag år 1895 20,4
 ” ” ” ” ” 1894 11,0

Medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient år 1895 19,9
 ” ” ” ” ” 1894 27,3

¹⁾ Både å provisoriska epidemisjukhuset och epidemiafdelningen vid Maria sjukhuset tillsammans.

Tab. N:o 36. Antalet och beskaffenheten af de å vårdanstalten för sinnessjuka vid stadens arbets- och fattiggård behandlade sjukdomsformerna under år 1895.

Sjukdomsformer	A n t a l			Tillfrsknade	Utskrifna	Döde	Kvarliggande till 1895
	Män	Kvinnor	Summa				
Tungsinne	4	5	9	4	7	—	2
Ursinne	4	4	8	3	4	—	4
Vansinne	1	2	3	—	—	—	3
Förrykthet	27	22	49	—	13	1	35
Blötsinne	2	4	6	—	—	—	6
Allmän förlamning	8	1	9	—	4	1	4
Sinnessjukdom med fallandesot	9	1	10	—	4	2	4
Fyllerigalenskap	1	2	3	2	3	—	—
Svagsinhet	—	—	—	—	—	—	—
Fånighet	—	—	—	—	—	—	—
Summa år 1895	56	41	97	9	35	4	58

Sjukvårdsdagar voro 21,250.

Medeltal sjuka per dag 58,2 och medeltalet sjukvårdsdagar för hvarje patient 219,0.

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 37. Antalet sinnessvaga och sinnessjuka personer, som vårdats genom Helsingfors stads fattigvårdsförmedling under år 1895, jemfördt med år 1894.

	Män	Kvinnor	Barn	Summa
I fattiggården intagna	68	68	—	136
Å landet utackorderade	9	20	1	30
Summa år 1895	77	88	1	166
„ „ 1894	54	75	2	131

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 38. Antalet af de å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade sjuke under åren 1886—1895.

	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
Kvarliggande från föregående år	36	37	40	41	37	39	36	34	43	31
Under året intagne	118	128	108	130	95	117	155	166	118	133
Summa	154	165	148	171	132	156	191	200	161	164
Af desse utskrifne som friske eller förbättrade	46	65	61	56	45	65	67	82	69	78
Af desse utskrifne som obotade	17	19	7	13	10	11	37	37	19	18
" " " " döde	54	41	39	65	38	43	53	38	42	39
" " kvarliggande till följande år	37	40	41	37	39	36	34	43	31	29
Summa	154	165	148	171	132	155	191	200	161	164
De vårdade ledo af:										
nervsystemets sjukdomar	21	37	28	26	15	13	22	25	45	36
respirationsorganens "	53	49	58	74	46	50	28	64	31	40
digestionsorganens "	10	13	14	8	8	7	3	11	9	8
cirkulationsorganens "	2	1	5	12	9	12	12	8	6	7
urogenitalorganens "	7	9	7	7	6	8	20	13	13	5
konstitutionella "	39	24	18	21	21	27	29	31	29	30
akuta febrila "	2	3	—	—	2	2	11	—	8	15
ögon- "	1	5	3	4	4	3	—	—	—	—
öfriga "	18	22	14	16	21	34	63	48	20	23
obestämda "	1	2	1	3	—	—	—	—	—	—
Summa	154	165	148	171	132	191	191	200	161	164

Sjukvårdsdagarnas antal för 1895 utgjorde 10,163 och medeltal sjuka per dag 28,0.

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 39. Antalet af de å Helsingfors allmänna poliklinik behandlade sjukdomsfall jemte antalet polikliniska sjukbesök under åren 1893—1895.

A f d e l n i n g	1 8 9 3				1 8 9 4				1 8 9 5			
	Sjukdomsfall	Sjukbesök	Mottagningsdagar	Medeltal besök per dag	Sjukdomsfall	Sjukbesök	Mottagningsdagar	Medeltal besök per dag	Sjukdomsfall	Sjukbesök	Mottagningsdagar	Medeltal besök per dag
För invärtes sjukdomar	653	1,007	140	7,2	467	641	113	5,6	607	935	154	6,1
" barn- "	1,254	1,815	202	9,0	1,279	1,661	193	8,6	1,012	1,348	182	7,4
" kvinno- "	160	311	150	2,1	161	323	146	2,2	138	275	134	2,1
" hud- "	302	485	103	4,7	242	421	88	4,8	194	258	91	2,8
" ögon- "	561	4,699	101	46,5	501	3,565	91	39,2	456	2,778	91	30,5
" öron- "	132	681	55	12,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	3,062	8,998	751	—	2,650	6,611	631	—	2,407	5,594	652	8,6

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 40. Antalet af de å enskilda sjukvårdsanstalter i Helsingfors vårdade sjuke under år 1895.

	H:fors allmänna polikliniska sjukhusafdelning	Diakoniss anstalten	P. Sinebryeloffs privata sjukhus ¹⁾	Fru Lj. Beckes privata sjukhus	Prof. Engströms gynekologiska klinik	Garnisons sjukhusets kirurgiska poliklinik	Hemmet för obotligt sjuka	Fru Ida Bastiens privata sjukhus
Kvarliggande från föregående år	1	23	1	26	—	—	29	11
Under året intagna	52	274	53	72	497	857	7	157
Summa	53	297	54	98	497	857	46	168
Af dessa utskrifna som friska eller förbättrade	51	245	42	43	462	—	—	—
” ” ” ” obotade	1	8	8	11	7	—	4	—
” ” ” ” döde	—	12	1	8	7	—	9	—
” ” öfverflyttade till andra sjukhus	—	4	—	16	8	—	—	—
” ” kvarliggande till följande år	1	28	3	20	13	—	33	—
Summa år 1895	53	297	54	98	497	857	46	168
” ” 1894	—	332	86	97	153	793	39	71
Antal sjukvårdsdagar år 1895	1,083	10,438	589	9,741	6,878	—	10,963	—
Medeltal sjukvårdsdagar per patient	20,8	35,1	10,9	99,4	13	—	238,2	—
” sjuke per dag	3	28,6	1,6	26,7	18,9	—	30,0	—

¹⁾ Härmed är förenad en poliklinisk anstalt, hvarvid sjukbesökens antal under året uppgått till 1,799 eller 6,0 per dag.

Källa: Helsingfors stads hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 41. Antalet patienter ¹⁾ insända genom veneriska besigtningssbyrån till syfilitiska afdelningen under år 1895, jemfördt med år 1894.

	S y f i l i s					Mjuk chanker		Dröppel		Hudsjukdomar m. fl.		Summa intagna
	Recens		Recidiv		Summa	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	
	mk.	kvk.	mk.	kvk.								
Besiktningsskvinnor	—	—	—	13	13	—	11	—	5	—	—	29
Extra besiktigade personer . .	5	12	1	20	38	16	16	4	18	1	3	96
Summa år 1885	5	12	1	33	51	16	17	4	23	1	3	125
„ „ 1894	2	13	3	31	49	—	11	4	15	1	6	86

¹⁾ Vid årets ingång voro 60 kvinnor underkastade regelbunden besiktning; under året tillkommo 4 hvar emot 12 afgingo och utgjorde antalet vid årets slut 52.

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årtberättelser.

Tab. N:o 42. Antalet af de å undersökningsstationen för lifsmedel verkställda undersökningar under åren 1888—1895.

	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
Å svinkött	—	3,209	2,785	2,581	1,811	1,459	1,876	1,415
„ öfriga slag af kött	—	13	15	17	19	25	17	11
„ mjölk	—	48	600	373	330	265	218	126
„ vatten	—	79	388	125	169	170	245	111
„ öfriga slag af lifsmedel	—	27	21	28	50	63	53	45
Arsenikprof	—	75	78	56	101	57	202	119
Öfriga undersökningar	—	8	16	9	18	53	31	36
Summa	3,176	3,459	3,912	3,189	2,498	2,092	2,642	1,863
Af dessa hafva myndigheter föranledt	43	88	841	363	375	338	319	223
„ „ „ enskilda personer föranledt	3,133	3,371	3,071	2,826	2,123	1,754	2,323	1,640

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 43. Antalet af de utaf helsopolisen i Helsingfors verkställda syner, besigtningar m. m. under år 1895.

Ställen, där syner, m. m. verkstälts	Stadsdelar													Summa
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Sörnäs	Tolu	Her- man- stad	Gam- melf.	
Gårdar	578	256	374	553	407	278	284	19	78	360	24	—	—	3,211
Bostäder	5	1	3	10	6	9	2	—	—	2	—	—	—	38
Fabriker och handtvärkerier	34	54	2	18	—	—	—	—	—	—	1	—	—	109
Salutorg	—	67	309	287	—	—	—	—	—	—	—	—	—	663
Saluhallar	—	—	306	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	306
Slakthus och korfmakerier	—	—	19	12	—	—	3	—	—	5	333	—	—	372
Köttbutiker	14	46	168	33	33	30	11	—	—	17	2	—	—	354
Salubodar för födoämnen	32	53	51	105	65	108	56	—	—	104	12	—	—	586
Mjölkbutiker	131	161	166	327	212	348	124	—	—	234	25	—	—	1,728
Bagerier och konditorier	26	45	36	49	33	26	13	—	—	39	3	—	—	270
Förvaringsrum för födoämnen	—	4	12	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	21
Afträden	580	267	385	559	412	280	290	19	78	360	31	—	—	3,261
Slaskbrunnar	457	188	291	472	348	261	234	—	41	233	14	—	—	2,539
Pissoirer	18	21	10	13	12	10	8	—	—	10	—	—	—	102
Stall för hästar, nöt och svin	154	115	124	280	190	109	96	—	11	108	13	—	—	1,200
Afstjälpningsplatser	—	—	—	—	—	—	—	5	—	3	—	—	—	8
Afloop, trummor och diken	—	—	—	2	—	—	—	1	—	4	—	—	—	7
Syner med anledning af an- mälda sjukdomsfall	73	51	35	140	48	97	46	2	10	153	56	24	—	735
Besök af fosterbarns hem	10	2	5	15	13	19	12	1	2	31	15	1	—	126
Desinfektioner i bostäder	27	19	11	51	28	34	24	1	10	93	20	16	—	334
Desinfektioner å anstalten	—	—	—	267	—	—	—	—	—	—	—	—	—	267
Latrindesinfektioner	6	5	1	8	5	6	2	—	—	7	—	—	—	40
Badhus	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Ångfartyg	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Brunnar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	24
Vattenprof.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	60
Mjöl och gräddprof.	—	—	47	24	12	12	—	—	—	12	—	—	—	107
Mjölprof.	4	5	34	—	—	—	53	—	—	—	—	—	—	96
Teprof.	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	8	—	—	11
Mineralvattenprof.	10	2	17	4	—	—	—	—	—	—	9	—	—	42
Diverse förrättningar	1	3	3	3	—	2	—	1	—	2	1	—	—	16
Summa	2,160	1,367	2,434	3,240	1,824	1,630	1,262	49	230	1,777	567	65	60	16,665

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 44. Resultaten af de kemiska undersökningarna af Helsingfors vattenledningsvatten under år 1895.

Månad	Dag	Nummer	Pasta ämnen	Organiska ämnen	Glödning-förhåll	Syreförbrukning	Klor	Ammoniak	Salpetersyra-lighet	Salpetersyra	Fysikalisk beskaffenhet
Jan.	9	I	8,20	4,80	3,40	5,40	0,68	spår	0	sv. spår	Något oklart, guldfärgadt.
"	9	II	7,52	4,20	3,32	5,10	0,67	"	0	"	Klart, "
"	23	I	8,52	4,92	3,60	5,30	0,67	"	0	"	Något oklart, "
"	23	II	7,72	4,64	3,08	4,97	0,67	"	0	"	Nästan klart, "
Febr.	6	I	8,96	5,44	3,52	4,87	0,61	"	0	"	Något oklart, "
"	6	II	8,12	4,88	3,24	4,26	0,60	"	0	"	Nästan klart, "
"	20	I	8,96	5,28	3,68	4,42	0,61	"	0	"	Något oklart, "
"	20	II	8,72	5,60	3,12	4,06	0,60	"	0	"	Nästan klart, "
Mars	13	I	8,96	5,60	3,36	4,17	0,62	"	0	"	Något oklart, "
"	13	II	8,08	5,32	2,76	3,52	0,62	sv. spår	0	"	Klart, svagt
"	27	I	8,80	5,68	3,12	4,00	0,61	spår	0	"	Nästan klart, "
"	27	II	8,08	5,20	2,88	3,62	0,60	sv. spår	0	"	Klart, svagt
April	10	I	8,84	5,48	3,36	3,88	0,61	spår	0	"	Något oklart, "
"	10	II	7,20	4,80	2,40	3,65	0,60	"	0	"	Klart, "
"	24	I	8,00	5,32	2,68	3,82	0,60	sv. spår	0	ytt. sv. spår	Något oklart, svagt guldfärgadt.
"	24	II	7,08	4,80	2,28	3,49	0,59	"	0	"	Klart, ytterst "
Maj	8	I	9,52	6,16	3,36	5,30	0,60	spår	0	0	Oklart, "
"	8	II	6,60	3,72	2,88	4,90	0,59	"	0	0	Nästan klart, svagt
"	22	I	6,88	4,08	2,80	4,87	0,60	"	0	ytt. sv. spår	" "
"	22	II	6,20	3,60	2,60	3,88	0,59	"	0	"	Klart, svagt
Juni	26	I	7,84	4,56	3,28	4,98	0,60	"	0	"	Nästan klart, svagt
"	26	II	6,72	4,16	2,56	4,60	0,60	"	0	"	Klart, svagt
Juli	10	I	11,48	6,96	4,52	6,78	0,59	"	0	0	Oklart, "
"	10	II	10,32	6,68	3,64	5,79	0,58	"	0	0	" "
"	24	I	11,52	7,92	3,60	6,86	0,60	"	0	sv. spår	" "
"	24	II	9,44	6,24	3,20	4,33	0,50	"	0	"	" "
Aug.	7	I	11,92	9,20	2,72	4,56	0,60	sv. spår	0	"	" "
"	7	II	9,12	6,24	2,88	4,12	0,60	"	0	"	Något oklart, "
"	21	I	8,40	5,28	3,12	4,66	0,60	"	0	spår	Oklart, "
"	21	II	8,32	5,68	2,64	4,09	0,60	"	0	"	" "
Sept.	4	I	9,00	5,28	3,72	4,52	0,60	"	0	"	" svagt
"	4	II	6,88	3,92	2,96	3,68	0,59	"	0	"	Nästan klart, "
"	18	I	12,56	7,84	4,72	6,99	0,70	spår	0	"	Grunligt, "
"	18	II	8,64	5,48	3,16	4,68	0,63	"	0	sv. spår	Oklart, "
Okt.	2	I	9,12	3,76	5,36	7,23	0,60	"	0	ytt. sv. spår	" "
"	2	II	8,44	4,24	4,20	6,90	0,60	"	0	"	Nästan klart, "
"	16	I	14,28	8,60	5,68	8,99	0,64	"	0	sv. spår	Oklart, "
"	16	II	12,88	7,84	5,04	7,59	0,61	"	0	"	" "
"	30	I	12,88	8,04	4,84	7,75	0,70	"	0	"	Grunligt, "
"	30	II	9,28	5,20	4,08	6,56	0,69	"	0	"	Nästan klart, "
Nov.	13	I	12,52	7,72	4,80	6,87	0,63	"	0	"	Grunligt, "
"	13	II	9,44	5,32	4,12	6,44	0,60	"	0	"	Nästan klart, "
"	27	I	9,44	6,00	3,44	6,81	0,55	"	0	"	Oklart, "
"	27	II	7,56	4,12	3,44	5,35	0,53	"	0	"	Nästan klart, "
Dec.	11	I	8,48	4,72	3,76	5,89	0,55	"	0	"	" "
"	11	II	8,00	4,88	3,12	4,95	0,55	"	0	"	Klart, "
"	25	I	9,60	5,60	4,00	5,59	0,60	"	0	ytt. sv. spår	Något oklart, "
"	25	II	8,20	4,88	3,32	5,19	0,60	"	0	"	Nästan klart, "

Inalles 48 prof.

I anger ofiltreradt ävatten. — II anger filtreradt vatten.

Medeltalen för alla analyser utgöra:

	Pasta ämnen	Oorg. ämnen	Glödn. förl.	Syreförbr.	Klor
Ofiltreradt:	9,78 gr.	6,01 gr.	3,77 gr.	5,60 gr.	0,61 gr.
Filtreradt:	8,27 "	5,07 "	3,20 "	4,83 "	0,60 "

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 45. Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten år 1895.

Undersöknings- dag	Åvatten		Filtrerad vatten		Vattenståndet i ån i förhållande till damträskeln (meter)							
	Temp. i ° C.	Antal bakt. ko- lon. i l cm ³	Temp. i ° C.	Antal bakt. ko- lon. i l cm ³	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag	måndag	datum
2/1	0,8	570	0,6	24	0,19	0,20	0,19	0,18	0,18	0,19	0,19	1-7/1
9/1	0,8	423	0,6	20	0,19	0,18	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	8-14/1
16/1	0,8	—	0,6	—	0,16	0,17	0,17	0,17	0,18	0,18	0,18	15-21/1
23/1	0,8	436	0,6	54	0,18	0,17	0,16	0,17	0,21	0,19	0,21	22-28/1
30/1	0,8	450	0,6	30	0,17	0,19	0,17	0,17	0,15	0,22	0,22	29/1-4/2
6/2	0,8	415	0,6	42	0,19	0,20	0,18	0,13	0,10	0,08	0,08	5-12/2
13/2	0,8	326	0,6	26	0,06	0,05	0,04	0,06	0,05	0,06	0,06	12-18/2
20/2	0,8	586	0,6	50	0,04	0,06	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	19-25/2
27/2	0,8	1,134	0,6	126	0,05	0,09	0,08	0,08	0,07	0,08	0,07	26/2-4/3
6/3	0,8	750	0,6	65	0,06	0,06	0,05	0,06	0,06	0,09	0,09	5-11/3
13/3	0,8	1,096	0,6	77	0,07	0,07	0,05	0,06	0,06	0,07	0,07	12-18/3
20/3	0,8	1,300	0,6	61	0,06	0,06	0,08	0,08	0,11	0,11	0,13	19-25/3
27/3	0,8	620	0,6	24	0,12	0,09	0,07	0,05	0,06	0,06	0,07	26/3-1/4
3/4	0,8	1,944	0,6	83	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,07	0,08	2-8/4
10/4	1,2	3,760	1,0	155	0,07	0,06	0,10	0,15	0,15	0,15	0,19	9-15/4
17/4	1,2	9,360	1,0	610	0,16	0,16	0,16	0,17	0,22	0,30	0,38	16-22/4
24/4	2,0	21,984	1,8	7,120	0,47	0,62	0,98	1,24	1,60	2,30	2,20	21-29/4
1/5	6,2	16,803	6,0	796	2,03	1,85	1,70	1,53	1,39	1,28	1,09	30/4-6/5
8/5	12,2	1,060	12,0	115	0,94	0,82	0,73	0,69	0,58	0,52	0,49	7-13/5
15/5	11,8	1,369	11,6	36	0,46	0,37	0,34	0,37	0,32	0,30	0,29	14-20/5
22/5	15,4	476	15,2	46	0,18	0,17	0,15	0,15	0,14	0,11	0,23	21-27/5
					0,27	0,25	0,22	0,21	0,17	0,15	0,16	28/5-3/6
					0,12	0,11	0,08	0,06	0,05	0,06	0,05	4-10/6
					0,04	0,03	0,09	0,10	0,12	0,15	0,15	11-17/6
					0,12	0,12	0,13	0,14	0,10	0,10	0,13	18-24/6
					0,12	0,08	0,09	0,21	0,20	0,30	0,29	25/6-1/7
					0,17	0,15	0,12	0,09	0,15	0,10	0,11	2-8/7
					0,16	0,18	0,20	0,23	0,35	0,40	0,57	9-15/7
					0,45	0,45	0,45	0,37	0,31	0,28	0,24	16-22/7
					0,22	0,25	0,22	0,22	0,18	0,19	0,19	23-29/7
					0,10	0,06	0,14	0,14	0,15	0,13	0,17	30/7-5/8
					0,17	0,14	0,15	0,14	0,15	0,20	0,26	6-12/8
					0,21	0,17	0,13	0,12	0,10	0,09	0,09	13-19/8
					0,07	0,06	0,06	0,07	0,07	0,04	0,09	20-26/8
					0,08	0,06	0,08	0,13	0,14	0,19	0,16	27/8-2/9
					0,14	0,10	0,10	0,11	0,12	0,14	0,15	3-9/9
					0,14	0,09	0,08	0,07	0,12	0,35	0,30	10-16/9
					0,25	0,24	0,30	0,70	0,72	0,42	0,40	17-23/9
					0,30	0,27	0,20	0,18	0,17	0,15	0,13	24-30/9
					0,10	0,08	0,08	0,08	0,10	0,30	0,40	1-7/10
					0,38	0,34	0,30	0,27	0,29	0,48	0,64	8-14/10
					0,49	0,39	0,33	0,30	0,26	0,23	0,25	15-21/10
					0,20	0,18	0,60	0,90	0,66	0,54	0,46	22-28/10
					0,36	0,35	0,05	0,16	0,77	0,67	0,59	29/10-3/11
					0,56	0,54	0,66	0,99	0,90	0,80	0,76	4-11/11
					0,64	0,63	1,73	1,50	1,12	1,00	0,87	12-18/11
					0,75	0,65	0,62	0,56	0,52	0,42	0,48	19-25/11
					0,42	0,41	0,45	0,18	0,26	0,29	0,32	26/11-2/12
					0,28	0,27	0,23	0,28	0,29	0,30	0,30	3-9/12
					0,30	0,29	0,28	0,27	0,26	0,26	0,26	10-16/12
					0,26	0,25	0,25	0,24	0,23	0,23	0,21	17-23/12
					0,21	0,21	0,23	0,22	0,15	0,19	0,21	24-30/12

från den 28 maj till den 26 juni levererades endast ofiltrerad åvatten

De i denna tabell inom klammer inneslutna talen angifva en större bakteriehalt än det tillåtna maximum (100).

Källa: Helsingfors stads tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 46. Resultaten af de utaf Helsovårdsnämnden anordnade undersökningar af lysgasens svafvelhalt under åren 1890—1891.

Datum	Svafvel i gram på 100 kub. meter gas af 10° C. och 760 mm B.	Datum	Svafvel i gram på 100 kub. meter gas af 10° C. och 760 mm B.	Datum	Svafvel i gram på 100 kub. meter gas af 10° C. och 760 mm B.	Datum	Svafvel i gram på 100 kub. meter gas af 10° C. och 760 mm B.
1890						1891	
Mars		Juli		Oktober		Januari	
22	109,6	4	94,1	1	119,1	1	101,1
26	103,6	9	90,0	3	117,5	5	112,8
28	100,0	15	90,6	7	107,9	9	126,8
		26	184,6	9	101,4	13	148,0
April		30	127,9	12	97,1	15	143,6
1	91,7			16	100,9	18	151,1
4	99,7	Augusti		19	98,7	21	154,1
8	90,8	1	111,7	23	99,9	25	151,2
11	97,6	4	141,8	26	98,0	29	149,4
14	94,2	9	154,6	30	106,8		
17	100,9	11	156,6			Februari	
20	92,5	14	197,0	November		1	150,4
23	90,7	19	144,5	2	105,5	5	157,5
28	97,2	21	123,8	6	115,0	8	140,3
		25	115,0	9	115,2	13	152,5
Maj		28	104,4	13	103,7	15	167,7
2	99,1			17	103,4	18	171,4
5	101,0	September		20	107,5	21	163,5
7	109,6	2	113,0	23	115,6	24	171,0
12	104,3	4	102,8	27	100,6	27	187,3
14	108,3	5	104,4				
29	76,5	8	116,7	December		Mars	
		11	116,5	1	98,9	1	175,7
Juni		5	114,7	4	96,3	4	131,7
5	109,6	19	124,8	7	94,1	5	122,9
9	98,9	23	156,5	11	96,5	8	128,3
17	81,2	27	151,3	16	93,0	11	138,2
21	89,1			18	99,8	13	109,6
27	96,6			22	97,7	17	113,7
				25	107,6	19	110,7
				29	86,8	22	98,7

Källa: Dr A. af Schulténs berättelse, åtföljande Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelse för 1891.

Tab. N:o 47. Uppgifter angående lärarepersonalen vid Kejserliga Alexanders universitetet för läsåren 1884—1887, 1887—1890, 1890—1893 och 1893—1896.

	1884—87	1887—90	1890—93	1893—96
Ordinarie professioner	32 ¹⁾	32 ⁴⁾	33 ⁷⁾	34 ¹⁰⁾
Extra ordinarie d:o, på stat.	3 ²⁾	5 ⁵⁾	5 ⁸⁾	6 ¹¹⁾
D:o „ d:o, personelt utsedde	10	9	10	10
Adjunkter	2 ³⁾	4	4 ⁹⁾	5 ¹²⁾
Assistent vid teol. fakulteten	1	—	1	1
Lärare i tandläkarekonst.	—	—	1	1
Docenturer	36	39	37	43
Lektorer, fast anstälde	6	7 ⁶⁾	7	7
D:o personelt d:o.	3	3	2	3
Summa	93	99	100	110
Exercitiemästare	5	6	6	7

¹⁾ 3 vakanta. — ²⁾ 2 vakanta. — ³⁾ 2 vakanta. — ⁴⁾ 4 vakanta. — ⁵⁾ 3 vakanta. — ⁶⁾ 1 vakant. — ⁷⁾ 3 vakanta. — ⁸⁾ 2 vakanta. — ⁹⁾ 1 vakant. — ¹⁰⁾ 2 vakanta. — ¹¹⁾ 1 vakant. — ¹²⁾ 1 vakant.

Källa: Rektors treårs berättelser.

Tab. N:o 48. Uppgifter angående den studerande ungdomen vid Kejsarliga Alexanders universitetet för läsåren 1884—1896.

	1884—85	1885—86	1886—87	1887—88	1888—89	1889—90	1890—91	1891—92	1892—93	1893—94	1894—95	1895—96
<i>Inskrifts</i> antal studerande	262	245	260	298	267	295	278	333	321	323	351	393
Summa under treårs perioderna	767			860			932			1,067		
medeltal under " "	256			287			311			356		
medel-tillökning under treårs perioderna	43			31			24			45		
<i>Aflagda examina:</i>												
Teologie kand. examen	1	2	2	1	1	—	—	—	2	1	—	2
" lic. "	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—	—	2
Jur. utr. kand. "	5	4	9	7	3	10	10	5	3	12	5	1
" " lic. "	—	1	—	1	—	—	—	2	—	1	—	—
Medicine kand. "	14	7	8	14	21	18	32	23	35	14	21	13
" lic. "	6	13	17	13	12	12	12	15	15	19	14	29
Filos. kand. " vid hist. fil. sekt.	22	43	20	32	38	50	38	37	32	66	27	31
" lic. " " " " "	4	5	9	7	4	7	9	5	8	5	5	3
Filos. kand. " " fys. mat. "	28	63	30	48	40	40	25	14	14	14	12	19
" lic. " " " " "	3	3	1	4	2	4	6	4	1	5	3	3
Lärare kand. "	1	1	1	1	3	—	3	4	1	—	2	1
Pedagogie "	5	26	22	39	12	11	27	30	14	10	22	8
Teol. dimissions- "	39	37	39	38	24	24	17	33	42	16	36	30
Allmän rätts- "	24	28	39	28	42	37	36	53	49	20	21	15
Högre förvaltnings "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	19
Domare- "	4	5	6	3	5	4	4	7	3	8	8	—
Lägre förvaltnings "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	11
Kameral- "	8	15	18	29	46	59	51	60	36	46	9	—
Förberedande jur. kand. examen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Bergs- examen	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Teol. preliminär "	—	—	—	18	32	29	28	41	32	31	33	33
Medicinsk " "	—	—	—	—	—	18	21	24	13	21	25	29
Tandläkare kand. "	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—
Summa	164	254	222	283	285	324	319	358	304	290	267	261

Källa: Rektors treårs berättelser.

Tab. No 49. Uppgifter angående elementarläro-

Benämning	Läseår	A n t a l			
		klasser	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
Statens läroverk.					
<i>Helsingfors Normallyceum</i>	1885—86	8	20	228	—
" "	1886—87	8	21	220	—
" "	1887—88	8	20	207	—
" "	1888—89	8	20	203	—
" "	1889—90	8	19	193	—
" "	1890—91	8	21	179	—
" "	1891—92	8	20	180	—
" "	1892—93	8	19	149	—
" "	1893—94	8	21	145	—
" "	1894—95	8	18	148	—
<i>Helsingfors Normallyceum</i>	1887—88	8	26	301	—
" "	1888—89	8	22	294	—
" "	1889—90	8	21	293	—
" "	1890—91	8	24	291	—
" "	1891—92	8	20	252	—
" "	1892—93	8	16	223	—
" "	1893—94	8	14	206	—
" "	1894—94	8	14	198	—
<i>Helsingfors Reallyceum</i>	1885—86	8	20	165	—
" "	1886—87	8	18	163	—
" "	1887—88	8	18	134	—
" "	1888—89	8	20	109	—
" "	1889—90	8	18	119	—
" "	1890—91	8	18	123	—
" "	1891—92	8	16	112	—
" "	1892—93	8	16	119	—
" "	1893—94	8	17	131	—
" "	1894—95	8	18	150	—
<i>Helsingfors Reallyceum</i>	1891—92	1	7	40	—
" "	1892—93	2	6	100	—
" "	1893—94	3	9	159	—
" "	1894—95	4	14	220	—
<i>Helsingfors Fruntimmersskola</i>	1885—86	7	22	—	287
" "	1886—87	7	25	—	286
" "	1887—88	7	19	—	283
" "	1888—89	7	17	—	287
" "	1889—90	7	19	—	277
" "	1890—91	7	18	—	276
" "	1891—92	7	23	—	272
" "	1892—93	7	19	—	257
" "	1893—94	7	16	—	266
" "	1894—95	7	21	—	276
<i>Helsingfors Fruntimmersskola</i>	1886—87	7	19	—	251
" "	1887—88	7	19	—	268
" "	1888—89	7	19	—	283
" "	1889—90	7	17	—	263
" "	1890—91	7	20	—	255
" "	1891—92	7	20	—	250
" "	1892—93	7	20	—	226
" "	1893—94	7	21	—	221
" "	1894—95	7	20	—	237

1) Med undantag af läroverken med ryskt undervisningsspråk, i brist på fullständiga uppgifter.

verken 1) i Helsingfors under läseåren 1885—1895.

Föreståndares eller föreståndarinnans namn	Undervisnings språk	Elevernans modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag Fmk
		Svenska	Finska	Något annat språk	Fmk		
					70.	71.	
— — — — —	Svenska	211	6	11	95,169	45	—
— — — — —	"	198	11	11	96,464	68	—
— — — — —	"	185	11	11	97,773	73	—
— — — — —	"	181	11	11	94,864	71	—
— — — — —	"	175	11	7	97,243	91	—
— — — — —	"	165	8	6	94,763	15	—
— — — — —	"	168	5	7	95,321	37	—
— — — — —	"	140	5	4	98,378	32	—
— — — — —	"	138	4	3	96,637	65	—
— — — — —	"	141	4	3	98,456	91	—
— — — — —	Finska	69	231	1	98,120	—	—
— — — — —	"	68	224	2	99,855	21	—
— — — — —	"	58	233	2	103,901	11	—
— — — — —	"	50	239	2	100,143	59	—
— — — — —	"	41	209	2	99,132	05	—
— — — — —	"	37	183	3	84,996	73	—
— — — — —	"	38	165	3	88,502	94	—
— — — — —	"	30	165	3	91,297	72	—
— — — — —	Svenska	165	—	—	60,740	—	—
— — — — —	"	163	—	—	64,800	—	—
— — — — —	"	134	—	—	66,400	—	—
— — — — —	"	103	1	5	56,700	—	—
— — — — —	"	111	3	5	65,785	50	—
— — — — —	"	119	2	2	66,586	—	—
— — — — —	"	104	5	3	71,120	—	—
— — — — —	"	110	5	4	72,615	55	—
— — — — —	"	124	3	4	73,093	33	—
— — — — —	"	145	2	3	74,041	34	—
— — — — —	Finska	8	32	—	8,647	38	—
— — — — —	"	15	85	—	17,050	—	—
— — — — —	"	21	138	—	27,420	—	—
— — — — —	"	24	196	—	36,640	—	—
— — — — —	Svenska	276	1	10	61,507	08	—
— — — — —	"	274	1	11	56,983	62	—
— — — — —	"	269	1	13	56,859	99	—
— — — — —	"	271	1	15	55,359	99	—
— — — — —	"	264	1	12	55,536	67	—
— — — — —	"	256	1	19	55,173	33	—
— — — — —	"	250	—	22	57,993	30	—
— — — — —	"	235	—	22	57,993	23	—
— — — — —	"	243	—	23	58,712	—	—
— — — — —	"	254	—	22	56,899	33	—
— — — — —	Finska	37	214	—	32,678	66	—
— — — — —	"	36	232	—	42,950	—	—
— — — — —	"	27	256	—	40,384	58	—
— — — — —	"	19	244	—	42,950	—	—
— — — — —	"	26	228	1	43,700	—	—
— — — — —	"	38	211	1	44,678	90	—
— — — — —	"	31	195	—	47,755	—	—
— — — — —	"	25	195	1	46,879	70	—
— — — — —	"	25	211	1	47,508	73	—

Fortsättning.

B e n ä m n i n g	Läseår	A n t a l			
		klasser	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
<i>Helsingfors Realskola</i>	1885—86	4	12	90	—
" "	1886—87	4	11	87	—
" "	1887—88	4	11	72	—
" "	1888—89	4	11	59	—
" "	1889—90	4	11	53	—
" "	1890—91	4	11	40	—
" "	1891—92	4	11	34	—
" "	1892—93	4	11	24	—
" "	1893—94	3	10	17	—
" "	1894—95	1	11	12	—
Privata läroverk.					
<i>Helsingfors Lyceum jemte förskola</i>	1885—86	10	24	147	—
" " " "	1886—87	9	25	119	—
" " " "	1887—88	7	23	92	—
" " " "	1888—89	5	20	68	—
" " " "	1889—90	2	12	27	—
" " " "	1890—91	1	9	7	—
<i>Helsingfors Elementarläroverk</i>	1885—86	9	23	282	—
" "	1886—87	9	22	287	—
<i>Nya svenska läroverket</i>	1885—86	5	16	130	—
" " "	1886—87	6	18	160	—
" " "	1887—88	7	20	212	—
" " "	1888—89	9	24	249	—
" " "	1889—90	9	23	270	—
" " "	1890—91	9	21	278	—
" " "	1891—92	9	20	283	—
" " "	1892—93	9	18	282	—
" " "	1893—94	9	18	280	—
" " "	1894—95	9	19	277	—
<i>Läroverket för gossar och flickor</i>	1885—86	5	17	36	68
" " "	1886—87	6	19	54	89
" " "	1887—88	7	21	71	110
" " "	1888—89	8	30	90	118
" " "	1889—90	9	31	117	143
" " "	1890—91	9	29	128	160
" " "	1891—92	10	31	145	176
" " "	1892—93	10	29	147	177
" " "	1893—94	10	31	140	189
" " "	1894—95	9	27	140	191
<i>Lyceum för gossar och flickor</i>	1886—87	2	10	24	27
" " "	1887—88	3	16	36	52
" " "	1888—89	4	18	54	66
" " "	1889—90	5	19	73	87
" " "	1890—91	6	20	85	96
" " "	1891—92	7	23	87	100
" " "	1892—93	8	27	92	102
" " "	1893—94	7	23	95	91
" " "	1894—95	6	23	88	82
<i>Helsingfors Samskola</i>	1886—87	2	8	35	20
" "	1887—88	2	8	28	22
" "	1888—89	3	10	48	32
" "	1889—90	4	12	66	52

Föreståndarens eller föreståndarinnaus namn	Undervisnings språk	Elevernas modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag Fm.
		Svenska	Finska	Något annat språk	Fm.		
					Fm.	ni.	
— — — — —	Svenska	89	—	1	35,095	10	—
— — — — —	"	87	—	—	31,778	10	—
— — — — —	"	72	—	—	31,816	20	—
— — — — —	"	58	1	—	35,794	51	—
— — — — —	"	52	1	—	35,090	65	—
— — — — —	"	38	2	—	31,848	40	—
— — — — —	"	32	1	1	32,913	69	—
— — — — —	"	23	—	1	32,789	24	—
— — — — —	"	16	—	1	30,149	72	—
— — — — —	"	10	1	1	26,999	55	—
E. Böök.	Svenska	133	6	8	—	—	23,000
"	"	107	5	7	—	—	23,000
"	"	81	6	5	—	—	20,500
"	"	61	2	5	—	—	15,000
"	"	27	—	—	—	—	6,000
"	"	7	—	—	—	—	3,000
A. Streng	Finska	52	229	1	—	—	40,000
"	"	54	232	1	—	—	40,000
A. Ramsay	Svenska	113	2	15	—	—	8,000
"	"	142	3	15	—	—	10,500
"	"	191	3	18	—	—	13,000
"	"	227	2	20	—	—	15,500
"	"	252	—	18	—	—	18,000
"	"	264	—	14	—	—	18,000
"	"	271	2	10	—	—	18,000
"	"	266	4	12	—	—	18,000
"	"	258	2	20	—	—	18,000
"	"	252	2	23	—	—	18,000
K. T. Broberg	Svenska	101	—	3	—	—	—
"	"	133	—	10	—	—	—
"	"	174	1	6	—	—	—
"	"	201	1	6	—	—	—
"	"	252	1	7	—	—	6,000
"	"	280	1	7	—	—	6,000
"	"	308	1	12	—	—	6,000
"	"	317	2	5	—	—	6,000
"	"	321	1	7	—	—	12,000
"	"	326	1	4	—	—	12,000
Augusta Pipping	Svenska	50	—	1	—	—	—
"	"	82	—	6	—	—	—
"	"	112	—	8	—	—	6,000
"	"	150	—	10	—	—	6,000
"	"	166	—	15	—	—	6,000
"	"	168	—	19	—	—	6,000
"	"	177	—	17	—	—	6,000
"	"	165	—	21	—	—	6,000
"	"	156	—	14	—	—	13,500
Lucina Hagman	Finska	8	45	2	—	—	—
"	"	9	41	—	—	—	—
"	"	22	57	1	—	—	—
"	"	47	69	2	—	—	4,500

Fortsättning.

Benämning	Läseår	Antal			
		klassor	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
<i>Helsingfors Samskola</i>	1890—91	5	14	101	81
" "	1891—92	6	19	116	94
" "	1892—93	7	23	127	126
" "	1893—94	8	25	136	141
" "	1894—95	9	26	149	155
<i>Nya svenska samskolan</i>	1888—89	6	21	25	28
" "	1889—90	7	25	43	51
" "	1890—91	7	22	67	72
" "	1891—92	7	19	84	91
" "	1892—93	8	22	95	122
" "	1893—94	9	24	112	137
" "	1894—95	9	24	121	143
<i>Helsingfors Fruntimmersskolas lärariacklass</i>	1885—86	2	19	—	121
<i>Fruntimmersskola</i>	1885—86	10	27	17	274
<i>Fruntimmersskola</i>	1885—86	8	20	15	98
" "	1886—87	8	20	14	115
" "	1887—88	8	21	17	128
" "	1888—89	8	18	11	148
" "	1889—90	8	19	14	153
" "	1890—91	9	19	14	150
" "	1891—92	9	17	17	147
" "	1892—93	9	17	14	122
" "	1893—94	8	16	16	111
" "	1894—95	7	15	14	86
<i>Fruntimmersskola</i>	1885—86	9	19	—	188
" "	1886—87	9	15	—	132
" "	1887—88	9	16	—	124
" "	1888—89	9	14	—	108
" "	1889—90	7	12	—	68
" "	1890—91	2	10	—	18
<i>Fruntimmersskola</i>	1885—86	9	15	9	92
" "	1886—87	7	12	8	85
" "	1887—88	8	13	10	92
" "	1888—89	8	17	9	93
" "	1889—90	8	17	6	85
" "	1890—91	10	24	13	84
" "	1891—92	11	27	12	97
" "	1892—93	11	27	16	102
" "	1893—94	11	23	21	99
" "	1894—95	12	21	29	107
<i>Förskola till normallyceum</i>	1885—86	1	3	34	—
" "	1886—87	1	4	28	—
" "	1887—88	1	3	28	—
" "	1888—89	1	3	23	—
" "	1889—90	1	4	23	—
" "	1890—91	1	4	23	—
" "	1891—92	1	4	18	—
" "	1892—93	1	4	20	—
" "	1893—94	1	4	15	—
" "	1894—95	1	4	13	—
<i>Förskola till reallyceum</i>	1885—86	1	4	24	—
" "	1886—87	1	4	28	—
" "	1887—88	1	4	34	—
" "	1888—89	1	3	29	—

Föreståndarens eller föreständarinnans namn	Undervisnings språk	Elevens modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag
		Svenska	Finska	Något annat språk	Fmg.		
					fm	pi	
Lucina Hagman	Finska	52	130	—	—	—	6,000
" "	"	61	149	—	—	—	6,000
" "	"	72	180	1	—	—	6,000
" "	"	85	190	2	—	—	12,000
" "	"	93	209	2	—	—	12,000
A. Lönnbeck	Svenska	48	3	2	—	—	—
" "	"	87	3	4	—	—	—
" "	"	127	2	10	—	—	—
" "	"	166	3	6	—	—	—
" "	"	307	2	8	—	—	6,000
" "	"	233	2	14	—	—	6,000
" "	"	255	2	7	—	—	12,000
E. Blomqvist	Svenska	119	1	1	—	—	6,400
O. Stenbeck	Finska	25	266	—	—	—	14,000
H. Tavastjeerna	Svenska	107	—	6	—	—	9,000
" "	"	121	—	8	—	—	9,000
" "	"	134	2	9	—	—	9,000
" "	"	148	3	8	—	—	9,000
" "	"	152	3	12	—	—	9,000
" "	"	151	4	9	—	—	9,000
" "	"	154	—	10	—	—	9,000
" "	"	124	1	11	—	—	9,000
" "	"	122	3	2	—	—	9,000
" "	"	98	1	1	—	—	9,000
F. H. Paersch	Sv. o. Tyska	167	11	10	—	—	8,500
" "	"	114	8	10	—	—	8,500
" "	"	102	8	14	—	—	8,500
" "	"	92	9	7	—	—	8,500
" "	"	43	11	14	—	—	8,500
" "	"	14	3	1	—	—	2,600
J. M. Sahlberg	Svenska	99	2	—	—	—	7,000
" "	"	93	—	—	—	—	7,000
" "	"	98	1	3	—	—	7,000
I. Bergroth	"	99	2	1	—	—	7,000
" "	"	89	2	—	—	—	7,000
Victoria Laurell	"	92	5	—	—	—	8,000
" "	"	102	5	2	—	—	8,000
" "	"	110	6	2	—	—	8,000
" "	"	112	5	3	—	—	8,000
" "	"	122	9	5	—	—	8,000
V. R. Kockström	Svenska	34	—	—	—	—	—
" "	"	28	—	—	—	—	—
Elis Lagerblad	"	24	4	—	—	—	—
" "	"	20	1	2	—	—	—
" "	"	23	—	—	—	—	—
" "	"	23	—	—	—	—	—
" "	"	15	2	1	—	—	—
" "	"	20	—	—	—	—	—
" "	"	15	—	—	—	—	—
" "	"	13	—	—	—	—	—
Th. Crusell	Svenska	24	—	—	—	—	—
" "	"	28	—	—	—	—	—
" "	"	34	—	—	—	—	—
" "	"	29	—	—	—	—	—

Fortsättning.

Benämning	Läsåret	Antal			
		klasser	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
Primärskola	1885-86	2	3	25	21
"	1886-87	2	2	22	24
"	1887-88	2	2	17	21
"	1888-89	2	2	22	22
"	1889-90	2	2	25	26
"	1890-91	2	2	28	31
"	1891-92	3	3	23	33
"	1892-93	3	3	30	49
"	1893-94	3	4	29	34
"	1894-95	3	4	28	31
Småskola	1893-94	2	4	23	19
"	1894-95	2	4	20	21
Småbarnsskola	1885-86	3	6	38	58
"	1886-87	3	6	32	39
"	1887-88	3	5	27	27
"	1888-89	3	5	28	24
"	1889-90	3	5	29	20
Förberedande skola	1886-87	3	8	57	40
"	1887-88	3	5	57	51
"	1888-89	3	5	63	32
"	1889-90	3	5	55	35
"	1890-91	3	4	55	32
"	1891-92	3	4	48	25
"	1892-93	3	3	39	10
"	1893-94	3	3	31	13
"	1894-95	3	4	23	15
Småbarnsskola	1888-89	3	7	30	60
"	1889-90	4	8	34	54
"	1890-91	4	7	42	39
"	1891-92	4	5	14	45
"	1892-83	3	5	40	40
"	1893-94	3	6	40	28
Småbarnsskola	1890-91	3	5	14	44
"	1891-92	3	5	14	45
"	1892-93	3	4	15	37
"	1893-94	2	4	13	29
"	1894-95	2	4	5	29
Flickskola	1890-91	4	14	—	70
"	1891-92	5	15	—	87
"	1892-93	5	16	—	88
"	1893-94	6	18	—	127
"	1894-95	7	23	—	150
Förskola till svenska reallgbeum	1890-91	2	3	19	—
"	1891-92	2	3	22	—
"	1892-93	2	2	18	—
"	1893-94	2	2	20	—
"	1894-95	2	2	35	—
Småbarnsskola	1894-95	3	3	27	24
Sammandrag af samtliga läroverk	1885-86	91	243	1,223	933
"	1886-87	102	247	1,338	1,108
"	1887-88	103	270	1,343	1,178
"	1888-89	115	306	1,414	1,301
"	1889-90	114	299	1,440	1,314
"	1890-91	119	319	1,507	1,408
"	1891-92	123	311	1,475	1,462
"	1892-93	126	307	1,550	1,448
"	1893-94	128	313	1,629	1,505
"	1894-95	127	319	1,697	1,547

Källa: Statistisk översigt af elementarläroverkens i Finland tillstånd och verksamhet.

Föreståndarens eller föreståndarinnans namn	Undervisnings språk	Elevens modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag
		Svenska	Finska	Något annat språk	Fmg.	M.	
K. T. Broberg	Svenska	44	—	2	—	—	—
"	"	44	—	2	—	—	—
"	"	38	—	—	—	—	—
"	"	42	—	2	—	—	—
"	"	49	2	—	—	—	—
"	"	57	1	1	—	—	—
"	"	53	1	2	—	—	—
"	"	63	—	3	—	—	—
"	"	66	—	1	—	—	—
"	"	59	—	—	—	—	—
August Ramsay	Svenska	42	—	—	—	—	—
"	"	38	—	3	—	—	—
Rosa Helsingius	Svenska	80	—	16	—	—	—
"	"	61	—	10	—	—	—
"	"	54	—	—	—	—	—
"	"	40	2	2	—	—	—
"	"	44	2	3	—	—	—
Lydia Stenbäck	Finska	7	89	1	—	—	—
"	"	16	91	1	—	—	—
"	"	13	82	—	—	—	—
"	"	16	74	—	—	—	—
"	"	14	72	1	—	—	—
"	"	7	66	—	—	—	—
"	"	7	42	—	—	—	—
Elli Hertz	"	8	36	—	—	—	—
"	"	9	29	—	—	—	—
N. Wulisma	Svenska	80	2	8	—	—	—
"	"	80	4	4	—	—	—
"	"	79	2	—	—	—	—
"	"	53	6	—	—	—	—
"	"	78	—	2	—	—	—
"	"	68	—	—	—	—	—
Lydia Eichinger	Svenska	55	3	—	—	—	—
"	"	53	6	—	—	—	—
"	"	48	4	—	—	—	—
"	"	40	2	—	—	—	—
"	"	29	4	1	—	—	—
Bertha Hermansson	Svenska	64	—	6	—	—	—
"	"	82	—	5	—	—	6,000
"	"	78	—	10	—	—	6,000
Ernst Lagus	"	117	—	10	—	—	7,500
"	"	135	—	15	—	—	9,000
Emil Lindgren	Svenska	19	—	—	—	—	—
"	"	21	—	1	—	—	—
"	"	18	—	—	—	—	—
"	"	20	—	—	—	—	—
"	"	35	—	—	—	—	—
Thyra Albrecht	Svenska	46	1	4	—	—	—
—	—	1,814	258	84	252,511	63	101,900
—	—	1,749	608	89	282,705	06	98,000
—	—	1,802	638	81	393,882	82	58,000
—	—	1,950	660	105	382,959	—	67,000
—	—	1,990	664	100	400,507	84	65,000
—	—	2,118	703	94	392,214	47	58,600
—	—	2,135	702	100	409,806	69	59,000
—	—	2,189	714	95	363,823	07	65,000
—	—	2,273	746	115	421,395	34	78,500
—	—	2,295	837	112	431,843	58	84,000

Tab. No 50. Uppgifter angående Polytekniska institutets i Finland lärare och elever under läsåren 1885—1886 t. o. m. 1894—1895.

	A n t a l									
	1885—86	1886—87	1887—88	1888—89	1889—90	1890—91	1891—92	1892—93	1893—94	1894—95
Ordinarie lärare	13	12	12	13	12	13	12	13	13	13
Extra lärare	12	12	16	15	15	16	16	16	16	17
Vikarierande lärare	2	1	1	2	1	—	1	—	2	1
Biträdande lärare för undervisning på finska språket	—	—	—	2	2	2	1	2	2	2
Summa	27	25	29	32	30	31	30	31	33	33
Högsta antalet under läsåret inskrifna elever:										
i fackskolan för ingenjörsväsende	49	55	50	37	34	28	26	26	34	54
i " " maskinbyggnad	19	15	18	17	21	28	31	29	34	46
i " " arkitektur	32	30	42	35	30	30	29	20	19	18
i " " kemisk teknologi	9	7	11	19	13	18	21	27	33	26
i " " landtmäteri	31	36	33	24	15	24	53	29	35	32
Summa	140	143	154	132	113	128	130	131	155	176
Häraf med svenskt modersmål	—	—	111	103	87	93	97	93	113	125
" " finskt "	—	—	39	26	25	35	33	38	42	51
" " annat "	—	—	4	3	1	—	—	—	—	—
Summa	—	—	154	132	113	128	130	131	155	176
Häraf manliga elever	—	—	142	129	110	125	127	128	152	173
" qvinliga "	—	—	12	3	3	3	3	3	3	3
Summa	—	—	—	132	113	128	130	131	155	176
Häraf ordinarie elever	—	—	142	109	140	116	116	122	146	165
" " "	—	—	12	23	9	12	14	9	9	11
Summa	—	—	154	132	113	128	130	131	155	176
Elevernas högsta ålder	—	—	30	33	28	29	29	30	28	34
" medel "	—	—	21,57	22,12	22,47	22,12	22,74	22,23	21,79	22,16
" lägsta "	—	—	17	18	19	18	18	18	18	18
Utdimiterade efter fulländad kurs:										
i fackskolan för ingenjörsväsende	6	10	7	3	8	6	5	1	2	7
i " " maskinbyggnad	2	4	2	3	2	2	6	4	6	6
i " " arkitektur	3	5	4	5	7	8	3	1	2	2
i " " kemisk teknologi	1	1	—	1	2	—	2	3	5	6
i " " landtmäteri	11	8	15	15	10	9	6	13	12	16
Summa	23	28	28	27	29	25	22	22	27	37

Källa: Direktors årsberättelser.

Tab. N:o 51. Uppgifter angående Handelsinstitutets i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1887—1888 t. o. m. 1894—1895.

	Läsåret	Antal lärare	Antal inskrifna elever									Utdiutnerade elever	Statsanslag <i>Fmy.</i>	Bidrag af Helsingfors stad	
			Manliga				Qvinliga		Extra bokförings afd.	Svensk-finsk förberedande kurs	Summa			<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>
			svensk afd.		finsk afd.		svensk afdelning	finsk afdelning							
			I kl.	II kl.	I kl.	II kl.									
Helsingfors handelsinstitut	1887—88	24	24	16	19	—	29	3	37	5	133	6	10,000	2,937	50
” ”	1888—89	22	27	16	22	13	42	11	49	3	183	9	19,000	3,687	50
” ”	1889—90	21	20	28	22	16	62	20	89	5	262	47 ¹⁾	19,000	4,000	—
” ”	1890—91	20	29	17	17	15	33	19	92	—	222	87 ¹⁾	19,000	4,000	—
” ”	1891—92	20	13	15	23	17	27	27	78	—	200	50 ¹⁾	19,000	4,000	—
” ”	1892—93	20	20	12	14	20	26	27	58	—	177	48 ¹⁾	19,000	4,000	—
” ”	1893—94	19	15	10	15	10	29	24	42	—	145	52 ¹⁾	19,000	4,000	—
” ”	1894—95	19	16	11	10	12	27	22	43	—	141	45 ¹⁾	19,000	4,000	—
” ”	1895—96	30	13	14	16	9	27	22	8 ²⁾	—	109	32	19,000	4,000	—

1) Gäller endast elever från II klass och fruntimmers afdelningar. — 2) Högre fackafdelning för studenter.

Källa: Föreståndarens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 52. Uppgifter angående Navigationsskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1886—1887 t. o. m. 1895—96.

	Läsåret	Antal lärare	Antal inskrifna elever					Antal utexaminerade elever								
			Sjökaptens afdelningen	Styrmans afdelningen	Kofferdiskepare afdeln.	Understyrmans afdeln.	Summa	Sjökaptens afdelningen		Styrmans afdelningen		Kofferdiskepare afdeln.		Understyrmans afdeln.		Summa
								Antal	Medel-ålder	Antal	Medel-ålder	Antal	Medel-ålder	Antal	Medel-ålder	
Navigationsskolan i Helsingfors	1886—87	9	2	6	2	1	11	2	29	1	39	2	32,5	—	—	5
”	1887—88	9	1	5	—	—	6	1	42	2	29	—	—	2	26,5	5
”	1888—89	8	4	5	1	—	10	4	30,5	2	24,5	1	31	1	27	8
”	1889—90	8	5	4	2	—	11	1	33	1	25	1	36	—	—	3
”	1890—91	8	4	6	—	—	10	4	34,8	2	23	—	—	—	—	6
”	1891—92	7	3	7	—	—	10	1	30	1	20	—	—	1	42	3
”	1892—93	7	2	2	—	9	13	2	31,5	2	28	—	—	3	27	7
”	1893—94	7	2	2	—	2	6	1	27	1	23	—	—	1	23	3
”	1894—95	7	2	10	—	7	19	2	29,5	7	27,7	—	—	5	22,4	14
”	1895—96	7	4	11	—	4	19	4	27,8	8	26	—	—	2	27	14

Källa: Matrikel för Navigationsskolorna i Finland.

Tab. No 53. Uppgifter angående Industriskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1886—87 t. o. m. 1894—95.

Läsåret	Undervisningspråk	Lärarepersonal			Antal elever vid läsårets utgång							Elever fördelade efter hemort			Utdimmiterade efter fullständig kurs	Efter afägnade maskinist-examina	Elevernars ålder			Beloppet af inbunta kursavgifter	Fm.	
		Ordinarie och på prof tillförordnade	Tjänstföretande och timlärare	Summa	Ordinarie elever				Extra elever	Special kurser			Från Helsingfors	Från Nylands län			Från andra delar af landet	Högsta ålder	Lägst ålder			Medelålder
					Å byggnads-afdelningen	Å mekaniska afdelningen	Å bro- och väg-byggnadsafdeln.	Å kemiska afdelningen		Summa	Elektro-teknisk	Forsättning										
1886—87	Svenska	2	4	6	27	11	—	—	38	2	—	—	12	24	8	6	9	—	36	17	25,75	940
	Finska	—	5	5	33	8	—	—	41	—	—	—	5	7	5	9	—	37	17	26,00	880	
1887—88	Svenska	3	5	8	17	6	—	—	23	1	—	—	8	19	5	9	—	38	19	21,20	680	
	Finska	—	6	6	16	6	—	—	22	9	—	—	4	5	6	24	12	41	18	25,90	700	
1888—89	Svenska	3	5	8	20	10	—	—	30	3	—	—	9	21	8	13	10	39	17	23,15	800	
	Finska	—	7	7	29	2	—	—	31	—	—	—	12	16	6	21	8	43	19	26,13	900	
1889—90	Svenska	3	6	9	20	8	—	2	30	4	—	—	15	31	7	11	8	40	17	24,39	940	
	Finska	—	8	8	22	2	—	—	24	7	—	—	16	9	2	36	11	46	19	27,83	960	
1890—91	Svenska	3	5	8	21	7	—	—	28	3	—	—	12	25	7	11	7	35	18	25,00	900	
	Finska	—	8	8	27	8	—	2	37	2	—	—	16	20	5	30	5	49	17	26,30	1,080	
1891—92	Svenska	3	5	8	20	23	—	3	46	4	—	—	10	25	6	15	11	36	17	24,24	900	
	Finska	—	7	7	29	24	—	2	55	—	—	—	15	15	6	34	8	50	17	27,18	1,200	
1892—93	Svenska	3	6	9	14	11	—	8	33	—	—	—	18	28	11	18	12	43	18	22,50	1,040	
	Finska	—	8	8	14	9	—	1	24	—	12	—	17	28	1	24	10	42	18	26,40	1,060	
1893—94	Svenska	3	7	10	9	15	—	5	33	4	5	5	9	28	8	17	9	36	18	23,60	980	
	Finska	—	7	7	10	10	—	—	22	—	4	11	10	23	—	24	7	44	18	27,10	880	
1894—95	Svenska	3	7	10	11	13	—	2	30	6	5	5	16	28	13	16	11	20	49	18	24,80	980
	Finska	—	10	10	14	13	—	1	33	1	6	5	16	26	6	27	12	40	18	24,70	980	

Källa: Industristyrelsens tryckta meddelanden och särskildt lemnade uppgifter.

Tab. N:o 54. Uppgifter angående Högre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1890—91 t. o. m. 1895—96.

Skolans benämning	Läsåret	Skolans undervisnings-språk är			Antal lärare och lärarinnor	Antal elever vid utgången af						Elevernas för-kunskaper			Elevernas ålder			Beloppet af det till skolornas underhåll utgående årsanslag	
		Finska	Svenska	Finska och svenska		höst-terminen			vår-terminen			Genomgången folkskolekurs	Högre mått af kunskaper än folkskolans	Lägre mått af kunskaper än folkskolans	Högsta ålder	Lägst ålder	Medelålder	Af statens medel <i>Fmf.</i>	Af kommun-nalmedel <i>Fmf.</i>
						med finska till modersmål	med svenska till modersmål	med något främ-mande språk till modersmål	med finska till modersmål	med svenska till modersmål	med något främ-mande språk till modersmål								
Helsingfors Centralskola för konstflit	1890—91	—	—	1	24	189	175	—	143	160	—	126	62	115	38	13	19	9,257	14,504
D:o d:o	1891—92	—	—	1	24	197	197	—	131	187	—	166	89	39	36	13	18	9,257	14,504
D:o d:o	1892—93	—	—	1	23	179	161	—	173	124	—	125	136	79	43	14	19,5	11,382	15,278
D:o d:o	1893—94	—	—	1	24	136	205	—	106	170	—	187	103	51	43	13	19	10,084	16,254
D:o d:o	1894—95	—	—	1	22	125	183	—	114	184	—	142	94	72	38	13	18	10,084	16,254
D:o d:o	1895—96	—	—	1	22	189	213	—	151	216	—	177	144	81	41	13	20	10,084	17,554

Källa: Industristyrelsens tryckta meddelanden och särskildt lemnade uppgifter.

Tab. N:o 55. Uppgifter angående lägre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läseåren 1887—1888 t. o. m. 1895—1896.

Orten	Läseåret	Skolans undervisningsspråk är			Antal lärare och lärarinnor	Antal elever vid utgången af						Elevernas förkunskaper			Elevernas ålder			Beloppet af det till skolornas underhåll utgående årsanslag	
		Finska	Svenska	Finska och svenska		höst-terminen			vår-terminen			Genomgången folkskolans	Högre mått af kunskaper än folkskolans	Lägre mått af kunskaper än folkskolans	Högsta ålder	Lägst ålder	Medelålder	Af statens medel <i>Fmk.</i>	Af kommun-nalmedel <i>Fmk.</i>
						med finska till modersmål	med svenska till modersmål	med något fränmande språk till modersmål	med finska till modersmål	med svenska till modersmål	med något fränmande språk till modersmål								
Helsingfors	1887—88	—	—	1	8	41	31	—	98	66	—	4	—	160	37	13	19,8	1,904	2,816
”	1888—89	—	—	1	8	55	29	—	82	48	—	51	—	79	29	13	—	1,904	2,904
”	1889—90	—	—	1	8	82	25	—	77	21	—	—	—	105	29	13	20	1,136	2,136
”	1890—91	—	—	1	8	73	15	—	64	19	—	—	—	83	36	13	19	1,496	2,336
”	1891—92	—	—	1	9	58	21	—	46	19	—	—	—	79	29	13	17	1,496	2,336
”	1892—93	—	—	2	19	48	11	—	33	8	—	—	—	62	37	13	21	2,704	4,404
”	1893—94	—	—	2	11	29	11	—	41	10	—	10	1	54	39	12	20	2,704	4,404
”	1894—95	1	—	1	10	56	6	—	51	7	1	10	15	95	34	13	19	2,078	3,478
”	1895—96	—	—	2	11	79	29	—	75	23	2	10	—	109	48	12	20	3,718	5,593

Källa: Industristyrelsens tryckta meddelanden och särskildt lönnade uppgifter.

Tab. No 56. Antalet skolklasser i Helsingfors stads folkskolor äfvensom antalet elever i skolorna, från skolorna utdimerade, föräldrarnes stånd m. m. under läsåren 1890—91 t. o. m. 1894—95.

	Antalet klasser i stadens folkskolor	Skolans hela elevantal				Vid läsårets slut erhållit dimitionsbetyg	Barn till					Elever i 1:sta läsåret i skolan	Elever 2:dra läsåret i skolan	Elever 3:dje läsåret i skolan	Elever 4:de läsåret i skolan	Elever 5:te läsåret i skolan	Elever 6:te läsåret i skolan	Elever 7:de läsåret i skolan	Elever i skolan sitt 8:de läsåret eller derutöfver	Summa	Elever, som utladda skolafigift
		Vid läsårets början el. under dess lopp inskrifv. i skolorna nya elever	Vid läsårets slut erhållit dimitionsbetyg	Summa	Elever gvarstående i skolorna från föregående läsåret		obesuten allmog, sijnän, arbetare m. Å.	yrkesidare, fabriksarbetare, befinnande vid post- och kommunikationsanstalterna, vakthälsare m. Å.	besuten allmog, gårdsegare, handhandlande, m. m.	embets- och tjenstemän, fabrikanter, handlande, possessionärer m. Å.	Summa										
<i>I den egentliga folkskolan:</i>																					
Läsåret 1890—91: Summa	120	1,433	2,816	4,249	386	71	176	1,492	2,510	4,249	1,035	650	819	646	533	421	124	21	4,249	1,104	
” 1891—92: ”	—	1,141	3,319	4,460	369	106	67	1,660	2,627	4,460	1,141	765	780	661	508	446	139	20	4,460	1,118	
Läsåret 1892—93:																					
Gossar	—	507	1,737	2,244	194	56	37	867	1,284	2,244	507	713	321	256	199	152	76	20	2,244	490	
Flickor	—	512	1,839	2,351	195	44	35	915	1,375	2,351	512	545	436	317	265	183	75	18	2,351	550	
Summa	—	1,019	3,576	4,595	389	100	72	1,782	2,641	4,595	1,019	1,258	757	573	464	335	151	38	4,595	1,040	
Läsåret 1893—94:																					
Gossar	—	583	1,754	2,337	205	25	41	947	1,324	2,337	489	423	614	416	137	168	72	18	2,337	534	
Flickor	—	572	1,882	2,454	203	14	46	955	1,439	2,454	499	437	539	428	249	224	59	19	2,454	656	
Summa	—	1,155	3,636	4,791	408	39	87	1,902	2,763	4,791	988	860	1,153	844	386	392	131	37	4,791	1,190	
Läsåret 1894—95:																					
Gossar	40	576	1,906	2,482	233	64	36	899	1,483	2,482	602	361	490	401	306	224	73	25	2,482	329	
Flickor	44	569	2,032	2,601	270	49	77	886	1,589	2,601	553	367	513	446	360	259	92	11	2,601	355	
Gemensamma för gossar och flickor	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	141	1,145	3,938	5,083	503	113	113	1,785	3,072	5,083	1,155	728	1,003	847	666	483	165	36	5,083	684 ¹⁾	

<i>I skola för försummade barn:</i>																					
Läsåret 1890—91: Summa	3	35	30	65	—	—	3	16	46	65	37	26	2	—	—	—	—	—	—	65	4
” 1891—92: ”	4	24	27	51	20	—	1	9	41	51	24	16	9	2	—	—	—	—	—	51	—
Läsåret 1892—93:																					
Gossar	2	19	—	52	24	—	1	8	43	52	35	13	3	1	—	—	—	—	—	52	—
Flickor	2	11	—	23	6	1	1	4	17	23	16	6	1	—	—	—	—	—	—	23	3
Summa	4	30	—	75	30	1	2	12	60	75	51	19	4	1	—	—	—	—	—	75	3
Läsåret 1893—94:																					
Gossar	2	15	30	45	22	—	—	9	36	45	25	16	3	1	—	—	—	—	—	45	—
Flickor	2	8	12	20	14	1	—	4	15	20	11	6	1	1	1	—	—	—	—	20	—
Summa	4	23	42	65	36	1	—	13	51	65	36	22	4	2	1	—	—	—	—	65	—
Läsåret 1894—95:																					
Gossar	2	25	25	50	20	—	1	12	37	50	36	9	4	1	—	—	—	—	—	50	—
Flickor	2	15	5	20	6	—	1	5	14	20	16	3	—	1	—	—	—	—	—	20	—
Summa	4	40	30	70	26	—	2	17	51	70	52	12	4	2	—	—	—	—	—	70	—
<i>I fortsättningsskola:</i>																					
Läsåret 1890—91:																					
Flickor	2	46	—	46	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46
Läsåret 1891—92:																					
Flickor	2	55	—	55	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Läsåret 1892—93:																					
Gossar	2	51	—	51	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Flickor	2	55	—	55	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	4	106	—	106	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Läsåret 1893—94:																					
Gossar	1	25	—	25	18	1	1	13	10	25	—	—	—	—	1	2	19	3	25	—	
Flickor	2	56	—	56	52	1	2	29	24	56	—	—	—	—	—	—	56	—	56	55	
Summa	3	81	—	81	70	2	3	42	34	81	—	—	—	—	1	2	75	3	81	55	
Läsåret 1894—95:																					
Gossar	2	—	46	46	—	1	—	25	20	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Flickor	2	—	55	55	—	2	4	23	26	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	
Summa	4	—	101	101	—	3	4	48	46	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	

¹⁾ Genom ett af Stadsfullmäktige hsten 1894 fattadt beslut befriades alla Helsingfors kommun tillhörande folkskolebarn från skyldigheten att erlägga skolafigift.
Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

Tab. N:o 57. De i Helsingfors stads egentliga folkskolor inskrifna
1891—92 t. o. m.

Klass	Antalet elever undervisade på			Antal elever, som under läsåret besökte skolan				
	finska	svenska	Summa	högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar	Summa
I Gossar	301	216	517	25	23	9	460	517
I Flickor	300	217	517	14	9	10	484	517
II Gossar	223	191	414	19	9	7	389	414
II Flickor	202	207	409	7	11	2	389	409
III Gossar	208	215	423	17	11	17	378	423
III Flickor	213	226	439	23	11	12	393	439
IV Gossar	159	216	375	17	9	10	339	375
IV Flickor	177	214	391	16	9	13	353	391
V Gossar	129	158	287	10	8	6	263	287
V Flickor	135	140	275	7	7	1	260	275
VI Gossar	77	84	161	1	—	1	159	161
VI Flickor	101	151	252	4	2	3	243	252
Summa	2,225	2,235	4,460	150	109	91	4,110	4,460
Läsåret 1892—93.								
I Gossar	283	227	510	11	19	10	470	510
I Flickor	258	211	469	13	13	10	433	469
II Gossar	243	173	416	6	9	15	386	416
II Flickor	264	209	473	8	6	15	444	473
III Gossar	241	220	461	7	19	8	427	461
III Flickor	246	253	499	10	10	14	465	499
IV Gossar	173	180	353	10	11	6	326	353
IV Flickor	200	231	431	16	5	10	400	431
V Gossar	112	175	287	5	3	7	272	287
V Flickor	115	144	259	5	12	6	236	259
VI Gossar	91	126	217	7	2	1	207	217
VI Flickor	112	108	220	2	—	2	216	220
Summa	2,338	2,257	4,595	100	109	104	4,282	4,595
Läsåret 1893—94								
I Gossar	257	212	469	12	7	13	437	469
I Flickor	259	196	455	25	7	5	418	455
II Gossar	255	216	471	9	4	6	452	471
II Flickor	253	196	449	4	2	8	435	449
III Gossar	296	211	507	9	5	13	480	507
III Flickor	294	248	542	13	13	9	507	542
IV Gossar	190	180	370	11	2	7	350	370
IV Flickor	219	237	456	10	6	7	433	456
V Gossar	133	157	290	10	8	5	267	290
V Flickor	166	178	344	8	4	4	328	344
VI Gossar	86	144	230	2	1	6	221	230
VI Flickor	101	107	208	5	2	—	201	208
Summa	2,509	2,282	4,791	118	61	83	4,529	4,791
Läsåret 1894—95								
I Gossar	330	229	559	23	13	11	512	559
I Flickor	280	210	490	9	6	13	462	490
II Gossar	239	190	429	5	6	13	405	429
II Flickor	257	178	435	8	10	2	415	435
III Gossar	271	248	519	5	11	6	497	519
III Flickor	283	272	555	11	14	12	518	555
IV Gossar	252	183	435	11	3	9	412	435
IV Flickor	257	244	501	8	9	5	479	501
V Gossar	136	156	292	4	4	7	277	292
V Flickor	162	169	331	5	2	2	322	331
VI Gossar	126	122	248	3	2	1	242	248
VI Flickor	145	144	289	1	1	1	286	289
Summa	2,738	2,345	5,083	93	81	82	4,827	5,083

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

elevers undervisningsspråk samt skolgång och ålder under läsåren
1894—95.

Antal närvarande elever:				Under läsårets lopp afgångna elever					Förestående elevers ålder enligt förhållandet d. 1 jan.		
vid höstterminens		vid vårterminens		utsläppta utan någon anmälning	skilda på grund af föräldrars eller målsmåns önskan	skilda på grund af försörelser och oseder	döda	Summa	medelåldern	högsta åldersåret	högsta åldersåret
högst	slut	högst	slut								
453	448	456	443	9	29	4	2	44	—	—	—
447	435	443	436	3	18	—	4	25	—	—	—
439	430	422	412	5	22	—	1	28	—	—	—
451	448	448	443	1	15	1	—	17	—	—	—
403	393	399	387	12	21	1	2	36	—	—	—
438	432	438	434	1	31	—	3	35	—	—	—
373	366	370	345	5	21	—	1	30	—	—	—
384	375	373	359	1	25	1	2	29	—	—	—
278	271	273	265	1	18	1	1	21	—	—	—
272	267	264	260	2	10	1	1	14	—	—	—
161	160	160	158	1	2	—	—	13	—	—	—
251	249	248	243	2	7	1	—	10	—	—	—
4,350	4,274	4,294	4,185	43	219	13	17	292	—	—	—
482	481	483	474	2	28	1	3	34	7,5	7	11
463	455	454	439	5	27	—	2	34	7,6	7	12
399	404	403	396	2	16	4	1	20	8,6	7	14
451	452	465	459	1	12	—	—	13	8,5	7	13
441	437	443	422	5	29	2	2	38	10,0	8	14
491	484	481	472	5	22	—	—	27	10,0	8	14
349	340	338	328	4	20	1	—	25	11,1	9	16
424	412	411	400	1	30	—	—	31	11,2	9	16
275	277	280	273	2	12	—	—	14	12,2	10	16
257	253	243	230	—	29	—	—	29	12,1	10	15
216	208	209	202	1	14	—	—	15	12,8	11	17
219	218	217	215	—	5	—	—	5	12,8	11	17
4,467	4,421	4,427	4,310	28	244	5	8	285	—	—	—
449	451	455	435	4	26	1	1	32	7,5	7	12
427	427	429	420	2	30	—	1	33	7,5	7	11
462	456	459	450	6	11	1	—	18	8,6	8	14
441	439	442	437	1	12	—	—	13	8,6	8	13
499	491	499	472	10	23	2	—	35	10,1	9	15
525	524	524	506	3	31	1	1	36	9,9	9	13
368	357	358	344	5	26	1	—	32	10,9	9	15
451	441	443	429	3	18	—	—	21	11,0	9	14
285	273	277	269	2	18	2	1	23	12,0	10	15
334	334	336	332	1	11	—	—	12	12,1	10	16
227	227	227	221	2	7	—	—	9	13,0	11	16
207	202	203	201	—	7	—	—	7	13,1	11	17
4,675	4,622	4,652	4,516	39	220	8	4	271	—	—	—
537	529	517	497	3	36	4	2	45	7,7	7	12
479	475	480	468	5	16	—	1	22	7,5	7	14
423	419	420	408	1	16	2	1	20	8,6	8	13
430	419	421	415	—	20	—	1	21	8,6	8	13
504	502	502	484	13	19	—	1	33	10	9	15
535	526	531	521	1	24	—	2	27	10	9	17
421	413	417	402	5	27	—	1	33	11	9	15
488	481	478	465	—	24	—	1	25	11	9	15
287	282	284	277	1	12	—	2	15	12	10	17
329	325	326	321	1	8	—	1	10	12	10	15
239	243	243	240	—	8	—	—	8	13	11	16
286	288	289	285	—	4	—	—	4	13	12	18
4,958	4,902	4,908	4,783	30	214	6	13	263	—	—	—

Tab. N:o 58. De i Helsingfors stads folkskolor för försummade barn och fortsättningsskola inskrifna elevers undervisningspråk samt skolgång och ålder under läsåren 1890—91 t. o. m. 1894—95.

	Antalet elever undervisade på			Antal elever, som under läsåret besökte skolan					Antal närvarande elever:				Under läsårets lopp af gångna elever					Förestående elevers ålder enligt förhållandet d. 1 jan. 1893		
	finnska	svenska	Summa	högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar	Summa	vid höstterminens	vid vårterminens	vid höstterminens	vid vårterminens	Under läsårets lopp af gångna elever	Under läsårets lopp af gångna elever	Under läsårets lopp af gångna elever	Under läsårets lopp af gångna elever	Summa	medelåldern	högsta åldersåret	högsta åldersåret
<i>I skolan för försummade barn.</i>																				
Läsåret 1890—91: Summa	29	36	65	3	8	8	46	65	51	47	61	36	2	7	—	—	9	—	—	—
Läsåret 1891—92: ”	26	25	51	2	1	3	45	51	45	43	45	48	1	4	2	—	7	—	—	—
Läsåret 1892—93:																				
Gossar	25	27	52	2	—	1	49	52	49	48	51	47	—	4	1	—	5	11,3	9	15
Flickor	15	8	23	3	2	1	17	23	19	19	20	18	—	5	—	—	5	10,5	7	14
Summa	40	35	75	5	2	2	66	75	68	67	71	65	—	9	1	—	10	—	—	—
Läsåret 1893—94:																				
Gossar	20	25	45	1	—	3	41	45	36	36	45	39	1	4	1	—	6	11,5	9	15
Flickor	10	10	20	—	—	2	18	20	18	19	19	18	—	2	—	—	2	11,5	9	15
Summa	30	35	65	1	—	5	59	65	54	55	64	57	1	6	1	—	8	—	—	—
Läsåret 1894—95:																				
Gossar	26	24	50	1	3	6	40	50	46	45	43	42	—	6	1	1	8	11	9	15
Flickor	10	10	20	2	—	3	15	20	16	14	18	16	—	4	—	—	4	11	8	14
Summa	36	34	70	3	3	9	55	70	62	59	61	58	—	10	1	1	12	—	—	—
<i>I fortsättningsskolan.</i>																				
Läsåret 1890—91: Summa	21	25	46	—	—	—	—	—	46	46	33	33	—	—	—	—	—	—	—	—
Läsåret 1891—92: ”	25	30	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Läsåret 1892—93: ”	55	51	106	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Läsåret 1893—94:																				
Gossar	—	25	25	6	—	—	19	25	25	19	19	19	1	5	—	—	6	13,5	13	18
Flickor	31	25	56	4	1	—	51	56	55	54	52	52	—	3	—	1	4	13,5	12	15
Summa	31	50	81	10	1	—	70	81	80	73	71	71	1	8	—	1	10	—	—	—
Läsåret 1894—95:																				
Gossar	18	28	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	12	22
Flickor	27	28	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	12	17
Summa	45	56	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Tab. N:o 59. Uppgifter angående lärarepersonalen vid Helsingfors folkskolor under läsåret 1894—95, jemfördt med den under 1891—92 till 1893—94.

	Antal lärare och lärarinnor						Af förestående antal undervisade								
	stadfästade i tjänsten	på profär artagna	fjänstföretande o. interimistärare	Summa	genomgått seminarium	icke genomgått seminarium	Summa	å den egentliga folkskolans						i skolan för försumnade barn	I fortsättnings-skola
								I klass	II klass	III klass	IV klass	V klass	VI klass		
Föreståndare och ordinarie lärare	25	—	—	25	13	12	25	—	—	7	9	7	9	—	3
Biträdande lärare med fast anställning	—	22	—	22	18	4	22	—	—	6	8	6	3	—	8
Timlärare och tillfälligt biträdande lärare.	—	—	4	4	1	3	4	—	—	1	2	1	—	—	—
Föreståndarinnor och ordinarie lärarinnor	70	—	—	70	35	35	70	16	18	13	11	12	9	—	13
Biträdande lärarinnor med fast anställning	—	25	—	25	19	6	25	11	7	1	2	2	2	—	4
Timlärarinnor och tillfälligt biträdande lärarinnor	—	—	24	24	17	7	24	4	4	3	6	2	—	3	2
Summa år 1894—95	95	47	28	170	103	67	170	31	29	31	38	30	23	3	30 ¹⁾
„ „ 1893—94	93	51	17	161	94	67	161	26	28	36	31	26	21	2	23 ¹⁾
„ „ 1892—93	90	44	25	159	86	73	159	27	25	26	33	25	21	2	28 ¹⁾
„ „ 1891—92	77	54	31	162	82	80	162	31	31	25	29	24	20	2	19 ¹⁾

¹⁾ I fortsättningsskolorna hafva de vid de egentliga folkskolorna anställda lärarene och lärarinnorna för resten öfvertagit och sig emellan fördelat undervisningen.

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

Tab. No 60. Anlitandet af folkbiblioteket och läsesalen åren 1886—1895.

	Lån betalta för gången		Lån abonnerade		Summa		Medeltal per dag			Allmänna läsesalen			Nya läserummet			Sammanlagdt		
	Svenska	Finska	Svenska	Finska	Svenska	Finska	Svenska	Finska	Summa	Antal dagar	Antal besök	Medeltal per dag	Antal dagar	Antal besök	Medeltal per dag	Antal besök	Medeltal per dag	
1895																		
Januari	3,636	2,288	2,504	943	6,140	3,231	198	104	302	31	12,820	414	31	9,055	292	21,885	706	
Februari	3,442	2,085	2,350	917	5,792	3,002	207	107	314	28	10,420	372	28	6,766	242	17,186	614	
Mars	3,688	2,290	2,683	955	6,371	3,245	205	105	310	31	11,430	369	31	7,594	245	19,024	614	
April	3,154	1,892	2,319	791	5,473	2,683	189	92	281	30	9,870	329	30	6,253	208	16,123	537	
Maj	1,891	889	1,510	381	3,401	1,270	110	41	151	31	5,870	189	31	2,171	70	8,041	259	
Juni	1,232	548	863	206	2,095	754	110	40	150	28	3,420	122	28	618	22	4,038	144	
Juli	1,215	636	946	231	2,101	867	240	96	336	31	3,690	119	31	628	20	4,318	139	
Augusti	1,447	775	1,133	220	2,580	995	123	47	170	31	4,320	139	31	1,435	46	5,755	185	
September	2,889	1,174	1,274	384	3,663	1,558	122	52	174	30	5,040	168	30	7,194	240	12,234	408	
Oktober	3,388	1,769	1,875	748	5,203	2,517	170	81	251	31	6,995	226	31	12,697	409	19,692	635	
November	3,883	2,294	2,198	982	6,051	3,276	203	109	312	30	7,855	262	30	14,591	486	22,446	748	
December	2,952	1,965	2,136	1,110	5,088	3,075	175	106	281	29	7,870	271	29	8,931	308	16,801	579	
Summa för år 1895	32,317	18,605	21,791	7,868	54,108	26,473	80,681	170	83	253	361	89,610	248	361	77,933	216	167,543	464
" " " " " "	30,378	18,196	20,122	7,633	50,500	25,829	76,329	168	86	253	359	114,860	320	330	99,606	302	214,466	622
" " " " " "	16,703	16,703	16,268	7,600	47,436	24,303	71,739	162	83	245	361	86,215	239	361	80,628	233	166,843	462
" " " " " "	14,471	14,471	19,942	6,057	47,209	20,528	67,737	154	67	221	362	64,852	179	362	52,010	144	116,862	323
" " " " " "	11,422	11,422	20,026	5,570	44,464	16,992	61,466	147	57	204	362	49,169	136	348	35,503	102	84,672	238
" " " " " "	10,268	10,268	14,881	5,008	35,369	15,266	50,635	112	48	160	361	71,235	197	—	—	—	—	
" " " " " "	8,800	8,800	11,522	3,890	29,322	12,690	32,512	94	40	134	361	65,930	183	—	—	—	—	
" " " " " "	6,738	6,738	7,732	2,360	24,728	9,098	33,826	79	28	107	360	47,283	131	—	—	—	—	
" " " " " "	19,552	19,552	7,503	7,503	20,055	6,970	27,055	68	23	91	338	30,016	89	—	—	—	—	
" " " " " "	15,754	15,754	5,408	5,408	15,254	5,908	21,162	56	22	78	271	25,732	95	—	—	—	—	

Källa: Styrelsens för folkbiblioteket och läsesalen årsberättelser.

Tab. N:o 61. Anlitaudet af biblioteket och läsesalen i Sörnäs under åren 1894--1895.

Månad	Antal dagar	A n t a l l å n											Medeltal lån per dag						
		betalda för gången			för halfårsabon- nement			för månadsabonne- ment			Summa			betalt för gången	på halfårsabon- nement	på månadsabon- nement	Svenska	Finska	Summa
		Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa						
Januari	23	292	495	787	86	45	131	10	30	40	388	570	958	34	5	2	16	25	41
Februari	24	283	481	764	50	58	108	36	46	82	369	585	954	32	4	3	15	24	39
Mars	27	342	456	798	33	64	97	20	51	71	395	571	966	29	4	3	15	21	36
April	24	316	349	665	11	53	64	7	19	26	344	411	755	28	2	1	14	17	31
Maj	26	130	171	301	11	45	56	14	7	21	155	223	378	11	2	1	6	8	14
Juni	13	85	122	207	12	24	36	12	—	12	103	146	255	16	2	1	8	11	19
Juli	13	97	128	225	12	26	38	11	9	20	120	163	283	17	3	1	9	12	21
August	14	129	139	268	21	10	31	20	—	20	170	149	319	19	2	1	12	10	22
September	26	143	207	350	18	20	38	12	3	15	173	230	403	13	1	1	7	8	15
Oktober	26	210	292	502	32	16	48	8	26	34	250	334	584	19	2	1	9	13	22
November	26	261	395	656	23	26	49	11	27	38	295	448	743	25	2	1	11	17	28
December	27	255	371	626	23	32	55	18	12	30	296	415	711	23	2	1	11	15	26
Summa år 1895	269	2,543	3,606	6,149	332	419	751	179	230	409	3,064	4,245	7,309	23	3	1	11	16	27
„ „ 1894	274	2,395	3,739	6,134	571	674	1,245	298	315	613	3,264	4,728	7,992	22	5	2	12	17	29

Källa: Bestyrelsens för biblioteket i Sörnäs årsberättelser.

Tab. N:o 62. Besöken i barnens läsesal i
Sörnäs under åren 1894—1895.

M å n a d	Antal dagar	Antal besök i barnens Läsesal	Medeltal per dag
Januari	23	4,105	178
Februari	24	2,770	115
Mars	27	4,286	158
April	24	1,247	53
Maj	26	520	20
Juni	—	—	—
Juli	—	—	—
Augusti	—	—	—
September	26	2,488	103
Oktober	26	5,735	220
November	26	7,940	305
December	27	7,775	288
Summa år 1895	229	36,896	160
” ” 1894	274	22,625	82

Källa: Bestyrelsens för biblioteket och läsesalen i Sörnäs årsberättelser

Tab. N:o 63. Antalet civila mål och ärenden, afgjorda af Helsingfors rådstufvurätt under åren 1885—1894.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894
Konkursmål	56	101	87	99	130	127	141	226	309	180
Mål angående boskilnad	2	—	2	3	8	5	—	5	9	6
Vexelmål	323	416	375	501	439	544	535	788	510	307
Sjörättsmål	9	3	8	4	5	1	5	6	14	8
Lagfartsärenden	47	38	84	120	137	166	285	173	169	159
Inteckningsärenden	319	356	402	520	611	613	641	629	476	544
Förmyndarskapsärenden	83	96	98	81	128	116	103	140	123	109
Äktenskapsärenden	14	16	13	33	39	46	25	32	37	38
Öfriga civila mål och ärenden	634	911	433	361	1,193	1,166	1,504 ¹⁾	2,106 ¹⁾	2,207 ¹⁾	1,999 ¹⁾
Summa	1,487	1,937	1,502	1,722	2,690	2,784	3,239	4,105	3,854	3,350

Källa: Prokuratorsombetets i Kejsorliga Senaten tryckta årsberättelser och särskildt meddelade uppgifter.

¹⁾ Inclusive samtliga ansöknings- och anmälningsärenden.

Tab. No 64. Antalet behandlade brottmål och anklagade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1884—1893.

	1884		1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892		1893	
	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren
Antal mål:																				
äldre	57	—	78	—	101	—	84	—	34	—	49	—	92	—	70	—	66	—	56	—
nya	946	1,723	1,324	1,770	1,118	1,759	1,312	1,585	1,369	1,273	1,503	1,613	1,363	1,737	1,231	2,318	1,107	2,273	1,070	1,763
Summa	1,003	1,723	1,402	1,770	1,219	1,759	1,396	1,585	1,403	1,273	1,552	1,613	1,455	1,737	1,301	2,318	1,173	2,273	1,126	1,763
Af dessa afgjorda . . .	925	1,723	1,301	1,770	1,135	1,759	1,362	1,585	1,354	1,273	1,460	1,613	1,385	1,737	1,235	2,318	1,117	2,273	1,072	1,763
uppskjutna	78	—	101	—	84	—	34	—	49	—	92	—	70	—	66	—	56	—	54	—
Antalet angifna personer:																				
män	896	1,927	1,309	1,953	1,068	1,828	1,181	1,903	1,264	1,400	1,419	1,919	1,398	2,250	1,245	2,602	1,075	2,264	974	2,176
kvinnor	316	172	422	208	384	114	387	60	328	66	354	82	318	99	260	117	276	116	256	122
Summa	1,212	2,099	1,731	2,161	1,452	1,942	1,568	1,963	1,592	1,466	1,773	2,001	1,716	2,349	1,305	2,719	1,351 ³⁾	2,380	1,230 ³⁾	2,298
Af dessa sakfälda . . .	789	1,998	942	2,052	814	1,883	1,049	1,834	1,091	1,376	1,181	1,902	1,010	2,233	926	2,533	826	2,323	777	2,202
frikände ¹⁾	324	101	631	109	533	59	476	129	445	90	477	99	609	116	379	91	165	57	157	96
om hvilka slutligt utlåtande ej fallit .	99	—	158	—	105	—	43	—	56	—	115	—	97	—		5 ²⁾	360 ⁴⁾	—	296 ⁴⁾	—

Källa: Prokuratörsembetets i Kejsrerliga Senaten tryckta årsberättelser och särskildt lämnade uppgifter.

¹⁾ Innefattande dem, som ej kunnat åt saken fallas. — ²⁾ Förfviste till annan domstol. — ³⁾ I de mål, i hvilka utslag fallit under redogörelseåret. — ⁴⁾ De anklagade, emot hvilka åtalet ej fullföljts.

Tab. N:o 65. Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfälda af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors under åren 1884—1893.

	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
Gröfre brott:										
Majestätsbrott	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Mord eller dråp	—	—	1	2	—	4	3	4	—	1
Barnamord eller fosters lönnläggning	1	1	—	2	3	2	2	2	4	2
Rån	1	—	—	1	1	3	3	2	4	1
Mordbrand	1	—	1	1	—	1	1	—	—	—
Stöld och inbrott	193	169	155	174	176	196	133	188	182	222
Kyrkotjufnad eller annan kvalificerad stöld	—	34	19	18	28	32	39	55	58	55
Förskingring af anförtrodda medel eller gods	—	6	2	4	8	5	15	—	5	7
Tillverkning eller utprämling af falskt mynt	2	2	—	—	1	4	2	—	—	1
Förfalskningsbrott	3	6	9	6	7	9	18	13	10	16
Mened eller falskt vittnesmål	—	—	—	1	3	1	—	—	—	—
Falsk angivelse, ärekränkning och smädelse	9	2	2	—	1	3	4	5	9	6
Tidelag eller försök dertill	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Blodskam	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Hor	—	—	4	13	10	2	11	3	12	6
Våldtäkt eller lägersmål med öfvermaga	—	—	2	—	1	1	2	1	—	1
Koppleri eller skörlefnad	4	5	5	7	1	1	1	—	6	3
Fridsbrott	—	—	—	1	1	—	2	3	—	1
Ocker	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Vårdslöshet eller lätt sinnighet mot borgenärer	—	—	—	1	3	3	11	7	10	10
Dödsvallande	4	—	2	—	2	—	3	2	2	—
Misshandel å person	35	—	8	13	—	—	20	11	23	27
Summa sakfälda för gröfre brott	253	225	210	244	249	267	274	296	325	359
Mindre brott:										
Fylleri	62	76	125	203	261	279	355	320	229	129
Lurendrejeri, tullförnintlning- eller seglationsbrott	11	3	2	2	1	—	6	13	6	9
Andra förbrytelser	2,461	2,690	2,361	2,433	1,956	2,537	2,557	2,830	2,352	2,820
Summa sakfälda för mindre brott	2,534	2,769	2,488	2,638	2,218	2,816	2,918	3,163	2,587	2,958
Summa	2,787	2,994	2,698	2,882	2,467	3,083	3,192	3,459	2,912	3,317

Källa: Prokuratorsombetets i Kejs. Senaten tryckta årsberättelser och särskildt meddelade uppgifter.

Tab. N:o 66. Antalet och beskaffenheten af de utaf fattigsakföraren i Helsingfors handlagda mål under år 1895, jemfördt med åren 1889—1894.

Målens beskaffenhet	Såvidt på fattigsakförarens åtgärd ankommer slutligen afgjorda och afförda									Summa afgjorda och afförda	Icke slutligen afgjorda				Summa ärenden
	Afgjorda genom förlikning	Af särskilda orsaker lemnade	Afgjorda genom rättegång	Vägradt biträde	Mål, i hvilka inlagor gifvits	Hänvisade till aktor	Mål, i hvilka bref affärits för mera än 3 månader sedan	Mål, i hvilka stämning uttagits för mera än 3 månader sedan	Beroende			Mål, i hvilka stämning uttagits efter den 1/10 1895	Summa beroende		
									på åtgärd		på rättegång			på infående af upplysningar	
Ersättningar	1	1	3	—	—	—	2	—	7	—	—	—	—	—	7
Tvister om arbetslön	4	1	3	1	—	—	5	5	19	—	—	—	2	—	21
Andra fordringsmål	1	—	1	1	—	—	5	2	10	—	—	—	1	1	11
Arfstvister	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	3
Tvister med husbonde eller arbetsgifvare	23	—	3	2	—	—	13	3	44	—	—	—	2	1	47
Hyrestvister	3	—	—	—	—	—	2	1	6	—	—	—	1	—	7
Äktenskapstvister	—	1	1	—	—	—	1	4	7	—	—	—	—	2	9
Barnaunderhåll	8	—	9	—	—	—	9	15	41	—	—	—	4	1	46
Misshandel och ärekränkning	—	—	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—	2	2	6
Andra brottmål	—	—	—	—	—	1	1	1	3	—	—	—	1	—	4
Redovisningstvister	2	—	1	2	—	—	5	—	10	—	—	1	2	—	13
Besvärinlagor, ansökningar m. m.	—	—	—	—	42	—	—	—	42	—	—	—	—	—	42
Diverse	2	2	1	—	—	—	1	1	7	—	—	—	1	—	8
Summa år 1895	44	5	22	7	42	1	45	33	199	—	—	1	17	7	25
” ” 1894	36	13	30	7	26	—	52	36	200	1	5	1	13	7	27
” ” 1892—1893	116	84	55	19	60	1	162	56	553	—	3	—	10	13	26
” ” 1891 ¹⁾	20	34	7	6	4	1	6	6	84	4	3	18	9	17	51
” ” 1890	28	14	10	3	13	1	—	8	186	—	1	19	—	—	20
” ” 1889	40	17	12	7	15	1	56	21	225	—	5	13	—	—	243

Källa: Fattigsakförarens årsberättelser.

¹⁾ Uppgifterna för 1891 omfatta endast tiden från den 1 Juni—31 Dec., hvaremot uppgifter för årets fem första månader saknas.

Tab. N:o 67. Antalet af de genom detektiva polisafdelningen i Helsingfors upptäckta brott och värdet af den genom dess försorg tillrättaskaffade egendom under åren 1889—1895.

År	Antal brott	Upptäckta brott		Antalet brottslingar	Förkommen egendom	Tillrättaskaffad	
		Antal	% af de anmälda			egendom <i>Smc</i>	% af den förkomna
1889	1,426	822	57,64 %	575	46,225	33,419	72,12 %
1890	1,409	796	56,49 %	566	47,538	33,379	70,22 %
1891	1,986	997	50,20 %	698	84,790	51,379	60,59 %
1892	1,809	957	52,90 %	659	125,471	96,224	76,70 %
1893	1,697	1,006	59,22 %	621	172,719	140,877	81,56 %
1894	1,215	712	58,60 %	655	37,701	24,755	65,66 %
1895	1,155	718	62,16 %	540	40,681	25,865	63,58 %

Källa: Poliskammarens tryckta årsberättelser.

Tab. No 68. Polispersonalens i Helsingfors antal, utbildningsgrad, ålder m. m. åren 1892—1895.

	1892				1893				1894				1895			
	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa
Vid årets ingång voro anställda	11	92	22	125	10	118	15	143	10	118	13	141	10	118	13	141
Af dessa afgingo under året:																
genom döden	1	1	—	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1
afsked på egen begäran	—	7	3	10	1	4	—	5	—	5	—	5	1	10	2	13
” för olämplighet eller dåligt uppförande	—	15	7	22	—	9	5	12	—	7	2	9	—	5	4	9
Däremot antogos eller befordrades un- der året	—	49	3	52	1	13	6	18	—	12	2	14	2	16	6	24
Vid årets utgång voro därför anställda .	10	118	15	143	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142
<i>Yrke före inträdet i polistjänst:</i>																
militärer	4	68	3	75	5	62	10	77	4	65	6	75	6	64	8	78
handtvärkare	—	8	5	13	3	18	—	21	3	13	3	19	2	23	2	27
sjömän	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	5	—	5
landtbrukare	1	4	1	6	—	4	1	5	—	4	1	5	1	5	—	6
bro- och skallfogdar	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1
särskilda andra yrken	4	35	6	45	1	31	2	34	2	33	3	38	1	21	3	25
Summa	10	118	15	143	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142
<i>Åtnjuten undervisning:</i>																
vid lyceum eller gymnasium	—	3	—	3	1	—	—	1	—	2	—	2	—	1	1	2
” elementar- eller realskola	—	3	—	3	—	4	—	4	—	5	2	7	1	6	1	8
” högre folkskola	6	38	7	51	4	38	3	45	5	36	3	44	6	49	6	61
” lägre ”	4	57	7	68	4	60	9	73	4	43	6	53	3	44	2	49
” sönadagsskola	—	17	1	18	1	16	1	18	1	32	2	35	1	18	3	22
” yrkesskolor, privatundervisning . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” underofficers- eller militärskola . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	10	118	15	143	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142
<i>Ålder:</i>																
mellan 20 och 25 år	—	20	4	24	1	11	7	19	—	9	5	14	—	5	2	7
” 25 ” 30 ”	1	35	8	44	1	42	3	46	1	43	5	49	1	44	10	55
” 30 ” 35 ”	3	33	3	39	2	39	2	43	2	28	2	32	3	33	—	36
” 35 ” 40 ”	3	11	—	14	2	7	1	10	1	21	—	22	2	20	—	22
” 40 ” 45 ”	1	7	—	8	2	7	—	9	3	3	—	6	3	4	—	7
” 45 ” 50 ”	—	4	—	4	—	4	—	4	1	5	—	6	—	6	—	6
öfver 50 år	2	8	—	10	2	8	—	10	2	9	1	12	2	6	1	9
Summa	10	118	15	143	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142
<i>Familjeförhållanden:</i>																
gifte	9	82	6	97	9	86	4	99	9	88	4	101	9	98	5	112
ogifte	1	34	8	43	1	27	9	37	1	28	9	38	2	19	8	29
enklingar	—	2	1	3	—	5	—	5	—	2	—	2	—	1	—	1
Summa	10	118	15	143	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142
<i>Antal tjänsteår vid polisinträttningen:</i>																
1 år	—	36	13	49	1	8	12	21	—	22	11	33	—	6	8	14
2 ”	—	22	1	23	—	36	1	37	—	20	1	21	—	7	3	10
3 ”	—	8	—	8	—	19	—	19	—	16	—	16	—	10	—	10
4 ”	—	5	—	5	1	5	—	6	1	10	—	11	—	31	1	32
5 ”	—	4	—	4	—	1	—	1	—	3	—	3	—	12	—	12
5—10 år	3	26	1	30	1	27	—	28	2	24	—	26	5	31	1	37
10—15 ”	3	10	—	13	3	14	—	17	1	13	—	14	1	10	—	11
15—20 ”	2	6	—	8	2	5	—	7	4	7	1	12	3	8	—	11
20—25 ”	2	1	—	3	2	3	—	5	1	3	—	4	1	2	—	3
öfver 25 år	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	—	2
Summa	10	118	15	143	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142

Källa: Anteckningar förda vid polisinträttningen.

Tab. N:o 69. Prostitutionen i Helsingfors 1895.

	A.	B.	C.	Summa
A. offentligt prostituerade, hvilka undergå regelbunden besigtning.				
B. offentligt prostituerade, hvilka blott tidsvis besigtigas.				
C. kvinnor, hvilka vederligen utöfva prostitution, utan att hafva underkastats besigtning ¹⁾ .				
<i>Antal</i> vid utgången af året	65	270	550	885
<i>Ålder</i> under 17 år	—	15		
mellan 17 och 21 år	23	97		
" 21 " 40 "	41	146		
öfver 40 år	1	12		
<i>Ålder</i> vid inskrifningen hos de inom landet födda:				
under 17 år	—	31		
mellan 17 och 21 år	11	86		
" 21 " 40 "	32	148		
öfver 40 år	—	10		
<i>Nationalitet:</i>				
infödda	43	269		
svenskor	21			
ryssinnor	—	1		
judinnor	—			
danskor	1			
<i>Af inom landet födda äro inflyttade:</i>				
från andra städer	13	44		
" landsorten	10	97		
<i>Familjeförhållanden:</i>				
ogifta	65	250		
hustrur	—	14		
enkor	—	6		
<i>Af de ogifta hafva födt barn:</i>				
före inskrifningen	28	42		
efter "	7	1		
<i>Från allmoge- eller arbetarehem hafva utgått:</i>				
" mera bildade hem	53	269		
" "	12	1		
<i>Yrke</i> uppgifvet eller eljes känt:				
tjenstehjon	11	16	110	137
butikbiträden	4	2	17	23
uppasserskor				
sömmerskor	17	12	80	109
fabriksarbeterskor	6	17	55	78
baderskor	4	2	14	20
idkare af andra yrken	1	7	90	98
utan känt eller uppgifvet yrke	22	214	184	420
<i>Tiden</i> för prostitutionens utöfvande:				
mindre än 1 år	14	97		
från 1 till 3 år	24	76		
" 3 " 6 "	9	47		
" 6 " 9 "	11	35		
" 9 " 12 "	7	15		

Källa: Uppgifter från polisrättningen.

¹⁾ Uppgifterna angående gruggen C. äro själfallet aproximativa.

Tab. N:o 70. Antalet personer hvilka såsom druckne blifvit af polisen i Helsingfors tillvaratagne åren 1886—1895.

	Första polisdistriktet ¹⁾		Andra polisdistriktet ²⁾		S u m m a		Summa personer
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
1886	2,479	77	3,136	412	5,615	489	6,104
1887	2,031	81	3,182	352	5,213	433	5,646
1888	2,083	146	3,591	320	5,674	466	6,140
1889	2,664	208	3,369	259	6,013	467	6,480
1890	—	—	—	—	5,708	407	6,115
1891	3,151	161	3,060	242	6,211	403	6,614
1892	2,607	159	2,455	224	5,062	383	5,445
1893	2,245	163	2,010	157	4,255	320	4,575
1894	1,730	171	1,981	170	3,711	341	4,052
1895	2,122	200	1,512	182	3,634	382	4,016

Källa: Anteckningar förda vid polisnämndens.

¹⁾ Omfattande staden norr och öster om esplanaderna och jernvägslinjen. — ²⁾ Omfattande staden söder och väster om esplanaderna och jernvägslinjen.

Tab. N:o 71. Beviljade, förnyade och dödade inteckningar i Helsingfors samt värdet af försålda fastigheter, å hvilka lagfart beviljats, under åren 1886—1895.

	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
Inteckningar:										
Beviljade å <i>Fms.</i>	6,221,632 52	7,185,986 13	7,433,643 72	13,627,173 40	13,735,713 96	11,964,535 55	11,396,128 44	6,822,693 54	6,382,288 07	16,677,896 36
Förnyade " "	1,091,708 46 ¹⁾	428,524 45 ²⁾	702,874 34 ³⁾	1,761,174 03 ⁴⁾	2,360,823 08 ⁵⁾	2,624,042 73	1,550,471 02	2,988,626 27	5,229,043 27	3,859,090 54
Dödade " "	2,495,510 29 ⁶⁾	3,077,402 — ⁴⁾	2,031,724 43	2,730,764 25 ⁷⁾	4,206,106 47 ⁸⁾	2,929,669 22	2,850,924 94	5,998,577 24	9,322,063 72	10,989,923 58
Lagfarter:										
Beviljade å fastigheter till ett värde af <i>Fms.</i>	2,349,220 60	3,287,572 71	5,486,075 36	9,344,442 10	9,719,949 03	9,227,281 40	2,613,182 53	2,309,799 11	6,651,215 98	8,669,949 89

Källa: Förteckningar förda vid Rådstufvurättens första afdelning.

¹⁾ Samt 6,600 rubel. — ²⁾ Samt 4,100 rubel. — ³⁾ Samt 7,700 rubel. — ⁴⁾ Samt 16,450 rubel. — ⁵⁾ Samt 8,857 rubel. — ⁶⁾ Samt 24,600 rubel. — ⁷⁾ Samt 12,700 rubel. — ⁸⁾ Samt 12,570 rubel. — ⁹⁾ Samt 6,650 rubel.

Tab. N:o 72. Eldsvådorna i Helsingfors åren 1886—1895.

A: där brandkåren påkallats	1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892		1893		1894		1895		Medeltal				
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	Atta eldsvådor antal procent		
Tiden för eldsvådorna:																									
<i>Månad:</i> Januari																									
	3	—	3	—	9	2	9	2	3	2	3	2	7	3	7	2	3	—	9	1	5,6	1,4	7	12,11	
	1	—	3	—	4	1	5	3	2	1	1	1	1	1	5	1	12	5	13	2	4,7	1,5	6,2	10,73	
	4	—	3	—	4	—	2	1	2	2	6	1	4	2	6	3	7	2	3	2	4,1	1,3	5,4	9,34	
	3	—	5	—	2	1	6	2	5	—	4	2	6	1	3	1	5	3	7	2	4,6	1,2	5,8	10,04	
	1	—	1	—	2	1	2	—	3	2	5	1	—	1	4	1	8	1	7	1	3,3	0,8	4,1	7,09	
	4	—	2	—	3	—	9	1	3	—	—	1	—	2	5	1	1	1	10	1	3,7	0,7	4,4	7,61	
	—	—	2	—	2	—	2	—	1	—	3	1	—	—	4	—	—	1	4	2	1,8	0,4	2,2	3,81	
	2	—	4	—	3	1	—	—	2	—	3	1	3	—	4	—	4	—	6	1	3,1	0,3	3,4	5,84	
	3	—	—	—	2	1	4	—	2	—	2	—	1	—	2	3	3	1	7	—	2,6	0,5	3,1	5,36	
	2	—	1	—	1	1	1	—	3	1	2	1	1	1	3	3	9	1	11	5	3,4	1,3	4,7	8,17	
	3	—	1	—	2	2	5	—	3	1	6	—	2	1	3	4	4	1	4	2	3,3	1,1	4,4	7,61	
	3	—	—	—	2	3	8	2	2	1	7	3	6	1	5	—	15	5	4	4	5,2	1,9	7,1	12,29	
	Summa 29		25		36 13		53 11		31 10		42 14		31 13		51 19		71 21		85 23		45,4	12,4	57,8	100,00	
			29		25		49		64		41		56		44		70		92		108				
<i>Dag:</i> Söndag																									
	6	—	6	—	5	1	12	—	1	1	4	4	10	—	8	3	9	3	11	2	7,2	1,4	8,6	14,88	
	7	—	3	—	4	1	7	1	4	2	11	1	2	2	10	3	12	3	10	1	7,0	1,4	8,4	14,54	
	2	—	4	—	6	5	6	2	6	2	7	2	5	4	9	3	10	4	16	5	7,1	2,7	9,8	16,95	
	1	—	1	—	4	—	5	—	4	1	2	1	3	2	7	4	8	3	11	4	4,6	1,5	6,1	10,56	
	7	—	2	—	8	1	5	3	8	2	4	4	4	2	6	—	13	4	11	3	6,8	1,9	8,7	15,05	
	5	—	3	—	4	2	6	1	4	2	10	1	3	2	6	4	11	2	13	4	6,5	1,8	8,3	14,35	
	1	—	6	—	5	3	12	4	4	—	4	1	4	1	5	2	8	2	13	4	6,2	1,7	7,9	13,67	
	Summa 29		25		36 13		53 11		31 10		42 14		31 13		51 19		71 21		85 23		45,4	12,4	57,8	100,00	
<i>Timme:</i> kl. 12—3 f. m.																									
	2	—	6	—	11	—	4	—	4	—	6	—	8	—	6	—	10	—	10	—	6,7	—	—	14,76	
	5	—	2	—	3	—	4	—	3	—	6	—	—	—	—	—	8	—	7	—	3,8	—	—	8,37	
	—	—	1	—	1	—	3	—	1	—	3	—	6	—	8	—	5	—	3	—	3,1	—	—	6,82	
	3	—	1	—	3	—	11	—	3	—	6	—	2	—	3	—	6	—	8	—	4,6	—	—	10,13	
	3	—	3	—	5	—	10	—	7	—	1	—	5	—	6	—	7	—	15	—	6,2	—	—	13,65	
	4	—	2	—	4	—	5	—	2	—	8	—	2	—	10	—	7	—	10	—	5,4	—	—	11,89	
	6	—	5	—	4	—	12	—	4	—	9	—	7	—	8	—	13	—	20	—	8,8	—	—	19,38	
	6	—	5	—	5	—	4	—	7	—	3	—	1	—	10	—	15	—	12	—	6,8	—	—	15,00	
	Summa 29		25		36		53		31		42		31		51		71		85		45,4	—	—	100,00	

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 73. Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1886—1895.

	Skadans strolek eller brandskade- ersättnings belopp						Värdet eller hela försäkringsbeloppet för den egendom som till större eller mindre del skadats						Ersättningen i % af hela försäkrings- beloppet
	för lös egen- dom <i>Fmk.</i>		för fast egen- dom <i>Fmk.</i>		Summa <i>Fmk.</i>		för lös egen- dom <i>Fmk.</i>		för fast egen- dom <i>Fmk.</i>		Summa <i>Fmk.</i>		
1886	47,247	51	100,629	16	147,876	67	251,590	—	1,887,640	—	2,139,140	—	6,41
1887	126,266	54	56,598	—	182,864	54	813,500	—	1,398,989	80	2,212,489	80	8,27
1888	93,395	24	68,664	50	162,059	74	480,725	—	1,766,950	—	2,247,675	—	7,21
1889	46,300	18	93,276	76	139,576	94	—	—	—	—	1,029,620	—	13,55
1890	47,990	36	51,350	37	99,340	73	513,500	—	2,299,800	—	2,813,300	—	3,53
1891	41,554	05	54,264	80	95,818	85	525,625	—	1,152,795	—	1,678,420	—	5,70
1892	35,049	15	31,262	56	66,311	71	412,800	—	987,900	—	1,400,700	—	4,73
1893	32,089	76	60,697	66	92,787	42	433,955	—	3,566,323	—	4,000,278	—	2,32
1894	96,104	08	77,038	46	173,142	54	524,757	—	1,156,872	—	1,681,629	—	10,29
1895	87,083	49	76,576	67	163,660	16	698,850	—	1,614,700	—	2,313,550	—	7,07

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 74. Antalet personer intagna i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1886--1895, fördeladt efter månader.

	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Summa	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	män	kv.
Från 1 till 10 års ålder	8	9	11	13	14	15	16	16	17	13	12	8	12	9	11	9	6	9	9	10	9	16	6	16	131	143
” 10 ” 20 ” ”	18	5	18	5	20	3	20	4	13	5	9	5	8	5	8	3	9	4	10	5	15	4	16	3	164	51
” 20 ” 40 ” ”	58	31	61	32	61	35	60	37	48	33	43	32	39	32	41	30	42	31	42	32	55	36	67	39	617	400
” 40 ” 50 ” ”	41	15	45	15	42	15	39	14	37	15	30	16	26	17	25	15	22	16	30	15	38	17	47	19	424	189
” 50 ” 70 ” ”	95	52	100	50	101	53	104	52	83	48	62	48	60	50	63	53	70	57	75	88	88	55	94	53	995	659
” 70 ” 80 ” ”	24	10	23	12	24	13	23	13	22	14	20	14	21	12	21	12	22	12	22	15	24	15	23	13	269	155
Öfver 80 år	—	9	—	9	—	8	—	7	—	7	—	—	—	7	—	7	—	6	—	6	—	7	—	6	—	86
Summa för år 1895	244	131	258	136	262	142	262	143	220	135	176	130	166	132	169	129	173	135	188	171	229	150	253	149	2,600	1,683
” ” ” 1894	268	144	265	144	255	135	249	139	200	133	192	125	179	122	167	115	176	119	191	108	215	113	226	120	2,583	1,517
” ” ” 1893	279	142	277	139	282	143	266	138	207	124	182	130	176	136	169	125	173	120	193	118	219	128	250	133	2,673	1,576
” ” ” 1892	222	134	236	143	235	133	220	133	212	135	182	118	184	128	191	132	203	123	217	123	245	128	264	131	2,611	1,561
” ” ” 1891	221	117	213	127	210	124	207	122	179	114	154	110	154	103	147	107	153	109	154	116	171	114	185	116	2,148	1,379
” ” ” 1890	198	105	190	101	212	105	207	110	186	105	178	100	151	95	163	102	173	98	190	111	220	118	220	119	2,288	1,269
” ” ” 1889	152	91	159	93	158	93	158	94	156	90	151	95	148	82	140	85	147	90	155	99	157	105	169	111	1,850	1,128
” ” ” 1888	141	83	151	81	148	83	142	88	133	84	128	96	125	76	132	77	128	79	137	82	134	89	139	84	1,638	1,002
” ” ” 1887	130	99	133	98	138	99	136	92	129	96	126	96	114	104	116	100	118	95	122	95	130	102	134	104	1,526	1,180
” ” ” 1886	138	84	139	81	139	80	131	84	113	85	114	82	109	70	109	70	106	74	116	83	128	88	135	86	1,477	967

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 75. Antalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg utackorderade personer under åren 1876—1895.

År	Inom staden		På landet		Summa	
	Äldre personer	Barn	Äldre personer	Barn	Äldre personer	Barn
1876	8	73	69	103	77	176
1877	8	61	69	112	77	173
1878	7	61	78	101	85	162
1879	6	61	91	95	97	156
1880	5	52	100	85	105	137
1881	5	44	104	86	109	130
1882	6	57	112	104	118	161
1883	8	55	119	100	127	155
1884	10	69	140	117	150	186
1885	7	74	162	136	169	210
1886	12	79	154	140	166	219
1887	15	73	141	121	156	194
1888	17	73	134	131	151	204
1889	18	92	130	140	148	232
1890	16	104	146	149	162	253
1891	26	113	161	170	187	283
1892	25	112	162	173	187	285
1893	37	105	202	227	239	332
1894	33	104	203	259	236	363
1895	17	84	176	251	193	335
Summa	286	1,546	2,653	2,800	2,939	4,346
Medeltal för åren 1876—1895	14	77	133	140	147	217

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 76. Totalantalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg
vårdade och understödda personer jemte utgifterna härför
under åren 1876—1895.

År	Antal intagna personer i arbets- och fattiggården				Antal understödstagare				Kontant utbetalning för kosthållningen		Understöd				Fattigvårdens samtliga ordinarie utgifter	
	Totalantalet	Högsta antalet på en gång	I medeltal	Minsta antalet på en gång	som sjelfve fått uppbräta sina understödda	i staden	utackorderade på landet	tillfälligt hjälp	som erhållit tillfälligt hjälp	Små	Små	Små	Små	Små	Små	Små
1876	211	120	112	100	305	81	172	262	16,279	70	39,182	80	2,677	07	98,790	80
1877	211	128	114	98	307	69	181	253	17,187	79	37,375	31	3,040	22	109,734	53
1878	246	141	110	97	298	68	179	252	17,494	74	37,744	51	3,130	—	95,293	35
1879	270	171	142	118	285	67	186	241	17,688	27	39,169	03	3,477	30	95,134	61
1880	258	164	135	112	284	57	185	229	17,987	61	37,090	46	2,433	80	93,629	29
1881	288	172	146	120	237	49	190	293	21,453	53	42,178	53	3,078	30	106,810	71
1882	318	174	147	123	309	63	216	332	20,851	42	40,316	33	3,780	—	105,622	09
1883	354	186	160	145	301	63	219	289	17,906	59	44,171	80	3,936	17	108,251	43
1884	402	205	181	158	331	79	257	287	19,848	11	47,232	93	4,329	12	112,141	99
1885	398	209	180	160	351	81	298	314	20,761	27	50,012	70	5,166	07	115,160	60
1886	395	212	192	172	385	91	294	321	19,336	66	51,295	41	5,439	12	118,102	04
1887	390	220	202	184	457	88	262	370	17,337	77	52,680	14	6,668	17	122,656	40
1888	358	223	200	185	557	90	265	397	16,540	93	57,884	59	6,355	—	128,164	11
1889	426	227	205	184	588	110	270	434	19,535	73	60,672	51	7,643	50	149,255	40 ¹⁾
1890	442	281	248	215	580	120	295	475	21,330	73	64,053	12	8,404	76	184,794	36
1891	439	278	249	220	727	139	331	599	26,225	20	73,059	85	10,314	75	214,207	31
1892	554	309	280	250	853	137	335	1,053	33,494	22	85,306	18	20,270	52	244,665	57
1893	562	307	280	252	906	142	429	1,135	29,761	69	101,396	04	25,799	50	272,364	22
1894	505	280	260	240	982	137	462	858	25,057	35	109,967	55	19,265	30	278,994	61
1895	509	284	262	240	865	101	427	739	30,577	90	105,773	81	18,759	31	275,628	45

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

¹⁾ Incl. 3,145 mk 64 p. organisationskostnader för arbetsinrättningen.

Tab. N:o 77. Uppgifter öfver kosthållningen i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1885—1895.

År	Antal utdelade dagportioner	Summa kostnad <i>Fmk.</i>		Kostnad för hel dagportion <i>7é.</i>
1885	64,500	20,761	27	32,18
1886	64,810	19,336	66	29,84
1887	68,596	17,337	77	25,27
1888	70,505	16,540	93	23,46
1889	72,573 ¹ / ₂	19,535	73	26,92
1890	98,509 ¹ / ₂	26,146	49	26,50
1891	100,252 ³ / ₄	33,166	10	33,08
1892	114,548	47,363	35	41,34
1893	118,587	37,479	73	31,61
1894	115,962 ¹ / ₄	31,519	92	27,19
1895	119,811	31,153	10	26,00

Källa: Inspektorns för arbets- och fattiggården redogörelser.

Tab. N:o 78. Verksamheten vid stadens arbetsinrättning för män under år 1895.

Hela antalet intagna hjon	198	Dagliga medeltalet hjon	61						
<i>Hjonens ålder.</i>		Högsta antalet på en gång	90						
Från 15—20 år	Antal 17	Lägsta " " " "	32						
" 20—30 "	" 21	<i>Utspisningskostnaden Fmk</i>	7,357,94						
" 30—40 "	" 36	i medeltal dagligen per hjon	0,34						
" 40—50 "	" 47	<i>Hela underhållskostnaden</i>	22,287,72						
" 50—60 "	" 48	i medeltal dagligen per hjon	1,00						
" 60—70 "	" 28	motsvarande för hela året	365,37						
" 70—80 "	" 1	198							
Antalet utgjorda dagsverken	Dagsverken	Inkomst af hjonens dagsverken inberäknadt materialerna					Medelvärdet per dag		
		Inflytt i konstant Fmk.	Utförda till arbetsinrättningen och fattiggården Fmk.		Summa Fmk.	Fmk.			
Smedverkstaden	1,225	2,298	62	526	95	2,825	57	2	30
Skomakareverkstaden	3,351	5,360	03 ¹⁾	1,904	15	7,264	18	2	16
Skräddareverkstaden	2,461	392	90	1,369	—	1,761	90	0	71
Snickareverkstaden	2,135	1,181	90	1,114	11	2,296	01	1	07
Målareverkstaden	1,086	920	20	970	84	1,891	04	1	74
Diverse arbeten	7,439	816	59	3,082	70	3,899	29	0	52
Summa	17,697	10,970	24	8,967	75	19,937	99	1	12

¹⁾ Till stadens folkskolor 810 par träskor Fmk 2,138,68 och 687 par kängor Fmk 2,934.

Källa: Inspektorns för arbets- och fattiggården redogörelse.

Tab. No 79. Fabriker och handtverkerier i Helsingfors år 1895,
jmfördt med åren 1889--1894.

	Antal	Produktionens bruttovärde Frw.	Arbetspersonal, däri inbegripne mästare och kontorspersonal							
			Under 15 år		Mellan 15 och 18 år		Öfver 18 år		Summa	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Asfaltfabrik	1	155,000	1	—	1	—	30	1	32	—
Asfaltfiltfabrik	2	143,735	—	—	—	—	24	—	24	—
Badinrättning	29	139,160	—	—	1	—	19	135	20	135
Bageri	46	1,235,000	—	—	12	1	170	115	182	116
Benmjölsfabrik	1	121,486	—	—	—	—	17	12	17	12
Bleckslagare	12	349,000	—	—	23	—	95	1	118	1
Bokbinderi	14	148,430	—	—	4	27	54	51	58	78
Boktryckeri	11	1,748,045	3	—	74	35	371	162	448	197
Borstbinderi	2	64,585	—	—	1	—	13	11	14	11
Bundtmakeri	4	180,400	—	—	2	—	17	31	19	31
Båthyggeri	1	35,000	—	—	—	—	30	—	30	—
Chokoladfabrik	2	33,500	—	—	3	4	13	—	16	4
Cementgjuteri	1	93,000	—	—	3	—	42	—	45	—
Dynamofabrik	1	80,000	—	—	3	—	15	1	18	1
Elektrisk belysningsanstalt	1	128,000	—	—	—	—	14	—	14	—
Entreprenörer, byggnads	19	2,064,400	6	—	108	32	1,251	209	1,365	241
Finsmideri	1	1,414	—	—	—	—	2	—	2	—
Fotografisk atelier	8	173,160	—	—	2	6	12	30	14	36
Färgeri	3	24,895	—	—	—	—	8	5	8	5
Färgfabrik	1	90,000	—	—	—	—	6	2	6	2
Förgylleri, försilfreri, förnickleri	2	28,600	—	—	3	—	5	—	8	—
Garfveri	4	108,555	—	—	—	—	34	—	34	—
Gasverk	1	370,000	—	—	—	—	60	—	60	—
Gatläggaremästare	2	104,039	—	—	6	—	118	2	124	2
Gipsgjuteri	3	7,550	—	—	—	—	5	—	5	—
Gjeltgjuteri	5	22,750	—	—	2	—	13	—	15	—
Glasmästare	6	36,800	—	—	1	—	10	1	11	1
Guld- & silfversmeder	7	149,140	2	—	5	—	43	12	50	12
Gummifabrik	2	2,200	—	—	—	—	2	—	2	—
Gravör	2	8,140	—	—	1	—	3	—	4	—
Hofslageri	1	6,000	—	—	—	—	5	—	5	—
Hattfabrik	2	216,000	—	—	2	—	20	60	22	60
Instrumentmakeri	4	16,950	1	—	3	—	8	—	12	—
Kaffesurrogatfabrik	2	110,000	—	—	—	—	8	43	8	43
Kakelfabrik	1	80,000	—	—	2	—	45	5	47	5
Kalkbruk	1	114,970	—	—	1	—	25	—	26	—
Kämmakeri	1	500	—	—	—	—	1	—	1	—
Karamellfabrik	1	31,000	—	—	—	—	4	2	4	2
Kautschukstämpelfabrik	1	25,000	1	—	1	—	2	—	4	—
Konditori	4	168,640	—	—	3	—	29	18	32	18
Kopparslageri	3	119,480	—	—	3	—	35	—	38	—
Korgmakeri	1	8,414	—	—	—	1	5	2	5	3
Korfmakeri	9	310,130	—	—	6	—	37	12	43	12
Korsettmakeri	1	992	—	—	—	—	—	2	—	2
Lack- och polityrfabrik	1	27,000	—	—	2	—	2	—	4	—
Likkistfabrik	2	43,650	—	1	—	—	9	6	9	7
Litografiskt tryckeri	2	89,000	3	—	8	—	25	6	36	6
Murare	3	7,630	—	—	—	—	9	1	9	1
Murbruksfabrik	1	30,650	—	—	—	—	5	—	5	—
Mineralvatten- och läskdrycksfabrik	6	158,120	—	—	—	—	35	11	35	11
Målare	35	398,070	1	—	28	—	229	—	258	—
Mössfabrik	4	4,750	—	—	1	—	4	13	5	13
Optiker	3	38,000	—	—	3	—	6	1	9	1

Fortsättning

	Antal	Produktionens bruttovärde <i>Fmf</i>	Arbetspersonal, däri inbegripne mästare och kontorspersonal							
			Under 15 år		Mellan 15 och 18 år		Öfver 18 år		Summa	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Paraplymakeri	1	32,000	—	—	1	1	2	6	3	7
Perukmakeri	15	58,800	1	—	4	—	41	6	46	6
Plåtslageri	2	31,506	—	—	2	—	14	—	16	—
Pås- och kuvertfabrik	1	31,000	—	—	1	2	4	10	5	12
Repslageri	2	13,250	—	—	—	—	5	4	5	4
Rullgardinfabrik	1	9,000	—	—	1	—	3	5	4	5
Sadelmakeri	6	41,320	—	—	4	—	14	—	18	—
Skeppsdocka, mekaniska verkstäder och båtvarf	9	4,647,747	—	—	96	—	1,403	—	1,499	—
Skjortfabrik	1	26,530	—	—	—	—	1	12	1	12
Skomakeri	119	416,242	—	—	15	—	312	—	327	—
Skorsienstfejare	7	43,530	—	—	3	—	23	2	26	2
Skrädderi, mans-	61	836,364	3	—	14	1	276	5	293	6
Skrädderi, fruntimmers	22	192,580	—	—	—	13	—	84	—	97
Slakteri	37	445,612	—	—	1	—	56	1	57	1
Smedjor	7	75,100	—	—	2	—	43	—	45	—
Snickeri	27	481,120	—	—	11	—	212	1	223	1
Snörmakeri	1	38,000	—	3	2	10	3	7	5	20
Sockerbruk	1	4,607,700	—	—	11	—	139	3	150	3
Spritfabrik	4	1,737,522	—	—	—	—	21	—	21	—
Stenhuggeri & sliperi	6	110,340	—	—	—	—	52	—	52	—
Stilgjuteri	1	7,350	—	—	1	—	2	—	3	—
Svarfveri	5	10,037	—	—	2	—	7	—	9	—
Sågverk	3	1,192,230	—	—	3	—	228	42	231	42
Tapetfabrik	1	343,000	—	—	2	1	28	7	30	8
Tapetserare	9	98,685	—	—	7	—	35	3	42	3
Teknokemisk fabrik	1	25,000	—	—	—	—	1	—	1	—
Tobaksfabrik	4	1,599,873	1	—	2	2	36	383	39	385
Tunnbinderi	2	26,000	—	—	2	—	5	—	7	—
Tvålfabrik	2	147,647	—	—	—	—	11	1	11	1
Urmakeri	9	49,144	1	—	3	—	25	1	29	1
Vaddfabrik	1	14,400	—	—	—	—	1	7	1	7
Vapensmed	1	800	—	—	—	—	1	—	1	—
Vattenledningsaffär	1	185,000	—	—	—	—	57	1	57	1
Vin- och punsch fabrik	1	455,000	—	—	2	—	9	10	11	10
Xylografisk atelier	2	3,100	—	—	—	—	2	1	2	1
Åkdonsfabrik	6	199,343	—	—	5	—	88	2	93	2
Ättiksfabrik	1	30,000	—	—	—	—	2	—	2	—
Öl och porterbryggeri	3	1,626,216	—	—	1	—	193	90	194	90
Summa för 1895	666	29,819,068	24	4	516	136	6,399	1,657	6,939	1,797
” ” 1894	664	25,541,000	38	7	353	98	5,318	1,448	5,709	1,553
” ” 1893	637	25,379,571	30	6	372	91	5,421	1,291	5,823	1,388
” ” 1892	621	26,722,805	31	6	392	156	5,150	1,420	5,573	1,582
” ” 1891	655	29,389,508	117	10	575	180	6,966	1,491	7,658	1,681
” ” 1890	553	25,660,853	99	12	511	125	5,779	1,280	6,339	1,417
” ” 1889	577	21,565,365	112	21	435	133	5,167	1,128	5,714	1,282

Källa: Industristyrelets tryckta publikationer och enskilda meddelanden.

Tab. N:o 80. Värdet af Helsingfors stads

	1 8 9 3			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg	
	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>
Importerade varor:				
Apoteksvaror och färdiga läkemedel	79,207	111	3,657	82,975
Asfalt	79,155	—	—	79,155
Barnleksaker	25,496	—	11,904	37,400
Beck- och Beckolja	—	—	—	—
Bennjöl	—	30,352	—	30,352
Boktryckeristilar och svärta	105,706	—	—	105,706
Bomull och bomullsvadd	244,374	1,278	3,584	249,236
Cement	233,133	—	—	233,133
Cikorie	—	68,729	10,765	79,494
" rötter	—	12,150	146	12,296
Fajans och porslin	49,394	25,867	6,118	81,379
Fisk, inlagd	53,541	1,751	2,015	57,307
" färsk och torkad äfvensom gräsidor eller sey	88,651	30	5,066	93,747
" saltad eller rökt	394,150	1,600	42,326	438,077
Frukter och bär	432,170	61,936	24,413	518,519
Frö, alla slag	139,798	4,838	16,850	159,426
Färger och färgämnen samt krita	596,180	14,926	97	611,203
Garn, alla slag	207,285	1,969	33,167	242,421
Glas- och kristallarbeten	130,796	2,464	14,877	148,137
Grönsaker och jordfrukter	—	—	—	—
Guano och öfriga ej särskildt nämnda gödnings-	—	—	—	—
ämnen	60,914	11,267	3,527	75,708
Gummi, kåda och hartz	35,683	8,527	3,044	47,254
Hudar, råa	34,873	—	—	34,873
" beredda och tillverkningar	111,380	6,761	22,287	140,428
Instrumenter	—	—	—	—
Jern: bleckplåt och jerntråd samt galv. plåt	20,776	1,118	5	21,899
" arbeten af do do	69,176	—	—	69,176
" gröfre arbeten af gjut- och smidjern samt	—	—	—	—
" plåt	466,168	774	2,699	469,641
" filadt smide, finsmidarbeten och klenare	—	—	—	—
" gjutgods	107,004	3,056	4,078	114,138
" jern- och stålplåt, svart	474,592	—	—	474,592
" jernmalm och tackjern	272,629	—	—	272,629
" jernvägsskenor	885,970	—	—	885,970
" spik	21,999	2,776	671	25,446
" stångjern, finjern, tuber och rör	26,861	—	—	26,861
" öfriga jern- och stålartiklar	83,487	149	4	83,640
Kaffe	2,548,180	—	—	2,548,180
Kemikalier	299,301	3,863	5,365	308,529
Kläder, färdiga	472,213	1,425	236,736	710,374
Kryddor	78,143	2,575	1,895	82,613
Kött och fläsk	—	—	—	—
Literatur och konst samt skrifmaterial	551,170	4,135	19,605	574,910
Ljus	—	105,164	1,366	106,530
Maltdrycker	3,683	—	3	3,686
Manufaktur-, korta- och galanterivaror	1,514,913	228,189	553,610	2,296,712
Maskinfilt och pressduk	36,288	—	—	36,288
Maskiner äfvensom jordbruks- och brandredskap	757,226	23,215	7,170	787,611
Metaller samt arbeten deraf utom jern	384,885	1,307	24,366	410,558
Mineralier, arbetade	—	—	—	—
Oljekakor och mjöl deraf	8,224	27,238	4,886	40,348
Oljor och fettarter	476,162	166,475	12,249	654,886

import och export under åren 1893—1895.

	1 8 9 4				1 8 9 5			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg			Sjöledes	Per jernväg	
	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>
	160,064	7,453	8,054	175,571	117,826	325	3,783	121,934
	50,124	—	—	50,124	101,609	862	—	102,471
	36,091	—	—	36,091	41,247	517	13,336	55,100
	—	—	—	—	172,920	—	—	172,920
	—	54,513	—	54,513	—	71,044	—	71,044
	68,334	—	—	68,334	89,819	—	—	89,819
	34,456	—	1,245	35,701	227,799	153	1,818	229,770
	103,362	—	—	103,362	172,697	—	—	172,697
	78	63,499	—	63,577	1	39,202	3,763	42,966
	60,617	14,011	—	74,628	66,159	22,664	3,161	91,984
	59,898	20,457	6,002	86,357	62,788	2,680	16,069	81,537
	71,411	1,051	371	72,779	41,963	1,256	1,498	44,717
	73,672	331	65	74,068	61,362	760	14,363	76,485
	112,399	2,653	1,006	116,058	116,936	1,652	12,833	131,471
	469,775	51,334	9,860	530,969	410,765	112,515	37,500	560,780
	199,291	29,708	14	229,013	268,455	15,212	5,674	289,341
	731,058	153	4,180	735,396	627,845	59	1,220	629,124
	241,720	3,165	54,230	229,115	324,369	6,788	73,452	404,609
	132,499	1,450	1,556	135,505	169,985	845	2,960	173,790
	—	—	—	—	98,975	71,867	24,629	95,471
	63,401	—	—	63,401	91,197	60	2,582	93,839
	49,008	—	—	49,008	85,438	5,106	281	90,825
	80,087	—	—	80,087	191,628	26	—	191,654
	44,632	3,905	14,229	64,766	173,318	5,534	50,315	229,167
	—	—	—	—	342,602	885	29,025	372,512
	26,208	—	—	26,208	318,296	283	1,124	319,703
	55,880	2,088	2,511	60,479	71,660	8,798	7,300	87,758
	347,724	37	—	347,761	96,966	—	7,518	104,484
	274,621	3,877	1,874	280,372	384,465	5,923	2,773	393,161
	348,287	—	—	348,287	302,783	142	153	303,078
	54,489	—	—	54,489	205,465	—	—	205,465
	358,971	—	—	358,971	841,775	—	—	841,775
	30,783	2,733	1,403	34,919	38,596	2,009	909	41,514
	64,145	984	—	65,129	497,363	—	68	497,431
	—	4,255	10,183	14,438	12,173	—	45	12,218
	2,330,485	—	—	2,330,485	2,474,144	—	—	2,474,144
	290,381	5,371	954	296,706	404,983	32,518	2,445	439,946
	467,653	6,150	305,988	779,791	563,945	4,061	369,456	937,462
	221,117	5,459	716	227,292	209,314	11,973	3,262	224,549
	—	—	—	—	507,255	32,418	93,733	148,607
	324,841	1,584	14,684	341,109	22,456	2,389	10,568	520,212
	—	124,218	44	124,262	2,968	96,616	1,999	101,585
	4,562	5	18	4,585	10,982	—	—	10,982
	2,362,493	359,195	845,294	3,566,982	2,436,516	125,569	1,291,541	3,853,626
	91,792	—	—	91,792	77,352	—	—	77,352
	1,679,395	1,489	5,420	1,686,304	2,140,124	1,247	28,643	2,170,014
	504,437	4,187	15,238	523,862	572,184	7,993	43,430	623,607
	—	—	—	—	754,419	521	1,020	755,960
	4,275	9,583	—	13,858	11,016	3,733	762	15,511
	525,279	242,629	9,321	777,229	380,777	215,431	33,539	629,747

Fortsättning.

	1893			
	Från utlandet sjöledes	Från Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per järnväg	
	<i>Fråk.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>Fråk.</i>
Ost	15,675	14,301	17,443	47,419
Papper, papp, tapeter och andra papperstillverkningar	140,399	4,931	17,388	162,718
Petroleum	640	700,984	44,648	746,272
Potatis	—	—	—	—
Rep och tåg	12,369	34,552	513	47,434
Salt	163,323	—	21	163,344
Skoplagg	67,303	2,240	38,528	108,071
Socker, rå	2,272,782	—	—	2,272,782
" raffineradt	578,942	—	1,320	580,262
" sirap	37,616	1,031	690	39,337
" tillverkningar	7,619	49,778	135,093	192,490
Spannmål, råg	101,974	30,170	—	132,144
" korn	217,023	185,872	—	402,895
" hafre	486	7,609	1,320	9,415
" ärter	41,956	22,591	27,984	92,531
" mais	—	—	—	—
" öfriga slag	223	129,133	—	129,356
" malen, hvete	1,191,497	1,342,074	382,263	2,915,834
" " råg och malt	1,674,551	1,180,724	62,088	2,917,363
" " hafre	879	—	—	879
" " öfriga slag	15,839	16,957	128	32,924
" " kli	—	153,820	50,048	203,868
" gryner, ris och hirs	82,663	3,161	1,362	87,186
" " öfriga slag	144,888	61,910	8,325	215,123
" bakverk, jäst och stärkelse	—	—	—	—
Spirituosa i fat	176,070	129	—	176,199
" i buteljer	145,242	327	—	145,569
Stenkol	589,282	—	—	589,282
Stenkolstjära	49,093	104	—	44,197
Talg	—	—	—	—
Tegel, lera och dräneringsrör	68,462	—	—	68,462
Te	104,126	—	62,849	166,975
Tobak, oarbetad	122,771	139,157	23,203	285,131
" arbetad	44,037	—	38,006	82,063
Träarbeten och trävirke	141,255	13,478	28,524	183,257
Tvål och såpa	2,739	614	64	3,417
Urnakeriarbeten	117,740	—	—	117,740
Viner, ej mouserande, i fat	569,084	1,782	2,801	573,667
" " i buteljer	31,231	741	1,947	33,939
" " mouserande i buteljer	45,160	—	—	45,160
Ägg	—	92,312	107,573	199,885
Öfriga varor	695,507	262,943	179,206	1,137,656
Summa	22,350,806	5,279,440	2,259,838	29,890,084

1) Mais. — 2) Härbland grönsaker och jordfrukter för 152,429; kött och fläsk för 60,792; potäter

	1894				1895			
	Från utlandet sjöledes	Från Ryssland		Summa	Från utlandet sjöledes	Från Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per järnväg			Sjöledes	Per järnväg	
	<i>Fråk.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>Fråk.</i>	
	17,406	13,296	7,998	38,700	19,496	14,979	14,652	49,127
	202,144	3,867	16,277	222,288	302,179	4,771	37,330	344,280
	536	604,306	136	604,978	666	755,947	22,608	779,216
	—	—	—	—	104	20,636	—	20,740
	50,095	44,210	198	94,503	53,206	31,150	17,669	102,025
	161,964	—	—	161,964	164,545	—	—	164,545
	94,769	5,824	45,332	145,925	120,411	200,697	177,163	498,271
	1,911,159	—	—	1,911,159	1,648,091	—	—	1,648,091
	744,456	8,860	4,669	757,985	459,616	—	—	472,141
	22,510	1,661	841	25,012	32,155	1,032	474	33,661
	10,250	81,207	81,431	172,888	20,815	93,381	91,617	205,813
	94	55,880	—	55,974	27,338	84,601	—	111,939
	293,180	96,971	—	390,151	291,291	117,434	109	408,834
	539	2,883	—	3,422	360	2,692	—	3,052
	10,064	44,570	—	54,634	12,471	28,377	8,950	49,798
	—	—	—	—	2	85,601	—	85,603
	12,231	223,181 ¹⁾	—	235,412	1,593	363	83	2,039
	516,624	946,731	4,529	1,467,904	775,422	888,572	87,914	1,751,908
	1,137,184	593,290	—	1,730,474	989,184	520,453	28,298	1,537,935
	1,213	—	—	1,213	1,439	—	—	1,439
	1,160	2,266	—	3,426	887	3,384	162	4,433
	5,765	150,782	—	156,547	8,426	107,613	14,657	130,696
	22,835	3,088	—	25,923	9,412	8,800	3,080	21,292
	120,204	40,548	3,651	164,403	137,041	28,504	4,609	170,154
	—	—	—	—	40,117	3,995	8,314	52,426
	191,161	—	—	191,161	180,034	146	—	180,180
	192,212	—	—	192,212	222,486	321	29	222,836
	659,118	—	—	659,118	617,327	—	—	617,327
	102,240	48	—	102,288	118,300	1,624	104	120,028
	—	—	—	—	740,944	—	922	741,866
	132,872	—	—	132,872	125,159	4,273	—	129,432
	151,328	—	—	151,328	97,035	—	57,573	154,608
	179,618	107,564	11,009	298,191	169,336	119,131	29,612	318,079
	56,069	160	27,620	83,849	41,898	56	33,175	75,129
	125,572	18,127	20,016	163,715	117,560	28,342	215,004	360,906
	—	3,668	120	3,787	17,355	4,339	5,445	27,139
	183,454	—	—	183,454	209,442	—	29,832	239,274
	799,911	1,001	1,037	801,949	843,293	3,213	792	847,298
	53,778	876	2,544	57,198	72,576	42	3,687	76,305
	57,650	—	—	57,650	71,115	—	400	71,515
	12	143,405	98,614	242,011	16	211,852	154,174	366,042
	1,268,785	246,655	104,127	1,619,567 ²⁾	705,123	168,138	164,797	1,038,058
Summa	22,699,957	4,474,476	1,744,555	28,928,988	26,860,996	4,456,095	3,424,305	34,741,396

för 27,062; bakverk, jäst och stärkelse för 64,332, samt talg för 455,716 mark.

Tab. N:o 81. Uppgift öfver några artiklar, som sjöledes inkommit

	1884	1885	1886	1887	1888
Bränder, tolfter	1)	1)	34,055	3,260	11,234
Kalk, h.liter	140,482	139,879	135,279	130,664	128,989
Strömming, h.liter	12,680	14,604	16,615	13,471	16,441
Tegel, stycken	6,175,550	4,792,950	3,798,855	5,617,750	5,990,300
Ved, m.famnar	25,752	23,366	28,318	34,864	36,200

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

1) Uppgift saknas.

Tab. N:o 82. Helsingfors stads import och export samt uppbörden vid

	Import		Export		Tulluppbörden	
	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors
	<i>Frög.</i>	<i>Frög.</i>	<i>Frög.</i>	<i>Frög.</i>	<i>Frög.</i>	<i>Frög.</i>
1876	140,001,211	38,788,881	98,691,376	9,056,205	12,344,719	3,419,375
1877	149,202,342	38,291,690	104,582,405	8,507,296	13,326,759	3,124,652
1878	128,349,782	35,593,051	88,347,123	10,600,268	10,910,353	2,741,199
1879	114,627,564	28,068,591	94,114,270	6,002,152	10,154,643	2,332,565
1880	138,764,650	35,512,808	123,075,627	8,000,665	12,980,338	2,643,367
1881	154,842,529	37,403,203	107,270,449	7,922,272	13,598,734	3,318,937
1882	167,054,388	40,066,065	119,873,130	10,897,130	15,319,519	3,655,971
1883	148,106,864	31,188,392	115,673,544	6,864,903	15,151,200 ¹⁾	3,721,424
1884	137,701,413	28,707,226	112,746,805	6,249,628	16,777,476 ²⁾	3,752,936
1885	108,775,775	24,687,409	89,852,956	5,021,431	15,495,931 ³⁾	3,636,366

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

1) Förutom Rbl 165,043:30. — 2) Do do 178,388:07. — 3) Do do 76,014:72. — 4) Do do 121:60.

till Helsingfors från inhemska orter under åren 1884—1895.

1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
20,579	16,123 ^{1/2}	17,733 ^{1/2}	11,514 ^{1/2}	10,953	19,348	22,684
108,689	131,723	133,852	85,304	26,300	28,522	45,212
14,147	16,767	14,271	12,966	12,841	12,156	13,124
7,558,200	9,369,900	10,946,500	4,330,100	2,527,700	2,644,500	4,223,815
32,975	33,437	32,242	36,957	37,213	37,428	29,268

dess tullkammare i förhållande till hela landets under åren 1876—1895.

	Import		Export		Tulluppbörden	
	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors
	<i>Frög.</i>	<i>Frög.</i>	<i>Frög.</i>	<i>Frög.</i>	<i>Frög.</i>	<i>Frög.</i>
1886	98,300,355	25,370,857	77,368,230	4,546,286	14,996,936 ¹⁾	3,756,260
1887	185,865,873	24,605,247	77,066,434	4,957,511	16,403,869 ²⁾	4,795,087
1888	112,218,884	27,264,795	90,484,386	6,572,688	18,818,953 ³⁾	4,821,816
1889	133,479,685	32,620,965	102,737,123	7,596,728	20,016,521 ⁴⁾	5,814,109
1890	140,602,428	32,489,016	92,429,941	5,944,614	23,301,253 ⁵⁾	6,501,951
1891	146,526,720	34,993,808	104,198,133	6,227,238	22,466,653	6,201,292
1892	145,650,569	34,800,948	93,683,125	6,216,790	20,109,086	5,871,612
1893	126,244,437	29,890,084	114,777,476	8,038,700	19,687,124	5,438,774
1894	138,702,635	28,919,885	135,965,234	8,341,050	23,023,413	6,017,424
1895	150,345,661	34,741,396	142,934,771	8,979,969	25,146,920	6,906,378

— 1) Do do 73:01. — 2) Do do 56:56. — 3) Do do 27:24. — 4) Do do 25:44.

Tab. N:o 83. Helsingfors stads trävaruexport¹⁾ under åren 1893—1895.

Till	Sågtillverkningar					Sågtimmer och oså- gadt virke			Värde
	Af minst 2 m. längd	Staf	Plank- och brädstump	Björk och furu-käppar	Ribbor	Holländsk tjolk	Trops	Brännved	
	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	
1893	Afrika	582	—	—	—	—	—	—	17,169
	Belgien	23,689	338	475	—	299	—	—	709,691
	Danmark	3,998	—	2	—	—	—	—	117,955
	England	41,175	3,416	6,010	6,536	787	—	495	1,536,397
	Frankrike	25,526	15	14	—	333	—	1,365	734,790
	Holland	8,723	2	10	—	—	—	—	257,428
	Italien	1,477	—	—	—	—	—	—	43,572
	Ryssland	1	—	—	—	64	—	—	4,699
	Spanien	31,805	—	124	253	—	—	—	947,240
	Sverige	—	—	—	—	—	759	387	16,445
Tyskland	5,184	—	97	—	—	—	—	153,535	
Summa	141,160	3,771	6,732	6,709	1,413	759	2,247	4,699	—
Värde <i>Frk.</i>	4,164,220	54,680	36,348	236,915	16,956	11,010	14,921	13,605	4,548,655
1894	Algier	1,614	—	—	—	—	—	—	40,350
	Belgien	29,823	—	23	—	—	3,345	—	762,819
	Danmark	6,253	359	—	—	—	—	—	168,531
	England	46,171	3,855	6,806	4,208	1,807	—	5,182	1,538,583
	Frankrike	20,048	—	—	—	—	—	31,956	664,176
	Holland	9,152	—	—	—	324	—	10,076	279,066
	Ryssland	1,228	—	—	—	107	—	1,524	40,816
	Spanien	24,081	—	—	—	—	—	—	602,025
	Sverige	587	—	—	—	—	—	2,029	4,016
	Tyskland	7,713	—	—	—	2	—	934	197,612
Summa	146,670	4,214	6,829	4,208	2,240	—	55,046	5,016	—
Värde <i>Frk.</i>	3,666,750	126,572	54,632	159,904	26,880	—	309,882	14,632	4,359,252
1895	Belgien	16,301	1,566	280	599	—	—	—	493,317
	Danmark	2,850	—	—	—	—	—	—	76,950
	England	37,187	4,204	5,570	5,028	1,155	—	2,135	1,388,461
	Frankrike	6,104	—	—	—	—	—	12,181	221,196
	Holland	14,442	—	—	—	323	2,157	2,855	443,263
	Ryssland	—	—	—	—	192	—	—	301
	Spanien	30,597	—	—	17	—	—	—	826,765
	Sverige	—	—	—	—	—	—	—	814
Tyskland	8,796	—	—	—	2	—	—	237,516	
Summa	116,277	5,770	5,850	5,644	1,672	2,157	17,171	1,115	—
Värde <i>Frk.</i>	3,139,479	152,228	46,800	214,472	20,097	37,748	78,981	3,062	3,692,867

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export, m. m.

¹⁾ Värdeuppskattningen tillkommen på enskild väg, afser fob-pris.

Tab. No 84. Antalet af vid Helsingfors hamnkontor inklarerade fartyg under år 1895, jemfördt med åren 1888—1894.

	Främmande farkoster betalande för resa						Stadens farkoster									Summa antal	
							à 20 p. per ton						betalande för resan				
	à 40 p. per ton		à 60 p. per ton		à 20 p. per ton								à 40 p. per ton		à 60 p. per ton		antal
	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal		
Januari	8	267	—	—	1	243	2	116	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Februari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mars	1	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
April	2	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Maj	483	12,914	89	7,642	19	7,651	21	408	32	7,567	15	7,298	—	—	—	103	762
Juni	604	22,849	138	14,714	31	8,182	29	352	56	16,327	17	7,612	—	—	—	52	927
Juli	586	21,887	142	19,793	38	15,665	25	2,015	64	19,673	16	7,229	—	—	—	16	887
Augusti	480	20,457	124	19,724	27	10,914	20	947	54	16,367	19	9,599	—	—	—	43	770
September	517	18,497	111	12,692	36	16,669	15	240	53	16,024	17	7,790	—	—	—	5	754
Oktober	568	19,562	130	15,299	34	13,188	17	669	43	11,922	18	8,771	1	110	—	—	811
November	305	14,650	109	12,274	24	32,402	18	5,612	36	8,568	14	6,634	10	2,407	—	—	516
December	68	5,089	18	2,742	4	1,556	21	3,681	11	3,226	11	5,272	15	6,998	1	—	129
Summa för år 1895	3,622	136,323	861	104,880	214	86,470	168	14,040	352	99,674	127	60,205	26	9,515	200	5,570	5,570
" " " 1894	3,734	133,090	1,071	117,529	234	89,317	342	15,899	362	102,579	116	58,731	27	11,036	239	6,125	6,125
" " " 1893	3,387	120,594	961	79,909,4	226	80,691	140	15,639	368	106,218	109	50,671	28	10,013	244	5,463	5,463
" " " 1892	3,552	124,273	1,122	89,008	230	85,183	106	12,694	303	87,194	119	52,863	30	10,864	266	5,728	5,728
" " " 1891	4,245	122,721	1,167	135,677	241	79,637	190	21,052	151	26,362	90	41,431	30	9,356	295	6,409	6,409
" " " 1890	4,680	123,460	1,270	154,963	230	78,073	202	14,694	126	21,021	91	38,883	29	9,172	303	6,931	6,931
" " " 1889	4,768	114,043	1,086	137,825	225	79,799	272	13,559	120	27,551	84	33,000	25	7,366	198	6,778	6,778
" " " 1888	4,506	103,460	1,022	113,639	200	70,659	187	14,588	108	25,842	55	20,991	26	6,665	232	6,336	6,336

Källa: Uppgifter från Hamnkontoret.

Tab. N:o 85. Antalet af Helsingfors hemmahörande fartyg under åren 1885—1895.

	Ångare		Segelfartyg		Summa	
	antal	ton	antal	ton	antal	ton
1885	33	3,069,58	20	2,371,38	53	5,340,96
1886	32	3,127,45	18	2,376,17	50	5,503,62
1887	36	4,071,99	22	2,462,30	58	6,534,29
1888	40	6,613,99	18	1,673,06	58	8,287,05
1889	43	6,819,00	12	1,673,00	55	8,492,00
1890	48	8,609,00	32	2,887,06	80	11,496,00
1891	35	11,020,23	38	2,583,12	93	13,603,35
1892	60	11,495,51	45	2,870,44	105	14,365,96
1893	61	11,793,12	47	2,692,52	108	14,485,94
1894	63	11,900,96	46	2,365,92	109	14,266,88

Källa: Uppgifter från Hamnkotoret.

Tab. N:o 86. Antalet fartyg af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors under åren 1893—1895.

	1 8 9 3						1 8 9 4						1 8 9 5					
	Ångare		Seglare		Summa		Ångare		Seglare		Summa		Ångare		Seglare		Summa	
	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons
Franska	—	—	1	137	1	137	1	154	—	—	1	154	1	803	1	202	2	1,005
Ryska	12	5,673	23	2,259	35	7,932	8	3,624	26	3,406	34	7,030	8	4,171	11	1,178	19	5,349
Tyska	48	18,042	3	713	51	18,755	56	24,776	3	495	59	25,271	51	20,455	4	1,236	55	21,691
Svenska	17	5,810	20	5,614	37	11,424	17	3,950	30	5,977	47	9,927	11	4,100	41	6,334	52	10,434
Norska	14	5,680	26	8,913	40	14,593	12	8,037	20	5,878	32	13,915	8	7,361	5	1,575	13	8,936
Engelska	35	27,237	2	228	37	27,465	50	36,534	—	—	50	36,534	57	48,251	3	1,729	60	49,980
Danska	6	4,940	13	2,264	19	7,204	10	6,628	11	1,803	21	8,431	9	8,376	15	2,922	24	11,298
Holländska	3	2,664	4	1,886	7	4,550	3	1,895	4	1,520	7	3,395	3	2,536	3	691	6	3,227
Belgiska	1	409	—	—	1	409	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Italienska	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1,243	2	1,243	2	1,377	1	682	3	2,059
Spanska	1	881	—	—	1	881	2	1,808	—	—	2	1,808	1	754	—	—	1	754
Österrikiska	—	—	—	—	—	—	1	1,207	3	1,916	4	3,123	—	—	1	589	1	589
Persiska	1	47	—	—	1	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	138	71,383	92	22,014	230	93,397	160	88,593	99	22,238	259	110,831	151	98,184	85	17,138	236	115,322

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors import och export m. m.

Tab. N:o 87. Passagerarerörelsen å Helsingfors bangård åren 1891—1895.

	1891	1892	1893	1894	1895
Anlände passagerare ¹⁾					
I klass	805	730	616	702	696
II „	29,369	26,784	25,733	25,788	27,111
III „	126,703	115,308	108,569	115,823	118,371
Summa	156,877	142,822	134,918	142,313	146,178
Afgångne passagerare: ¹⁾					
I klass	892	711	599	668	682
II „	26,210	25,399	24,775	24,695	26,339
III „	120,292	113,505	107,643	110,693	111,639
Summa	147,394	139,615	113,017	136,056	133,660
Summa person-kilometer för anlände och afgående passagerare	39,097,609	35,463,070	29,433,879	31,393,472	33,121,471
hvilket af samtliga statsjernvägars	273,881,120	255,917,870	238,561,986	248,018,704	274,691,984
utgör i procent	14,27	13,86	12,34	12,66	12,06
Inkomst af passageraretrafiken å Helsingfors station Fmk	793,816,88	686,233,23	724,925,23	727,894,84	845,175,75
utgörande af samtliga statsjernvägars Fmk	5,474,672,59	4,931,275,64	5,256,634,83	5,253,844,87	6,069,759,27
i procent	14,49	13,91	13,79	13,85	13,92

Källa: Jernvägsstyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Förutom trupper och fångar.

Tab. N:o 88. Godsrörelsen å Helsingfors och Sörnäs jernvägsstationer åren 1891—1895.

	1891			1892			1893			1894			1895			
	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	H:fors hamn	Sörnäs	Summa
Ankommet gods, kilogram	242,301,311	65,951,374	308,252,685	155,819,402	73,552,431	229,371,833	136,089,853	78,161,444	214,251,297	117,148,023	80,323,909	197,471,932	130,664,000	34,244,000	79,991,000	244,899,000
Afgånget " "	31,268,930	31,122,348	62,391,278	35,533,146	29,782,222	65,315,368	38,428,794	35,241,103	73,669,897	38,866,221	21,389,627	60,255,848	31,896,000	22,341,000	15,731,000	69,968,000
Summa tonkilometer för ankommet gods	17,386,115	8,034,017	25,420,132	13,175,773	8,776,425	21,952,198	11,988,341	9,947,913	21,936,254	10,078,616	10,532,017	20,610,633	12,494,795	2,671,359	10,258,933	25,425,087
Summa tonkilometer för afsändt gods	5,216,722	4,481,461	9,698,183	5,912,853	4,700,868	10,613,721	6,518,012	6,512,168	13,030,180	6,617,746	2,822,526	9,470,272	6,235,810	3,225,033	2,022,447	11,483,290
Summa	22,602,537	12,515,478	35,118,315	19,088,626	13,477,293	32,565,919	18,506,353	16,460,081	34,966,434	16,726,362	13,354,543	30,080,905	18,730,605	5,836,392	12,281,380	36,908,377
hvilket af samtl. statsjernvägars . . .	—	—	238,444,038	—	—	252,177,298	—	—	291,004,826	—	—	299,543,398	—	—	—	314,882,934
utgör i procent	—	—	14,73	—	—	12,89	—	—	12,02	—	—	10,04	—	—	—	11,09
Inkomst af godstrafiken <i>Fmy.</i>	512,561,04	210,886,53	723,447,57	563,264,11	234,952,45	798,216,56	588,892,46	279,441,54	868,334,00	680,081,03	158,965,63	839,046,66	848,513,83	109,787,01	958,300,81	
hvilket af samtliga statsjernvägars <i>Fmy.</i>	—	—	6,827,348,87	—	—	7,067,902,47	—	—	7,989,854,13	—	—	8,655,939,72	—	—	—	9,212,557,79
utgör i procent	—	—	10,59	—	—	11,15	—	—	10,80	—	—	9,69	—	—	—	10,40
Totalinkomsten ¹⁾ <i>Fmy.</i>	1,355,535,41	213,653,73	1,569,189,14	1,285,684,47	238,916,40	1,524,600,87	1,326,376,81	284,379,59	1,610,756,40	1,446,287,02	165,085,29	1,611,372,31	1,706,096,03	115,730,21	1,821,826,24	
hvilket af samtl. statsjernvägars . . .	—	—	12,669,975,18	—	—	12,286,373,64	—	—	13,404,258,88	—	—	14,301,049,84	—	—	—	15,456,284,14
utgör i procent	—	—	12,38	—	—	11,92	—	—	12,02	—	—	11,27	—	—	—	11,80

Källa: Jernvägsstyrelsens tryckta årsberättelser.

1) Omfattande såväl inkomsten från person- och godstrafiken som diverse inkomster utom trafiken.

Tab. N:o 89. Anmälda resande i Helsingfors åren 1887—1895.

	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
Januari	854	992	952	942	1,005	911	713	1,138	1,094
Februari	792	726	768	732	993	877	860	1,052	1,008
Mars	923	891	898	976	1,101	1,047	1,090	1,369	1,187
April	726	887	926	1,003	1,129	1,080	1,082	1,259	1,281
Maj	851	923	1,117	1,103	1,079	1,032	1,119	1,247	1,334
Juni	1,020	1,122	1,125	1,486	1,199	1,109	1,418	1,348	1,678
Juli	987	1,119	1,238	1,309	1,218	1,181	1,229	1,383	1,635
Augusti	892	1,250	1,447	1,360	1,379	1,292	1,493	1,592	1,979
September	1,175	1,221	1,390	1,469	1,541	1,385	1,476	1,486	2,314
Oktober	840	1,117	1,162	1,142	1,118	1,267	1,377	1,281	1,879
November	733	854	982	988	996	930	1,091	1,060	1,388
December	707	828	845	924	902	843	1,089	999	1,222
Summa	10,500	11,930	12,940	13,434	13,660	12,954	14,067	15,214	17,999

Källa: Uppgifter från Poliskammaren.

**Tab. N:o 90. Antagna hyrkuskar, landt- och sjöformän i
Helsingfors åren 1887—1895.**

Å r	Hyrkuskar	Landtformän	Sjöformän
1887	364	199	22
1888	387	203	20
1889	410	213	27
1890	419	215	33
1891	468	281	35
1892	378	180	35
1893	423	258	32
1894	437	278	31
1895	451	241	29

Källa: Magistratens notariatförteckningar och uppgifter från Poliskammaren.

Tab. No 91. Spårvägstrafiken i Helsingfors under år 1895,

Månad	Linie- längd	A n t a l				Inkomster ¹⁾		A n t a l	
		Trafikdagar	Vagn- dagar	Häst- dagar	Passage- rare			Vagn- kilometer	Häst- kilometer
						Fmk	ru		
Januari	8,479,03	31	403	1,836	76,730	10,767	92	47,175,8	47,398,6
Februari	8,479,03	28	364	1,652	68,051	9,505	85	42,610,4	42,610,4
Mars	8,479,03	31	403	1,844	84,802	11,879	80	47,175,8	47,582,8
April	8,479,03	30	390	1,770	107,522	15,143	40	45,654,0	45,654,0
Maj	8,479,03	31	403	1,829	132,030	18,642	47	48,143,3	48,143,3
Juni	8,479,03	30	390	1,770	134,546	19,091	92	46,887,0	46,887,0
Juli	8,479,03	31	403	1,829	122,249	17,303	27	48,449,9	48,449,9
Augusti	8,479,03	31	403	1,829	125,293	17,776	12	48,449,9	48,449,9
September	8,479,03	30	390	1,770	123,950	17,546	10	46,558,5	46,558,5
Oktober	8,504,50	31	403	1,829	117,076	16,488	12	47,175,8	47,175,8
November	8,504,50	30	390	1,770	107,066	15,045	97	45,654,0	45,654,0
December	8,504,50	11	403	1,829	100,336	14,131	13	47,175,8	47,175,8
	8,504,50	365	4,745	21,557	1,299,651	183,322	07	561,110,2	561,740,0
<i>Häraf på linien:</i>									
Sörnäs—Lappviksgatan	3,704,50	365	2,190	8,769	470,226	65,163	—	237,812,1	238,078,8
Tölö—Brunnsparken	4,800,00	365	2,555	12,788	829,425	118,159	07	323,298,1	323,661,2
	8,504,50	365	4,745	21,557	1,299,651	183,322	07	561,110,2	561,740,0
1891	8,456,18	365	4,589	22,175	1,392,339	200,375	10	503,655,8	553,643,1
1892	8,456,18	366	4,758	21,656	1,383,079	194,915	62	552,154,8	552,154,6
1893	8,486,53	365	4,789	21,532	1,224,345	172,305	44	554,362,1	524,362,1
1894	8,479,03	365	4,745	21,582	1,275,631	179,902	47	560,983,8	561,964,2

Källa: Direktionens för Helsingfors Spårvägs- och Omnibusaktiebolags årsberättelse.

¹⁾ Statistiken visar Fmk 1,529:18 lägre inkomst än den, hvilken verkligen influtit, och beror detta komsten från staden (för 3 st. kvartersmäns fria resor Fmk 300) och från postkontoret för postiljonernas

jämförd med samma trafik åren 1891—1894.

Vagnar i trak	under repara- tion	M e d e l t a l															
		Hästar				Passa- gerare pr dag	I n k o m s t e r				Genomlupna pr dag						
		i pede	i spinn och rosen	sjuka			pr vagn och dag	pr häst och dag	pr 100 vagnki- lo- meter	pr 100 hästki- lo- meter	Vagn- kilo- meter	Häst- kilo- meter	Kilo- meter af vagn	Kilo- meter af häst			
13	0,9	59,2	35,2	3,3	2,475	26	72	5	86	22	83	22	72	1,521,8	1,529,0	117,1	25,8
13	1	59,0	35,8	5,6	2,430	26	12	5	75	22	31	22	31	1,521,8	1,521,8	117,1	25,8
13	0,2	59,5	34,2	4,6	2,736	29	48	6	44	25	18	25	18	1,521,8	1,534,9	117,1	25,8
13	0,5	59,0	29,7	8,1	3,584	38	83	8	56	33	17	33	17	1,521,8	1,521,8	117,1	25,8
13	1,2	59,0	31,3	4,1	4,260	46	26	10	19	38	72	38	72	1,553,0	1,553,0	119,5	26,3
13	1,5	59,0	32,4	3,6	4,485	48	95	10	79	40	72	40	72	1,562,9	1,562,9	120,2	26,4
13	1,7	59,0	31,4	4,0	3,944	42	94	9	46	35	71	35	71	1,562,9	1,562,9	120,2	26,5
13	1,2	59,0	33,0	1,1	4,042	44	11	9	72	36	69	36	69	1,562,9	1,562,9	120,2	26,5
13	1,0	59,0	35,2	3,2	4,132	44	99	9	91	37	69	37	69	1,551,7	1,551,7	119,4	26,3
13	0,6	59,0	35,3	3,7	3,777	40	91	9	01	34	95	34	95	1,521,8	1,521,8	117,1	25,8
13	0,7	59,0	33,9	4,2	3,569	38	58	8	50	32	96	32	96	1,521,8	1,521,8	117,1	25,8
13	0,1	59,0	34,7	3,8	3,237	35	06	7	73	29	95	29	95	1,521,8	1,521,8	117,1	25,8
13	0,9	59,0	35,8	4,1	3,561	38	63	8	50	32	67	32	63	1,537,3	1,539,0	118,3	26,0
6	0,4	24	11,4	2,3	1,288	29	75	7	43	27	40	27	37	651,6	652,3	108,6	27,2
7	0,5	35	22,1	1,8	2,273	46	24	9	24	36	55	36	51	885,7	886,7	126,5	25,3
13	0,9	59	33,5	4,1	3,561	38	63	8	50	32	67	32	63	1,537,3	1,539,0	118,3	26,0
13	0,8	61	22	6	3,822	43	67	9	34	39	78	36	37	1,380	1,506,8	109,7	25,8
13	0,9	59	29,6	5,7	3,779	40	97	9	—	35	30	35	30	1,508,6	1,508,6	116	25,5
13	0,6	59	32,9	4,5	3,354	36	43	8	—	31	08	31	08	1,518,8	1,508,8	117,2	25,7
13	0,6	59	33,8	4,3	3,495	37	91	8	33	32	07	32	01	1,536,9	1,593,6	118,2	26,0

förhållande deraf, att icke alla försålda rabattbiljetter vid årets slut återkommit till bolaget, samt att in-
d:o Fmk 600 jemte inkomsten från Gammelstaden Fmk 334:83 äro påförda intrad kontot.

Tab. N:o 92. Telegramvexling å Helsingfors telegrafstation åren 1887—1895.

	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
Telegram till och ifrån orter inom Finland och Ryssland.									
<i>Afgångna</i> : betalda telegram	29,373	35,302	34,761	36,890	36,235	35,736	36,656	36,510	32,729
" obetalda " { meteorologiska . .	712	712	} 2,815	712	} 3,120	761	795	781	780
" " " { tjenste-	2,186	2,080		2,387		2,163	2,388	2,494	2,318
Summa	32,271	38,184	37,576	39,989	39,355	38,660	39,839	39,785	35,827
<i>Ankomna</i> : betalda telegram	34,557	37,706	38,818	39,884	38,303	40,448	39,361	39,430	38,686
" obetalda " { meteorologiska . .	4,272	4,272	} 7,410	4,272	} 7,183	7,717	7,696	8,288	8,413
" " " { tjenste-	3,292	3,339		3,327		7,717	7,696	8,288	8,413
Summa	42,121	45,317	46,228	47,483	45,486	48,165	47,057	47,718	47,099
Telegram till och ifrån utlandet.									
<i>Afgångna</i> : betalda telegram	8,053	9,676	11,510	12,317	12,758	12,683	15,659	17,580	17,995
" obetalda " { meteorologiska . .	356	356	} 518	356	} 594	449	427	432	420
" " " { tjenste-	114	139		173		594	219	172	174
Summa	8,523	10,171	12,028	12,846	13,352	13,351	16,258	18,186	18,631
<i>Ankomna</i> : betalda telegram	8,172	9,573	11,615	12,819	13,521	15,132	16,873	17,939	18,441
" obetalda " { meteorologiska . .	712	712	} 2,128	712	} 2,541	2,302	2,119	1,994	1,963
" " " { tjenste-	741	934		1,835		2,541	257	244	237
Summa	9,625	11,219	13,743	15,366	16,062	17,691	19,236	20,170	20,694
<i>Genomgående telegram</i> : emottagna och afgifna å Helsingfors station	135,182	157,458	160,700	149,789	150,659	168,468	169,504	164,683	176,720
Hela antalet telegram	227,722	262,349	270,275	265,473	264,914	286,335	291,894	290,542	298,971

Källa: Uppgifter från Telegrafstyrelsen.

Tab. N:o 93. Antal samtal och abonnenter i Helsingfors telefonförening under åren 1886—1895.

	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895 ¹⁾
Antal samtal.										
Januari	125,112	211,416	303,970	358,688	581,844	549,998	589,938	611,222	737,252	313,395
Februari	126,674	214,456	343,960	376,440	467,110	500,446	597,852	557,364	689,322	309,639
Mars	143,138	240,202	363,230	436,718	522,284	559,750	703,032	612,412	726,484	374,879
April	137,110	244,436	351,990	454,880	510,908	567,568	637,478	633,108	733,378	382,303
Maj	167,402	258,061	398,712	520,002	507,124	602,772	713,588	698,216	710,474	418,141
Juni	134,310	232,958	345,270	420,966	460,030	450,198	589,196	593,702	542,400	308,823
Juli	136,992	223,980	291,002	346,914	468,142	341,312	410,648	338,490	411,598	263,598
Augusti	132,924	232,008	296,564	363,854	360,948	349,882	458,516	340,912	400,822	265,135
September	186,822	280,084	279,888	449,704	515,856	514,962	594,494	536,638	594,698	353,035
Oktober	173,448	270,538	365,262	545,178	523,666	588,788	652,898	644,776	651,996	433,756
November	176,000	296,302	343,260	536,966	517,082	593,002	627,630	644,738	643,590	410,528
December	208,996	229,098	348,916	504,820	546,930	621,218	628,536	690,172	614,374	435,054
Summa	1,848,928	2,933,539	4,032,024	5,315,130	5,974,974	6,238,896	7,203,826	6,901,750	7,456,388	4,268,286
Antal abonnenter.										
Vid årets början	597	742	924	1,106	1,402	1,606	1,755	1,864	1,980	2,077
Tillkomna under året	200	227	244	373	305	279	294	267	276	315
Afgångna under året	55	45	62	77	101	130	185	151	179	149

Källa: Uppgifter från Telefonkontoret.

¹⁾ Antal samtal, hvilka förut beräknats efter antal uppringningar från abonnenterna, hafva från den 1 januari 1895 sålunda förändrats, att 2:ne uppringningar räknats till ett samtal.

Tab. N:o 94. Rörelsen vid Helsingfors

	1890				1891			
	inrikes		internationela		inrikes		internationela	
	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända
Fribref och paket.	13,851 ²⁾	111,559	— ⁴⁾	— ⁴⁾	— ⁴⁾	110,018	11,443 ³⁾	13,435 ¹⁾
Enkla privata bref.	101,712 ³⁾	902,434	198,536	105,170	— ⁵⁾	638,534	275,444	241,956
Postkort.	17,966 ³⁾	60,196	31,018	17,446	— ⁴⁾	65,650	35,412	44,720
Bandförsändelser ²⁾	7,670 ³⁾	171,886	115,700	16,246	— ⁴⁾	153,042	168,324	70,746
Prenumererade tidningar o. tidskrifter (antal nr) ⁶⁾	145,539	4,077,752	93,309	40,868	— ⁴⁾	— ⁴⁾	— ⁴⁾	311,760 ⁷⁾
Rekommenderade och assu- rerade försändelser.	25,240 ³⁾	98,553	20,186	39,425	— ⁴⁾	52,620	39,769	52,198
Varupaket.	520 ³⁾	10,286	7,436	988	— ⁴⁾	26,187	6,403	969
Innehållet i afgångna assu- rerade försändelser.	<i>Fm̄:</i> 12,972,950,76				<i>Fm̄:</i> 10,434,820,96			
utgörande af i landet af- sända.	,, 61,119,868,74				,, 56,739,757,65			
i procent.	21,22				18,39			
Uppböörden ¹⁰⁾	<i>Fm̄:</i> 385,395,04				<i>Fm̄:</i> 348,853,10			
utgörande af totaluppbörden	,, 1,609,444,25				,, 1,738,824,01			
i procent.	23,97				20,65			

Källa: Poststyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Förutom bref utan angifvet värde. — ²⁾ Endast sådana utan angifvet värde. — ³⁾ Endast ryska. —
jemte underlydande poststationer samt tidningsexpeditionen vid poststyrelsen. — ⁴⁾ För detta år saknas uppgift
förrän Helsingfors kontor jemte underlydande poststationer samt poststyrelsen. — ⁵⁾ Deraf lokalbref 92,040.

postkontor åren 1890—1894.

	1892				1893				1894			
	inhemska		öfriga		inhemska		öfriga		inhemska		öfriga	
	ankomna	afsända	ankomna	afsända	an- komna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända
— ⁴⁾	128,235	15,694 ³⁾	13,328 ¹⁾	— ⁴⁾	138,519	19,270 ³⁾	15,698 ¹⁾	— ⁴⁾	142,219	19,317	16,179	
— ⁴⁾	908,912	261,456	194,142	— ⁴⁾	946,828 ¹¹⁾	410,284	269,684	— ⁴⁾	929,732	404,460	284,806	
— ⁴⁾	138,856	35,100	22,438	— ⁴⁾	162,190	47,894	43,910	— ⁴⁾	159,696	42,908	40,460	
— ⁴⁾	297,897	139,828	45,838	— ⁴⁾	378,392	262,744	64,700	— ⁴⁾	373,586	286,742	76,544	
32,234	— ⁴⁾	1,358	321,176 ³⁾	106,180	4,241,408	124,819	362,549	96,708	4,340,798	120,521	51,853	
—	55,579	40,982	52,993	— ⁴⁾	57,610	40,454	55,738	— ⁴⁾	61,766	22,257	39,371	
—	22,047	6,166	937	— ⁴⁾	26,837	5,708	946	— ⁴⁾	28,263	3,992	791	
<i>Fm̄:</i> 10,537,309,64					<i>Fm̄:</i> 12,341,915,78					<i>Fm̄:</i> 10,080,813,62		
,, 60,417,115,21					,, 63,197,782,58					,, 69,793,383,41		
17,44					19,53					14,01		
<i>Fm̄:</i> 348,648,64					<i>Fm̄:</i> 361,313,60					<i>Fm̄:</i> 381,511,08		
,, 1,808,899,87					,, 1,900,038,94					,, 1,987,789,74		
19,27					19,02					19,19		

⁴⁾ Uppgift saknas. — ⁵⁾ Utom prenumererade periodiska skrifter. — ⁶⁾ Uppgiften omfattar Helsingfors kontor
från tidningsexpeditionen. — ⁷⁾ Endast assurerade bref. — ⁸⁾ Endast rekommenderade bref. — ¹⁰⁾ Uppgiften om-

Tab. N:o 95. Insättningar och uttagningar vid Helsingfors sparbank under åren 1886—1895.

Å r	Insättningar		Uttagningar		Mera insättningar än uttagningar		Mera uttagningar än insättningar		Insättarenes fordran vid årets utgång			
	Antal nya böcker	Belopp i <i>Fmk.</i>	Antal inlästa böcker	Belopp i <i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	Antal böcker	Belopp i <i>Fmk.</i>				
1886	2,001	963,795	1,141	714,048	69	249,746	31	—	7,946	3,650,214	37	
1887	2,020	1,108,849	1,139	744,156	57	364,692	43	—	8,827	4,166,542	67	
1888	2,218	1,171,259	1,407	923,335	52	247,923	48	—	9,638	4,583,572	30	
1889	2,326	1,268,635	1,550	988,094	20	288,540	—	—	10,414	4,056,093	51	
1890	2,366	1,332,563	1,623	1,127,208	97	205,352	03	—	11,157	5,460,522	25	
1891	2,039	1,232,640	2,127	1,509,823	78	—	—	277,183	78	11,069	5,393,369	67
1892	1,840	1,103,168	2,104	1,649,033	88	—	—	545,865	88	10,769	5,046,548	77
1893	2,661	1,546,388	1,739	1,117,204	62	429,183	38	—	—	11,691	5,734,847	84
1894	2,540	1,472,737	1,622	1,172,287	53	300,449	47	—	—	12,609	6,326,620	61
1895	2,824	1,682,680	1,732	1,357,469	91	325,210	09	—	—	13,701	6,904,473	14

Källa: Sparbankens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 96. Insättningar i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten i Helsingfors under åren 1886—1895.

Å r	För beredande af kapital		För beredande af lifränta		Delegatens behållning vid årets utgång <i>Fmk.</i>	Räntevinst å delägarenes medel	Arfsvinst å insättningar utan förbehåll	
	Med förbehåll	Utan förbehåll	Med förbehåll	Utan förbehåll				
	om medlens återbetalning vid dödsfall		om medlens återbetalning vid dödsfall					
1886	24,956	2,288	4,504	11,117	418,932	64	5,4 % ₀	0,3 % ₀
1887	25,981	1,441	3,614	11,966	473,957	74	5,3 "	0,2 "
1888	21,247	915	3,233	10,780	513,960	23	5,5 "	0,4 "
1889	30,247	745	3,731	8,231	560,851	50	5,4 "	0,3 "
1890	32,269	1,271	3,297	6,575	613,711	88	5,4 "	0,5 "
1891	29,874	1,022	4,545	7,410	661,892	67	5,4 "	1,0 "
1892	22,990	1,561	5,875	7,303	694,851	65	5,4 "	1,1 "
1893	21,951	1,670	4,685	8,094	732,041	79	5,2 "	0,1 "
1894	21,967	2,545	4,229	7,879	726,282	20	5,3 "	0,2 "
1895	39,700	2,220	5,213	7,557	753,547	15	5,1 "	0,1 "

Källa: Anstaltens tryckta årsberättelser.

Tab. No 97. Uppgift öfver de i Helsingfors å stadens trafikkontor uppdebiterade och uppburna afgifter under år 1895.

	Debet- sedel- avgift		Tolag		Trafik- avgift		Mättnings- avgift		Transito- magasins- hyra		Summa debiterade avgifter		Summa uppburna avgifter	
	Fmk	pi	Fmk	pi	Fmk	pi	Fmk	pi	Fmk	pi	Fmk	pi	Fmk	pi
Januari	35	60	6,002	62	3,436	49	—	—	25	20	9,499	91	8,180	64
Februari	28	04	5,676	49	1,576	39	—	—	64	57	7,345	49	7,455	25
Mars	23	52	5,861	29	1,516	43	—	—	19	22	7,420	46	7,658	75
April	50	20	7,944	53	6,688	34	—	—	15	63	14,698	70	14,730	20
Maj	147	84	16,331	30	43,102	00	312	11	37	84	59,931	09	53,605	41
Juni	113	96	14,255	94	36,313	81	502	80	8	16	51,194	67	41,223	34
Juli	111	96	7,008	49	31,922	48	303	71	55	12	39,401	76	44,737	51
Augusti	117	08	8,901	63	34,504	73	420	11	139	08	44,082	63	41,811	73
September	132	12	16,419	49	71,720	53	211	11	53	12	88,536	37	93,031	40
Oktober	157	16	16,858	38	48,667	58	294	21	35	23	66,012	56	61,704	72
November	136	40	13,316	79	50,373	01	384	56	21	90	64,232	66	66,405	49
December	109	16	11,853	56	25,224	23	—	—	49	06	37,236	01	40,219	10
Summa	1,163	04	130,430	51	355,046	02	2,428	61	524	13	489,592	31	480,763	54

Källa: Trafikkontorets berättelse.

Tab. N:o 98. Uppgift öfver trafiken åhvälfda afgifter i Helsingfors under åren 1886—1895.

	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
Tolag	69,252 41	79,739 66	98,350 56	109,250 14	124,180 07	119,762 97	115,962 37	106,157 54	113,632 32	130,430 51
Trafikafgift	191,333 82	231,152 55	299,544 79 ¹⁾	270,519 84	286,670 48	288,879 79	288,424 31	300,192 33	309,772 96	355,046 02
Mättningsafgift.	3,002 68	1,233 30	2,815 43	3,380 93	3,357 68	3,141 86	2,270 25	2,655 62	2,691 41	2,428 61
Transitomagasinshyra . . .	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1,017 97	756 21	524 13
Hamnafgift	106,008 28	108,919 78	110,832 63	130,870 02	139,441 28	137,092 28	143,727 24	143,437 17	208,564 20	156,813 43
Broafgift	7,111 86	7,348 56	8,421 76	8,386 28	9,520 81	9,823 21	7,810 18	15,294 08	9,311 50	6,596 66
Ballastafgift	574 —	881 40	722 —	740 —	408 80	615 40	656 —	655 60	486 70	766 80
Summa	377,283 05	429,275 25	450,869 57	523,147 21	563,579 12	559,315 51	558,850 53	569,410 31	645,215 30	652,606 16

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m. samt Trafik- och Hamnkontorets uppgifter.

¹⁾ Ny taxa med nedsatta satser tillämpad hela detta år.

Tab. No 99. Helsingfors Hamnkontors uppbörd under år 1895, jemförd med den under åren 1890—94.

	A f g i f t e r																					
	Våg-		Kokhus-		Hamn-		Bro-		Närings-		Marknads-		Fiske-		Ballast-		Beviljad		Summa			
	Fm.		Fm.		Fm.		Fm.		Fm.		Fm.		Fm.		Fm.		Fm.		Fm.			
Januari	208	18	—	—	222	40	34	08	—	—	—	—	215	—	—	—	—	—	—	679	66	
Februari	224	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	224	76	
Mars	216	25	—	—	18	80	3	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	242	05	
April	191	59	—	—	11	40	—	72	—	—	—	371	—	—	—	—	—	—	—	574	71	
Maj	154	01	—	—	17,820	40	425	72	397	—	—	1,184	—	31	—	4,186	72	15,825	41			
Juni	121	20	—	—	26,585	—	775	86	505	17	—	31	—	57	80	6,933	12	21,142	91			
Juli	129	93	—	—	34,319	20	1,162	58	311	52	—	18	—	205	60	7,488	74	28,658	09			
Augusti	181	92	—	—	31,068	—	836	86	68	15	—	16	—	39	80	7,640	72	24,570	01			
September	236	55	—	—	29,914	20	898	86	76	59	—	6	—	286	—	6,383	28	25,034	92			
Oktober	277	32	—	—	28,126	50	1,129	69	355	05	—	—	—	135	60	5,875	84	24,148	32			
November	330	—	—	—	24,171	85	841	84	448	77	—	—	—	11	—	4,259	86	21,543	60			
Decemcer	266	74	—	—	9,288	70	487	45	170	62	—	—	—	—	—	1,964	74	8,248	77			
Summa år 1895	2,538	45	—	—	201,546	45	6,596	66	2,332	87	—	—	1,845	—	766	80	44,733	02	170,893	21		
år 1894	2,441	76	46	35	208,564	20	9,311	50	2,421	65	—	—	1,739	—	486	70	47,979	84	177,031	32		
år 1893	2,662	85	134	35	182,260	71	15,294	08	2,470	77	—	—	1,813	—	655	—	38,823	54	166,467	83		
år 1892	2,813	64	195	05	182,651	40	7,810	18	3,130	57	—	—	1,380	—	656	—	38,924	16	159,712	68		
år 1891	3,670	79	219	10	167,909	40	9,823	21	1,769	65	2,384	40	1,175	—	615	40	30,871	12	156,749	83		
år 1890	2,751	78	219	95	169,876	80	9,520	81	1,162	94	1,586	80	1,160	60	408	80	30,435	52	156,303	76		

Källa: Uppgifter från Hamnkotoret.

Tab. No 100. Sammandrag af taxerings- och uppbördsläng- (till fyllande af behof-

Stadsdel	Af Taxeringsnämnden påförda skattören				Afgår				Återstående		
	för fastighet	för näring	för lön eller annan inkomst	Summa	af Pröfningsnämnden nedsatta skattören				för fastighet	för näring	för lön eller annan inkomst
					för fastig- het	för näring	inkomst	Summa			
Å r											
Första stadsdelen	2,802	4,138	8,925	15,248	94	36	469	598	2,708	4,102	8,456
Andra " "	3,456	7,135	6,947	17,053	10	281	565	851	3,446	6,854	6,382
Tredje " "	1,950	3,837	3,903	9,334	7	128	159	295	1,943	3,709	3,744
Fjerde " "	3,117	3,531	6,621	11,978	50	147	83	287	3,067	3,384	6,538
Femte " "	1,537	2,054	2,564	5,628	23	48	152	222	1,514	2,006	2,412
Sjette " "	490	412	638	1,235	5	10	1	18	485	402	637
Sjunde " "	857	1,194	1,701	3,406	3	38	6	50	854	1,156	1,695
Atttonde och nionde " . .	436	413	1,405	2,178	—	25	15	39	436	388	1,390
Villor och holmar	1,510	2,022	2,206	5,034	52	57	164	276	1,458	1,965	2,042
Summa	16,155	24,736	34,910	71,094	244	770	1,614	2,636	15,911	23,966	33,296
Å r											
Första stadsdelen	2,700	4,626	8,686	15,422	22	51	199	273	2,687	4,575	8,487
Andra " "	3,534	7,565	6,908	17,398	57	403	502	961	3,477	7,162	6,406
Tredje " "	1,947	3,695	4,914	10,173	1	46	68	117	1,946	3,649	4,846
Fjerde " "	3,324	4,202	7,288	13,604	28	84	261	376	3,296	4,118	7,027
Femte " "	1,603	2,083	2,402	5,700	19	74	51	144	1,584	2,009	2,351
Sjette " "	525	576	436	1,353	1	6 ¹⁾	44	14	524	607	392
Sjunde " "	923	1,180	2,018	3,778	—	12	126	138	923	1,168	1,892
Atttonde " "	153	31	451	611	—	—	—	—	153	31	451
Nionde " "	315	396	1,354	2,019	—	—	116	116	315	396	1,238
Villor och holmar	1,543	2,296	1,570	5,042	41	80	60	185	1,502	2,216	1,510
Summa	16,567	26,650	36,027	75,100	169	719	1,427	2,324	16,398	25,931	34,600
Å r											
Första stadsdelen	2,901	5,039	8,575	15,932	64	79	117	258	2,837	4,960	8,458
Andra " "	3,869	8,843	5,897	18,045	53	506	141	699	3,816	8,337	5,756
Tredje " "	1,980	4,271	4,236	10,088	29	269	104	404	1,951	4,002	4,132
Fjerde " "	3,253	3,854	6,768	12,743	—	27	68	98	3,253	3,827	6,700
Femte " "	1,640	2,199	2,880	6,270	17	10	120	149	1,623	2,189	2,760
Sjette " "	645	609	533	1,551	—	26	—	27	645	583	533
Sjunde " "	1,126	1,620	2,788	5,119	15	2	36	54	1,111	1,618	2,752
Atttonde " "	153	48	468	652	—	—	5	5	153	48	463
Nionde " "	343	415	1,202	1,908	—	—	2	2	343	415	1,200
Villor och holmar	1,686	2,669	5,010	8,710	8	2	5	16	1,678	2,667	5,005
Summa	17,596	29,567	38,357	81,018	186	921	598	1,712	17,410	28,646	37,759
Å r											
Första stadsdelen	3,004	5,922	9,055	17,358	1	162	186	349	3,003	5,760	8,869
Andra " "	4,107	9,346	6,198	19,133	94	403	142	640	4,013	8,943	6,056
Tredje " "	2,106	4,030	4,525	10,308	35	103	96	230	2,071	3,927	4,429
Fjerde " "	3,383	3,955	7,267	13,388	23	12	152	193	3,360	3,943	7,115
Femte " "	1,673	2,527	2,980	6,715	10	4	12	28	1,663	2,523	2,968
Sjette " "	838	622	859	1,935	7	—	3	9	831	622	856
Sjunde " "	1,148	1,660	2,471	4,842	5	50	34	90	1,143	1,610	2,437
Atttonde " "	154	51	460	640	—	—	2	2	154	51	458
Nionde " "	357	447	1,405	2,163	—	—	—	—	357	447	1,405
Villor och holmar	1,797	2,837	1,979	5,856	4	7	63	78	1,793	2,828	1,916
Summa	18,567	31,397	37,199	82,338	179	743	690	1,619	18,388	30,654	36,509

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

¹⁾ Tillkommer af Pröfningsnämnden åsatta 37 skattören.

derna för kommunala utskylder m. m. för åren 1888—1895 ven för 1888—1896).

Skattören	Uttaxeradtt belopp												Tantlören		Debetsele-afgifter		Summa			
	Summa						Summa													
	privilegio- rade	kvartering behörande	från in- gående	privile- gierade	betalande	skattören	å privi- legierade skattören	å från in- gående skattören	å från in- gående skattören	å från in- gående skattören	å från in- gående skattören	å från in- gående skattören							Fmk	pk
1 8 8 8																				
251	340	14,059	14,650	2,120	95	3,029	40	127,936	90	133,087	25	346	26	47	92	133,481	43			
163	657	15,382	16,202	1,377	35	5,853	87	139,976	20	147,207	42	315	03	41	80	147,561	25			
218	267	8,554	9,039	1,842	10	2,378	97	77,841	40	82,062	47	206	13	30	76	82,299	36			
172	172	11,347	11,691	1,453	40	1,532	52	106,243	70	106,243	62	465	79	77	52	106,786	93			
90	120	5,196	5,406	760	50	1,069	20	47,283	60	49,113	30	249	75	32	—	49,395	05			
—	—	1,217	1,217	—	—	—	—	11,074	70	11,074	70	78	47	15	80	11,168	97			
—	37	3,319	3,356	—	—	329	67	30,202	90	30,532	57	169	91	22	36	30,724	84			
29	—	2,110	2,139	245	05	—	—	19,201	—	19,446	05	6	26	6	88	19,459	19			
—	—	4,758	4,758	—	—	—	—	43,297	80	43,297	80	—	—	—	—	43,337	64			
923	1,593	65,942	68,458	7,799	35	14,193	63	600,072	20	622,065	18	1,837	60	314	88	624,217	66			
1 8 8 9																				
260	109	14,780	15,149	1,976	—	1,049	67	144,252	80	147,278	47	339	70	46	52	147,664	69			
304	153	15,980	16,437	2,310	40	1,473	39	155,964	80	159,748	59	315	03	47	88	160,111	50			
230	70	9,756	10,056	1,748	—	674	10	95,218	56	97,640	66	204	58	32	—	97,877	24			
172	172	12,884	13,228	1,307	20	1,656	36	125,747	84	128,711	40	520	37	76	12	129,307	89			
85	120	5,351	5,556	646	—	1,155	60	52,225	76	54,027	36	249	22	28	—	54,304	50			
—	—	1,339	1,339	—	—	—	—	13,068	64	13,068	64	85	59	11	12	13,165	35			
—	—	3,640	3,640	—	—	—	—	35,526	40	35,526	40	180	97	22	24	35,729	61			
—	—	611	611	—	—	—	—	5,963	36	5,963	36	6	26	2	08	5,971	70			
29	—	1,874	1,903	220	40	—	—	18,290	24	18,510	64	—	—	5	28	18,515	92			
—	—	4,857	4,857	—	—	—	—	47,404	32	47,404	32	—	—	—	—	47,431	20			
1,080	624	71,072	72,776	8,208	—	6,009	12	693,662	72	707,879	84	1,901	72	298	12	710,079	68			
1 8 9 0																				
229	109	15,336	15,674	1,919	82	1,071	47	153,360	—	156,350	49	346	09	47	80	156,744	38			
288	420	16,638	17,346	2,413	44	4,128	60	166,380	—	172,922	04	312	22	46	84	173,281	10			
119	70	9,495	9,684	997	22	688	10	94,950	—	96,635	32	204	58	32	68	96,872	58			
167	33	12,445	12,645	1,399	46	324	39	124,450	—	126,173	85	643	66	73	68	126,891	19			
85	8	6,028	6,121	712	30	78	64	60,280	—	61,070	94	293	62	31	12	61,395	68			
—	—	1,524	1,524	—	—	—	—	15,240	—	15,240	—	162	80	14	12	15,416	92			
—	—	5,065	5,065	—	—	—	—	50,650	—	50,650	—	234	23	27	36	50,911	59			
—	—	647	647	—	—	—	—	6,470	—	6,470	—	6	26	1	96	6,478	22			
23	—	1,883	1,906	192	74	—	—	18,830	—	19,022	74	—	—	5	84	19,028	58			
—	—	8,694	8,694	—	—	—	—	86,940	—	86,940	—	—	—	39	88	86,979	88			
911	640	77,755	79,306	7,634	18	6,291	20	777,550	—	791,475	38	2,203	46	321	28	794,000	12			
1 8 9 1																				
206	106	16,697	17,009	2,043	52	1,171														

Stadsdel	Af Taxeringsnämnden påförda skattören				Afgår				Återstående		
	för fastighet	för näring	för lön eller annan inkomst	Summa	af Pröfningsnämnden nedsatta skattören				för fastighet	för näring	för lön eller annan inkomst
					för fastighet	för näring	för lön eller annan inkomst	Summa			
Å r											
Första stadsdelen	3,047	5,102	9,588	17,182	110	187	114	414	2,937	4,915	9,474
Andra "	4,240	9,375	6,372	19,577	54	898	219	1,172	4,186	8,477	6,153
Tredje "	2,287	4,356	5,517	11,842	93	146	203	444	2,194	4,210	5,314
Fjerde "	3,621	4,370	8,244	15,055	72	312	301	688	3,549	4,058	7,943
Femte "	1,802	2,460	3,527	7,352	27	49	57	134	1,775	2,411	3,470
Sjette "	921	793	907	2,224	50	15	10	72	871	778	897
Sjunde "	1,192	1,584	2,885	5,370	7	51	36	94	1,185	1,533	2,849
Attonde "	164	44	516	704	—	—	8	8	164	44	508
Nionde "	352	296	1,183	1,785	—	—	11	12	352	296	1,172
Villor och holmar . . .	1,851	2,856	2,144	6,145	74	86	108	271	1,777	2,770	2,036
Summa	19,477	31,236	40,833	87,236	487	1,744	1,067	3,309	18,990	29,492	39,816

Å r											
Första stadsdelen	2,879	4,418	10,353	17,066	49	108	411	563	2,830	4,310	9,942
Andra "	4,123	9,005	6,476	19,180	113	352	159	628	4,010	8,653	6,317
Tredje "	2,228	4,632	8,319	14,833	55	205	349	612	2,173	4,427	7,970
Fjerde "	3,554	3,607	7,400	13,765	133	212	260	610	3,421	3,395	7,140
Femte "	1,856	2,732	3,877	8,125	99	77	87	266	1,757	2,665	3,790
Sjette "	828	686	751	2,030	41	16	44	102	787	670	707
Sjunde "	1,054	1,258	2,833	4,859	24	28	40	92	1,030	1,210	2,793
Attonde "	127	6	560	672	—	—	7	7	127	6	553
Nionde "	355	396	1,352	2,026	16	21	111	148	319	375	1,241
Villor och holmar . . .	1,757	4,288	1,930	7,473	51	245	31	323	1,706	4,043	1,809
Summa	18,741	31,028	43,851	90,029	581	1,264	1,499	3,354	18,168	29,764	42,352

Å r											
Första stadsdelen	2,797	4,299	9,697	16,222	47	248	192	493	2,750	4,051	9,505
Andra "	3,967	9,463	6,302	19,264	103	766	140	1,007	3,864	8,697	6,162
Tredje "	2,286	5,284	5,631	12,795	27	218	140	384	2,259	5,066	5,491
Fjerde "	3,413	3,263	8,030	13,880	85	252	169	506	3,328	3,011	7,861
Femte "	1,779	3,152	4,179	8,728	54	312	79	445	1,725	2,840	4,100
Sjette "	757	603	626	1,758	33	187	27	246	724	416	599
Sjunde "	1,055	677	2,674	4,120	10	6	57	62	1,045	683	2,617
Attonde "	127	14	478	601	—	—	8	8	127	14	470
Nionde "	327	320	3,173	1,777	—	10	43	52	327	310	1,130
Tionde " jemte villor och holmar . . .	1,728	3,618	2,181	6,860	32	692	57	778	1,096	2,926	2,124
Summa	18,236	30,693	40,971	86,005	391	2,679	912	3,981	17,845	28,014	40,059

Å r											
Första stadsdelen	2,789	4,130	9,399	15,727	45	59	70	180	2,744	4,071	9,329
Andra "	4,089	9,891	6,683	20,203	63	226	119	408	4,026	9,665	6,564
Tredje "	2,352	4,542	5,743	12,218	43	381	185	609	2,309	4,161	5,558
Fjerde "	3,425	2,967	7,674	13,302	33	85	111	228	3,392	2,882	7,563
Femte "	1,878	3,176	4,532	9,239	60	28	89	175	1,818	3,148	4,443
Sjette "	820	467	629	1,679	19	21	5	48	801	446	624
Sjunde "	1,089	1,275	3,045	5,107	59	37	69	163	1,030	1,238	2,976
Attonde "	131	14	487	615	—	—	—	—	131	14	487
Nionde "	336	298	1,393	1,985	2	—	89	91	334	298	1,304
Tionde " jemte villor och holmar . . .	1,806	2,986	2,065	6,299	61	551	80	686	1,745	2,435	1,985
Summa	18,715	29,746	41,650	86,374	385	1,388	817	2,588	18,330	28,358	40,833

skattören	Uttaxerad belopp										Vontören		Debetedel-avgifter		Summa		
	Summa					Summa					Sumf.	pi.	Sumf.	pi.	Sumf.	pi.	
	privilegierade	betalande	från inkravering beträde	privilegierade skattören	betalande	privilegierade skattören	betalande	från inkravering beträde	privilegierade skattören	betalande							
1 8 9 2																	
228	106	16,434	16,768	2,302	80	1,127	84	176,829	84	180,260	48	337	14	49	04	180,646	66
266	380	17,759	18,405	2,686	60	4,043	20	191,086	84	197,816	64	312	22	43	44	198,172	30
109	51	11,238	11,398	1,100	90	542	64	120,920	88	122,564	12	204	58	31	52	122,800	52
138	27	14,202	14,367	1,393	80	287	28	152,813	52	154,494	60	651	06	81	44	155,227	10
36	8	7,174	7,218	363	60	85	12	77,192	24	77,640	96	299	79	33	72	77,974	47
—	—	2,152	2,152	—	—	—	—	23,155	52	23,155	52	199	07	22	76	23,377	35
—	—	5,276	5,276	—	—	—	—	56,769	76	56,769	76	231	83	23	72	57,025	31
—	—	696	696	—	—	—	—	7,488	96	7,488	96	6	26	2	12	7,497	34
9	—	1,764	1,773	90	90	—	—	18,980	64	19,071	54	—	—	5	60	19,077	14
—	—	5,874	5,874	—	—	—	—	63,204	24	63,204	24	—	—	43	28	63,247	52
786	572	82,569	83,927	7,938	60	6,086	08	888,442	44	902,467	12	2,241	95	336	64	905,045	71

1 8 9 3																	
221	81	16,201	16,503	2,833	22	1,092	69	220,495	61	224,421	52	337	14	50	60	224,809	26
251	379	17,922	18,552	3,217	82	5,112	71	243,918	42	252,248	95	312	22	44	76	252,605	93
99	51	14,071	14,211	1,269	18	687	99	191,506	31	193,463	48	204	58	33	88	193,701	94
93	19	13,033	13,155	1,192	26	256	31	177,515	23	178,963	80	647	40	63	48	179,674	68
60	8	7,791	7,859	769	20	107	92	106,035	51	106,912	63	301	01	30	28	107,243	92
—	—	1,928	1,928	—	—	—	—	26,240	08	26,240	08	198	28	15	08	26,438	44
—	—	4,767	4,767	—	—	—	—	64,878	87	61,878	87	231	83	23	40	65,134	10
—	—	665	665	—	—	—	—	9,050	65	9,050	65	6	26	2	08	9,058	99
1	—	1,877	1,878	12	82	—	—	25,545	97	25,558	79	—	—	6	28	25,565	07
—	—	7,147	7,147	—	—	—	—	97,270	67	97,270	67	—	—	34	28	97,304	95
725	538	85,412	86,675	9,294	50	7,257	62	1,162,457	32	1,179,009	44	2,238	72	304	12	1,181,552	28

1 8 9 4																	
231	14	15,484	15,729	3,143	91	201	18	224,518	—	227,863	09	335	26	50	88	228,249	23
90	321	17,846	18,257	1,224	90	4,612	77	258,767	—	264,604	67	312	22	45	40	264,962	39
80	45	12,286	12,411	1,088	80	646	65	178,147	—	179,882	45	204	58	37	—	180,124	03
92	23	13,259	13,374	1,252	12	330	51	192,255	50	193,838	13	656	81	63	92	194,558	86
60	8	8,215	8,283	816	60	114	96	119,117	50	120,049	06	301	01	32	52	120,382	59
—	—	1,512	1,512	—	—	—	—	21,924	—	21,924	—	198	28	14	84	22,137	12
—	—	4,058	4,058	—	—	—	—	58,841	—	58,841	—	231	83	22	32	59,095	15
—	—	593	593	—	—	—	—	8,598	50	8,598	50	6	26	1	80	8,606	56
9	—	1,716	1,725	122	49	—	—	24,882	—	25,004	49	—	—	5	56	25,010	05
—	—	6,082	6,082	—	—	—	—	88,189	—	88,189	—	—	—	40	40	88,229	40
562	411	81,051	82,024														

Tab. N:o 101. Helsingfors stadskassas inkom-

	1886		1887		1888		1889	
Inkomster:								
Räntor	22,391	29	23,559	09	40,805	14	54,689	37
Tomtlösen	53,434	33	241,819	40	856,613	98	526,974	48
Stadens fasta egendom	167,735	40	171,946	72	179,299	36	191,607	07
Tomtören	1,924	47	—	—	1,795	56	1,900	—
Inkomstgifvande rättigheter	425,279	20	487,808	22	508,699	28	580,399	99
Diverse och inkomster utom bud- get	39,855	97	43,888	93	79,837	88	84,052	37
Ersatt inkvartering	—	—	244,756	29	247,822	39	248,132	87
Statsbidrag	147,595	24	145,897	57	156,838	76	173,936	38
Vattenledningen	160,782	12	183,294	48	194,992	84	229,681	08
Uttaxering	689,966	58	677,109	22	613,788	02	611,615	62
Lån	—	—	633,303	93 ²⁾	—	—	452,054	70 ¹⁾
Summa	1,708,964	60	2,853,383	85	2,880,493	21	3,155,043	96
Utgifter:								
Stadens skulder	189,604	34	211,499	20	212,472	32	216,721	—
D:o embetsverk	173,744	24	169,746	86	168,523	17	168,886	85
Kommunalförvaltningen	135,594	53	144,094	75	140,336	72	151,518	01
Gatubelysningen	78,846	31	78,820	57	90,079	28	98,111	27
Brandverket	54,849	73	63,206	57	56,527	05	65,384	59
Polis- och fångvården	164,092	23	164,649	41	164,102	90	157,731	37
Sundhets och sjukvården	40,966	75	38,395	22	41,987	37	41,026	85
Fattigvården	119,529	04	125,515	40	128,961	61	145,994	76
Undervisningsväsendet	251,605	96	283,290	78	296,118	15	319,834	01
Staden åliggande allmänna onera	6,449	04	250,203	33	260,320	58	252,641	96
Vattenledningen	48,229	27	180,507	47	52,243	42	579,468	96
Saluhallen	—	—	—	—	—	—	2,162	28
Stadens jordlägenheter	—	—	—	—	—	—	—	—
Allmänna arbeten	1,121,483	28 ³⁾	748,446	—	318,017	74	553,195	87
Pensioner	3,706	68	4,540	01	4,306	68	4,026	68
Diverse	145,838	09	357,898	13 ⁵⁾	540,028	85 ⁶⁾	132,944	53
Summa	2,534,539	49	2,820,813	70	2,474,025	84	2,889,640	99

Källa: Årliga revisionsberättelserna jemte uppgifter från Drätselkoret.

¹⁾ Förskottrade utgifter, bestämda att täckas genom framdeles upptagande lån. — ²⁾ Deraf för Fmk 306,409: 41 samt nya proviantmagasinet med Fmk 422,597: 52. — ³⁾ Deribland byggnad för brandmed Fmk 287,000: —. — ⁴⁾ Deribland för inlösen af f. d. Lagu'ska gården Fmk 132,000: — samt för regle-
⁵⁾ Ingår hamnbyggnadsarbeten. — ⁶⁾ Å 1892 års obligationslån Fmk 861,960: —; å lånen för inköp af

ster och utgifter under åren 1886—1895.

	1890		1891		1892		1893		1894		1895	
63,753	23	66,521	26	103,840	40	115,085	41	70,222	78	63,455	76	
484,740	99	139,070	14	303,173	12	121,332	—	139,727	28	342,020	29	
205,988	29	206,815	47	222,614	39	228,296	58	260,140	47	253,570	50	
1,901	72	2,203	46	2,109	65	2,241	95	2,238	72	2,246	25	
630,943	80	640,432	39	644,439	97	630,085	32	677,337	11	715,840	10	
184,832	95	70,965	24	156,118	03	117,898	07	69,908	98	289,530	39	
255,156	90	242,762	94	249,806	89	203,492	29	216,778	64	202,289	25	
166,372	51	172,273	35	166,860	—	214,376	44	208,152	81	296,104	52	
257,576	03	297,792	87	310,676	83	343,358	48	285,222	12	305,543	05	
706,623	65	789,592	21	902,698	29	901,051	94	1,176,428	70	1,188,168	26	
1,449,270 ¹⁾	—	193,300 ¹⁾	—	—	—	984,000 ⁷⁾	—	1,438,630 ⁹⁾	—	904,055	25	
4,407,163	07	2,821,729	33	3,062,418	57	3,861,218	48	4,544,787	61	4,562,823	62	
253,544	25	406,115	54	467,603	63	425,628	55	474,544	78	538,782	87	
171,796	17	169,648	77	183,103	52	179,796	64	183,230	20	191,927	70	
155,080	97	160,906	33	161,680	73	162,367	10	168,690	81	174,401	37	
102,061	61	112,236	97	139,982	98	138,477	65	140,501	55	151,293	40	
70,021	34	80,180	25	83,585	88	81,071	32	85,820	07	90,035	90	
159,056	07	158,304	97	181,326	90	204,944	35	206,684	04	204,016	33	
63,124	69	71,396	48	78,352	05	170,882	49	153,467	42	148,270	04	
184,829	21 ²⁾	222,292	76	250,275	59	273,314	72	278,482	61	274,135	95	
353,795	73	396,052	63	423,425	76	443,193	12	456,493	30	480,012	94	
266,771	24	253,775	98	260,966	53	214,438	21	226,991	60	212,502	21	
595,842	67	435,621	83	188,128	34	171,507	28	206,629	02	272,412	75	
9,524	71	7,051	55	8,448	55	9,377	12	6,013	13	5,948	58	
—	—	—	—	—	—	—	—	513,867	35	5,093	14	
1,324,489	07 ⁴⁾	741,819	87	778,133	05	1,187,818	84 ⁸⁾	1,074,341	60	1,271,436	49	
5,376	69	6,975	01	6,621	68	9,755	—	14,423	35	14,666	68	
255,064	14	250,907	76	208,647	40	218,619	16	149,169	80	128,750	59	
3,970,378	56	3,473,286	70	3,420,282	59	3,891,191	55	4,339,350	63	4,163,686	94	

arbetsinrättningen Fmk 22,694: 66. — ³⁾ Deribland kostnaderna för folkskolehuset vid Malmgatan med verket med Fmk 294,000: — samt kajarbeten med Fmk 249,800: —. — ⁵⁾ Incl. inlösen af Brunnsparken ringsarbeten till genomförande af 1887 års stadsplan Fmk 272,288: 30. — ⁷⁾ 1892 års obligationslån. —
Guntäckt Fmk 500,000: —; samt å lånet för Maria sjukhusets byggnader m. m. Fmk 76,670: —.

Tab. N:o 102. Antalet betalande skattören, uttaxering per skattöre samt summa uttaxering åren 1884—1895.

Å r	Antal betalande skattören	Uttaxering per skattöre ¹⁾		Summa uttaxering	
1884	62,818	12	22	767,402	36
1885	63,613	10	26	652,357	62
1886	62,745	11	—	689,651	10
1887	61,396	11	—	674,857	40
1888	65,961	9	45	622,186	83
1889	68,458	9	10	622,065	18
1890	72,776	9	76	707,879	84
1891	79,306	10	—	791,475	38
1892	80,719	11	20	902,879	32
1893	83,927	10	76	902,467	12
1894	86,675	13	61	1,179,009	44
1895	82,024	14	50	1,188,794	39

Medeltal uttaxering per skattöre ¹⁾ åren 1884—1895 Fmk 11: 07.

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

¹⁾ Afser opriviligieradt skattöre.

Tab. N:o 103. Helsingfors stads consoliderade gäld, enligt boksluten för åren 1884—1895.

Å r	Obligationslån	Andra lån		Summa		
1884	3,190,350	—	173,064	66	3,363,414	66
1885	3,160,300	—	158,369	64	3,318,669	64
1886	3,142,131	25	143,364	24	3,285,495	49
1887	3,106,218	75	128,114	33	3,234,333	08
1888	3,067,447	50	114,961	08	3,192,408	58
1889	3,028,781	25	101,453	02	3,130,234	27
1890	2,983,332	50	887,573	94	3,870,906	44
1891	2,939,878	75	2,087,256	78	5,027,135	53
1892	7,388,640	—	58,634	17	7,447,274	17
1893	7,304,900	—	43,537	17	7,348,437	17
1894	7,234,900	—	1,177,996	50	8,412,896	50
1895	7,111,600	—	1,111,991	85	8,223,591	85

Källa: De årliga revisionsberättelserna.

Tab. No 104. Helsingfors stadskassas utgifter och inkomster år 1895, jemförda med fastställd stat.

Utgifter:	Anslag enligt stat	Utgift enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
I. Stadens skulder.				
Å lånet för stadens reglering, amortering	5,288 —	5,288 —	—	—
Å lånet för chausséerna, ränta	440 30	440 30	—	—
amortering	5,059 70	5,059 70	—	—
Å lånet för folkskolehuset vid Annegatan, ränta	343 05	343 05	—	—
amortering	5,656 95	5,656 95	—	—
Å chausséobligationerna, ränta	3,960 —	3,960 —	—	—
amortering	6,310 —	6,310 —	—	—
Å vattenledningslånet af år 1876, ränta	68,612 50	68,612 50	—	—
amortering	18,300 —	18,300 —	—	—
Å nybyggnads- och regleringslånet af år 1882, ränta	56,542 50	56,542 50	—	—
amortering	38,000 —	38,000 —	—	—
Å obligationslånet af år 1892, ränta	200,677 50	200,677 50	—	—
amortering	17,000 —	17,000 —	—	—
provisioner och kursdifforensor	900 —	687 36	—	212 64
Å lån för inköp af Gumtäckt, ränta	23,776 04	24,648 45	872 41	—
Å lån för rådhusannexet och kommunala sjukhuset, ränta	32,500 —	32,500 —	—	—
amortering	50,000 —	50,000 —	—	—
Å kassakreditiv, provision och ränta	12,000 —	4,756 56	—	7,243 44
II. Stadens embetsverk.				
Magistratens och Rådstufvurättens aflöningar	181,550 —	181,309 93	—	240 07
Renskrifning af protokoll i hemställda mål samt åt aktörerna	1,700 —	847 50	—	852 50
Expenser	10,500 —	9,770 27	—	729 73
III. Kommunalförvaltningen.				
Stadsfullmäktiges kansli	11,400 —	11,314 72	—	85 28
Drätselkammaren, aflöningar	23,300 —	22,879 96	—	420 04
anslag för ny fastighetsbok	800 —	800 —	—	—
expenser	7,000 —	11,133 51	4,133 51	—
Drätselkontoret, aflöningar	29,560 —	29,512 27	—	47 73
anslag för debetsedel distribuering	800 —	800 —	—	—
expenser	2,900 —	2,444 80	—	455 20
Trafikkontoret, aflöningar	18,900 —	18,438 40	—	461 60
arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500 —	500 —	—	—
mätarearvoden	800 —	1,387 77	587 77	—
expenser	1,200 —	1,547 40	347 40	—
Hamnkontoret, aflöningar	27,650 —	27,807 56	157 56	—
ångslupslega för inspektionsresor	200 —	218 50	18 50	—
expenser	400 —	881 24	481 24	—
Byggnadskontoret, aflöningar	32,070 —	32,069 76	—	24
extra ingenjör- och ritarebiträden	4,000 —	3,989 —	—	11
skogsvaktbiträden och skogskultur	2,000 —	1,344 30	—	655 70
material och handtlångaredagsverken vid mätningar	5,000 —	5,825 48	825 48	—
expenser	1,500 —	1,506 70	6 70	—
Transport	909,096 54	905,111 94	7,430 57	11,415 17

Fortsättning.

	Anslag en- ligt stat	Utgift enligt bäckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	909,096 54	905,111 94	7,430 57	11,415 17
IV. Gatubelysningen.				
Gasbelysningen	95,296 75	94,032 53	— —	1,264 22
Petroleumbelysningen	58,000 40	56,886 29	— —	1,114 11
Elektrisk belysning	300 —	374 58	74 58	— —
V. Brandverket.				
Afönningar och andra förmåner	61,460 —	61,460 04	— 04	— —
Brandstallet	6,620 —	6,580 66	— —	39 34
Eldning och belysning	5,697 50	6,000 37	302 87	— —
Rödskep och inventarier	7,600 —	7,350 26	— —	249 74
Diverse	3,600 —	3,644 57	44 57	— —
Anslag åt Frivilliga brandkåren	5,000 —	5 000 —	— —	— —
VI. Polisnrättningen.				
Afönningar	176,120 —	176,113 —	— —	7 —
Polisstället	3,524 —	2,511 71	— —	1,012 29
Diverse	25,530 —	25,391 62	— —	138 38
VII. Sundhets- och sjukvården.				
Läkarepersonal	33,900 —	34,849 90	949 90	— —
Helsovårdsnämnden	5,000 —	6,233 21	1,233 21	— —
Maria sjukhuset, icke epidemiska afdelningen	21,100 —	23,757 31	2,657 31	— —
epidemiafdelningen	10,900 —	11,037 57	187 57	— —
ekonomiafdelningen	50,890 —	47,373 07	— —	3,516 93
Kolerabaracker	1,000 —	304 —	— —	696 —
Underhåll af en poliklinik	7,000 —	7,000 —	— —	— —
Helsopolisen	11,300 —	13,305 38	2,005 38	— —
Undersökningsstationen för läfsmedel	4,520 —	4,359 60	— —	160 40
VIII. Fattigvården.				
Fattigvårdsstyrelsen	8,760 —	8,661 20	— —	98 80
Fattiggården	66,160 —	67,568 66	1,408 66	— —
Arbetsnämningen	26,140 —	22,287 72	— —	3,852 28
Understöd, ständiga	108,650 —	112,543 85	3,893 85	— —
tillfälliga	21,500 —	20,609 31	— —	890 69
Sjukvård	7,000 —	12,623 60	5,623 60	— —
Kostnad för sinnesrubbad personer intagna i dår- vårdsanstalt	14,000 —	14,862 45	862 45	— —
Läkemedel	8,000 —	8,227 37	227 37	— —
Diverse	7,000 —	6,751 79	— —	248 21
IX. Undervisningsväsendet.				
Navigationsskolan	2,800 —	2,832 —	32 —	— —
Realskolan	9,900 —	9,566 74	— —	333 26
Handverksskolorna	20,032 —	19,537 27	— —	494 73
Handelsinstitutet	4,000 —	4,000 —	— —	— —
Skolan för andesvaga barn	4,500 —	4,200 —	— —	300 —
Transport	1,811,897 19	1,812,999 57	26,933 93	25,831 55

Fortsättning

	Anslag on- ligt stat	Utgift enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	1,811,897 19	1,812,999 57	26,933 93	25,831 55
Folkskolorna, aflöningar	331,348 03	310,215 27	— —	21,132 76
hyror	26,190 —	25,665 —	— —	525 —
undervisningsmaterial	7,200 —	6,683 —	— —	517 —
material för handarbeten	4,700 —	2,396 89	— —	2,303 11
ny skolmöbel och reparation af gammal	4,500 —	6,828 32	2,328 32	— —
ved och vedhuggning	15,300 —	10,617 51	— —	4,682 49
belysning	13,500 —	9,393 98	— —	4,106 02
beklädnadshjälp	9,700 —	9,616 10	— —	83 90
renhållning	8,700 —	8,442 32	— —	257 68
expenser	1,900 —	2,189 88	289 88	— —
underhålls och reparationskostnader för gårdar och lokaler	9,800 —	12,551 62	2,751 62	— —
bidrag till folkskollärapersonalens pensio- nering	5,000 —	5,040 —	40 —	— —
Folkbiblioteket och läsesalen	22,950 —	23,177 04	227 04	— —
Folkbibliotek och läsesal i Sörnäs	7,060 —	7,060 —	— —	— —
X. Staden åliggande allmänna onera.				
Skjutshållning	2,960 —	2,959 02	— —	— 08
Kronoutlagor	53 04	53 04	— —	— —
Inkvartering	229,350 20	202,289 25	— —	27,060 95
Inkvarteringsnämnden	7,200 —	7,200 —	— —	— —
XI. Vattenledningen.				
<i>Förvaltning och drift.</i>				
Aflöningar	20,480 —	20,457 89	— —	22 11
Driftkostnad för pumpverket	6,000 —	3,287 14	— —	2,712 86
Do för filterna	8,000 —	7,968 72	— —	31 28
Affäsning och kontroll af vattenmätare	6,000 —	5,670 10	— —	329 90
Mätningar och undersökningar för utvidgningar	1,500 —	556 70	— —	943 30
Brandförsäkringspremier ock utskylder till Hel- singe kommun	1,700 —	2,108 06	408 06	— —
Arrende för skyddsområde invid Vanda å	600 —	600 —	— —	— —
Resemedel	400 —	— —	— —	400 —
Expenser	2,000 —	2,007 67	7 67	— —
Kostnader för distribuering och indrifning af de- betsedlar och räkningar	500 —	500 —	— —	— —
Kostnader för privata anslutningar och uppsätt- ning af vattenmätare	22,356 —	37,323 03	14,967 03	— —
Hyra för verkstadslokal	2,644 —	2,644 —	— —	— —
<i>Underhåll och remont.</i>				
Remont och underhåll af vattenledningens bygg- nader, hägnader, dammar, maskiner och rörnät	18,000 —	18,032 09	32 09	— —
Reparation och justering af vattenmätare	1,500 —	2,156 84	656 84	— —
Uppförande af nya filtra	146,000 —	139,519 17	— —	6,480 83
Transport	2,756,988 46	2,708,210 12	48,642 48	97,420 82

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Utgift enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	2,756,988 46	2,708,210 12	48,642 48	97,420 82
<i>Utsträckning af rörröret samt inköp af vattenmätare.</i>				
Nyläggning af vattenledningen under Vilhelmsgatan från Mikaelsgatan till adress N:o 11	1,450 —	1,450 —	— —	— —
Utsträckning af vattenledningen från gården N:o 17 vid Högbergsgatan till Röddäldsgatan	6,100 —	4,084 72	— —	2,015 28
Utsträckning af vattenledningen till Hermanstad	23,300 —	17,979 52	— —	5,320 48
Inköp af vattenmätare	5,000 —	4,970 14	— —	29 86
<i>Diverse mindre arbeten.</i>				
Brandposters förseende med vattenaflopp	500 —	445 29	— —	54 71
Rensning af vattenledningsröret under Mikaelsgatan mellan Alexanders- och Vilhelmsgatorna	400 —	167 96	— —	232 04
2 st. vattenvarmingsstationer för brandposternas skötsel	800 —	483 71	— —	316 29
XII. Saluhallen.				
Uppsyningsman, aflöning	1,350 —	1,350 —	— —	— —
Belysning	5,500 —	3,594 94	— —	1,905 06
Renhållning m. m.	1,200 —	1,003 64	— —	196 36
XIII. Stadens jordlägenheter.				
Gumtäckt, förvaltningskostnader m. m.	6,000 —	4,601 96	— —	1,398 04
Mejlans, utskylider m. m.	700 —	491 18	— —	208 82
XIV. Allmänna arbeten.				
<i>1:o. Byggnader och lägenheter.</i>				
<i>Remont och underhåll.</i>				
Remont af Kajsaniemi vårdshusbyggnader	2,500 —	2,746 96	246 96	— —
Ändring af ingångarne till saluhallen	3,000 —	4,057 71	1,057 71	— —
Inredning af kassahalf i Drätselkammarens lokal	2,700 —	1,682 73	— —	1,017 27
Diverse reparationer	15,000 —	26,510 22	11,510 22	— —
<i>2:o. Gator och allmänna platser.</i>				
<i>Remont och underhåll.</i>				
Diverse reparationer	9,000 —	8,612 41	— —	387 59
<i>Regleringsarbeten.</i>				
Planering af Skepparebrinken	2,640 —	2,747 10	107 10	— —
D:o af Sjömansgatan framför tomt N:o 13	1,140 —	1,951 47	811 47	— —
D:o af östra hälften af Dalgatan och norra hälften af Aspnäsgatan	16,000 —	15,106 08	— —	893 92
Transport	2,861,268 46	2,812,247 86	62,375 94	111,396 54

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Utgift enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	2,861,268 46	2,812,247 86	62,375 94	111,396 54
3:o. Kanaler och afloppsdikey.				
Remont och underhåll.				
Kompletteringsarbeten	6,000 —	3,700 22	— —	2,299 78
Diverse underhåll	9,000 —	9,353 15	353 15	— —
4:o. Vägar.				
Remont och underhåll.				
Remont af brolocket å långa bron	3,000 —	2,804 25	— —	195 75
Diverse reparationer	10,000 —	12,015 97	2,015 97	— —
5:o. Chausséer.				
Remont och underhåll.				
Chausséerna i Brunnsparken	500 —	1,492 32	992 32	— —
Makadamisering af östra chausséen från Broholms- gatan till spårvägsstallet, halfva kostnaden	13,600 —	20,229 30	6,629 30	— —
Diverse underhåll	15,000 —	28,618 21	13,618 21	— —
Nyanläggningar.				
Fortsättning af chausséen genom Djurgården från östra till vestra chausséen	4,000 —	6,643 90	2,643 90	— —
6:o. Hamnar.				
Remont och underhåll.				
Remont af ballastkajen i Sörnäs	3,500 —	3,651 42	151 42	— —
D:o af packhuskajen i norra hamnen	10,000 —	10,000 —	— —	— —
Nedfartsbroar till isarne jämte stängsel vid ka- jerna	2,000 —	871 38	— —	1,128 62
Diverse reparationer	7,000 —	9,317 78	2,317 78	— —
Nybyggnader.				
Kajarbeten i södra hamnen	824,962 —	824,962 —	— —	— —
Hamnbanan	153,693 25	153,693 25	— —	— —
7:o. Planteringar.				
Remont och underhåll.				
Underhåll af planteringar och trädskolor	40,000 —	38,797 78	— —	1,202 22
Underhåll af hägnader	1,000 —	915 97	— —	84 03
Nyanläggningar.				
Observatoriibergens planering	5,000 —	5,000 —	— —	— —
Planterings och planeringsarbeten i Brunnsparken	2,000 —	2,028 13	28 13	— —
Planeringsarbeten i Kajsaniemi	1,500 —	1,594 40	94 40	— —
Jordfyllning till Henriksesplanaden	1,200 —	1,199 87	— —	— —
Inköp af soffor	500 —	500 —	— —	— —
Inköp af träd och buskar	400 —	342 17	— —	57 83
Transport	3,975,123 71	3,949,979 33	91,220 52	116,364 90

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Utgift enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	3,975,123 71	3,949,979 33	91,220 52	116,364 90
8:o. <i>Renhållningsväsendet.</i>				
Remont och underhåll.				
Underhåll af afstjelningsplatser, bryggor och prämar	4,000 —	4,665 51	665 51	— —
Vakters och prämkarlaras aflöning samt tömning af prämar	5,000 —	4,745 75	— —	254 25
Latriners och pissoirers underhåll	10,000 —	10,416 90	416 90	— —
Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar	32,000 —	30,296 43	— —	1,703 57
Rengöring af hamnar och kajer	1,500 —	652 60	— —	847 40
Bevattning af stadens centrala gator, Parkgatan och chausséerna i Brunnsparken jemte östra och vestra chausséerna	6,500 —	7,797 02	1,297 02	— —
9:o. <i>Arbetsredskap.</i>				
Diverse inköp och remont	5,000 —	4,845 59	— —	154 41
10:o. <i>Diverse.</i>				
Underhåll af klappbryggor, vedmått, lyktstolpar m. m. samt diverse oförutsedda utgifter	6,000 —	6,870 54	870 54	— —
XV. Pensioner	14,906 67	14,666 68	— —	239 99
XVI. Diverse.				
Taxerings och pröfningsnämnden sekreterarearvode expenser	2,000 —	2,000 —	— —	— —
Revision af stadens räkenskaper	1,400 —	1,363 55	— —	36 45
Eldnings- och lysningsämnen	4,100 —	4,100 —	— —	— —
Anslag för signalering af middagstimmen	12,000 —	16,012 31	4,042 31	— —
Stormvarningstelegram	300 —	300 —	— —	— —
Brandstodsafgifter	250 —	125 —	— —	125 —
Brandstodsafgifter	6,500 —	7,246 99	746 99	— —
Anslag åt mantalsskrifvaren	2,000 —	2,000 —	— —	— —
Do åt byggnadsinspektör	2,400 —	2,400 —	— —	— —
Arvode åt en elektrotekniker	1,200 —	1,200 —	— —	— —
Do åt fiskeritillsyningsmän	600 —	608 —	8 —	— —
Bidrag till länefängelsets ombyggnad	10,000 —	10,000 —	— —	— —
Utskrifning af vallängden jämte register	1,000 —	1,000 —	— —	— —
Anslag till juridiskt biträde åt obemedlade	2,500 —	2,499 96	— —	04 —
Anslag till fångelseföreningens skyddsherberge	600 —	600 —	— —	— —
Omkostnader för hundskatten	200 —	424 75	224 75	— —
Inventarier till särskilda stadens hus, remont och komplettering	4,000 —	2,414 68	— —	1,555 32
Telefonafgifter	4,000 —	3,992 —	— —	8 —
Afkortning och restitution å uttaxerade medel och andra inkomster	60,000 —	41,591 67	— —	18,408 33
Transport	4,175,080 38	4,134,875 26	99,492 54	139,697 66

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Utgift enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	4,175,080 38	4,134,875 26	99,492 54	139,697 66
<i>För oförutsedda behof enligt Stadspfullmäktiges bestämmande:</i>				
II. Stadens ombetsverk.				
Anslag till lönetillskott åt stadsfiskalerna	2,400: —	2,400 —	—	—
Anslag till lönetillskott åt stadsbtjente	1,397: 88	1,397 —	—	—
IV. Gatubelysningen.				
Anslag för installation af elektrisk belysning å Sandviksmolon	2,200: —	2,787 72	587 72	—
VII. Sundhets- och sjukvården				
Anslag för extra tillsyningsmän vid hellsopolisen	1,800: —	1,000 —	—	800 —
Anslag till aflönande af besigtningssläkare	5,000: —	5,000 —	—	—
Anslag för anskaffande af en vattenvärmningsapparat till Maria sjukhus	2,200: —	2,697 75	497 75	—
IX. Undervisningsväsendet.				
Anslag till resestipendier åt folkskolornas lärare och lärarinnor	2,100: —	2,100 —	—	—
Anslag för parallellklass vid lägre handverkskolan å Bärghäll	302: —	302 —	—	—
Anslag för finska parallellklasser vid handverksskolorna	848: —	848 —	—	—
XIII. Stadens jordlägenheter.				
Anslag för tillsyn öfver helsovårdsstadsgans efterlefnad å Gumtäckt	175: —	175 —	—	—
XV. Pensioner.				
Anslag till pension åt skogsvaktenkan Maria Eriksson	20: —	20 —	—	—
XVI. Diverse.				
Anslag åt bestyrelsen för arbetshemmet för kvinnor	600: —	600 —	—	—
Anslag åt Helsingfors simsällskap	1,000: —	1,000 —	—	—
Anslan för inköp af Skulptören R. Stiggells grupp „De skeppsbrutna	6,000: —	6,000 —	—	—
Anslag för bestridande af elektroteknikerns aflönning	1,200: —	1,200 —	—	—
Anslag för byggnadssyneman	400: —	400 —	—	—
Transport	27,642: 88	4,175,080 38	4,162,803 61	100,578 01
				140,497 66

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Utgift enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport 27,642: 88	4,175,080 38	4,162,803 61	100,578 01	140,497 66
Anslag till bidrag för uppförande af folkskolehus i Lill-Hoplax by af Helsinge socken 750: —	— —	750 —	— —	— —
Anslag för aflönande af uppsyningsman vid varumagasinet å magasinsskajen 133: 33	— —	133 33	— —	— —
28,526: 21	38,000 —	— —	— —	9,473 79
<i>Från föregående år balanserade konti m. m.</i>				
Ersättning åt arrendatorer för undanskaffande af byggnader	— —	1,040 —	1,040 —	— —
Besparing å anslag, anvisade å 1882 års obligationslån, öfverföres till odisponerade lånemiddel med	— —	33,835 43	33,835 43	— —
Kostnader för hästhoarna	— —	389 23	389 23	— —
Saldo från år 1894	— —	438,978 10	— —	— —
Summa	4,213,080 38	4,637,929 70	135,842 69	149,971 45

	Inkomst enligt stat	Inkomst enligt böckerna	Brist	Öfverskott
Inkomster:				
Disponibel behållning	20,000 —	20,000 —	— —	— —
I. Räntor.				
Å chaussecobligationer	3,400 —	3,463 73	— —	63 73
Å tomtlösen	37,000 —	42,933 78	— —	5,933 78
Å donationsfonder	14,300 —	16,446 50	— —	2,146 50
Diverse räntor	100 —	611 75	— —	511 75
II. Tomtlösen.				
Amortering af köpeskillingen för försålda tomter	73,000 —	342,020 29	— —	269,020 29
III. Stadens fasta egendom.				
a) Räntor från donerade hemman	2,000 —	1,799 74	200 26	— —
Transport	149,800 —	427,275 79	200 26	277,676 05

Fortsättning.

	Inkomst enligt stat	Inkomst enligt böckerna	Brist	Öfverskott
Transport	149,800	427,275 79	200 26	277,676 05
b) <i>Stadens aflysta område.</i>				
Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan . . .	17,100	16,131 66	3,880 39	— —
Arrenden för jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom stadens plan	115,000	112,087 95		
Arrenden från Brunnsparksområdet	10,800	11,128 57	— —	328 57
Hyra för försäljningsplatser å Salu- och Kasern-torgen	18,000	18,280 —	— —	280 —
Hyra för lokaler i Folkbibliotekshuset	2,300	2,360 —	— —	60 —
Hyra för bodar och diskar	4,000	4,201 53	— —	201 53
Hyra för stånd i Saluhallen	36,000	39,299 34	— —	3,299 34
Simhusafgifter	600	384 —	216 —	— —
Fiskevattensafgifter	1,500	1,845 —	— —	345 —
Hötägt	200	267 50	— —	67 50
Mulbetesafgifter	100	270 —	— —	170 —
Tillfälliga arrenden och planhyror	8,000	6,209 40	1,790 60	— —
c) <i>Stadens jordlägenheter.</i>				
Forsby, arrende	4,600	4,186 51	4,822 29	— —
Grejus d:o	2,600	2,288 88		
Gumtäckt d:o	30,000	26,034 47	— —	— —
Mejlans d:o	6,000	5,867 85		
D:o amortering å köpeskillingen för byggnader	828 10	828 10	— —	— —
Reimars, arrende	100	100 —	— —	— —
IV. Tomtören.	2,200	2,246 25	— —	46 25
V. Inkomstgivande rättigheter.				
Tolag för till Helsingfors destinerade varor	112,000	130,430 51	— —	18,430 51
Tolag för till Helsingfors sjöledes inkomna varor, destinerade till uppstad	5,000	7,009 29	— —	2,009 29
Trafikafgifter	315,000	355,046 02	— —	40,046 02
Mätningsafgifter	2,000	2,428 61	— —	428 61
Transitomagasinshyra	200	524 13	— —	324 13
Hammafgifter	160,000	156,813 43	3,186 57	— —
Broafgifter	6,000	6,596 66	— —	596 66
Ballastafgifter	500	766 80	— —	266 80
Vägningsafgifter	2,000	2,538 45	— —	538 45
Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast	2,000	2,332 87	— —	332 87
Auktionsprovision	4,000	11,411 70	— —	7,411 70
Biljardafgifter	450	496 —	— —	46 —
Bouppteckningsprocenter, stadens andel	32,000	26,669 64	6,977 53	— —
D:o, stadens fattigas andel	8,000	6,352 83		
Kollektmedel	300	249 45	50 55	— —
Böter för försummad betalning af kronoutskylder	1,400	1,493 28	— —	93 28
Diverse böter	500	954 11	— —	454 11
Arrende för Gammelstadskvarnen	3,500	3,500 —	— —	— —
Börsprovision	500	226 32	273 68	— —
Transport	1,065,078 10	1,397,132 90	21,397 87	353,452 67

Fortsättning.

	Inkomst enligt stat	Inkomst enligt böckerna	Brist	Öfverskott
Transport	1,065,078 10	1,397,132 90	21,397 87	353,452 67
VI. Diverse.				
Personel fattigafgift	28,000 —	27,390 50	609 50	— —
För sjukvård i Maria sjukhuset	4,000 —	7,031 60	— —	3,031 60
Inkomst från desinfektionsinrättningen	150 —	363 50	— —	213 50
Fattighjens arbeten	800 —	428 03	371 97	— —
Inkomst från arbetsinrättningen	10,000 —	11,077 84	— —	1,077 84
Jordafkastning från fattiggården	600 —	925 40	— —	325 40
Ersättning för underhåll af fattiga	3,000 —	8,168 05	— —	5,168 05
Elevers i skolan afgifter	100 —	379 20	— —	279 20
Elevers i folkskolan handarbeten	600 —	476 08	123 92	— —
Boklån	3,500 —	4,362 05	— —	862 05
Hundskatt	5,500 —	5,676 —	— —	176 —
Afgifter från klosetterna	3,500 —	3,775 79	— —	275 79
Afgifter för spillningsafstjelpning	300 —	— —	300 —	— —
Ersättning för elektroteknikerns aflöning	1,200 —	1,200 —	— —	— —
Bidrag till brandverket af ryska Alexanders gymnasium	184 46	184 46	— —	— —
Bidrag till underhåll af Riddarhuskvären	300 —	300 —	— —	— —
Bidrag till underhåll af planteringarne kring Ständerhuset	600 —	600 —	— —	— —
Bidrag till gatubelysningen: af Finlands bank 275: — af Ständerhuset 225: —	800 —	800 —	— —	— —
Ersatta inkvarteringskostnader	229,350 20	202,289 25	27,060 95	— —
VII. Statsbidrag.				
Till Folkskolorna	111,000 —	111,000 —	— —	— —
” Polisnrättningen	102,480 —	102,480 —	— —	— —
” Gatubelysningen	15,170 —	15,170 —	— —	— —
” Brandverket	8,210 —	8,210 —	— —	— —
” Hamnbanan	250,000 —	250,000 —	— —	— —
Stadens andel af bränvinsskatten	10,000 —	11,533 77	— —	1,533 77
VIII. Vattenledningen.				
För vattenförsäljning	226,000 —	239,566 60	— —	13,916 76
Hyra för vattenmätare	17,500 —	17,850 16	— —	— —
Afgifter från hästhoarna	150 —	— —	150 —	— —
Förhöjning vid sentida betalning af vattenkonsumtionsavgifter	300 —	685 05	— —	385 05
Ersättning för verkställda anslutningar m. m.	25,000 —	47,441 24	— —	22,441 24
IX. Lån.				
Å 1892 års obligationslån anvisadt: För kajarbeten i södra hamnen	728,655 25	728,655 25	— —	— —
För nya filtra vid vattenledningen	146,000 —	146,000 —	— —	— —
För vattenledningens utsträckning	29 400 —	29,400 —	— —	— —
Transport	3,027,428 01	3,380,552 72	50,014 21	403,138 92

Fortsättning.

	Inkomst enligt stat		Inkomst enligt böckerna		Brist		Öfverskott	
Transport	3,027,428	01	3,380,552	72	50,014	21	403,138	92
Y. Uttaxering.								
Kommunala utskylder	1,185,652	37	1,188,168	26	—	—	2,515	89
<i>Från föregående år balanserade anslagsbelopp, hvilka ej kommit till användning och inbesparats:</i>								
Kommunala sjukhusets ombyggnad	—	—	5,000	—	—	—	5,000	—
Anslag för införande af förbättringar i gatuhållningen	—	—	3,300	—	—	—	3,300	—
<i>Inkomster ej i staten observerade:</i>								
Agio vinst	—	—	8	40	—	—	8	40
Praeskriberade kuponger	—	—	17	60	—	—	17	60
Priset för försålda afstjelningsprämar m. m.	—	—	3,895	14	—	—	3,895	12
Försåldt virke från Gumtäckts skog	—	—	95	—	—	—	95	—
Brandskadeersättning för riabyggnad å Grejus hemman	—	—	1,786	50	—	—	1,786	50
			4,582,823	62	—	—	—	—
Saldo till år 1895	—	—	55,106	08	—	—	—	—
Summa	4,213,080	38	4,637,929	70	50,014	21	419,757	45

Sammandrag af Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1895.

H u f v u d t i t e l	Eiligt stat		Enligt böckerna	
Utgifter.				
I. Stadens skulder	545,366	54	538,782	87
II. Stadens embetsverk	193,750	—	191,927	70
III. Kommunalförvaltningen	169,980	—	174,401	37
IV. Gatubelysningen	153,597	15	151,293	40
V. Brandverket	89,977	50	90,035	90
VI. Polisnärättningen	205,174	—	204,016	33
VII. Sundhets- och sjukvården	145,610	—	148,270	04
VIII. Fattigvården	267,210	—	274,135	95
IX. Undervisningsväsendet	509,080	03	480,012	94
X. Staden åliggande allmänna onera	239,563	24	212,502	21
XI. Vattenledningen	275,230	—	272,412	75
XII. Saluhallen	8,050	—	5,948	58
XIII. Stadens jordlägenheter	6,700	—	5,093	14
XIV. Allmänna arbeten	1,235,835	25	1,271,436	49
XV. Pensioner	14,906	67	14,666	68
XVI. Diverse	153,050	—	128,750	59
Från föregående år balanserade konti	—	—	474,242	76
Summa <i>Tmç</i>	4,213,080	38	4,637,929	70

Fortsättning.

H u f v u d t i t e l	Enligt stat	Enligt böckerna
Inkomster.		
Behållning	20,000 —	20,000 —
I. Räntor	54,000 —	63,455 76
II. Tomtlösen	73,000 —	342,020 29
III. Stadens fasta egendom	259,728 10	253,570 50
IV. Tomtören	2,200 —	2,246 25
V. Inkomstgifvande rättigheter	655,350 —	715,840 10
VI. Diverse	292,484 66	275,427 75
VII. Statsbidrag	496,860 —	498,393 77
VIII. Vattenledningen	268,950 —	305,543 05
IX. Lån	904,055 25	904,055 25
X. Uttaxering	1,185,652 37	1,188,168 26
Från föregående år balanserade anslagsbelopp, som inbesparats	— —	8,300 —
Inkomster ej observerade i staten	— —	5,802 64
Saldo till år 1896	— —	55,106 08
Summa <i>Imp.</i>	4,213,080 38	4,637,929 70

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

**Tab. N:o 105. Helsingfors stadskassas ställning den 31 December
år 1895.**

	Fmf.		Fmf.	
Aktiva.				
Kassa	47,461	19		
Trafikkontorets uppbördskonto	2,008	25	49,469	44
Obligationer	55,250	—		
Byggnadsmaterialier	43,887	12		
Vattenledningsmaterialier	160,660	49	259,797	61
Olyftade statsbidrag.				
Idkvarteringskostnader	4,890	06		
Statsbidrag för hamnbanan	50,000	—	54,890	06
Förskotter mot redovisningsskyldighet.				
Fattigvårdens förskotts konto	5,104	11		
Furuhjelm, Elis	1,199	12		
Loo, Edv.	23	56		
Åberg, K. H.	10	70		
Drejjer, G.	1,534	69	7,872	18
Utestående rester.				
Räntor å tomtlösen	14,313	94		
D:o å donationsfonder	4,400	—		
Tomtlösen	34,409	84		
D:o från Brunnsparken	691	85		
Auktionsprovision	2,441	72		
Biljardafgifter	496	—		
Kollektmedel	249	45		
Böter för försummad betalning af kronoutskylder	1,493	28		
Arrende för Gammelstadskvarnen	1,750	—		
Börsprovision	226	32		
Ersättning för sjukvård i Maria sjukhuset	903	—		
D:o ” verkställda vattenledningsanslytningar m. m.	7,802	49		
D:o ” underhåll af chausséerna i Brunnsparken	3,980	27		
Boklån	419	85		
Tolags- och trafikafgifter för år 1895	9,234	92		
Vattenkonsumtionsafgifter för år 1895	71,527	51		
Diverse rester	77,211	16	231,596	60
Diverse debitorer.				
Förskotterade inkvarteringskostnader	230	99		
D:o landtdagskostnader	1,129	67		
Vattenledningens tullafgifter	895	42		
Jansson, G.	1,905	76		
Neovius, Th.	20	—		
Gordie, Ivar	500	—		
Afsyningskostnader å villan Hagasund	230	—	4,911	84
Bestridda utgifter, för hvilka medel anvisas år 1896.				
Ombyggnad af packhuskajen i norra hamnen	6,442	49		
Kajbyggnader i södra hamnen	16,051	72		
Brandverkets eldnings- och belysningskostnader	1,835	50	24,329	71
			632,867	44
<i>Saldo till år 1896, brist</i>	—	—	55,106	08
Summa Fmf.	—	—	687,973	52

Fortsättning.

	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
Passiva.		
Utelöpande, förfallna obligationer.		
Till chausséeobligationslånet	100 —	
” vattenledningslånet af år 1876	6,722 50	
” nybyggnads- och regleringslånet af år 1882	8,595 —	15,417 50
Utelöpande, förfallna kuponger.		
Till chausséeobligationslånet	171 —	
” vattenledningslånet af år 1876	4,507 50	
” nybyggnads- och regleringslånet af år 1882	3,015 —	7,693 90
Olyftade anslag.		
Gasbelysningen	187 30	
Polikliniken	3,000 —	
Hammbanan	27,147 22	
Observatoriibergens planering	855 65	
Uppförande af stallsbyggnad å Forsby	5,725 —	
Munkholmogatans nyläggning	3,816 —	
Ritningar och undersökning af platser för saluhallar	1,339 25	
Inlösen af Brunnsparken	11,299 45	
Anslag åt Orkesterföreningen	3,600 —	
D:o åt Svenska teatern	3,000 —	
D:o åt Finska teatern	2,500 01	
D:o för inköp af R. Stigells grupp „De skeppsbrutna“	7,000 —	
D:o för barnträdgårdarne	6,300 —	75,769 88
Diverse kreditorer.		
Föreningsbanken i Finland, konto-kurant räkning	16,500 —	
Odisponerade lånemedel	338,837 38	
1895 års olikviderade räkningar	224,899 19	
Zilliacus, A.	39 52	
Smirnof, S.	1,066 72	
Förskottsbetalningar	1,236 83	
Hundskatt för år 1895	6,513 —	589,092 64
Summa <i>Fm.</i>	—	687,973 52

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 106. Helsingfors stads donerade fonder år 1895.

A) Fonder förvaldade af Drätsel- verket.	Balans från år 1894	Under året 1895		Balans till år 1896
		Inkomst	Utgift	
1. Till förmån för fattigvården donerade fonder.				
Joh. Sederholms arfvingars fond	2,057 14	—	—	2,057 14
Nath. Heidenstrauchs fond	1,028 57	—	—	1,028 57
C. I. Nordenstams fond	1,142 86	—	—	1,142 86
Jacob Daniel Weekströms fond	4,800 —	—	—	4,800 —
Finska Frimurarlogernas fond	8,160 —	—	—	8,160 —
Medborgarkassans fond	4,828 57	—	—	4,828 57
Helsingfors kyrkofattiggassas fond	2,148 57	—	—	2,148 57
Sveaborgs skole-, fattigvårds- och arbetshusinrättnings fond	8,022 86	—	—	8,022 86
Lars Sederholms fond	571 43	—	—	571 63
Carl Otto af Forselles fond	1,142 86	—	—	1,142 86
Joh. Mobergs fond	1,708 57	—	—	1,708 57
I. A. Ehrenströms fond	1,142 86	—	—	1,142 86
H. K. M. Nikolai Is fond	22,800 —	—	—	22,800 —
D. K. M. Nikolai Is och hans gemåls fond	9,142 86	—	—	9,142 86
Carolina Charlotta Schulins fond	2,000 —	—	—	2,000 —
Adolf Ekholms fond	3,702 85	—	—	3,702 85
Karolina Nyströms fond	4,000 —	—	—	4,000 —
ränta	5,258 —	7,027 12	—	5,227 12
utbetalt till stadskassan	—	—	7,058 —	—
2. Till förmån för feberlasarettet donerade fonder.				
H. K. H. Nikolai Alexandrovitshs fond	10,000 —	—	—	10,000 —
Eugenie Soltikoffs fond	2,500 —	—	—	2,500 —
ränta	687 50	680 87	—	680 87
utbetalt till stadskassan	—	—	687 50	—
3. Till förmån för folkskolorna donerade fonder.				
Wilhelm Elgs fond för en fattigskola	34,200 —	—	—	34,200 —
Danssällskapets i Helsingfors fond	9,200 —	—	—	9,200 —
ränta	1,881 —	3,462 —	—	1,862 —
utbetalt till stadskassan	—	—	3,481 —	—
4. Fattigvårdens fonder utan uppgifvet ändamål.				
Carl Gustaf Hanells fond	5,200 —	—	—	5,200 —
ränta	290 56	292 02	—	292 02
Gustava Katarina Brobergers fond	571 44	—	—	571 44
Paul Demidoff's fond	2,765 71	—	—	2,765 71
Ottiliana Pakablads fond	1,451 43	—	—	1,451 43
Lovisa Oikelins fond	452 —	—	—	452 —
Maria Kristina Mattheizens fond	4,000 —	—	—	4,000 —
Christina Othmans fond	159 42	—	—	159 42
ränta	524 —	527 74	—	527 74
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer (Hanells fond)	—	—	290 56	—
Utbetalt till 13 medellösa fruntimmer i understöd från 60 till 29 mark	—	—	524 —	—
Transport	157,541 06	11,989 75	12,041 06	157,489 75

Fortsättning.

	Balans	Under året 1895		Balans
	från år 1894	Inkomst	Utgift	till år 1896
Transport	157,541 06	11,989 75	12,041 06	157,489 75
5. Fattigvårdens fonder för bestämda ändamål.				
Wilhelm Elgs fond pour les pauvres honteux . . .	10,300 —	— —	— —	10,300 —
ränta	618 —	632 50	— —	632 50
Utbetalt i understöd åt nio särskilda personer . . .	— —	— —	618 —	— —
Carl Sierckens fond	2,800 —	— —	— —	2,800 —
ränta	168 02	170 70	— —	170 72
Utbetalt till tre medellösa handlandeankor	— —	— —	168 —	— —
Elsa Maria Lampas fond	10,610 —	— —	— —	10,740 —
ränta	471 05	607 51	— —	477 51
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer	— —	— —	471 05	— —
Hedvig Charlotta Gripenbergs fond	11,200 —	— —	— —	11,260 —
ränta	616 —	621 95	— —	621 95
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer	— —	— —	616 —	— —
Alexandras understöds fond	4,369 55	— —	— —	4,413 55
ränta	200 —	244 —	— —	200 —
Utbetalt till tvänne personer i understöd	— —	— —	200 —	— —
Lisette Gardbergs fond	1,000 —	— —	— —	1,000 —
ränta	55 —	56 45	— —	56 45
Utbetalt till en medellös handlandeanka	— —	— —	55 —	— —
Adolf Fredrik Siercks fond	7,000 —	— —	— —	7,000 —
ränta	420 —	430 15	— —	430 15
Utbetalt i sju särskilda understöd åt medellösa fruntimmer	— —	— —	420 —	— —
6. I. P. Chrogelii barnhusinrättnings fond	2,300 —	— —	— —	2,300 —
Ränta	138 —	138 51	— —	138 51
Utbetalt till Fruntimmersföreningen	— —	— —	138 —	— —
7. Cronstedts, Gutofskys och Nybergs fond	2,900 —	— —	— —	2,900 —
Ränta	160 18	161 55	— —	161 55
Utbetalt åt Folkskoleekonomen till beklädnad åt medellösa elever	— —	— —	160 18	— —
8. Hedvig Arnells fond	18,300 —	— —	— —	18,300 —
Ränta	1,010 57	1,021 44	— —	1,021 44
Utbetalt till Fruntimmersföreningen	— —	— —	610 57	— —
Utbetalt till trotjänarinnan Wilhelmina Backström	— —	— —	400 —	— —
9. Fonder donerade till en asyl för vanartade barn.				
Hedvig Charlotta Gripenbergs fond	2,500 —	— —	— —	2,500 —
Helsingfors Utskänkningsaktiebolags fond	47,500 —	— —	— —	47,500 —
Helsingfors Utminuterings aktiebolags fond	25,000 —	— —	— —	25,000 —
ränta	7,525 55	4,398 82	— —	8,599 37
Utbetalt till Fattigvårdsstyrelsen för underhåll af asylen för vanartade barn i Lojo socken	— —	— —	3,325 —	— —
10. H. K. M. Alexander II:s stipendiefond för folkskolorna	28,000 —	— —	— —	28,000 —
Ränta	7,052 36	1,826 25	— —	1) 8,878 61
Transport	349,755 34	22,299 58	19,222 86	352,832 06

1) Representerar fyra års samlade räntor, enär räntemedlen ej under de fyra senaste åren af Folkskoleledningen lyftats.

Fortsättning.

	Balans		Under året 1895		Balans			
	från år 1894		Inkomst	Utgift		till år 1896		
Transport	349,755	34	22,299	58	19,222	86	352,832	06
11. Klara Wilhelmina Törmäläs fond	37,619	51	—	—	—	—	39,573	99
Ränta	—	—	1,954	48	—	—	—	—
12. Fonden för dygdigt tjenstefolks belönande	10,100	—	—	—	—	—	10,100	—
Ränta	16	—	560	26	—	—	26	26
Insatt å sparbanksbok för 11 tjenarinnor	—	—	—	—	550	—	—	—
13. Realskolans stipendiifonder.								
H. K. M. Alexander II:s fond	1,300	—	—	—	—	—	1,300	—
Helsingfors Utskänkningsaktiebolags fond	3,000	—	—	—	—	—	3,000	—
ränta	240	48	240	98	—	—	240	98
Utbetalt åt realskolans föreståndare till stipendier åt elever	—	—	—	—	240	48	—	—
14. Anna Sara Arosins testaments fond	65,850	—	—	—	—	—	65,850	—
Ränta	2,961	13	3,638	37	—	—	3,563	50
Utbetalt i lifstidsunderstöd om 100 mk till 30 obe- medlade, ogifta fruntimmer	—	—	—	—	3,000	—	—	—
Utbetalt depositionsafgift till Finlands bank	—	—	—	—	36	—	—	—
15. I. A. I. Pippingskiölds fond	100,000	—	—	—	—	—	100,000	—
Ränta	4,674	66	4,867	30	—	—	4,867	30
Utbetalt till Föreningen för barnvården	—	—	—	—	4,674	66	—	—
16. Axel Fredrik Laurells stipendiifond	3,088	86	—	—	—	—	3,088	86
Ränta	115	85	116	54	—	—	122	19
Utbetalt till nya svenska samskolan	—	—	—	—	55	—	—	—
Utbetalt till suomalainen yhteiskoulu	—	—	—	—	55	—	—	—
17. Karl Rosengrens fond	12,307	91	—	—	—	—	12,964	21
Ränta	—	—	656	30	—	—	—	—
18. Helsingfors aftonskolas fond	18,250	—	—	—	—	—	18,250	—
Ränta	1,017	80	1,013	69	—	—	1,013	69
Utbetalt till Föreningen för konstfliten i Finland till stipendier	—	—	—	—	1,017	80	—	—
19. Alexandra Kiseleffs fond	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Ränta	550	—	555	16	—	—	555	16
Utbetalt till student Oskar Paldani	—	—	—	—	550	—	—	—
Transport	620,847	34	35,902	66	29,401	80	627,348	20

Fortsättning.

	Balans	Under året 1895		Balans
	från år 1894	Inkomst	Utgift	till år 1896
Transport	620,847 34	35,902 66	29,401 80	627,348 20
20. Maria Charlotta Olanders fond	70,289 77	— —	— —	73,552 23
Ränta	— —	1,597 85	— —	— —
Afkastnig från fastigheten	— —	1,664 61	— —	— —
21. Senatorskan Julie Thiléns fond	250,000 —	— —	— —	250,000 —
Ränta	8,551 02	14,844 15	— —	9,384 97
Utbetalt till fru Adolfina Mallén	— —	— —	100 —	— —
Utbetalt till Föreningen för arbetshusen	— —	— —	12,200 —	— —
Utbetalt till Gubernören i S:t Michels län till under- stöd åt medellösa fruntimmer derstädes	— —	— —	1,710 20	— —
22. Makarne Silfvius' donationsfond	87,000 —	— —	— —	87,000 —
Ränta	5,248 83	4,710 38	— —	5,739 21
Utbetalt till trotjenarinnan Ulrika Lovisa Holm- berg	— —	— —	1,200 —	— —
Utbetalt till stadskassan	— —	— —	1) 3,020 —	— —
23. Fr. J. von Beckers fond	309,262 32	— —	— —	310,162 32
Ränta	3,992 64	5,354 87	— —	4,120 68
Afkastnig från fastigheten	— —	5,873 17	— —	— —
Utbetalt i pensioner till Professor A. von Becker, Litteratören H. von Becker och fröken Au- gusta von Becker	— —	— —	10,200 —	— —
24. Adolf Holmgrens donationsfond för värnlösa mödrar och barn	20,000 —	— —	— —	20,000 —
Ränta	1,737 06	1,232 41	— —	1,969 47
Utbetalt till fru M. Thölgren	— —	— —	500 —	— —
Utbetalt till fröken Gustava Holmgren	— —	— —	500 —	— —
25. Understödsfonden för aflidne poliskonstaplars enkor och barn	94,700 —	— —	— —	98,000 —
Ränta	2,862 66	4,660 83	— —	2,859 32
Fondens andel i vid Poliskammaren utdömde, in- flutne böter	— —	1,515 83	— —	— —
Utbetalt i understöd åt aflidne poliskonstaplars enkor och barn 23 särskilda pensioner till- samman	— —	— —	2,800 —	— —
26. Emilia Olivia Gustavsons och Athalida Wilhel- mina Ingmans donationsfond	5,241 72	— —	— —	5,494 07
Ränta	— —	252 35	— —	— —
Transport	1,479,733 36	77,609 11	61,712 —	1,495,630 47

1) Enär af räntorna Fmk 2,200 utestå, såsom beroende på konkursutredning hafva desamma ej kunnat till stadskassan utbetalas, utan balansera fortfarande å kontot.

Fortsättning.

	Balans		Under året 1895		Balans			
	från år 1894		Inkomst	Utgift	till år 1896			
Transport	1,479,733	36	77,609	11	61,712	—	1,495,630	47
27. Lina Borgströms donationsfonder.								
Fonden för folkskolebarns bespisande	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Ränta	632	28	798	39	—	—	1) 1,430	67
Fonden för pauvres honteux	5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
Ränta	125	01	266	12	—	—	153	63
Utbetalt i understöd till tvänne obemedlade fruntimmer	—	—	—	—	237	50	—	—
28. Emilia Olivia Gustavsons fond								
Ränta	25,500	—	—	—	—	—	25,500	—
Utbetalt i understöd om 100 mark till 14 obemedlade fruntimmer	680	61	1,035	83	—	—	316	44
Utbetalt i understöd om 100 mark till 14 obemedlade fruntimmer	—	—	—	—	1,400	—	—	—
29. H. M. Kejsarinnan Alexandras fond för understödjande af ett barnhårbärge.								
Inlevererad kapital den $\frac{9}{4}$	—	—	10,200	—	—	—	10,200	—
Ränta	—	—	352	11	—	—	352	11
Summa <i>Frms.</i>	1,526,671	26	90,261	56	63,349	50	1,553,583	32
B) Af fattigvårdsstyrelsen förvaltade fonder:								
1. Maria Bergmans testamentsfond								
Ränta	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Utbetalt i understöd åt 6 särskilda personer	194	44	500	—	—	—	194	44
Utbetalt i understöd åt 6 särskilda personer	—	—	—	—	500	—	—	—
2. Helena Kristina Åkermans fond								
Ränta	9,413	96	—	—	—	—	9,841	37
Ränta	—	—	427	41	—	—	—	—
Summa <i>Frms.</i>	19,608	40	927	41	500	—	20,035	81
C) Af Folkskoledirektionen förvaltade fonder:								
1. Aurora Demidoffs hemgiftsfond:								
Besparadt kapital	64,503	13	—	—	—	—	67,070	57
Utbetalda hemgiftsbelopp	29,714	29	—	—	—	—	29,214	29
Räntor	985	19	—	—	—	—	968	04
Fru A. Karausins inbetalt	—	—	2,284	—	—	—	—	—
Utbetalte hemgiftsbelopp	—	—	—	—	2,565	83	—	—
Utbetalte räntor å hemgiftsbelopp	—	—	—	—	1,145	72	—	—
Transport	95,202	61	2,284	—	3,711	55	97,252	90

1) Röntan har ej af Folkskoledirektionen disponerats under året.

Fortsättning.

	Balans	Under året 1895		Balans
	från år 1895	Inkomst	Utgift	till år 1896
Transport	95,202 61	2,284 —	3,711 55	97,252 90
2. J. H. Lindroos beklädnadsfond	20,174 15	— —	— —	20,977 14
3. J. E. Ollonqvists beklädnadsfond	11,850 95	— —	— —	12,322 65
4. Mindre handelsborgaresocietetens beklädnadsfond	4,635 81	— —	— —	4,820 33
5. Helsingfors Sparbanks Stipendiifond	6,281 98	— —	— —	6,532 02
6. Helsingfors Utskänningsaktiebolags Stipendiifond	15,733 28	— —	— —	16,359 48
7. Tidningskolportörernas julklappsfond	465 15	— —	— —	487 82
Räntor å samtliga fonder ¹⁾	— —	6,960 98	— —	— —
Ökad tillgodohafvande hos Alexander II:s stipen- diifond	— —	2,845 —	— —	— —
Utbotalt:				
i stipendier	— —	— —	2,965 —	— —
i beklädnadskostnader m. m.	— —	— —	1,005 —	— —
Summa <i>Fin</i>	154,343 91	12,089 98	7,681 55	158,752 34

Sammandrag af Helsingfors stads donerade fonder år 1895.

Af Drätselvärdet förvaltade fonder	1,526,671 26	90,261 56	63,349 50	1,553,583 32
Af Fattigvårdsstyrelsen förvaltade fonder	19,608 40	927 41	500 —	20,035 81
Af Folkskoledirektionen förvaltade fonder	154,343 91	12,089 98	7,681 55	158,752 34
Summa <i>Fin</i>	1,700,623 57	103,278 95	71,531 05	1,732,371 47

¹⁾ Hufvudboken har ej konti för de särskilda fonderna, hvarför räntorna endast kunnat i en summa ur kassa kontot uttagas

Tab. N:o 107. Kapitalbeloppet af Helsingfors stads donerade fonder, enligt boksluten för åren 1883—1895.

Å r	Fonder, förval- tade af Drätsel- verket		Fonder, förval- tade af Fattig- vårdsstyrelsen		Fonder, förval- tade af Folksko- ledirektionen ¹⁾		Summa	
1883	301,749	27	—	—	148,315	61	450,064	88
1884	370,099	69	10,096	12	146,314	28	526,510	09
1885	373,530	51	10,150	—	120,362	22	504,042	73
1886	388,473	16	10,150	—	123,331	59	521,954	75
1887	416,542	87	10,150	—	125,720	95	552,413	82
1888	440,659	88	10,194	44	126,793	05	577,647	37
1889	481,638	75	17,576	07	130,472	88	629,687	70
1890	740,929	55	17,912	50	138,477	11	897,319	16
1891	882,275	50	18,113	34	139,221	82	1,039,610	66
1892	1,049,067	07	18,510	20	146,475	11	1,214,052	38
1893	1,443,662	46	19,135	62	148,552	76	1,611,350	84
1894	1,526,671	26	19,608	40	154,343	91	1,700,623	57
1895	1,553,583	32	20,035	81	158,752	34	1,732,371	47

¹⁾ I uppgifterna beträffande dessa fonder ingår äfven den vid årsskiftet upplupna ränta.

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 108. Kostnader för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1884—1895.

	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
Löner och arvoden	113,645 84	127,436 66	143,294 22	168,198 16	183,365 56	200,187 26	215,679 50	250,927 48	270,047 31	281,634 20	279,824 93	310,215 27
Undervisningsmateriel	4,754 54	691 06	8,349 80	11,101 77	7,703 83	6,911 49	8,139 61	5,303 68	6,827 66	6,339 77	5,012 27	6,683 —
Material för handarbeten	1,005 57	934 70	378 80	1,369 27	2,193 54	3,716 16	1,801 24	2,514 16	3,372 84	3,230 29	1,123 04	2,396 89
Möbler och inventarier	3,898 50	3,559 40	8,940 70	3,301 03	4,248 94	6,079 54	7,161 35	4,269 05	5,205 54	3,013 05	2,899 16	6,828 32
Beklädnad åt medellösa elever .	3,001 85	14,571 67	4,011 71	4,710 25	4,471 10	5,017 20	5,922 65	6,668 —	7,818 23	9,378 30	9,546 45	9,393 98
Hyror	10,955 83	3,496 16	14,728 35	12,968 34	14,213 13	17,533 —	20,310 —	20,123 33	21,890 —	22,865 —	23,315 —	25,665 —
Ved och belysning	7,103 75	7,456 44	11,118 85	12,847 30	15,435 20	15,789 50	19,752 70	17,183 72	18,582 10	24,557 78	19,409 81	20,011 49
Renhållning	—	2,154 77	4,682 98	4,669 77	4,543 38	5,117 60	5,513 61	4,934 06	6,620 19	7,109 17	7,375 32	8,442 32
Remont af skolornas egna gårdar och hyrda lokaler	7,504 21	5,330 52	17,148 88	4,876 07	6,437 21	4,078 33	6,371 43	5,105 67	7,479 48	8,734 09	12,184 02	12,551 62
Pensioner	—	666 67	800 —	1,860 —	4,270 —	3,500 —	3,590 —	3,920 —	5,160 —	4,140 —	4,610 —	5,040 —
Diverse	—	1,609 74	900 —	—	—	—	845 30	1,550 65	912 65	1,897 88	2,356 20	2,189 88
Summa	151,870 09	167,907 79	214,354 29	225,901 96	246,886 89	267,930 08	295,687 39	322,499 80	353,916 —	372,901 53	385,656 20	409,417 77
Deraf betäckta:												
1) genom statsbidrag	32,000 —	32,000 —	32,000 —	32,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	77,333 34	71,000 —	111,000 —
2) genom räntor å donerade medel	1,532 07	1,532 07	3,285 —	1,532 07	1,532 07	3,059 —	2,594 84	2,516 75	3,310 —	3,161 —	3,321 —	3,481 —
3) genom inbet. skolafigter	3,610 05	3,756 90	4,017 25	4,346 85	4,415 05	4,857 35	5,050 85	5,179 25	4,866 75	4,628 75	5,414 30	379 20
4) genom försälda handarbeten	302 80	409 35	390 38	393 41	291 49	406 62	489 73	451 90	583 74	600 85	708 93	476 08
5) genom uttaxerade medel	114,425 17	130,209 47	174,667 66	187,629 63	188,648 28	207,607 11	234,951 97	262,351 91	293,155 51	287,177 59	305,211 97	294,081 49
Summa	151,870 09	167,907 79	214,354 29	225,901 96	246,886 89	267,930 08	295,087 39	322,499 80	353,916 —	372,901 53	385,656 20	409,417 77

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. No 109. Uppgifter öfver kostnader för de arbeten, som genom Helsingfors stads Byggnadskontor blifvit utförda under år 1895.

	Kostnad	Anslag	Behållning	Brist
Extra ingenjors- & ritarebiträden	3,989 —	4,000 —	11 —	— —
Skogsvaktarebiträden & skogskultur	1,344 30	2,000 —	655 70	— —
Material- o. handtlångaredagsverken vid mätningar	5,825 48	5,000 —	— —	825 48
Expenser	1,506 70	1,500 —	— —	6 70
Folkskolornas renhållning	680 —	680 —	— —	— —
D:o underhålls- och reparationskostnader	2,189 96	2,198 96	— —	— —
Saluhallens rengällning	165 64	163 64	— —	— —
Mejlans utskylder	66 30	66 30	— —	— —
Remont af Kaisaniemi värdshusbyggnader	2,746 96	2,500 —	— —	246 96
Ändring af ingångarne till Saluhallen	4,057 71	3,000 —	— —	1,057 71
Inredning af kassahalf i Drätselkammarens lokal	1,682 73	2,700 —	1,017 27	— —
Byggnader & lägenheter, diverse reparationer uti:				
Rådhuset	1,325: 63			
Tull- & packhuset	1,124: 91			
Auktionskammaren	302: 27			
Norra brandtornet	41: 28			
Södra do	2,855: 98			
Brunnshuset	86: 80			
Kaisaniemi värdshus	1,121: 56			
Polishäktena	751: 89			
Badhuset i Brunnsparken	1,796: 59			
Simhuset vid do	755: 81			
D:o vid Brobergskajen	243: 86			
D:o „ Munkholmen	110: 93			
D:o „ Aspås	43: 35			
Kügelbanan i Brunnsparken	6: —			
Materialgånden	28: 87			
Mängleribodarna	227: 85			
Afrädet å Rådhusomtén	6: 15			
Skogsvaktarebostaden	425: 14			
Parkvaktare- do	169: 39			
2:dra polisvaktkontoret	153: 91			
Politiekarlens bostad	848: 05			
Varuskjulet å N. kajarmen	15: —			
D:o å S. do	48: 80			
Hamnkontoret i Sörnäs	370: 54			
Gamla packhuset	695: 91			
Maria sjukhuset	2,718: 02			
Dessinfektionshuset	31: 90			
Folkbiblioteket	212: 25			
Saluhallen	1,571: 31			
Mejlans byggnader	386: 67			
Afrädet i Kaisaniemi	8: 50			
Rådhusannexet	7,327: 79			
Qvarnen i Gammelstaden	226: 60			
Väntpaviljongen å Slottskajen	465: 31			
Kolerabarackerna	5: 40			
	26,510 22	15,000 —	— —	11,510 22
Gator och allmänna platser, underhåll	8,612 41	9,000 —	387 59	— —
Planering af Skepparebrinken	2,747 10	2,640 —	— —	107 10
D:o af Sjömansgatan	1,951 47	1,140 —	— —	811 49
D:o af Dal- & Aspåsgatorna	15,106 08	16,000 —	893 92	— —
Kanaler & afloppsdikey, kompl-arbeten	3,700 22	6,000 —	2,299 98	— —
D:o do diverse arbeten	9,353 15	9,000 —	— —	353 15
Vägar, diverse reparationer	12,015 97	10,000 —	— —	2,015 97
Remont af brolocket å långa bron	2,804 25	3,000 —	195 75	— —
Transport	107,062 65	95,588 90	5,461 01	16,934 76

Fortsättning.

	Kostnad	Anslag	Behållning	Brist
Transport	107,062 65	95,588 90	5,461 01	16,934 76
Chausséerna i Brunnsyarken	4,898 31	4,898 31	— —	— —
Makadamisering af östra chausséen	20,229 30	13,600 —	— —	6,629 30
Chausséer: diverse underhåll	28,618 21	15,000 —	— —	13,618 21
Chaussée genom Djurgården	6,643 70	4,800 —	— —	2,643 90
Remont af ballastkajen i Sörnäs	3,651 42	3,500 —	— —	151 42
D:o af packhuskajen i norra hamnen.	10,000 —	10,000 —	— —	— —
Nedfartsbroar till isarne och stängsel vid kajerna	871 38	2,000 —	1,128 62	— —
Hamnar: diverse reparationer	9,317 78	7,000 —	— —	2,317 78
Kajbyggnader i södra hamnen	756,628 63	824,962 —	68,333 37	— —
Hamnbanan ¹⁾	4,485 12	15,418 96	10,933 84	— —
Underhåll af planteringar och trädskolor	38,797 78	40,000 —	1,202 22	— —
Underhåll af hägnader kring planteringar	915 97	1,000 —	84 03	— —
Planteringsarbeten å Observatoriibergen	11,834 70	12,690 35	855 65	— —
D:o i Brunnsyarken	2,028 13	2,000 —	— —	28 13
D:o i Kaisaniemi	1,594 40	1,500 —	— —	94 40
Jordfyllning i Henriksplanaden	1,199 87	1,200 —	— 13	— —
Inköp af soffor	500 —	500 —	— —	— —
D:o af träd och buskar	342 17	400 —	57 83	— —
Underhåll af afstjelningsplatser, bryggor och prämar	4,665 51	4,000 —	— —	665 51
Vakters och prämkarlars aflöning samt tömning af prämar	4,745 75	5,000 —	254 25	— —
Latriner och pissoirer, underhåll	10,416 90	10,000 —	— —	416 90
Renhållning af stadens allmänna platter och gatu- andelar	30,296 43	32,000 —	1,703 57	— —
Rengöring af hamnar och kajer	112 60	112 60	— —	— —
Bevatning af stadens centrala gator, Parkgatan o. chausséerna jemte Östra o. Västra chausséerna	7,797 02	6,500 —	— —	1,297 02
Inköp och remont af arbetsredskap	3,972 79	3,972 79	— —	— —
Underhåll af klappbyggor, vedmått, lyktstolpar, samt diverse oförutsedda utgifter	6,870 54	6,000 —	— —	870 54
Centralvarmvattenpumparna i Maria sjukhus	2,697 75	2,200 —	— —	497 75
Införande af elektrisk belysning å Sandviksmolon	2,787 72	2,200 —	— —	587 72
²⁾ Summa <i>Smk</i>	1,083,982 73	1,127,243 91	119,257 17	75,995 99

¹⁾ Maskiner och redskap från Hamnbanan försålda under året till ett belopp af 15,418 mark 26 penni. — ²⁾ Till år 1896 hålles följande konti öppna: Kajbyggnader i södra hamnen *Smk*: 68,333: 37, — Hamnbanan *Smk*: 10,933: 84 — och Planeringsarbeten å Observatoriibergen *Smk*: 855: 65.

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 110. Ekonomisk öfversigt af utgifterna vid Maria sjukhuset år 1895.

M å n a d	Aflöningar		Medicinalier		Ved & coles		Belysning		Kost		Underhåll af inventarier		Oföretsdda utgifter		Summa	
	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>
Januari	905	21	97	67	826	—	171	83	2,528	36	62	—	850	56	5,441	63
Februari	922	50	63	75	446	48	128	61	2,083	11	143	25	116	82	3,904	52
Mars	1,087	50	1,539	37	334	75	84	42	2,320	13	858	26	561	08	6,785	51
April	939	48	137	78	1,121	95	58	61	2,601	57	138	75	945	60	5,943	74
Maj	944	—	120	20	840	35	13	—	2,853	55	90	10	1,339	—	6,200	20
Juni	980	50	2,284	60	849	45	—	—	2,322	09	29	65	422	—	6,888	29
Juli	1,011	50	46	67	121	50	34	92	2,652	25	676	39	754	14	5,297	37
Augusti	1,101	50	81	24	2,857	65	74	82	2,284	73	244	23	531	60	7,175	77
September	967	50	862	49	899	55	6	—	3,111	98	783	95	133	45	6,764	92
Oktober	934	50	105	50	—	—	53	46	2,935	78	375	71	169	—	4,573	95
November	1,003	50	94	95	168	—	110	52	3,681	05	214	22	161	65	5,433	89
December	950	50	2,330	46	847	95	221	26	3,299	13	1,881	41	238	45	9,769	16
Tjenstemännens löner lyftade å stadens Drätselkontor	8,700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,700	—
Summa	20,448	19	7,764	86	9,313	63	957	45	32,673	73	5,497	92	6,223	35	82,878	95

20 Källa: Årsberättelse från Maria sjukhus.

Tab. N:o 111. Tablå visande resp. afdelningars vid Maria sjukhuset omkostnader i förhållande till hvarandra år 1895.

M å n a d	Icke epidemiska afdelningen		Epidemiska afdelningen		Ekonomiafdelningen		Summa	
	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>
Januari	1,536	51	683	—	3,222	12	5,441	63
Februari	732	48	674	36	2,497	68	3,904	52
Mars	2,517	07	857	63	3,410	81	6,785	51
April	1,288	64	454	33	4,200	77	5,943	74
Maj	1,740	85	602	70	3,856	65	6,200	20
Juni	2,499	86	534	49	3,853	94	6,888	29
Juli	906	72	550	27	3,840	38	5,297	37
Augusti	2,416	22	1,127	27	3,632	28	7,175	77
September	1,722	22	605	52	4,437	18	6,764	92
Oktober	597	61	570	65	3,405	69	4,573	95
November	650	65	461	40	4,321	84	5,433	89
December	3,673	48	865	95	5,229	73	9,769	16
Summa	20,282	31	7,987	57	85,909	07	74,178	95

Källa: Årsberättelse för Maria sjukhus.

Tab. N:o 112, utvisande spiskostnaderna vid Maria sjukhuset under år 1895.

M å n a d	Dagantalet			Sjukvårds dagarnas antal		Kostpenningen under de skilda månaderna per person				Summa utgifter under de särskilda månaderna				Totalsumma under hvarje månad	
				Kostpenninganslag per dag, för	Icke epid. afdelningen	Epidemiska afdelningen	Sjuka		Betjening		Sjuka		Betjening		Sjuka och betjening
	sjuk	betjening													
	nr.	Fm.			Fm.	nr.	Fm.	nr.	Fm.	nr.	Fm.	nr.	Fm.	nr.	
Januari	31	70	1	1,494	754	—	72	1	—	1,629	36	899	—	2,528	36
Februari	28	„	„	1,550	449	—	63	„	—	1,271	11	812	—	2,083	11
Mars	31	„	„	2,059	330	—	59	„	—	1,421	13	899	—	2,320	11
April	30	„	„	2,037	715	—	63	„	—	1,731	57	870	—	2,601	57
Maj	31	„	„	2,163	825	—	65	„	—	1,954	55	899	—	2,853	55
Juni	30	„	„	1,873	909	—	52	„	—	1,452	09	870	—	2,322	09
Juli	31	„	„	1,526	895	—	72	„	—	1,753	25	899	—	2,652	25
Augusti	31	„	„	1,749	225	—	70	„	—	1,385	73	899	—	2,284	73
September	30	„	„	2,126	214	—	95	„	—	2,241	98	870	—	3,111	98
Oktober	31	„	„	2,332	505	—	71	„	—	2,036	78	899	—	2,935	78
November	30	„	„	2,439	1,055	—	80	„	—	2,811	05	870	—	3,681	05
December	31	„	„	2,468	558	—	79	„	—	2,400	13	899	—	3,299	13
Hela året	365	70	1	23,816	7,434	—	70	1	—	22,088	73	10,585	—	32,673	73

Källa: Årsberättelse för Maria sjukhus.

Tab. N:o 113. Försäkringsbeloppet af Helsingfors stads byggnader vid utgången af år 1895 jemte uppgift å försäkringsgifvarene.

Byggnader	Försäkrings- belopp	Försäkringsgifvare
Rådhusbyggnaden	262,000	—
Kajsanienbyggnaderna	21,000	—
Gamla packhuset	57,200	—
Restaurationsbyggnad i Esplanaden	40,000	—
Byggnader i Hesperia	35,000	—
Narinkbodarna	31,000	—
Folkskolegården, Kaserngatan N:o 7	100,400	—
D:o Nikolaigatan N:o 10	16,650	—
D:o Rödbergsgatan N:ris 8 & 10	40,200	—
D:o vid Malmgatan	310,000	—
D:o å Berghäll	51,400	—
Folkbiblioteksbyggnaden	176,500	—
Brandverkshuset vid Högbergsgatan	300,000	—
D:o vid Konstantinsgatan	20,850	—
Arbets- och fattiggården å villan Edet	570,100	—
Maria sjukhus	374,200	—
Vattenledningens pumphus	29,000	—
Gammelstadskvarnen	20,000	—
Varuskjulet å vestra kajen	27,000	—
Byggnader i Brunnsparcken	28,500	—
Tull- och packhuset	180,000	—
Kolerabaracker å Sandnäs	35,000	—
Växthus i Fabriksparcken	8,000	—
Varumagasin å Magasinskajen	140,000	—
Restaurationsbyggnad i Esplanaden	100,000	—
Folkbiblioteksbyggnaden	75,000	—
Arbets- och fattiggården å villan Edet	18,000	—
Politiekarlsbostaden	4,800	—
Saluhallen	170,000	—
Afträde i Teateresplanaden	9,000	—
Folkskolegården å Berghäll	26,000	—
Pump- och ångpannehus i Gammelstaden	37,800	—
Brandredskapslider i Tölö	1,000	—
Materialgården å Kampmalm	22,000	—
Folkskolehuset å Fjälldal	10,000	—
Rådhusannexet, Alexandersgatan N:o 22	142,200	—
Vattenledningens filteröfverbyggnader	41,000	—
D:o skjul i Gammelstaden	1,300	—
Skogsvaktarbostad å Grejus	5,000	—
Östra parkvaktstugan i Djurgården	4,500	—
Vestra d:o i d:o	2,500	—
Brandstation vid östra chausseén	6,000	—
Brunnshuset	79,900	—
Badhuset i östra Brunnsparcken	70,000	—
Simhus vid Brobergskajen	7,500	—
D:o å Aspås	5,000	—
Varuskjulen å södra kajarmen	6,600	—
Brandstation å Kamptorget	26,000	—
Paviljong vid Hafshammen	6,000	—
Klappbrygga vid d:o	1,200	—
D:o vid Brobergskajen	3,000	—
D:o vid Elisabetstorg	1,200	—
D:o vid Skatuddskajen	1,200	—
D:o vid Munkholmen	3,000	—
Summa	3,760,700	—

Städ. Allm. Brandstodsbol. i Finland,

Försäkrings Aktiebolaget Skandia.

Phoenix Fire Insurance Company.

Brandförsäkrings Aktiebolaget Fennia.

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. No 114. Värdet af Helsingfors stads lösegendom under åren 1887—1895.

	1887		1888		1889		1890		1891		1892		1893		1894		1895	
Rådhuset	31,908	38	37,976	27	39,348	07	42,097	67	41,114	72	44,146	32	46,412	73	48,106	37	53,888	10
Trafikkontoret	—	—	8,557	66	9,967	01	9,999	16	12,570	56	13,001	08	13,533	38	13,494	13	8,623	90
Tolagskontoret	2,810	—	2,810	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hammkontoret, våg- och kokhuset	5,002	31	5,725	06	6,108	06	6,285	35	5,555	30	3,103	—	2,900	—	2,649	35	2,435	45
Byggnadskontoret	166,938	39	180,337	32	237,734	94	378,337	49	289,952	54	270,647	57	276,355	72	317,273	52	278,605	59
Vattenledningskontoret	—	—	—	—	—	—	—	—	338,452	79	318,052	40	347,274	10	378,576	56	352,605	32
Brandverket	71,853	91	77,057	31	78,678	31	79,145	81	72,948	85	77,718	85	79,269	05	73,495	65	76,331	25
Andra polisvaktkontoret	3,472	25	3,677	25	3,978	—	4,178	50	3,903	—	3,921	—	4,033	75	4,042	50	öfverf. t. Rådhuset	—
Tölö vaktkontoret	—	—	—	—	—	—	—	—	254	25	254	25	265	95	276	20	262	20
Sörnäs do	—	—	—	—	—	—	—	—	314	—	333	—	333	75	320	75	323	75
Maria sjukhuset	11,061	88	10,795	13	10,546	33	9,917	84	11,979	01	11,391	56	15,126	36	41,792	76	47,567	87
Helsovårdsnämnden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,926	—	1,986	70	2,043	80
Kolerabarackerna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,223	10	5,604	95
Sanitätsstationen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,007	79	1,937	79
Obduktionshuset	49	55	49	55	49	55	47	65	47	65	47	65	50	90	—	—	—	—
Undersökningsstationen för lifsmedel	2,687	40	2,980	50	3,883	45	3,960	46	3,933	87	4,109	53	4,212	58	4,338	68	4,564	18
Fattigvården	30,022	31	30,602	53	40,087	29	45,266	05	48,509	48	51,476	27	54,007	49	74,480	10	82,037	73
Realskolan	3,417	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40	2,522	40	2,179	40	afgåår	—
Folkskolorna	32,700	90	33,192	90	38,623	65	41,277	15	41,277	15	45,940	10	49,325	55	51,889	50	58,339	80
Folkbiblioteket	8,935	90	10,130	55	10,114	55	10,370	55	10,307	10	10,582	—	11,845	75	12,362	05	12,428	—
Inkvarteringsnämnden	1,747	26	1,687	09	1,647	32	1,565	71	1,503	43	1,480	25	1,278	04	1,254	03	1,130	02
Brunnsparken	13,572	11	10,835	32	16,835	32	10,835	32	10,835	32	6,874	75	6,874	75	6,332	—	6,332	—
Auktionskammaren	—	—	—	—	—	—	—	—	411	05	425	85	418	55	394	85	361	20
Gaspröfningsrummet	—	—	—	—	—	—	—	—	1,160	20	1,235	20	1,260	20	1,124	60	1,149	70
Summa	386,134	95	419,834	84	495,019	25	646,702	13	897,898	67	868,727	03	919,254	—	1,044,600	49	996,605	60

Källa: Inventeringslängderna.

Tab. No 115. Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1884, 1887, 1890 och 1893.

	1884 (Den 22 September)					1887 (Den 15 September)					1890 (Den 15 September)					1893 (Den 4 Oktober)					
	Valkrets				Hela staden	Valkrets				Hela staden	Valkrets				Hela staden	Valkrets				Hela staden	
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV		V
Antal landtdagsmän, som skulle väljas	—	—	—	—	7	—	—	—	—	8	—	—	—	—	10	—	—	—	—	11	
Aflemmande röstsedlar	177	237	227	271	912	163	242	223	323	951	202	296	224	440	1,162	208	363	237	347	171	1,326
Af de röstande voro:																					
Arkitekter, artister, ingenjörer, literatö- rer, tidningsutgivare, läkare, lärare	15	15	19	27	76	15	14	17	29	75	22	26	34	51	133	31	37	34	14	18	161
Arbetsföreståndare, gesäller & arbetare	—	2	—	—	2	1	4	—	2	7	11	34	21	141	207	6	74	18	121	46	265
Bokhållare, handelsbetjente	10	11	18	11	50	8	17	15	17	57	6	15	6	11	38	10	28	18	15	13	84
Bruksägare, landtbrukare & husägare	4	4	7	27	42	2	6	3	32	46	9	10	10	57	86	3	7	5	12	6	33
Bolags-, korporations-, kommunens tje- nstemän	13	15	21	24	73	17	17	29	17	80	27	27	20	9	83	21	24	19	17	11	92
Civile & militäre tjänstemän	66	55	49	49	219	55	56	53	51	215	57	49	41	59	206	75	44	63	55	28	265
Fabrikanter & handlande	30	56	48	44	178	24	51	40	41	156	28	66	33	38	165	24	66	35	33	16	174
Handtverkare	24	58	49	65	196	30	57	43	99	229	19	34	33	46	132	28	61	34	41	28	192
Sakförare, agenter, kommissionärer	3	2	—	1	6	3	—	—	1	4	3	3	1	2	9	1	9	4	7	2	23
Näringsidkare utom ofvan angifna	9	17	7	16	49	6	14	11	26	57	8	22	10	17	57	2	4	4	—	—	10
Underbefäl, poliskommissarier & kon- staplar m. fl.	2	1	8	7	18	1	4	11	4	20	12	10	15	6	43	7	9	3	5	3	27
Obekante	1	1	1	—	3	1	2	1	1	5	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—
Summa	177	237	227	271	912	163	242	223	323	951	202	296	224	440	1,162	208	363	237	347	171	1,326
Af de röstande egde:																					
1 röst	6	2	9	5	22	5	6	19	28	61	21	35	28	85	169	14	60	15	90	27	206
2 röster	7	9	10	13	39	10	19	12	32	73	20	27	14	62	123	15	43	18	33	20	129
3 "	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 "	8	10	11	16	45	8	18	10	30	66	14	22	20	34	90	10	29	21	23	21	104
5 "	12	13	11	21	57	12	14	10	26	62	10	16	8	27	61	15	19	14	21	6	75
6 "	7	8	8	13	36	7	13	10	13	43	9	20	3	19	51	12	14	9	8	11	54
7 "	4	15	11	24	54	9	10	10	21	50	6	6	10	18	40	10	9	4	9	7	39
8 "	4	4	10	16	34	8	7	8	16	39	5	9	8	16	38	8	10	7	12	7	44
9 "	—	5	5	10	20	1	2	5	9	17	5	1	3	7	16	6	4	4	6	1	21
10 "	13	17	16	18	64	12	13	23	23	71	15	13	11	22	61	13	15	19	19	8	74
11 "	1	4	5	5	15	1	4	3	5	13	1	6	3	5	15	4	2	1	1	2	10
12 "	12	16	13	13	54	5	10	9	13	37	5	10	7	18	40	7	8	10	13	8	46
13 "	2	—	4	5	11	2	3	3	3	11	—	1	4	7	12	2	3	3	5	3	16
14 "	1	1	2	2	6	2	—	1	3	6	2	2	1	4	9	1	2	5	5	4	17
15 "	9	17	10	18	54	8	13	7	11	39	13	18	12	16	59	12	17	12	18	8	67
16 "	3	4	3	7	17	4	7	3	6	20	1	5	1	6	13	7	8	2	5	1	23
17 "	4	7	6	5	22	2	4	3	6	15	5	3	3	5	16	5	6	6	—	3	20
18 "	3	2	1	3	9	6	5	2	2	15	4	4	3	5	16	1	5	6	3	1	16
19 "	3	5	8	1	17	2	1	3	4	10	1	3	1	2	7	2	—	—	1	—	3
20 "	11	7	11	7	36	8	10	16	9	43	6	16	9	11	42	10	23	10	8	3	54
21 "	3	—	4	3	10	2	1	1	4	8	—	1	3	6	10	—	2	2	3	3	10
22 "	7	5	6	6	24	3	1	2	1	7	2	2	2	4	10	1	2	2	4	1	10
23 "	1	1	1	2	5	2	2	—	4	8	1	3	2	5	11	2	4	1	1	1	9
24 "	—	4	—	2	6	—	3	1	4	8	1	1	—	5	7	1	—	1	1	1	4
25 "	56	80	62	56	254	44	73	62	56	229	55	72	68	51	246	50	78	65	58	24	275
Summa	177	237	227	271	912	163	242	223	323	951	202	296	224	440	1,162	208	363	237	347	171	1,326
Högsta röstetal hvarmed landtdagsman blifvit vald	—	—	—	—	10,125	—	—	—	—	8,853	—	—	—	—	9,096	—	—	—	—	—	10,789
Lägsta do do	—	—	—	—	6,416	—	—	—	—	7,257	—	—	—	—	7,694	—	—	—	—	—	18,552
Dens röstetal, som varit närmast att väljas	—	—	—	—	6,356	—	—	—	—	5,223	—	—	—	—	5,451	—	—	—	—	—	4,317
Antal personer som erhållit röster	—	—	—	—	50	—	—	—	—	49	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	51
" " " " mindre än 100 röster	—	—	—	—	31	—	—	—	—	29	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	27

Källa: Magistratens protokoll och vallängderna.

Sakregister.

	Sid.
<i>Aflopskanaler</i> i Helsingfors, statistik öfver	17*.
<i>Afstjälpningspråmar</i> , försäljning af stadens	78.
<i>Alarmeringar</i> och verkliga eldsvådor	217.
<i>Allmänna arbeten</i>	167.
" " kostnaden för stadens	151*.
<i>Annonspelare</i> och kiosker	38.
<i>Arbetareföreningens</i> folkhögskolekurser	69.
<i>Arbeten</i> , verkställda vid fattiggården	205.
<i>Arbetets vänner</i> , bidrag till föreningen	53.
<i>Arbetshem</i> och nattherberge, in-teckning i föreningens för fastighet	88.
<i>Arbetshemmet</i> för qvinnor, anslag för	52.
" " " bestyrelsens berättelse	206.
<i>Arbetsinrättningen</i> , ordnande af arbetet i	143.
" " deri intagna personer	203.
<i>Arbetshusen</i> för barn, anhållan om anslag till	79.
<i>Arkitekt</i> för deltagande i byggnadssyner	141.
<i>Asylen</i> i Lojo och i Mörskom	204.
<i>Auktionskammaren</i> , reglemente för	82.
<i>Auktionkammarfrågan</i> , besvär öfver Guvernörens utslag i	148.
<i>Auerbrännare</i> , allmänt införande af	92.
<i>Backas</i> , utarrendering af ett område å lägenheten	22.
<i>Barnhemshuset</i> , inköp af	25.
<i>Begravningsplats</i> för mosaiska trosbekännare	23.
<i>Behållning</i> till 1896	97.
<i>Bengelsdorffs</i> besvär	149.
<i>Bergh, E.</i> , justitierådsmans ansökan om pension	69.
<i>Berghäll</i> , planering af en del af 4:de linien i	32.
" utarrendering af tomt N:o 31 vid 2:dra linien	18.
" " " " N:o 6 " 4:de " 	18.
" " " " N:o 20 " " " 	19.
" vattenledning under 4:de linien	40.
<i>Bevattning</i> af stadens gator	171.
<i>Bibliotekarie</i> vid folkbiblioteket	147.
<i>Biblioteket</i> och läsesalen i Sörnäs	223.
<i>Blåbergslandet</i> , utarrendering af upplagsplatsen N:o 4	18.

<i>Boismans</i> motion angående anslagsfrågor	80.
<i>Bokslut</i> , stadskassans för år 1894	49.
<i>Botaniska trädgården</i> , staket ikring	36.
<i>Boningsrum</i> i staden, statistik öfver	5*, 6*.
<i>Borgesförbindelser</i> , godkännande af	196.
<i>Borgströms</i> , Lina, donationsfond	193.
<i>Brandkommissionen</i> , kronoombud i	148.
<i>Brandkommissionens</i> sammanträden	219.
<i>Brandmanskapet</i> , dess öfning, helsotillstånd och bestraffning	219.
<i>Brandordning</i> , ändring i gällande	100.
<i>Brandtelegrafens</i> skötsel	219.
<i>Brandverkshuset</i> , södra, boningsrum å vind	165.
<i>Broafgifter</i> för props och slipved	63.
<i>Brobergskajen</i> , upplåtande till Lotsvärket af stranden vid	9.
<i>Bröholmen</i> , arrendering af	25.
<i>Brottmål</i> , statistik öfver	80*, 83*.
<i>Brunnsparken</i> , arbete i	184.
<i>Budget</i> för 1896	40.
<i>Byggnader</i> och lägenheter, remont af stadens	167.
" stadens, underhåll af	46.
" i Brunnsparken	46.
<i>Byggnadskontorets</i> personal	167.
<i>Byggnadsritningar</i> , godkännande af	196.
<i>Byggnadssyner</i> , arkitekt för deltagande i	141.
<i>Chausséer</i> , arbeten vid	169.
<i>Chausséobligationer</i> , afföringsorder å till inlösen förfallna	189.
<i>Chausséobligationslånet</i> af 1863	90.
" af 1865	90.
<i>Civila mål</i> , statistik öfver	79*, 82*.
<i>Consoliderad gäld</i> , stadens, statistik öfver	128*.
<i>Damluckor</i> i vattenledningen	40.
<i>Debetsdelafgiftens</i> vid Trafikkontoret afskaffande	133.
<i>Dessarge</i> åt stadens nämnder och styrelser för 1893	47.
" " " " " " " " 1894	50.
<i>Diakonissanstalten</i> , tomtplats för	13.
<i>Distriktsläkaretjensternas</i> besättning	146.
<i>Diverse utgifter</i>	97.
<i>Donerade fonder</i> nedsättning af räntan å	193.
" " statistik öfver	143*.
<i>Druckne</i> , statistik öfver	86*.
<i>Drätselkammarens</i> medlemmar	196.
" sammanträden, antal ärenden, m. m.	196.

<i>Drätselkontoret</i> , instruktion för	122.
<i>Dygdigt tjenstefolks</i> belönande	76.
<i>Dårvårdsinrättningen</i> , läkare vid	146.
” reglemente för	133.
<i>Dödligheten</i> i Helsingfors, statistik öfver	36*, 41*.
<i>Döfstumsföreningen</i> , bidrag åt	53.
Eldens löskomst, orsakerna till	217.
<i>Eldstäckningsredskapens</i> tillökning	219.
<i>Eldsvådor</i> , dervid skadad egendom	219.
” och alarmeringar	218.
<i>Eldsvådorna</i> i Helsingfors, statistik öfver	87*, 88*.
<i>Elektrisk belysning</i> af Sandvikshamnen	30.
” uppställande af stolpar	165.
<i>Elektrotekniker</i> , aflönande af stadens	67.
<i>Elementarläroverken</i> i staden, statistik öfver	56*.
<i>Enke- och pupillkassa</i> för städernas tjenstemän	142.
<i>Eriksson, Maria</i> , understöd åt	70.
<i>Expenser</i> , Byggnadskontorets	167.
Fabrikstomten N:o 11 vid Sörnäs strandväg	7.
<i>Fabriker</i> och handtverkerier, statistik öfver	94*.
<i>Fartyg</i> , inklarerade till Helsingfors, statistik öfver	105*, 106*.
<i>Fastighetsboken</i> , komplettering af	195.
<i>Fastighetsbok</i> , upprättande af ny	164.
<i>Fattige</i> , antal som vårdats på kommunens bekostnad	197.
” i fattiggården intagna	198.
<i>Fattighjonens</i> tidigareandel	205.
<i>Fattigvård</i> , statistik öfver stadens	89*—93*.
<i>Fattigvården</i> , anslag för	95.
” medeltalen af utdelade understöd vid	204.
” jmförelser mellan 1894 och 1895	201.
” nytt reglemente för	100.
<i>Fattigvårdens</i> donerade fonder	203.
” inkomster och utgifter	199.
<i>Fattigvårdsstyrelsens</i> medlemmar och tjenstemän	197.
<i>Feriekolonier</i> , anslag för	53.
<i>Filtra</i> , utförande af nya	173.
<i>Finska teatern</i> , bidrag till	52.
<i>Finska trädgårdsföreningens</i> anhållan om nedsättning i vattenkonsumtions- afgift	72.
<i>Finska trädgårdsföreningens</i> anhållan om befrielse från kommunala utskyl- ders erläggande	73.
<i>Fiskevatten</i> , utstakning af gränserna för stadens	164.

<i>Fiskodlingsanstaltens</i> anhållan om nedsättning i vattenkonsumtionsafgifter	74.
<i>Flottning</i> af obarkadt virke i Vanda å	195.
<i>Folkbarträdgårdarna</i> , anslag för	53.
<i>Folkbiblioteket</i> , bibliotekarie vid	147.
<i>Folkbibliotekets</i> styrelse och personal	222.
" öppenhållande, lånerörelse, bokförråd och inkomster	221.
<i>Folkbiblioteken</i> , statistik öfver	76*—78*.
<i>Folkhögskolekurser</i> , arbetareföreningens	69.
<i>Folkmängden</i> i Helsingfors, statistik öfver	29*—31*, 35*.
<i>Folkskoledirektionen</i>	216.
<i>Folkskoleväsende</i> , kostnader för stadens	150*.
<i>Folkskola</i> högre, tomt för å Gumtäckta	163.
" i Lillhoplax by, bidrag till	54.
<i>Folkskolorna</i> , diverse remont af	167.
" förhöjdt bidrag till	77.
" förändringar inom lärarepersonalen vid	215.
" gåfvor och premier vid	216.
" läsårets längd vid	214.
" statistik öfver	70*—75*.
<i>Folkskolornas</i> antal och art	214.
" elever	216.
<i>Folkskolereglemente</i> , förslag till ändring i	122.
<i>Fosterbarn</i> , värden af	143.
<i>Friare dispositionsrätt</i>	162.
<i>Frivilliga brandkårens</i> biträde vid eldvådor	218.
<i>Fruentimmersföreningen</i> , bidrag åt dess hem för ålderstigna	53.
<i>Furuhjelmiska tafvelsamlingarna</i> , lokal för	78.
<i>Födde</i> och döde i Helsingfors, statistik öfver	32*.
<i>Fölisön</i> och Högholmen, anslag för underhåll af	54.
<i>Förmyndarenämnden</i>	213.
<i>Försäljningsplatser</i> mindre	160.
<i>Försäljningsprämjar</i> i Södra hamnen	165.
<i>Försäkringsbeloppet</i> af stadens fastigheter	156*.
<i>Gammelstadsqvarnen</i> , utarrendering af	20.
<i>Gaskonsumtion</i> i Helsingfors, statistik öfver	25*.
<i>Gator</i> och allmänna platser, diverse underhåll af	168.
" och torg i Helsingfors, statistik öfver	8*—16*.
<i>Gatubelysningen</i>	92.
<i>Gatunderhållets</i> öfvertagande af kommunen	145.
<i>Gestranius'</i> , Gustava, testamente	80.
<i>Godsrörelsen</i> å H:fors och Sörnäs stationer, statistik öfver	108*.
<i>Grejus</i> hemman, ny riebyggnad å	166.

<i>Gräsväxt</i> , rätt till afbergning af	162.
<i>Gårdar</i> och byggnader i staden, statistik öfver	4*.
<i>Hagasund</i> , disposition af villan	24.
<i>Hamnafgifter</i> , statistik öfver	121*.
<i>Hamnarbeten</i> , anslag för	44.
<i>Hamnar</i> , remont och underhåll	169.
<i>Hamnbanan</i> , afsyning af	33.
<i>Hamnbyggnadsarbeten</i>	186.
<i>Hamnkontoret</i>	192.
<i>Hamnkontorsbokhållarens</i> löneförmåner	66.
<i>Hamnkontorsbokhållaretjenstens</i> besättande	149.
<i>Hamnkontorsvaktmästarens</i> och konstaplarnes löneförhöjning	91.
<i>Hamn- och trafikafgifter</i> , nedsättning i	66.
<i>Handelsinstitutet</i> , statistik öfver lärare och elever vid	65*.
<i>Handverksskolorna</i> , högre, statistik öfver	68*.
" lägre, " "	69*.
" " tillskottsanslag för	53.
<i>Helsingfors</i> arbetareförening, bidrag till	53.
" simsällskap, anslag åt	51.
<i>Helsingfors—Åbo</i> kustbana	150.
<i>Helsingfors</i> verksamhet, uppgift öfver	50*.
<i>Henrikesplanaden</i> , jordfyllning omkring träden i	183.
<i>Hermanstad</i> , afhjelpande af sanitära missförhållanden i	34.
" poliskonstapel i	63.
<i>Hundskatten</i> , beloppet af	71, 72.
<i>Hushåll</i> i Helsingfors, statistik öfver	6*, 7*.
<i>Hygieniska museum</i> , skänk af vattenledningstillbehör till	76.
<i>Hyrkuskar</i> , landt- och sjöformän i Helsingfors, uppgift öfver	111*.
<i>Hägnader</i> , underhåll af	183.
<i>Högholmen</i> och Fölisön, anslag för underhåll af	54.
<i>Import</i> och export, statistik öfver Helsingfors'	97*—104*.
<i>Industriskolan</i> i Helsingfors, statistik angående	67*.
<i>Ingenjörer</i> och ritarebiträden vid Byggnadskontoret	167.
<i>Inkomstgivande rättigheter</i>	98.
<i>Inkvarteringsnämnden</i>	209—212.
<i>Inspektors</i> för arbets- och fattiggården bilagor	205.
<i>Instruktion</i> för Drätselkontoret	122.
" och stat för Trafikkontoret	128.
" för stadsbarnmorskan	139.
<i>Inteckningar</i> , utverkande af	196.

<i>Inteckningar</i> och lagfarter, statistik öfver	86*
<i>Inventarier</i> , stadens lösa	188.
<i>Inventeringar</i> af stadskassan	188.
K <i>ajer</i> i Helsingfors stad, statistik öfver	20*.
<i>Kajsaniemi park</i> , arbeten i	184.
„ F. Pacius' ärestod i	9.
<i>Kanal</i> anläggningar	44.
<i>Kanaler</i> och afloppsdiken, komplettering af	168.
<i>Kassakreditiv</i>	90, 188.
<i>Kejsarinnan Alexandras fond</i>	79.
<i>Kejs. Alex. universitetet</i> , statistik ang.	54*, 55*.
<i>Kiosk</i> för försäljning af landtmannaprodukter	42.
<i>Klappbrygga</i> i Hermanstad	166.
<i>Klappbryggor</i> och vedmått	172.
<i>Koivula</i> uppfostringsanstalt	204.
<i>Kommunalförvaltningen</i> , ökad anslag för	91.
<i>Kommunalkalender</i> , utgifvande af	151.
<i>Kommunalförordningen</i> , samling af	151.
<i>Kommunala utskylder</i> , statistik öfver	122*, 128*.
<i>Konvertering</i> af stadens äldre obligationslån	193.
<i>Kosthållningen</i> vid stadens arbets- och fattiggård	199.
L <i>andtmannavalen</i> i Helsingfors, statistik öfver	158*.
<i>Laurells</i> stipendiifond	194.
<i>Lifsmedelundersökningsstation</i> , utseende af föreståndare för	147.
<i>Lifsmedelundersökningar</i> , uppgift öfver	49*.
<i>Lotsverket</i> , upplåtande af stranden vid Brobergskajen åt	9.
<i>Lysgasens</i> medelstyrka, uppgift öfver	25*.
„ svafvelhalt, undersökning af	53*.
<i>Lyttas</i> bistånd, bidrag åt föreningen för	53.
<i>Lånet</i> af år 1812	90.
„ „ 1889	90.
„ å 500,000 mark, uppsägning af	189.
<i>Lån</i> , stadens öfriga	90, 99.
<i>Läkarenes</i> i Tölö samt vid arbets- och fattiggården verksamhet och af- löningar	70.
<i>Läkare</i> vid Maria sjukhuset	146.
„ „ stadens dårdvårdsinrättning	146.
<i>Läsesalarne</i> s öppenhållande och besök	221.
<i>Löse</i> gendom, värdet af stadens	157*.
M <i>akadamisering</i> af Sandviks norra kajen	43.
<i>Malmbergs</i> , enkefru, ansökan om om pension	69.

<i>Maltdrycker</i> , rätt att försälja	155.
<i>Maria föreningen</i> , bidrag åt	53.
<i>Marias asyl</i>	229—231.
<i>Maria sjukhuset</i> , besättande af läkaretjensterna vid	146.
<i>Maria sjukhusets ekonomi</i> , statistik ang.	153*—155*.
<i>Maria sjukhus</i> , uppförande af observationspaviljong	28.
” ” ” uppvärmningsapparat i	29.
” ” ” sjukhusafgifter vid	77.
<i>Matförsäljningsskjul</i>	160.
<i>Medborgarerrätt</i> , finsk	151.
<i>Mejlans</i> , utarrendering af villalotterna N:ris 16, 17 och 19 å	21.
<i>Motion</i> , Boismans, ang. anslagsfrågor	80.
<i>Mulbetesmark</i> , utlegning af stadens	162.
<i>Munkholmen</i> , försäljning af	6.
<i>Museibyggnad</i> , plats för	10, 149.
<i>Myntverkets tomt</i> , plats för	3.
<i>Mätningar</i> , material och dagsverken vid	167.
<i>Narinkbodas och diskas</i> , uthyrande af	136.
<i>Navigationsskolan</i> , statistik ang.	66*.
<i>Normer för pensionering af stadens tjänstemän</i>	142.
<i>Norra brandverkskhuset</i> , förändring och nybyggnad af	41.
<i>Nybyggnader</i> , stadens öfriga	42.
<i>Näringsrätt</i>	151.
<i>Obligationer</i> , utlottning af	189.
<i>Observationspaviljong</i> å Maria sjukhus	28.
<i>Observatoriebergen</i> , anslag för arbeten å	53.
” vattenledning till	40.
<i>Observatoriebergens</i> förskönande	183.
<i>Otycksfall</i> vid eldsvådor	218.
<i>Orkesterföreningen</i> , bidrag till	52.
<i>Packhustorget</i> , fråga om uppförande af varuskjul å	32.
<i>Pantlånerörelsens</i> ordförande, förslag till lag ang.	116.
<i>Partialförskrifningar</i> , utlottning af	188.
<i>Passagerarörelsen</i> å H:fors jernvägsstation, statistik öfver	107*.
<i>Pensionering af stadens tjänstemän</i>	142.
<i>Pensioner</i>	97.
<i>Pension</i> åt vaktmästaren E. N. Lindqvist	97.
<i>Planteringar</i> , anslag för stadens	45.
” berättelse ang. stadens	181—184.
<i>Plantskola</i> stadens	185.
<i>Poliskonstapel</i> i Hermanstad	63.

<i>Polisinrättningen</i> , ökad anslag för	94.
<i>Polispersonalen</i> , uppgifter ang.	84*.
<i>Poströrelsen</i> i Helsingfors, statistik öfver	116*.
<i>Polytekniska institutet</i> , statistik ang.	64*.
<i>Priset</i> per kubikmeter vatten	180.
<i>Props</i> och slipved	63.
<i>Prostituerade</i> , kontroll öfver	143.
<i>Prostitutionen</i> i Helsingfors, statistik öfver	85*.
<i>Qvarnvägen</i> , tomt n:o 5 vid	1.
<i>Qvarteren</i> n:ris 83, 84 och 91, ändring i stadsplan	2.
<i>Rabatten</i> uti vattenavgifter	181.
<i>Rapporter</i> öfver sundhetsförhållandena å Gumtäckt	195.
<i>Regleringsarbeten</i>	43.
<i>Renhållningsdistrikt</i> , uppgift öfver stadens	24*.
<i>Renhållningsväsendet</i>	45, 170.
<i>Resande i Helsingfors</i> , uppgift öfver antalet	110*.
<i>Resebidrag</i> till lärare och lärarinnor vid folkskolorna	216.
<i>Reservsugrör</i> för stadens vattenledning	28, 174.
<i>Revision</i> af stadens räkenskaper för 1893	47.
" " " " " " 1894	50.
<i>Räntor</i>	97.
<i>Rörnätets</i> (vattenledningens) underhåll	178.
" " " " " " utsträckning	174.
<i>Saluhallen</i>	96.
" butikernas uthyrande i	162.
" renhållning af	167.
<i>Salustånd</i> , regler för uppställande af mindre	194.
<i>Salutorgets</i> stensättning med nubbssten	42.
<i>Samlingssal</i> i Hermanstad, anslag för	53.
<i>Samlingssalar</i> , säkerhetsåtgärder uti offentliga	121.
<i>Sandvikshammens</i> elektriska belysning	30.
<i>Sanitära missförhållandens</i> i Hermanstad afhjelpande	34.
<i>Sedmigradskys smäbarnsskola</i>	228.
<i>Senatorgets</i> förseende med planteringar	30.
<i>Simhusen</i> , uthyrning af	163.
<i>Sinnessjuka</i> vid fattiggården samt utackorderade	206.
<i>Sjukdomsfall</i> , statistik öfver	42*—49*.
<i>Sjukhusavgifter</i> vid Maria sjukhuset	77.
<i>Sjunde stadsdelen</i> , ändring i stadsplan för	2.
<i>Skatudden</i> , fastställelse af stadsplan för	1.
" försäljning af tomt n:o 2 i qv n:o 145 å	8.

<i>Skogar, vården af stadens</i>	185.
<i>Skogsmarker, kompletterande af kartorna öfver stadens</i>	164, 185.
<i>Skogssådd och plantering</i>	185.
<i>Skolmötet i Stockholm, stipendier för besökande af</i>	55.
<i>Soffor, inköp af</i>	183.
<i>Sommarkolonier, bidrag för anordnande af</i>	53.
<i>Sparbanksrörelsen i Helsingfors</i>	119*.
<i>Spritdrycker, handeln med</i>	152.
<i>Spårvägstrafiken i Helsingfors</i>	112*.
<i>Stadgar för vården af fosterbarn</i>	143. —
<i>Stadsbarnmorska, instruktion för</i>	139.
<i>Stadsbetjenternes löneförhöjning</i>	68.
<i>Stadens embetsverk, ökad anslag för</i>	90.
<i>Staden åliggande allmänna onera</i>	96.
<i>Stadsbokhållaretjensten, besättande af yngre</i>	147. ✓
<i>Stadsgeodetens verksamhet</i>	172.
<i>Stadsfiskalerne, lönetillägg åt</i>	57, 90.
<i>Stadsfullmäktiges sammanträde, protokoll och bref</i>	155.
<i>Stadsfullmäktige under året</i>	155.
<i>Stadens fasta egendom</i>	98.
<i>Stadskamreraren och stadskassören, provisorisk ersättning åt</i>	91.
<i>Stadskassans inkomster och utgifter samt ställning</i>	126*, 129*, 141*.
" " " "	188.
<i>Stadsläkarevalet, upphäfvande af</i>	56. ✓
<i>Statsbidrag till brandverket</i>	99.
" " folkskolorna, förhöjdt	77.
<i>Stigells grupp "de skeppsbrutne", inköp af</i>	53, 55.
<i>Stämpelskatten, utredning om beloppet af</i>	151.
<i>Swagare rusdrycker och viner, handel med</i>	152.
<i>Svenska teatern, bidrag till</i>	52.
<i>Sundhets och sjukvården, ökad anslag för</i>	94.
<i>Säkerhetshandlingar, granskning af stadens</i>	195.
<i>Södervik, utarrendering af ett område å</i>	21.
<i>Sörnäs " " upplagsplatser å</i>	19.
<i>Taxa för arkitekt vid byggnadssyner</i>	141.
<i>Telegramvexling å Helsingfors station</i>	114*.
<i>Telefon, antalet samtal och abonmenter</i>	115*.
<i>Tilkka äng å Mejlans, utarrendering af</i>	19.
<i>Tillsyningsmän, extra vid Helsovårdsnämnden</i>	59.
<i>Tolagsafgiftens belopp</i>	77.
<i>Tolag för varor till uppstad</i>	192.
<i>Tolags- och trafikafgifterna</i>	190.
" " " uppgift öfver	119*, 120*.

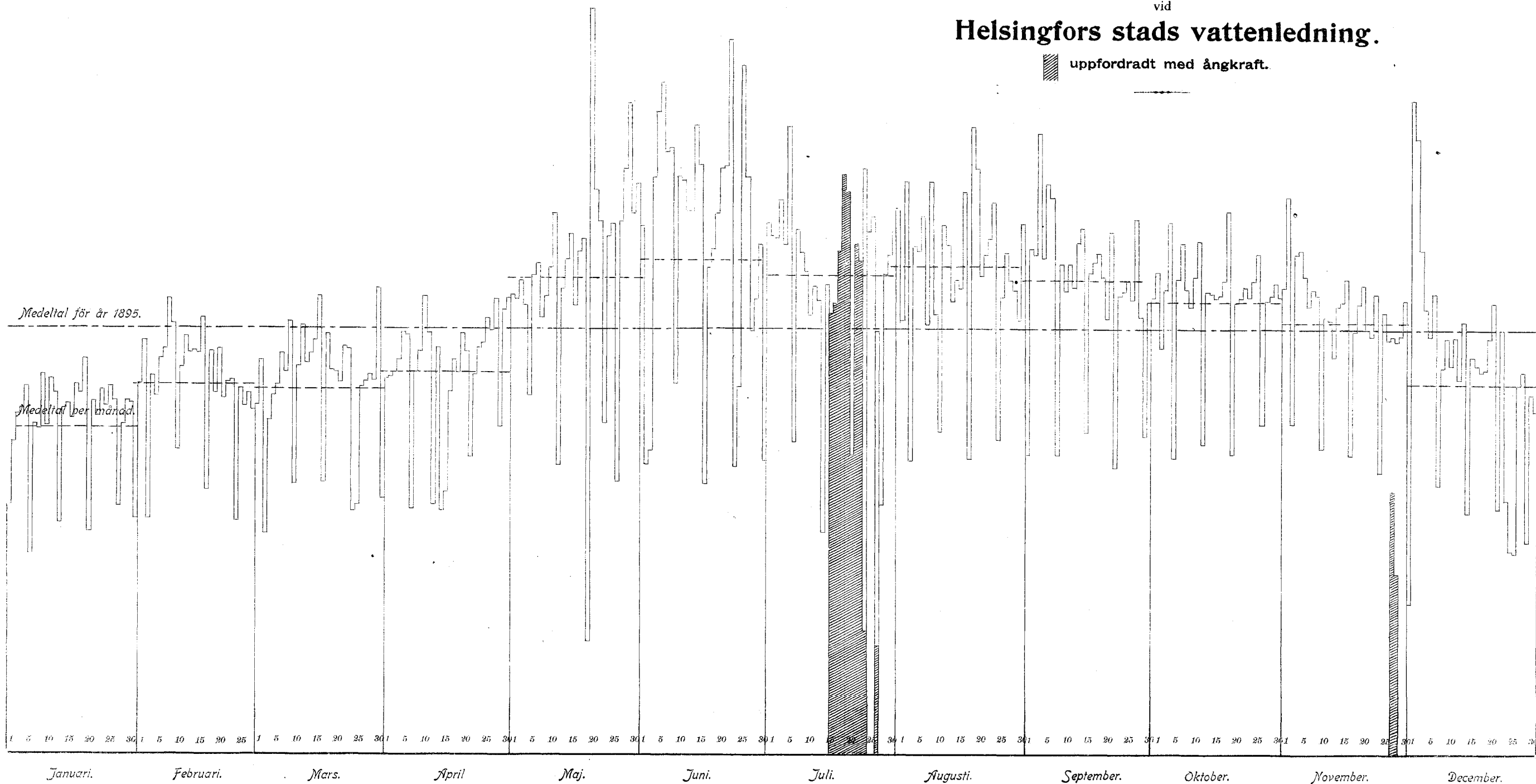
<i>Vattenuppfordringen</i>	176.
<i>Vedgård</i> invid Fabriksparken	160.
<i>Velodrom</i> , plats för en	17.
<i>Veneriska sjukdomars</i> öfvervakande	56.
<i>Villan n:o 23</i> i Brunnsparkens östra område	8.
<i>Viner</i> och svagare rusdrycker, handel med	152.
<i>Vinterseglation</i> på Helsingfors hamnar	65.
<i>Väderleks</i> förhållandena i Helsingfors, statistik öfver	26*, 28*.
<i>Välgörighetens ordnande</i> , föreningens för ansökan om understöd	62.
" " " " anhållan om afgiftsfri vattenkon-	
sumtion	75.
<i>Värnepligtiges</i> hustrur och barn, understöd åt	70.
<i>Värthuset</i>	183.
Y <i>ttnehåll</i> , statistik öfver stadens	3*.
<i>Ångbåtsbryggan</i> i Sandvikshamnen, mindre skjul å	165.
<i>Ångspruta</i> , inköp för brandverket af en	94.
<i>Ås</i> , utarrendering af ett mindre område å villan	22.
<i>Äktenskap</i> och barnfödsel i Helsingfors, statistik öfver	34*.
<i>Äntring</i> i stadsplan	1, 3.
<i>Ärestod</i> , F. Pacius' i Kaisaniemi park	9.
<i>Öfverlåtelser</i> af arrenderätt	160.

Rättelser:

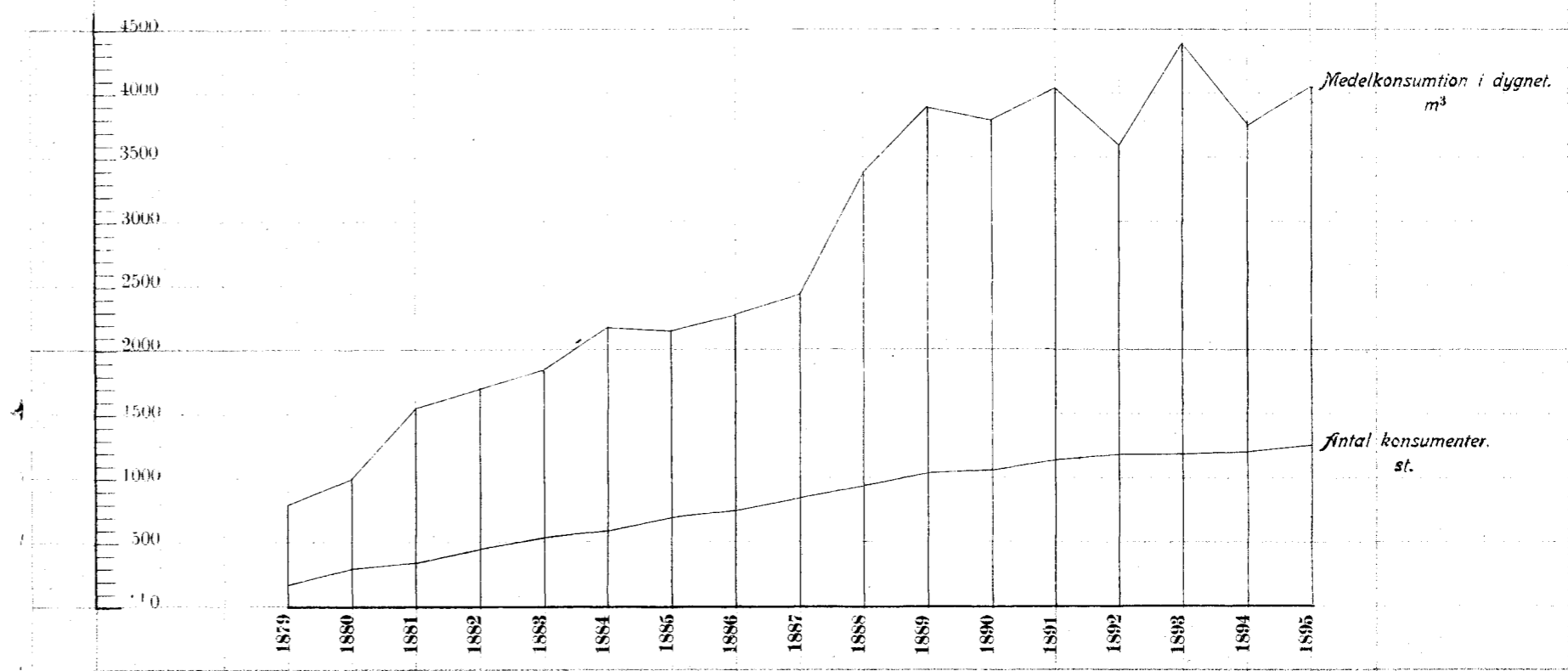
Sid.	3 rad	15	uppifrån	står:	myntsverk	läs:	myntsverk.
"	8	"	16	"	" förhöjd	"	förhöjd.
"	15	"	8	"	" en	"	ett.
"	16	"	16	"	" skuld	"	skull.
"	27	"	14	"	" 60,000	"	80,000.
"	28	"	2	"	" därför inköp	"	därför till inköp.
"	46	"	6	nedifrån	" med	"	men.
"	49	"	21	uppifrån	" påkalla	"	påkallade.
"	52	"	12	"	" 33,874	"	35,874.
"	55	"	3	"	" stadens	"	staden.
"	55	"	22	"	" den	"	det.
"	57	"	21	"	" 1892	"	1894.
"	57	"	9	nedifrån	" oberopade	"	åberopade.
"	59	"	8	uppifrån	" äro	"	är.
"	69	"	4	nedifrån	" 5,700	"	57,000.
"	89	"	19	uppifrån	" 3,384,247	"	3,426,962.
"	89	"	1	nedifrån	" 4,231,080	"	4,213,080.
"	98	"	11	uppifrån	" bemärkas	"	bemärkes.
"	100	"	8	nedifrån	" de	"	den
"	150	"	3	uppifrån	" tvenne	"	trenne
"	177	"	16	nedifrån	" 2,478,567	"	1,478,567.
"	188	"	16	"	" erhållits	"	erhållit.
"	201	"	2	uppifrån	" 1805	"	1895.

GRAFISK FRAMSTÄLLNING
af
Vattenuppfordringen under år 1895
vid
Helsingfors stads vattenledning.

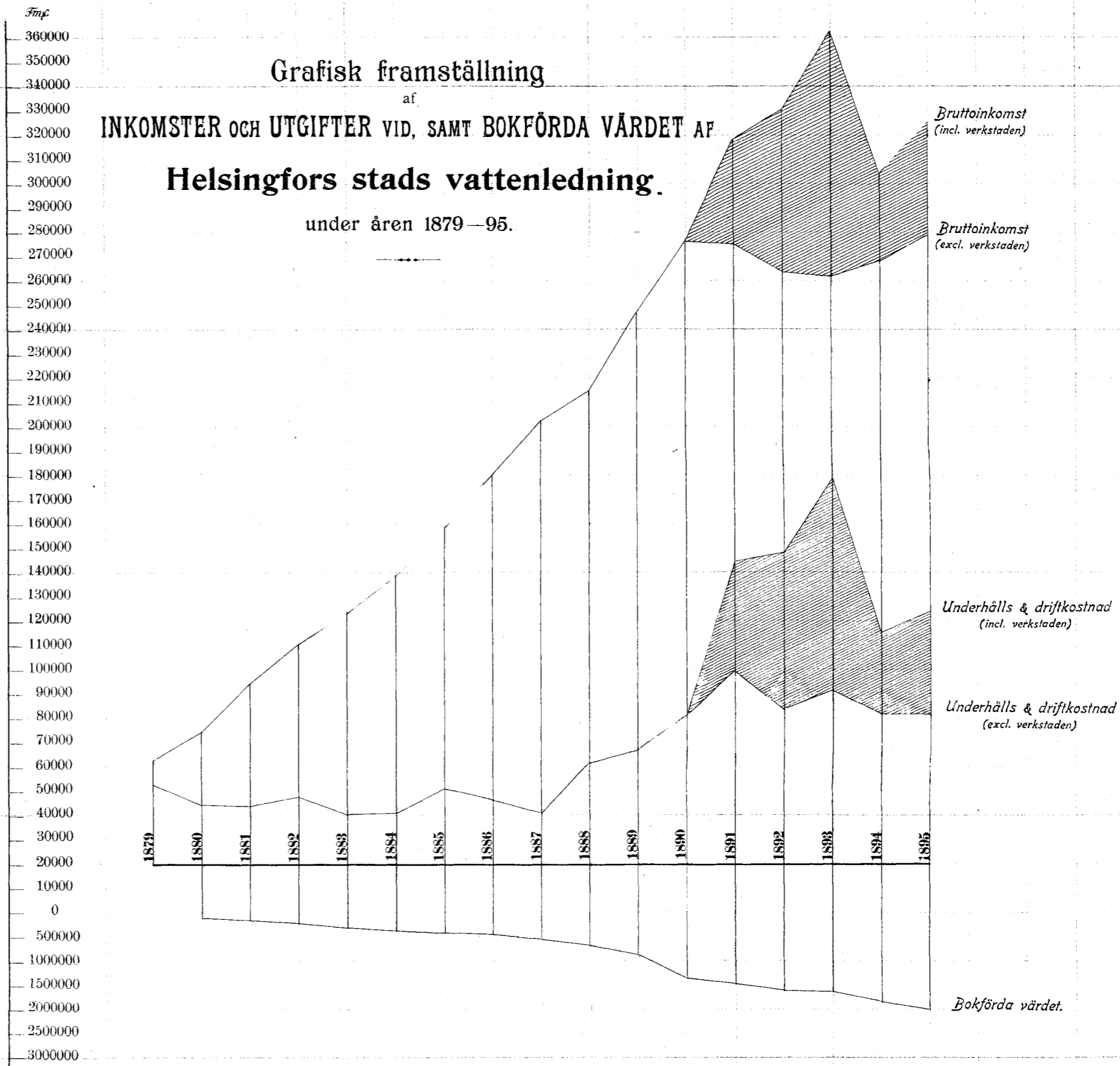
uppfordradt med ångkraft.

Grafisk framställning
af
MEDELKONSUMTION PER DYGN OCH ANTALET KONSUMENTER
under åren 1879—95
vid
Helsingfors stads vattenledning.

Grafisk framställning
af
INKOMSTER OCH UTGIFTER VID, SAMT BOKFÖRDA VÄRDET AF
Helsingfors stads vattenledning.
under åren 1879—95.

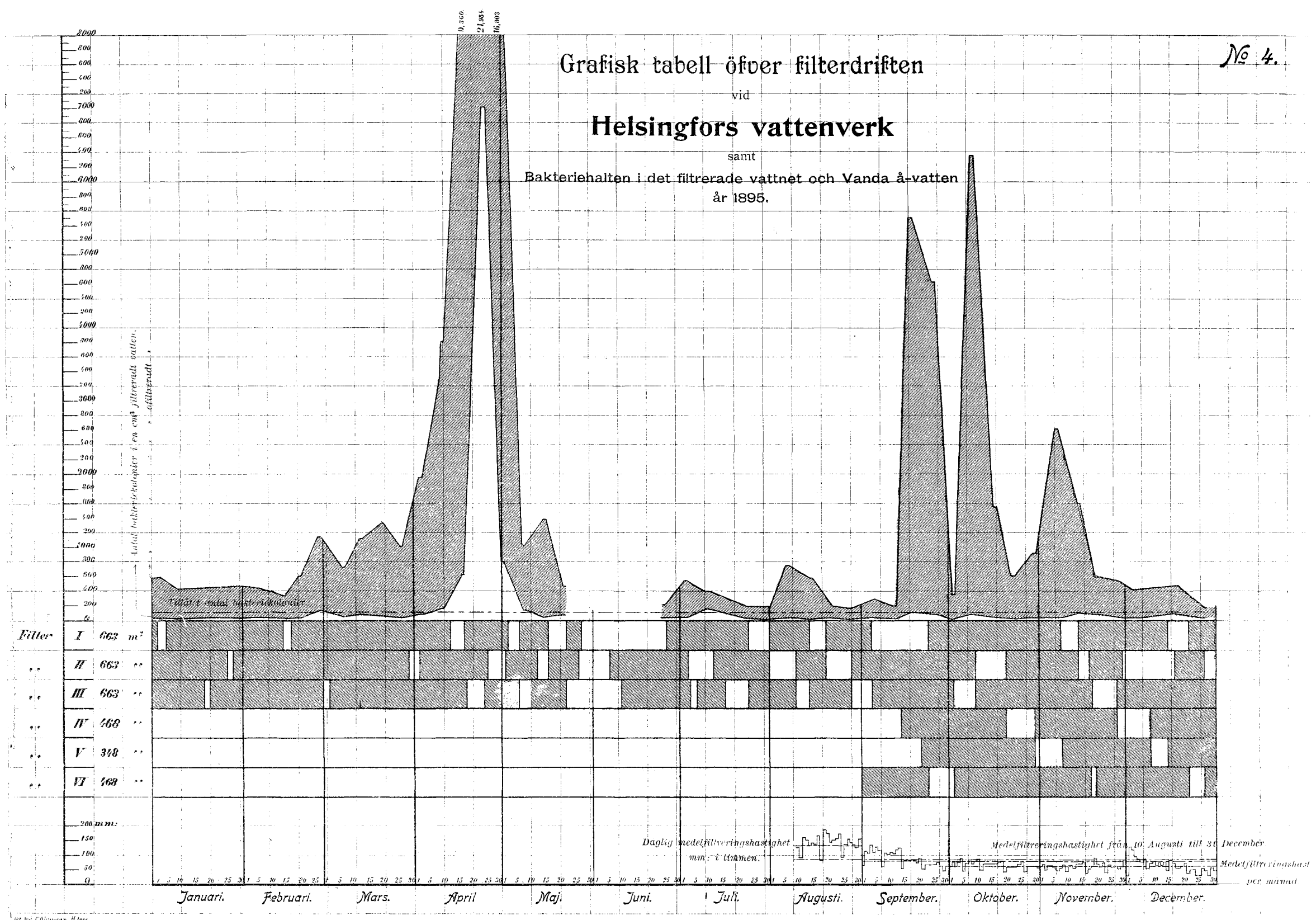
Grafisk tabell öfver filterdriften

vid

Helsingfors vattenverk

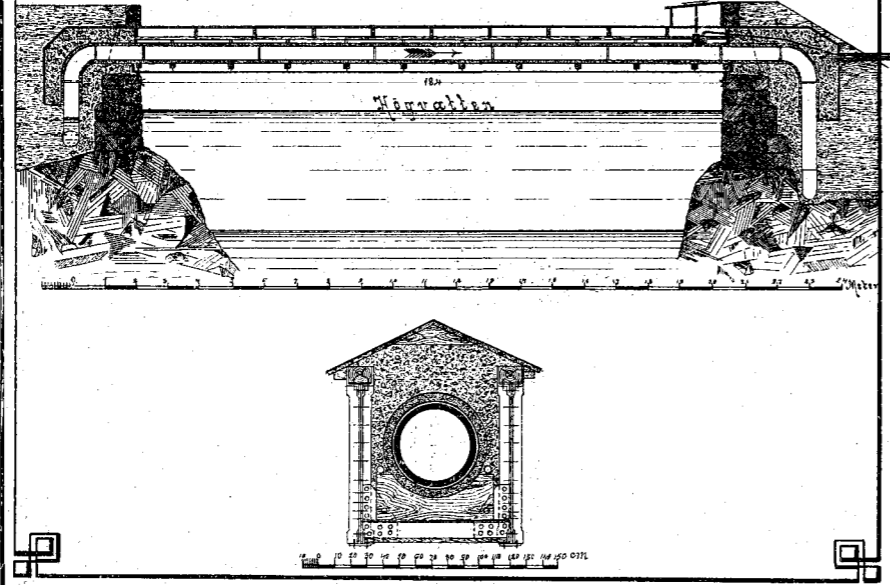
samt

Bakteriehalten i det filtrerade vattnet och Vanda å-vatten
år 1895.

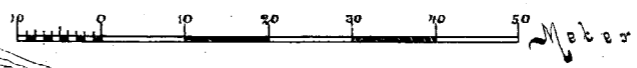

utg. af F. Blomqvist H. H. W.

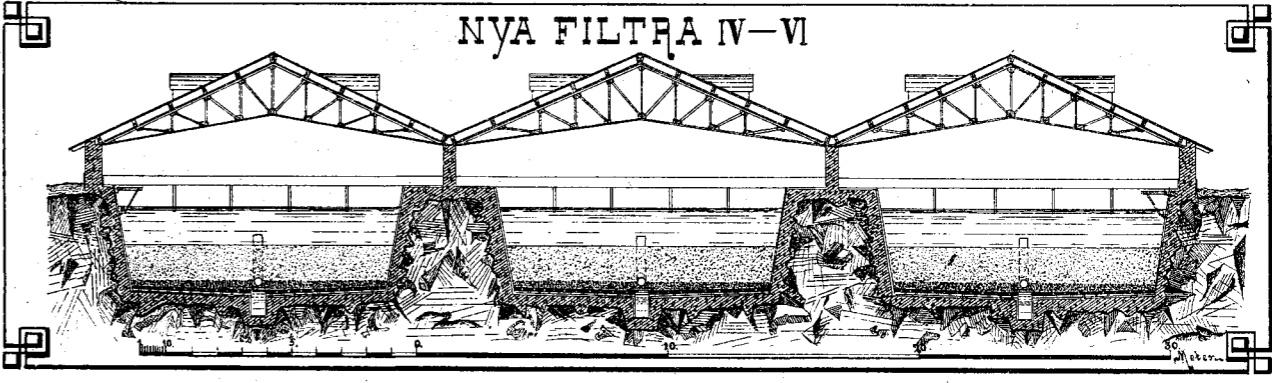
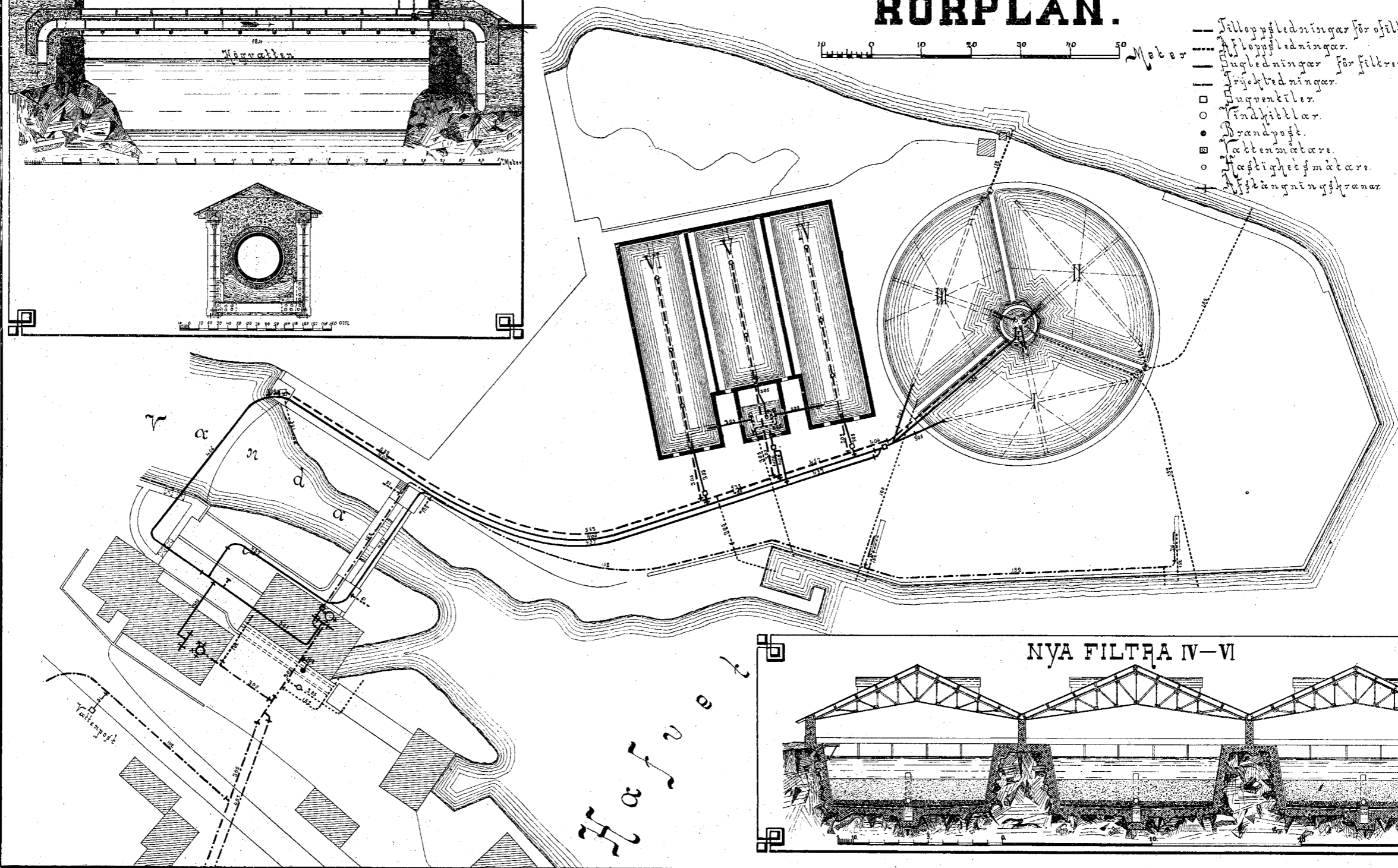
BRÖ ÖFVER WANDA FÖR ETT 4572
WATTENLEDNINGSRÖR

VATTENVERKET I GAMMELSTADEN. RÖRPLAN.

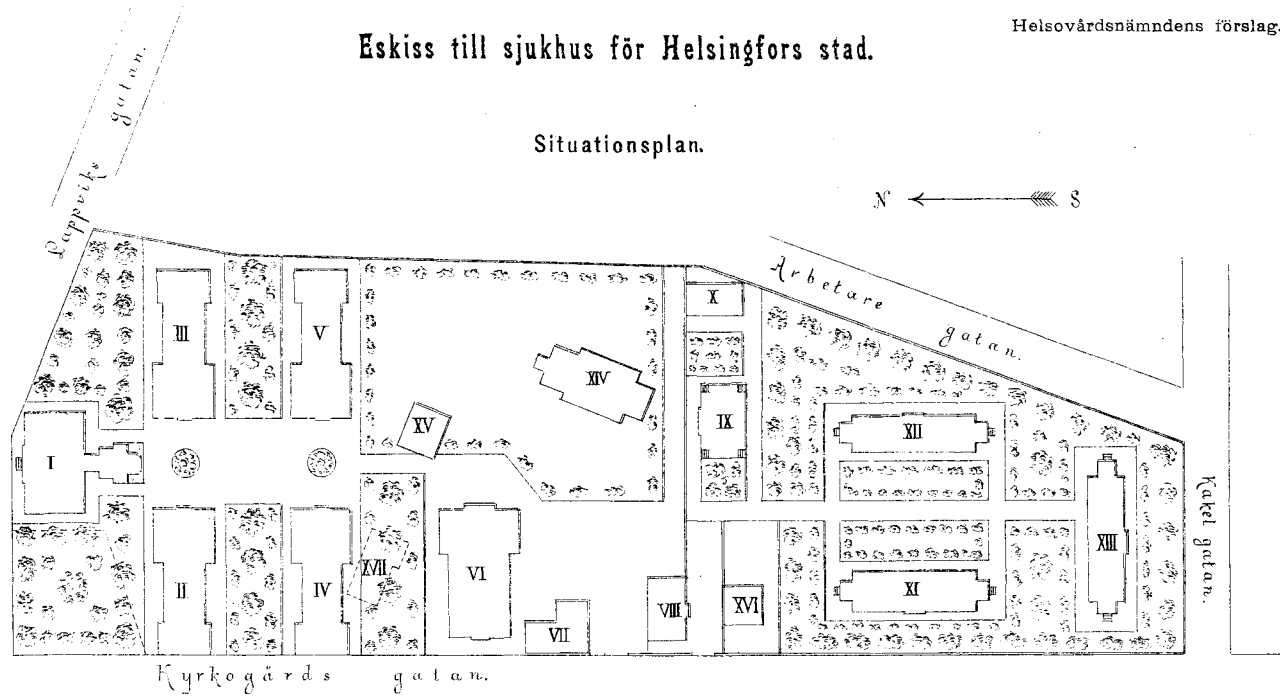

- Siloppsledningar för ofiltrerat vatten
- - - Siloppsledningar
- Rörledningar för filtrerat vatten
- Riktledningar
- Sugventiler
- Indröjblåsar
- Brandpost
- Vattensmätare
- Hastighetsmätare
- Stängningskrantar

Eskiss till sjukhus för Helsingfors stad.

Situationsplan.

Beskrifning:

I Förvaltningsbyggnad.	X Lik och obduktionshus.
II-V Sjukpaviljonger.	XI-XIII Epidemi paviljonger.
VI Ekonomibyggnad.	XIV Kommunala sjukhuset.
VII Lider och stall.	XV Ekonomibyggnaden.
VIII Desinfektionshärberge.	XVI Desinfektionshuset.
IX Observations paviljong.	XVII Nuvarande uthus.

